شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 报 （维吾尔文）

（بۇ سان 6 بەت）

1997 - يىل
نويابىر
11
سەيشەنبە

ئۇرۇمچىنىڭ ھاۋارايى:
كۈندۈزى ۋە كېچىسى ئوچۇق، بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ، تېمپېراتۇرا ℃ 7 - - ℃ 1 بولىدۇ، 3 بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش نومۇرى: CN 65——0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋاكالەت نومۇرى: 1——57)

جياڭ زېمىن يېلتسىن بىلەن سۆھبەتلەشتى

شۇ كۈنى جۇڭگولۇق، چەت ئەللىك مۇخبىرلار ۋە جۇڭگو - روسىيە دوستلۇق، تىنچلىق ۋە تەرەققىيات كومىتېتىنىڭ ئەزالىرى بىلەن كۆرۈشتى

تامامەن ئۇيغۇن، رايون تىنچلىقى ۋە دۇنيانىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقى ئۈچۈنمۇ پايدىلىق.

جياڭ زېمىن مەمنۇنىيەت بىلەن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: جۇڭگو - روسىيە مۇناسىۋىتى ئېنىق تەرەققىيات يۆنىلىشىگە ئىگە بولدى، ئۇ بولسىمۇ بىز باراۋەرلىك، ئىشىنىش ئاساسىدا 21-ئەسىرگە يۈزلەنگەن ئىستراتېگىيىلىك ھەمكارلىق، شېرىكلىك مۇناسىۋىتى ئورناتتۇق؛ 2 دۆلەت مۇناسىۋىتى پۈختا سىياسىي ئاساسقا ئىگە بولدى، ئۇ بولسىمۇ تۇرلۇك قوشما بايانات ۋە باشقا ھۆججەتلەر ئارقىلىق 2 تەرەپ ئۆزئارا مۇناسىۋەتتە بىر - بىرىگە ھۆرمەت قىلىش، باراۋەر بولۇش، ئىشىنىش، ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش ئاساسىدا ھەمكارلىشىش، ئورتاق

（ئاخىرى 4 - بەتتە）

تۇنخي گۇرۇھى شىركىتى يېڭى تەدبىر قوللاندى

ئىسلاھات ساداسى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز شى جيەن، شۇدۇك، ۋاڭ شىلىك خەۋەر قىلىدۇ: 10- ئاينىڭ ئاخىرى قىزىلچا يېغىشتىكى ئاۋات مەزگىل بولىدۇ. مۇشۇ مەزگىلدە شىنجاڭ تۇنخي گۇرۇھى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى يېڭىدىن گۇرۇھقا قوشۇلغان سابىق سانجى شېكەر زاۋۇتىنىڭ قىزىلچا سېمونتۇبلىش مەبلىغى كەمچىل بولۇشتەك جىددىي ئېھتىياجىنى ھەل قىلىشقا 10 مىليون يۈەن بەردى. بۇ يېڭىدىن قۇرۇلغان چوڭ كارخانا گۇرۇھى - تۇنخي گۇرۇھى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىنىڭ ئىش باشلىغاندىن بۇيان قوللانغان تۇنجى كونكرېت ھەرىكىتى.

ئىقتىسادىي ساھەدىكى ئەربابلار «پاراخوت» دەپ ئاتىغان تۇنخي گۇرۇھى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى ئىسلىدىكى تۇنخي شىركىتى بىلەن سابىق سانجى شېكەر زاۋۇتى، سابىق شىنجاڭ ئېلېكتروماتور، ئېلېكتر سايمانلىرى شىركىتىنىڭ بىرلىشىشىدىن تەشكىل قىلىنغان. تۇنخي گۇرۇھى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى مال- مۇلكىنىڭ ئومۇمىي سوممىسى 1 مىليارد 240 مىليون يۈەن بولۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى چوڭ يەرلىك دۆلەت سانائەت كارخانىلىرىنىڭ ئالدىنقى قاتاردا تۇرىدۇ.

بۇ قېتىم بىرلەشكەن 3 كارخانىنىڭ ئەھۋالى ئوخشاش ئەمەس، سابىق تۇنخي گۇرۇھى شىركىتى پاي تۆزۈمىدىكى كارخانا بولۇپ، مېخانىزمى جانلىق، تىجارەتكە ئېپى بار، شۇڭا يېقىنقى يىللاردىن بۇيان دۇملاتما تىجارەت قىلىپ، تېز راۋاجلىنىش يولىغا ماڭدى. سابىق سانجى شېكەر زاۋۇتى ۋە شىنجاڭ ئېلېكترو ماتور، ئېلېكتر سايمانلىرى شىركىتى دۆلەت كارخانىسى، ئەمەلىي كۆچى كۆچلۈك، لېكىن قەرزى كۆپ، جىددىي بازار رىقابىتىدە قىيىن ئەھۋالدا قالغانىدى. بۇ قېتىمقى بىرلىشىشتىكى مەقسەت: دۆلەتنىڭ ئېتىبار بېرىش سىياسىتى يارىتىپ بەرگەن پۈرسەتنى تۇتۇپ، مەبلەغنى ئاشۇرۇش، قەرزنى ئازايتىش، ئەۋزەللىكلىرى ئارقىلىق بىر- بىرىنى تولۇقلاش، مال- مۇلۇكنى قايتا بىرىكتۈرۈش، مېخانىزمنى ئۆزگەرتىش، تۆزۈم ئورنىتىش ئارقىلىق كارخانا سېپاسىنى ئۆستۈرۈپ، رىقابەت كۈچىنى ئاشۇرۇپ، «گىگانت» كارخانا بەرپا قىلىپ، 21- ئەسىرنى كۈتۈۋېلىش يولىدا تەرەققىياتنىڭ يۆقىرى نۆقتىسىنى ئىگىلەش.

تۇنخي گۇرۇھى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى بۇ جەھەتتە يەنە نى- نى چوڭ ئىشلارنى قىلماقچى، كېيىنكى قەدەمدە تېخنىكا سېمونت زاۋۇتى بىلەن بىرلەشمەكچى. ھازىر 2 تەرەپ ئالدىنقى قارارلىق ئۇچرىشىشنى باشلىۋەتتى.

بىر نەچچە زور كارخانا گۇرۇھى قۇرساق قانداق؟

قىسقا ئوبزور

ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كارخانىلار ئالدىدا 2 مەسىلە تۇرماقتا: بىرى، مېخانىزم جانلىق بولماسلىق، يەنە بىرى، كۆلەم چوڭ بولماسلىق، مېخانىزم جانلىق بولمىسا، كارخانىنىڭ ھاياتي كۈچى كۈچلۈك بولمايدۇ؛ كۆلەم بەك كىچىك بولسا، كارخانا كۆلەملىك ئۇنۇم ھاسىل قىلالمايدۇ.

ئامېرىكىنىڭ 2 چوڭ ئايروپىلان شىركىتى - «بوئىڭ» شىركىتى بىلەن «مەيداۋ» شىركىتى بىرلىشىپ، دۇنيا بويىچە ئەڭ چوڭ ئاۋىئاتسىيە سانائىتى شىركىتىگە ئايلاندى. لېكىن بىزنىڭ بەزى كارخانىلىرىمىز خەلقارا بازار رىقابىللىقى بىلەن ھېسابلاشماي، يەنىلا كىچىكىنى باشقۇرماق ئېپىلىك، دېگەن خىيالدا بولۇۋاتىدۇ. بىز «كىچىك ھەم مۇكەممەل بولۇش» تەك تەكرار قۇرۇلۇش قىلىشنىڭ دەردىنى يەتكىچە تارتتۇق، «ھەممە يەردە گۈل ئېچىلدۇرۇش» تەك ئەخمىقانە ئىشلارنى ئەمدى قىلماسلىقىمىز كېرەك.

تۇنخىلىقلار يىراقنى كۆرگەن، ئۇلار بازار ئىگىلىكى دېگىزىدا كىچىك قولۇاقلارنىڭ بوران- چاپقۇنغا تاقابىل تۇرالمايدىغانلىقىنى چوڭقۇر چۈشەنگەن. «كىمە چوڭ بولسا، بورانغا، دولقۇنغا تاقابىل تۇرالايدۇ»، «چوڭ پاراخوت» ياسىغاندىلا، دولقۇن بېرىپ يىراقلارغا سەپەر قىلغىلى بولىدۇ.

كارخانا بىرلىشىش يولىغا ماڭغاندا، ئىشنى مۇلۇك ھوقۇقىدىن باشلاپ تۇتۇپ، كاپىتالنى بىرلەشتۈرۈش كېرەك. ئاپتونوم رايونىمىزدا 80- يىللاردا «توغرا لىنىيىلىك بىرلىشىش» شامىلى چىققان، لېكىن ئۇنۇمى كۆڭۈلدىكىدەك بولمىغان، بۇنىڭ سەۋەبى شۇكى، كاپىتال مۇھىم رىشتە قىلىنمىغان. بۇنى ئەستە چىڭ ساقلىشىمىز كېرەك.

يولداش جياڭ زېمىن: «ئىجتىمائىيلاشقان ئىشلەپچىقىرىش قانۇنىيىتىنى ئەكس ئەتتۈرۈپ بېرىدىغان بارلىق ئىگىلىك باشقۇرۇش ئۇسۇلى ۋە تەشكىلي شەكىللەرنىڭ ھەممىسىدىن دادىل پايدىلىنىشقا بولىدۇ» دېدى. 40 نەچچە يىلدىن بۇيان شىنجاڭدا ئەمەلىي كۆچى كۆچلۈك بىر تۈركۈم ئوتتۇرا، كىچىك كارخانىلار بارلىققا كەلدى، لېكىن ھازىر بىرلىشىش يولىغا مېڭىش، كارخانىلارنىڭ مۇلكىنى سەرخىللاشتۇرۇش، قوشۇۋېتىش، يوشۇرۇن ئېقتىدارىنى جارى قىلدۇرۇش زۆرۈر بولۇۋاتىدۇ. ئەسىر ئالمىشىش پەيتىدە تۇرۇۋاتقان پەيتتە شىنجاڭدا يەنە بىر نەچچە زور كارخانا گۇرۇھى قۇرساق قانداق؟

قاراسۇ كەنتىدىكى چارۋىچىلار كۆپ خىل ئىقتىدارنى ئىگىلىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئەي مىن خەۋەر قىلىدۇ: 10-ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدا مەن كۇنەس ناھىيىسىگە بارغىنىمدا، بۇ بۇ كەنتتىكى 103 چارۋىچى ئائىلىسى ئولتۇراقلاشقان 3 يىلدىن بۇيان، ئۇلارنىڭ ئىدىيىۋى قارىشى ۋە تۇرمۇش ئۇسۇلىدا زور ئۆزگىرىش بولدى. قوشنا جايلارغا بېرىپ ئىلمىي ئۇسۇلدا چارۋا بېقىش ۋە يەر تېرىشنى ئۆگەندى، بازار ئىگىلىكى دولقۇنىدا چىنىقتى. ئۇلار ئەنئەنىۋى چارۋىچىلىق ئۇسۇلىنى ئۆزگەرتىپ، مۇقىم ئولتۇراقلىشىش ئۇقتىسىدىكى قوتان، يەم-خەشەك بازىسىدىن ۋە قاشالىق

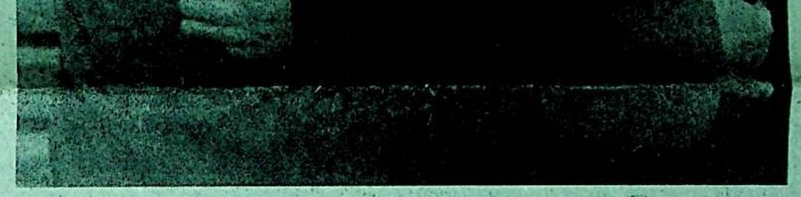

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن 11- ئاينىڭ 10- كۈنى بېيجىڭدىكى «خەلق» سارىيىنىڭ شەرقىي دەرۋازىسى ئالدىدىكى مەيداندا مۇراسىمغا رىياسەتچىلىك قىلىپ روسىيە زۇڭتۇڭى پېلتسىننى قارشى ئالدى. سۈرەتتە: رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن پېلتسىن زۇڭتۇڭ قۇچاقلاشماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

* * *

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 10-نويابىر تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن روسىيە فېدېراتسىيىسىنىڭ زۇڭتۇڭى پېلتسىن بىلەن بۈگۈن چوشتىن ئىلگىرى «خەلق» سارىيىدا سەمىمىي، دوستانە كەيپىياتتا سۆھبەتلەشتى.

جياڭ زېمىن ئالدى بىلەن پېلتسىننىڭ 3-قېتىم جۇڭگوغا زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قىزغىن قارشى ئالدى ۋە ئۆزلىرىنىڭ جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ 5-قېتىملىق ئالىي دەرىجىلىك ئۆچرىشىشى ئۆتكۈزگەنلىكىدىن خۇشال بولدى. ئۇ پېلتسىنغا «سىز بىزنىڭ تەدىناس دوستىمىز، ھەر قېتىم يۇزكۆرۈشكەندە ئىنتايىن خۇشال بولىمەن، ئىنتايىن سەمىمىيلىك ھېس قىلىمەن» دېدى.

2 دۆلەت باشلىقلىرى بىردەك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: 6 يىلدىن بۇيان جۇڭگو-روسىيە مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىدا مول نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى، نۇرغۇن قىممەتلىك تەجرىبىلەرمۇ توپلاندى. ئەمەلىيەت شۇنى ئىسپاتلىدىكى، جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ 21-ئەسىرگە يۈزلەنگەن ئىستراتېگىيىلىك ھەمكارلىق، شېرىكلىك مۇناسىۋىتى ئورنىتىشى، قوشنىدارچىلىق، دوستلۇق، باراۋەرلىك ئاساسىدا ھەمكارلىشىشى، ئورتاق تەرەققىي قىلىشى، ھەم ئىتتىپاق تۈزمەسلىكى، ھەم قارشىلاشماسلىقى 3-دۆلەتكە قارىتىلمىغان، 2 دۆلەت خەلقلىرىنىڭ تۆپ مەنپەئىتى ۋە ئارزۇسىغا

تۇرپان ۋىلايىتى ۋەيران بولغان كارخانىدىكى ئىشچىلارنىڭ تۇرمۇشىنى ياخشى ئورۇنلاشتۇردى

تۇڑ مۇخبىرىمىز ساناتار رېبقې خەۋەر قىلىدۇ: تۇرپان ۋىلايىتى يېقىندا 1 مىليون 50 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، ۋەيران بولغان تۇرپان ھېۋە- چېۋە كەسپىي شىركىتىدىكى 116 ئىشچىنىڭ تۇرمۇشىنى ئورۇنلاشتۇرۇشقا ياردەم بەردى.

تۇرپان ھېۋە- چېۋە كەسپىي شىركىتى 70- يىللارنىڭ باشلىرىدا قۇرۇلغان تۇرپان شەھەرلىك ھېۋە- چېۋە پىششىقلاش ۋە ئۆزۈم ھارىقى ئىشلەش زاۋۇتى ئاساسىدا ئۆزلۈكسىز كېڭەيتىلگەن ۋە رونىق تاپقان دۆلەت ئىگىلىكىدىكى نۆۋەتلىق كارخانا ئىدى. لېكىن يېقىنقى يىللاردىن بۇيان تۇرلۇك سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن زىيان تارتىپ، ۋەيران بولۇش گىرداۋىغا ېرىپ قالدى. بۇ يىل 8- ئايدا شياڭگاڭ دېپى تەرەققىيات چەكلىك شىركىتى بۇ شىركەتنى سېتىۋېلىپ، شىركەتتىكى 263 ئىشچى- خىزمەتچىدىن 73 نى تاللاپ ئېلىپ قالدى. قالغانلارنىڭ بىر قىسمى پېنسىيىگە چىقتى، بىر قىسمى شتاتنى ساقلاپ قېلىپ خىزمەتتىن چېكىندى. 116 ئىشچى ئىشسىز قالدى. ۋىلايەت شىركەت ۋەيران بولغاندىن كېيىن ئىش ئورنىدىن ئايرىلغان خادىملارنىڭ تۇرمۇشىغا كۆڭۈل بۆلدى ۋە ئۇلارغا چىقىش يولى تېپىپ بېرىش جەھەتتە ئەتراپلىق ئىزدەندى. مالىيىدە قېينىچىلىق بولۇۋاتقان ئەھۋالدا جەمئىي 1 مىليون 50 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، 116 ئىشچىنىڭ ھەر بىرىگە 15 مىڭ يۈەندىن بېرىپ، ئۇلارنىڭ ماكانلىشىش ۋە قايتا ئىش تېپىشىغا شارائىت يارىتىپ بېرىشنى قارار قىلدى. ئالاقىدار ئورۇنلار 10- ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدىن باشلاپ بۇنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە باشلىدى. ئەمگەك كۆچلىرىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش، سۇغۇرتا ۋە سودا- سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى بۇ ئىشچىلارنىڭ تىجارەت بىلەن شۇغۇللىنىشى ئۈچۈن تىجارەت كىنىشكىسى ۋە يايما ئورنى ھەل قىلىپ بېرىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى.

ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپى پارتىيە 15- قۇرۇلتىيىنىڭ ھۆججەتلىرىنى ئۆگىنىش كۇرسى ئاچتى

تۇڑ مۇخبىرىمىز تۇرغۇن ماخمۇت خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن ئاپتونوم رايونىمىزدا 15- قۇرۇلتايىنىڭ روھىنى تەشۋىق قىلىش، ئۆگىنىش، ئىزچىللاشتۇرۇش خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈرۈش يۈزىسىدىن 10- ئاينىڭ 13- كۈنىدىن 11- ئاينىڭ 7- كۈنگىچە 2 قارار (مىللىيال 1 قارار) ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىپ، 300 دىن ئارتۇق كىشىنى تەربىيىلىدى.

بۇ كۇرسقا ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ئىتتىپاق، كادىرلار مەكتەپلىرى ۋە ئالىي مەكتەپ، تېخنىكومىلاردىكى مۇناسىۋەتلىك ئوقۇتقۇچىلار، ئىدارە، ئورۇنلاردىكى نەزەرىيە، تەشۋىقات، ئوقۇتۇش، ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمەت بىلەن شۇغۇللىنىدىغان كادىرلار قاتناشتى، ئۆز ئورنىدىكى كادىرلارنىڭ 15- قۇرۇلتايىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇشىغا بېتەكچىلىك قىلىش ئۈچۈن مەلۇم نەزەرىيىۋى بىلىمگە ئىگە بولدى. كۇرستا مول ئوقۇتۇش تەجرىبىسىگە ئىگە مۇتەخەسسىس، پروفېسسورلار يولداش جياڭ زېمىننىڭ پارتىيە 15- قۇرۇلتىيىدا بەرگەن دوكلاتىنى ئاساس قىلىپ ئەتراپلىق، سىستېمىلىق دەرس ئۆتتى، كۇرسانتلار بىلىمىزدىكى ئاتاقلىق مۇتەخەسسىس، ئالىملارنىڭ بۇ ھەقتىكى سىنتىالغۇغا ئېلىنغان لېكسىيىلىرىنى ئاڭلىدى.

قىسقا خەۋەرلەر

△ شىنجاڭ ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيىسى يېغىن ئۆتكۈزۈپ، تارىخ تەتقىقات ئورنى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 40 يىللىقىنى تەبرىكلىدى.

ئۆز مۇخبىرىمىز چېن خۇك

△ ئۇرۇمچى شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى خىزمەت تارماقلىرىغا ئاشكارا قوبۇل قىلىش ۋاقتىنى ئۇزارتىپ، 11- ئاينىڭ 8- كۈنىدىن باشلاپ ئىككى كۈن قوبۇل قىلىش خىزمىتى ئېلىپ بېرىلىدىغانلىقىنى ئېلان قىلدى. ئۇرۇمچى شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى ئورگانلىرىغا تۇنجى قېتىم ئاشكارا خىزمەتچى قوبۇل قىلىش خىزمىتى شۇنىڭ بىلەن مۇۋاپىقلاشتۇرۇلدى.

جۇك شيۇلىن

△ شىنجاڭ ھەربىي رايونىدىكى كوماندىر- جەڭچىلەرنىڭ 1 ئايدىن كۆپرەك جاپالىق ئىشلىشى ئارقىسىدا غۇلجا شەھىرىدىن كورلا شەھىرىگىچە بولغان 644 كىلومېتىرلىق ئالاقىلىشىش نۇر كابېلى يېقىندا پۈتتى.

شياشيەنچىك

«مىللەتلەر ئىتتىپاقى» ژۇرنىلىنىڭ مەخسۇس ئىستون يازغۇچىلىرى ئېكسكۇرسىيە ئۆمىكى ئىچكى ئۆلكىلەرگە يۇرۇپ كەتتى

تۇڑ مۇخبىرىمىز مېھرىئاي ياقۇپ خەۋەر قىلىدۇ: دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى، دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ئىسمائىل ئەھمەد ۋە شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى رەھبەرلىرىنىڭ سەممىي غەمخورلۇقى بىلەن ئۇيۇشتۇرۇلغان «مىللەتلەر ئىتتىپاقى» ژۇرنىلىنىڭ مەخسۇس ئىستون يازغۇچىلىرى ئېكسكۇرسىيە ئۆمىكى 11 - ئاينىڭ 8 - كۈنى ئىچكى ئۆلكىلەرگە يۇرۇپ كەتتى.

بۇ ئۆمەك «مىللەتلەر ئىتتىپاقى» ژۇرنىلىغا ئاكتىپ ئەسەر يازغان ۋە ئۇنى قوللاپ كەلگەن ئۇيغۇر، قازاق، قىرغىز ئاپتورلاردىن بولۇپ 22 كىشىدىن تەركىب تاپقان. ئۆمەك ئەزالىرى شىئەن، يەنئەن، بېيجىڭ، تيەنجىن، دالىيەن قاتارلىق جايلاردا ئېكسكۇرسىيە ۋە ئۆگىنىشتە بولدى. ئۇنىڭدىن باشقا، مەملىكەت بويىچە ئاز سانلىق مىللەت يازغۇچىلىرىنىڭ مۇنەۋۋەر ئەسەرلىرىنى مۇكاپاتلاش يىغىنىغا، «مىللەتلەر ئىتتىپاقى» ژۇرنالىنى نەشرىياتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 40 يىللىقىنى تەبرىكلەش پائالىيىتىگە ۋە شەرقىي شىمال مىللەتلەر ئىنستىتۇتىنىڭ رەسمىي ۋۇقۇسكىسىنى ئېسىش مۇراسىمغا قاتناشتى.

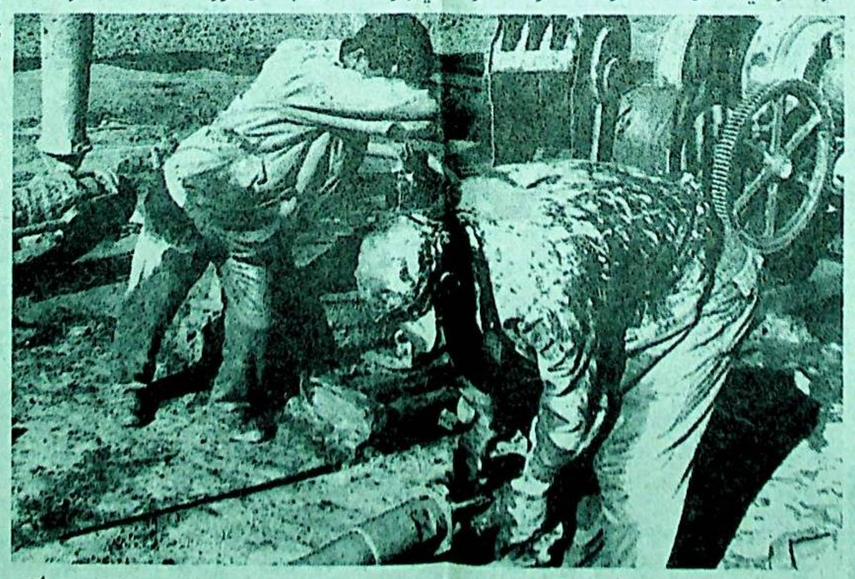

فاڭساۋخۇ دېھقانچىلىق مەيدانىنىڭ 2- شۆبە مەيدانى سۇ تېجەش تېپىدىكى بېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇردى. ھازىر تاۋجىياۋلىدە بوز يەر ئېچىلىپ، قۇدۇق قېزىلىپ، پۈركۈپ سۇغىرىلىدىغان يۈقىرى، مۇقىم ھوسۇللۇق 5000 مو يەر ئۆزلەشتۈرۈلدى.

سۈرەتتە: دېھقانچىلىق مەيدانىدىكىلەر قۇدۇق قازماقتا. جاڭ شجاۋ فوتوسى

پەيزاۋات ناھىيىسى بۇ يىل 7 قېتىم يەر تەۋرىش ئاپىتىگە ئۇچرىغان بولسىمۇ، پاختا ئىشلەپچىقىرىشىنى چىڭ تۇتتى. بۇ يىل پاختا ئومۇمىي ھوسۇلى 540 مىڭ دەنگە، دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 1000 يۈەنگە يېتىشى مۇمكىن.

سۈرەتتە: ئاپەتنىڭ زىيىنىغا ئۇچرىغان گۈلنساخان بىلەن قىزى خۇشال ھالدا كېۋەز تەرمەكتە. ئۇنىڭ ئائىلىسى بۇ يىل 14 مو كېۋەز تېرىغانىدى، پاختىسىنىڭ يېرىمىنى تېرىپلا 3000 يۈەن كىرىم قىلدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئاقسۇ ئۈلگەيتىلىدە 140 مىڭ 900 تونىنا پاختا سېتىۋېلىندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇرەھىم سەدىق** خەۋىر قىلىدۇ: ئاقسۇ ئۈلگەيتى يىل بېشىدىلا 1997 - يىلىنى «پاختىچىلىق يىلى» قىلىپ بېكىتىپ، پاختىچىلىقنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇش كۆرەش نىشانىنى ئونتۇرىغا قويۇپ، كېۋەز تېرىشقا، پەرۋىشقا بولغان رەھبەرلىكنى قاتلامۇقاتلام كۈچەيتكەنلىكتىن، بۇ ئۈلگەيتىنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدا كېۋەزلەر ئوخشاپ، ئومۇمىيۈزلۈك مول ھوسۇل ئېلىنىدىغانلىقى، بۇ يىلنىڭ ھەققىي «پاختىچىلىق يىلى» بولىدىغانلىقى مۇقەملاشتى. 30 - ئوكتەبىرگىچە ئۈلگەيتە بويىچە سېتىۋېلىنغان پاختا 140 مىڭ 900 تونىنىغا يېتىپ، ئوتتىكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 84 مىڭ 250 تونىنا ئاشتى.

بۇ يىل جايلاردا كېۋەزلەر ئېچىلىپ، پاختا يېغىش ۋە سېتىۋېلىش باشلانغاندىن بۇيان، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى پاختىكارلارنىڭ جانجان مەنپەئىتىنى زىچ مۇناسىۋەتلىك بۇ مۇھىم خىزمەتكە بولغان رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىپ، يېزا ئىگىلىك بانكىلىرى ئارقىلىق پاختا سېتىۋېلىش مەبلىغىنى ئۆز ۋاقتىدا ئەمەلىيلەشتۈردى. ھەر قايسى تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرى، پاختا شىركەتلىرى، پاختا سېتىۋېلىش پونكىتلىرى بىر تۈركۈم خادىملارنى مەخسۇس پاختا سېتىۋېلىشقا ئاجرىتىپ، تۈرلۈك تەييارلىق خىزمەتلەرنى ئەتراپلىق، پۈختا ئىشلىدى. ئاشخانا، چايخانا، بالىلار يەسلىسى ۋە داۋالاش ئۆيى قاتارلىق مۇلازىملىق ئورۇنلىرىنى قۇرۇپ، شەنبە، يەكشەنبە كۈنلىرىمۇ ئارام ئالماي ئىشلەپ، پاختىكارلارنىڭ پاختىنى خالىغان ۋاقتىدا ئېلىپ كېلىپ ھايال بولماي سېتىۋىشغا قولايلىق شارائىت يارىتىپ بەردى، پرېيومچىلارغا پاك- دىيانەتلىك بولۇش، پاختىنى يۇقىرى كۆرسەتكەن ئۆلچەم ۋە تەلەپ بويىچە سېتىۋېلىش تەرىبىسىنى كۈچەيتتى، بەزى پاختا سېتىۋېلىش ئورۇنلىرىدىكى ھاھانى تۆۋەنلىتىپ، پاختىكارلارنىڭ مەنپەئىتىگە زىيان يەتكۈزگەن، «ئادەمگەرچىلىك پاختىسى» سېتىۋالغان ناچار قىلمىشلارنى ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلدى، ئۈلگەيتە ۋە ھەر قايسى ناھىيىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى ھەرقايسى پاختا سېتىۋېلىش ئورۇنلىرىغا بېرىپ، خىزمەتلەرنى تەكشۈرۈپ، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا تۈزەتتى. بۇنىڭ بىلەن جايلار «مۇناسىۋەت، ئادەمگەرچىلىك پاختىسى» نى قەتئىي سېتىۋالماسلىقنى، پاختاسودىگەرلىرىگە بازار قالدۇرماسلىقنى، پرىنسىپتا چىڭ تۇرۇپ، پاختىنى تەلەپ بويىچە توغرا پرىيوم قىلىپ، دەرىجىگە ئاساسەن نەق پۇل بېرىپ پاختىكارلارنى رازى قىلىشنى ئىشقا ئاشۇردى.

ھازىر بۇ ئۈلگەيتىنىڭ ھەرقايسى ناھىيە (شەھەر) لىرىدە پاختا سېتىۋېلىش جىددىي ھەم قىزغىن داۋاملاشماقتا.

مارالبېشى ناھىيىسىدىكى ئاساسىي قاتلام پاختا زاۋۇتلىرى پاختا سېتىۋېلىش مەزگىلىدە «ئۇچقە ئەلا، بىردىن ئوگىنىش پائالىيىتى» نى قانات يايدۇردى

پاختىكارلار ئۈچۈن ئەلا مۇلازىملىق قىلىپ، ئۇلارنىڭ دۆلەتكە پاختا سېتىپ بېرىش قىزغىنلىقىنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن، مارالبېشى ناھىيىسىدىكى ئاساسىي قاتلام پاختا زاۋۇتلىرى «ئۇچقە ئەلا، بىردىن ئوگىنىش» پائالىيىتىنى پاختا سېتىۋېلىش مەزگىلىدە ھەر قايسى ئىش ھالقىلىرىنىچە كېڭەيتىپ، پاختىكارلارنىڭ پاختىسى ئاسىسىدىن ياخشى رەۋىشتە ئېلىنىشىغا ئىمكان يارىتىپ بەردى.

ئەلا، بىردىن ئوگىنىش پائالىيىتى» نى كۆنكرېت ئورۇنلاشتۇرۇپ، پاختا زاۋۇتلىرىدىن سېتىۋېلىش مەزگىلىدە «ئۇچقە ئەلا، بىردىن ئوگىنىش پائالىيىتى» نى داغدۇغىلىق قانات يايدۇرۇپ، مۇلازىملىق سۇپىتىنى ياخشىلاپ، پاختىكارلارغا ئاللىقىلىق يەتكۈزۈپ، ئۇلارنى رازى قىلىشنى تەلەپ قىلدى ھەمدە مەخسۇس تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ، زاۋۇتلارنىڭ مۇلازىملىق ئورۇنلىرىنى قۇرۇش، ئەسلىھەلىرىنى تولۇقلاش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ، تېپلارنى تۈرغۇزۇپ، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا ئورنى، باللار يەسلىسى، خالتا ياماش ئورنى قاتارلىق 12 تۈر تولۇق ئەمەلىيلەشپ، كەم ئەسلىھەلىرى تولۇقلىنىپ، باشقۇرۇشقا مەخسۇس ئادەم ئاجرىتىلدى. ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا «ئەگەر مەن بىر پاختىكار بولغان بولسام» دېگەن تېمىدا پائالىيەت ئېلىپ بېرىپ، پاختىكارلارغا ئىللىق مۇئامىلە قىلىش، قوپال سۆزلىمەسلىكنى ئىشقا ئاشۇردى. 9 - ئاينىڭ 25 - كۈنىدىن 10 - ئاينىڭ 10- كۈنگىچە ھەرقايسى ئاساسىي قاتلام زاۋۇتلىرىدا قۇرۇلغان مۇلازىملىق ئورۇنلىرى 4700 پاختىكارنىڭ كېسىلىنى ھەقسىز داۋالاپ دورا بەردى، 15 مىڭ ئادەم (قېتىم) ۋېلىسىپىتنى ھەقسىز ساقلاپ بەردى، يىرتىلغان 18 مىڭ 200 خالتىنى ياماپ بەردى، پاختىكارلارنىڭ باللىرىغا قاراپ بەردى، بىر قانچە 10 مىڭ ئادەم (قېتىم) نى چاي بىلەن ھەقسىز تەمىنلەپ، پاختىكارلارنىڭ ماختىشىغا ساۋاق بولدى.

تېخنىكلار ئارىسىدا «غايىلىك بولۇش، تۆھپىنى سېلىشتۇرۇش» پائالىيىتى ئېلىپ بېرىدى

غۇلجا شەھەرلىك پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **مىرزەخمەت مۇھەممەت**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **گۈلنۇر مەمتىمن** خەۋەر قىلىدۇ: غۇلجا شەھەرلىك پەن- تېخنىكا جەمئىيىتى زاۋۇت، كانلاردىكى تېخنىكلار ئارىسىدا «غايىلىك بولۇش، تۆھپىنى سېلىشتۇرۇش» مۇسابىقە پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، تېخنىكا تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈردى.

شەھەرلىك سۆزلەك يىغىلمىسى زاۋۇتى مەھسۇلاتلىرى بىر خىل بولۇش، قۇرۇلمىلىرى ئاموۇاپىق بولۇش، كارخانىدا ھاياتىي كۈچ بولماسلىقتەك بىر قاتار قېيىن مەسىلىلەرگە قارىتا تېخنىكلارنى يېڭى مەھسۇلات يارىتىشقا تەشكىللەپ، قىسقىغىنە بىر نەچچە يىل ئىچىدە يېمەكلىككە ئىشلىتىدىغان يىغىلما، سانائەتكە ئىشلىتىدىغان يىغىلما، سۆزلەك پاراشوكى قاتارلىق بەش خىل يېڭى مەھسۇلاتنى ئىشلەپ چىقاردى. شەھەرلىك كاۋچوك زاۋۇتى بازارلارنى تەكشۈرۈش ئارقىلىق 1987 - يىلى تەقلىد قىلىپ ئىشلەنگەن كالا خۇرۇم چەمىنى تەتقىق قىلىپ ياساپ، سۈپىتىنى «84 - BG4492» ئۆلچىمىگە يەتكۈزدى. 1989 - يىلى ئۇششاق تۆشۈكلۈك كۆپتۈرمە سۇلياۋنى سىناق قىلىپ ياساپ مۇۋەپپەقىيەت قازاندى، ئىمپورت قىلىنىدىغان ماتېرىيال تېشى «ABE» نىڭ ئىشلىتىش مىقدارىنى 80% تىن 60% كە تۆۋەنلەتتى ھەمدە شۇ يىلى ئۈلار يەنە لودوگجاۋ يىلمىنى سىناق قىلىپ، ئىلى ۋىلايىتىدىكى بىر بوشلۇقنى تولدۇردى. شەھەرلىك يۇڭ توقۇمچىلىق زاۋۇتى قېرىنداش زاۋۇتلارنىڭ ئىلغار تەجرىبىلىرىنى ئۆگىنىش بىلەن بىرگە يۇڭ مايلىرىنى كاسىنا قىلىش، سىلىتسىي مايلىرىنى بىر تەرەپ قىلىش ئۇسۇللىرىنى كىرگۈزۈپ، ئاۋسترالىيە قوي يۇڭىنى تاراپ پىلتىلاشتۇرغاندىن كېيىنكى يۇڭ ئوستىدە توزۇندى يۇڭلارنىڭ كۆپ بولۇشى قاتارلىق مەسىلىلەرنى ھەل قىلدى. شەھەرلىك سۇلياۋ زاۋۇتى سۇلياۋغا بولغان ئېھتىياجنى قاندۇرۇش ئۈچۈن تېخنىكلارنى تەشكىللەپ، سۇلياۋ يوپۇق ماشىنىلىرىنى ئۆزگەرتىپ قۇراشتۇرۇشنى لايىھەلەپ، يۇرۇشلەشكەن ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىنى زور دەرىجىدە يۇقىرى كۆتۈرۈپ، يىللىق مەھسۇلات مىقدارىنى 100 تونىنىدىن ئاشۇرۇپ، 400 مىڭ يۇەندىن كۆپرەك مەھسۇلات قىممىتى يارىتتى.

كەلپىن ناھىيىسى بۇلتۇر ئەتىيازدىن ھازىرغا قەدەر 1 مىليون 760 مىڭ يۇەن مەبلەغ توپلاپ، 12 مىڭ 300 مو يەرنى تۇزلىدى، 3000 مو بوز يەر ئاچتى، 7600 مو يەرنى سالالاشتۇردى.

سۈرەتتە: دېھقانلار يەر تۇزلىمەكتە. - تۇرسۇن قۇربان فوتوسى

ئاقسۇ شەھرىنىڭ ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىدا ياخشى ئەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئۆمەرجان مۇھەممىدى** خەۋەر قىلىدۇ: ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرىنىڭ كۆڭۈل بۆلۈشى ۋە قوللىشى، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ جاپاغا چىداپ ئىشلىشى نەتىجىسىدە، بۇ يىل ئاقسۇ شەھىرىنىڭ ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىدا ياخشى نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى.

48 كىلومېتىر سۇ سىڭىمىس ئۆستەك رېمونت قىلىندى، 518 ئورۇندا يۇرۇش لەشكەن سۇ قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىلىپ، پىلان % 29.5 ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى؛ ئۆزگەرتىلگەن تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز 65 مىڭ مو، ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىدا 0.3 مىڭ مو يەرنى سالالاشتۇرۇش ئىشلىرى ئورۇندالدى.

قىسقا خەۋەرلەر

△ ئاتۇش شەھىردە بۇ يىل تىكىلگەن 1550 مو يەردىكى كۆچەتنىڭ % 97 تىن كۆپرەكى تۇتتى.

ئابلىز ئابلەت مەخسۇم

△ باي ناھىيىسى بۇ يىل ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىغا 3 مىليون 600 مىڭ يۇەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىپ، 408 كىلومېتىر سۇ سىڭىمىس ئۆستەكنى ياسىدى، 60 كىلومېتىر ئۆستەكنى چاپتى، ۋە رېمونت قىلدى، 31 مىڭ مودىن ئارتۇق تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزلارنى ئۆزگەرتىپ، 50 مىڭ مودىن ئارتۇق يەرنى ئۆلچەملىك تۈزلەپ سالالاشتۇردى. يېزا - كەنت يوللىرىنى ياسىدى ۋە رېمونت قىلدى.

ھەسەن ئابدۇۋەلى

△ يەكەن ناھىيىسىنىڭ بىكەرچى بازىرىدىكى دېھقانلار 10 - ئاينىڭ 10 - كۈنىگىچە بۇ يىللىق 9000 تونىنا سلوس ياساش ۋەزىپىسىنى 200 تونىنا ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

تۇرغۇن تۇرسۇن

△ ئاقتو ناھىيىسىنىڭ قاراكېچمك يېزىسى بۇ يىل ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىغا 224 مىڭ 520 يۇەن مەبلەغ سېلىپ، 618 مو بوز يەر ئاچتى، 3.2 كىلومېتىر سۇ سىڭىمىس ئۆستەك ياساپ، يىللىق ۋەزىپىنى % 6 ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى، 3698 مېتىر زەيكەش چاپتى. بۇنىڭ بىلەن 390 مو يەرنىڭ سۇيى ھەل بولدى.

ئۇگىنىش» پائالىيىتىنى پاختا سېتىۋېلىش مەزگىلىدە ھەر قايسى ئىش ھالقىلىرىغچە كېڭەيتىپ، پاختىكارلار- نىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

بۇ يىللىق پاختا سېتىۋېلىش خىزمىتى باشلىنىشتىن ئاۋۋال ناھىيىلىك پاختا - چىگە شىركىتى زاۋۇت باشلىقلىرى يىغىنى ئېچىپ، «ئۇچتە

مۇلازىملىق ئورۇنلىرىنى قوزۇش، ئەسلىھەلىرىنى تولۇقلاش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ، تېلارنى تۇرغۇزۇپ، ساقلانغان مەسىلەلەرنى ۋاقتىدا تۇزمەتتى. بۇنىڭ بىلەن 9 - ئاينىڭ 25 - كۈنىگىچە 11 ئاساسىي قاتلام پاختا زاۋۇتىدا دوختۇرخانا، ۋېلىسىپىت ساقلاش ئورنى، چاي بىلەن تەمىنلەش

پاختىكارلارنىڭ باللىرىغا قارىپ بەردى، بىر قانچە 10 مىڭ يۈەم (قېتىم) نى چاي بىلەن ھەقسىز تەمىنلەپ، پاختىكار- لارنىڭ ماختىشىغا سازاۋەر بولدى.

سۆزەتتە: ئاقسۇقارال يېزىلىق پاختا زاۋۇتى تەشكىللىگەن مۇلازىملىق ئورنى پاختىكارلارنىڭ خالتىسىنى ياماپ بەرمەكتە.

ئەنۋەر خىزمەت خەۋىرى، فوتوسى

يەر ئاچتى، 3.2 كىلومېتىر سوغ سىزىقى ئوتتۇرىدىن ياسالغان، يىللىق ۋەزىپىنى 6 % ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى، 3698 مېتىر زەيكەش چاپتى. بۇنىڭ بىلەن 390 مو يەرنىڭ سۇيى ھەل بولدى، 5970 مو يەرنىڭ سۇغىرىلىش شارائىتى ياخشىلاندى، 950 مو يەرنىڭ شورلىشىپ كېتىشنىڭ ئالدى ئېلىندى.

مەخمەت تۇرسۇن

بۇ يىل شەھەر بويىچە 2 مىليون 150 مىڭ ئىش كۈنى سەرپ قىلىنىپ، يىگىدىن 13.3 كىلومېتىر سوغ سىزىقى ئوتتۇرىدىن ياسالدى، پىلان 29.5 % ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى؛ ئوزۇقەرتىلگەن تۇزۇمى ھوسۇللۇق ئېتىز 65 مىڭ مو بولۇپ، پىلان 0.3 % ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى؛ يىگىدىن كۆپەيتىلگەن سۇغىرىش كۆلىمى 51 مىڭ مو، شارائىتى ياخشىلانغان سۇغىرىش كۆلىمى 75 مىڭ 500 موغا يېتىپ، پىلان 25.8 % ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى.

جايلاردا چارۋىلارنى بۇ يىل قىش، كېلەر يىلى ئەتىيازدىن بىخەتەر ئوتكۇزۇش تەييارلىقى ياخشى ئىشلەنمەكتە

ئاقتۇ ناھىيىسىدە: يېزىم دېھقانچىلىق، يېزىم چارۋىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنى- دىغان ئاقتۇ ناھىيىسى چارۋىلارنى بۇ يىل قىش، كېلەر يىلى ئەتىيازدىن بىخەتەر ئوتكۇزۇش ئۇچۇن، دېھقان، چارۋىچىلارنى ئوت - چۆپ توپلاش، قوروق قوتانلارنى رېمونت قىلىشقا سەپەرۋەر قىلدى. بۇنىڭ بىلەن بۇ يېزىدىكى دېھقان، چارۋىچىلار بۇ يىل 10 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر 4460 تونىنا سىلوس ھېسىپ، 100 تونىندىن ئارتۇق ئوت- چۆپ، 250 تونىنا شاخ - شۇمبا، سامان تەييارلىغاندىن باشقا، بىر قىسىم كونا ئېغىل -قوتانلارنى رېمونت قىلىپ، يېڭىدىن ئېغىل- قوتان سالدى.

سايرا يۇسۇپ

توقسۇ ناھىيىسىدە: توقسۇ ناھىيىسىدىكى دېھقان، چارۋىچىلار چارۋا مالالارنى بۇ يىل قىش، كېلەر يىلى ئەتىيازدىن بىخەتەر ئوتكۇزۇش ئۇچۇن، بۇ يىل 10 - ئاينىڭ ئوتتۇرىغا قەدەر بار بولغان ئېغىل - قوتانلارنى رېمونت قىلغاندىن باشقا، يېڭىدىن 246 قوتان سالدى، سېلىپ، 50 ئوت - چۆپ توغراش ماشىنىسى سېتىۋالدى، 21 مىڭ 707 تونىنا ئوت - چۆپ، 1050 تونىنا يەم- بوغۇز، 16 مىڭ 800 تونىنا شاخ - شۇمبا، 35 مىڭ 300 تونىنا سىلوس باستى.

ئەخمەت سەيدى

موڭغۇلكۆرە ناھىيىسىدە: بۇ يىل موڭغۇلكۆرە ناھىيىسىدە قوزغاقچىلىق ئاپىتى ئېغىر بولۇپ، 1 مىليون 760 مىڭ مو ئوتلاقنىڭ بىر قىسمى قوزغاقچىلىق ئاپىتىگە ئۇچرىدى. بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن، ناھىيە، يېزا، مەيدانلار چارۋىلارنى ئاپەتتىن قوتقۇزۇش خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گورۇپپىلىرىنى قوزۇپ، بۇ خىزمەتكە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، ھەر بىر تۈياق چارۋا ئۈچۈن 300 كىلوگرامدىن ئوت - چۆپ، 30 كىلوگرامدىن يەم - بوغۇز تەييارلاشنى ئالدىن ئورۇنلاشتۇردى ۋە شۇ بويىچە جەددىي تەييارلىق كۆرمەكتە.

قۇتلۇق تۇرسۇن

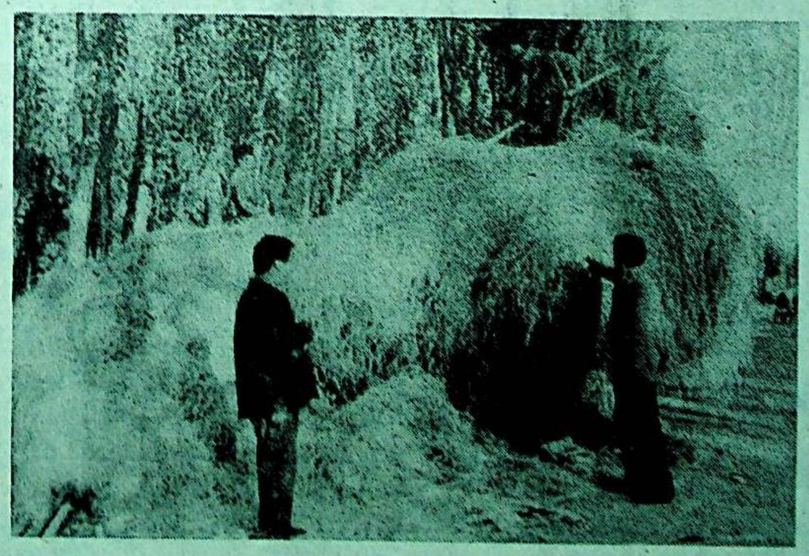

بوز يەر ئېچىپ بېيىغان دېھقان

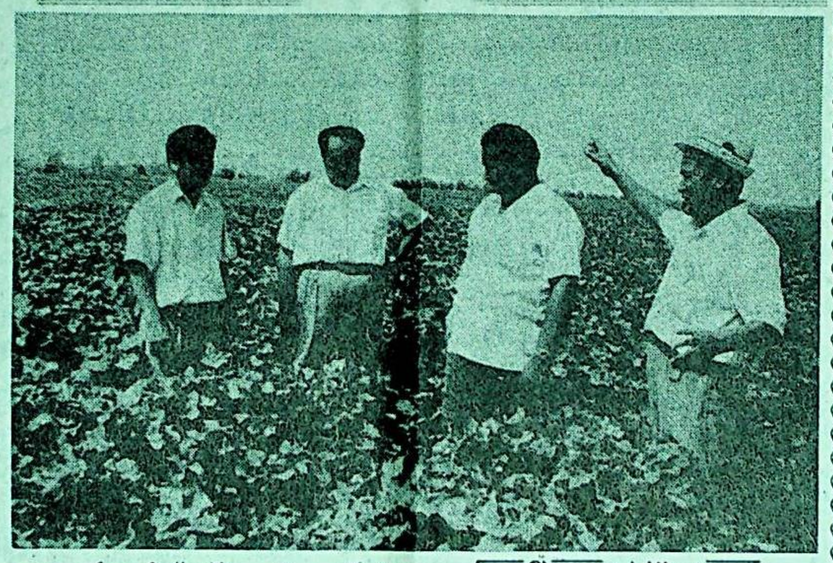

105 كە يەتتى. بۇلارنىڭ ئېچىدىكى رېھىم غوجەك بۇ ناھىيىنىڭ شىكېپك يېزىسىدىن بولۇپ، ئۇ يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ مەبلەغ جەھەتتىن مەدەت بېرىشى ئارقىسىدا نامراتلىق قالپىقىنى چۆرۈپ تاشلاپ، يېزا بويىچە ئالدىن بېيىدىغان ئۇلگىلىك دېھقان بولۇپ قالدى.

رېھىم غوجەك 1986 - يىلىدىن باشلاپ، بوز يەر ئېچىپ، كېۋەز تېرىشقا كىرىشتى، كېيىن يەنە باقمىچىلىق ۋە ئورمانچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇپ، دېھقانلارنى بېيىش يولىغا يېتەكلىگەنلىكى، بولۇپمۇ ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ ھەر تەرەپلىمە مەبلەغ توپلاپ، پاختا ئىشلەپچىقىرىشقا مەدەت بەرگەنلىكى ئۇچۇن ھازىر بۇ ناھىيىدە 200 مودىن ئارتۇق يەرگە كېۋەز تېرىيدىغان ئائىلە

غۇلجا ناھىيىسىنىڭ چولۇقاي يېزىسىدىكى دېھقان، چارۋىچىلار 11 - ئايغا قەدەر 9800 تونىنا ئوت - چۆپ، 970 تونىنا يەم - خەشەك تەييارلىغاندىن باشقا، 7000 تۈياق چارۋىنى ۋاقىتلىدى ۋە كېسەللىك ئالدىنى ئېلىش ۋاكسىنىسى ئۇردى، 63 قورۇ - قوتانىنى يېڭىدىن سالدى ۋە رېمونت قىلدى.

سۆزەتتە: ئوت - چۆپ توپلىماقتا.

تۇرسۇنمۇھەممەت ئوسمان فوتوسى

سېغىزكۆل يېزىسىدىكى دېھقانلار قىزىل ئۇزۇمدىن 800 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق كىرىم قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت ئۆمەر ئابدىن** خەۋەر قىلدۇ: خوتەن ناھىيىسىنىڭ سېغىزكۆل يېزىسى ئۆز يېرىنىڭ ئۇزۇمچىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا باب كېلىشتەك ئەۋزەللىكىدىن ئۇنۇملۇك پايدىلىنىپ، ئۇزۇمچىلىكنى زور كۆچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇردى، يېزا ئورگىنىدا 7 كىشىلىك ئۇزۇمچىلىك خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش ئىلمىي جەمئىيىتى قۇردى. سىرتتىن پەن - تېخنىكا خادىملىرىنى تەكلىپ قىلدى. 1993- يىلىدىن ھازىرغىچە ھەر يىلى «قىشلىق پەن- تېخنىكا ئۆگىنىش پائالىيىتى» نى قانات يايدۇرۇپ، 1500 ئادەم (قېتىم)نى ئۆزەت بويىچە باغۋەنچىلىك پەن - تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلىدى ھەمدە بىر تۇركۈم ياش، ئىقتىدارلىق دېھقانلارنى ئۇزۇمچىلىكتە ئىلغار ۋىلايەت، ناھىيە ۋە يېزىلارنىڭ ئىلغار تەجرىبىلىرىنى ئۆگىنىپ كېلىشكە ئەۋەتتى. كىشىمىش ئۇزۇم سورتىنى ياخشىلاش بىلەن بىرگە قىزىل ئۇزۇملۇك باغ بىنا قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىپ، ھەر بىر دېھقان ئائىلىسىنىڭ 1 مودىن 2 موغىچە كىشىمىش ئۇزۇم ۋە قىزىل ئۇزۇملۇك بېغى بولۇشىنى ئىشقا ئاشۇردى. ھازىر يېزا بويىچە كىشىمىش ۋە قىزىل ئۇزۇم كۆلىمى 1280 موغا يېتىپ، ھەر بىر ئائىلىگە 1 مودىن توغرا كەلدى.

بۇ يېزىدىكى دېھقانلار ئۇزۇم تاللىرىنى باشقۇرۇش، پەرۋىش قىلىش ئىشلىرىنى پەن- تېخنىكىغا تايىنىپ تۇجۇپىلەپ ئىشلىگەنلىكتىن، ئۇزۇم تاللىرى ياخشى ئۆسۈپ، كۆپ ھوسۇلدى. نەتىجىدە، بۇ يېزىدىكى دېھقانلار 10 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە قىزىل ئۇزۇمدىن 880 مىڭ 500 يۈەن ساپ كىرىم قىلدى.

يېزا، كەنت خەۋەرلىرى

ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسىدىكى ساۋابچى چارۋىچىلىق فېرمىسى چارۋىچىلىق تەرەققىياتىنى تېزلىتىش ئۈچۈن چارۋىچىلارنى مۇقىم ئولتۇراقلاشتۇرۇش خىزمىتىنى چىڭ تۇتتى. بۇنىڭ بىلەن چارۋىچىلار ئۇزلىرىگە كېرەكلىك ئوزۇقلۇق ئاشلىق ۋە يەم - خەشەك ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىغا ئېرىشىپ، چارۋىچىلىق ئارقىلىق دېھقانچىلىقنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى ئاشۇردى.

سۆزەتتە: چارۋىچىلار تېرىغان قوناق ئېتىزى.

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ئىبراھىم** فوتوسى

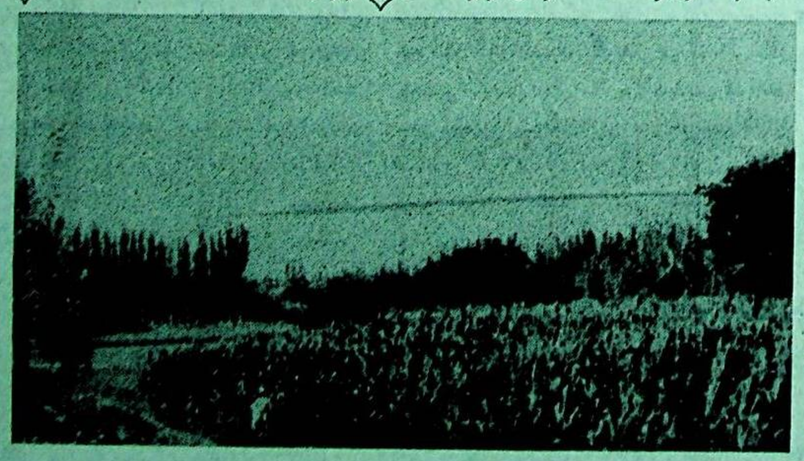

كۇچا ناھىيىسى پايدىلىق پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈپ، مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى قاتاردىكى ناھىيە بەرپا قىلىش ئۈچۈن تىرىشماقتا

ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈپ گۈللەنگەن كۇچا قۇرۇپ چىقمىز

كۇچا ناھىيىسىنىڭ ھاكىمى بارات ھەسەن

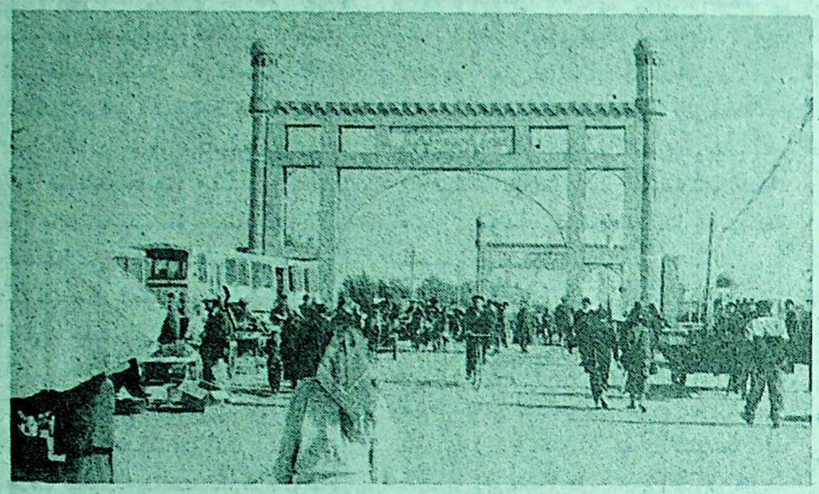

قەدىمكى كۇسەن مەدەنىيىتىنىڭ بۆشۈكى بولغان كۇچا ناھىيىسى ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان ئىشك ئېچىۋېتىلگەن 10 نەچچە يىلدىن بۇيان، بولۇپمۇ پارتىيە 14 - قۇرۇلتىيىدىن بۇيان تۇرلۇك خىزمەتلەردە غايەت زور نەتىجىلەرگە ئېرىشتى. ناھىيەدىكى 360 مىڭ ھەر مىللەت خەلقى «بىسىم كۈچىنى ئاشۇرۇپ، ئىنتىپاقلىشىپ كۆرەش قىلىپ، يۈكسەك ئېغىرچىلىق كۆتۈرۈپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ، ئالدىنقى قاتاردىكى ناھىيە بەرپا قىلىش ئۈچۈن تىرىشىش» تىن ئىبارەت كۇچا روھىنى نۇرلاندۇرۇپ، ناھىيىنىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي ئىشلىرىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققىي قىلدۇرۇشى ئىلگىرى سۈردى.

ناھىيىمىز تەڭرىتېغىنىڭ جەنۇبىي ئېتەكىگە، تارىم ئويمانلىقىنىڭ شىمالىي تەرىپىگە جايلاشقان بولۇپ، سۇ، تۇپراق بايلىقى مول، قۇياش نۇرىنىڭ چۈشۈش ۋاقتى ئۇزۇن، ئومۇمىي تېرىلغۇ يېر 790 مىڭ مو، ئېچىشقا بولىدىغان بوزىير 500 مىڭ مو. ناھىيىنىڭ شىمالىي تەرىپى تەڭرىتاغ تىزمىلىرى بىلەن تۇتىشىدۇ، جەنۇبىي تەرىپىدىكى تۇزلەڭلىك بوستانلىق ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا ياپ كېلىدىغان مۇنبەت زېمىن. ناھىيىمىز يېزا ئىگىلىك چوڭ ناھىيىسى، سانائەت ئاساسى ئاجىزراق، لېكىن بايلىق مەنبەسى مول، تەرەققىيات يولىمىزدا پايدىلىق پۇرسەت بىلەن قىينىچىلىق، ئۈمىد بىلەن خىرىس تەڭ مەۋجۇت.

بىز كۆچانىڭ ئەملىيىتىنى چىقىش قىلىپ «ئاشلىق، پاختىنى ئاشۇرۇپ، كىرىمنى كۆپەيتىپ، ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش» تىن ئىبارەت كۆرەش نىشانىنى بېكىتىپ، ئاشلىق، پاختا ئىشلەپچىقىرىشىنى يېزا ئىقتىسادىنى شۇنىڭدەك پۈتۈن ناھىيىنىڭ خەلق ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈشنىڭ چىقىش نۇقتىسى قىلىپ خىزمەتلەرنى ئىجادچانلىق بىلەن قانات يايدۇرىدۇق. يېقىنقى 5 يىلدىن بۇيان يېزا ئىگىلىك ياخشى سەۋىيىنى يارىتىۋق. بۇ يىل ئاشلىقنىڭ بىرلىك ھوسۇلى 352.88 كىلوگرامغا، پاختىنىڭ بىرلىك ھوسۇلى 95.24 كىلوگرامغا يېتىپ 1992- يىلدىكىدىن ئايرىم 1 ھەسسىگە يېقىن ۋە 1 ھەسسە ئاشىدىغانلىقى، ئاشلىقنىڭ ئومۇمىي ھوسۇلى 177 مىڭ 354 تونىنىغا، پاختىنىڭ ئومۇمىي ھوسۇلى 35 مىڭ تونىنىغا يېتىپ 1992 - يىلدىكىدىن ئايرىم - ئايرىم 15.75 % ۋە 2 ھەسسىگە يېقىن ئاشىدىغانلىقى مۇقىملاشتى. يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 500 مىليون يۈەنگە، كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ئوتتۇرىچە ساپ كىرىم 1500 يۈەنگە يېتىپ 1992 - يىلدىكىدىن 47% ۋە 1.5 ھەسسە ئاشىدىغانلىقى مۆلچەرلەندى. يېزا ئىگىلىكىدىن ئۈدا مول ھوسۇل ئېلىشتا تۆۋەندىكى تەدبىرلەرنى قوللاندۇق: (1) يېزىلارنىڭ كەسىپ قۇرۇلمىسىنى پائال تەڭشەپ، ئاشلىق تېرىلغۇ كۆلىمىنى مۇقىملاشتۇرۇش، بىرلىك ھوسۇلىغا ھۆجۇم قىلىپ ئومۇمىي ھوسۇلىغا كاپالەتلىك قىلىش ئاساسىدا كېڭەز تېرىلغۇ كۆلىمىنى پەيدىنپەي كېڭەيتتۇق. ئاشلىق ئومۇمىي تېرىلغۇ كۆلىمى 1992 - يىلدىكى 647 مىڭ 100 مودىن بۇ يىل 510 مىڭ موغا قىسقارتىلدى. كېڭەز تېرىلغۇ كۆلىمى بۇ يىل 420 مىڭ موغا يەتكۈزۈلۈپ، ھەر يىلى 20 مىڭ 200 مو كېڭەيتىلدى. (2) سۇ، تۇپراق ئېچىش قەدىمىنى تېزلەتتۇق. 5 يىلدىن بۇيان، دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز پۇلىدىن پايدىلىنىپ 180 كىلومېتر سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەڭ ياسىدۇق؛ 160 كىلومېتر زىيكەش چاپتۇق؛ 225 مىڭ مو بوزىير ئېچىپ، 229 مىڭ مو تۆۋەن ھوسۇلۇق تېرىلغۇ يەرنى ئۆزگەرتتۇق؛ 10 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 36 كىلومېتر كېلىدىغان غەربىنىڭ يېزا ئىگىلىكىنىڭ ماشىنلىشىش سۈرئىتىنى تېزلىتىپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ يېگى تېخنىكىسىنى كەڭ كۆلەمدە كېڭەيتتۇق. (4) ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىنى پائال تەرەققي قىلدۇرۇدۇق. 5 يىلدىن بۇيان ناھىيەمىز مەملىكەت بويىچە كۆكەرتىش خىزمىتىدىكى ئىلغار ناھىيە بولۇپ باھالاندى؛ ئېتىز-ئېرىقنى ئورمان بىلەن تورلاشتۇرۇشتا دۆلەتنىڭ ئۆلچىمىگە يەتتى. چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىدا ھەر يىلى يېگى سەۋىيە يارىتىۋق. بۇلتۇر يىل ئاخىرىدىكى چارۋامالنىڭ قوتان قالدۇقى 754 مىڭ 500 تۇياقتا يېتىپ 1992 - يىلدىكىدىن 97 مىڭ 500 تۇياق كۆپەيدى.

يېزا ئىگىلىكى ئارقىلىق سانائەتنى ئىلگىرى سۈرۈش، سانائەت، يېزا ئىگىلىكىنى ئوزاتاق راۋاجلاندۇرۇش يۆنىلىشىدە چىڭ تۇرۇپ، نەپەت- خىمىيە سانائىتى، كۆمۈر ئېنېرگىيىسى قۇرۇلۇشى ۋە توقۇمۇر يولىنىڭ غەربكە سۈرۈلۈشى قاتارلىق 8 چوڭ پايدىلىق پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، ئېنېرگىيە، نەپەت - خىمىيە سانائىتى قۇرۇلۇشىغا مەبلەغ سېلىش جەھەتتە 10 تۈرلۈك ئېتىبار بېرىش سىياسىتىنى يولغا قويدۇق.

1997 - يىلى 9 - بەش يىللىق پلانىنىڭ 2 - يىلى، شۇنداقلا كۆچانىڭ نامراتلىق قىياپىتىنى ئۆزگەرتىپ، ئىقتىسادىي گۈللەنگەن، ھاياتىي كۆچەك ۋە ئومدىكە تولغان قىياپەتتە 21 - ئەسىرگە قەدەم قويۇشى ئۈچۈن ئاساس سالىدىغان بىر يىل. شۇڭا بىز 2000 - يىلىغىچە بولغان قىسقىغنە 3 يىل ئىچىدە «8 چوڭ پايدىلىق پۇرسەت»نى چىڭ تۇتۇپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئۇللۇق ئورنىدىن قەتئىي تەۋرەنمەي، يېرىك يېزا ئىگىلىكى بەرپا قىلىش قەدىمىنى تېزلىتىمىز، بايلىق ئەۋزەللىكىگە تايىنىپ، نەپەت، خىمىيە سانائىتى، كۆمۈر، ئېلېكتر ئېنېرگىيىسى، قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى، ئاشلىق، پاختا، چارۋىچىلىق، دورا ماتېرىياللىرىنى ئاساس قىلغان كەسىپلەر سىستېمىسىنى بەرپا قىلىپ، ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ۋە ئېشىش شەكلىدىكى توپ ئۆزگىرىشنى پائال يولغا قويمىز، يېزا ئىگىلىكىنى چوڭ-ئىدىكىدىن ھالدا كارخانا كۆچىلىك تەك بېيىپ كۆچانىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىن ئىبارەت بىرىكمە تەرەققىيات ئېڭىنى ئورغۇزۇپ كۆچانىڭ مەبلەغ سېلىش مۇھىتىنى ياخشىلاپ، مەبلەغ، تۇر، تېخنىكا ۋە ئىختىساسلىق خادىملارنى كۆپلەپ جەلپ قىلىپ ناھىيىمىزنىڭ ئۇنىۋېرسال تەرەققىيات قۇرىنىنى ئاشۇرىمىز. شۇ ئارقىلىق خەلق ئىگىلىكىنىڭ چوڭ قەدەملەر بىلەن ئىلگىرىلىشى ۋە جەمئىيەتنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققي قىلىشىنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى قاتاردىكى ناھىيە بەرپا قىلىش ئۈچۈن تىرىشىمىز.

كۇسەن دىيارىدا يوللار راۋان

ئالتۇن كۈز پەسلى يېتىپ كېلىش بىلەن قەدىمىي كۇسەن دىيارىدىن خۇش خەۋەر تارقالدى. 10 - ئاينىڭ 19 - كۈنى ئەتىگەندە كۇچا ناھىيە بازىرىدىكى ھەر مىللەت خەلقى ناغرا - سۇنايغا جۇر بولۇپ شوخ ئۇسۇل ئويناپ، كونىشەھەر بىلەن يېڭىشەھەرنى تۇتاشتۇرىدىغان، 9 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنغان، 2.2 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتىكى «خەلق» يولىنىڭ پۈتكەنلىكىنى تەبرىكلىدى. كۇچا ناھىيىلىك قاتناش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى شەمشى قۇربان بىزگە مۇنداق دېدى: «خەلق» يولىنىڭ 3 ئاي ئىچىدە پۈتۈپ قاتناش باشلانغانلىقى ناھىيىمىزنىڭ تاشيول قۇرۇلۇشىدا مۇۋەپپەقىيەتلىك بېسىلغان چوڭ بىر قەدەم».

كۇچا ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان تاشيول قۇرۇلۇشىنىڭ خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتىدا تۇتقان رولىغا بولغان تونۇشىنى تەدرىجىي ئۆستۈرۈپ، پۈتۈن ناھىيىنىڭ بولۇپمۇ، يېزا، قىشلاقلارنىڭ تاشيول قۇرۇلۇش قەدىمىنى تېزلىتىشىنى مۇھىم چارۋىچىلارغىچە «باي بولاي دېسەڭ يول ياسا» دېگەن ئىدىيىنى مۇستەھكەم ئورغۇزۇپ، يول ياساشنى ئىزچىل چىڭ تۇتتى.

ناھىيىلىك قاتناش ئىدارىسى بىر تەرەپتىن «كىم پايدىلانسا شۇ مەبلەغ سېلىش» پرىنسىپى بويىچە ھەرقايسى يېزا ، كەنتلەرنى ماددىي كۈچ ۋە ئادەم كۈچى ئاجرىتىپ يول قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىشقا سەپەرۋەر قىلسا، يەنە بىر تەرەپتىن دۆلەت، ئاپتونوم رايوننىڭ مەبلەغ جەھەتتىكى قوللىشىنى قولغا كەلتۈرۈپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ جانجان مەنپەئىتىگە مۇناسىۋەتلىك نۇقتىلىق قۇرۇلۇشلارنى ئېلىپ بېرىش قەدىمىنى تېزلىتىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشى ئۈچۈن ھەقىقىي تۈرتكە مۇلازىملىق قىلدى.

1992 - يىلدىن ھازىرغىچە ناھىيە بويىچە ياسالغان ئاسفالت يولنىڭ ئۇزۇنلۇقى 91 كىلومېتردىن، شېغىل يولنىڭ ئۇزۇنلۇقى 219 كىلومېتردىن يېتىپ، ئومۇمىي ناھىيە- يېزا يولىنىڭ ئايرىم - ئايرىم ھالدا 30 % كەنت بولماسلىق ئاساسىي جەھەتتىن ئىشقا ئاشۇرۇلدى. 5 يىلدا تاشيول قۇرۇلۇشىغا سېلىنغان ئومۇمىي مەبلەغ 41 مىليون 440 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ كەتتى.

ناھىيىلىك قاتناش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى شەمشى قۇربان تاشيول قۇرۇلۇشىنىڭ بۈگۈنكى كەيپىنى پىلانى ئۇستىدە توختىلىپ مۇنداق دېدى: «كۇچا خەلقى ئەزەلدىن بازارغا ھېرىسمەن خەلق. ناھىيىمىزنىڭ ھەرقايسى يېزا (بازار)لىرىدا بىر ھەپتىنىڭ ھەممە كۈنى دېگۈدەك بازار بولۇپ تۇرىدۇ، دېھقانلىرىمىز ئۆزلىرى ئىشلەپ چىقارغان تۇرلۇك يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرىنى بازارلارغا ئاپىرىپ ساتىدۇ. بۇ خىل ئەملىي ئېھتىياجغا ماسلىشىش ئۈچۈن، بىزنىڭ تاشيول قۇرۇلۇشىنى يەنمۇ كۆچەيتىشىمىزگە توغرا كېلىدۇ. بىز كېلەر يىلدىن باشلاپ، يەنە تارىم، ئالاقاغا قاتارلىق يېزىلارنىڭ يوللىرىنى ئاسفالتلاشتۇرۇشنى چىڭ تۇتۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ھاللىق سەۋىيىگە يۇرۇش

نشانىنى بېكىتىپ، ئاشلىق، پاختا ئىشلەپچىقىرىشنى يېزا ئىقتىسادىنى شۇنىڭدەك پۈتۈن ناھىيىنىڭ خەلق ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈشنىڭ چىقىش نۇقتىسى قىلىپ خىزمەتلەرنى ئىجادچانلىق بىلەن قانات يايدۇرۇدۇق.

يېقىنقى 5 يىلدىن بۇيان يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىدا تارىختا ئاز كۆرۈلىدىغان مۆلدۈر، كەلكۈن، كېۋەز پىتى ۋە كۆزلۈك يامغۇر قاتارلىق تەبىئىي ئاپەت ئۇستىدىن غەلبە قىلىپ، ئاشلىق، پاختىنىڭ بىرلىك ھوسۇلى، ئومۇمىي ھوسۇلى، مەھسۇلات قىممىتى، ئۇنۇمى ۋە دېھقانلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى قاتارلىق 5 چوڭ كۆرسەتكۈچتە تارىختىكى ئەڭ

كۆچا ناھىيىسى مەدەنىيەت خىزمىتىنى ساغلام راۋاجلاندۇرۇپ، خەلقنىڭ كۈندىن - كۈنگە ئېشىپ بېرىۋاتقان مەنىۋى تۇرمۇشىنى جانلاندۇرماقتا

كۆچا ناھىيىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان مەدەنىيەتنى سوتسيالىزم ئۇچۇن، خەلق ئۇچۇن خىزمەت قىلدۇرۇش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ ناھىيىنىڭ 2 مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىدا زور بۇرۇلۇش ھاسىل قىلدى.

بۇ ناھىيە ئالدى بىلەن مەدەنىيەت خىزمىتىنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى يېزىلارغا قارىتىپ يېزا مەدەنىيەت پونكىتى، مەدەنىيەت ئۆيلىرىنىڭ ئەسلىھەلىرىنى تولۇقلىدى. بۇ يىل 1 مىليون 100 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىپ چىمەن، ياقا، بەھشباغ قاتارلىق 4 يېزىدا مەدەنىيەت پونكىتى قۇردى. 160 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىپ تۇرلۇك مەدەنىي كۆڭۈل ئېچىش ئەسلىھەلىرىنى تولۇقلىدى. بۇنىڭ بىلەن ناھىيە بويىچە دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى مەدەنىيەت مەركىزى 1گە، مەدەنىيەت پونكىتى 11گە، مەدەنىيەت ئۆيى 213 كە يېتىپ، مەدەنىيەت پونكىتىنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى 90٪كە، مەدەنىيەت ئۆيلىرىنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى 88٪كە يەتتى، مەدەنىيەت پونكىتلىرىغا قويۇلغان كىتاب - ژۇرنال 44 مىڭ پارچىدىن ئاشتى. يېزا مەدەنىيەت ئۇل ئەسلىھە قۇرۇلۇشىنىڭ ياخشىلىنىشىغا ئەگىشىپ دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشى جانلاندى. 1993 - يىلدىن باشلاپ ھېيت-بايرام، بازار كۈنلىرى ھەرقايسى يېزا، بازارلاردا 430 قېتىم مەشرەپ، ئەلنەغمە پائالىيىتى، 93 قېتىم ئوغلاق تارتىشىش، ئات بەيگىسى، 186 قېتىم توپ مۇسابىقىسى ئوتكۈزۈلدى. بۇ پائالىيەتلەرنى كۆرگۈچىلەر 410 مىڭ ئادەم - قېتىمغا يەتتى.

بۇ ناھىيە ئۆزىنىڭ سەنئەت بۆشۈكى بولۇشتەك ئەنئەنىسىنى جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن ئىز باسارلارنى تەربىيەلەش ۋە ئۇلارغا ئەنئەنىۋى ئۇسۇل سەنئىتىنى ئوگىتىشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، قىشلىق، يازلىق تەتىل مەزگىللىرىدە ھۆسنىخەت، ئۇسسۇل، مۇزىكا كۆرسىلىرىنى ئۇيۇشتۇرۇپ 5000 ئادەم - قېتىم ئۆسمۇرنى تەربىيەلىدى. بۇ يىل 4 يېزىدا كۇرس ئېچىپ 430 ئوقۇغۇچىنى تەربىيەلىدى.

بۇ ناھىيە ئەدەبىيات - سەنئەت ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇپ، ئاپتورلارنىڭ ئىجادىيەت قىزغىنلىقىغا ئىلھام بېرىش ئۈچۈن «مارجانبۇلاق» نامىلق ئەدەبىي ژۇرنالنى نەشر قىلىپ ئامېننىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى. خەلق ئېغىز ئەدەبىياتى مىراسلىرىنى توپلاش، رەتلەش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ خەلق ناخشا - مۇزىكا ئاھاڭلىرىنى رەتلەپ ئۇنىڭالغۇغا ئالدى. خەلق ئارىسىدا بىر قەدەر كۆچلۈك تەسىرگە ئىگە كۆچالىق يازغۇچى، مۇزىكانت، قوشاقچى، نەغمىچى قاتارلىق خەلق سەنئەتكارلىرىدىن 32 ئادەمنىڭ ئارخىپىنى تۇرغۇزۇپ رەتلەپ چىقتى. «3 توپلام» خىزمىتىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك تاماملىدى.

بۇ ناھىيە بىر قولدا تۇزمەش،بىر قولدا گۇللەندۇرۇشتە چىڭ تۇرۇپ، مەدەنىيەت بازارلىرىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلدى. قانۇنسىز نەشر قىلىنغان 456 پارچە كىتاب - ژۇرنال، 2069 ئۇنىڭالغۇ لېنتىسى، 43 سىنئالغۇ لېنتىسى،120 لازېر ئۇرلۇق پلاستىنكىنى يىغىۋېلىپ بىر تەرەپ قىلدى، شەكلى ئۆزگەرگەن ئويۇنچۇقخانىدىن 6نى تارقىتىۋېتىپ 15 تىجارەتچىگە جەريمانە قويدى.

كۆچا ناھىيىسى ئىگىلىك ئىشلىرىنى ياخشى باشقۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇۋاتىدۇ

4 پەسىلنىڭ مەيلى قانداقلا مەزگىلىدە بولسۇن، كۆچا ناھىيىسىگە كىرىپ، بازار كۈنى ناھىيە بازىرىنىڭ ئەڭ ئاۋات ئەستىلىرىدىن بىرى - «كۆچا سانائەت بۇيۇملار سودا بازىرى»نى ئارىلىسىڭىز، بۇ يەردىكى ھەر خىل نۇسخىدىكى پىچاق، قەلەمتىراچ، چەينەك، لوڭقا، ساماۋار، ساپلىق، قوشۇق، چۆگۈن، ئۈرۈك، چىلاپچا، چىلەك، داس، دوپپا، شەپكە، قۇلاقچا، كانۋاي كۆڭلەك، توقۇلما سومكا، گىلەم، گۈللۈك پالاز، كىرلىك، داستىخان، ئۆي جاھازلىرى ۋە دېھقانچىلىق سايمانلىرى قاتارلىقلارنىڭ خىلمۇ خىللىقى ۋە كۆپلۈكى بىر جەھەتتىن سىزگە كۆچانىڭ يېنىك سانائىتى، قول ھۈنەرۋەنچىلىكى ۋە سودا - سېتىق ئىشلىرىنىڭ گۈللەنگەنلىكىنى نامايان قىلسا، يەنە بىر جەھەتتىن ئەشۇ قىممەتلىك ھۈنەر-سەنئەتلەرنىڭ ئەسرلەر مابەينىدە تالاي ئىسىق - سوغۇقلارنى باشتىن كەچۈرۈپ بىزگىچە يېتىپ كەلگەن يارقىن نامايەندىلىرى قەلبىگىزنى سۆيۈندۈرۈپ، مۇشۇ مىراسلارنى بىزگىچە يەتكۈزۈپ كېلىش يولىدا يۈرەك قېنىنى سەرپ قىلغان ئەجدادلارغا نىسبەتەن چوڭقۇر ھۆرمەت تۇيغۇسى قوزغايدۇ.

يازما ماتېرىياللاردا خاتىرىلىنىشچە، كۆچانىڭ مىللىي قول ھۈنەرۋەنچىلىكى 2000 يىلدىن كۆپرەك تارىخقا ئىگە ئىكەن. غەربىي خەن سۇلالىسى دەۋرىدە كۆچا ئۇيغۇرلىرى تۆمۈر، مىس تاۋلاش تېخنىكىسىنى پۇختا ئىگىلەپ، تۇرلۇك ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇش سايمانلىرىنى ياسىغان ھەمدە بۇ مەھسۇلاتلارنى سىرت جايلارغا ئاپىرىپ باشقا مەھسۇلاتلارغا ئالماشتۇرغانىكەن. دېمەك كۆچانىڭ ئۆزگىچە ئالاھىدە لىككە ئىگە نەپىس ھۈنەر - سەنئەت بۇيۇملىرى ئەشۇ دەۋرلەردىن تارتىپلا يېراق- يېقىندا داڭق چىقىرىپ، شۆھرەت قازانغان.

ئازادلىقتىن كېيىن، بولۇپمۇ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش يولىغا قويۇلغاندىن بۇيان، كۆچا ئۇيغۇرلىرىنىڭ قول ھۈنەرۋەنچىلىك سەنئىتى تېخىمۇ گۈللەپ ياشنىدى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى مىللىي ھۈنەر- سەنئەتنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا، كوللېكتىپ ئىگىلىكىدىكى كارخانىلار بىلەن خۇسۇسىيلار ئىگىدارچىلىقىدىكى كارخانىلارنى ماس قەدەمدە ئىلگىرى سۈرۈش يولىدا ماڭدى. بولۇپمۇ خۇسۇسىيلار ئىگىدارچىلىقىدىكى مىللىي ھۈنەر - سەنئەت كارخانىلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى دېھقان - چارۋىچىلارنى ھاللىق سەۋىيىگە يەتكۈزۈش بىلەن زىچ بىرلەشتۈرۈپ، ئۇنىڭ ساغلام تەرەققىي قىلىشىغا ھەر تەرەپتىن «يېشىل چىراغ» يېقىپ بەردى. تولۇقسىز ستاتىستىكىغا ئاساسلانغاندا، ھازىر ناھىيە بويىچە پىچاقچىلىق كەسپىي ئائىلىسى 300گە، مىسكەر- چىلىك كەسپىي ئائىلىسى 40قا، دوپپىچىلىق كەسپىي ئائىلىسى 100گە، تۇماقچىلىق كەسپىي ئائىلىسى 200گە، تىككۈچىلىك كەسپىي ئائىلىسى 1000غا، تۇرلۇك دېھقانچىلىق سايمانلىرى ۋە ياغاچچىلىق كەسپىي ئائىلىسى 400گە يېتىدىكەن.

ناھىيىلىك 2 - يېنىك سانائەت ئىدارىسىنىڭ قارىمىقىدىكى قايچا - پىچاق زاۋۇتى، مىللىي ئۆي جاھازلىرى زاۋۇتى ۋە مىللىي بۇيۇملار زاۋۇتى پۈتۈن ناھىيىنىڭ مىللىي قول ھۈنەرۋەنچىلىكىدىكى سەردار كارخانىلار ھېسابلىنىدۇ. 50 - يىللارنىڭ بېشىدا كوپېراتسىيە شەكلىدە قۇرۇلغان كوللېكتىپ ئىگىلىكىدىكى بۇ كارخانىلار 40 نەچچە يىلدىن بۇيان، مەبلەغ جەھەتتىن ئاز بولسىمۇ، ئۈزلۈكسىز كېڭىيىپ، ھازىر ئىشلەپچىقىرىش كۈچى ئانچە كۈچلۈك بولمىغان 1992 - يىلىدىن ھازىرغىچە ناھىيە بويىچە ياسالغان ئاسفالت يولنىڭ ئۇزۇنلۇقى 91 كىلومېتىرغا، شېغىل يولنىڭ ئۇزۇنلۇقى 219 كىلومېتىرغا يېتىپ، ئومۇمىي ناھىيە- يېزا يولىنىڭ ئايرىم - ئايرىم ھالدا 30 % ۋە 80 % دىن ئىگىلىدى. يېزا، كەنت يوللىرىنىڭ قۇرۇلۇشىمۇ ياخشى ئىشلىنىپ، ناھىيە بويىچە ئاپتوموبىل بارالمايدىغان بىرمۇ قىلدى.

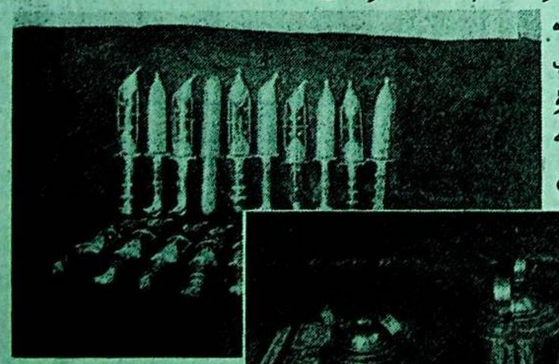

بۇ بەتتىكى ماقالىلەرنى ئۆز مۇخبىرلىرىمىز دولقۇن مۇھەممەت، ئابدۇشۇكۇر ئابدۇ كېرىم تەييارلىغان

كۇچانىڭ ھۈنەر - سەنئىتى

خۇسۇسىيلار ئىگىدارچىلىقىدىكى مىللىي ھۈنەر - سەنئەت كارخانىلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى دېھقان - چارۋىچىلارنى ھاللىق سەۋىيىگە يەتكۈزۈش بىلەن زىچ بىرلەشتۈرۈپ، ئۇنىڭ ساغلام تەرەققىي قىلىشىغا ھەر تەرەپتىن «يېشىل چىراغ» يېقىپ بەردى. تولۇقسىز ستاتىستىكىغا ئاساسلانغاندا، ھازىر ناھىيە بويىچە پىچاقچىلىق كەسپىي ئائىلىسى 300گە، مىسكەر- چىلىك كەسپىي ئائىلىسى 40قا، دوپپىچىلىق كەسپىي ئائىلىسى 100گە، تۇماقچىلىق كەسپىي ئائىلىسى 200گە، تىككۈچىلىك كەسپىي ئائىلىسى 1000غا، تۇرلۇك دېھقانچىلىق سايمانلىرى ۋە ياغاچچىلىق كەسپىي ئائىلىسى 400گە يېتىدىكەن.

ناھىيىلىك 2 - يېنىك سانائەت ئىدارىسىنىڭ قارىمىقىدىكى قايچا - پىچاق زاۋۇتى، مىللىي ئۆي جاھازلىرى زاۋۇتى ۋە مىللىي بۇيۇملار زاۋۇتى پۈتۈن ناھىيىنىڭ مىللىي قول ھۈنەرۋەنچىلىكىدىكى سەردار كارخانىلار ھېسابلىنىدۇ. 50 - يىللارنىڭ بېشىدا كوپېراتسىيە شەكلىدە قۇرۇلغان كوللېكتىپ ئىگىلىكىدىكى بۇ كارخانىلار 40 نەچچە يىلدىن بۇيان، مەبلەغ جەھەتتىن ئاز بولسىمۇ، ئۈزلۈكسىز كېڭىيىپ، ھازىر ئىشلەپچىقىرىش كۈچى ئانچە كۈچلۈك بولمىغان ئاسلىششى ئۇچۇن، بىزنىڭ تاشيول قۇرۇلۇشىنى يەنمۇ كۆچەيتىشىمىزگە تۈغرا كېلىدۇ. بىز كېلەر يىلدىن باشلاپ، يەنە تارىم، ئالاقاغا قاتارلىق يېزىلارنىڭ يوللىرىنى ئاسفالتلاشتۇرۇشنى چىڭ تۇتۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ھاللىق سەۋىيىگە يۈرۈش قىلىشى ئۇچۇن داغدام يول ھازىرلاپ بېرىشكە تىرىشىمىز. يول قانچە راۋان بولسا، ئىش شۇنچە ئاسان بولىدۇ.»

كەمچىل بولۇش، سېتىش يوللىرى راۋان بولماسلىق قاتارلىق تۈرلۈك ئەمەلىي قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، كۆچانىڭ مىللىي ھۈنەر - سەنئەت ئىشلىرىنىڭ ئەجدادلاردىن ئەۋلادلارغا داۋاملىشىشىدا كۆڭۈرۈكلۈك رول ئويناندى. كۆچا ناھىيىلىك قايچا - پىچاق زاۋۇتى كۆپ يىللاردىن بۇيان كۆچا پىچىقى ۋە كۆچانىڭ ئاي نۇسخىلىق قەلەمتىراچى، چەينەكى قاتارلىق نەپىس،ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرىنى مەملىكەت ئىچى - سىرتىغا تونۇشتۇرۇشتا ناھايىتى مۇھىم رول ئويناندى. بۇ زاۋۇتتا ئىشلەپ چىقىرىلغان كۆچا پىچىقى ۋە قەلەمتىراچىنىڭ تۈرى 94كە، چەينەكلەرنىڭ تۈرى 11گە يېتىدۇ. بۇ مەھسۇلاتلارنىڭ بەزىلىرى كۆپ قېتىم دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايون بويىچە ئەلا سۈپەتلىك مىللىي ھۈنەر - سەنئەت مەھسۇلاتى بولۇپ باھالىنىپ مۇكاپاتلاندى ھەمدە ئامېرىكا، ئەنگلىيە، ياپونىيە، فرانسىيە، گېرمانىيە، تۇركىيە قاتارلىق دۆلەتلەرگە چىقىرىلىپ شۆھرەت قازاندى.

دۆلەت مائارىپ كومىتېتى ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلىرىنى ھەمكارلىشىشقا تەشكىللەپ، غەربىي قىسىم رايونلارنىڭ كەسپىي مائارىپ ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشقا تۈرتكە بولدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 9-نويابىر بەلەن ئېگىشيا، شەندۇڭ بىلەن شىنجاڭ، دالىيەن ۋە چىڭداۋ بىرلىكتە گۇيجۇ بىلەن ھەمكارلىشىدىغان بولدى؛ مەملىكەت بويىچە شىزاڭنى قوللاش روھىغا ئاساسەن، ھەرقايسى ئۆلكە، شەھەرلەر، بولۇپمۇ شەرقىي قىسمىدىكى ئۆلكە، شەھەرلەر شىزاڭنىڭ ئېھتىياجىغا قاراپ ياردەم بېرىدىغان تۈرلەرنى بېكىتىدىغان بولدى؛ دۆلەت مائارىپ كومىتېتىنىڭ ئىلگىرىكى ساھەلەر بويىچە سەنشيا سۇ ئامبىرى رايونىنىڭ تەرەققىياتىغا ياردەم بېرىش ئۇرۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، بىر قىسىم ئۆلكە، شەھەرلەر چوڭچىڭغا ياردەم بېرىدىغان بولدى. دۆلەت مائارىپ كومىتېتى، شەرقىي قىسىم رايونىدىكى دۆلەت دەرىجىلىك نۆۋەتلىق كەسپىي مەكتەپلەر ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونىدىكى 1 كەسپىي مەكتەپ بىلەن مەكتەپ مۇناسىۋەتى ئورنىتىشنى تەلەپ قىلدى. يېغىندا ھەمكارلىشىدىغان 2 تەرەپ ئورتاق مۇھاكىمە قىلىش، ئالماشتۇرۇش-ھەمكارلىشىش، تەك مەنپەئەتدار بولۇش، تەك ئۆسۈش پرىنسىپى بويىچە ھەمكارلىق تۈرلىرى ۋە مەزمۇنىنى بېكىتتى.

«كەسپىي مائارىپنى راۋاجلاندۇرغانلىق ئۇقتسادنى راۋاجلاندۇرغانلىق، شۇ جاينىك ئۇقتسادىي، كەسپىي مائارىپنى ئۆچۈن خىزمەت قىلغاندا ئاندىن راۋاجلىنىش بولىدۇ». بۇ - 10 نەچچە يىلدىن بۇيانقى جۇڭگو كەسپىي مائارىپ ئىشلىرىنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك تەجرىبىسىنىڭ يەكۈنى بولۇپلا قالماستىن، يېڭىنغا قاتناشقان كەسپىي مائارىپ خادىملىرىنىڭ ۋە يەرلىك ھۆكۈمەت مەسئۇللىرىنىڭ ئورتاق تونۇشى، شۇنداقلا كەسپىي مائارىپنىڭ تەرەققىيات يۆنىلىشى. دۆلەت مائارىپ كومىتېتىنىڭ ئالاقدار مەسئۇلى مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئوتتۇرا دەرىجىلىك كەسپىي مائارىپ چوقۇم شۇ جاينىڭ ئۇقتسادىي قۇرۇلۇشى ۋە ئۇجتىمائىي تەرەققىياتى ئۆچۈن خىزمەت قىلىشنى 1-ئورۇنغا قويۇشى، ئاساسىي قاتلامغا، ئىشلەپچىقىرىشقا، مۇلازىملىق ۋە باشقۇرۇشنىڭ 1-سېپىگە يۆزلىنىشتە چىڭ تۇرۇپ، شۇ جاينىڭ ئەمگەك كۈچلىرى بازارلىرىغا زور تۆركۈمدە يۇقىرى ساپالىق تېخنىكا ئىشچىلىرىنى، ئوتتۇرا دەرىجىلىك تېخنىكا باشقۇرۇش خادىملىرىنى ۋە مۇلازىملارنى يېتىشتۇرۇپ بېرىشى، يېزىلارغا، يېزا ئىگىلىكىگە ۋە دېھقانلار مەكتەپ قۇرۇشقا يۆزلىنىشتە چىڭ تۇرۇشى لازىم. كەسپىي مائارىپنى ئۆزلەپ ئوقۇش مائارىپى يولىغا يېتەكلەشكە ھەرگىز بولمايدۇ.

كۈچا ناھىيىسى ئۇنىۋېرسال ماسلاشتۇرۇش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، دۆلەت ئىلكىدىكى كارخانىلارنى ياخشى، سۈپەتلىك ئايلىنىش ئىزىغا سالدى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز دولقۇن مۇھەممەت، ئابدۇشۇكۈر ئابدۇكېرىم خەۋەر قىلدۇ: كۈچا ناھىيىسى دۆلەت ئىلكىدىكى كارخانىلارنى قېيىن ھالەتتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۆچۈن ئۇنىۋېرسال ماسلاشتۇرۇش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، ياخشىلىرىنى يۆلەپ، قېيىنچىلىقنى بارلارغا ياردەم بېرىش تەدبىرىنى قوللىنىپ، كارخانىلارنى ياخشى، سۈپەتلىك ئايلىنىش ئىزىغا سالدى. نەتىجىدە 9 - ئاينىك ئاخىرىغا قەدەر ناھىيىنىڭ سانائەت ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 71 مىليون 599 مىڭ يۈەنگە، 346 مىڭ يۈەن 105 مىڭ يۈەن ئىلگىرى سۈرۈلدى. ئۇ ماسلاشتۇرۇش ئېلىپ بارىدى. بۇ ناھىيە كارخانىلارنىڭ ئۇقتسادىي ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈشنى بۆسۈش ئېغىزى قىلىپ، كارخانا تىجارىتىنى نىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى يولغا قويدى. قەرەللىك ۋە قەرەلسىز ھالدا كارخانىلارنىڭ تەكتىنى ئېنىقلاپ، تىجارەت پىلانىنىڭ ئورۇندىلىش ئەھۋالىنى ئىگىلىدى. «3 نى ئۆزگەرتىش، 1 نى كۈچەيتىش» ئاساسىدا ناھىيىلىك سودا باش شىركىتى، ھاراق، تاماكا، قوشۇمچە يېمەكلىكلەر باش شىركىتى، نېفىت - تەبىئىي گاز ئېچىش ۋە ئىشلىتىش شىركىتى قاتارلىق 5 چوڭ كارخانىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ئىلكىدىكى كارخانىلارنىڭ ئىسلاھات ئىشلىرىنى ئومۇمىي پىلانلاشتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ ئىسلاھات ئىزىغا سېلىشىغا ئىلمىي يېتەكچىلىك قىلدى. ئۇ ئىلكىدىكى كارخانىلارنىڭ ئىسلاھات ئىزىغا سېلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن،

ئىزنغا سالدى. نەتىجىدە 9 - ئاينىك ئاخىرىغا قەدەر ناھىيىنىڭ سانائەت ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 71 مىليون 598 مىڭ يۈەنگە، تىجارەت كىرىمى 346 مىليون 105 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ئۆتكەن يىلىنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن % 21.5 ۋە % 18.7 ئاشتى.

بۇ يىل كۆچا ناھىيىسى دۆلەت ئىلكىدىكى كارخانىلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىشىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈپ، قىيىن ئۆتكەلدىن ئۆتۈۋېلىشىغا ياردەم بېرىش ئۈچۈن «چوڭىنى تۇتۇپ كىچىكىنى قويۇۋېتىش، 2 باشتىن تۇتۇپ ئوتتۇرىنى يېتەكلەش» پرىنسىپىغا ئاساسەن كارخانىلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىشىنى ئورۇنلاشتۇرۇش، ئۇنۇمۇبرسال ماسلاشتۇرۇش خىزمەتىنى كۈچەيتتى. ناھىيە رەھبەرلىرى نۇقتىلىق كارخانىلار بىلەن ئالاقە باغلاش تۈزۈمى ئورنىتىپ، كارخانىلارنى چوڭ جەھەتتىن تەڭشەش، كىچىك جەھەتتىن كۈچەيتىش» ئاساسىدا ناھىيىلىك سودا باش شىركىتى، ھاراق، تاماكا، قوشۇمچە يىمەكلىكلەر باش شىركىتى، نەپىت - تەبىئىي گاز ئېچىش شىركىتىنى ئۆزگەرتىپ تەشكىللىدى. كارخانىلاردا ئەمگەك توختام تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ خوجايىنلىق تۇيغۇسىنى ئاشۇردى. ئالاھىدە قىينىچىلىقى بار كارخانىلارغا ئېتىبار بېرىپ، سىياسەت، مەبلەغ، بازار قاتارلىق جەھەتلەردە ئۇنۇمۇبرسال ماسلاشتۇرۇش ئېلىپ باردى. كۆپ تەرەپلىمە سۆھبەت يېغىنى ئۇيۇشتۇرۇپ، كارخانىلار بىلەن پۈل مۇئامىلىسى ساھەسىنىڭ مۇناسىۋىتىنى راۋانلاشتۇردى. كارخانىلارنى خەندەن پولات تۆمۈر زاۋۇتىدىن ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇرۇپ، باشقۇرۇشنى تۇتۇش، تەننەرخنى تۆۋەنلىتىش، ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى.

يېلتسىن مۇنداق دېدى: روسىيە بىلەن جۇڭگو ئارىسىدا ھېچقانداق مەسىلە مەۋجۇت ئەمەس. بۇ قېتىمقى ئۇچرىشىش ئارقىلىق 2 دۆلەتنىڭ مۇناسىۋىتى داۋاملىق ئىلگىرىلەيدۇ.

2 دۆلەت باشلىقلىرى جۇڭگو - روسىيە چېگرىسىنىڭ شەرقىي بۆلىكىنى بەلگىلەش خىزمىتىنىڭ پۈتۈنلەي ئاياغلاشقانلىقىنى رەسمىي جاكارلىدى.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: بۇ جۇڭگو- روسىيە مۇناسىۋىتىدىكى مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە چوڭ ئىش، بىز 2 چېگرا كېلىشىمى ئىمزالدۇق ۋە 5 دۆلەت چېگرا رايونلارىدا ئىشىنىش تەدبىرلىرى ۋە ئەسكەر قىسقارتىش كېلىشىمى قاتارلىق مۇھىم ھۆججەتلەرنى ئىمزالدۇق. بۇ كېلىشىملەرنىڭ ئىمزالىنىشى جۇملىدىن چېگرا بەلگىلەش مەسلىسىنىڭ ھەل قىلىنغانلىقى تارىختىن قېپقالغان مەسىلىلەرنى باراۋەر ئاساستا كېڭىشىش، ئۆزئارا يول قويۇش، ئادىل، مۇقاپىق ھەل قىلىشنىڭ مۇھىم ئەپچىللىكى، 2 دۆلەت چېگرا رايونلىرىنىڭ ئەبەدىي تىنچ، خاتىرجەم بولۇشى، تەرەققىي قىلىشى ۋە گۈللىنىشىنىڭ كۆچلۈك كاپالىتى.

يېلتسىن مۇنداق دېدى: بىز نەچچە ئون يىلدىن بۇيان ھەل بولماي كەلگەن مەسىلىلەرنى ھەل قىلدۇق، بۇ بىز 2 دۆلەتنىڭ دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ كونكرېت گەۋدىلىنىشى، روسىيە- جۇڭگو چېگرىسىنىڭ تىنچ، خاتىرجەم بولۇشى 2 دۆلەت خەلقىنىڭ تۆپ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن.

جياڭ زېمىن ئىقتىساد - سودا مۇناسىۋىتى توغرىسىدا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ ئىقتىساد - سودا مۇناسىۋىتى ياخشى ئاساسقا ئىگە بولدى. بىز زور كۆچ سەرپ قىلىپ 2 دۆلەتنىڭ ئۆزئىگە خاس غايەت زور يوشۇرۇن كۆچى ۋە ئۈستۈنلۈكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ ھەمكارلىشىشنىڭ يېڭى ساھەلىرى، يېڭى يوللىرىنى ئېچىش، بولۇپمۇ چوڭ، ئوتتۇرا تېپتكى ئۈزاق مۇددەتلىك ھەمكارلىق تۈرلىرىدە بۆسۈش ھاسىل قىلىپ، نەپىت، تەبىئى گاز، ئېلېكتر، ئاۋىئاتسىيە ئالەم قاتنىشى، ماشىنىسازلىق ۋە يۇقىرى تېخنىكا قاتارلىق ساھەلەردە پۈتۈنلەي كەڭ كۆلەمدە ھەمكارلىشىش ئىقتىدارىغا ئىگە. جۇڭگو تەرەپ ئىجابىي پوزىتسىيە ئارقىلىق ئۆزئارا تىرىشچانلىقىنى كۆرسىتىدۇ. ھەمكارلىشىش خەلقئارا دوستلۇقى ۋە ئۆزئارا چۈشىنىشنى كۈچەيتىدۇ، جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ ئىجتىمائىي ئاساسى تېخمۇ چوڭقۇرلىشىدۇ. مۇشۇنىڭغا ئاساسەن، بىز جۇڭگو - روسىيە مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىيات ئىستىقبالىنىڭ ئىنتايىن كەڭ ئىكەنلىكىگە، بۇنىڭ 2 دۆلەت خەلقىگە تېخمۇ ياخشى بەخت - سائادەت يارىتىپ بېرىپلا قالماستىن، خەلقئارا ئومۇمىيەت ۋە خەلقئارا مۇناسىۋەتنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىغا تېخمۇ زور ئىجابىي تەسىر كۆرسىتىدىغانلىقىغا ئىشىنىشكە ھەقلىقمىز. جۇڭگو تەرەپ روسىيە تەرەپ بىلەن ئورتاق تىرىشىپ 2 دۆلەتنىڭ ئىستراتېگىيىلىك ھەمكارلىق، شېرىكلىك مۇناسىۋىتىنى 21- ئەسىرگە ئومۇمىيۈزلۈك يۈزلەندۈرۈشنى خالايدۇ.

يېلتسىن جياڭ زېمىننىڭ كۆز قارىشىغا پۈتۈنلەي قوشۇلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى، ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن روسىيە 21 - ئەسىرگە قەدەم قويۇۋاتقان ھازىرقى مۇھىم پەيتتە ئىككى دۆلەت رەھبەرلىرى ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنى ئۇزاق مۇددەتلىك ۋە مۇقىم تەرەققىي قىلدۇرۇش، ئىككى دۆلەت خەلقىگە ئەڭ كۆپ مەنپەئەت يارىتىپ بېرىش، ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى ھەمكارلىقنى كېڭەيتىش جەھەتتە ئۇرغۇن تۈر ۋە تەكلىپلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى، ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنى تېزدىن ئەمەلىيلەشتۈرۈش كېرەك.

2 تەرەپ 2 دۆلەتنىڭ بوشاشماي تىرىشچانلىق كۆرسەتتىشى ئارقىلىق 2000 - يىلىغا بارغاندا 2 تەرەپنىڭ سودا سوممىسىنى 20 مىليارد دوللارغا يەتكۈزۈشنىڭ تامامەن مۇمكىنلىكىگە ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

يېلتسىن شياڭگاڭنىڭ ۋەتەنىنىڭ قوينىغا قايتۇرۇپ كېلىنگەنلىكى ۋە جۇڭگو كومموئىستىك پارتىيەسىنىڭ مەملىكەتلىك 15- قۇرۇلتايىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئاچقانلىقىنى تەبرىكلىدى ۋە جۇڭگونىڭ 15- قۇرۇلتاي روھىنىڭ يېتەكچىلىكىدە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا يېڭى مۇۋەپپەقىيەتلەرنى قولغا كەلتۈرۈشىنى تىلىدى.

يېلتسىن مۇنداق دېدى: روسىيە جۇڭگونىڭ گۈللىنىشى، بېيىشى ۋە قۇدرەت تېپىشىنى خالايدۇ.

جياڭ زېمىن بۇنىڭغا رەھمەت ئېيتتى. ئۇ مۇنداق دېدى: 2 چوڭ دۆلەتنىڭ شۇنداقلا ئۈزۈن ئورتاق چېگرىغا ئىگە قوشنا دۆلەت جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ گۈللىنىشى، بېيىشى، قۇدرەت تېپىشى رايون ۋە دۇنيانىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىنى قوغداشتىكى مۇھىم ئىجابىي ئامىل.

جياڭ زېمىن يېلتسىنغا ئۆزىنىڭ يېقىندا ئامېرىكىدا زىيارەتتە بولغانلىقىغا دائىر ئەھۋاللارنى تونۇشتۇردى. ئۇ خەلقئارا ۋەزىيەت توغرىسىدا توختالغاندا مۇنداق دېدى: جۇڭگو ھەرقايسى دۆلەتلەرنىڭ ئۆزئارا ئىشلىرىنى ئۆزئارا باشقۇرۇشىنى، دۇنيانىڭ ئىشلىرىنى كۆپچىلىكنىڭ باشقۇرۇشىنى، چوڭ دۆلەتلەرنىڭ دۇنيا تىنچلىقىنى قوغداش، دۇنيانىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە زور مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئېلىشىنى، چوڭ دۆلەتلەرنىڭ سوغۇق مۇناسىۋەتلەر ئۈرۈشى تەپەككۇرىنى چۆرۈپ تاشلاپ، دۇنيا كۆپ قۇتۇپلىشىۋاتقان رېئاللىققا ھۆرمەت قىلىپ، دۇنيانىڭ كۆپ قۇتۇپلىشىۋاتقان چوڭ يۆزلىنىشىگە ئۇيغۇنلىشىپ، ئۆزئارا ھۆرمەت قىلىش، باراۋەرلىك، ئىشىنىش ئاساسىدىكى ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى ئورنىتىشنى تەشەببۇس قىلىدۇ. بۇ دۇنيانىڭ تىنچلىقى ۋە تەرەققىياتى ئۈچۈن زور ئىجابىي ئەھمىيەتكە ئىگە،، جۇڭگو دېمەك شياۋېڭنىڭ دىپلوماتىيە ئىدىيىسىدە داۋاملىق چىڭ تۇرۇپ، مۇستەقىل - ئۆزىگە ئۈزى خوجا بولغان تىنچلىق دىپلوماتىيە خەلقلىرىنىڭ دوستلۇقىنى ۋە ئۆزئارا چۈشىنىشنى كۈچەيتىدۇ، جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ ئىجتىمائىي ئاساسى تېخمۇ چوڭقۇرلىشىدۇ. مۇشۇنىڭغا ئاساسەن، بىز جۇڭگو - روسىيە مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىيات ئىستىقبالىنىڭ ئىنتايىن كەڭ ئىكەنلىكىگە، بۇنىڭ 2 دۆلەت خەلقىگە تېخمۇ ياخشى بەخت - سائادەت يارىتىپ بېرىپلا قالماستىن، خەلقئارا ئومۇمىيەت ۋە خەلقئارا مۇناسىۋەتنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىغا تېخمۇ زور ئىجابىي تەسىر كۆرسىتىدىغانلىقىغا ئىشىنىشكە ھەقلىقمىز. جۇڭگو تەرەپ روسىيە تەرەپ بىلەن ئورتاق تىرىشىپ 2 دۆلەتنىڭ ئىستراتېگىيىلىك ھەمكارلىق، شېرىكلىك مۇناسىۋىتىنى 21- ئەسىرگە ئومۇمىيۈزلۈك يۈزلەندۈرۈشنى خالايدۇ.

يېلتسىن جياڭ زېمىننىڭ كۆز قارىشىغا پۈتۈنلەي قوشۇلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى، ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن روسىيە 21 - ئەسىرگە قەدەم قويۇۋاتقان ھازىرقى مۇھىم پەيتتە ئىككى دۆلەت رەھبەرلىرى ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنى ئۇزاق مۇددەتلىك ۋە مۇقىم تەرەققىي قىلدۇرۇش، ئىككى دۆلەت خەلقىگە ئەڭ كۆپ مەنپەئەت يارىتىپ بېرىش، ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى ھەمكارلىقنى كېڭەيتىش جەھەتتە ئۇرغۇن تۈر ۋە تەكلىپلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى، ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنى تېزدىن ئەمەلىيلەشتۈرۈش كېرەك.

2 تەرەپ 2 دۆلەتنىڭ بوشاشماي تىرىشچانلىق كۆرسەتتىشى ئارقىلىق 2000 - يىلىغا بارغاندا 2 تەرەپنىڭ سودا سوممىسىنى 20 مىليارد دوللارغا يەتكۈزۈشنىڭ تامامەن مۇمكىنلىكىگە ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

يېلتسىن شياڭگاڭنىڭ ۋەتەنىنىڭ قوينىغا قايتۇرۇپ كېلىنگەنلىكى ۋە جۇڭگو كومموئىستىك پارتىيەسىنىڭ مەملىكەتلىك 15- قۇرۇلتايىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئاچقانلىقىنى تەبرىكلىدى ۋە جۇڭگونىڭ 15- قۇرۇلتاي روھىنىڭ يېتەكچىلىكىدە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا يېڭى مۇۋەپپەقىيەتلەرنى قولغا كەلتۈرۈشىنى تىلىدى.

يېلتسىن مۇنداق دېدى: روسىيە جۇڭگونىڭ گۈللىنىشى، بېيىشى ۋە قۇدرەت تېپىشىنى خالايدۇ.

جياڭ زېمىن بۇنىڭغا رەھمەت ئېيتتى. ئۇ مۇنداق دېدى: 2 چوڭ دۆلەتنىڭ شۇنداقلا ئۈزۈن ئورتاق چېگرىغا ئىگە قوشنا دۆلەت جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ گۈللىنىشى، بېيىشى، قۇدرەت تېپىشى رايون ۋە دۇنيانىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىنى قوغداشتىكى مۇھىم ئىجابىي ئامىل.

جياڭ زېمىن يېلتسىنغا ئۆزىنىڭ يېقىندا ئامېرىكىدا زىيارەتتە بولغانلىقىغا دائىر ئەھۋاللارنى تونۇشتۇردى. ئۇ خەلقئارا ۋەزىيەت توغرىسىدا توختالغاندا مۇنداق دېدى: جۇڭگو ھەرقايسى دۆلەتلەرنىڭ ئۆزئارا ئىشلىرىنى ئۆزئارا باشقۇرۇشىنى، دۇنيانىڭ ئىشلىرىنى كۆپچىلىكنىڭ باشقۇرۇشىنى، چوڭ دۆلەتلەرنىڭ دۇنيا تىنچلىقىنى قوغداش، دۇنيانىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە زور مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئېلىشىنى، چوڭ دۆلەتلەرنىڭ سوغۇق مۇناسىۋەتلەر ئۈرۈشى تەپەككۇرىنى چۆرۈپ تاشلاپ، دۇنيا كۆپ قۇتۇپلىشىۋاتقان رېئاللىققا ھۆرمەت قىلىپ، دۇنيانىڭ كۆپ قۇتۇپلىشىۋاتقان چوڭ يۆزلىنىشىگە ئۇيغۇنلىشىپ، ئۆزئارا ھۆرمەت قىلىش، باراۋەرلىك، ئىشىنىش ئاساسىدىكى ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى ئورنىتىشنى تەشەببۇس قىلىدۇ. بۇ دۇنيانىڭ تىنچلىقى ۋە تەرەققىياتى ئۈچۈن زور ئىجابىي ئەھمىيەتكە ئىگە،، جۇڭگو دېمەك شياۋېڭنىڭ دىپلوماتىيە ئىدىيىسىدە داۋاملىق چىڭ تۇرۇپ، مۇستەقىل - ئۆزىگە ئۈزى خوجا بولغان تىنچلىق دىپلوماتىيە

مۇئاۋىن زۇڭلى لى لەنچىڭ بىلەن روسىيىنىڭ 1 - مۇئاۋىن زۇڭلىسى نىمزوۋ جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ تەبىئىي گاز تۇرۇبىسى يانقۇزۇش، گازلىق ئېچىش تۇرى ئاساسىي پرىنسىپى توغرىسىدىكى چۈشىنىش ئەسلەتمىسى، جۇڭگو- روسىيىنىڭ يەرلىك ھۆكۈمەتلىرىنىڭ ھەمكارلىشىش پرىنسىپى توغرىسىدىكى كېلىشىمى، جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ ئىقتىساد، پەن - تېخنىكا ھەمكارلىقى ئاساسىي يۆنىلىشى توغرىسىدىكى چۈشىنىش ئەسلەتمىسىگە ئىمزا قويدى.

بۈگۈن 2 دۆلەت ئالاقىدار تارماقلىرىنىڭ مەسئۇللىرى يەنە جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ چېگرا دەريالاردىكى ئايرىم ئارالار ۋە ئۇنىڭ ئەتراپىدىكى سۇ دائىرىسىدىن ئىقتىسادىي جەھەتتە ئورتاق پايدىلىنىشنىڭ يېتەكچى پرىنسىپى توغرىسىدىكى كېلىشىمى، جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ 2 دۆلەتنىڭ ئالماسچىلىق ساھەسىدىكى ھەمكارلىقنى راۋاجلاندۇرۇش كېلىشىمى، جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ يولۋاس قوغداش توغرىسىدىكى كېلىشىمى ۋە 2 دۆلەت بانكىلىرىنىڭ پۈل مۇئامىلىسى كەسپىنى نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش توغرىسىدىكى ھەمكارلىق كېلىشىمگە ئىمزا قويدى.

ئىمزا قويۇش مۇراسىمىدىن كېيىن 2 دۆلەتنىڭ باشلىقلىرى مۇخبىرلار بىلەن كۆرۈشتى ۋە ئۇلارنىڭ سوئاللىرىغا جاۋاب بەردى. بۈگۈن چۈشتە 2 دۆلەتنىڭ باشلىقلىرى يەنە جۇڭگو - روسىيە دوستلۇق، تىنچلىق ۋە ھەمكارلىق شەرتنامىسىگە قول قويدى.

سۆھبەتتىن ئىلگىرى رەئىس جياڭ زېمىن «خەلق» سارىيىنىڭ شەرقىي دەرۋازىسى ئالدىدىكى مەيدانغا مۇراسىمغا ريياسەتچىلىك قىلىپ، يېلتسىن زۇڭتۇڭنىڭ جۇڭگوغا زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالغانىدى.

بۈگۈن كەچتە رەئىس جياڭ زېمىن «خەلق» سارىيىدا زىياپەت ئۇيۇشتۇرۇپ يېلتسىن زۇڭتۇڭ ۋە ئۇنىڭ خانىمى يېلتسىننا ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنى كۈتۈۋالدى.

* * * * * * *

ئېلان

شىنجاڭ مالىيە -ئىقتىساد ئىنستىتۇتىدىن بېرىلگەن ھۈسەن مەھمەن ئامىدىكى 13960117423 نومۇرلۇق مەكتەپ پۈتتۈرۈش گۇۋاھنامىسى ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

شېكەرلىك دىئابىت كېسەللىكى ئۈچۈن خالىس تېلېفون ئۇچۇرى لىنىيىسى ئېچىلدۇ

شېكەرلىك دىئابىت كېسەللىكىنىڭ پەيدا بولۇش نىسبىتىنىڭ يۇقىرىلىقى ۋە ئۇ كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان خەۋپ-خەتەرنىڭ چوڭلۇقى پۈتۈن دۇنيانىڭ دىققىتىنى قوزغىغاچقا، ھەر يىلى 11-ئاينىڭ 14-كۈنى «دۇنيا شېكەرلىك دىئابىت كېسەللىكى كۈنى» قىلىپ بېكىتىلدى. بۇ - ئىنسانىيەتكە بېرىلگەن جىددىي سىگنال. شۇڭا بىز شېكەرلىك دىئابىت كېسەللىكى ئۇچۇرى لىنىيىسى ئېچىپ، شېكەرلىك دىئابىت بىمارلىرىغا ھەقسىز مۇلازىملىق قىلماقچىمىز. شۇنىڭ بىلەن بىللە 1997- يىل 11-ئاينىڭ 14-كۈنى شىنجاڭ تېببىي ئىنستىتۇتى قارىمىقدىكى 1-دوختۇرخانىدا شېكەرلىك دىئابىت كېسەللىكى تەكشۈرۈش مەخسۇس لېكسىيە سۆزلەش ھەمدە مۇھاكىمە يۈرگۈزۈش پائالىيىتى ئېلىپ بارماقچىمىز. بۇ، شېكەرلىك دىئابىت كېسەللىكىگە قارىتا ئېلىپ بېرىلىدىغان ئاممىغا پايدىلىق ئىجتىمائىي مۇلازىملىق بولۇپ، تىجارەت خاراكتېرىنى ئالمايدۇ.

شېكەرلىك دىئابىت كېسەللىكى ئۇچۇن شىنجاڭ بويىچە تۇنجى ئېچىلغان تېلېفون ئۇچۇرى لىنىيىسى نومۇرى: 4838990

بۇ لىنىيە شىنجاڭ تېببىي ئىنستىتۇتى قارىمىقدىكى 1-دوختۇرخانىنىڭ كادىرلار 5-بۆلۈمى(كادىرلار ئىچكى ئاجراتما كېسەللىكلىرى بۆلۈمى)، ئىچكى ئاجراتما كېسەللىكلىرى بۆلۈمى ۋە ئامېرىكالىلىق ئاسىيا شىركىتى ئارىسىدا 1997- يىل 11-ئاينىڭ 14-كۈنى (دۇنيا شېكەرلىك دىئابىت كېسەللىكى كۈنى)دىن ئېتىبارەن ئۇزاق مۇددەت تۇتاشتۇرۇلىدۇ.

شېكەرلىك دىئابىت كېسەللىكى توغرىسىدىكى تېلېفون ئۇچۇرى لىنىيىسىنىڭ ئېچىلىشىنى تەبرىكلەش پۈتكەندىن كېيىن ئۇچۇر لىنىيىسى ئادەتتىكى ۋاقتى 4 تە شىنجاڭ تېببىي ئىنستىتۇتى قارىمىقدىكى 1- دوختۇرخانىنىڭ ئىشچىلار ئۈيۇشمىسى بىناسىدا شېكەرلىك دىئابىت كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى داۋالاش توغرىسىدا مەخسۇس مۇزاكىرە يېغىنى ئۆتكۈزمەكچىمىز. مۇزاكىرە يېغىنىنىڭ ئاساسىي تېمىسى: «شېكەرلىك دىئابىت بىمارلىرىنىڭ ئۆمرىنى ئۇزارتىشنىڭ سىرلىرى ۋە شېكەرلىك دىئابىت ئەگەشمە كېسەللىكلىرىنىڭ ئالدىنى ئېلىشتىكى زامانىۋى ئۇقۇملار». شېكەرلىك دىئابىت بىمارلىرى بۇ خىل كېسەللىكلەرنى داۋالاش ۋە ئۇنىڭ ئالدىنى ئېلىش توغرىسىدا نۇرغۇنلىغان بىباھا تەجرىبە، كەچۈرمىش ۋە تەسراتلارغا ئىگە. شېكەرلىك دىئابىت كېسەللىكىگە گىرىپتار بولغان بىمارلارنى بۇ مۇزاكىرە يېغىنىغا قەدەم تەشرىپ قىلىپ، كۆرسەتمە، پىلان ۋە ئامال- چارىلىرىنى ئايمىاي تەقدىم قىلىشقا تەكلىپ قىلىمىز ھەمدە بۇ كېسەللىكىنى داۋالاش بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان دوختۇرلارنىڭ كېلىپ داۋالاش ۋە ئالدىنى ئېلىش پىلانى توغرىسىدا ئورتاق پىكىرلىشىشنى قارشى ئالىمىز.

مەرھەمەت قىلىڭ!

شېكەرلىك دىئابىت كېسەللىكى ئۇچۇن ئېچىلغان تېلېفون ئۇچۇرى لىنىيىسىنىڭ تۇتاشتۇرۇلۇشىنى تەبرىكلەشكە تەييارلىق كۆرۈلۈش ھەيئىتى

1997- يىل 11-ئاي

يېزا ئىگىلىكى - خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسى

ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپىدىن ئىلھام مۇتەللىپ

يولداش جياڭ زېمىن پارتىيىنىڭ 15- قۇرۇلتىيىدا بەرگەن دوكلاتىدا: «يېزا ئىگىلىكىنى ئىقتىسادىي خىزمەتتە ھەممىدىن مۇھىم ئورۇنغا قويۇشتا چىڭ تۇرۇپ، پارتىيىنىڭ يېزىغا قارىتىلغان ئاساسىي سىياستىنى تۇراقلاشتۇرۇپ، يېزا ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا ئىقتىسادىنىڭ تەرەققىياتىغا، دېھقانلار دارامىتىنىڭ ئۆسۈشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش كېرەك» دەپ كۆرسەتتى. يېزا ئىگىلىك ئەرەققىياتى دۆلىتىمىزنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئىشلىرىنى 21-ئەسىرگە ئومۇمىيۈزلۈك يۆزلەندۈرۈشنىڭ ئالدىنقى شەرتى ۋە ئاساسى. شۇڭا يېزا ئىگىلىكىگە ھەرگىز سەل قارىماسلىقىمىز، ئۇنى ئىقتىسادىي خىزمەتلەر ئىچىدە ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇشىمىز لازىم.

دۆلىتىمىز — يېزا ئىگىلىك چوڭ دۆلىتى، ئاھالىسى كۆپ، تېرىلغۇ يەر كۆلىمى ئاز. ئۇنىڭ ئۈستىگە ئېلىمىز ئاھالىسىنىڭ 80% ى يېزا ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىدۇ. يېزا ئىگىلىكىنىڭ مۇقىملىقى ئىقتىسادىي تەرەققىيات ۋە جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىنى بەلگىلەيدۇ. يېزا ئىگىلىكى بىزنى ئاشلىق ۋە باشقا قوشۇمچە مەھسۇلاتلار بىلەن تەمىنلەپلا قالماستىن، بەلكى سانائەت ۋە باشقا كەسىپلەرنى خام ئەشيا ماتېرىياللىرى ۋە كەڭ بازار بىلەن تەمىنلەيدۇ.

گەرچە يېزا ئىگىلىكى ئاساسىي كەسىپ بولسىمۇ، خەلق ئىگىلىكى تارماقلىرى ئىچىدە يەنىلا ئاجىز ھالقا ھېسابلىنىدۇ. شۇڭا يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئاساس بولۇش ئورنىنى كۈچەيتىش ئىنتايىن مۇھىم. چۈنكى يېزا ئىگىلىكى تەرەققىي قىلدۇرۇلمىسا، پۈتكۈل خەلق ئىگىلىكى ئوڭۇشلۇق تەرەققىي قىلالمايدۇ-دە، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرى ئېغىر توسالغۇغا ئۇچرايدۇ.

1. يېزا ئىگىلىكنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇشتا، ئەڭ مۇھىمى ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى چىڭ تۇتۇش كېرەك

بىرىنچى، قانۇن بويىچە تېرىلغۇ يەرلەرنى قوغداپ، ئاشلىق تېرىلغۇ كۆلىمىنىڭ ئۇزاققىچە مۇقىم بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش لازىم. تېرىلغۇ يەر ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنىڭ كاپالەتلىك قىلىشنىڭ ئاساسلىق شەرتى. مەملىكىتىمىزنىڭ ئاھالىسى كۆپ، تېرىلغۇ يېرى ئاز. ھازىر بار بولغان تېرىلغۇ يەرلەرنى قانۇن بويىچە قوغداش ئىنتايىن مۇھىم. شۇڭا ھازىر بار بولغان تېرىلغۇ يەرلەرنى تېخمۇ ياخشىلاش ۋە ئۇنىڭ ئۇنۇمىنى يۇقىرى كۆتۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىش لازىم.

ئىككىنچى، ئېتىز-ئېرىق سۇ ئىنشائاتى قۇرۇلۇشىنى نۇقتا قىلغان ھالدا «سورتلۇق ئۇرۇق قۇرۇلۇشى»نى ياخشى تۇتۇپ، ئەلا سورتلارنى يېتىشتۇرۇش، كىرگۈزۈش ۋە كېڭەيتىشنى تېزلىتىش؛ سۇ تەجەيدىغان سۇغىرىش تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇش؛ ئىلغار پەرۋىش قىلىش ۋە باشقۇرۇش تېخنىكىسىنى كېڭەيتىپ، يېزا ئىگىلىكىنى ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىشقا يېتەكلەش لازىم.

تۆتىنچى، يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن خىزمەت قىلىدىغان سانائەتنى زور كۈچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇرۇپ، يېزا ئىگىلىكىگە ئېھتىياجلىق خىمىيۋى ئوغۇت، سۈلياۋ يوپۇق، دېھقانچىلىق دورىلىرى ۋە يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى بىلەن تەمىنلەشكە كاپالەتلىك قىلىش كېرەك. چۈنكى يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن خىزمەت قىلىدىغان سانائەتنىڭ تەرەققىياتى ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى ئاشۇرۇپ، زېمىنداش ھاشاراتلارنىڭ ۋە تەبىئىي ئاپەتلەرنىڭ زىيىنىنى ئازايتىپ، يېزا ئىگىلىكنىڭ ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ ئۈنۈمىنى يۇقىرى كۆتۈرۈشتە ئىنتايىن مۇھىم رول ئوينايدۇ.

2. يېزا ئىقتىسادىي تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتىنى ئۇزلۇكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇش كېرەك

يولداش جياڭ زېمىن پارتىيىنىڭ 15- قۇرۇلتىيىدا بەرگەن دوكلاتىدا: «مەھسۇلاتقا بىرلەشتۇرۇپ ئالىلىرگە ھۆددىگە بېرىش ئاساس قىلىنغان مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى ئۇزاققىچە تۇراقلاشتۇرۇش، بىر تۈتاش باشقۇرۇش بىلەن تارقاق باشقۇرۇش بىرلەشتۈرۈلگەن قوش قاتلاملىق ئىگىلىك باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، كوللېكتىپ ئىگىلىكنىڭ ئەمەلىي كۈچىنى قەدەممۇقەدەم ئۇلغايتىش لازىم» دەپ كۆرسەتتى. بۇ ئاساسىي تۈزۈمنى تۇراقلاشتۇرۇش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈشنىڭ يېزا ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشنىڭ چىقىش نۇقتىسى ئىكەنلىكىنى كۆرسىتىدۇ. شۇڭا 1 - تۈركۈمدە ھۆددىگە ئېلىش مۇددىتى توشقان ئورۇنلار چوقۇم مەركەزنىڭ بەلگىلىمىسى بويىچە ھۆددىگە ئېلىش مۇددىتىنى ئۇزارتىش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇشى، ھۆددىگە بېرىش مۇددىتىنى ئۇزارتىپ بولغان ئورۇنلار ئۇزاققىچە مۇقىملىقنى ساقلىشى لازىم. مۇشۇ ئاساستا «ئىگىدارلىق قىلىش ھوقۇقى ئېنىق بولۇش، ھۆددىگە ئېلىش ھوقۇقى مۇقىم بولۇش، ئىشلەتىش ھوقۇقى جانلىق بولۇش» پرىنسىپىغا ئاساسەن، ھەرقايسى ئورۇنلار ئۆز جايىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن كەسىپلەشكەن ئىگىلىك باشقۇرۇشنى قانات يايدۇرۇپ، كوللېكتىپنىڭ ئىقتىسادىي كۈچىنى ئاشۇرۇپ، يېزا ئىگىلىكنىڭ ئىجتىمائىيلاشقان مۇلازىمەت سىستېمىسىنى بەرپا قىلىش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش كېرەك. شۇنداقلا ئۇرۇنلىرىنىڭ ھېسابىاتىنىڭ ئېنىق، مۇكەممەل، چۈشىنىشلىك بولۇشىغا ئاپتونوم رايونلۇق ئىگىلىك ئىشلىرى ئىدارىسى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق ماليە ئىدارىسى بىرلىكتە ئىگىلىك ئىشلىرى ئىدارىسى ۋە ماليە ئىدارىسىنىڭ ئىشلىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدىغان ئىگىلىك ئىشلىرى ۋە ماليە ئىدارىسىنى قۇرۇپ چىقىشى كېرەك.

3. يېزا ئىگىلىكنىڭ يۆكسىلىش ئۇسۇلىنى يېڭىلىقتىن تېپىپ تۇجۇپلەنگەن تېپقا ئۆزگەرتىش كېرەك، بۇ ئۆزگىرىشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن ئالدى بىلەن پەن-تېخنىكا ۋە مائارىپ ئارقىلىق يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش قەدىمىنى تېزلىتىشىمىز ۋە يېزا ئىگىلىكى، سانائىتى، سودا بىر گەۋدىلەشكەن كەسىپ سىستېمىسىنى بەرپا قىلىشىمىز كېرەك. پەن-تېخنىكا ۋە مائارىپقا تايانغاندا يۇقىرى مەھسۇلات، ئەلا سۈپەت ۋە يۇقىرى ئۇنۇمنى قولغا كەلتۈرگىلى، يېزا ئىگىلىكىنىڭ كەسىپ قۇرۇلمىسىنى سەرخىللاشتۇرۇش ئارقىلىق مەھسۇلاتنى ئاشۇرۇش بىلەن كىرىمنى ئاشۇرۇشنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلغىلى، يېزا ئىگىلىكى، سانائىتى، سودىنى بىر گەۋدىلەشتۇرۇش ئارقىلىق، يېزا -بازار كارخانىلىرىنى زور كۈچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇرۇپ، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنىڭ تاۋارلىشىش قەدىمىنى تېزلەتكىلى بولىدۇ.

4. دېھقانلارنىڭ سىلىقنى ھەقىقىي تۇرغۇدە پىنسكلىتىپ، دېھقانلارنىڭ ئاكتىپلىقنى قوزغاش ۋە قوغداش لازىم

يولداش جياڭ زېمىن پارتىيىنىڭ 15- قۇرۇلتىيىدا بەرگەن دوكلاتىدا: «دېھقانلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش - ئىگىلىك باشقۇرۇشتا ئۆز ئالدىغا ئىش كۆرۈش ھوقۇقىغا ھۆرمەت قىلىش، دېھقانلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش، دېھقانلارنىڭ سىلىقنى ھەقىقىي يەڭگىللىتىش، كەڭ دېھقانلارنى پارتىيىنىڭ يېزىلارغا قارىتىلغان تۇرلۇك سىياسەت ۋە خىزمەتلىرىنى مەنپەئەتلەندۈرۈش كېرەك» دەپ كۆرسەتتى. يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنىڭ ياخشى ۋەزىيىتىنى يارىتىشتا ئەڭ مۇھىمى دېھقانلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى جارى قىلدۇرۇش ۋە ئۇنى قوغداش ئىنتايىن مۇھىم. 10 نەچچە يىللىق ئىسلاھاتتىن كېيىن يۇز بەرگەن يېڭى ئەھۋال ۋە يېڭى مەسىلىلەرگە قارىتا مۇنداق 2 نۇقتىدىن ئىزدىنىپ ئىشلەش كېرەك:

دېڭ شياۋپىڭ نەزەريىسى ئۇلۇغ بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، 15 - قۇرۇلتاينىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنەيلى، ئىزچىللاشتۇرايلى

خام چوت سېرتىدىكى مەبلەغلەرنى باشقۇرۇشقا بولغان نازارەتچىلىكنى كۈچەيتىش كېرەك

تورپان ۋىلايەتلىك خەلق بانكىسىدىن مەرىيەم ئۆمەر

بيقىنقى يىللاردىن بۇيان، خەلق ئىگىلىكىنىڭ جۇش تۇرۇپ راۋاجلىنىشى، مالىيە كىرىم تەقسىمات شەكلىنىڭ ئۆزگىرىشىگە ئەگىشىپ، خام چوت سرتىدىكى مەبلەغلەر يىلدىن يىلغا ئېشىپ بارماقتا. خام چوت سرتىدىكى مەبلەغ ھەرقايسى رايون، ھەرقايسى ئورۇن ۋە ئىدارىلەرنىڭ دۆلەتنىڭ مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمىلىرىگە ئاساسەن ئۆزى يىغىپ ئالىدىغان ھەمدە ئۆزلىرى ئىشلىتىدىغان، دۆلەت خام چوتى ئېچىگە كىرمەيدىغان مەبلەغ بولۇپ، ئۇ دۆلەتنىڭ قانۇن، قائىدە-تۈزۈملىرى ۋە مالىيە ئىشلىرى تۈزۈمىدىكى بەلگىلىمىلىرىگە ئاساسەن ئىشلىتىلىدۇ.

ئۆتكەن يىلى گوۋۇيۈەن قارار چىقىرىپ مالىيە، مال باھا، مۇپەتتىش، خەلق بانكىسى ۋە رېۋىزىيە قاتارلىق 5 ئورۇنغا خام چوت سرتىدىكى مەبلەغلەرنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلاش خىزمىتىنى تاپشۇرغاندى. خام چوت سرتىدىكى مەبلەغلەرنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلاش خىزمىتى تۈنجى قېتىم ئېلىپ بېرىلىدىغان دائىرىسى كەڭ، ئىنچىكە ھەم مۇھىم خىزمەت بولۇپ، ھەرقايسى ئورۇنلار دەرھال سەپەرۋەرلىك يىغىنى چاقىرىپ، بۇ خىزمەتنى ئورۇنلاشتۇردى. ھەرقايسى ئورۇنلارنىڭ يېقىندىن ماسلىشىشى ئارقىسىدا، بۇ خىزمەت 9- ئاينىڭ ئاخىرى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئورۇندىلىپ بولۇندى.

ۋىلايىتىمىزنىڭ بۇ قېتىمقى خام چوت سرتىدىكى مەبلەغلەرنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلاش خىزمىتى مەمۇرىي مەھكىمىنىڭ بىۋاستە رەھبەرلىكىدە مالىيە، مۇپەتتىش، رېۋىزىيە، خەلق بانكىسى، مال باھا ئىدارىسى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ يېقىندىن ماسلىشىشى، ھەرقايسى ئورۇنلاردىن كەلگەن تەكشۈرۈش خادىملىرىنىڭ ئەستايىدىللىق بىلەن ئىنچىكە تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىشى ئارقىلىق ۋىلايەتتىكى ھەرقايسى مەمۇرىي، كەسپىي ئورۇنلارنىڭ 1995- يىللىق مالىيىسى ئەستايىدىل تەكشۈرۈپ چىقىلدى. بۇ قېتىمقى خام چوت سرتىدىكى مەبلەغلەرنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلاش خىزمىتى تۈنجى قېتىم ئېلىپ بېرىلىدىغان دائىرىسى كەڭ، ئىنچىكە ھەم مۇھىم خىزمەت بولۇپ، ھەرقايسى ئورۇنلار دەرھال سەپەرۋەرلىك يىغىنى چاقىرىپ، بۇ خىزمەتنى ئورۇنلاشتۇردى. ھەرقايسى ئورۇنلارنىڭ يېقىندىن ماسلىشىشى ئارقىسىدا، بۇ خىزمەت 9- ئاينىڭ ئاخىرى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئورۇندىلىپ بولۇندى.

ۋىلايىتىمىزنىڭ بۇ قېتىمقى خام چوت سرتىدىكى مەبلەغلەرنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلاش خىزمىتى مەمۇرىي مەھكىمىنىڭ بىۋاستە رەھبەرلىكىدە مالىيە، مۇپەتتىش، رېۋىزىيە، خەلق بانكىسى، مال باھا ئىدارىسى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ يېقىندىن ماسلىشىشى، ھەرقايسى ئورۇنلاردىن كەلگەن تەكشۈرۈش خادىملىرىنىڭ ئەستايىدىللىق بىلەن ئىنچىكە تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىشى ئارقىلىق ۋىلايەتتىكى ھەرقايسى مەمۇرىي، كەسپىي ئورۇنلارنىڭ 1995- يىللىق مالىيىسى ئەستايىدىل تەكشۈرۈپ چىقىلدى. بۇ قېتىمقى خام چوت سرتىدىكى مەبلەغلەرنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلاش خىزمىتى تۈنجى قېتىم ئېلىپ بېرىلىدىغان دائىرىسى كەڭ، ئىنچىكە ھەم مۇھىم خىزمەت بولۇپ، ھەرقايسى ئورۇنلار دەرھال سەپەرۋەرلىك يىغىنى چاقىرىپ، بۇ خىزمەتنى ئورۇنلاشتۇردى. ھەرقايسى ئورۇنلارنىڭ يېقىندىن ماسلىشىشى ئارقىسىدا، بۇ خىزمەت 9- ئاينىڭ ئاخىرى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئورۇندىلىپ بولۇندى.

ۋىلايىتىمىزنىڭ بۇ قېتىمقى خام چوت سرتىدىكى مەبلەغلەرنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلاش خىزمىتى مەمۇرىي مەھكىمىنىڭ بىۋاستە رەھبەرلىكىدە مالىيە، مۇپەتتىش، رېۋىزىيە، خەلق بانكىسى، مال باھا ئىدارىسى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ يېقىندىن ماسلىشىشى، ھەرقايسى ئورۇنلاردىن كەلگەن تەكشۈرۈش خادىملىرىنىڭ ئەستايىدىللىق بىلەن ئىنچىكە تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىشى ئارقىلىق ۋىلايەتتىكى ھەرقايسى مەمۇرىي، كەسپىي ئورۇنلارنىڭ 1995- يىللىق مالىيىسى ئەستايىدىل تەكشۈرۈپ چىقىلدى. بۇ قېتىمقى خام چوت سرتىدىكى مەبلەغلەرنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلاش خىزمىتى تۈنجى قېتىم ئېلىپ بېرىلىدىغان دائىرىسى كەڭ، ئىنچىكە ھەم مۇھىم خىزمەت بولۇپ، ھەرقايسى ئورۇنلار دەرھال سەپەرۋەرلىك يىغىنى چاقىرىپ، بۇ خىزمەتنى ئورۇنلاشتۇردى. ھەرقايسى ئورۇنلارنىڭ يېقىندىن ماسلىشىشى ئارقىسىدا، بۇ خىزمەت 9- ئاينىڭ ئاخىرى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئورۇندىلىپ بولۇندى.

ۋىلايىتىمىزنىڭ بۇ قېتىمقى خام چوت سرتىدىكى مەبلەغلەرنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلاش خىزمىتى مەمۇرىي مەھكىمىنىڭ بىۋاستە رەھبەرلىكىدە مالىيە، مۇپەتتىش، رېۋىزىيە، خەلق بانكىسى، مال باھا ئىدارىسى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ يېقىندىن ماسلىشىشى، ھەرقايسى ئورۇنلاردىن كەلگەن تەكشۈرۈش خادىملىرىنىڭ ئەستايىدىللىق بىلەن ئىنچىكە تەكشۈرۈش

مۇكاپاتلىق ماقالە ئېلان قىلىنىش ئۇچۇرى 4-بەتتە

ئېلىپ بېرىشى ئارقىلىق ۋىلايەتتىكى ھەرقايسى مەمۇرىي، كەسپىي ئورۇنلارنىڭ 1995- يىللىق مالىيىسى ئەستايىدىل تەكشۈرۈپ چىقىلدى. بۇ قېتىمقى خام چوت سرتىدىكى مەبلەغلەرنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلاش خىزمىتى تۈنجى قېتىم ئېلىپ بېرىلىدىغان دائىرىسى كەڭ، ئىنچىكە ھەم مۇھىم خىزمەت بولۇپ، ھەرقايسى ئورۇنلار دەرھال سەپەرۋەرلىك يىغىنى چاقىرىپ، بۇ خىزمەتنى ئورۇنلاشتۇردى. ھەرقايسى ئورۇنلارنىڭ يېقىندىن ماسلىشىشى ئارقىسىدا، بۇ خىزمەت 9- ئاينىڭ ئاخىرى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئورۇندىلىپ بولۇندى.

ۋىلايىتىمىزنىڭ بۇ قېتىمقى خام چوت سرتىدىكى مەبلەغلەرنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلاش خىزمىتى مەمۇرىي مەھكىمىنىڭ بىۋاستە رەھبەرلىكىدە مالىيە، مۇپەتتىش، رېۋىزىيە، خەلق بانكىسى، مال باھا ئىدارىسى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ يېقىندىن ماسلىشىشى، ھەرقايسى ئورۇنلاردىن كەلگەن تەكشۈرۈش خادىملىرىنىڭ ئەستايىدىللىق بىلەن ئىنچىكە تەكشۈرۈش

نامىنى بېرىپ، بانكىلارنى ئالداپ، پۇل مۇئامىلە تۈزۈمىگە خىلاپلىق قىلغانلىقى قاتارلىق مەسىلىلەر بايقالدى. بۇ مەسىلىلەر ئاساسەن خام چوت سرتىدىكى مەبلەغلەرنى باشقۇرۇشتا مۇكەممەل، سىستېما لاشقان تۈزۈملىك بولماسلىقى، ھەرقايسى مالىيە خادىملىرىنىڭ خام چوت سرتىدىكى مەبلەغقە بولغان چۈشەنچىسىنىڭ ئېنىق ئەمەسلىكى؛ مالىيە تارماقلىرىنىڭ خام چوت سرتىدىكى مەبلەغلەرنى باشقۇرۇشقا سەل قارىشى؛ ئايرىم ئورۇنلاردا خام چوت سرتىدىكى مەبلەغلەر دۆلەتنىڭ مالىيە مەبلىغى ئەمەس، ئۆزىمىزنىڭ پۇلى دېگەندەك يۇزەكى قاراشنىڭ مەۋجۇدلۇقى ۋە ھەرقايسى ئورۇنلارنىڭ بوغالتىرلىق مالىيە تۈزۈمىگە ئەمەل قىلىشنىڭ يېتەرسىزلىكى تۈپەيلىدىن كېلىپ چىققان. بۇ مەسىلىلەرنىڭ ئالدى ئېلىنمىسا ۋە دەرھال تۈزىتىلمىسە خەلق ئىگىلىكىنىڭ راۋاجلىنىشى، رايونلار ئىقتىسادىنىڭ تەرەققىي قىلىشى مەلۇم جەھەتتە چەكلىمىگە تۇچرايدۇ.

نۆۋەتتە ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىلمۇاتقان، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسى بەرپا قىلىنىۋاتقان شارائىتتا خام چوت سرتىدىكى مەبلەغلەرنى مەركەزلەشتۇرۇش ۋە باشقۇرۇشقا بولغان تۈزۈمنى چىڭىتىش ئېلىمىزنىڭ ۋە ئۆز رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىشكە پايدىلىق. شۇڭا ھەرقايسى ئورۇنلار خام چوت سرتىدىكى مەبلەغلەرنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش ئۈچۈن، قىسقا مۇددەتلىك كەسپىي كۆرسەتمىلەرنى ئېچىپ، مالىيە خادىملىرىنىڭ كەسپىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈپ، ئۇلارنى بوغالتىرلىق ئاساسىي بىلىملىرى ۋە ئەمەلىي خىزمەتكە مۇناسىۋەتلىك كەسپىي بىلىملەردىن، مالىيە قائىدە-تۈزۈملىرىدىن ۋاقتىدا خەۋەردار قىلىپ، ئۈزلۈكسىز ئۆرلەش ھېسابىاتىنىڭ ئېنىق، مۇكەممەل، چۈشىنىشلىك بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشى لازىم.

خام چوت سرتىدىكى مەبلەغلەرنى ھەرقايسى ئورۇنلار ئۆزلىرى يىغىپ، ئۆزلىرى چىقىم قىلىپ ئىشلىتىدىغان، مەبلەغ، ئۇنى ياخشى باشقۇرۇپ، پىلانلىق ھالدا ئۆز ئورنىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى يۇكسەلدۇرۇشكە، خەلق تۇرمۇشىنى ياخشىلاشقا ئىشلەتكەندىلا، مەبلەغلەرنىڭ بەھرىدە چېچىلىپ كېتىشىدىن ساقلانغىلى ۋە ئۇنىڭ ئۇنۇمىنى كۆرگىلى بولىدۇ. شۇڭا ھەرقايسى ئىدارە ۋە ئورۇنلار خام چوت سرتىدىكى مەبلەغلەرنى باشقۇرۇشنى ۋە نازارەت قىلىشنى كۈچەيتىپ، خام چوت قىلىش ۋە راسچوت قىلىش تۈزۈمىنى تۈرغۇزۇپ، مەبلەغلەرنىڭ كىرىم - چىقىم ئەھۋالى ۋە ئىشلىتىش ئەھۋالىنى ھەر ئايدا مالىيە تارماقلىرىغا مەلۇمات جەدۋىلى ئارقىلىق يوللاپ تۇرۇشى؛ خام چوت سرتىدىكى ۋە خام چوت ئېچىدىكى مەبلەغلەرنى ئايرىم-ئايرىم ھېسابقا خاتىرىلەپ، مەبلەغلەرنى ئارىلاشتۇرۇۋەتمەي، تۈز تۇرى بويىچە ئىشلىتىشى، بۇ ئارقىلىق خام چوت سرتىدىكى مەبلەغلەرنىڭ ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈپ، خام چوت ئېچىدىكى مەبلەغنىڭ يېتىشمەسلىكىنى تولدۇرۇشى كېرەك.

بولۇپمۇ مالىيە، بانكا، مۇپەتتىش، باج، مال باھا، رېۋىزىيە قاتارلىق ئورۇنلاردىن تەشكىللەنگەن بىرلەشمە نازارەتچىلىك قىلىش، باشقۇرۇش سىستېمىسى ئۆزئارا فۇنكسىيىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، خام چوت سرتىدىكى مەبلەغلەرنىڭ قارىغۇلارچە ئىشلىتىلىشىدىن ساقلىنىپ، ئۇنى ئۇنۇمنى تېز كۆرگىلى بولىدىغان، ئىقتىسادىي ئۇنۇمى يۇقىرى تۇرلەرگە ئىشلەتكەندىلا خام چوت سرتىدىكى مەبلەغلەرنىڭ سوتسىيالىستىك ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش جەريانىدىكى رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرغىلى بولىدۇ.

تېپىنىڭ ئىقتىسادىي كۆچىنى ئاشۇرۇپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئىجتىمائىيلاشقان مۇلازىمەت سىستېمىسىنى بەرپا قىلىش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش كېرەك. شۇنداقلا سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ تەلىپى بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنى ئوبوروت تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنى پائال ئىلگىرى سۈرۈپ، يېزا-بازار سىستېمىسىنى تېزدىن بەرپا قىلىپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ بازارلىشىش دەرىجىسىنى يۇقىرى كۆتۈرۈپ، يولداش جياڭ زېمىن پارتىيىنىڭ 15- قۇرۇلتىيىدا كۆرسەتكەن: «ئاشلىق، پاختا سېتىش- سېتۇۋېلىش تۈزۈلمىسىنى ئىسلاھ قىلىش، ئەقلىگە مۇۋاپىق باھا سىستېمىسىنى يولغا قويۇش كېرەك.»

3. يېزا ئىقتىسادىنى يۇكسەلدۈرۈش ئۈسۈللىدا بۇرۇلۇش ھاسىل قىلىش كېرەك

يولداش جياڭ زېمىن پارتىيىنىڭ 15- قۇرۇلتىيىدا بەرگەن دوكلاتىدا: «ئىقتىسادىنى يۇكسەلدۈرۈش ئۈسۈلىنى ئۆزگەرتىش، سېلىنما يۇقىرى، ئېلىنما تۆۋەن، سەرپىيات يۇقىرى، ئۇنۇم تۆۋەن بولۇش ھالىتىنى ئۆزگەرتىش» ۋە «يېزا ئىگىلىكىنىڭ كەسىپلەشتۈرۈش يولى بىلەن باشقۇرۇلۇشىنى پائال تەرەققىي قىلدۇرۇپ، ئىشلەپچىقىرىش، پىششىقلاپ ئىشلەش، سېتىش ئورگانىك ئاساستا بىرلەشتۈرۈلگەن ۋە بىر-بىرىگە تۇرتكە بولىدىغان مېخانىزمنى شەكىللەندۈرۈش، يېزا ئىگىلىكىنىڭ تاۋارلىشىش، كەسىپلىشىش ۋە زامانىۋىلىشىش يۆنىلىشى بويىچە ئۆزگەرتىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم» دەپ كۆرسەتكەن.

قىلدۇرۇش ۋە ئۇنى قوغداش ئىنتايىن مۇھىم. 10 نەچچە يىللىق ئىسلاھاتتىن كېيىن يۇز بەرگەن يېڭى ئەھۋال ۋە يېڭى مەسىلىلەرگە قارىتا مۇنداق 2 تۈرلۈك خىزمەتنى ياخشى ئىشلەش كېرەك: بىرىنچى، ئاشلىق، پاختا قاتارلىق ئاساسلىق يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنى سېتىۋېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئوبوروتىنى جانلاندۇرۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىش كېرەك. شۇڭا ۋاقىت، كۈچ ۋە مەبلەغنى مەركەزلەشتۈرۈپ، دېھقانلارنىڭ سېتىشقا تېگىشلىك مەھسۇلاتلىرىنىڭ بارلىقىنى سېتۇۋېلىپ، بازار باھاسىنى مۇقىملاشتۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ كىرىمىنىڭ بىردەك ئېشىشىغا كاپالەتلىك قىلىش كېرەك. ئىككىنچى، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى ھەقىقىي تۆردە يېنىكلىتىپ، ئۇلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق- مەنپەئىتىنى قوغداش كېرەك. يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، دېھقانلارنىڭ كىرىمى نىسبەتەن تېز ئاشتى. لېكىن، بەزى جايلاردا دېھقانلارنىڭ كىرىمىگە ئەگىشىپ، سېلىقمۇ بىر قەدەر ئېشىپ كەتتى. بۇ مەسىلىگە يۇكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىشىمىزگە توغرا كېلىدۇ. شۇڭا دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يېنىكلىتىشنىڭ مۇھىملىقى ۋە تەخىرسىزلىكىنى چوڭقۇر تونۇپ، ھەرقانداق ئىشنى بېجىرگەندە دېھقانلارنىڭ ئەمەلىي قوبۇل قىلىش ئىقتىدارىنى ئويلىشىپ، دېھقانلارنىڭ مۇۋاپىق سېلىقدىن باشقا بارلىق سېلىق تۈرلىرىنى قاتتىق چەكلەپ، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپلىقىنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك.

لى پېڭ، چياۋشى پىلتسىن بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 10 - نويابىر تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەن ژۇڭلىسى لى پېڭ ۋە رەپىقىسى جولىن بۈگۈن دىياۋيۈيتەي دۆلەت سېمانخانىسىدا روسىيە فېدېراتسىيىسىنىڭ ژۇڭتۇڭى پىلتسىن ۋە رەپىقىسى پىلتسىننا بىلەن كۆرۈشتى، مېھمانلار بىلەن ساھىبخانا قىزغىن، دوستانە پاراڭلاشتى.

لى پېڭ پىلتسىن ژۇڭتۇڭىنىڭ بۇ قېتىم جۇڭگوغا قىلغان دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىنىڭ 2 دۆلەتنىڭ ئىستراتېگىيىلىك ھەمكارلىق، شېرىكلىك مۇناسىۋىتىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك راۋاجلىنىشىغا يەنمۇ تۈرتكە بولىدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن ژۇڭتۇڭ جانابلىرى نەتىجىلىك سۆھبەتلەشتى، كەڭ دائىرىدە بىردەك تونۇش. ھاسىل قىلدى، بۇ جۇڭگو-روسىيە مۇناسىۋىتىنىڭ يەنمۇ تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. لى پېڭ مۇنداق دېدى: بىز 2 دۆلەت مۇناسىۋىتىدە قولغا كەلتۈرۈلگەن غايەت زور نەتىجىلەرنى قەدىرلەيمىز، روسىيە بىلەن بىرلىكتە 2 مەملىكەت خەلقىگە بەخت يارىتىش، دۇنيا تىنچلىقى ۋە تەرەققىياتىدىن ئىبارەت ئۇلۇغ ئىشلارنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن روسىيە بىلەن بىرلىكتە تېخىمۇ گۈزەل كەلگۈسىنى تەرىشىپ يارىتىشنى خالايمىز.

پىلتسىن مۇنداق دېدى: مەن 3-قېتىم جۇڭگودا زىيارەتتە بولغانلىقىمدىن ئىنتايىن خۇشال بولدۇم، چۈشتىن بۇرۇن رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن ئۆتكۈزگەن سۆھبەتتىن ئىنتايىن مەمنۇن بولدۇم. ئۇ مۇنداق دېدى: 2 تەرەپ سىياسىي، ئىقتىسادىي، چوڭ ھەمكارلىق تۈرلىرى قاتارلىق مەسىلەر ئۈستىدە مۇزاكىرىلىشىپ قالماستىن، 2 دۆلەت چېگرىسىنىڭ شەرقىي بۆلىكىنى بەلگىلەش مەسىلىسى توغرىسىدا مۇھىم قارار جاكارلىدۇق، ئۇنىڭ ئۈستىگە يەنە مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە قوشما بايانات ئېلان قىلدۇق. ئۇ ئاخىردا بۇ قېتىمقى زىيارىتىم بىر قېتىملىق نەتىجىلىك ۋە ئەھمىيەتلى چوڭقۇر زىيارەت بولدى، دەپ ھېسابلىدى.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: بىز جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقىغا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىمىز، بىز 2 دۆلەت بۇ ساھەدىكى ھەمكارلىقىنى زور كۆچ بىلەن كۆچەيتىپ، ئىقتىساد - سودا مۇناسىۋىتىدىكى يوشۇرۇن كۆچلەرنى تولۇق قېزىشى كېرەك ھەمدە بۇ قېتىمقى زىيارەت مەزگىلىدە 2 دۆلەت ھۆكۈمەتلەر ئارا كومىتېتى ناھايىتى ئۇبدان ئىشلەپ، زىيارەت نەتىجىلىرىنى تولۇقلىشى لازىم.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 10-نويابىر تېلېگراممىسى. مەملىكىتىمىز خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ باشلىقى چياۋشى بۈگۈن چۈشتىن كېيىن «خەلق» سارىيىدا روسىيە ژۇڭتۇڭى پىلتسىن بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: جۇڭگو-روسىيە مۇناسىۋىتى ئورنىتىلغىنىغا 6 يىل بولمىغان بولسىمۇ، 2 دۆلەتنىڭ ئالىي زەھبەرلىرى 5 قېتىم ئۇچراشتى، بۇ، جۇڭگو-روسىيە مۇناسىۋىتىدە يۈكسەك سەۋىيىگە يېتىشنىڭ ئاساسلىق سەۋەبچىسى بولدى. ھازىر خەلقىمىز ئىككىنچى ئەسىرنىڭ ئىلگىرى سۈرۈلگەن ئۇلۇغ نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش يولىدا ئالغا ئىلگىرىلىمەكتە. بۇ ئۈچۈن ئىچكى ۋە خەلقئارا مۇھىت ئىنتايىن مۇھىم. ئىككى دۆلەت رەھبەرلىرى ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەتنى ئۇزاق مۇددەت مۇقىم، ساغلام تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ ئاساسىي كاپالىتى ھېسابلىنىدۇ. بىز ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقىنى زور كۆچ بىلەن كۆچەيتىپ، ئىقتىساد - سودا مۇناسىۋىتىدىكى يوشۇرۇن كۆچلەرنى تولۇق قېزىشى كېرەك ھەمدە بۇ قېتىمقى زىيارەت مەزگىلىدە 2 دۆلەت ھۆكۈمەتلەر ئارا كومىتېتى ناھايىتى ئۇبدان ئىشلەپ، زىيارەت نەتىجىلىرىنى تولۇقلىشى لازىم.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 10-نويابىر تېلېگراممىسى. مەملىكىتىمىز خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ باشلىقى چياۋشى بۈگۈن چۈشتىن كېيىن «خەلق» سارىيىدا روسىيە ژۇڭتۇڭى پىلتسىن بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: جۇڭگو-روسىيە مۇناسىۋىتى ئورنىتىلغىنىغا 6 يىل بولمىغان بولسىمۇ، 2 دۆلەتنىڭ ئالىي زەھبەرلىرى 5 قېتىم ئۇچراشتى، بۇ، جۇڭگو-روسىيە مۇناسىۋىتىدە يۈكسەك سەۋىيىگە يېتىشنىڭ ئاساسلىق سەۋەبچىسى بولدى. ھازىر خەلقىمىز ئىككىنچى ئەسىرنىڭ ئىلگىرى سۈرۈلگەن ئۇلۇغ نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش يولىدا ئالغا ئىلگىرىلىمەكتە. بۇ ئۈچۈن ئىچكى ۋە خەلقئارا مۇھىت ئىنتايىن مۇھىم. ئىككى دۆلەت رەھبەرلىرى ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەتنى ئۇزاق مۇددەت مۇقىم، ساغلام تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ ئاساسىي كاپالىتى ھېسابلىنىدۇ. بىز ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى ئىقتىساد - سودا مۇناسىۋىتىدىكى يوشۇرۇن كۆچلەرنى تولۇق قېزىشى كېرەك ھەمدە بۇ قېتىمقى زىيارەت مەزگىلىدە 2 دۆلەت ھۆكۈمەتلەر ئارا كومىتېتى ناھايىتى ئۇبدان ئىشلەپ، زىيارەت نەتىجىلىرىنى تولۇقلىشى لازىم.

پىلتسىن مۇنداق دېدى: مەن 3-قېتىم جۇڭگودا زىيارەتتە بولغانلىقىمدىن ئىنتايىن خۇشال بولدۇم، چۈشتىن بۇرۇن رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن ئۆتكۈزگەن سۆھبەتتىن ئىنتايىن مەمنۇن بولدۇم. ئۇ مۇنداق دېدى: 2 تەرەپ سىياسىي، ئىقتىسادىي، چوڭ ھەمكارلىق تۈرلىرى قاتارلىق مەسىلەر ئۈستىدە مۇزاكىرىلىشىپ قالماستىن، 2 دۆلەت چېگرىسىنىڭ شەرقىي بۆلىكىنى بەلگىلەش مەسىلىسى توغرىسىدا مۇھىم قارار جاكارلىدۇق، ئۇنىڭ ئۈستىگە يەنە مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە قوشما بايانات ئېلان قىلدۇق. ئۇ ئاخىردا بۇ قېتىمقى زىيارىتىم بىر قېتىملىق نەتىجىلىك ۋە ئەھمىيەتلى چوڭقۇر زىيارەت بولدى، دەپ ھېسابلىدى.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: بىز جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقىغا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىمىز، بىز 2 دۆلەت بۇ ساھەدىكى ھەمكارلىقىنى زور كۆچ بىلەن كۆچەيتىپ، ئىقتىساد - سودا مۇناسىۋىتىدىكى يوشۇرۇن كۆچلەرنى تولۇق قېزىشى كېرەك ھەمدە بۇ قېتىمقى زىيارەت مەزگىلىدە 2 دۆلەت ھۆكۈمەتلەر ئارا كومىتېتى ناھايىتى ئۇبدان ئىشلەپ، زىيارەت نەتىجىلىرىنى تولۇقلىشى لازىم.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 10-نويابىر تېلېگراممىسى. مەملىكىتىمىز خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ باشلىقى چياۋشى بۈگۈن چۈشتىن كېيىن «خەلق» سارىيىدا روسىيە ژۇڭتۇڭى پىلتسىن بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: جۇڭگو-روسىيە مۇناسىۋىتى ئورنىتىلغىنىغا 6 يىل بولمىغان بولسىمۇ، 2 دۆلەتنىڭ ئالىي زەھبەرلىرى 5 قېتىم ئۇچراشتى، بۇ، جۇڭگو-روسىيە مۇناسىۋىتىدە يۈكسەك سەۋىيىگە يېتىشنىڭ ئاساسلىق سەۋەبچىسى بولدى. ھازىر خەلقىمىز ئىككىنچى ئەسىرنىڭ ئىلگىرى سۈرۈلگەن ئۇلۇغ نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش يولىدا ئالغا ئىلگىرىلىمەكتە. بۇ ئۈچۈن ئىچكى ۋە خەلقئارا مۇھىت ئىنتايىن مۇھىم. ئىككى دۆلەت رەھبەرلىرى ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەتنى ئۇزاق مۇددەت مۇقىم، ساغلام تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ ئاساسىي كاپالىتى ھېسابلىنىدۇ. بىز ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقىنى زور كۆچ بىلەن كۆچەيتىپ، ئىقتىساد - سودا مۇناسىۋىتىدىكى يوشۇرۇن كۆچلەرنى تولۇق قېزىشى كېرەك ھەمدە بۇ قېتىمقى زىيارەت مەزگىلىدە 2 دۆلەت ھۆكۈمەتلەر ئارا كومىتېتى ناھايىتى ئۇبدان ئىشلەپ، زىيارەت نەتىجىلىرىنى تولۇقلىشى لازىم.

پىلتسىن مۇنداق دېدى: مەن 3-قېتىم جۇڭگودا زىيارەتتە بولغانلىقىمدىن ئىنتايىن خۇشال بولدۇم، چۈشتىن بۇرۇن رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن ئۆتكۈزگەن سۆھبەتتىن ئىنتايىن مەمنۇن بولدۇم. ئۇ مۇنداق دېدى: 2 تەرەپ سىياسىي، ئىقتىسادىي، چوڭ ھەمكارلىق تۈرلىرى قاتارلىق مەسىلەر ئۈستىدە مۇزاكىرىلىشىپ قالماستىن، 2 دۆلەت چېگرىسىنىڭ شەرقىي بۆلىكىنى بەلگىلەش مەسىلىسى توغرىسىدا مۇھىم قارار جاكارلىدۇق، ئۇنىڭ ئۈستىگە يەنە مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە قوشما بايانات ئېلان قىلدۇق. ئۇ ئاخىردا بۇ قېتىمقى زىيارىتىم بىر قېتىملىق نەتىجىلىك ۋە ئەھمىيەتلى چوڭقۇر زىيارەت بولدى، دەپ ھېسابلىدى.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: بىز جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقىغا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىمىز، بىز 2 دۆلەت بۇ ساھەدىكى ھەمكارلىقىنى زور كۆچ بىلەن كۆچەيتىپ، ئىقتىساد - سودا مۇناسىۋىتىدىكى يوشۇرۇن كۆچلەرنى تولۇق قېزىشى كېرەك ھەمدە بۇ قېتىمقى زىيارەت مەزگىلىدە 2 دۆلەت ھۆكۈمەتلەر ئارا كومىتېتى ناھايىتى ئۇبدان ئىشلەپ، زىيارەت نەتىجىلىرىنى تولۇقلىشى لازىم.

چەن چىچىن روسىيىنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى پرىماكوۋ بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 10 - نويابىر تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن ژۇڭلىسى، قوشۇمچە دىپلوماتىيە مىنىستىرى چەن چىچىن بۈگۈن چۈشتىن كېيىن جۇڭنەنخەيدىكى بىنەپشە راۋاقتا ژۇڭتۇڭلۇق پىلتسىنغا ھەمراھ بولۇپ جۇڭگوغا زىيارەتكە كەلگەن روسىيىنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى پرىماكوۋ بىلەن كۆرۈشتى.

چەن چىچىن مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ بۇ قېتىمقى ئالىي دەرىجىلىكلەر ئۇچرىشىشى خەلقئارا مۇناسىۋەت، بولۇپمۇ چوڭ دۆلەتلەر مۇناسىۋىتىنىڭ ئۆزگىرىشىگە ئىجابىي تەسىر كۆرسىتىدۇ. 2 تەرەپ ئىمزالىغان 5-بىرلەشمە قوشما بايانات 2 دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ يېقىنقى 6 يىلدا ئوڭۇشلۇق تەرەققىي قىلغانلىقىغا دائىر نەتىجىلەر ۋە تەجرىبىلەر ئەستايىدىل يەكۈنلەندى، بۇ جۇڭگو-روسىيە مۇناسىۋىتىنىڭ ئۈزاق مۇددەت مۇقىم، ساغلام تەرەققىي قىلىشىدىكى ياخشىۋەزىيىتىنى ساقلاپ قېلىشقا پايدىلىق.

پرىماكوۋ مۇنداق دېدى: روسىيە- جۇڭگو باشلىقلىرى 5-قېتىملىق ئالىي دەرىجىلىكلەر ئۇچرىشىشىدا دوستانە، تولۇق ئىشىنىش ئاساسىدا سۆزلەشتى. بۇ قېتىمقى زىيارەت تولۇق مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشتى، ئۇ 2 دۆلەتنىڭ ئىستراتېگىيىلىك ھەمكارلىق، شېرىكلىك مۇناسىۋىتىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك راۋاجلىنىشىغا تۈرتكە بولىدۇ.

2 تەرەپ خەلقئارا ۋەزىيەت توغرىسىدا كەڭ دائىرىدە پىكىر ئالماشتۇردى. ئىراق مەسىلىسى ئۈستىدە توختالغاندا، 2 دۆلەت دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى ئىراقنىڭ ب د ت بىلەن بولغان ھەمكارلىقىنى تېزرەك ئەسلىگە كەلتۈرۈپ، خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئالاقىدار قارارلىرىنى ئومۇمىيۈزلۈك، ھەققىي ئىجرا قىلىشىنى تەلەپ قىلدى. 2 تەرەپ مۇنداق دەپ قارىدى: قورال تەكشۈرۈش ئەھۋالى توغرىسىدا ئادىل، مۇۋاپىق ھۆكۈم چىقىرىش ئۈچۈن، خەۋپسىزلىك كېڭىشى ب د ت پەۋقۇلاددە كومىتېتى بىلەن ئىراق تەرەپنىڭ تەكشۈرۈش مەسىلىسى توغرىسىدىكى قارىشىلىرىنى ئاڭلىشى لازىم. 2 تەرەپ ئالاقىدار تەرەپلەرنىڭ ئۆزئارا تۇتۇۋېلىش سىياسىتىنى توختاتقاندا، 2 دۆلەت دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى ئىراقنىڭ ئىقتىسادىدىكى گۇللىنىش تېخى ئەسلىگە كەلمىدى، ئەمما جۇڭگونىڭ ئىقتىسادىغا دائىر ماكرو كۆرسەتكۈچلەر ئۈستۈشلۇق ئەھمىيەتكە ئېشىۋاتىدۇ، تېز سۈرئەت بىلەن ئېشىش داۋاملىشۋاتىدۇ، ياپونىيە ئۈچۈن ئېيتقاندا، جۇڭگو بىلەن بولغان سودا ئىنتايىن مۇھىم. 2 دۆلەتنىڭ ئىقتىساد ساھەسىدىكى باشلىقلارنىڭ بۇ قېتىمقى سۆھبىتى ئارقىلىق 2 تەرەپ 2 دۆلەتنىڭ ئىقتىسادىي ھەمكارلىقىنى يېڭى باسقۇچقا كۆتۈرۈشى كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە، زۇڭلى لى پېڭنىڭ ياپونىيىدە زىيارەتتە بولۇشى ئالقىشلاندى دەپ قارالدى: يېڭى «ياپونىيە - ئامېرىكا مۇداپىئە ھەمكارلىق قېلىنەماسى»نى كونكرېت تەتبىق قىلىش

روسىيە ژۇڭتۇڭىنىڭ ئاخبارات كاتىپى سېرگېي ياسترژېمبىسكىي 9 - نويابىر كەچتە بۇ يەردە ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، ژۇڭتۇڭ پىلتسىنىنىڭ بۇ قېتىم جۇڭگونى زىيارەت قىلىش مەزگىلىدە روسىيە بىلەن جۇڭگو ئىمزالايدىغان مۇھىم ھۆججەتلەرنىڭ كونكرېت مەزمۇنىنى مەلۇم قىلدى ھەم جۇڭگو، چەت ئەل مۇخبىرلىرىنىڭ سوئاللىرىغا جاۋاب بەردى.

روسىيە ژۇڭتۇڭىنىڭ ئاخبارات كاتىپى ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنى ئۆتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 10- نويابىر تېلېگراممىسى. روسىيە ژۇڭتۇڭىنىڭ ئاخبارات كاتىپى 9 - نويابىر مۇنۇلارنى ئاشكارىلىدى: 10- نويابىر ئۆتكۈزۈلىدىغان روسىيە، جۇڭگو دۆلەت باشلىقلىرى سۆھبىتىدە، 2 تەرەپ 2 دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى ئىقتىساد- سودا ھەمكارلىقى مەسىلىسىنى نۇقتىلىق مۇزاكىرە قىلىدۇ ھەم 2 تەرەپلىك ئىقتىساد- سودا ھەمكارلىقىنىڭ تەرەققىياتىنى چەكلەپ تۇرىدىغان چەكلىمىلەرنى ئېلىۋېتىش يولىدا چوقۇم ئۈزلۈكسىز تەرەققىياتقا ئېرىشىدۇ.

پىلتسىن چياۋشى بىلەن كۆرۈشكەندىن ناھايىتى خۇشال بولغانلىقىنى ئېيتتى. ئۇ مۇنداق دېدى: مەن بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن ئۆتكۈزگەن سۆھبەتتە ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى ئىقتىساد- سودا ھەمكارلىقى توغرىسىدا مۇھىم ئورتاق تونۇشقا كەلدى. بۇ ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى ئىقتىساد- سودا ھەمكارلىقىنىڭ ئالاھىدە ئەھمىيىتى بار. ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى ئىقتىساد- سودا ھەمكارلىقى ئىككى دۆلەت خەلقىنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنى يۇقىرى كۆتۈرۈشتە مۇھىم رول ئوينايدۇ. ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى ئىقتىساد- سودا ھەمكارلىقى ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەتنى ئۇزاق مۇددەت مۇقىم، ساغلام تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ ئاساسىي كاپالىتى ھېسابلىنىدۇ. بىز ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى ئىقتىساد- سودا ھەمكارلىقىنى زور كۆچ بىلەن كۆچەيتىپ، ئىقتىساد - سودا مۇناسىۋىتىدىكى يوشۇرۇن كۆچلەرنى تولۇق قېزىشى كېرەك ھەمدە بۇ قېتىمقى زىيارەت مەزگىلىدە 2 دۆلەت ھۆكۈمەتلەر ئارا كومىتېتى ناھايىتى ئۇبدان ئىشلەپ، زىيارەت نەتىجىلىرىنى تولۇقلىشى لازىم.

ياپونىيە گېزىتى ماقالە بېسىپ، لى پېڭ زۇڭلىسنىڭ ياپونىيىدە زىيارەتتە بولۇشىنى ئالقىشلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دۈگجىك، 10- نويابىر تېلېگراممىسى. ياپونىيىدە چىقىدىغان «خەلقئارا سودا» گېزىتىگە بېسىلغان ئۇزۇن ماقالىدە لى پېڭ زۇڭلىسنىڭ ياپونىيىدە زىيارەتتە بولۇشى ئالقىشلاندى ھەم بۇ قېتىمقى زىيارەتنىڭ غايەت زور نەتىجىگە ئېرىشكەنلىكى ئۇمىد قىلىندى.

ماقالىدە مۇنداق دېيىلدى: زۇڭلى لى پېڭنىڭ ياپونىيىدە زىيارەتتە بولۇشى زور ئەھمىيەتكە ئىگە. زۇڭلى لى پېڭ بىلەن باش ۋەزىر چياۋېبىننىڭ سۆھبىتى دۇنيا سىياسىيىنى كۆپ قۇتۇپلاشقان، ئىقتىساد يەر شارلاشقان جەريانىدا ئەمەلگە ئاشتى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، جۇڭگو شياڭگاڭنى قايتۇرۇۋالغان، 15 - قۇرۇلتاي ئاچقاندىن كېيىن، 21 - ئەسىردىكى فاڭجېن ۋە رەھبەرلىك تۈزۈلمىسىنى بەلگىلىدى. شۇڭا 2 تەرەپ 21 - ئەسىرگە يۈزلەنگەن دوستلۇق مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇش مەسلىسى توغرىسىدا چوقۇر مۇھاكىمە ئېلىپ بارىدۇ.

ماقالىدە مۇنداق دەپ قارالدى: يېڭى «ياپونىيە - ئامېرىكا مۇداپىئە ھەمكارلىق قېلىنەماسى»نى كونكرېت تەتبىق قىلىش مەسىلىسىدە ياپونىيە ئاساسىي قانۇنىغا ھەم ياپونىيە - جۇڭگو قوشما بايانىتىغا ۋە ياپونىيە- جۇڭگو تىنچلىق، دوستلۇق شەرتنامىسىگە ئەمەل قىلىشى كېرەك. تەۋەن مەسلىسى جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشى، باش ۋەزىر چياۋبىن بۇنىڭغا ئىنىق ئىپادە بىلدۈرۈشى كېرەك.

ماقالىدە مۇنداق دېيىلدى: ياپونىيە ئىقتىسادىدىكى گۇللىنىش تېخى ئەسلىگە كەلمىدى، ئەمما جۇڭگونىڭ ئىقتىسادىغا دائىر ماكرو كۆرسەتكۈچلەر ئۈستۈشلۇق ئەھمىيەتكە ئېشىۋاتىدۇ، تېز سۈرئەت بىلەن ئېشىش داۋاملىشۋاتىدۇ، ياپونىيە ئۈچۈن ئېيتقاندا، جۇڭگو بىلەن بولغان سودا ئىنتايىن مۇھىم. 2 دۆلەتنىڭ ئىقتىساد ساھەسىدىكى باشلىقلارنىڭ بۇ قېتىمقى سۆھبىتى ئارقىلىق 2 تەرەپ 2 دۆلەتنىڭ ئىقتىسادىي ھەمكارلىقىنى يېڭى باسقۇچقا كۆتۈرۈشى كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە، زۇڭلى لى پېڭنىڭ ياپونىيىدە زىيارەتتە بولۇشى پۈرسىتىدىن پايدىلىنىپ، ياپونىيىنىڭ ئىقتىسادىي ساھەسىدىكى لەرمۇ 21 - ئەسىرگە يۈزلەنگەن ئىستراتېگىيىنى بەرپا قىلىشى كېرەك.

لى پىڭ مۇنداق دېدى: بىز جۇڭگو بىلەن روسىيەنىڭ ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقىغا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىمىز، بىز 2 دۆلەت بۇ جەھەتتە ناھايىتى زور يوشۇرۇن كۈچكە ۋە بىر-بىرىنى تولۇقلاش خاراكتېرىگە ئىگە، دەپ قاراپ كەلدۇق، دەل شۇنداق بولغانلىقى

روسىيەنىڭ ئىقتىسادىدا يەنە بېڭى تەرەققىيات بولۇپتۇ، «بىز بۇنىڭدىن چىن قەلبىمىزدىن خۇشال بولدۇق.»

ئۇ مۇنداق دېدى: روسىيە ئاساسى كۈچلۈك دۆلەت، تەرەققىيات يوشۇرۇن كۈچى غايەت زور، بىر مەزگىللىك تىرىشىش ئارقىلىق روسىيە

مۇزاكىرە قىلىدۇ ھەم 2 تەرەپلىك ئىقتىساد- سودا ھەمكارلىقىنىڭ تەرەققىياتىنى چەكلەپ تۇرىدىغان پايدىسىز ئامىللارنى تۈگىتىشنىڭ ئۇنۇملۈك يوللىرى ئۈستىدە تىرىشىپ ئىزدىنىدۇ.

جۇڭگو، چەت ئەل مۇخبىرلىرىنىڭ سوئاللىرىغا جاۋاب بەردى.

قىبلىنەماسى»نى كونكرېت تەتبىق قىلىش ئىستراتېگىيىنى بەرپا قىلىشى كېرەك.

«روسىيە دۆلەت ئەتىۋارلىق بۈيۈملار سارىيىدا ساقلىنىۋاتقان بۈيۈملار كۆرگەزمىسى»11 - ئاينىڭ 10 - كۈنى ھېيجىڭدىكى جۇڭگو گۈزەل سەنئەت سارىيىدا ئۆتكۈزۈلدى. كۆرگەزمىگە تەبىئىي قىممەت باھالىق مېتال پارچىلىرى، ئالماس، ياقۇت ۋە زىبۇزىننەت قاتارلىق 6 چوڭ تۈردىكى 1700 نەچچە خىل بۈيۈم قويۇلدى.

سۈرەتتە: زىيارەتكە كەلگەن روسىيەنىڭ 1 - مۇئاۋىن زۇڭلىسى نېمزوۋ (ئوتتۇرىدا)ئېچىلىش مۇراسىمىدا ئېكسكۇرسىيە قىلماقتا. شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئامېرىكىنىڭ رازۋېدكا ئايروپىلانى ئىراقنىڭ ھاۋا بوشلۇقىغا كىردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، باغداد، 10- نويابىر تېلېگراممىسى. ئىراق ھەربىي تەرەپ بايانىاتچىسى 10- نويابىر مۇنداق دەپ جاكارلىدى: ئامېرىكىنىڭ «2-U» تىپلىق بىر رازۋېدكا ئايروپىلانى شۇ كۈنى چۈشتىن بۇرۇن سائەت 8 دىن 28 مىنۇت ئۆتكەندە (باغداد ۋاقتى) ئىراقنىڭ ھاۋا بوشلۇقىغا «تاجاۋۇز قىلىپ كىردى.»

ئىراق ئاگېنتلىقى بۇ بايانىاتچىنىڭ سۆزىنى نەقىل كەلتۈرۈپ مۇنداق دېدى: ئامېرىكىنىڭ بۇ رازۋېدكا ئايروپىلانى سەئۇدى ئەرەبستانىدىن ئىراقنىڭ موتايبىنا چېگرا رايونىغا كىردى، ئارقىدىن ئىراق، ئىران چېگرىسىنى بويلاپ جەنۇبقا قاراپ ئۇچتى.

ئۇ مۇنداق دېدى: زەربە بېرىشكە تەييار بولۇپ تۇرغان ئىراقنىڭ يەردىن ھاۋاغا قويۇپ بېرىلىدىغان باشقۇرۇلىدىغان بومبا قىسمى ئامېرىكىنىڭ بۇ رازۋېدكا ئايروپىلانىنىڭ ھەرىكىتىنى زىچ كۆزىتىپ تۇردى ھەم جەڭگە تەييار بولۇپ تۇردى. لېكىن بۇ ئايروپىلان ئىراق باشقۇرۇلىدىغان بومبىسىنىڭ ھاۋا مۇداپىئە دائىرىسىگە كىرمىدى.

ئامېرىكا تەرەپ ئامېرىكا رازۋېدكا ئايروپىلانىنىڭ ئىراقنىڭ ھاۋا بوشلۇقىدا رازۋېدكا قىلىپ ئۇچۇش ھەرىكىتىنى ئەسلىگە كەلتۈرگەنلىكىنى دەللىلىدى. بۇنىڭدىن ئىلگىرى، ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتون ئامېرىكىنىڭ ئىراقنىڭ «ئىغۋاگەرچىلىك ھەرىكىتى» گە سۈكۈت قىلىپ تۇرمايدىغانلىقىنى جاكارلىغانىدى.

زېمىنى كەڭ روسىيە فېدېراتسىيىسى

خەلقئارا ماتېرىيال

روسىيە فېدېراتسىيىسى قىسقارتىلىپ روسىيە دەپ ئاتىلىدۇ، ئۇ سابىق سوۋېت ئىتتىپاقىدىكى 15 ئىتتىپاقداش جۇمھۇرىيەت ئىچىدىكى ئەڭ چوڭ جۇمھۇرىيەت، 1991 - يىل 12 - ئاينىڭ 21 - كۈنى سوۋېت ئىتتىپاقى پارچىلانغاندىن كېيىن، روسىيە فېدېراتسىيىسى سابىق سوۋېت ئىتتىپاقىغا ۋارىسلىق قىلغان.

روسىيە فېدېراتسىيىسى شىمالدا شىمالىي مۇز ئوكيانغا، شەرقتە تىنچ ئوكيانغا، غەربتە بالتىق دېڭىزىدىكى فىنلاندىيە قولتۇقىغا تۇتىشىدۇ، قۇرۇقلۇقتا ئىستونىيە، بېلورۇسىيە، ئۇكرائىنا، گىرۇزىيە، قازاقستان، موڭغۇلىيە، جۇڭگو قاتارلىق دۆلەتلەر بىلەن قوشنا. ئۇ ياۋروپا، ئاسىيا چوڭ قۇرۇقلۇقىنى كېسىپ ئۆتىدۇ، يەرمەيدانى 17 مىليون 100 مىڭ كۋادرات كىلومېتىر بولۇپ، دۇنيا قۇرۇقلۇق ئومۇمىي يەر كۆلىمىنىڭ 11.4% نى ئىگىلەيدۇ، ئۇ دۇنيادا قۇرۇقلۇق يەر مەيدانى ئەڭ چوڭ دۆلەت، ئۇنىڭ زېمىنى كەڭ بولۇپ، قۇياش روسىيىنىڭ يىراق شەرقىدىن كۆتۈرۈلۈپ، 11 سائەتتىن كېيىن بۇ دۆلەتنىڭ ئەڭ غەربىدىكى شەھەرنى يورۇتالايدۇ.

روسىيىنىڭ ئاھالىسى 147 مىليون 200 مىڭ، 100 دىن ئارتۇق مىللەت بار، ئۇنىڭ ئىچىدە رۇسلار 5 تىن 4 قىسمىنى ئىگىلەيدۇ، دۆلەت تىلى رۇس تىلى، ئاساسلىق دىنى پىراۋوسلاۋىيە دىنى، ئۇنىڭدىن قالسا ئىسلام دىنى، پايتەختى موسكۋا.

روسىيە فېدېراتسىيىسىدە 21 جۇمھۇرىيەت، 1 ئاپتونوم ئوبلاست، 2 بۈاستە قاراشلىق شەھەر، 10 مىللىي ئاپتونوم رايون، 6 چېگرا رايون ۋە 49 ئوبلاست بار، روسىيىدە دەريالار، كۆللار ۋە سۇنئىي سۇ ئامبارلىرى كۆپ، «روسىيىنىڭ تانىسى» دەپ ئاتالغان ۋولگا دەرياسىنىڭ ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 3700 كىلومېتىر بولۇپ، ياۋروپادىكى ئەڭ ئۇزۇن دەريا. مەشھۇر بايقال كۆلىنىڭ سۇيىنىڭ چوڭقۇرلۇقى 1620 مېتىر بولۇپ، دۇنيادا ئەڭ چوڭقۇر كۆل ھېسابلىنىدۇ، روسىيىدىكى ئورال تېغى ياۋروپا - ئاسىيا چېگرىسىدىكى تاغ. ھەيۋەتلىك تاغ تىزمىلىرى جەنۇب بىلەن شىمالغا سوزۇلغان، ئۇنىڭ غەربىي تەرىپى ياۋروپا تۈزلەڭلىكى، شەرقىي تەرىپى دۇنيا بويىچە ئەڭ ئىگىلەيدۇ. يېزا ئىگىلىكى، بېلىقچىلىق، چارۇچىلىقىمۇ بىر قەدەر تەرەققىي تاپقان.

روسىيە فېدېراتسىيىسى يەنە سابىق سوۋېت ئىتتىپاقىدىكى ئەڭ كۆچلۈك پەن - تېخنىكا ئەمەلىي كۈچىگە ئىگە دۆلەت بولۇپ، 1 مىليونغا يېقىن پەن-تېخنىكا خادىمى بار. ئاساسىي پەن تەتقىقات مەركەزلىرىدىن موسكۋا، سانكت - پېتېربۇرگ، تومسك، قازان قاتارلىقلار بار. روسىيە فېدېراتسىيىسى يەنە مەدەنىيەت، مائارىپ ئىشلىرىغا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىدۇ، ھازىر مائارىپ تۈزۈلمىسى ئوقۇش پىشقەدەم ئىلگىرىكى مائارىپ، ئادەتتىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ مائارىپى، كەسىپ مائارىپى، ئوتتۇرا دەرىجىلىك كەسىپ مائارىپى ۋە ئالىي مائارىپقا بۆلۈنىدۇ. مەملىكەت بويىچە ساۋاتسىزلىق ئاساسىي جەھەتتىن تۈگىتىلدى.

جۇڭگو بىلەن روسىيە ئورتاق چېگرىسى 4300 كىلومېتردىن ئاشىدىغان، تاغ - دەريالىرى تۈتىشىپ تۇرىدىغان قوشنىلار. 2 مەملىكەت خەلقى ئەنئەنىۋى دوستلۇققا ئىگە، جۇڭگومۇ، روسىيەمۇ ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىگە دائىمىي ئەزا دۆلەت. 2 دۆلەت تىنچلىقتا بىللە تۇرۇش 5 پرىنسىپى ئاساسىدا، 21 - ئەسىرگە يۈزلەنگەن ئىستراتېگىيىلىك ھەمكارلىق، شېرىكلىك مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئىنتايىن ئەھمىيەت بەرمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

سادام ئىراقنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقى ۋە ئىززەت- ھۆرمىتىنى قوغداشقا بەل باغلىغانلىقىنى بىلدۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، باغداد، 10 - نويابىر تېلېگراممىسى. ئىراق ۋەزىيىتى يېغىندا ئىراق بىلەن ب د ت نىڭ ئىراقنىڭ خەمىنىلىك، بىئولوگىيىلىك ۋە يادرو قورالىرىنى كۆيدۈرۈپ تاشلاش پەۋقۇلئاددە كومىتېتى ئوتتۇرىسىدا قورالارنى تەكشۈرۈش مەسىلىسىدە كۆرۈلگەن كرىزىس ھەم ۋەقەنىڭ يېڭى تەرەققىياتى مۇزاكىرە قىلىنىدى.

بۇ قېتىمقى بىرلەشمە يېغىن ب د ت پەۋقۇلئاددە كومىتېتى ئامېرىكىنىڭ «2-U»تىپلىق ئايروپىلانىنىڭ ئىراقنىڭ ھاۋا بوشلۇقىدا رازۋېدكا قىلىپ ئۇچۇشىنى ئەسلىگە كەلتۈرگەنلىكىنى جاكارلاش ھارپىسىدا چاقىرىلدى.

پارتىيىسى رايونلۇق رەھبەرلىك ئورگىنىنىڭ بىرلەشمە يېغىنىنى چاقىرغان چاغدا يۇقىرىدىكى ئىپادىنى بىلدۈرگەن. بىرلەشمە يېغىندا ئىراق بىلەن ب د ت نىڭ ئىراقنىڭ خەمىنىلىك، بىئولوگىيىلىك ۋە يادرو قورالىرىنى كۆيدۈرۈپ تاشلاش پەۋقۇلئاددە كومىتېتى ئوتتۇرىسىدا قورالارنى تەكشۈرۈش مەسىلىسىدە كۆرۈلگەن كرىزىس ھەم ۋەقەنىڭ يېڭى تەرەققىياتى مۇزاكىرە قىلىنىدى.

بۇ قېتىمقى بىرلەشمە يېغىن ب د ت پەۋقۇلئاددە كومىتېتى ئامېرىكىنىڭ «2-U»تىپلىق ئايروپىلانىنىڭ ئىراقنىڭ ھاۋا بوشلۇقىدا رازۋېدكا قىلىپ ئۇچۇشىنى ئەسلىگە كەلتۈرگەنلىكىنى جاكارلاش ھارپىسىدا چاقىرىلدى.

ئادرېس: ئۇرۇمچى شەھىرى، يانگىيولۇ كوچىسى 1 - نومۇر، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇڭ، پارچە باھاسى: 25 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报 （维吾尔文） （بۇ سان 6 بەت）

1997 - يىل
نويابىر
12
چارشەنبە

ئۇرۇمچىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى ئوچۇق، بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ، تېمپېراتۇرا ℃ 6 - - ℃ 3 بولىدۇ، 3 بال شامال چىقىدۇ.

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۈتاش نومۇرى: CN 65——0002 / Z

«شنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋاكالەت نومۇرى: 1——57)

لى پېڭ زۇڭلى ياپونىيىگە باردى ۋە باش ۋەزىر چياۋبين لۇڭتەيلاڭ بىلەن سۆھبەتلەشتى

2 تەرەپ 2 دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتى ئۈمۈمەن ياخشى، 2 تەرەپنىڭ ھەمكارلىقى تېز راۋاجلاندى، دەپ ھېسابلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دۇڭجىڭ، 11-نويابىر تېلېگراممىسى. جۇڭگو گوۋۇيۈەنىنىڭ زۇڭلىسى لى پېڭ ياپونىيىنىڭ باش ۋەزىرى چياۋبين لۇڭتەيلاڭ بىلەن بۈگۈن ياپونىيە باش ۋەزىر ئوردىسىدا سۆھبەتلەشكەندە تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: دۇنيا پات ئارىدا 21-ئەسىرگە كىرىدۇ، جۇڭگو - ياپونىيە مۇناسىۋىتى مۇھىم تارىخىي پەيتته تۇرۇۋاتىدۇ، شۇڭا 2 دۆلەت دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى يەنمۇ راۋاجلاندۇرۇشى، ھەرقايسى ساھەلەردىكى ھەمكارلىقنى كېڭەيتىشى ۋە چوڭقۇرلاشتۇرۇشى كېرەك.

2 تەرەپ سۆھبەتته بىردەك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: جۇڭگو - ياپونىيە دىپلوماتىك مۇناسىۋىتى نورمالالاشقان 25 يىلدىن بۇيان 2 دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتى ئۈمۈمەن ياخشى بولۇپ كەلدى، 2 تەرەپنىڭ ھەر قايسى ساھەلەردىكى ھەمكارلىقى تېز راۋاجلاندى.

لى پېڭ زۇڭلى مۇنداق دېدى: مېنىڭ بۇ قېتىم ياپونىيىدە زىيارەتته بولۇشتىكى ئاساسىي مەقسىتىم باش ۋەزىر چياۋبين لۇڭتەيلاڭنىڭ يېقىندا جۇڭگودا قىلغان مۇۋاپپەقىيەتلىك زىيارىتى ئاساسىدا ياپونىيە تەرەپ بىلەن ئورتاق تىرىشىپ كەلگۈسىگە يۈزلەنگەن، ئۇزاقتىچە مۇقىم بولغان جۇڭگو بىلەن ياپونىيىنىڭ قوشندارچىلىق، دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى بەرپا قىلىش، ياپونىيە بىلەن جۇڭگونىڭ ئەۋلادمۇئەۋلاد داۋاملىشىدىغان، دوست ئوتتۇرىغا چىقىشىدىن ئىبارەت.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: «جۇڭگو - ياپونىيە قوشما بايانات» ۋە «جۇڭگو - ياپونىيە تىنچلىق، دوستلۇق شەرتنامىسى» دىكى پرىنسىپلاردا چىڭ تۇرۇش - جۇڭگو-ياپونىيىنىڭ دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ سىياسىي ئاساسى، 2 دۆلەت ئارىسىدا ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەر ۋە ئىختىلاپلارنى ھەل قىلىشنىڭ ئوڭچىمى. شۇنىڭ ئۈچۈن 2 دۆلەت ئارىسىدا قانداق مەسىلىلەرنىڭ ئوتتۇرىغا چىقىشىدىن قەتئىينەزەر 2 تەرەپ مەسىلىلەرنى «بايانات» ۋە «شەرتنامە» دىكى پرىنسىپلار بويىچە ۋاقتىدا، مۇۋاپىق بىر تەرەپ قىلىشى، 2 دۆلەت مۇناسىۋىتىدىن ئىبارەت ئۇمۇمىيەتنىڭ كاشىلا ۋە تەسىرىگە ئۇچرىشىدىن ساقلىنىشى كېرەك. بىز باش ۋەزىر چياۋبين لۇڭتەيلاڭ جۇڭگودا زىيارەتته بولغاندا تارىخي مەسىلىلەر ۋە تەيۋەن مەسىلىسى توغرىسىدا بىلدۈرگەن پوزىتسىيىسى ۋە بەرگەن ۋەدىسىگە دىققەت قىلدۇق، ياپونىيە تەرەپنىڭ ۋەدىسىدە ھەققىي تۇرۇشىنى ۋە ئۇنى ئەمەلدە كۆرسىتىشىنى ئۈمىد قىلىمەن.

باش ۋەزىر چياۋبين لۇڭتەيلاڭ مۇنداق دېدى: ياپونىيە «ياپونىيە - جۇڭگو قوشما بايانات» ۋە «ياپونىيە - جۇڭگو تىنچلىق، دوستلۇق شەرتنامىسى» گە ئەمەل قىلىدۇ، بۇ مەيدانى بۇنىڭدىن كېيىن ئۆزگەرمەيدۇ. ئۇ مۇنداق دېدى: تەيۋەن مەسىلىسىدە ياپونىيە ھەرگىز 2 جۇڭگو پەيدا قىلىش بىلەن شۇغۇللانمايدۇ، تەيۋەننىڭ مۇستەقىل بولۇشىنى قوللىمايدۇ.

چياۋبين رەئىس جياڭ زېمىننى كېلەر يىلى «جۇڭگو-ياپونىيە تىنچلىق، دوستلۇق شەرتنامىسى» تۈزۈلگەنلىكىگە 20 يىل بولغان پەيتته ياپونىيىدە زىيارەتته بولۇشقا تەكلىپ قىلدى، لى پېڭ بۇنىڭغا رەھمەت ئېيتتى.

(ئاخىرى 4 - بەتته)

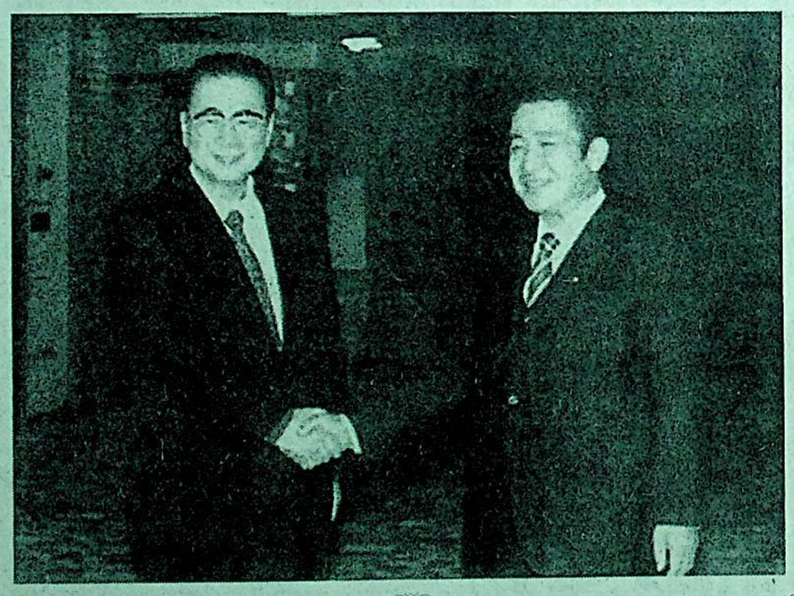

جۇڭگو گوۋۇيۈەنىنىڭ زۇڭلىسى لى پېڭ بىلەن ياپونىيە باش ۋەزىرى چياۋبين لۇڭتەيلاڭ 11-ئاينىڭ 11 - كۈنى ياپونىيە باش ۋەزىر ئوردىسىدا سۆھبەتلەشتى.
شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئاپتونوم رايونىمىزدا جۇڭگو ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 60 يىللىقى تەبرىكلەندى

ئۆز مۇخبىرىمىز يالقۇن قەلەم قىلدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئاخبارات ساھەسىدىكى ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى ۋە ئاپتونوم يولداش لى كاڭنىڭ شىنجاڭ كۈچەيتىپ، پارتىيەنىڭ پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، گېزىت، تېلېۋىزىيە، رادىئونى ھەققىي

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز جۇبىيې، جاڭ چۇاڭداۋ

تەھرىر سۆزى

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى شىنجاڭنى مەملىكەت بويىچە ئەڭ چوڭ پاختىچىلىق بازىسى قىلىپ قۇرۇپ چىقىش پۈرسىتىنى تۇتۇپ، ئاپتونوم رايونىمىز پاختىچىلىقىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇشنىڭ ئىستراتېگىيىلىك تەدبىرىنى ۋاقتىدا بەلگىلىدى. بۇ تەدبىر يولغا قويۇلغان 3 يىلدىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىغا قانداق تەرەققىيات ئېلىپ كەلدى، ھازىرقى ۋەزىيەت قانداق؟ پاختىچىلىق ئامىمىغا قانداق نەپ بەردى؟ پاختىچىلىقنىڭ تەرەققىياتىدا ھەل قىلىشقا تېگىشلىك يەنە قانداق مەسىلىلەر بار؟ بۇ مەسىلىلەر توغرىسىدا

توقۇرمەنلەرگە جاۋاب بېرىش ئامانىتى زۇرۇر بولۇپ قالدى. شۇڭا گېزىتىمىز مۇخبىرلىرى 1997- يىلى 9- ئاينىڭ ئاخىرىدىن بۇيان ئىزچىل ھالدا ئىزدىنىش ئېلىپ بېرىپ، ئاپتونوم رايونىمىز ئىچىدىكى بىر قىسىم چوڭ پاختىچىلىق ناھىيىلىرى، شەھەرلەر ۋە تۈمەن- مەيدانلارغا بېرىپ مۇخبىرلىق قىلدى، ئالاقىدار رەھبەرلەر بىلەن پاختىچىلىقنىڭ تەرەققىيات ئەھۋالى، ئىستىقبالى ھەققىدە كەڭ دائىرىدە سۆھبەتلەشتى، يېزا، كەنت، لەيلەردە، دېھقان ئائىلىلىرىدە ۋە پاختا سېتىۋېلىش پونكىتلىرىدا ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى، دېھقانلار، يېزا ئىگىلىك ئىشچىلىرى بىلەن ئەھۋاللىشىپ، ئۇلارنىڭ پاختىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش توغرىسىدىكى قاراشلىرى ۋە تۈمىدلىرىنى ئاڭلىدى.

گېزىتىمىز بۇگۈندىن باشلاپ «پاختىچىلىق رايونلىرىغا سەپەر» ناملىق مەخسۇس سەھىپە ئاچىتى. بۇ سەھىپىدە مۇخبىرلار يازغان ئالاقىدار ماقالىلەرنى ئېلان قىلىپ، بىكىتۈمەندىكى بىر قىسىم چوڭ پاختىچىلىق ناھىيىلىرى، شەھەرلەر ۋە تۈمەن- مەيدانلارغا بېرىپ مۇخبىرلىق قىلدى، ئالاقىدار رەھبەرلەر بىلەن پاختىچىلىقنىڭ تەرەققىيات ئەھۋالى، ئىستىقبالى ھەققىدە كەڭ دائىرىدە سۆھبەتلەشتى، يېزا، كەنت، لەيلەردە، دېھقان ئائىلىلىرىدە ۋە پاختا سېتىۋېلىش پونكىتلىرىدا ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى، دېھقانلار، يېزا ئىگىلىك ئىشچىلىرى بىلەن ئەھۋاللىشىپ، ئۇلارنىڭ پاختىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش توغرىسىدىكى قاراشلىرى ۋە تۈمىدلىرىنى ئاڭلىدى.

گېزىتىمىز بۇگۈندىن باشلاپ «پاختىچىلىق رايونلىرىغا سەپەر» ناملىق مەخسۇس سەھىپە ئاچىتى. بۇ سەھىپىدە مۇخبىرلار يازغان ئالاقىدار ماقالىلەرنى ئېلان قىلىپ،

به‌ردی؟ پاختچىلىقنىڭ ته‌رەققىياتىدا هەل قىلىشقا تېگىشلىك يەنە قانداق مەسىلىلەر بار؟ بۇ مەسىلىلەر توغرىسىدا ئوقۇرمەنلەرگە جاۋاب بېرىش ناھايىتى زۆرۈر بولۇپ قالدى. شۇڭا گېزىتىمىز مۇخبىرلىرى 1997- يىلى 9- ئاينىڭ ئاخىرىدىن 10-ئاينىڭ ئاخىرىغىچە جەنۇبىي شىنجاڭ، شىمالىي شىنجاڭ، قاراشلىرى ۋە تۈمدلىرىنى ئاڭلىدى.

گېزىتىمىز بۇگۈندىن باشلاپ «پاختىچىلىق رايونلىرىغا سەپەر» ناملىق مەخسۇس سەھىپە ئاچىتى. بۇ سەھىپىدە مۇخبىرلار يازغان ئالاقاللەرنى ئېلان قىلىپ، ئوقۇرمەنلەرنى خەۋەرلەندۈرۈپ تۇرىمىز.

* * *

پاختىچىلىق رايونلىرىغا سەپەر (1)

بىز 9-ئاينىڭ ئاخىرىدىن 10-ئاينىڭ ئاخىرىغىچە جەنۇبىي، شىمالىي شىنجاڭدىكى پاختىچىلىق ناھىيىلىرىنىڭ ھەممىسىگە دېگۈدەك بارىدۇق. كېۋەزلىكلەرنى، پاختا تاغدەك دۆۋىلەنگەن سېتىۋېلىش پونكىتلىرىنى ئارىلىدۇق. ئۇيغۇر يۇرتداشلارنىڭ ئۆيىدە چاي ئىچكەچ پاراڭلىشىپ، ئۇلارنىڭ كېۋەز تېرىش داۋامىدا تارتقان جاپاسىنى ۋە پاختا ساتقاندىن كېيىنكى خۇشاللىقىنى ئاڭلىدۇق.

قەشقەر ۋىلايىتىدە بۇ يىل پاختىنىڭ ئومۇمىي هوسۇلى بۇلتۇرقىدىن 1 مىليون دەن (50 مىڭ تونا) ئېشىپتۇ، ۋىلايەت بويىچە 10 پاختىچىلىق ناھىيىسىدە 5000 تونىدىن ئېشىپتۇ. ۋىلايەتلىك پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى ۋاڭ جىگچەننىڭ تونۇشتۇرۇشىچە، 1978-يىلى قەشقەر ۋىلايىتىدە پاختىنىڭ ئومۇمىي هوسۇلى 18 مىڭ تونا بولۇپ، دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 68.73 يۈەن ئىكەن؛ 1990- يىلى پاختا هوسۇلى 135 مىڭ تونىغا يېتىپ، دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 600 يۈەنگە يېتىپتۇ؛ بۇ يىل پاختا 5 مىليون دەن (250 مىڭ تونا) گە يېتىپ، ئوتتۇرىچە كىرىم 1000 يۈەندىن ئاشىدىكەن. بۇنىڭدىن شۇنى كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇكى، پاختىچىلىق راۋاجلانسا، قەشقەرمۇ گۈللىنىدۇ.

قەشقەر ۋىلايىتى بىلەن قوشنا ئاقسۇ ۋىلايىتىدە بۇ يىل پاختا هوسۇلى مول بولۇپتۇ. ئومۇمىي هوسۇل 200 مىڭ تونىغا يېتىدىكەن. كۇچا ناھىيىسى دۆڭقوتان يېزىسىنىڭ باشلىقى ئەخمەت ساۋۇت بىزگە مۇنداق ئەھۋالنى سۆزلەپ بەردى: 1981-يىلى يېزىدىكى 2500 ئائىلە ئىچىدە 888 نامرات ئائىلە بار ئىكەن. هەر يىلى ئەتىيازدا ئۇ بۇ ئائىللەرگە قونۇقۇزۇش ئاشلىقى، قوتۇقۇزۇش پۇلى تارقىتىپ بەك چارچاپ كېتىدىكەن. بۇ بىر نەچچە يىلدا دۆڭقوتان يېزىسى ناھىيە بويىچە پاختىچىلىق يېزىسىغا

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئاپتونوم رايونلۇق ئىتتىپاق كومىتېتىنىڭ (كېڭەيتىلگەن) يىغىندا مۇنۇلار ئوتتۇرىغا قويۇلدى:

ئىتتىپاق ئەزالىرى ۋە ياشلارنى غايىلىك، ئەخلاقلىق، مەدەنىيەتلىك، ئىنتىزامچان بېيجىڭ كىشىلەردىن بولۇشقا يېتەكلەش كېرەك

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز خەن ئەيمەن، جۇك شيۇلىك خەۋىر قىلدۇ: 11-ئاينىڭ 4-كۈنى ئىياغلاشقان ئاپتونوم رايونلۇق ئىتتىپاق كومىتېتى دائىمىي كومىتېتىنىڭ (كېڭەيتىلگەن) يىغىنى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى هەر دەرىجىلىك ئىتتىپاق تەشكىلاتلىرىنى، ئىتتىپاق كادىرلىرى، هەر مىللەت ئىتتىپاق ئەزالىرى ۋە ياشلارنى 15-قۇرۇلتاينىڭ هۆججەتلىرىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، 15-قۇرۇلتاينىڭ روهىنى چوڭقۇر ئۆزلەشتۈرۈپ، تىرىشىپ غايىلىك، ئەخلاقلىق، مەدەنىيەتلىك، ئىنتىزامچان بېيجىڭ كىشىلەردىن بولۇشقا يېتەكلەشكە چاقىردى.

يىغىندا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى چېن دېمىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بىز ئىتتىپاقنىڭ خىزمەتلىرىنى مۇهاكىمە قىلغاندا، دەۋر ئالاهىدىلىكىدىن چەتنەسەك بولمايدۇ. ئىتتىپاق ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرىنىڭ قۇرۇلۇشى ۋە پارتىيەنىڭ كومپونېنتىك ياشلار ئىتتىپاقى خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكىنى ئومۇمىيۈزلۈك كۈچەيتىش كېرەك. مۇنەۋۋەر ئىتتىپاق كادىرلىرىنى پارتىيەنىڭ زاپاس كادىرلىرى نامزاتلىقىغا كۆرسىتىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش، هەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى «پارتىيە قۇرۇلۇشى ئارقىلىق ئىتتىپاق قۇرۇلۇشىغا تۆرتكە بولۇش، ئىتتىپاق قۇرۇلۇشى ئارقىلىق پارتىيە قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش» تە چىڭ تۇرۇپ، ئىتتىپاقنىڭ قۇرۇلۇشى ۋە ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققىي قىلىشىنى زور كۈچ بىلەن ئىلگىرى سۈرۈشى كېرەك.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى 15 - قۇرۇلتاينىڭ روهىنى ئۆگىنىش مۇهاكىمە كۇرسى ئاچتى

ئۆز مۇخبىرىمىز جاۋگۈاڭپىك خەۋىر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى 11-ئاينىڭ 3-كۈندىن 7-كۈنگىچە 15-قۇرۇلتاينىڭ روهىنى ئۆگىنىش مۇهاكىمە كۇرسى ئاچتى. ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەهەرلىك پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈملىرىنىڭ باشلىقلىرى، لېكتورلار ئومىكدىكىلەر ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ تەشۋىقات، مەدەنىيەت سىستېمىسىنىڭ ئالاقدار مەسئۇللىرى ئۆگىنىش، مۇهاكىمە قىلىش ئارقىلىق ئىدېيەۋى تونۇشنى بىرلىككە كەلتۈردى. 15-قۇرۇلتاينىڭ دوكلاتىدىكى نۇرغۇن مۇهىم نەزەرىيە مەسىللىرىگە نىسبەتەن خېلى ئېنىق تونۇش هاسىل قىلدى.

بۇ كۇرسنىڭ باشلىنىش مۇراسىمىدا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى لى كاڭنىڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: هازىر ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىلدە هەر دەرىجىلىك تەشۋىقات تارماقلىرىنىڭ 1-ئورۇندا تۇرىدىغان ۋەزىپىسى هەر دەرىجىلىك پارتكوملارنىڭ بىر تۇتاش رەھبەرلىكىدە پارتىيە 15-قۇرۇلتېيىنىڭ روهىنى يەنىمۇ

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

15 - قۇرۇلتاي هۆججىتىنى ئەستايىدىل ئۆگىنەيلى، ئىزچىللاشتۇرايلى

ئاپتونوم رايونىمىزدا جۇگگو ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 60 يىللىقى تەبرىكلەندى

ئۆز مۇخبىرىمىز يالقۇن خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئاخبارات ساهەسىدىكى پىشقەدەملەر، پىشقەدەم رەهبەرلەر 11-ئاينىڭ 7-كۈنى مەركەزنىڭ شىنجاڭدىكى ئاخبارات تۇرۇنلىرى ۋە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئاساسلىق ئاخبارات تۇرۇنلىرىنىڭ مەسئۇللىرى بىلەن بىرلىكتە سۆھبەتلىشىپ، جۇگگو ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 60 يىللىقىنى تەبرىكلىدى.

سۆھبەتكە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى لى كاڭنىڭ ۋە پىشقەدەم ئاخباراتچىلاردىن فۇۋېن، لېن فۇ، ئەن جۇنچۇەن، پەيزۇللا ئىسمىنوۋ، لەن جىڭخۇا، باھاۋۇددۇن قادىر قاتارلىقلار قاتناشتى. سۆھبەتكە شىنجاڭ ئاخباراتچىلار جەمئىيىتىنىڭ رەئىسى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى شاۋچياڭ رىياسەتچىلىك قىلدى.

1942 - يىللىدىن باشلاپلا ئاخبارات خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغان يولداش فۇۋېن ئۇزۇرۇش يىللىرىدىكى مۇخبىرلىق هاياتىنى ئەسلەپ ئۆتكەندىن كېيىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئاخبارات خادىملىرى پارتىيەۋىلىك پرىنسىپى ۋە چىنلىق پرىنسىپىدا داۋاملىق چىڭ تۇرۇشى، جاپا- مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىش ئىستىلىنى داۋاملىق جارى قىلدۇرۇشى كېرەك. پارتىيەۋىلىك پرىنسىپىدا چىڭ تۇرغاندىلا، خەلقنىڭ مەنپەئىتىگە هەقسىز كاپالەتلىك قىلغىلى، پارتىيەنىڭ لۇشىەن، فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى توغرا تەشۋىق قىلغىلى بولىدۇ. هازىرقى ۋەزىيەتتە هەقلىق ئاخباراتنى قەتئىي توسۇش كېرەك، ئاخبارات خادىملىرى ئىقتىسادىي مەنپەئەتنىڭ تەسىرىگە ئۇچرىماي ئىسمى جىسمىغا لايىق ئىنسان روهىنىڭ ئىنژېنېرى بولۇشى كېرەك.

* * *

شىنجاڭ قاتناش نازارىتىنىڭ ماددىي ئەشيا شىركىتى قاتناش مېهمانخانىسى ئۇزۇردە بار ئىشخانىيەتلەردىن پايدىلىنىپ، مەدەنىيەت، تەنتەربىيە پائالىيەتلىرىنى قانات يايدۇرۇپ، ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇشىنى جانلاندۇردى.

سۈرەتتە: ئارغامچا تارتىش مۇسابىقىسىدىن بىر كۆرۈنۈش.

گۈلزار فوتوسى

ئاپتونوم رايونىمىزدىن «مەملىكەت بويىچە ئادالەت يولىدا پىداكارلىق كۆرسەتكەن ئىلغار شەخس» بولۇپ باھالانغان 4 كشى بېيجىڭدىن قايتىپ كەلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئۇرىيە ئىماھنىياز خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدىن «مەملىكەت بويىچە ئادالەت يولىدا پىداكارلىق كۆرسەتكەن ئىلغار شەخس» دېگەن نامغا ئېرىشكەن 4 كشى مۇشۇ ئاينىڭ 9-كۈنى بېيجىڭدىن قايتىپ كەلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم سىياسىي- قانۇن كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق جەمئىيەت ئامانلىقىنى هەر تەرەپلىمە تۇزۇش كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتى قاتارلىق ئورۇنلار «مەملىكەت بويىچە ئادالەت يولىدا پىداكارلىق كۆرسەتكەن ئىلغار شەخس»لەرنى كۆتۈۋېلىش مۇناسىۋىتى بىلەن مۇشۇ ئاينىڭ 10-كۈنى ئورۇمچىدە سۆھبەت يېغىنى ئۆتكۈزدى.

سۆھبەت يېغىنىدا ئاپتونوم رايونىمىزدىن «مەملىكەت بويىچە ئادالەت يولىدا پىداكارلىق كۆرسەتكەن ئىلغار شەخس» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشكەن لى كاڭلى، كېرىم غوجا، چېن جىنتۇك، لى رۇيرۇگلار سۆز قىلىپ، ئۆزلىرىنىڭ ئىش ئىزلىرىنى تونۇشتۇردى ۋە قايتىپ بارغاندىن كېيىن خىزمەت ئورۇنلىرىدا يەنىمۇ تىرىشىپ ئىشلەپ، ئەمەلىي هەرىكىتى بىلەن جەمئىيەت ئامانلىقىنى قوغداش ئۈچۈن تېخىمۇ كۆپ هەسسە قوشۇمچە تىرىشچانلىق كۆرسىتىدىغانلىقىنى بىلدۈرۈشتى.

ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشمىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى سۇلايمان نىيەتقۇل سۆز قىلىپ، ئۇلارنى «هەر مىللەت خەلقىنىڭ مۇنەۋۋەر ۋەكىلى» دەپ ماختىدى ۋە ئۇلارنىڭ پىداكارلىق، قەھرىمانلىق روهىنىڭ تەسىرى ۋە جەمئىيەتنىڭ ئورتاق قاتنىششى ئارقىسىدا ئادالەت يولىدا پىداكارلىق كۆرسىتىش ئاپتونوم رايونىمىزدا چوقۇم يېڭى دەۋردىكى ياخشى ئىجتىمائىي كەيپىياتقا ئايلىنىدۇ، دەپ كۆرسەتتى.

چەرچەن ناھىيىسىدە 5.1 بال يەر تەۋرىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 10-نويابىر تېلېگراممىسى. ئىلىمىز يەر تەۋرەش ئىستانسىسى تورىنىڭ ئۇچۇرىچە بېكىتىشتىدىن قارىغاندا، 1997-يىل 11-ئاينىڭ 10-كۈنى سائەت 7 دىن 17 مىنۇت (بېيجىڭ ۋاقتى) ئوتتۇرىدە بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ چەرچەن ناھىيىسىدە (شىمالىي پاراللېل °37.9، شەرقىي مېرىديان °85.5) 5.1 بال يەر تەۋرىگەن.

دەسلەپكى خەۋەرگە قارىغاندا، يەر تەۋرەش رايونىدا ئاھالە بىر قەدەر ئاز بولغاچقا، هازىرغا قەدەر بۇزۇغۇنچىلىققا ئۇچراش، ئۆلۈم- يېتىم كۆرۈلمىدى.

پاختىچىلىق ئۆزبېكىستانىڭ ئىقتىسادىدا تۇڭۇرۇق كەسىپكە ئايلانغان

روزىمەتتۇللا مەھمەت

چەت ئەل يېڭا ئىگىلىكى

ئۆزبېكستان - ئوتتۇرا ئاسىيا جۇملىدىن دۇنيا بويىچە پاختا ئىشلەپچىقىرىشتا ئالدىنقى قاتاردا تۇرىدىغان دۆلەت. مەلۇماتلارغا قارىغاندا، ئۆزبېكستاننىڭ 1995- يىلى تېرىغان كېۋەز تېرىلغۇ كۆلىمى 1 مىليون 760 مىڭ 400 گېكتارغا يېتىپ، كېۋەز ئومۇمىي ھوسۇلى 3 مىليون 950 مىڭ 100 تونناغا يەتكەن، دۇنيا بويىچە كېۋەز ھوسۇلىدا 3- ئورۇننى ئۆتۈپ، ئامېرىكا لايىق «ئاق ئالتۇن دۆلتى» گە ئايلانغان.

ئۆزبېكستاننىڭ پاختىچىلىقى خەلق ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشتا ئېنتايىن مۇھىم ئورۇندا تۇرىدۇ. بىرىنچىدىن، ئۆزبېكستاندا دېھقانچىلىق ئاھالىسى دۆلەت ئومۇمىي ئاھالىسىنىڭ % 61.3 نى ئىگىلەيدۇ. دېھقانچىلىق ئاھالىسىنىڭ پېرىمىدىن كۆپ قىسمى پاختىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىدۇ. پاختىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشى ئىشقا ئورۇنلىشىش مەسلىسىنى ھەل قىلىپ، خەلقنى خاتىرجەم قىلىشتا مۇھىم رول ئويناپىدۇ. شۇڭا پاختكارلار دۆلەتنى روناق تاپقۇزۇش، ئۆز تۇرمۇشىنى ياخشىلاش ئۈچۈن پاختىچىلىقنى راۋاجلاندۇرماقتا. ئىككىنچىدىن، دۆلەتنىڭ چوڭ شەھەرلىرى ۋە ئوبلاستلىرىدا پاختا پىشىقلاپ ئىشلەپ ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرى ۋە توقۇمىچىلىق زاۋۇتلىرى قۇرۇلۇپ، دۆلەت مىقياسىدا پاختا مەھسۇلاتلىرى ئىشلەپچىقىرىشى چوڭ سىستېما بولۇپ شەكىللەنگەن. ئۈلار يارلىقان بايلىق دۆلەت مالىيە كىرىمىنىڭ مۇھىم مەنبەسىگە ئايلانغان. ئۆزبېكستان ھۆكۈمىتى پىشىقلاپ ئىشلەش سانائىتىنىڭ ئىقتىدارىنى تېخىمۇ يۇقىرى كۆتۈرۈش ئۈچۈن، «ئۆزبېكستان پاختىچىلىق گۇرۇھى پاي بىرلەشمە شىركىتى» نى قۇرغان. جايلاردىكى 120 پاختا پىشىقلاپ ئىشلەش كارخانىسى بۇ شىركەتكە بىرلەشتۈرۈلگەن. ئۈلار پىشىقلاپ ئىشلەنگەن ۋە پىشىقلاپ ئىشلەنمىگەن پاختىلارنى ساقلايدىغان زامانىۋى ئىسكىلاتلارنى قۇرۇپ، پاختىنى كەڭ كۆلەمدە جۇغلاپ ئېچكى بازارنى ۋە خەلقئارا بازارنى پاختا بىلەن ۋاقتىدا تەمىنلەشكە شارائىت ھازىرلىغان. ئۇنچىلىك، ئۆزبېكستاننىڭ پاختا توقۇمىچىلىق كارخانىلىرى دۆلەت بويىچە ئىشلەپ چىقىرىلغان ئومۇمىي پاختىنىڭ % 15 تىن كۆپرەكىنى «ھەزىم» قىلىپ كېتەلىگەن. % 80 تىن كۆپرەكىنى شۆبۈشىنى، شېرىكلىشىنى تەلەپ قىلغان. 1996 - يىلى 6- ئايدا كەرمىنوى زاۋۇتۇڭ ئامېرىكىنى زىيارەت قىلغانىدا، ئامېرىكىنىڭ «كېيىس» شىركىتى بىلەن كېلىشىم ئىمزالغان. «كېيىس» شىركىتى ئۆزبېكستاننىڭ پاختا ئىشلەپچىقىرىش تېخنىكىسىنى ياخشىلىشىغا مەبلەغ سېلىپ ھەمكارلىق كارخانىسى قۇرۇشقا ماقۇل بولغان.

ئىككىنچى، پاختىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىدا ئىلغار پەن- تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇشنى چىڭ تۇتقان. دۆلەتنىڭ ئاشلىق تېرىلغۇ كۆلىمىنى مۇۋاپىق كۆپەيتىش، كېۋەز تېرىلغۇ كۆلىمىنى مۇۋاپىق ئازايتىش، ئاشلىق بىلەن ئۆزىنى تەمىنلەشكە كاپالەتلىك قىلىش، كېۋەز ھوسۇلىنى داۋاملىق ئاشۇرۇش دېگەن تەلىپىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن پاختىچىلىقتا چوقۇم بىرلىك ھوسۇلىنى ئاشۇرۇشنى مۇھىم ۋەزىپە قىلىپ چىڭ تۇتۇش تەدبىرى ئۇتتۇرىغا قويۇلغان. قانداق قىلغاندا ھازىرقى ئاساستا بىرلىك ھوسۇلىنى ئاشۇرغىلى بولىدۇ؟ بۇ ئېغىر ۋە مۇشكۇل ۋەزىپىنىڭ ھۆددىسىدىن چىقىش ئۈچۈن، چوقۇم ئىلغار تېرىقچىلىق تېخنىكىسىنى زور كۆچ بىلەن كېڭەيتىش، يەرگە تۆجۈپلەپ ئىشلەش، كېۋەز سورتىنى ياخشىلاش، ئەلا سورتلارنى كېڭەيتىش، كېۋەز مايسىلىرىنى پەرۋىش قىلىشنى ئىلمىيلاشتۇرۇش، تېرىشتىن تارتىپ تاكى يىغىۋېلىشقىچە بولغان ھەممە مەشغۇلاتلاردا ئىلغار تېخنىكىلىق ئۇسۇللارنى قوللىنىش، ماشىنىلىشىش، ئېلېكترلىشىش سۇرئىتىنى تېزلىتىپ ئەمگەك سىجىللىقىنى يېنىكلىتىش، ھەر خىل تەبىئىي ئاپەت، زىياندىاش ھاشاراتلار ئاپىتى ۋە كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش .... قاتارلىق جەھەتلەردە ئىلغار پەن- تېخنىكىنى قوللىنىش تەلەپ قىلىنغان. شۇنىڭ بىلەن بىللە، بىرلىك ھوسۇلىنى ئاشۇرۇشقا ھەقىقىي تۈرتە كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن دۇنيا بانكىسىدىن ياردەم سوراپ ئىلتىماس قىلغان. دۇنيا بانكىسى بۇ ئىلتىماسقا قوشۇلۇپ 1996- يىلىدىن 1999 - يىلغىچە ئۆزبېكستاندا 17 ئورۇندا كۆلىمى بىر قەدەر چوڭ، ئەسلىھەلىرى زامانىۋى بولغان پاختىچىلىق تەجرىبىخانىسى قۇرۇپ بېرىدىغان بولغان. بۇ تەجرىبىخانىلارنىڭ مەشغۇلاتى كومپيۇتېر بىلەن ئېلىپ بېرىلىپ، دۆلەت بويىچە تورلاشتۇرۇلىدىكەن.

ئۇچىنچى، پاختىچىلىق تەتقىقاتى قوشۇنى قۇرۇلۇشى كۆچەيتىلىپ، پاختىچىلىق ئىلمىي تەتقىقاتى جانلاندۇرۇلغان. ئۆزبېكستاننىڭ پاختىچىلىق ئىلمىي تەتقىقات ئورگانلىرى ناھايىتى كۆپ ۋە مۇكەممەل بولۇپ، ئۇ پاختىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشتىكى قۇدرەتلىك يېتەكچى كۈچ ھېسابلىنىدۇ. ئۆزبېكستان يېزا ئىگىلىك پەنلەر ئاكادېمىيىسىدە 15 چوڭ پەن تەتقىقاتى ئورنى بار. ئۇلارنىڭ كۆپ قىسمى پاختىچىلىق تەتقىقاتى بىلەن شۇغۇللىنىدۇ. بۇ ئاكادېمىيىنىڭ كېۋەز سورتىنى تاللاش، ئەلا سورت يېتىشتۇرۇش تەتقىقات ئورنىنىڭ ئۆزىدىلا 17 مەخسۇس تەتقىقات ئىشخانىسى، 4 بۆلۈم، 4 تەجرىبىخانا ۋە 20 مىڭ گېكتار تېرىلغۇ يېرى بار بولۇپ، ئۇنىڭدا 340 نەپەر ئىشچى - خىزمەتچى بار، كېۋەز ئۇستۇرۇش تەتقىقاتى ئورنىدا 22 مەخسۇس تەتقىقات ئىشخانىسى، 2 بۆلۈم، 4 شۆبە تەتقىقات ئورنى، 12 تەجرىبە پونكىتى بار بولۇپ، ئۇنىڭدا 360 نەپەر خادىم خىزمەت قىلىدۇ؛ پاختىچىلىقنى ئېلېكترلەشتۇرۇش، ماشىنىلاشتۇرۇش تەتقىقات ئورنىدا 25 تەتقىقات ئىشخانىسى، 1 تەجرىبە زاۋۇتى، 1 چارۋىچىلىق فېرمىسى، ھەرقايسى جايلاردا ماشىنىلاشتۇرۇش پونكىتلىرى، 160 نەپەر مەخسۇس خادىمى ... بار. پاختىچىلىق پەن تەتقىقاتى خادىملىرى ئىچىدە ئاكادېمىكلار، دوكتورلار، يارداەمچى دوكتورلار، ئىزدىنىپرلار ۋە تېخنىكلار بار. ئۇلار دۆلەت بويىچە تەتقىقات تورىنى ھاسىل قىلغان. ئالىي مەكتەپلەر، رايون - يېزىلاردىكى پەن - تېخنىكا خادىملىرىمۇ بۇ تەتقىقات تورىدىكى مۇھىم قوشۇن ھېسابلىنىدۇ. بۇلار تەتقىق قىلغان تۈرلەر ۋە يېتىشتۇرگەن سورتلار كۆپ، پەن تەتقىقات نەتىجىسىنىڭ ئەمەلدە قوللىنىلىشى كەڭ، مەملىكەت ئىچى ۋە چەت ئەللەردىن توپلىغان ئاخبارات ماتېرىيالى كۆپ بولۇپ، ئۇلار پاختىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشتا قۇدرەتلىك قوشۇن بولۇپ شەكىللەنگەن ھەمدە ئىلمىي ئاساس كۆپ.

ئوتتىنچى، ئىشلەپ چىقىرىلغان پاختىنى سېتىۋېلىش، يىغىش، توپلاش ۋە ساقلاش تەدبىرلىرىنى كۈچەيتكەن. بولۇپمۇ خەلقئارا بازارنىڭ ئېھتىياجىنى كۆزدە تۇتۇپ، پىشىقلاپ ئىشلەنگەن پاختىنى مەركەزلەشتۇرۇپ ساقلاش تەدبىرىنى قوللىنىپ، سېتىش، توشۇش، قاچىلاشقا ئوڭايلىق تۇغدۇرغان. سورتلاش ۋە تايلاشنى خەلقئارالىق ئۆلچەمگە يەتكۈزۈپ، سېتىشتا ئىشەنچلىك بولۇشنى ئەمەلگە ئاشۇرغان.

ئۆزبېكستان جۇمھۇرىيىتى پاختىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن قوللانغان تەدبىرلەر يالغۇز مۇشۇ بىر نەچچە خىللا بولۇپ قالماستىن، بىر قەدەر كۆپ ۋە مۇكەممەل بولۇپ، ئۇ پاختىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشى، پىشىقلاپ ئىشلەش، ئېكسپورت قىلىشنىڭ ھەممە ساھەسىگچە ئەمەلىيلەشكەن. بۇ تەدبىرلەر «ئاق ئالتۇن دۆلتى»نى تېخىمۇ قۇدرەت تاپقۇزۇپ، ئۇنى دۇنياۋى پاختىچىلىق چوڭ دۆلتىگە ئايلاندۇرغۇسى.

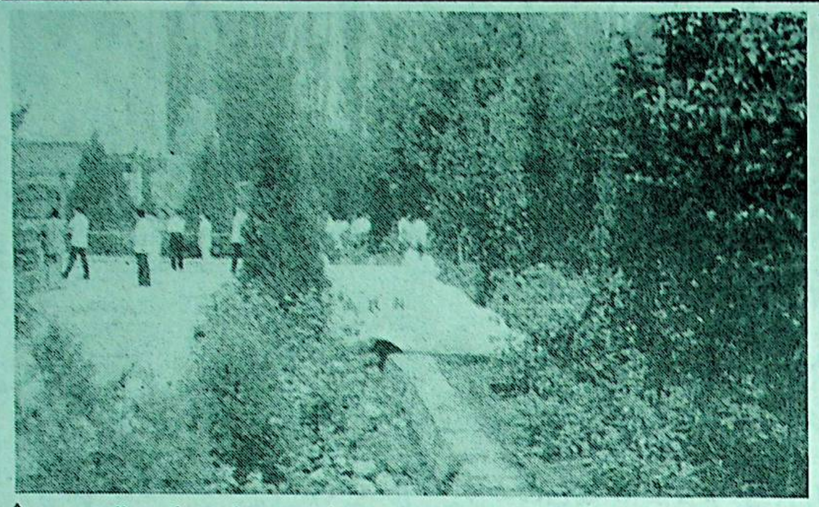

ناۋادا سىز ئاقسۇ ۋىلايەتلىك ترانسپورت مەمۇرىي باشقۇرۇش باش پونكىتىنىڭ قورۇسى ئىچىگە كىرىپ قالسىڭىز ئۆزىڭىزنى خوددى بىر ھەشەمەتلىك باغچىغا كىرىپ قالغاندەك ھېس قىلىسىز. بۇ مۇشۇ ئورۇننىڭ كۆكەرتىش خىزمىتىگە ئالاھىدە ئەھمىيەت بەرگەنلىكىنىڭ نەتىجىسى.

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ئىبراھىم** فوتوسى

ئاپتونوم رايونلۇق يولۇچى توشۇش شىركىتى ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى كۆرۈنەرلىك ئۆستۈردى

مۇخبىرىمىز **ئامانگۈل ھوشۇر**

خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئالاھىدە قىينىچىلىقى بار كارخانا - شىنجاڭ يولۇچى توشۇش شىركىتى دۆلەتنىڭ ئالاھىدە قىينىچىلىقى بار كارخانىلارغا يۆلەك بولۇش سىياسىتىنىڭ ئىلھامى ۋە ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش روھى، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش ئارقىلىق يېڭى يول ئېچىپ، 3 يىلدا 3 چوڭ قەدەم تاشلىدى ھەم بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى 9 ئېيىدا 3 مىليون يۈەن پايدا يارىتتى.

يولۇچى توشۇش بازارلىرىنىڭ قويۇۋېتىلىشىگە ئەگىشىپ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ دۆلەت ئىلكىدىكى يولۇچى توشۇش كارخانىلىرى بازار ئىگىلىكى ئېڭى كەمچىل بولۇش، ئىچكى قىسمدىكى باشقۇرۇش مۇكەممەل بولماسلىق، مەبلەغ كەمچىل بولۇش، ماشىنا - ئۇسكۇنىلىرى كونا بولۇش، يوكى ئېغىر بولۇش قاتارلىق سەۋەبلەر تۇپەيلىدىن تۇرلۈك قىينىچىلىقلارغا دۇچ كەلدى. 1994 - يىلى شىنجاڭ يولۇچى توشۇش شىركىتىنىڭ رەھبەرلىك بەنزىسى تەگشەلگەندىن كېيىن، يېڭى ئۇسۇلدىكى ئىشلەپچىقىرىش ئېڭىنى كۈچەيتىپ، ئىچكى ۋە سىرتقى بازارنى ئاكتىپ ئىگىلەپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈش ئارقىلىق ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشقا ماس كېلىدىغان يېڭى قائىدە- تۈزۈملەرنى تۈزۈپ ئىجرا قىلدى. 3 ئاپتوموبىل كالونىدا ئاپتوموبىللارنى ھۆددىگە بېرىشنى سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويدى. ئۇلار سىناق قىلىشنىڭ ئۈنۈمنى كۆرگەندىن كېيىن 1995 - يىلى شىركەت بويىچە ھۆددىگەرلىكنى ئومۇمىيۈزلۈك يولغا قويۇپ، ئىنچىكە ھېسابات قىلىش، پايدا - زىيانغا ئۆزى مەسئۇل بولۇش، مۇكاپاتلاش، جازالاش تۈزۈملىرىنى ئەمەلىيلەشتۈردى، بۇنىڭ بىلەن شىركەتنىڭ قىياپىتىدە زور ئۆزگىرىش بولۇپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ئاشتى، ئىشچى - خىزمەتچىلەرمۇ نەپكە ئىگە بولدى.

بۇلتۇر ئۇلار ئىسلاھاتنى يەنە بىر قەدەم تېزلەتتى. قائىدە - تۈزۈملەرنى تېخىمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈپ، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. تىجارەت قىلىش ھوقۇقىنى تۆۋەنگە چۈشۈرۈپ، ئاساسىي

يوپۇرغا ناھىيىسىدە 4700 ئائىلىنىڭ تۇرمۇشىدا ياخشىلىنىش بولدى

تىن كۆپرەكنىلا «ھەزىم» قىلىپ كېتەلىگەن. % 80

قۇرۇلۇشى كۆچەيتىلىپ، پاختىچىلىق ئۇلمىي تەنتەقاتى جانلاندۇرۇلغان. ئۆزبېكستاننىڭ پاختىچىلىق ئۇلمىي تەنتەقاتى ئورگانلىرى ناھايىتى كۆپ ۋە مۇكەممەل بولۇپ، ئۇ پاختىچىلقنى راۋاجلاندۇرۇشتىكى سالغۇچىلار ئۆزبېكستاننىڭ پاختىچىلقىغا مەبلەغ قىلىنىڭ ھەممە ساھەسىگىچە ئەمەلىيلەشكەن. بۇ تەدبىرلەر «ئاق ئالتۇن دۆلىتى»نى تېخىمۇ قۇدرەت تاپقۇزۇپ، ئۇنى دۇنياۋى پاختىچىلىق چوڭ دۆلتىنىڭ ئايلاندۇرغۇسى.

يوپۇرغا ناھىيىسىدە 4700 ئائىلىنىڭ ئۆرمۇشىدا ياخشىلىنىش بولدى

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **مۇھەممەتئىمىن غوللام** خەۋەر قىلىدۇ: يوپۇرغا ناھىيىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يۆلەك بولغاچقا، 6 يىلدا 4700 ئائىلىنىڭ ئىقتىسادىدا ياخشىلىنىش بولدى.

بۇ ناھىيە ئىلگىرى گوۋۇيۈەن تەرىپىدىن نۇقتىلىق يۆلەك بولىدىغان نامرات ناھىيە قاتارىغا كىرگۈزۈلگەنىدى. 1991 - يىلىدىن بۇيان، ناھىيە نامرات ئائىلىلەرنىڭ تۇيۇنۇش، كېيىنىش مەسلىسىنى ھەل قىلىشنى ئاساس قىلغان ھالدا ناھىيە رەھبەرلىرىنىڭ مەسئۇللۇقىدا 21 كىشىدىن تەشكىللەنگەن نامراتلارنى يۆلەش خىزمەت گۇرۇپپىسى ۋە يېزا - بازارلاردىمۇ خىزمەت گۇرۇپپىلىرىنى قۇردى، نامراتلارغا يۆلەك بولۇش بويىچە پىلان تۈزۈپ، ئۇنى قاتلاملار بويىچە ئەمەلىيلەشتۈردى. ناھىيىدىكى 83 ئىدارە، ئورگان، 9 يېزا - بازار، 86 كەنت ۋە مەھەللىنى يۆلەش نۇقتىسى قىلىپ، ناھىيە بويىچە پۈتۈن كۈچ سەپەرۋەر قىلىپ 300 مىڭ يۇەن ئىئانە توپلاپ، نامراتلارغا ياردەم قىلدى. 186 قارار كۆرس ئېچىپ، نامرات دېھقانلارنى تۇرلۇك كەسىپلەر بىلەن تەربىيىلىدى، ھەرقايسى تارماقلار 3000 دىن ئارتۇق ئائىلىنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش بويىچە ھۆددىگە ئالدى، بۇ ناھىيىگە 1991 - يىلىدىن بۇيان مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار 17 مىليون 300 مىڭ يۇەن قەرز مەبلىغى بېرىپ، يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش، بوز يەر ئېچىش ئارقىلىق، ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلىغاندىن باشقا، ئاچچىق پىزىسى، يوپۇرغا بازىرىدا خىش زاۋۇتى، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش زاۋۇتى قۇردى، 17 كارخانا قۇرۇپ 163 نەپەر نامرات ئائىلىنىڭ پەرزەنتلىرىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى. بۇنىڭ بىلەن بۇ ناھىيىدە بۇلتۇر كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە ساپ كىرىم 890 يۇەنگە يېتىپ، 1991 - يىلىدىكىدىن 439 يۇەن ئاشتى. 4780 ئائىلە، 20 مىڭ 931 نوپۇسنىڭ تويۇنۇش، كېيىنىش مەسلىسى ھەل بولدى.

ئىلى ۋىلايىتىدىكى يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ بۇ يىل 1 - ئايدىن 8 - ئايغىچە ئومۇمىي تىجارەت كىرىمى بۇلتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن % 16.15 ئاشتى.

سۆرەتتە: غۇلجا شەھەرلىك پوپايكا زاۋۇتىدىكى ئىشچىلار مەشغۇلات ئۇستىدە.

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **مىرزەخمەت مۇھەممەت** فوتوسى

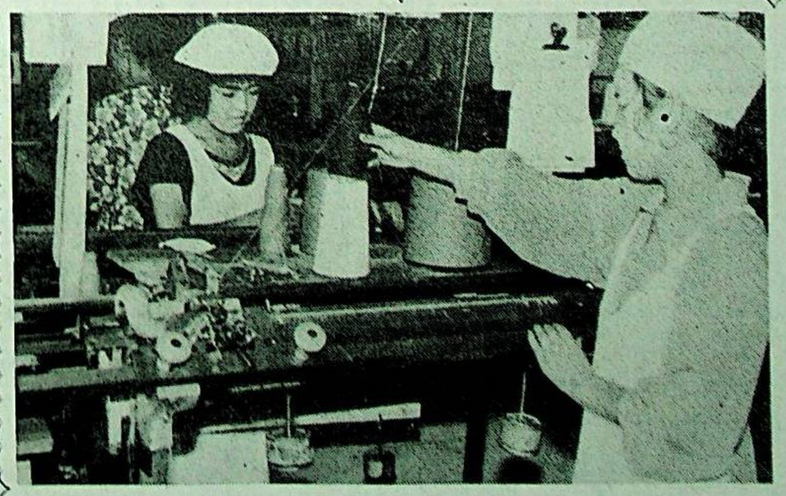

قاراجول يېزىسى سۇ، توپىراقنى ئېچىش جېڭىگە كىرىشىپ كەتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئالىيە تۇرسۇن** خەۋەر قىلىدۇ: ئاتوش شەھرىنىڭ قاراجول يېزىسى كۆزلۈك يېغىدىن كېيىنلا، ئەمگەك كۈچىنى مەركەزلەشتۈرۈپ، سۇ، توپراقنى ئېچىش جېڭىگە ئاتلاندى، بىر ئايغا يەتمەگەن ۋاقىت ئىچىدە بۇ يىل ئېچىش پىلانلانغان يەرنىڭ % 50 نى ئېچىپ بولدى.

بۇ يېزا سۇ، توپراق بايلىقىنى ئېچىپ، دېھقانچىلىقنى يۇكسەلدۈرۈش ئارقىلىق نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش يولىغا ماڭدى ۋە دېھقان، چارۋىچىلارنى بۇ ئىشقا سەپەرۋەر قىلدى. بۇ يىل 10 - ئاينىڭ 15 - كۈنىدىن باشلاپ بوز يەر ئېچىشقا كىرىشكەن دېھقان، چارۋىچىلار قىسقىلا ۋاقىت ئىچىدە 1500 مو بوز يەر ئاچتى، كەڭلىكى 8 مېتىر، ئۇزۇنلۇقى 7200 مېتىر يول ياسىدى، يولنىڭ ئىككى قاسىنقىغا 4 مېتىر كەڭلىكتە ئورمان بەلۋېغى تەييارلىدى، ئۇزۇنلۇقى 5400 مېتىر كېلىدىغان سالا ئېتىز يولىنى ئالدى. بۇ ئىشلارغا 32 مىڭ ئادەم (قېتىم) قاتناشتى.

بوۋاي بوش كەلمىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ھادى دانا**نىڭ خەۋەر قىلىشىچە، ئاۋات ناھىيە ئامتوغراق يېزا تۆۋەنكىئارال 3 - كەنت 3 - مەھەللىدىكى 80 ياشلىق دېھقان ئەمەت مەمەت بۇ يىل پاختا سېتىپ، 20 مىڭ 610 يۇەن كىرىم قىلغان. بوۋاينىڭ يەرگە كۆپلەپ مەبلەغ سېلىپ، ئۇلمىي ئۆسۈلدا تۇجۇپىلەپ تېرىقچىلىق قىلىشى كىشىلەرنى قايىل قىلغان، ئۇ 10 مو يەرگە سۈلياۋ يوپۇق

يېزا، كەنت خەۋەرلىرى

تۆۋەنكىقاغمۇش كەنت دېھقانلىرى ئۆزۈمدىن 500 مىڭ يۇەندىن ئارتۇق كىرىم قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ھادى دانى** خەۋەر قىلىدۇ: يېقىنقى يىللاردىن بېرى ئاۋات ناھىيە ئاياغ يېزا تۆۋەنكىقاغمۇش كەنت دېھقانلىرى ھەر بىر ئائىلىدە 1.5 مودىن ئۆزۈم تېلى يېتىشتۇرۇپ، كەنت بويىچە 14 مىڭ 870 مېتىر ئۆزۈنلۇقتا ئۆزۈم تېلى يېتىشتۇرگەنىدى. ھازىر 80 كەنتى. ئۇلارنىڭ ئىچكىرى ئائىللىك دېھقانىنىڭ ئۆزۈم تېلى بولاققا كىردى، ئۇلار ئۆزۈمنى يۆتكەپ سېتىش ئارقىلىق ئۆزۈمدىن قىلىنغان كىرىمنى كۆپەيتتى. ئۇلارنىڭ بۇ يىللىق ئۆزۈم كىرىمى 580 مىڭ 670 يۇەنگە يېتىپ، بۇلتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىن 287 مىڭ يۇەن ئېشىپ

تۆرسۇنجان ئابلىز ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرى رېمونت قىلىش دۇكىنى ئېچىپ، 72 مىڭ يۇەندىن ئارتۇق كىرىم قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مەخپەت ھامۇللا** خەۋەر قىلىدۇ: پەيزاۋات ناھىيە شاپتۇل يېزا 7 - كەنت 4 - مەھەللىدىكى تۆرسۇنجان ئابلىز 1993 - يىلى 9 - ئايدا قەشقەر ۋىلايەتلىك ئىشچىلار تېخنىك مەكتىپىنى پۈتتۈرگەندىن كېيىن، دادىسىنىڭ 10 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىپ بېرىشى بىلەن يېزا بازىرىدا ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرى رېمونت قىلىش دۇكىنى ئاچقانىدى. ئۇ ھاجەتمەنلەرگە ئىللىق مۇئامىلە قىلىپ، باھادا ئادىل بولۇپ، ئاممىنى رازى قىلدى. ئۇ بۇ كەسىپتىن بۇ يىل 10 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە جەمئىي 72 مىڭ يۇەن كىرىم قىلدى، دۆلەتكە 5600 يۇەن باج تاپشۇردى، ئاپەتكە ئۇچرىغانلار، نامراتلارغا 3700 يۇەن ياردەم قىلدى.

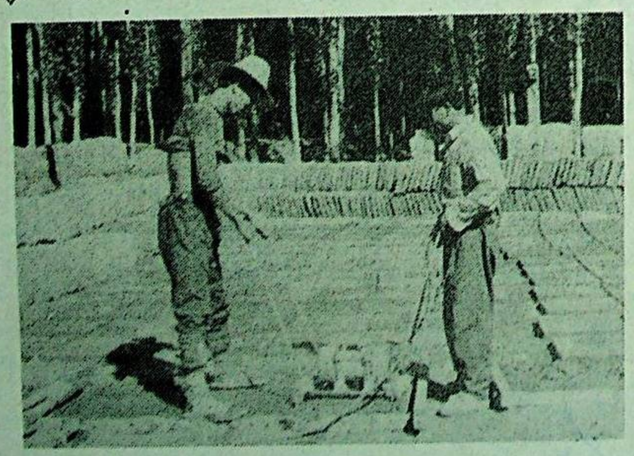

غۇلجا ناھىيىسىنىڭ دۆڭمازار بازىرى 9 - ئاينىڭ 20 - كۈنىگىچە 280 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىپ 1200 مېتىر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىگىمىس ئۆستەڭ، 2 كۆۋرۈك، 12 توما ياسىدى.

سۆرەتتە: دېھقانلار سۇ سىگىمىس ئۆستەڭگە تىزىلىدىغان بېتون تاختىلارنى قويماقتا.

ياسىنجان قاسىم فوتوسى

غۇلجا شەھەرلىك سېمونت زاۋۇتى يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان تېخنىكا ئۆزگەرتىش ئارقىلىق، 300 مىڭ يۇەندىن ئارتۇق چىقىمنى تېجەپ قالدى.

سۆرەتتە: ئىشچىلار ماتېرىيال يەتكۈزۈپ بېرىش ئۈسكۈنىسىنى رېمونت قىلماقتا.

تۇرسۇنمۇھەممەت ئوسمان فوتوسى

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئەدلىيە مەمۇرىي تارماقلىرى قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش، قانۇن بويىچە تۇزەشكە كۈچ سەرپ قىلماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز **نۇربىيە ئىمامنىياز** خەۋەر قىلىدۇ: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئەدلىيە مەمۇرىي تارماقلىرى قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش، قانۇن بويىچە تۇزەش خىزمىتىنى ئۆزلۈكسىز كۈچەيتىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقىنى قوغداشتا تۆرتكىلىك رول ئويناۋاتىدۇ.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئەدلىيە مەمۇرىي تارماقلىرى ھەر دەرىجىلىك پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈملىرى بىلەن بىرلىكتە تەشۋىقات ماشىنىسى چىقىرىش، لېكسىيە سۆزلەش، زېھىن سىناش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈش، قارا تاختاي گېزىتى چىقىرىش، ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىش، قانۇندىن مەسلىھەت بېرىش ئورنى تەسىس قىلىش، نەق مەيدان تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىنى ئېچىش قاتارلىق شەكىللەر ئارقىلىق 2-بەش يىللىق قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش، 3- بەش يىللىق قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش تەشۋىقاتى ۋە قانۇن بويىچە تۇزەش خىزمىتىنى ئەستايىدىل ئىشلەپ، 2-بەش يىللىق قانۇن - ساۋاتلىرى ئومۇملاشتۇرۇش ۋەزىپىسى ۋە 3-بەش يىللىق قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش، قانۇن بويىچە تۇزەش ئومۇملاشتۇرۇش، قانۇن بويىچە تۇزەش خىزمىتىنى ئۆزلۈكسىز كۈچەيتىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقىنى قوغداشتا تۆرتكىلىك رول ئويناۋاتىدۇ.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئەدلىيە مەمۇرىي تارماقلىرى ھەر دەرىجىلىك پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈملىرى بىلەن بىرلىكتە تەشۋىقات ماشىنىسى چىقىرىش، لېكسىيە سۆزلەش، زېھىن سىناش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈش، قارا تاختاي گېزىتى چىقىرىش، ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىش، قانۇندىن مەسلىھەت بېرىش ئورنى تەسىس قىلىش، نەق مەيدان تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىنى ئېچىش قاتارلىق شەكىللەر ئارقىلىق 2-بەش يىللىق قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش، 3- بەش يىللىق قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش تەشۋىقاتى ۋە قانۇن بويىچە تۇزەش خىزمىتىنى ئۆزلۈكسىز كۈچەيتىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقىنى قوغداشتا تۆرتكىلىك رول ئويناۋاتىدۇ.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئەدلىيە مەمۇرىي تارماقلىرى ھەر دەرىجىلىك پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈملىرى بىلەن بىرلىكتە تەشۋىقات ماشىنىسى چىقىرىش، لېكسىيە سۆزلەش، زېھىن سىناش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈش، قارا تاختاي گېزىتى چىقىرىش، ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىش، قانۇندىن مەسلىھەت بېرىش ئورنى تەسىس قىلىش، نەق مەيدان تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىنى ئېچىش قاتارلىق شەكىللەر ئارقىلىق 2-بەش يىللىق قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش، 3- بەش يىللىق قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش تەشۋىقاتى ۋە قانۇن بويىچە تۇزەش خىزمىتىنى ئەستايىدىل ئىشلەپ، 2-بەش يىللىق قانۇن - ساۋاتلىرى ئومۇملاشتۇرۇش ۋەزىپىسى ۋە 3-بەش يىللىق قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش، قانۇن بويىچە تۇزەش ئومۇملاشتۇرۇش، قانۇن بويىچە تۇزەش خىزمىتىنى ئۆزلۈكسىز كۈچەيتىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقىنى قوغداشتا تۆرتكىلىك رول ئويناۋاتىدۇ.

باينغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىدا يېمەكلىكلەر تازىلىقىنى باشقۇرۇش، نازارەت قىلىش كۈچەيتىلمەكتە

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **ئۆمەرجان مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: باينغولىن ئوبلاستىدىكى ھەر دەرىجىلىك يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش تارماقلىرى قانۇننى قاتتىق ئىجرا قىلىپ، يېمەكلىكلەر تازىلىقىنى باشقۇرۇش خىزمىتىنى قانۇن ئىزغا سالدى. قەرەللىك نازارەت قىلىش، قەرەلسىز ۋە سايياھ تەكشۈرۈش قاتارلىق شەكىللەر ئارقىلىق يېمەكلىكلەرنىڭ تازىلىقى ۋە سۈپىتىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى. ئاممىنىڭ تورمۇشىغا زىچ مۇناسىۋەتلىك يېمەكلىكلەر ۋە پەسىل خاراكتېرلىك يېمەكلىكلەرگە قارىتا نۆۋەتلىق نازارەت قىلىش چارىسىنى قوللاندى. بۇنىڭدىن باشقا ھەر دەرىجىلىك تازىلىقنى نازارەت قىلىش ئاپپاراتلىرى يېمەكلىك ئىشلەپ چىقىرىدىغان ۋە يېمەكلىك تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان خەلىق ئورۇنلارنى ئارخىپلاشتۇرۇشنى يولغا قويدى. ئۇلار تورۇشلۇق رايون ۋە كوچىلارنىمۇ تورگە ئايرىپ، ئارخىپ تۇرغۇزۇپ، مەخسۇس 1 ئادەمنى بۇ خىزمەتكە مەسئۇل بولۇشقا ئاجراتتى. يېڭى قۇرۇلغان، ئۆزگەرتىپ قۇرۇلغان ۋە كېيىن، ئوبلاستتىكى يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش تارماقلىرى قانۇننى قاتتىق ئىجرا قىلىپ، يېمەكلىكلەر تازىلىقىنى باشقۇرۇش خىزمىتىنى قانۇن ئىزغا سالدى. قەرەللىك نازارەت قىلىش، قەرەلسىز ۋە سايياھ تەكشۈرۈش قاتارلىق شەكىللەر ئارقىلىق يېمەكلىكلەرنىڭ تازىلىقى ۋە سۈپىتىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى. ئاممىنىڭ تورمۇشىغا زىچ مۇناسىۋەتلىك يېمەكلىكلەر ۋە پەسىل خاراكتېرلىك يېمەكلىكلەرگە قارىتا نۆۋەتلىق نازارەت قىلىش چارىسىنى قوللاندى. بۇنىڭدىن باشقا ھەر دەرىجىلىك تازىلىقنى نازارەت قىلىش ئاپپاراتلىرى يېمەكلىك ئىشلەپ چىقىرىدىغان ۋە يېمەكلىك تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان خەلىق ئورۇنلارنى ئارخىپلاشتۇرۇشنى يولغا قويدى. ئۇلار تورۇشلۇق رايون ۋە كوچىلارنىمۇ تورگە ئايرىپ، ئارخىپ تۇرغۇزۇپ، مەخسۇس 1 ئادەمنى بۇ خىزمەتكە مەسئۇل بولۇشقا ئاجراتتى. يېڭى قۇرۇلغان، ئۆزگەرتىپ قۇرۇلغان ۋە كېچىكتىپ قۇرۇلغان يېمەكلىك ئىشلەپ چىقىرىدىغان ئورۇنلارنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش ئۆتكىلىنى چىڭ تۇتتى. ھازىر ئوبلاست بويىچە يېمەكلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋە يېمەكلىك تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان 10 مىڭ 121 گە، خادىملىرى 23 مىڭ 510 غا يەتتى. يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش تارماقلىرى سالامەتلىك تەكشۈرۈش ئۆتكىلىنى چىڭ تۇتۇپ، تەكشۈرۈش نىسبىتىنى % 95 تىن كۆپرەككە، ساغلاملىق كىنىشكىسى تارقىتىش نىسبىتىنى % 100 كە يەتكۈزدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە يېمەكلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋە يېمەكلىك تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئورۇنلاردىكى خادىملارغا قارىتا يېمەكلىك تازىلىقى بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلەش، ئاۋۋال تەربىيىلەپ كېيىن ئىشقا قويۇشنى يولغا قويدى، يېمەكلىك كىرگۈزىدىغان ئۆتكىلىك كارخانىلاردا سۈپەتكە كاپالەتلىك قىلىش سىستېمىسى ئورنىتىپ، سۈپەت تەكشۈرۈش ئاپپاراتلىرىنى تەسىس قىلدى.

ئاتۇش شەھەرلىك پارتكوم، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى يېقىندا تاغلىق رايونلارغا بېرىپ، چېگرا ئىغىزلىرىدا ۋەزىپە ئۆتەۋاتقان كوماندىر- جەڭچىلەردىن ھال سوردى.

ئابلىز ئابلەت مەخسۇم فوتوسى

جىددىي پەيتتىكى پىداكارلىق

تۇرسۇن ياقۇپ

بۇ يىل 8-ئاينىڭ 10-كۈنى چۈشتىن كېيىن، قاراماي نېفىت ئىلىش 2-زاۋۇتىنىڭ ئامانلىق ساقلاش ئەترىتىدىن تۇغقان يوقلاش ئۈچۈن غۇلجا شەھرىگە بارغان ماخمۇتجان رەخمىتوللا دوستلىرى بىلەن ئىلى دەريالىق بويىدا ئارام ئېلىپ ئولتۇراتتى. شۇ ئەسنادا «قۇتقۇزۇڭلار!» دېگەن ئەنسىز ئاۋاز ئاڭلاندى. ماخمۇتجان دەرھال ئاۋاز چىققان تەرەپكە قاراپ يۈگۈرۈپ، موتورلۇق قولۇاقتىن دەريانا چۈشۈپ كەتكەن 17،16 ياشلار ئەترapىدىكى 2 قىزنىڭ بىر چۆكۈپ، بىر لەيلەپ تۇرغانلىقىنى كۆردى-دە، ئۆزىنى دەريانا ئاتتى. ئۇ بىر قىزنى تەستە قولتۇلدۇرۇپ، يەنە بىر قىزنى قولتۇقلۇش ئۈچۈن تەشلىۋاتقاندا قووزۇرغىسى قولۇاقتا تېگىپ كېتىپ ئېغىر زەخمىلىنىدۇ، شۇنداقتىمۇ ئۇ 2- قىزنى قولتۇلدۇرۇپ، دەريا ياقىسىغا ئېلىپ چىقىدۇ ۋە ئۆزىمۇ ھوشىدىن كېتىدۇ.

بۇ 2 قىز غۇلجا شەھەرلىك 5-ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ ئوقۇغۇچىلىرى ئىدى. شەھەرلىك خەلق دوختۇرخانىسى مەخسۇتجان رەخمىتوللانى تەكشۈرگەندە ئوڭ قووزۇرغىسىنىڭ 2 تال سۆڭىكى سۇنغانلىقى مەلۇم بولدى. دوختۇرلارنىڭ ئېستايىدىل داۋالىشى ئارقىلىق ئۇنىڭ سالامەتلىكى ئەسلىگە كەلدى.

8-ئاينىڭ 18-كۈنى غۇلجا شەھەر چوڭ كۆۋرۈك ئىش باشقارمىسى بىلەن ئىلى دەريا باغچىسى رەھبەرلىكى قارامايى نېفىت ئىلىش 2- زاۋۇتىنىڭ ئامانلىق ساقلاش ئەترىتىگە مىننەتدارلىق ئېيتى ئەۋەتتى.

يېقىندا، زاۋۇت ئامانلىق ساقلاش ئەترىتى بىلەن زاۋۇت ئىنتىپاق كومىتېتى يىغىن ئېچىپ ماخمۇتجان رەخمىتوللانىڭ ئۆز ھاياتى بىلەن ھېسابلاشماي باشقىلارنى قۇتقۇزغانلىقىنى ئۆگىنىش توغرىسىدا قارار چىقاردى.

قاغلىق ناھىيىسىنىڭ قاتناش سىستېمىسى پاك بولۇش، كەسپىتكى ناتوغرا ئىستىلنى تۈزىتىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەمەكتە

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **مۇھەممەتئىمىن تاشيولىدىكى «3 قالايمىقان»نى تۈزەش ۋە**

قوراللىق ساقچى قىسىم قاتناش 6-تارماق ئەترىتى ئەمەلىيھەربىكتى ئارقىلىق ئاممىغا ياخشى ئىش قىلىپ بەردى

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋايىت ئىساق** خەۋەر قىلىدۇ: قۇمۇلدا تۇرۇشلۇق قوراللىق ساقچى قىسىم قاتناش 6-تارماق ئۇچەتىسى 10 يىلدىن بۇيان ئەمەلىي ھەربىكتى ئارقىلىق يەرلىكتىكى ئاممىغا كۆپلەپ ياخشى ئىش قىلىپ بەردى.

بۇ ئەترەتتىكى ئوفىتسېر - ئەسكەرلەر جاپادىن قورقماي ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ، دۆلەت يولى 312-لىنىيەسىنىڭ شىڭشىگىشيادىن قۇمۇلغىچە، قۇمۇلدىن لىياۋدۇنغىچە بولغان ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 330 كىلومېتر يولىنى ئەلاسۇيەتلىك تاشيول قىلىپ ياساپ چىقتى. كۆپ قېتىم كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، خەتەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش، نامرات‌لارنى ياسىدى، تارماق ئەترەتنىڭ داۋالاش گۇرۇپپىسى 1000 دىن ئارتۇق ئادەمنىڭ كېسىلىنى داۋالىدى. بۇ ئەترەت يۇقىرىقى نەتىجىلىرى بىلەن يېقىندا قۇمۇل ئۆلايەتلىك پارتكوم، مەمۇرىي مەھكىمە تەرىپىدىن كۆللېكتىپ 2-دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى، دەپ ئەنگە ئېلىندى. ھەمدە 13 ئوفىتسېر - ئەسكەر 2-دەرىجىلىك، 5 ئوفىتسېر-ئەسكەر 3-دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى، دەپ ئەنگە ئېلىندى. ئۆلايەتلىك پارتكوم، مەمۇرىي مەھكىمە ئۆلايەتتىكى ھەرساھە، ھەر قايسى

ئىستىلنى تۇزىتىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىمەكتە

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **مۇھەممەتئىمىن ئوبۇل** خەۋەر قىلدۇ: بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان قاغىلىق ناھىيىسىنىڭ قاتناش سىستېمىسى پاك بولۇش، كەسىپتىكى ناتوغرا ئىستىلنى تۇزىتىش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ، ياخشى ئۇنۇمگە ئېرىشتى.

قاتناش سىستېمىسى پارتىيە باش ياچېيكىسى يىل بېشىدىلا ئۆزىگە قاراشلىق 7 كۆزنەك ئورۇن بىلەن پاك بولۇش، كەسىپتىكى ناتوغرا ئىستىلنى تۇزىتىش بويىچە مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالدى. پاكلىق قۇرۇلۇشىغا ئائىت 13 تۈرلۈك بەلگىلىمە تۇزۇپ، جەمئىيەتكە ئېلان قىلدى. 6 ئورۇندا پاش قىلىش ساندۇقى، 3 ئورۇندا پاش قىلىش تېلېفونى تەسىس قىلىپ ئاممىنىڭ نازارىتىنى قوبۇل قىلدى، پاكلىق قۇرۇلۇشى تېمىسىدا مەخسۇس ئۆگىنىش، مۇزاكىرە يىغىنلىرىنى ئېچىپ، پاكلىق قۇرۇلۇشىنىڭ چوڭقۇرلىششىنى ئىلگىرى سۈردى، مەۋقەنى تاشيوللاردىكى «3 قالايمىقان»نى تۈزىش ۋە ھەق ئېلىش، ۋەزىپە ئۆتەش ئورۇنلىرىنىڭ «2 دە ئاشكارا بولۇش، 1 نى نازارەت قىلىش» ئىشلىرىغا قارىتىپ، ئايدا 1 قېتىم تەكشۈرۈش، پەسىلدە 1 قېتىم ئاممىدىن، شوپۇرلاردىن پىكىر ئېلىش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلدى. ھۆكۈمەت پۇلىغا يەپ-ئىچىش، ئويۇن-تاماشا قىلىش شامىلىنى قاتتىق چەكلىدى، مالىيە باشقۇرۇش تۈزۈملىرىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ھەر خىل نامۇۋاپىق چىقىملارنى ئۇنۇملۇك كونترول قىلدى، ھەر خىل مېھمان كۈتۈش چىقىملىرىنى بۆلتۈرقى 20 مىڭ يۈەندىن 3000 يۈەنگە تۆۋەنلەتتى، سىستېما رەھبەرلىرى ھەر بىر ئىشتا باشقىلارغا ئۈلگە بولۇپ، ئەمەلىي ھەرىكىتى بىلەن باشقىلارنى يېتەكلىدى. بۇنىڭ بىلەن بۇ سىستېمىنىڭ خىزمىتى، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىدىيىۋى ئەخلاقى، سۆز - ھەرىكىتى، يۈرۈش - تۇرۇشى، خىزمەت پوزىتسىيىسى ۋە مۇلازىملىق سۈپىتىنى تۆپتىن ئۆزگەرتىش بولدى. يىل بېشىدىن 10-ئاينىڭ باشلىرىغىچە ھەرقايسى كۆزنەك ئورۇنلاردا ئىشلەيدىغان خادىملار 20 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك پۇل ۋە ماددىي بۇيۇملارنى، 20 قېتىمغا يېقىن مەقسەتلىك چاقىرىلغان مېھماندارچىلىقنى رەت قىلدى. سىستېما پارتىيە باش ياچېيكىسى ئاممىدىن 37 پارچە رەھمەت خېتى تاپشۇرۇۋالدى. يېقىندا بۇ سىستېما قەشقەر ۋىلايەتلىك قاتناش باشقارمىسى تەرىپىدىن «پاك بولۇش، كەسىپتىكى ناتوغرا ئىستىلنى تۇزىتىش خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن» بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى.

◇ *مايتاغ كان رايونى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ مەدەنىي تۇرمۇشىغا كۆڭۈل بۆلۈشىنى مەنىۋى مەدەنىيلىك بەرپا قىلىشنىڭ بۆسۈش ئېغىزى قىلىپ تۇتۇپ، كان رايونىنى كۆكەرتىش ۋە خەلق باغچىسىنىڭ مۇنەسسەسلىرىنى تولۇقلاش قەدىمىنى تېزلەتتى.*

سۈرەتتە: مۇھتى گۈزەل خەلق باغچىسى.

*ئۆز مۇخبىرىمىز **ئۆركەش جاپپار** فوتوسى* ◇

رىقابەت داۋامدا يول تېپىش

سۆزە تلىك خەۋەر

«ئىشچىلار ۋاقىت گېزىتى» باسما زاۋۇتى بېقىنقى يىللاردىن بۇيان باسمىچىلىق كارخانىلىرى ئارا رىقابەت كەسكىن، ئىش مەنبەسى كەمچىل بولۇۋاتقان ئەھۋالدا زاۋۇتنىڭ رىقابەت ئىقتىدارىنى تېخىمۇ ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، ھەرقايسى ئىش تۈرلىرىدە ئۆزئارا رىقابەتلىشىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى، بۇرۇشلەشكەن ئىلغار ماشىنا - ئۇسكۇنىلەرنى سېتىۋالدى. بۇنىڭ بىلەن ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپلىقى قوزغىتىلىپ ۋە ئىشنىڭ سۈپىتى، ۋاقتىغا كاپالەتلىك قىلىنىپ، زاۋۇتنىڭ رىقابەت كۈچى ئاشتى، ئىقتىسادىي ئەھۋالى يىلدىن-يىلغا ياخشىلاندى. بۇ يىل 1-ئايدىن 8-ئاينىڭ ئاخىرىغىچە ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 4 مىليون 728 مىڭ 500 يۈەنگە يېتىپ، ئۆتكەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 33.56% ئاشتى.

سۈرەتتە: كومپيۇتېر سېخىدىكى بەتچىكلەر گېزىت بەت نۇسخىسىدىكى خاتالىقلارنى ئوگىتىۋاتقان.

جاسارەت تاش فوتوسى ۋە خەۋىرى

«سائادەت يولى»

مۇكاپاتلىق ماقالە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەركىن ئاۋۇت** خەۋەر قىلدۇ: يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، مارالبېشى ناھىيىسى ئۇنۇملۇك تەدبىر قوللىنىپ، پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى.

ناھىيىلىك پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى ناھىيە، يېزا، كەنت، مەھەللەرگىچە پىلانلىق تۇغۇت توختامنامىسى تۈزۈپ، پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى ئۆگۈشلۇق قانات يايدۇردى. 7 قېتىم مەخسۇس يىغىن ئېچىپ، پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىدە ساقلانغان مەسىلىلەرنى ھەل قىلدى. تەشۋىقات- تەربىيە خىزمىتى ۋە تېخنىكا مۇلازىملىقىنى قانات يايدۇردى. پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى «10 يۈلتۈزلۇق مەدەنىي ئائىلە» قۇرۇش، ئىلغار كوللېكتىپ، ئىلغار شەخسلەرنى تاللاش پائالىيىتىنى ئۇيۇشتۇرۇپ، ئىلغار ئۈلگىلەرنى كەڭ كۆلەمدە تەشۋىق قىلدى. 1995-يىلدىن باشلاپ ۋە رەھبىرىي كادىرلارنىڭ نەتىجىسىنى باھالاشنىڭ مۇھىم ئۇلچىمى قىلدى. بۇ يىل 4 قارار كۇرس ئېچىپ، ناھىيە، يېزا، كەنت، ئىداره - جەمئىيەتلەرنىڭ پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتى خادىملىرىدىن 1800 ئادەم (قېتىم)نى تەربىيىلىدى، بىر قىسىم پىلانلىق تۇغۇت خادىملىرىنى ئۆگىنىش، ئېكسكۇرسىيىگە تەشكىللەپ، ئۇلارنى ئەمەلىي تەجرىبىگە ئىگە قىلدى. پىلانلىق تۇغۇت تېخنىكا خادىملىرى يېزا، مەيدان، ئىداره، ئورۇنلاردا سەييارە مۇلازىملىقنى قانات يايدۇرۇپ، تۇغۇت چەكلەش دورا - سايمانلىرىنى تارقىتىپ، ئاممىغا تۇغۇت چەكلەش، ھاملىدارلىقتىن ساقلىنىشتا دىققەت قىلدىغان ئىشلار ۋە ئاز تۇغۇش، ساغلام تۇغۇش، ئوبدان بېقىش توغرىسىدا مەسلىھەت بەردى. 22 مىڭ 837 ئايالغا تۇغۇت چەكلەش تەدبىرى قوللاندى. 650 جۈپتىن ئارتۇق ئەر-ئايال «پىلانلىق تۇغۇت شەرەپ گۇۋاھنامىسى» ۋە «يالغۇز پەرزەنتلىك شەرەپ گۇۋاھنامىسى» ئالدى.

مارالبېشى ناھىيىسىدە پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتى ئۆگۈشلۇق ئېلىپ بېرىلماقتا

سامپۇل يېزىسى پىلانلىق تۇغۇتنى نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشنىڭ مۇھىم تەدبىرى سۈپىتىدە چىڭ تۇتماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئوبۇلھەسەن ئەيسا** خەۋەر قىلدۇ: لوپ ناھىيىسىنىڭ سامپۇل يېزىسى پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى ئاساللىرنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ، ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشىدىكى مۇھىم تەدبىر سۈپىتىدە چىڭ تۇتماقتا. بۇ يېزا ھەر يىلى دېھقانچىلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىپ كېلىۋاتقان بولسىمۇ، نوپۇسنىڭ كۆپىيىشى نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش خىزمىتىگە بۇاستە توسالغۇ بولۇپ كەلگەنىدى. بۇ مەسىلىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى 1995- يىلدىن باشلاپ پىلانلىق تۇغۇتنى يولغا قويۇشنى نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشنىڭ مۇھىم تەدبىرى سۈپىتىدە چىڭ تۇتتى.

1) پىلانلىق تۇغۇتنى ئالدى بىلەن رەھبىرىي كادىرلار ئارىسىدا ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئۇلارنىڭ پىلانلىق تۇغۇتنى يولغا قويۇشنىڭ مۇھىملىقىغا بولغان تونۇشىنى ئۆستۈردى. 2) يېزا ، كەنت، مەھەللە، ئىداره، جەمئىيەت، مەكتەپلەردىكى پىلانلىق تۇغۇتقا يېتەكچىلىك قىلىش ئۈچۈن مۇستەھكەملەپ، پىلانلىق تۇغۇتنى نىشانلىق باشقۇرۇش بويىچە توختام ئىمزالدى. 3) تۇغۇت چەكلەش ئوپېراتسىيىسى قىلدۇرغان ئاياللارنىڭ مەجبۇرىيەت ئەمگەك ۋەزىپىسىنى كەچۈرۈم قىلدى.

يۇقىرىقى تەدبىرلەر پۈختا ئەمەلىيلەشكەندىن كېيىن، ئاھالىلەرنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇشتا تۈرتكىلىك رول ئويناندى. بۇ يىلنىڭ بېشىدىن ھازىرغىچە پىلانلىق تۇغۇت تەدبىرى قوللانغانلار 466 گە، كېچىكىپ توي قىلغانلار 30 غا يەتتى، پىلاندىن سىرت پەرزەنت كۆرۈش ئەھۋالى كۆرۈلمىدى.

دۆلىتىمىزنىڭ شەھەرلىشىش تېز بولماقتا

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 6 - نويابىر تېلېگراممىسى. ئالاقىدار مۇتەخەسسىسلەرنىڭ تەھلىل قىلىشچە، كېلگۈسى 15 يىلدا دۆلىتىمىزنىڭ شەھەرلىشىش سەۋىيىسى % 1 پوئېنتتىن ئۆسۈپ ماڭىدىكەن. بۇ - ھەر يىلى 10 مىليوندىن ئارتۇق جۇڭگولۇق شەھەرگە كۆچۈپ كىرىدۇ، دېگەن سۆز.

ئىلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەندىن بۇيان دۆلىتىمىزنىڭ شەھەرلىشىش سۈرئىتى ئۇدا، تېز، ساغلام راۋاجلىنىش يولىغا كىردى. 1996- يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە مەملىكەت بويىچە 666 شەھەر تەسىس قىلىندى، 17 مىڭ بازار قۇرۇلدى.

ماۋزۇ خەۋەرلەر

△ دۆلەت سوتچىلار ئىنستىتۇتى قۇرۇلدى، جياڭ زېمىن ئىنستىتۇتنىڭ نامىنى يېزىپ بەردى، چياۋشى، لوگەنلەر قۇرۇلۇش مۇراسىمىغا قاتناشتى

△ لى تېيىڭ كەلگۈسى شەرقىي ئاسىيا ھەمكارلىقى ۋە بىخەتەرلىكى تېمىسىدىكى خەلقئارا مۇھاكىمە يىغىنىغا قاتناشتى

△ گووۋۇيۇەن سەنشيا قۇرۇلۇشى قۇرۇلۇش كومىتېتى 34 ئىلغار كوللېكتىپ، 19 خىزمەت ئىلغارىنى تەقدىرلىدى

△ پايتەختتىكى ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى رەئىس جياڭ زېمىننىڭ ئامېرىكىدىكى زىيارىتىنىڭ ئەھمىيىتى ئۈستىدە سۆھبەتلەشتى ھەم رەئىس جياڭ زېمىننىڭ خارۋارد ئۇنىۋېرسىتېتىدا سۆزلىگەن نۇتقىنى ئوگەندى

△ شوخۇاڭ تۆمۈرىولى بىلەن خۇاڭ خۇاگاڭ پورتىدا قۇرۇلۇش باشلاندى، لى پېڭ زۇڭلى قۇرۇلۇش بېغىشلىمىسى يېزىپ بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

خېبېي ئۆلكىسىنىڭ چىگئەن ناھىيىسىدىكى تەمىنات-سودا كوپېراتىپى پىزا، كەنتلەردە 16 پاختا سېتىۋېلىش پونكتى قۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ پاختا سېتىشىغا قولايلىق يارىتىپ بەردى.

سۈرەتتە: خىتۇەن كەنتىدىكى دېھقان چۈەن بىنكاڭ كېۋەز سانتىغان پۇلىنى ئالماقتا.
شىنخۇا ئاگېنتلىقى

خېيلۇڭجياڭ ئۆلكىسى روسىيە بىلەن چېگرا سودىسىنى قانات يايدۇرۇپ كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خاربىن، 10-نويابىر تېلېگراممىسى. 1987-يىلىدىن بۇيان خېيلۇڭجياڭ ئۆلكىسىنىڭ روسىيە بىلەن قىلغان چېگرا سودىسىدا ئىمپورت- ئېكسپورت ئومۇمىي سوممىسى 9 مىليارد دوللاردىن ئېشىپ كەتتى. بۇ، ئېلىمىزنىڭ شۇ مەزگىلدىكى روسىيە بىلەن قىلغان چېگرا سودىسى ئومۇمىي سوممىسىنىڭ 3 تىن 2 قىسمىنى ئىگىلىدى. بۇ يىل 1-ئايدىن 10-ئايغىچە بۇ ئۆلكىنىڭ روسىيە بىلەن قىلغان چېگرا سودىسى بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن ئاز كەم 1 ھەسسە ئاشتى.

خېيلۇڭجياڭ ئۆلكىلىك چېگرا سودىسى ئىدارىسىنىڭ باشلىقى جى چىگفۇ مۇخبىرغا مۇنداق دېدى: ئۆلكىمىزنىڭ مۇنداق ياخشى ئۇنۇم قازىنالىشىدىكى سەۋەبىشۇكى، ھەممىدىن ئاۋۋال بۇ يەر روسىيە بىلەن چېگرا سودىسىنى قانات يايدۇرۇشتا ئۆزگىچە ياخشى جۇغرافىيىلىك ئەۋزەللىككە ئىگە. ئۆلكىمىزنىڭ روسىيە بىلەن چېگرا لىنىيىسى 3045 كىلومېتر بولۇپ، جۇڭگو بىلەن روسىيە چېگرا لىنىيىسى ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقىنىڭ % 70 نى ئىگىلەيدۇ. ھازىر خېيلۇڭجياڭ سىرتقا ئېچىۋېتىكەن چېگرا پورتى 25 كە يېتىدۇ، ئۇ ئېلىمىزدە روسىيىگە ئېچىۋېتىلگەن چېگرا پورتى ئەڭ كۆپ ئۆلكە بولۇپ قالدى. ئۇنىڭدىن باشقا، جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلمىسى ناھايىتى كۈچلۈك، بىر-بىرىنى تولۇقلاش خاراكتېرىگە ئىگە. دۆلىتىمىز روسىيىنىڭ بىر قىسىم خام ئەشيا ماتېرىياللىرىغا ۋە ماشىنىسازلىق ئۈسكۈنىلىرىگە ئېھتىياجلىق. روسىيە جۇڭگونىڭ يېنىك سانائىتى، توقۇمىچىلىق سانائىتى، ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرى ۋە يېمەكلىكلىرىگە ئېھتىياجلىق. بۇ، خېيلۇڭجياڭ ئۆلكىسىنىڭ روسىيە بىلەن چېگرا سودىسىنى قانات يايدۇرۇشىغا كۈچلۈك ماددىي ئاساس يارىتىپ بەردى.

ھازىر جۇڭگو-روسىيە چېگرا سودىسىغا قاتناشتۇرۇلغان تاۋارلارنىڭ باھاسى خەلقئارادىكى شۇ خىلدىكى تاۋارلارنىڭ باھاسى بىلەن ئوخشاش بولۇۋاتىدۇ، تاۋار تۈرلىرى ئىسلىدىكى نەچچە يۈزدىن 20 چوڭ تۈر بويىچە 20 نەچچە مىڭخىلغا كۆپەيدى.

لەنسانجياڭ دەريا سۈيىدا داچاۋشەن ئېلېكتر ئىستانسىسى ئۇچۇن ئېقىن توسۇش مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، لەنسانجياڭ، 10-نويابىر تېلېگراممىسى. ئېلىمىزدىكى مەبلەغ توپلاش بىلەن قۇرۇلىدىغان چوڭ تېپتىكى تۇنجى ئېلېكتر ئىستانسىسى - لەنسانجياڭ داچاۋشەن سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى ئۈچۈن ئېقىن توسۇش بۇگۈن چۈشتىن ئىلگىرى سائەت 10 دىن 15 مىنۇت ئۆتكەندە مۇۋەپپەقىيەتلىك ئېلىپ بېرىلدى.

داچاۋشەن سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ گېنېراتورلار سىغىمچانلىقى 1 مىليون 350 مىڭ كىلوۋات بولۇپ، قۇرۇلغان دەسلەپكى مەزگىلدە يىللىق توك چىقىرىش مىقدارى 5 مىليارد 900 مىليون كىلوۋات سائەت، پۈتكەندىن كېيىن يىلىغا 7 مىليارد كىلوۋات سائەت توك تارقىتالايدۇ. بۇ دۆلەتنىڭ ۋە يۇننەن ئۆلكىسىنىڭ نۆۋەتلىق قۇرۇلۇش تۇرى، بۇ ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 1- گېنېراتورلار گۇرۇپپىسى 2001- يىلىنىڭ ئاخىرىدا پۈتۈپ توك تارقىتىدۇ، 2003- يىلى ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ پۈتكۈل قۇرۇلۇشى پۈتۈپ، ئومۇمىيۈزلۈك توك تارقىتىشقا باشلايدۇ. ئۇ ۋاقىتقا بارغانىدا بۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى ئېلېمىزدىكى قۇرۇلۇش بىلەن باشقۇرۇش بىرلەشتۇرۇلگەن، ئېلېكتر تورى بىلەن توك تارقىتىش ئايرىۋېتىلگەن تۇنجى مۇستەقىل ئېلېكتر ئىستانسىسى بولۇپ قالدۇ.

لى پېڭ زۇڭلى ياپونىيىگە باردى ۋە باش ۋەزىر چياۋبىن لۇكتەيلاڭ بىلەن سۆھبەتلەشتى

(بېشى 1 - بەتتە)

ئۇ مۇنداق دېدى: رەئىس جياڭ زېمىن كېلەر يىلى ياپونىيىدە دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىدە بولۇشقا پرىنسىپ جەھەتتىن قوشۇلدى. لى پېڭ جۇڭگو ھۆكۈمىتىگە ۋاكالىتەن ياپونىيە شاھزادىسىنى ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسىنى كېلەر يىلى قولايلىق پەيتتە جۇڭگودا زىيارەتتە بولۇشقا تەكلىپ قىلدى.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: ھازىر جۇڭگو بىلەن ياپونىيە 21-ئەسىرگە يۈزلەنگەن ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئىستراتېگىيىسى ئۈستىدە ئىزدىنىۋاتىدۇ، 2 تەرەپ ھازىرقى پايدىلىق پەيتنى تۇتۇپ، كەلگۈسىنى نەزەردە تۇتۇپ، باراۋەرلىك، ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش ئاساسىدا تىرىشىپ ئۇزاقتىنچە مۇقىم بولغان ئىقتىساد - سودا مۇناسىۋىتىنى ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈشى كېرەك.

ئۇمۇمىيەتنى ئاساس قىلىدىغان، ھازىر ساقلىنىۋاتقان ۋە بۇنىڭدىن كېيىن ئوتتۇرىغا چىقىدىغان ھەر خىل مەسىلىلەرنى مۇۋاپىق بىر تەرەپ قىلىدىغان، ئۆزلىرىنىڭ ئۇستۇنلۇكىنى تولۇق جارى قىلدۇرىدىغان، ھەمكارلىقنى چوڭقۇرلاشتۇرىدىغانلا بولسا 2 دۆلەتنىڭ ئىقتىساد - سودا مۇناسىۋىتى چوقۇم ئۇزلۇكسىز يېڭى سەۋىيىگە يېتىدۇ.

سۆھبەتتە لى پېڭ رەئىس جياڭ زېمىننىڭ يېقىندا ئامېرىكىدا زىيارەتتە بولغانلىقى ۋە پېلتسىننىڭ جۇڭگودا زىيارەتتە بولغانلىقىغا دائىر ئەھۋاللارنى مەلۇم قىلدى، چياۋبىن لۇكتەيلاڭ ئۆزىنىڭ يېقىندا روسىيە ۋە ئوتتۇرا شەرقتە زىيارەتتە بولغانلىقىغا دائىر ئەھۋاللارنى مەلۇم قىلدى. 2 دۆلەتنىڭ ئۆزئارا تەلىرىنىڭ ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى مەلۇم قىلدى ۋە شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا پۇل مۇئامىلىسى ماجىراسى ۋە پۈتۈن يەر شارى ھاۋا كىلىماتىنىڭ ئۆزگىرىش ئەھدىنامىسى قاتارلىق مەسىلىلەر توغرىسىدا كۆز قاراشلىرىنى ئالماشتۇردى.

سۆھبەت ئايانغلاشقاندىن كېيىن 2 دۆلەت زۇڭلىلىرى يەنە جۇڭگو بىلەن ياپونىيىنىڭ بېلىقچىلىق كېلىشىمى ۋە جۇڭگو بىلەن ياپونىيىنىڭ فوند ھەمكارلىق تۈرىنى راۋاجلاندۇرۇش توغرىسىدىكى ئالماشتۇرۇلىدىغان ھۆججەتكە ئىمزا قويۇش مۇراسىمىغا قاتناشتى. ئىمزا قويۇش مۇراسىمىدىن كېيىن باش ۋەزىر چياۋبىن ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى چياۋبىن جيۇمېيزى زىيافەت ئۆتكۈزۈپ لى پېڭ زۇڭلى ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى جۇلىن ھەم ئۇلارنىڭ ھەمراھلىرىنى كۈتۈۋالدى.

لى پېڭ زۇڭلى ياپونىيە ھۆكۈمىتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن ياپونىيىدە 6 كۈن رەسمىي دوستانە زىيارەتتە بولۇش ئۈچۈن بۇگۈن چۈشتىن كېيىن مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن دۆگجىگغا كەلگەندى. باش ۋەزىر چياۋبىن دۆگجىڭ مېھمانخانىسىنىڭ ئالدىدىكى مەيداندا لى پېڭ زۇڭلىنىڭ زىيارەتكە كەلگەنلىكى شەرىپىگە كاتتا قارشى ئېلىش مۇراسىمى ئۆتكۈزدى.

پاختكارلارنىڭ خۇشاللىقى

يولداش ۋۇشيۈچۈەن ۋاپات بولدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 9-نويابىر تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي مەسلىھەتچىلەر كومىتېتى دائىمىي كومىتېتىنىڭ سابىق ئەزاسى، جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ سابىق مۇئاۋىن باش سەنمۇجاڭى يولداش ۋۇشيۈچۈەن كېسەل بولۇپ داۋالاش ئامالى قالمىغانلىقتىن، 1997-يىل 11-ئاينىڭ 9-كۈنى سائەت 10 دا 92 ياشقا كىرگەندە دۇنيادىن ئۆتتى.

باراۋەرلىك، بۇزۇرا مەنپەئەت يەتكۈزۈش ئاساسىدا تىرىشىپ ئۇزاقتىنچە مۇقىم بولغان ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى ئورنىتىشى كېرەك، جۇڭگو بىلەن ياپونىيىنىڭ ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقى جەھەتتىكى يوشۇرۇن كۈچى زور، ئىستىقبالى كەڭ، 2 تەرەپ جۇڭگو - ياپونىيە دوستلۇقىدىن ئىبارەت

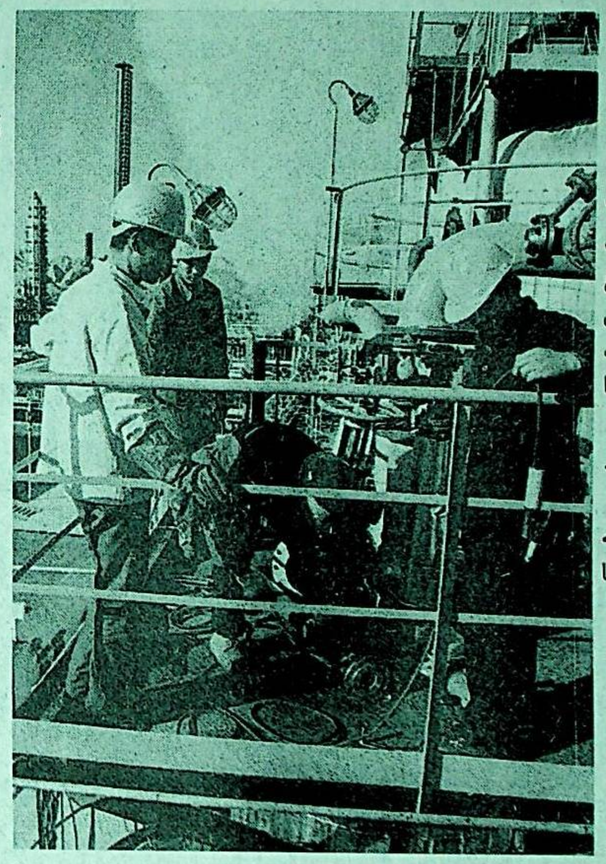

دۆلىتىمىزنىڭ قازاقستاندا ئىشلەپ چىقارغان تۇنجى نېفتى مايتاغ نېفتى- خىمىيە باش زاۋۇتىنىڭ نېفت ئايرىش زاۋۇتىغا توشۇلغاندىن كېيىن ئىچكى- خىزمەتچىلەر ناھايىتى تېزلىكتە نېفت ئايرىشقا كىرىشىپ كەتتى.

ۋېن مىڭ فو- توسى

چياۋبىن لۇگۈتەيلاڭ ئۆزئىنىڭ يېقىندا روسىيە ۋە ئوتتۇرا شەرقتە زىيارەتتە بولغانلىقىغا دائىر ئەھۋاللارنى مەلۇم قىلدى. 2 دۆلەتنىڭ زۇڭلىلىرى مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: ھازىرقى خەلقئارا ۋەزىيەتتە ھەرقايسى دۆلەت رەھبەرلىرىنىڭ ئۇچرىشىش ۋە بىرىش كېلىشىنى كۈچەيتىشى مۇھىم. 2 تەرەپ يەنە

پاختىكارلارنىڭ خۇشاللىقى

(بېشى 1 - بەتتە)

ئايلانغاندىن كېيىن ئۇنىڭ قىياپىتى تۆپتىن ئۆزگىرىپتۇ. ئىلگىرى بۇ يەردىكى دېھقانلار قارا چىراغ ياقىدىكەن، ھازىر توك مەسلىسى ھەل بوپتۇ. ئىلگىرى دېھقانلار قۇرتلاپ كەتكەن كۆل سۈيىنى داكىدا سۈزۈپ ئىچىدىكەن، ھازىر پاكىز قۇدۇق سۈيى ئىچىدىغان بوپتۇ. يېزىدىكى 82 % ئائىلىنىڭ موتسىكلىتى بار ئىكەن.

ئۇچۇستەكۈ يېزىسىنىڭ داۋۇنيار كەنتىدىكى نەجمىدىن بۇلتۇر 50 مو كېۋەز تېرىپ، 54 مىڭ يۈەن كىرىم قىپتۇ، بۇ يىل 80 مو تېرىپتۇ. كىرىمى 100 مىڭ يۈەنگە يېتىدىكەن. 9-ئاينىڭ 26-كۈنى ئۇنىڭ ئائىلىسى كېۋەز سېتىپ 10 مىڭ يۈەن كىرىم قىپتۇ. ئۇ پاختا سېتىۋېلىش پونكىتىدا نەچچە تاغار پاختىنى جىگىغا بېسىۋاتقان ئوغلى، كېلىنلىرىنى كۆرۈستەپ تۇرۇپ مۇنداق دېدى: بۇلتۇر 11-ئاينىڭ 25-كۈنى ۋە بۇ يىل 1-ئاينىڭ 28-كۈنى ئارقا-ئارقىدىن 2 ئوغلۇمنى ئۇيلىدىم، ئەگەر كېۋەز تېرىمغان بولساق، تويىنى بەلەن ئوتكۈزەلمەيتۇق.

پاختا ھەمىنى ئۆزگەرتىپتۇ. ئاقسۇدىكى يولداشلار بىزگە مۇنداق دېدى: ئىلگىرى ئاشلىق تېرىشقا تايانغان چاغدا ئۇچتۇرپان، باي ناھىيىسىنىڭ ئەھۋالى ۋىلايىتىمىزدە خېلى ياخشى ھېسابلىناتتى. بۇ بىر نەچچە يىلدا پاختىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىۋېدۇق، كىمنىڭ پاختىسى كۆپ بولسا، شۇ ئالدىنقا ئۆتۈپ كەتتى. ئاۋات، شايار ناھىيىلىرى ھازىر ئاپتونوم رايون ھەتتا مەملىكەت بويىچە نامى چىققان پاختىچىلىق ناھىيىلىرىدىن بولۇپ قالدى.

كۆچا ناھىيىسىنىڭ مالىيسى ھەر يىلى پاختىچىلىقتىن نەچچە ئون مىليون يۈەن كىرىم قىلىدۇ. يېزا ئىگىلىك 1-شىسى ھەر يىلى شىغا 10 نەچچە مىليون يۈەن پايدا تاپشۇرالايدىغان بولدى، بۇ يىل 15 مىليون يۈەنگە يېتىشى مۇمكىن. پاختىدىن مول ھوسۇل ئېلىنغاندىن كېيىن، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى بازىرى، موتسىكلىت، ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرى، كىيىم-كېچەك، قوشۇمچە يېمەكلىكلەر بازىرى جانلىنىپ كەتتى، ھەتتا پەرداز بۇيۇملىرىنىڭمۇ بازىرى چىقتى، پاختىكار قىزلارمۇ ياسىنىدىغان بولدى.

يېزا بازارلىرىنىڭ قىياپىتىدىكى ئۆزگىرىش ھەققەتەن ئادەمنى ھەيران قالدۇرىدۇ. ماناس ناھىيىسىنىڭ لياڭجۇخۇ بازىرىدا 70 % دېھقا ئائىلىسىگە تېلېفون ئورنىتىلىپتۇ، 70 % دېھقان ئائىلىسىدە سۆپەك بار ئىكەن، ھەممە كەنتلەردە مەدەنىيەت مەركىزى قۇرۇلۇپتۇ. غەربىي لياڭجۇخۇ كەنتىنىڭ مەدەنىيەت مەركىزىگە 800 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپتۇ، بۇ يەردە كۈتۈپخانا، مەجلىسخانا، ياشانغانلار پائالىيەت مەركىزى بار ئىكەن.

ئۇقتۇرۇش

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پۇل مۇئامىلىسى تەرتىپىنى قوغداپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پۇل مۇئامىلىسى بىخەتەرلىكىگە، پۇل مۇئامىلىسى ھەرىكىتىنىڭ ساغلام ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ھەم جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىنى ساقلاش ئۈچۈن، جۇڭگو خەلق بانكىسى بىلەن دۆلەت سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى «پۇل مۇئامىلىسى ئاپپاراتلىرىنى ئۆز ئالدىنقا تەستىقلاپ تەسىس قىلىش، پۇل مۇئامىلىسى كەسپى بىلەن قانۇنسىز شۇغۇللىنىشنى قەتئىي چەكلەش توغرىسىدىكى قارارى» بويىچە جىددىي بىر تەرەپ قىلىدۇ. 1997-يىل 10 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن كېيىن يەنە ئۆز ئالدىنقا پۇل مۇئامىلىسى ئاپپاراتلىرىنى قۇرۇش ۋە پۇل مۇئامىلىسى كەسپى بىلەن قانۇنسىز شۇغۇللىنىش ئەھۋاللىرى كۆرۈلگەن بولسا، ئۇلار 1997 - يىل 3 - ئاينىڭ 14 - كۈنى 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 5 - قېتىملىق يىغىندا تۈزىتىش كىرگۈزۈلگەن «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ جىنايى ئىشلار قانۇنى»دىكى ئالاقىدار بەلگىلىمە بويىچە ئەدلىيە ئورگانلىرىنىڭ تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشىغا تاپشۇرۇلىدۇ. جەمئىيەتتىكى ھەرقايسى ساھەلەر ۋە ئاممىنىڭ خىزمىتىمىزنى زور كۈچ بىلەن قوللىشىنى، قانۇنسىز قۇرۇلغان پۇل مۇئامىلىسى ئاپپاراتلىرى ۋە پۇل مۇئامىلىسى كەسپى بىلەن قانۇنسىز شۇغۇللىنىش ھەرىكەتلىرىنى پاش قىلىشىنى ئۈمىد قىلىمىز. جۇڭگو خەلق بانكىسى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق شۆبىسى

سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ پاش قىلىش تېلېفونلىرىنىڭ نومۇرلىرى ئايرىم - ئايرىم ھالدا تۆۋەندىكىچە:

2819944 ئارقىلىق 902، 2811609

جۇڭگو خەلق بانكىسى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق شۆبىسى

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى

1997 - يىل 11 - ئاينىڭ 12 - كۈنى

سابىق تەزاسى، جۇككو خەلق نازادلىق ئارمىيىسىنىڭ سابىق مۇئاۋىن باش سەنمۇجاڭى يولداش ۋۇشيۈچۈەن كېسەل بولۇپ داۋالاش ئۈنۈم بەرمەي 1997- يىل 11-ئاينىڭ 9-كۈنى سائەت 0 دىن 25 مىنۇت ئۆتكەندە بېيجىڭدا 90 يېشىدا ۋاپات بولدى.

(بېشى 1 - بەتتە)

ئۇگىنىپ، تەشۋىق قىلىپ، ياخشى ئىزچىللاشتۇرۇپ، ياخشى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، 15- قۇرۇلتايىنىڭ روھىنى ھەقىقىي تولۇق كۆرسەتكەن قەلبىدىن چوڭقۇر ئورۇن ئالدۇرۇپ، كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ ئاڭلىق ھەرىكىتىگە ئايلاندۇرۇشتىن ئىبارەت. 15- قۇرۇلتايىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش، ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈشتە ئالدى بىلەن 15-قۇرۇلتايىنىڭ دوكلاتىنى ئەستايىدىل ئوقۇش، ئىدىيىدە ئازاد بولۇش، ھەققەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش ئىدىيىۋى لۇشىيەنىدە چىڭ تۇرۇش، ئۆز ئورنى، ئۆز تارمىقىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈش كېرەك.

لى كاگىنىڭ ئاخىرىدا مۇنداق 3 تەلەپنى ئوتتۇرىغاقويدى:1) نەزەرىيەۋەجامائەتپىكرى خىزمىتىنىڭ باشلامچىلىق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئۇنى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئۈچۈن تېخىمۇ ياخشى خىزمەت قىلدۇرۇش كېرەك؛ 2) ئىدىئولوگىيە ساھەسىدىكى بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشىگە يۈكسەك ئەھمىيەت بېرىش كېرەك؛ تەشۋىقات، مەدەنىيەت تارماقلىرى بۇ جەھەتتە ئۆتكەلنى چوقۇم ياخشى ئىگىلىشى كېرەك؛ 3) يېزا-قىشلاقلارنىڭ ئىدىيە، مەدەنىيەت بازىسى قۇرۇلۇشىنى ھەقىقىي كۈچەيتىش،بۇنىڭدائالدىبىلەن تەشكىلىي جەھەتتە ئەمەلىيلەشتۈرۈش خىزمىتىنى تېزدىن ياخشى ئىشلەش كېرەك.

* * * * * * * *

ئېلانلار

ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتىدىن بېرىلگەن ئابدۇراخمان زىكۇللا نامىدىكى 140832427 نومۇرلۇق پاسپورتنى يوقاتتىم.

* * * * *

ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئۆي باشقۇرۇش ئىدارىسىدىن بېرىلگەن نىياز پەتتار نامىدىكى 0020480 نومۇرلۇق ئۆي-مۇلۇك ھوقۇقى گۇۋاھنامىسىنى يوقاتتىم. ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

* * * * *

كىلەيتى قۇربان دېگەن ئىسىمنى گېزىتتە ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ماھنۇر قۇربان دەپ ئاتىشىگلارنى ئۈمىد قىلىمەن.

ماھنۇر قۇربان

خەلق ئاممىسى ھەققىدە «قاتارايدىغان ئەمەلدار»لارنى قارشى ئالدۇ

ئەمەلدارنىڭ ھەممىسى دېگۈدەك قاتارايدۇ، قاتارمىغانلىرىمۇ ھېچ بولمىغاندا يېغىنغا قاتارايدۇ، ھۆججەت دۆۋىسىگە كۆمۈلۈپ ئالدىراش يۈرۈپ كېتىدۇ. ئەمما بۇ يەردە بىز دەۋاتقان «قاتارايدىغان ئەمەلدار» يۇقىرى دەرىجىلىك رەھبەرلىككە ۋە تەشكىلات بۆلۈملىرىگە قاتارلاپ نوموسسىزلارچە ئەمەل تەلەپ قىلدىغان ئەمەلدار بولماستىن، بەلكى ئىشخاندا ئولتۇرۇۋالماي پارتىيە ۋە خەلق ئۈچۈن ئەمەلىي ئىش بېجىرىدىغان، شەكىلۋازلىقتىن خالى، ئەمەلدارلىق كىبرى يوق، دائىم ئامما ئارىسىدا يۈرىدىغان ئەمەلدارلاردۇر. خەلق ئاممىسىمۇ دەل ئاشۇنداق ئامما ئارىسىغا قاتارايدىغان ئەمەلدارلارنى قارشى ئالدۇ؛ چۈنكى ئاشۇنداق ئەمەلدارلار پارتىيىنىڭ سىياسىتىنى توغرا ئىزچىللاشتۇرۇپ، خەلق ئاممىسىنىڭ دەردىگە دەرمان، رەنجىگە شىپا بولالايدۇ. خەلق ئاممىسىنىڭ ھەققىي چاكىرى بولالايدۇ.

ئەينى يىللاردا يولداش جياۋ يۈيلۇ كېسەل تۇرۇپمۇ قۇم، شورلۇقلاردا قاتراپ جاپاكەش، نامرات ئاممىغا ئارىسىدا ئىشلەپ، لەنكاۋ ناھىيىسىنىڭ ھەر بىر بۇلۇڭ - پۇچقاقلىرىدا ئىز قالدۇرغان. ئۇ ھەققىي تۇردە «قاتارايدىغان ئەمەلدار» ئىدى. خەلقمۇ ئۇنى ئاجايىپ ئەتىۋارلايتتى. 90-يىللاردا شۇنداق ئەمەلدار- دىن يەنە بىرى، كۆك فەنسېن بارلىققا كەلدى. يولداش كۆك فەنسېن گاڭبادىكى چېغىدا يېزىمۇ يېزا، كەنتمۇ كەنت يوقرۇپ، پۇقرالار بىلەن بىللە بولدى؛ لاس شەھىرىگە شەھەر باشلىقى بولغان قىسقىغىنا ئايدا شەھەرگە قاراشلىق 8 ناھىيە (رايون) دىكى ھەر بىر مەكتەپكە ۋە يېزا، كەنتلەردىكى مەكتەپلەرنىڭ يېرىمىدىن كۆپرەكىگە بارىدى. 600 دىن ئارتۇق ئىشچى-خىزمەتچىنىڭ ئۆيىگە بېرىپ قېينىچىلىقىنى ھەل قىلدى؛ ئالى ۋىلايىتىكە ۋەزىپىگە تەينىلەنگەندىن كېيىنمۇ 2 يىلغا يەتمەي ۋاقىت ئىچىدىلا نەچچە 10 مىڭ كىلومېتر يول يۈرۈپ، 40 تىن ئارتۇق پۇقرانى يوقلاپ، ئۇلارنىڭ ئەمەلىي قېينىچىلىقىنى ھەل قىلىپ، ئاممىنىڭ ھەققىي سىردىشى بولۇپ قالدى. شۇڭا كۆك فەنسېنمۇ ھەققىي «قاتارايدىغان ئەمەلدار»دۇر.

بۈگۈنكى كۈندە خەلق ئاممىسى ياخشى، دەپ تىلغا ئالىدىغان نۇرغۇن كادىرلىرىمىزنىڭ كۆندىلىك خىزمەت كالېندارىنى ۋاراقلاپ باقىدىغان بولساق، ئۇلاردا بىر ئورتاقلىقنىڭ بارلىقىنى بايقايمىز. ئۇلار دائىم ئاساسىي قاتلامغا بېرىپ، ئەڭ جاپالىق شارائىتتا تۇرمۇش كەچۈرۈۋاتقان پۇقرالاردىن ھال سوراپ، ئۇلارنىڭ ئەھۋالىنى ئىگىلەپ، قۇدرەتنىڭ يېتىشچە ئۇلارنىڭ قېينىچىلىقىنى ھەل قىلىدۇ. ئۇلار بىلەن ئەمگەكتە، تۇرمۇشتا بىللە بولۇپ، جاپانىڭ تەمىنى تەڭ تېتىيدۇ، مانا بۇلار خەلق ئۈچۈن قاتارايدىغان ئەمەلدارلاردۇر.

رېئال تۇرمۇشقا نەزەر تاشلايدىغان بولساق، يەنە مۇنداق بىر قىسىم ئەمەلدارلارنىڭ بارلىقىنىمۇ بايقايمىز. ئۇلارنىڭ پۈت-قول مۇسكۇللىرى بوشاپ، ھورۇنلىشىپ كەتكەن، ۋېلىسىپىت ياكى موتسكلىت مىنىپ ئامما ئارىسىغا بېرىشنى قويۇپ تۇرايلى، ھەتتا كىچىك ماشىنىغا ئولتۇرۇپ بولسىمۇ يىل- ئايلاردا بىرەر قېتىم ئامما ئارىسىغا بېرىپ قويمايدۇ. بارسىمۇ يەپ - ئىچكىلى، چۆنتەك- خورجۇنلىرىنى تولدۇرغىلى بارىدۇ، ئۇلارنىڭ نەزىرىدە تۆۋەنگە قاتراش يوقىرىغا قاتىرىغانغا يەتمەيدۇ؛ ئامما بىلەن ئالاقە باغلاش يۇقىرى رەھبەرلىك بىلەن ئالاقە باغلىغانغا يەتمەيدۇ؛ شۇڭا ئۇلار تۆۋەندە يەپ - ئىچكەندىن كۆرە، يۇقىرىدا يەپ- ئىچىشنى ئەۋزەل كۆرىدۇ. بۇنداق ئەمەلدارنى تۆۋەنمۇ، يۇقىرىمۇ قارشى ئالمايدۇ.

خەلق ئاممىسى جياۋيۈيلۇ، كۆك فەنسېندەك ئاممىغا ئارىسىغا قاتارايدىغان ئەمەلدارغا ئامراق، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىمۇ بۇنداق ئەمەلدارلارغا موھتاج.

(«جۇڭگو ياشلىرى گېزىتى» دىن)

ئېلىمىز كېلەر يىلى يۇقىرى پەن-تېخنىكا ساھەسىدە ئىمپورت قىلىنغان تۇرلەردىن تاموژنا بېجى ئالمايدۇ

تاشقى ئىقتىساد-سودا مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى سۈن جېنيۇنىڭ يېقىندا مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا ئاشكارلىشىچە، جۇڭگو ئىقتىساد-سودا ۋەكىللەر ئۆمىكىدىكىلەر رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن بىللە ئامېرىكىدا زىيارەتتە بولغان مەزگىلدە ئاپتوموبىل، ئېلېكتر ئېنېرگىيە، ئېنېرگىيە، نېفىت، خىمىيىۋى ئوغۇت، ئاۋىئاتسىيە قاتارلىق ساھەلەردە ھەمكارلىشىش تۈرلىرى ۋە مۇھىم مال سېتىۋېلىش توختامىنى ئىمزالايدىكەن.

ئالدامچىلاردىن ئاگاھ بولايلى

سانىدۇقى» ناھىيىسى يوقلۇقىنى بايقىغان. قارىغاندا، تەيەنجىن ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ بۇ ئوقۇغۇچىسى ئالدىنىپ قالغان.

ئىگىلىنىشكە قارىغاندا، تەيەنجىن ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ بۇ ئوقۇغۇچىسى پويىز ئىستانسىسىدا ئالدامچىنىڭ ساۋاقداشلىرىنى دىن ئايرىلىپ قالدىم، يېنىمدا پۇل يوق ئىدى، دېگەن يالغان گەپىنى ئىشىنىپ، ئۇ

ئۇزىتىپ قويغان. 3، 4 كۈندىن كېيىن بۇ ئوقۇغۇچى ئەھۋالنى چۈشەنگەندە ئالدامچى ئاللىبۇرۇن غايىب بولغان.

(«جۇڭگو ياشلىرى گېزىتى» دىن)

سۇغات ھەققىدە پاراڭ

لى فېي

دۆلەت بايرىمى ھارپىسىدا مەن بېيجىڭ شەھىرىدىكى شىدەن سودا سارىيىدا 2 ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسىنىڭ سىنىپ مەسئۇلىغا بايراملىق سۇغات ئېلىش توغرىسىدا مەسلىھەتلىشۇاتقانلىقىنى كۆردۈم. نەتىجىدە بۇ 2 ئوقۇغۇچىنىڭ بىرى 30 يۇەنگە گىرىم بۇيۇمى، يەنە بىرى 25 يۇەنگە چىلانما ئېچىملىك ئالدى.

مەن بۇ 2 ئوقۇغۇچىدىن بۇنداق قىممەت سۇغات بەرسەڭلار مۇئەللىمگىلار قوبۇل قىلامدۇ؟ دەپ سورىسام، بۇ 2 قىز: «ئوقۇتقۇچىلار بايرىمىدا، تاۋۇز چاغىندا بەرگەن سۇغىمىز بۇنىڭدىن خېلى قىممەت، مۇئەللىم دەسلىپىدە تۇرۇت قىلىپ، ئاخىردا «ئىككىنچى مۇنداق قىلماڭلار» دەپ قوبۇل قىلدۇ، دېدى. مەن يەنە «سۇغات بەرمەسەڭلار بولمامدۇ؟» دەپ سورىسام، بۇ 2 قىزئوغايسزلىنىپ: «سىنىپتىكى ساۋاقداشلارنىڭ ھەممىسى دېگۈدەك سۇغات بېرىدىغان تۇرسا، بىز بەرمەسەك مۇئەللىم قانداق قارايدۇ؟»، دېدى.

10 نەچچە ياشقا كىرگەن بالىلارنىڭ سۇغات تەقدىم قىلىش شامىلى ئادەمنى ھەيران قالدۇرىدۇ. مەلۇم بىر ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ ئوقۇتقۇچىسى: «بالىلار نېمىنى بىلەتتى، مۇئەللىمگە سۇغات بېرىش ئاتا-ئانىلارنىڭ كۆرسەتكەن ئەقلى» دېدى. 1 بالىنىڭ ئاتا-ئانىسى قىلچە يوشۇرمايلا: «سۇغات بېرىشتىكى مەقسەت ئوقۇتقۇچىنىڭ بالىمىزغا ياخشىراق قاراپ قويۇشى ئۈچۈن»، دېدى. بەزى ئاتا-ئانىلارنىڭ سۇغات بېرىشتىكى مەقسىتى بالىسىنى سىنىپ كادىرى قىلىش. چۈنكى سىنىپ كادىرلىرىغا نومۇر قوشۇلسا سىنىپتىن كۆچۈشكىمۇ پايدىلىق، سىنىپ كۆچۈش بالىلارنىڭ ئىستىقبالى بىلەن مۇناسىۋەتلىك، شۇڭا ئاتا-ئانىلار سۇغات بېرىش ئۈچۈن پۇل خەجلىسەك ئەرزىيدۇ، دەپ قارىشىدۇ.

بەزى ئوقۇتقۇچىلار ئوقۇغۇچىلار بەرگەن سۇغاتلارنى باھاسى بىلەن تىزىملاپلىپ، ئۇنى ئوقۇغۇچىلارغا باشقا ئوسۇللار ئارقىلىق قايتۇرىدۇ. بۇنداق بولغاندا ئۇلار دائىم قەرز قايتۇرىدىغان ھالەتتە تۇرىدۇ. ئەمەلىيەتتە بەزى ئوقۇتقۇچىلار ئوقۇغۇچىلارنىڭ چوڭ-چوڭ سۇغىلىرىنىمۇ يوشۇرۇن قوبۇل قىلىدۇ. ئوقۇغۇچىنىڭ سۇغىسىنى قوبۇل قىلغاندىن كېيىن، ئوقۇغۇچىغا بىرەر ئىش قىلىپ بېرىش كېرەكتە، شۇڭا بەزى مەكتەپلەردە ئادىل بولمىغان ئىشلار كۆرۈلۈپ تۇرىدۇ.

بېيجىڭ پىداگوگىكا ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ ماتارىيشۇناسلىق دوكتورى دىك باڭپىڭ: بالىلار جەمئىيەتنىكى قەدەم قويغاندا كىشىلىك مۇناسىۋەتتىكى ئۇلپەتچىلىكتىن ساقلىنالمايدۇ. ئوقۇغۇچىلارنىڭ سۇغات بېرىشنى ئاتا-ئانىلارنىڭ مەكتەپ ئىشىغا ئارىلىشىۋېلىشى، دەپ قاراش كېرەك. سۇغات بېرىش شامىلىنىڭ يامرىشىغا يول قويۇلسا، ئوقۇتقۇچىلىق ھەقلىق مۇلازىمەتكە ئايلىنىپ قالىدۇ. شۇڭا بىز قوشنىمىز كورىيەدىن ئۆگىنىشىمىز كېرەك. كورىيەدە پارا ئالغان ئوقۇتقۇچىلارغا زەربە بېرىش تەدبىرى قوللىنىلىدۇ، ئۇ يەردە سۇغات ئالغانلارنى مەلۇم قىلىش تېلېفونىمۇ ئورنىتىلغان.

(«ئىشچىلار گېزىتى» دىن)

بېيجىڭ ئۇنىۋېرسىتېتى دېڭ شياۋپىڭ نەزەريىسى دەرسى تەسىس قىلدى

پارتىيە 15-قۇرۇلتىيى ئېچىلىش ھارپىسىدا بېيجىڭ ئۇنىۋېرسىتېتى تولۇق كۇرس سىنىپلىرىدا «دېڭ شياۋپىڭ نەزەريىسى دەرسى»نى تەسىس قىلدى. مەكتەپ ۋۇشۇچىڭ، شاجيەنسۇن، لياڭ جۇ، شاۋۋېيىۋەن قاتارلىق دېڭ شياۋپىڭ نەزەريىسىنى تەتقىق قىلىش جەھەتتە كۆرۈنەرلىك نەتىجىسى بار، ئوقۇتۇش تەجرىبىسى مول 12 مۇتەخەسسىسلەرنى تەكلىپ قىلىپ، دەرس تەييارلاش مۇتەخەسسىسىنى گۇرۇپپىسىنى قۇرۇپ، ئۇلارنى 12 خىل دەرسنى ئۆتۈشكە تەكلىپ قىلدى. بۇ تېمىلار دېڭ شياۋپىڭ نەزەريىسىنىڭ ئاساسلىق مەزمۇنىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بۇ دەرسلىكلەردە سۆزلىنىدىغان مەزمۇن كۆپ خىل بولۇپ، ئەمەلىيەت بىلەن سىستېمىلىق باغلانغان بولغاچقا، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى. مەكتەپ يەنە 500 مىڭ يۈەنلۈك فوند قۇرۇپ، ماركسىزم-لېنىنىزم پەنلىرى قۇرۇلۇشىنى قوللاپ، مۇھىم نۇقتىنى «دېڭ شياۋپىڭ نەزەريىسى دەرسى» ئوقۇتۇشى، تەتقىقاتى ۋە قوشۇن قۇرۇلۇشىغا قارىتى.

(«جۇڭگو ماارىپ گېزىتى» دىن)

ئېلېكترونلۇق يېڭى ئويۇنچۇق دۆلىتىمىزگە كىردى

ياپونىيە بازارىغا سالغان ھەمدە تەۋەن، شياڭگاڭ قاتارلىق جايلاردا بىر مەھەل ھۆكۈم سۈرگەن ئېلېكترونلۇق يېڭى ئويۇنچۇق «توخۇم توخۇسى» دۆلىتىمىزدىكى ياش-ئۆسمۈرلەرنى تەربىيىلەش مۇتەخەسسىسلىرىنى ھەم خۇشال قىلدى ھەم ئەندىشىگە سالدى.

«توخۇم توخۇسى»، «تىرىك» ئۆيى ھايۋېنىغا ئوخشاش لايىھىلەنگەن بولۇپ، ئۇنىڭ ئىگىسى ئەتىگەندىن تارتىپ كەچكىچە ئۇنى ئوزۇقلاندۇرۇش، يۇيۇندۇرۇش، ئوكۇل ئۇرۇپ، دورا يېگۈزۈش قاتارلىق ئىشلارنى قىلىشى كېرەك. بۇنىڭدىن باشقا، ئۇنىڭ مەجبۇرى ئۆزگىرىپ قالغاندا ئۇنى خۇشال قىلىشى كېرەك كۆرمىگەن ۋە پەرزەنت كۆرۈشنى خالىمىغانلارنى، شۇنداقلا ئوقۇغۇچىلارنى ئۆزىگە جەلپ قىلىۋالغان.

مۇتەخەسسىسلەرنى ئەندىشىگە سالغىنى شۇكى، نۇرغۇن ياش-ئۆسمۈرلەر كىچە-كۈندۈز بۇ ئويۇنچۇقنى ئويناپ، دەرس ۋاقتىدىمۇ ئۇنى قولدىن چۈشۈرمەيدىكەن. ياپونىيىدە بىر ئوقۇغۇچى ئويۇنچۇقى ئۈلۈپ كەتكەنلىكتىن، قايغۇرۇپ نەچچە كۈنگىچە

ئۇيغۇنچۇقنى ئويناپ، دەرس ۋاقتىدىمۇ ئۇنى قولدىن چۈشۈرمەيدۇ. يانيونيسىدە بىر ئوقۇغۇچى ئويۇنچۇقى ئۇلۇپ كەتكەنلىكتىن، قايغۇرۇپ نەچچە كۈنگىچە دەرسكە بارمىغان.

مۇتەخەسسىسلەر يەنە بىر تەرەپتىن، شەھەرلەردە نوپۇس زىچ، ئۆيلەر كىچىك بولغانلىقتىن، ئۆي ھايۋانلىرىنى بېقىش ئېپسىز، شۇڭا بۇ ئويۇنچۇق شەھەرلىكلەر ۋە بوينىقلارنىڭ ئۆي ھايۋانلىرىنى بېقىش ئارزۇسىنى قاندۇرىدۇ ھەم ياشلار - ئۆسمۈرلەرنىڭ مېھر-مۇھەببىتىنى يېتىلدۈرۈشكە پايدىلىق، دەپ قارايدىكەن.

(«تەرجىمە گېزىتى» دىن)

جۇڭگو خەلقىدىن قارىساق، ئىچكى موڭغۇل خۇددى قانىتىنى يېيىپ تۇرغان بىر بۈركۈتكە ئوخشايدۇ. ئۇ ئىلىمىزنىڭ غەربىي چېگرا رايونىدا بولۇپ، روسىيە، موڭغۇلىيە بىلەن چېگرىداش، بۇ مۇنبەت تۇپراقتا موڭغۇل، خەنزۇ، مانجۇ، خۇيزۇ قاتارلىق 49 مىللەت ياشايدۇ. ئومۇمىي نوپۇسى 23 مىليون 60 مىڭ

مىللىي ئاپتونومىيە ھوقۇقى ئىچكى موڭغۇلنى رونىاق تاپقۇزدى

بولۇپ، بۇنىڭ 3 مىليون 770 مىڭى موڭغۇل مىللىتى، بۇ يەر قەدىمدىن تارتىپ «شەرقىي تەرىپى ئورمان، غەربىي تەرىپى تۆمۈر، جەنۇبىي تەرىپى ئاشلىق، شىمالىي تەرىپى چارۋا مال، ھەممە يېرى كۆمۈر بىلەن قاپلانغان» دەپ تەرىپلىنىپ كەلگەن. ئىچكى موڭغۇل ئاپتونوم رايونى 1947-يىل 5-ئاينىڭ 1-كۈنى قۇرۇلغان.

مىللىي ئاپتونومىيە تۇنجى بولۇپ تۇرغىنىدا خوجايىن بولۇش ھوقۇقىنى بەردى. دۆلەت رەئىسى جيائ زېمىن مۇنداق دەپ كۆرسەتكەنىدى: «مىللىي رايونلارنىڭ ئاپتونومىيە ھوقۇقى ئاساسلىقى تۈز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى تەربىيىلەپ يېتىشتۈرۈپ، مىللىي رايونلاردىكى كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش،» 1996-يىلىنىڭ ئاخىرىدا ئىچكى موڭغۇل ئاپتونوم رايونىدىكى تۈز سانلىق مىللەت كادىرلىرى 169 مىڭ 700 گە يېتىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە كادىرلارنىڭ 23.43 % نى ئىگىلىدى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق قۇرۇلتىيى، ھۆكۈمەت، سىياسىي كېڭەش قاتارلىق رەھبەرلىك بەنزىلىرىدە ۋەزىپە ئۆتەۋاتقان تۈز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنىڭ نىسبىتى % 44 چامىسىغا يەتتى.

موڭغۇل تىل - يېزىقىنىڭ ئىشلىتىلىش تەرەققىياتىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايون پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدا موڭغۇلچە ۋە خەنزۇچە يېزىقنى تەڭ قوللىنىشنى ئوتتۇرىغا قويدى. مىللىي مائارىپنى زور كۈچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇردى. نۇرغۇن مەكتەپلەردە 2 خىل تىلدا دەرس ئۆتۈش يولغا قويۇلدى.

ئىچكى موڭغۇلدا مىللىي ئاپتونومىيە سىياسىتى يولغا قويۇلۇش بىلەن بىللە قېرىنداش ئۆلكىلەر بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنىڭ تەرەققىياتىغىمۇ ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىلدى.

ئىچكى موڭغۇل مول بايلىق ئەۋزەللىكىگە ئىگە. بۇ يەردىكى كان بايلىقلىرىنىڭ تۇرى 120 خىلدىن ئاشىدۇ، كۆمۈرنىڭ زاپاس مىقدارى مەملىكەت بويىچە 2-ئورۇندا تۇرىدۇ، كەم ئۇچرايدىغان بايلىقلارنىڭ مىقدارى مەملىكەت بويىچە بۇنداق بايلىق ئومۇمىي مىقدارىنىڭ % 97 نى ئىگىلەيدۇ. مەملىكەت بويىچە 4 چوڭ يايلاقنىڭ بىرى بۇ يەرگە جايلاشقان. ئىچكى موڭغۇل ئاپتونوم رايونى بۇ ئۇستۇنلۇكلىرى بىلەن تەرەققىي قىلغان قېرىنداش ئۆلكە، شەھەر، ئاپتونوم رايونلار بىلەن پەن-تېخنىكا ئىختىساس خادىملىرى، مەبلەغ جەھەتتە ئۆز ئارا ماسلىشىپ، ھەر جەھەتتىن ھەمكارلىشىش مۇناسىۋىتىنى ئورناتتى. دۆلەت 1-بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ئىچكى موڭغۇلدا مەملىكەت بويىچە نۆۋەتلىك قۇرۇلۇش تۇرىدىن 16 نى ئورۇنلاشتۇردى. باۋتو ئالىيۇمىن زاۋۇتى ۋە پولات زاۋۇتى قاتارلىق بىر تۇركۈم كارخانىلارنىڭ مەھسۇلاتى مەملىكەت بويىچە 2-ئورۇندا تۇرىدۇ.

ھازىر ئىچكى موڭغۇلنىڭ تەرەققىياتىنى تېخىمۇ ئىلگىرى سۈردى. 1990-يىلدىن بۇرۇن ئىچكى موڭغۇلنىڭ ئالبىكتر ئېنېرگىيە كۆچى يېتەرلىك ئەمەس ئىدى. لېكىن 1991-يىلدىن باشلاپ ئىچكى موڭغۇل بېيجىڭغا توك يەتكۈزۈپ بەرگىلى تۇردى. 1996-يىلى ئىچكى موڭغۇل تېخنىكىنىڭ تاڭدى دېگەن يېرىگە توك يەتكۈزۈپ بەردى. 8-بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە (1995 ـ 1991) شاڭخەي، شەنزۇڭ، جياڭسۇ قاتارلىق ئۆلكە، شەھەرلەرنىڭ ئىچكى موڭغۇلدا قۇرغان كارخانىلىرى 10 مىڭدىن ئاشتى. 1996-يىلى ئىچكى موڭغۇل ئاپتونوم رايونى مەملىكەت ئىچىدىكى ئۆلكە، شەھەرلەردىن 2 مىليارد 200 مىليون يۈەن مەبلەغ كىرگۈزدى. ھازىر ئىچكى موڭغۇل ئاپتونوم رايونىنىڭ تەرەققىي قىلغان رايونلار بىلەن بولغان ئىقتىسادىي مۇناسىۋىتى تېخىمۇ قويۇقلاشماقتا.

سۈرەتتە: ئاۋات بازارلار

سۈرەتتە: يايلاقتا ئوتلاپ يۈرگەن كالىلار

سۈرەتتە: ئىچكى موڭغۇلدىكى ئەڭ ئۇلغار بالىلار يەسلىسى

(«بوۋاقلىق جۇڭگو» ژورنىلىدىن)

جۇڭگو - روسيە قوشما بايانات

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 11-نويابر تېلېگراممىسى.

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن بىلەن روسيە فېدېراتسىيىسىنىڭ زۇڭتۇنى يېلتسىن ئىمزالىغان جۇڭگو-روسيە قوشما بايانىتى بۈگۈن بۈ يەردە ئېلان قىلىندى. قوشما بايانات تۆۋەندىكىچە:

جۇڭگو - روسيە قوشما بايانىتى

1997-يىل 11-ئاينىڭ 10-كۈنى جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن بىلەن روسيە فېدېراتسىيىسىنىڭ زۇڭتۇنى يېلتسىن بېيجىڭدا 5-قېتىم ئالىي دەرىجىلىكلەر ئۇچرىشىشىنى ئۆتكۈزدى. 2 دۆلەت رەھبەرلىرى 2 تەرەپ مۇناسىۋىتىنىڭ ھازىرقى ئەھۋالى ۋە ئىستىقبالى ھەم زور خەلقئارا مەسىلىلەر توغرىسىدا تەپسىلىي مۇزاكىرىلەشتى ھەم كەڭ دائىرە بىردەك قاراشقا كەلدى، ئۇچرىشىش تولۇق مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى.

1

جۇڭگو بىلەن روسيىنىڭ كۆپ قۇتۇپلۇق دۇنيانى ۋە يېڭى، تېخىمۇ مۇكەممەل خەلقئارا سىياسىي، ئىقتىسادىي تەرتىپ ئورنىتىش يولىدا قوللانغان ئىجابىي ھەرىكىتى خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ كەڭ قوللىشىغا ئېرىشتى، ئەسىر ئالمىشىش ئالدىدا تۇرۇۋاتقان خەلقئارا ۋەزىيەتكە ياخشى تەسىر كۆرسەتتى.

2 تەرەپ جۇڭگو - روسيە دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى داۋاملىق زاۋاجلاندۇرۇشنى خالايدۇ ۋە بۇنداق مۇناسىۋەتنى ئاسىيا، ياۋروپا چوڭ قۇرۇقلۇقى ۋە تىنچ ئوكيان رايونىنىڭ بىخەتەرلىكى، مۇقىملىقى ۋە ئىقتىسادىنىڭ گۈللىنىشىنىڭ مۇھىم تەركىبي قىسمى، دەپ قارايدۇ. جۇڭگو - روسيە مۇناسىۋىتى ھەر قانداق 3-دۆلەتكە قارىتىلمايدۇ، جۇڭگومۇ، روسيىمۇ زومىگەرلىكنى كۆزلىمەيدۇ، كېڭەيمىچىلىك قىلىش نىيىتىدىنمۇ بولمايدۇ.

2 تەرەپ مەنمۇنىيەت بىلەن جۇڭگو، روسيە، ئامېرىكا، ياپونىيە قاتارلىق دۆلەتلەرنىڭ ئۆزئارا مۇناسىۋىتى يېقىندا ئۆتكۈزۈلگەن ئالىي دەرىجىلىكلەر ئۇچرىشىشى ئارقىلىق پائال راۋاجلاندى، دەپ كۆرسەتتى. جۇڭگو بىلەن روسيە مۇنداق دەپ قارىدى: دۆلەتلەر ئارا 3-دۆلەتكە قارىتىلغان ئىتتىپاق ئورنىتىدىغان ئۈستراتېگىيىلىك بىرلىشىدىغان دەۋر كەلمەسكە كەتتى، ھەر قايسى دۆلەت، بولۇپمۇ چوڭ دۆلەتلەر دۇنيانىڭ كۆپ قۇتۇپلۇشىش يۆزلىنىشىگە ئۈيغۇنلىشىشى ھەم بىر-بىرىگە ھۆرمەت قىلىش، باراۋەر بولۇش، ھەرقايسى تەرەپلەرگە پايدا يەتكۈزۈش ھەم ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ مەنپەئىتىگە ئېتىبار بېرىش پرىنسىپى ئاساسىدا مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇشى كېرەك. بۇ دۇنيانىڭ تىنچلىقى ۋە تەرەققىياتى ئۈچۈن ئىنتايىن مۇھىم. 2 تەرەپ مۇشۇنىڭ ئۈچۈن تېرىشچانلىق كۆرسىتىشكە بەل باغلىدى.

جۇڭگو بىلەن روسيە مۇنداق دەپ قارىدى: يېڭى ئەسىردە دۆلەتلەرنىڭ بىر - بىرىگە ئىشىنىشى، باراۋەرلىكتە ھەمكارلىشىشى ھەم ئۇلارنىڭ كۆپ خىللاشقان بىرلىكى ئىنسانىيەتنىڭ تىنچلىقى ۋە گۈللىنىشىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىدۇ. ئورتاق تېرىشىش

2

جۇڭگو، روسيە دۆلەت باشلىقلىرى مۇنۇلارنى تەنتەنە بىلەن جاكارلىدى: 1991-يىل 5-ئاينىڭ 16-كۈنىدىكى كېلىشىمگە ئاساسەن ئىلپ بېرىلغان جۇڭگو - روسيە چېگرىسىنىڭ شەرقىي بۆلىكىنى بەلگىلەشكە دائىر ھەر قايسى مەسىلىلەر بىردەك ھەل بولدى، جۇڭگو- روسيە چېگرىسى شەرقىي بۆلىكىنىڭ بەلگىلەنگەن قىسمى (تەخمىنەن 4200 كىلومېتر) 2 دۆلەت مۇناسىۋەت تارىخىدا تۇنجى قېتىم توغرا بەلگىلەندى، بۇ مۇشۇ قېتىملىق ئالىي دەرىجىلىكلەر ئۇچرىشىشىنىڭ زور نەتىجىسى، شۇنداقلا 2 تەرەپنىڭ ئورتاق تېرىشىشى، بىر - بىرىگە ھۆرمەت قىلىشى ھەم بىر - بىرىنىڭ مەنپەئىتىنى ھېسابقا ئالغانلىقىدىن قولغا كەلدى.

2 تەرەپ جۇڭگو - روسيە چېگرىسىنىڭ غەربىي بۆلىكى (تەخمىنەن 55 كىلومېتر)نى بەلگىلەش خىزمىتىنى كېڭىشىپ بېكىتىلگەن قەرەل ئىچىدە ئورۇنداشنى خالايدىغانلىقىنى جاكارلىدى. ئورتاق چېگرىنى پۈتۈنلەي بەلگىلەش ئۈچۈن 2 تەرەپ قېپقالغان ئايرىم چېگرا مەسلىسىنى ئادىل، مۇۋاپىق ھەل قىلىش يولىدا داۋاملىق سۆھبەتلىشىدۇ.

جۇڭگو- روسيە چېگرىسىنى بەلگىلەش مەسلىسىنىڭ ئوڭۇشلۇق ھەل قىلىنغانلىقى باراۋەرلىكتە كېڭىشىش، بىر-بىرىنى چۈشىنىش، بىر - بىرىگە يول قويۇش روھى بويىچە تارىخىتىن قېپقالغان مەسىلىلەرنى ئادىل، مۇۋاپىق ھەل قىلىشنىڭ ئۈلگىسى، بۇ جۇڭگو-روسيە چېگرا رايونلىرىنىڭ تىنچ، بىخەتەر، مۇقىم بولۇشى ۋە گۈللىنىشى، 2 دۆلەت ئارىسىدىكى دوستلۇق، ئىناق، قوشنىدارچىلىق ۋە رايون مۇقىملىقى ئۈچۈن قوشۇلغان تۆھپە، ئۇ 2 مەملىكەت خەلقىنىڭ ئورتاق ئارزۇسىغا ئۇيغۇن.

3

2 تەرەپ جۇڭگو، روسيە دۆلەت باشلىقلىرى ئىمزالىغان 4 قوشما بايانىتىنىڭ 2 تەرەپ مۇناسىۋىتىنى پائال راۋاجلاندۇرۇش ۋە باراۋەر بولۇش، ئۆز - ئارا ئىشىنىش، 21-ئەسىرگە يۆزلەنگەن ئىستراتېگىيىلىك ھەمكارلىشىش، شېرىكلىك مۇناسىۋىتە جەريانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشتا زور رول ئويناغانلىقىغا يۇكسەك باھا بەردى. 2 تەرەپ يۇقىرىدىكى 4 بايانات بەلگىلەنگەن پرىنسىپلارنىڭ ناھايىتى رېئال ئەھمىيەتكە ئىگە ئىكەنلىكىنى قايتا تەكىتلىدى ھەم تۆۋەندىكى نۇقتىلارنى ئالاھىدە ئەھمىيەتكە ئىگە، دەپ قارىدى:

1) ئىشىنىشنى كۈچەيتىش ، ئۆزئارا ھۆرمەت قىلىش، باراۋەرلىك ئاساسىدا ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش، بىر - بىرىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىق. 2 تەرەپ بىردەك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: تارىخىي تەجرىبە - ساۋاقلارنى يەكۈنلەپ، ب د ت نىزامنامىسىنىڭ مەقسىتى، پرىنسىپى ۋە باشقا ئالپبارالارنى قوزغۇش.

3) يۈقىرى تېخنىكا بويىچە سېلىنما سېلىش، ئىشلەپچىقىرىش ساھەسى ۋە ئۇل تەقسىمات ساھەسىدىكى پەن - تېخنىكا ھەمكارلىقىنى ئىلگىرى سۈرۈش.

4) ترانسپورت ۋە خەۋەرلىشىش ساھەسىدە 2 تەرەپلىك ئەھمىيەتكە ئە رايون، پۈتۈن يەر شارى ئەھمىيىتىگە ئىگە چوڭ تېپتىكى ئۇزاق مۇددەتلىك ھەمكارلىق تۈرلىرىنى ئەملىلەشتۈرۈش.

5) ئۆزئارا مەبلەغ سېلىشقا ئىلھام بېرىش، شېرىك كارخانا قۇرۇش، ھەرقايسى ئۆز دۆلەتلىرىنىڭ قانۇنلىرى ۋە 2 دۆلەت ھازىر يولغا قويۇۋاتقان قائىدە - تۈزۈملىرىگە ئاساسەن، ئىقتىساد- تېخنىكا تەرەققىيات رايونى ۋە چېگرا سودا رايونى قۇرۇش، رايونلار، بولۇپمۇ چېگرا رايونلار ئارا ئۇزاق مۇددەتلىك ماسلىشىش ئاساسىدا ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقىنى راۋاجلاندۇرۇشنى ئىلگىرى سۈرۈش.

6) ھەربىي تېخنىكا ساھەسىدىكى مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇش 2 تەرەپلىك ھەمكارلىقنىڭ مۇھىم تەركىبي قىسمى. بۇ جەھەتتە 2 تەرەپ ب د ت نىزامنامىسى ۋە ھەرقايسىسى ئۆزى ئۈستىگە ئالغان خەلقئارا مەجبۇرىيەتلەرگە قاتتىق ئەمەل قىلىپ، رايون ۋە يەر شارىنىڭ خەۋپسىزلىكى ۋە مۇقىملىقىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ ۋە قوغدايدۇ. جۇڭگو بىلەن روسيىنىڭ ھەربىي تېخنىكا جەھەتتىكى ھەمكارلىقى 3- دۆلەتكە قارىتىلمايدۇ.

7) مەدەنىيەت، ماتبۇرات ساھەسىدىكى ئالماشتۇرۇش ۋە ئالاقىنى كېڭەيتىش، جۇڭگو، روسيە خەلقلىرىنىڭ دوستلۇقى ۋە ئۆزئارا چۈشىنىشىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشنىڭ مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

8) مۇھىتنى ئاسراش، ياخشىلاش، چېگرا ھالقىدىغان بۇلغىنىشتىن ئورتاق مۇداپىئەلىنىش، تەبىئىي بايلىق (چېگرا ھالقىدىغان سۇ بايلىقىنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ) دىن مۇۋاپىق پايدىلىنىش ۋە تېجەپ پايدىلىنىش جەھەتتە ھەمكارلىشىش.

9) ئەدلىيە ئورگانلىرىنىڭ ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىش، جۇملىدىن دۆلەت ھالقىپ جىنايەت ئۆتكۈزۈشكە بىرلىكتە تېرىشىپ زەربە بېرىش.

5

2 دۆلەت باشلىقلىرى مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: 2 دۆلەتنىڭ ئىجتىمائىي ساھەلىرى ۋە ھەرقايسى ياش قاتلىمىدىكىلەرنىڭ ۋەكىللىرى كەڭ كۆلەمدە قاتناشقان ۋە قوللىغان جۇڭگو - روسيە دوستلۇق، تىنچلىق، تەرەققىيات كومىتېتىنىڭ رەسمىي ئىشقا كىرىشكەنلىكى جۇڭگو - روسيە خەلقلىرىنىڭ ئەنئەنىۋى دوستلۇقىنى راۋاجلاندۇرۇشتا يېڭى، مۇھىم قەدەم تاشلانغانلىقىدىن دېرەك بېرىدۇ. كومىتېتنىڭ پائالىيىتى جۇڭگو بىلەن روسيىنىڭ شېرىكلىك، ئىشىنىش ۋە قوشنىدارچىلىق ئەنئەنىسىنى مۇستەھكەملەيدۇ.

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن (ئىمزا)

روسيە فېدېراتسىيىسى رەئىسى يېلتسىن (ئىمزا)

1997-يىل 11-ئاي 10-كۈنى، بېيجىڭ

دۆلەتلەرنىڭ بىر - بىرىگە ئىشىنىشى، باراۋەرلىكتە ھەمكارلىشىش ھەم ئۇلارنىڭ كۆپ خىللاشقان بىرلىكى ئىنسانىيەتنىڭ تىنچلىقى ۋە گۈللىنىشىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىدۇ. ئورتاق تىرىشىش ئارقىلىقلا، 21 - ئەسىرگە يۆزلەنگەن، ھەممە تەرەپ باراۋەر بولغان، ئايرىۋەتكىلى بولمايدىغان يەر شارى، رايون ۋە 2-ئورۇنداشكى رايون بىخەتەرلىك تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلغىلى بولىدۇ.

ھۆكۈمىتى ئۇچرىشىش ئۇچۇرىنى ئېلان قىلدى

يېلتسىن ۋە ئامېرىكا دۆلەت باشلىقى ئارىسىدا تېلېفون سۆھبىتى ئۆتكۈزۈلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خاربىن، 11 - نويابىر تېلېگراممىسى. روسىيە ۋەزىتۇڭى يېلتسىن بۈگۈن بۇ يەردە جۇڭگو - روسىيە چېگرا رايونلىرىنىڭ رەھبەرلىرى ۋە سودا شىركەتلىرىنىڭ ۋەكىللىرى بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق بايان قىلدى: 2 تەرەپنىڭ ئىقتىساد - سودا مۇناسىۋىتىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن 2 تەرەپنىڭ چېگرا سودىسى جەھەتتىكى ھەمكارلىقىنى يەنمۇ كۈچەيتىشنى ئۈمىد قىلىمىز.

يېلتسىن مۇنداق دېدى: روسىيە جۇڭگو بىلەن بولغان ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىدۇ، جۇڭگو تەرەپ روسىيىنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك تەرەققىيات پىلانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشىغا ياردەم بېرىدۇ، روسىيە - جۇڭگو ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقى چېگرا رايونلىرىنىڭ ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇشتا مۇھىم رول ئوينايدۇ، ئىككى دۆلەت ھۆكۈمىتى بۇ ساھەدىكى ھەمكارلىقنى كۈچەيتىشكە تىرىشىدۇ.

يېلتسىن مۇنداق دېدى: روسىيە - جۇڭگو چېگرا رايونلىرىنىڭ ئىقتىسادىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن ئىككى دۆلەت ھۆكۈمىتى ئىككى تەرەپ ئارىسىدا ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىشنى مۇستەھكەملەيدۇ.

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى جيالك زېمىن (ئىمزا)

روسىيە فېدېراتسىيىسىنىڭ زۇڭتۇڭى ب. ن يېلتسىن (ئىمزا)

1997 - يىل 11 - ئاينىڭ 10 - كۈنى بېيجىڭ

جيالك زېمىن ئاسىيا - تىنچ ئوكيان رايونى ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تەشكىلاتى رەھبەرلىرىنىڭ بىرەسمىي يىغىنىغا قاتنىشىدۇ ھەم كانادا ۋە مېكسىكىدا زىيارەتتە بولىدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 11-نويابىر تېلېگراممىسى. دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ بايانىتچىسى شېن گوفاڭ بۈگۈن چۈشتىن كېيىن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا مۇنداق دەپ جاكارلىدى: ئاسىيا - تىنچ ئوكيان رايونى ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تەشكىلاتىنىڭ بۇ يىلقى ساھىبخانىلىقى كانادانىڭ زۇڭلىسى كرېتسىئاننىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، دۆلەت رەئىسى جيالك زېمىن 11-ئاينىڭ 24-كۈندىن 25-كۈنگىچە كانادانىڭ ۋانكۇۋېر شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلىدىغان ئاسىيا - تىنچ ئوكيان رايونى ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تەشكىلاتىنىڭ 5-نۆۋەتلىك رەھبەرلەر بىرەسمىي يىغىنىغا قاتنىشىدۇ.

كانادا ۋالىيسى روھبۇ رەھبىران ۋە مېكسىكا زۇڭتۇڭى سەيدلونىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، رەئىس جيالك زېمىن 11-ئاينىڭ 26 - كۈندىن 29-كۈنگىچە كانادا، 11-ئاينىڭ 30 - كۈندىن 12-ئاينىڭ 3-كۈنگىچە مېكسىكىدا دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىدە بولىدۇ.

بۈنىڭدىن ئىلگىرى، گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دىپلوماتىيە مىنىستىرى چېن چىچېن ۋە تاشقى ئىقتىساد، سودا مىنىستىرى ۋۇيى تەكلىپكە بىنائەن 11-ئاينىڭ 21-كۈندىن 22-كۈنگىچە ۋانكۇۋېردا ئېچىلىدىغان ئاسىيا - تىنچ ئوكيان رايونى ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تەشكىلاتىنىڭ 9-نۆۋەتلىك مىنىستر دەرىجىلىك يىغىنىغا قاتنىشىدۇ.

ئىسرائىلىيىدە 100 مىڭدىن كۆپرەك كىشى رابىننى ياد ئېتىپ يىغلىش ئۇتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 8 - نويابىر تېلېگراممىسى. 100 مىڭدىن كۆپرەك ئىسرائىلىيلىك ئامما 8 - نويابىر كەچتە تېل- ئاۋىۋتكى رابىن مەيدانىدا يىغلىش ئۇتكۈزۈپ، مەرھۇم زۇڭلى رابىننى ياد ئەتتى.

ئىسرائىلىيە لېيبورىستلار پارتىيىسىنىڭ داھىيسى بارائ يىغلىشتا بارلىق ئىسرائىلىيلىكلەرنىڭ رابىننىڭ ئىرادىسىگە ۋارىسلىق قىلىپ، تىنچلىقنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن ئورتاق تىرىشچانلىق كۆرسىتىشىنى مۇراجىئەت قىلدى. ئۇ زوراۋانلىق تەل - تۆكۈس تۇسالغۇلىرىنى يېڭىپ ئۆتۈپ، ئىسرائىلىيە بىلەن پەلەستىن ئارىسىدا ئىلگىرى ئىمزالانغان كېلىشىملەرنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنى تەلەپ قىلدى.

تۇغستىلكەنكە قەدەر، ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىنى داۋاملىق ئىلگىرى سۈرىدىغانلىقى توغرىسىدا قەسەم قىلدى. ئىسرائىلىيىنىڭ سابائەت ۋە سودا مىنىستىرى شارانسكى، سابىق زۇڭلى پېرېس ۋە رابىننىڭ رەپىقىسى رئىيا يىغلىشقا قاتناشتى.

ئىسرائىلىيىنىڭ ھەر ساھە زاتلىرى 4 - نويابىردىن باشلاپ بىر قاتار پائالىيەتلەرنى ئۇتكۈزۈپ، رابىننىڭ قەستكە ئۇچرىغانلىقىنىڭ 2 يىللىقىنى خاتىرىلىدى. بۇ پائالىيەت مۇشۇ ئاينىڭ 13 - كۈنگىچە داۋاملىشىدۇ.

ياپونىيە ھۆكۈمىتى ۋە گېزىتلىرى زۇڭلى لى پېڭنىڭ ياپونىيەدە زىيارەتتە بولۇشىنى قىزغىن قارشى ئالىدىغانلىقىنى بىلدۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دۇڭجىڭ، 11-نويابىر تېلېگراممىسى. ياپونىيە ھۆكۈمىتى ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى سۇنگاڭ جيەنزاۋ بۈگۈن سۆھبەت بايان قىلىپ، ياپونىيەدىكى ئاساسلىق گېزىت «كۈندىلىك خەۋەرلەر» گېزىتى باش ماقالە ئېلان قىلىپ، جۇڭگو گوۋۇيۈەننىڭ زۇڭلىسى لى پېڭنىڭ ياپونىيەدە زىيارەتتە بولۇشىنى قىزغىن قارشى ئالىدىغانلىقىنى بىلدۈردى، ياپونىيە، جۇڭگو رەھبەرلىرىنىڭ ئۆزئارا زىيارەتلىرى ئۈزئارا ئىشەنچنى كۈچەيتىدۇ، 2 دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ مۇقىملىقىنى يەنمۇ ئىلگىرى سۈرىدۇ، دەپ ھېسابلىدى.

سۇنگاڭ جيەنزاۋ مۇخبىر بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: «زۇڭلى لى پېڭنىڭ زىيارەتكە كېلىشى ياپونىيە، جۇڭگو رەھبەرلىرى ئوتتۇرىسىدىكى بىر-بىرىگە ئىشىنىدىغان مۇناسىۋەتنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ئىنتايىن مۇھىم». ئۇ زۇڭلى لى پېڭنىڭ ياپونىيەدە زىيارەتتە بولۇشىنى قىزغىن قارشى ئالىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

«كۈندىلىك خەۋەرلەر» گېزىتىنىڭ بۈگۈنكى باش ماقالىسىدە، زۇڭلى لى پېڭنىڭ زىيارەتكە كېلىشى ياپونىيە - جۇڭگو مۇناسىۋىتىنى كۈچەيتىشتە ئىنتايىن مۇھىم، دېيىلدى.

باش ماقالىدە مۇنداق كۆرسىتىلدى: بۈلتۇر ياپونىيە- جۇڭگو سودا ئومۇمىي سومىسى 60 مىليارد دوللاردىن كۆپرەككە يەتتى. ياپونىيە جۇڭگونىڭ ئەڭ چوڭ سودا شېرىكى، جۇڭگومۇ ياپونىيىنىڭ 2-چوڭ سودا شېرىكى بولۇپ قالدى. زۇڭلى لى پېڭنىڭ ياپونىيىدە زىيارەتتە بولۇشى ياپونىيە بىلەن جۇڭگونىڭ ئىقتىساد ۋە سودا مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىنى يەنمۇ ئىلگىرى سۈرىدۇ.

كاراشىم باشچىلىقىدىكى ب د ت يەۋقۇلئاددە ئەلچىلەر ئومكى 11-ئايىنىڭ 9 - كۈنى ب د ت باش شتابىغا قايتىپ كەلدى، ب د ت نىڭ ئىراقتىكى يارىشۇرۇشمۇ مەغلۇبىيەت بىلەن ئايىغلاشتى. 10 - نويابىر ئامېرىكا ئارمىيىسىنىڭ «U-2» تىپلىق بىر ئايروپىلانى ئىراقنىڭ ھاۋا بوشلۇقىغا كىردى، ئامېرىكىمۇ، ئىراقمۇ ھەربىي جەھەتتىن زەربە بېرىدىغانلىقىنى جاكارلىدى، بۇنىڭ بىلەن پارس قولتۇقى كرىزىسى يەنمۇ كۈچەيدى.

سۆزەمتە: پارس قولتۇقىدا چارلاپ يۈرگەن ئامېرىكىنىڭ «نەمىز» نامىلىق ئاۋئىنامانكىسىدىكى ئەسكەر باشقۇرۇلىدىغان بومبىنى قاچىلىماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

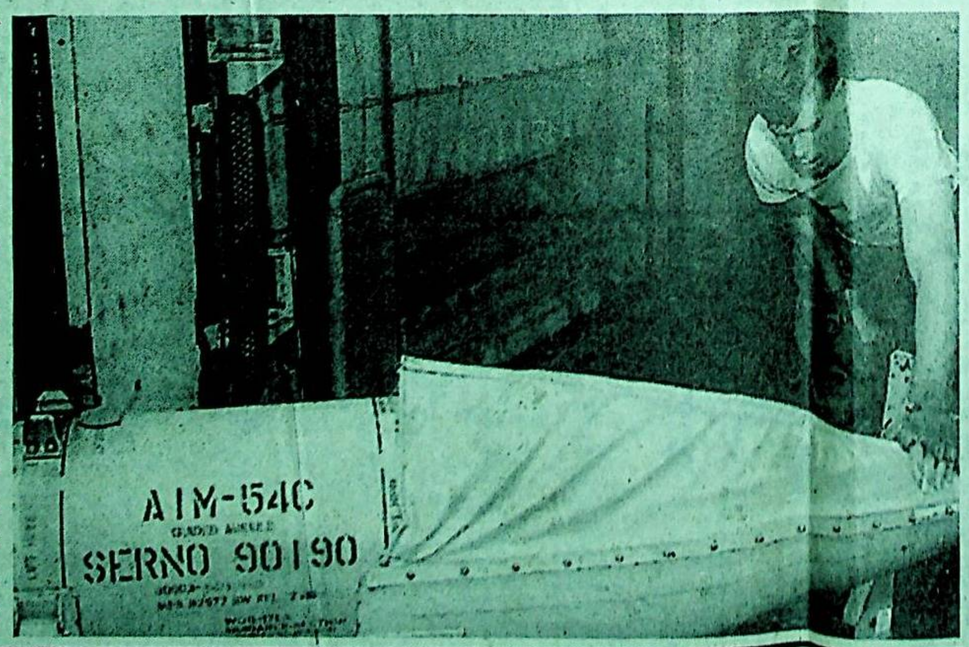

يېلتسىن روسىيە بىلەن جۇڭگونىڭ چېگرا سودىسى ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىشنى ئۈمىد قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خاربىن، 11 - نويابىر تېلېگراممىسى. روسىيە ۋەزىتۇڭى يېلتسىن بۈگۈن بۇ يەردە جۇڭگو - روسىيە چېگرا رايونلىرىنىڭ رەھبەرلىرى ۋە سودا شىركەتلىرىنىڭ ۋەكىللىرى بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق بايان قىلدى: 2 تەرەپنىڭ ئىقتىساد - سودا مۇناسىۋىتىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن 2 تەرەپنىڭ چېگرا سودىسى جەھەتتىكى ھەمكارلىقىنى يەنمۇ كۈچەيتىشنى ئۈمىد قىلىمىز.

يېلتسىن مۇنداق دېدى: روسىيە جۇڭگو بىلەن بولغان ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىدۇ، جۇڭگو تەرەپ روسىيىنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك تەرەققىيات پىلانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشىغا ياردەم بېرىدۇ، روسىيە - جۇڭگو ئىقتىساد- سودا ھەمكارلىقى چېگرا رايونىدىن باشلاندى، چېگرا سودىسى 2 دۆلەتنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقىنى كۆزدە تۇتىدۇ، جۇڭگو - روسىيە چېگرا رايونلىرىنىڭ ئىقتىسادىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە مۇھىم رول ئوينايدۇ، ئىككى تەرەپ ئۇنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئۇنىڭدىن مۇكەممەل پايدىلىنىشى مۇستەھكەملەيدۇ.

مۇنداق دېدى: روسىيە - جۇڭگو چېگرا رايونلىرىنىڭ ئىقتىسادىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن ئىككى تەرەپ ئارىسىدا ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىشنى مۇستەھكەملەيدۇ.

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى جيالك زېمىن (ئىمزا)

روسىيە فېدېراتسىيىسىنىڭ زۇڭتۇڭى ب. ن يېلتسىن (ئىمزا)

1997 - يىل 11 - ئاينىڭ 10 - كۈنى بېيجىڭ

ئادرېس: ئۇرۇمچى شەھىرى، يائۈجياك كوچىسى 1 - نومۇر، تېلېفون باش ئايلاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇلۇك، پارچە باھاسى: 25 پۇلۇك (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报 （维吾尔文） （بۇ سان 6 بەت）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65——0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋاكالەت نومۇرى: 1ـ57)

1997 - يىل
نويابىر
13
پەيشەنبە

ئۇرۇمچىنىڭ ھاۋارايى:
كۈندۈزى ئازراق قار يېغىدۇ، كېچىسى بۇلۇتلۇق بولىدۇ، تېمپېراتۇرا -7℃ - -3℃ بولىدۇ. 4 - 5 بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

ناھىيىنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇرۇش نەق مەيدان يىغىنى ئايالغلاشتى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز فالك يۇنجىلك، جالك شىنلىي، تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز يالك شۇيمۇ خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايون ئاچقان ناھىيىنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇرۇش نەق مەيدان يىغىنى 11-ئاينىڭ 7-كۈنى پىچان ناھىيىسىدە ئايالغلاشتى.

يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئاپتونوم رايونلۇق قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇشقا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسىنىڭ باشلىقى قېيۇم باھاۋۇدۇن رياسەتچىلىك قىلدى. ئۇ مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى: جايلار تېزدىن ناھىيىنى، يېزىنى، كەنتنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش ئومۇمىي پىلانىنى تۈزۈپ چىقىشى كېرەك. جايلار قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش ئاپپاراتلىرىنى كۈچەيتىشى ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈشى، قوشۇن قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشى، قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇش ئاپپاراتلىرىغا ھوقۇق بېرىشى، خراجىتىگە كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇش ۋە ناھىيىنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش خىزمىتىگە بولغان تەشكىلىي رەھبەرلىكىنى ھەقىقىي كۈچەيتىشى، پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ 1-قېتىملىق رەھبەرلىرىنىڭ ئومۇمىي جەھەتتىن مەسئۇل بولۇشىنى ئاچقۇچلۇق ھالقا سۈپىتىدە تۇتۇشى كېرەك.

يىغىندا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى يۈسۈپ مۇھەممىدى جايلار، تارماقلاردىن 15- قۇرۇلتاينىڭ روھىنى قىبلىنەما قىلىپ، ناھىيىنى قانۇن بويىچە تۇزەش قارىشىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇپ، مەمۇرىي ئىشلارنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇشنى بۆسۈش ئېغىزى قىلىشتا چىڭ تۇرۇشنى تەلەپ قىلدى.

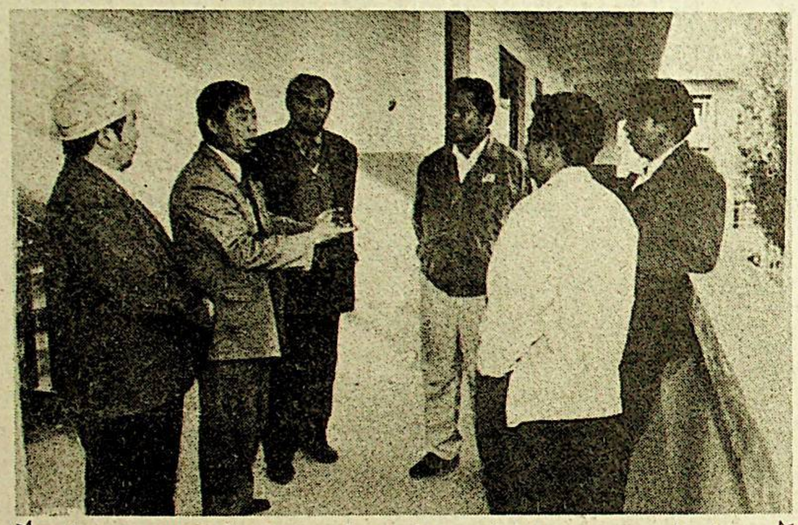

باي ناھىيىسى يېقىنقى 3 يىلدىن بۇيان 8 مىليون 877 مىڭ 900 يۈەن مەبلەغ سېلىپ، ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ 31 مىڭ 857 كۆزادرات مېتىر كۆلەمدىكى خەتەرلىك ئۆيلىرىنى يېڭىلاپ سالدى.

سۈرەتتە: ناھىيە ۋە ناھىيىلىك مائارىپ ئىدارىسى قاتارلىق ئالاقىدار تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرى 1- باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ ئاساس قۇرۇلۇش ئەھۋالىنى تەكشۈرمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز سادىق ئۇمەر فوتوسى

بىلىمگە ھۆرمەت قىلايلى، ئىختىساس ئىگىلىرىگە ھۆرمەت قىلايلى

ئاپتونوم رايون گەۋدىلىك تۆھپە قوشقان مۇنەۋۋەر مۇتەخەسسىسلەرگە نام بېرىش يىغىنى ئاچتى

ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرىدىن ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت، جانابىل، قېيۇم باھاۋۇدۇن، جاڭ ۋېنيۇ، جۇشېڭتاۋ، چېن دېمىن، خۇجىيەن، شۇي پېڭ، ماۋدېخۇا قاتارلىقلار مۇنەۋۋەر مۇتەخەسسىسلەرگە شەرەپ گۈۋاھنامىسى تارقىتىپ بەردى

ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت قاتارلىق ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرى ھەر مىللەت مۇنەۋۋەر مۇتەخەسسىسلەرگە گۈۋاھنامە بەرمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ ۋېيجۈن فوتوسى

* * *

ئۆز مۇخبىرىمىز مەۋلان سابىت خەۋەر قىلىدۇ: 11 - ئاينىڭ 12 - كۈنى چۈشتىن كېيىن «1 - ئاۋغۇست» ھەربىيلەر كۇلۇبىدا قىزغىن ئالقىش ساداسى ياڭرىدى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يەردە 1997 - 2001 - يىللىرىچە مۇنەۋۋەر مۇتەخەسسىس بولغانلارغا نام بېرىش چوڭ يىغىنى ئېچىپ، مۇھەممەت روزى قاتارلىق جەمئىيەتنىڭ ھۆرمىتىگە ۋە بىرلىغان تونۇشىنى ئۆستۈرۈپ، دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ زىيالىيلار سىياسىتىنى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىشى، مالىيە ئەھۋالى يار بەرگەن شارائىتتا پەن - تېخنىكا خادىملىرى ۋە زىيالىيلارنىڭ خىزمەت شارائىتى، تۇرمۇش شارائىتىنى زور كۈچ بىلەن ياخشىلىشى كېرەك. نۆۋەتتە نۇقتىلىق ھالدا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشى ۋە جەمئىيەت تەرەققىياتىغا ئالاھىدە تۆھپە قوشقان زىيالىيلار ۋە چەت - ياقا، نامرات رايونلاردا، ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ ئالدىنقى سەپىدە ئىشلەۋاتقان زىيالىيلارنىڭ خىزمەت، تۇرمۇش شارائىتىنى ياخشىلاپ، ئۇلارنىڭ ئۆز رولىنى جارى قىلدۇرۇشىغا ياخشى شارائىت يارىتىپ بېرىشى كېرەك.

جەمئىيەتنىڭ ھۆرمىتىگە ۋە بىردەك ئېتىراپ قىلىشىغا مۇناسىپتۇر. پارتىيە، خەلق ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەرقايسى سەپلىردە، ھەرقايسى ساھەلىردە ئۆزىنى ئۇنتۇغان ھالدا جاپاغا چىداپ ئىشلەۋاتقان پەن - تېخنىكا خادىملىرى ۋە زىيالىيلارنى ئۇنتۇپ قالمايدۇ. ئۇلار ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، «پەن - مائارىپقا تايىنىپ شىنجاڭنى گۈللەندۈرۈش» ئىستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇشقا مۇھىم تۆھپىلەرنى قوشتى.

ۋاڭ لېچۈەن مۇنداق دېدى: ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك سىرتقا ئېچىۋېتىلگەندىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزدا كىشىنىڭ كۆزىنى قاماشتۇرغىدەك نەتىجىلەر قولغا كەلگەن بولسىمۇ، 1. ئىشلەپچىقىرىش كۆچىنىڭ كۆچلۈك بولماسلىقى، 2. ئىشلەپچىقىرىش كۆچىنىڭ سەرخىل بولماسلىقى، 3. ئىشلەپچىقىرىش كۆچىنىڭ تەرەققىياتى ئاستا بولۇشتەك سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن تەرەققىيات قەدىمى ئاستا بولۇپ كەلدى. بۇ مەسىلىنى ھەل قىلىشتا، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىنتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىشىغا، پەن- تېخنىكا خادىملىرى ۋە زىيالىيلارنىڭ ئىنتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىشىغا ئېھتىياجلىق. ھۆكۈمەتلەر پەن - تېخنىكىغا بولغان تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ زىيالىيلار سىياسىتىنى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىشى، مالىيە ئەھۋالى يار بەرگەن شارائىتتا پەن - تېخنىكا خادىملىرى ۋە زىيالىيلارنىڭ خىزمەت شارائىتى، تۇرمۇش شارائىتىنى زور كۈچ بىلەن ياخشىلىشى كېرەك. نۆۋەتتە نۇقتىلىق ھالدا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشى ۋە جەمئىيەت تەرەققىياتىغا ئالاھىدە تۆھپە قوشقان زىيالىيلار ۋە چەت - ياقا، نامرات رايونلاردا، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ئالدىنقى سەپىدە ئىشلەۋاتقان زىيالىيلارنىڭ خىزمەت، تۇرمۇش شارائىتىنى ياخشىلاپ، ئۇلارنىڭ ئۆز رولىنى جارى قىلدۇرۇشىغا ياخشى شارائىت يارىتىپ بېرىشى كېرەك.

جۇشېڭتاۋ ۋە ئابدۇرېھىم ھامىد كېرەم ئىمىننى سەممىي قوبۇل قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ خۇگۈيې خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جۇشېڭتاۋ ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى ئابدۇرېھىم ھامىد 11 - ئاينىڭ 8 - كۈنى چۈشتىن كېيىن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم يېڭىن زالىدا نەتىجىسى ھەم يۇنگدىن كېسىكى بىلانىنى چىقىرىپ، نامرات ئائىلىلەرنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشىغا ياردەم بەردى. كەنتكە مەكتەپ، دوختۇرخانا سېلىپ بەردى.

قوبۇل قىلىشتا كېرەم ئىمىن ئۆزىنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىش جەريانى، قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىسى ھەم يۇنگدىن كېسىكى بىلانىنى چىقىرىپ، نامرات ئائىلىلەرنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشىغا ياردەم بەردى. كەنتكە مەكتەپ، دوختۇرخانا سېلىپ بەردى.

قوبۇل قىلىشتا كېرەم ئىمىن ئۆزىنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىش جەريانى، قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىسى ھەم يۇنگدىن كېسىكى بىلانىنى ئارقىلىق كۆرسەتتىڭىز؛ ئىككىنچىدىن، سىزنىڭ بېيىش جەھەتتە تاللىغان يولىڭىز توغرا، تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق ۋە پىششىقلاشنى تەڭ تۇتۇپسىز؛ ئۈچىنچىسى، سىز بېيىغاندىن كېيىن يېراقنى ئويلاپ، مەكتەپ، دوختۇرخانا سېلىپسىز، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشتا ئالدى بىلەن

قىزغىن ئالاقىش ساداسى ياڭرىدى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يەردە 1997 ـ 2001 ـ يىلىغىچە مۇنەۋۋەر مۇتەخەسسىس بولغانلارغا نام بېرىش چوڭ يىغىنى ئېچىپ، مۇھەممەت روزى قاتارلىق 62 كىشىگە ئالاھىدە تۆھپە قوشقان مۇنەۋۋەر مۇتەخەسسىس دېگەن شەرەپلىك نام بەردى.

نام بېرىش يىغىنىغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جۇشېڭتاۋ رياسەتچىلىك قىلدى. يىغىندا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋالڭ لېچۈەن سۆز قىلدى. نام بېرىش يىغىنىغا ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرىدىن ئابلەت ئابدۇرېشت، جانابىل، قېيۇم باھاۋۇدۇن، جالڭ ۋېنيۇ، چېن دېمىن، خۇجىيايەن، شۇي پېڭ، ماۋدېخۇا، ۋالڭ شىجېن قاتارلىقلار ھەم ئاپتونوم رايونلۇق زىيالىيلار خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسىنىڭ ئەزالىرى، مۇنەۋۋەر مۇتەخەسسىس بولغانلارنىڭ ئائىلە ۋەكىللىرى قاتناشتى.

ۋالڭ لېچۈەن مۇنداق دېدى: پارتىيە 11ـ نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 ـ ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، بولۇپمۇ يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادى تېز يۈكسلىپ، خەلق تۇرمۇشى ئۇزلۇكسىز ياخشىلىنىپ، مۇقىم، ئىتتىپاق بولغان ۋەزىيەت بارلىققا كەلدى. بۇ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىتتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلغانلىقىنىڭ، شۇنداقلا ھەر ساھەدىكى پەن- تېخنىكا خادىملىرى، زىيالىيلارنىڭ يۈرەك قېنىنى سىڭدۈرۈپ تۆھپە قوشقانلىقىنىڭ نەتىجىسى. بۇ قېتىم مۇنەۋۋەر مۇتەخەسسىس نامىغا ئېرىشكەنلەر ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پەن - تېخنىكا خىزمەتچىلىرى ۋە زىيالىيلارنىڭ كۆزگە كۆرۈنگەن ۋەكىللىرى بولۇپ، ئۇلار خىزمەتچىلىرى، دوكتور ۋە ھەر ساھە كىشىلىرىدىن بولۇپ 800 دىن كۆپرەك كىشى قاتناشتى.

ۋالڭ لېچۈەن مۇنداق دېدى: پارتىيە 11ـ نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 ـ ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، بولۇپمۇ يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادى تېز يۈكسلىپ، خەلق تۇرمۇشى ئۇزلۇكسىز ياخشىلىنىپ، مۇقىم، ئىتتىپاق بولغان ۋەزىيەت بارلىققا كەلدى. بۇ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىتتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلغانلىقىنىڭ، شۇنداقلا ھەر ساھەدىكى پەن- تېخنىكا خادىملىرى، زىيالىيلارنىڭ يۈرەك قېنىنى سىڭدۈرۈپ تۆھپە قوشقانلىقىنىڭ نەتىجىسى. بۇ قېتىم مۇنەۋۋەر مۇتەخەسسىس نامىغا ئېرىشكەنلەر ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پەن - تېخنىكا خىزمەتچىلىرى ۋە زىيالىيلارنىڭ كۆزگە كۆرۈنگەن ۋەكىللىرى بولۇپ، ئۇلار

مەملىكەتلىك 7 ـ قېتىملىق مىللەتلەر تىل - يېزىق، تەرجىمە خىزمىتى ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنى كۈنمىگدا ئۆتكۈزۈلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **سۈيۈمجان** خەۋىر قىلدۇ: مىللەتلەر تىل-يېزىق، تەرجىمە خىزمىتى بويىچە مەملىكەتلىك 7-قېتىملىق ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنى بۇ يىل 10-ئاينىڭ 22-كۈنىدىن 26-كۈنىگىچە كۈنمىگدا ئۆتكۈزۈلدى.

بۇ قېتىمقى ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنىنى جۇڭگو تەرجىمانلار جەمئىيىتى، يۇننەن ئۇلكىلىك مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتى، يۇننەن ئۇلكىلىك مىللەتلەر تىل-يېزىق كومىتېتى، يۇننەن ئۇلكىلىك تەرجىمانلار جەمئىيىتى، مىللەتلەر تىل-يېزىق، تەرجىمە كومىتېتى، جۇڭگو مىللەتلەر تىل-يېزىق، تەرجىمە مەركىزى، مىللەتلەر نەشرىياتى، جۇڭگو زاڭزۇ تىلى تەتقىقات مەركىزى، مەركىزىي خەلق رادىئو ئىستانسىسى مىللىيچە ئاڭلىتىش بۆلۈمى، «مىللەتلەر ئىتتىپاقى» ژۇرنىلى ئىدارىسى ۋە جۇڭگو 1-تارىخ ئارخىپخانىسى قاتارلىق ئورۇنلار بىرلىكتە ئۇيۇشتۇرغان. يىغىنغا ھېيجىك، شىراك، شنجاڭ، ئىچكى موڭغۇل، چىڭخەي، گەنسۇ، سىچۈەن، گۇيجۇ، گۇاڭشى، خېيلۇڭجياڭ، جىلىن، لياۇنىڭ قاتارلىق ئۆلكە، شەھەر، ئاپتونوم رايونلاردىن 24 مىللەتنىڭ 92 ۋەكىلى، جۈملىدىن شنجاڭدىن 11 كىشى قاتناشتى. يىغىنغا سۇنۇلغان ئىلمىي ماقالىلەر جايلاردىكى تەرجىمانلار جەمئىيىتى تونۇشتۇرغان 178 پارچە ئىلمىي ماقالە ئىچىدىن تاللانغان مۇنەۋۋەر ماقالىلەر بولۇپ، مۇئەييەن ۋەكىللىك خاراكتېرگە ئىگە. يىغىنىدا شنجاڭ ۋەكىللىرى رىزۋان ھەمزە بىلەن باتۇر ئابدۇللا ئۆزلىرىنىڭ ئىلمىي ماقالىسىنى ئوقۇپ ئۆتتى، ئۇلارنىڭ ماقالىسى ۋەكىللەرنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى. يىغىنىدا يەنە جايلاردىكى تەرجىمانلار جەمئىيىتىنىڭ خىزمىتىنى ياخشىلاش، ئىلىم ئالماشتۇرۇشنى كۈچەيتىش ۋە يېڭى دەۋردىكى مىللەتلەر تىل - يېزىق، تەرجىمە خىزمىتى دۇچ كەلگەن مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش جەھەتتە پىكىر ۋە تەكلىپلەر ئوتتۇرىغا قويۇلدى.

☆ يوپۇرغا نىلى ھېيىسىدە 1993ـ يىلىدىن بۇيان 8 يېزا - بازار دوختۇرخانىسى ئۆزگەرتىپ قۇرۇلدى، 50 مىڭ يۇەن خەجلىنىپ داۋالاش ئۈسكۈنىلىرى سېتىۋېلىندى، كۈلىمى 2400 كۋادرات مېتىر كېلىدىغان ئامبۇلاتورىيە سېلىندى.

ئۆز مۇخبىرىمىز فەيرەت مەھتىمىن فوتوسى ☆

ھەلچەم ئىسلام «ئۇيغۇرلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش قانۇنى»نى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلىش، ئىزچىللاشتۇرۇشنى تەكتىلىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز يەن يۈگفالڭ، شياۋشۇەن خەۋىر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى،ئاپتونوم رايونلۇق ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ئاياللار بىرلەشمىسىنىڭ رەئىسى ھەلچەم ئىسلام 10 ـ ئاينىڭ 27 ـ كۈنىدىن 11 ـ ئاينىڭ 2 ـ كۈنىگىچە ئالتاي، تارباغاتاي،قاراماي، مايتاغ قاتارلىق جايلاردا «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش قانۇنى»نى ئىزچىللاشتۇرۇش ھەم ئايال كادىرلارنى تەربىيىلەپ تاللاپ ئۆستۈرۈش ئەھۋالىنى تەكشۈردى.

ھەلچەم ئىسلام مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئاياللار ئىشلىرى خىلى تەرەققىي قىلغان بولسىمۇ، ئاياللارنىڭ ھاكىمىيەت ئىشلىرىغا قاتنىشىش، ھاكىمىيەت ئىشلىرىنى مۇھاكىمە قىلىش نىسبىتى يەنىلا تۆۋەن بولۇۋاتىدۇ، ئاياللاردىن مۇئاۋىن باشلىق كۆپ، باشلىق چىقىرىپ، نامرات ئائىلىلەرنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشىغا ياردەم بەردى. كەنتكە مەكتەپ، دوختۇرخانا سېلىپ بەردى.

قوبۇل قىلىشتا كېرەم ئىمىن ئۆزىنىڭ ئوسۇپ يېتىلىش جەريانى، قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىسى ھەم بۇنىڭدىن كېيىنكى پىلانىنى تونۇشتۇرۇپ ئۆتتى. جۇشېڭتاۋ، ئابدۇرېھىم ھامىد مۇنداق دېدى: سىزنىڭ ئىش - پائالىيەتلىرىڭىز كىشىنى تولىمۇ تەسىرلەندۈردى، سىز بىرىنچىدىن، پارتىيىنىڭ يېزا سىياسىتىنىڭ يېتەكچىلىكىدە ھالال ئەمگەك بىلەن بېيىپ، پارتىيىنىڭ يېزا سىياسىتىنىڭ دېھقانلارنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىپ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشىنىڭ كاپالىتى ئىكەنلىكىنى ئۆز ئەمەلىيىتىڭىز ئارقىلىق كۆرسەتتىڭىز؛ ئىككىنچىدىن، سىزنىڭ بېيىش جەھەتتە تاللىغان يولىڭىز توغرا، تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق ۋە پىششىقلاشنى تەڭ تۇتۇپسىز؛ ئۈچىنچىسى، سىز بېيىغاندىن كېيىن يىراقنى ئويلاپ، مەكتەپ، دوختۇرخانا سېلىپسىز، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشتا ئالدى بىلەن نادانلىقنى تۈگىتىپ، دېھقانلارنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈپ، يېزا ئىگىلىكىنى زامانىۋىلاشتۇرۇش، كەسىپلەشتۈرۈشكە ياخشى ئۇل سېلىشنى بىلىپسىز. سىزنىڭ ئىش - پائالىيەتلىرىڭىز يەنە يىرىك يېزا ئىگىلىكىگە تايانغاندىمۇ بېيىغلى بولىدىغانلىقىنى ئىسپاتلىدى. شىنجاڭ سىزگە ئوخشاش مىڭلىغان دېھقانغا موھتاج، شىنجاڭدا سىزنىڭ ئىش - پائالىيىتىڭىزنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلىش كېرەك.

تەربىيىلەپ تاللاپ ئۆستۈرۈش ئەھۋالىنى تەكشۈردى.

خەلچەم ئىسلام مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئاياللار ئىشلىرى خىلى تەرەققىي قىلغان بولسىمۇ، ئاياللارنىڭ ھاكىمىيەت ئىشلىرىغا قاتنىشىش، ھاكىمىيەت ئىشلىرىنى مۇھاكىمە قىلىش نىسبىتى يەنىلا تۆۋەن بولۇۋاتىدۇ، ئاياللاردىن مۇئاۋىن باشلىق كۆپ، باشلىق

شنجاڭ گېزىت ئەدەبىيات بەتلىرى تەتقىقات جەمئىيىتى ئىلمىي ماقالە باھالاش يىغىنى ئۆتكۈزدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ھاجى مۇھەممەت خەۋىر قىلدۇ: شنجاڭ گېزىت ئەدەبىيات بەتلىرى تەتقىقات جەمئىيىتىنىڭ تۇنجى قېتىملىق ئىلمىي ماقالە باھالاش يىغىنى 11 ـ ئاينىڭ 7- كۈنىدىن 9 ـ كۈنىگىچە ئۇرۇمچىدە ئۆتكۈزۈلدى.

يىغىندا مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى شۇي گۇاڭچۇننىڭ مەملىكەتلىك گېزىت ئەدەبىيات بەتلىرى تەتقىقات جەمئىيىتىنىڭ مۇھاكىمە يىغىنىدا سۆزلىگەن مۇھىم سۆزىنىڭ روھى يەتكۈزۈلدى. يىغىنغا ئاپتونوم رايونىمىزدىكى 30 گېزىتنىڭ ئەدەبىيات بېتىگە مەسئۇل خادىملىرى ۋە بەت مۇھەررلىرى، بۇ جەمئىيەتنىڭ ئالاقىدار مەسئۇللىرى بولۇپ 50 كىشى قاتناشتى ۋە ئەستايىدىل تاللاش، ھەقىقىي باھا بېرىش، ئەلالىرىنى كۆرسىتىش ئارقىلىق خەنزۇ، ئۇيغۇر، قازاق تىلىدىكى 56 پارچە ئىلمىي ماقالىدىن تېمىسى ئاكتۇئال، يۇنىلىشى ئېنىق، ئوتتۇرىغا قويۇلغان مەسىلە نۇقتىلىق 30 پارچە ماقالە مۇكاپاتلاندى(دەرىجىگە ئايرىلمىدى). گېزىتىمىزدىن مىركامىل ياقۇپنىڭ «مەخسۇس بەتلەر توغرىسىدا قىسقىچە بايان» ماۋزۇلۇق ماقالىسى مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

يىغىنغا شنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۇەنى 6 ـ شىسىنىڭ فاڭساۋخۇ دېھقانچىلىق باش مەيدانى يېقىندىن ھەمكارلاشتى.

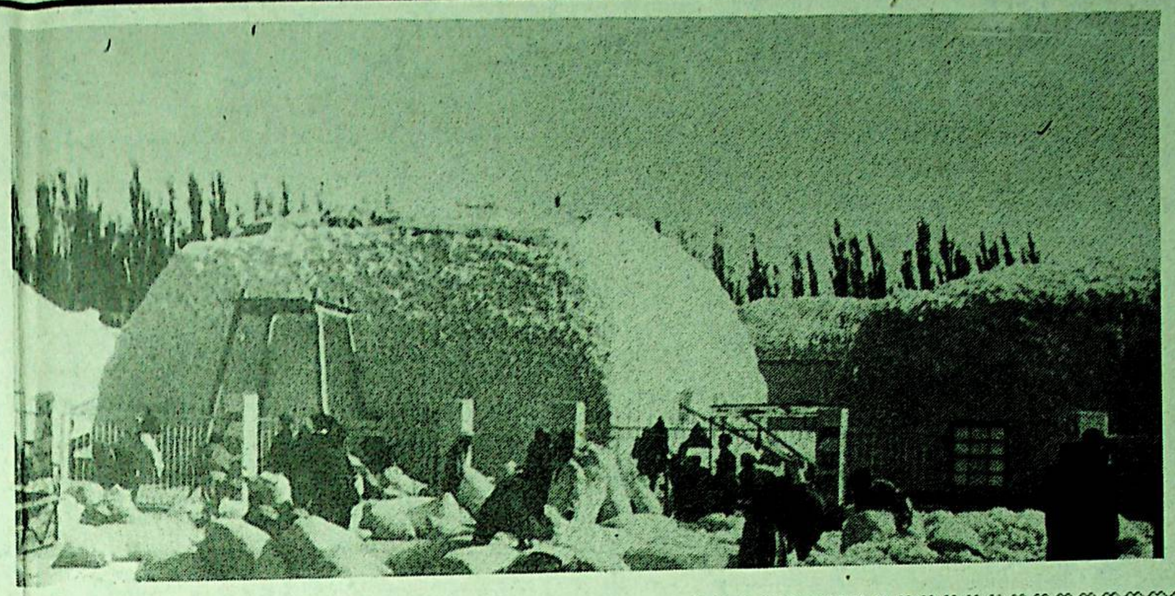

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ جاي - جايلىرىدا پاختا سېتىپ بېرىش - سېتىۋېلىش قىزغىنلىقى يۇقىرى دولقۇنغا كۆتۈرۈلدى

ھەر يىلى كۈزدىن مول ھوسۇل ئېلىپ كېلىۋاتقان يەكەن، لوپ، قاغىلىق، مەكىت، توقسۇ، شايار، كۇچا، ئاۋات، بېگسار ناھىيىلىرىدىكى تېمىنات - سودا كوپېراتىپلىرىنىڭ پاختا - چىگە شىركەتلىرى پاختا سېتىۋېلىش تەييارلىق خىزمەتلىرىنى بالدۇر ۋە ياخشى ئىشلەپ، كېتەرلىك مەبلەغنى تولۇق ئەمەلىيلەشتۈرگەنلىكتىن، بۇ يىلقى پاختا سېتىۋېلىشنىڭ سۈرئىتى تېز، سۈپىتى ياخشى بولماقتا.

پاختكارلار تۇرلۇك تەبىئىي ئاپەتلەر ئۈستىدىن غەلبىلىك قىلغانلىقتىن، بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزدا تېرىلغان 13 مىليون 150 مىڭ مو كېۋەز ياخشى ئوخشىدى، كېۋەز بالدۇر ئېچىلدى، پاختكارلار ئېچىلغان پاختىنى ئۈدۈللۇق تېرىپ، ئۈدۈللۇق دۆلەتكە سېتىپ بەردى. پاختا سېتىۋېلىش تارماقلىرى پاختكارلارغا ئاق ھۆججەت بەرمەسلىككە كاپالەتلىك قىلىش بىلەن بىرگە، تۇرلۇك مۇلازىملىقنى ياخشى ئىشلەپ، پاختا سېتىپ بەرگۈچىلەرگە قۇلايلىق شارائىت يارىتىپ بەردى. بۇنىڭ بىلەن دېھقانلارنىڭ پاختا سېتىپ بېرىش قىزغىنلىقى يۇقىرى كۆتۈرۈلدى. پاختا سېتىۋېلىش - سېتىپ بېرىش ۋاقتىمۇ بۇلتۇرقىدىن 20 كۈن بالدۇر باشلاندى. شۇڭا 10 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر ئاپتونوم رايون بويىچە سېتىۋېلىنغان پاختا 12 مىليون دەندىن كۆپرەككە يېتىپ، بۇلتۇرقىنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 450 مىڭ دەن ئاشتى.

↑ سۈرەتتە: توقسۇ ناھىيىسى ئۈگەن يېزىلىق پاختا - چىگە شىركىتىنىڭ پاختا پىششىقلاپ ئىشلەش 3 - زاۋۇتى دېھقانلارنىڭ پاختىسىنى قىزغىن سېتىۋالماقتا.

← سۈرەتتە: شايار ناھىيىسى تويبولدى يېزىلىق پاختا - چىگە شىركىتى قارىمىقىدىكى پاختا زاۋۇتى پىششىقلىغان پاختا.

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت نىياز** خەۋىرى ۋە فوتوسى

سېغىزكۆل يېزىسىدا دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىنىڭ ئۈلگىلىك كۆرۈنىشى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت ئىمىن ئابدىن** خەۋىر قىلدۇ: خوتەن ناھىيىسىنىڭ سېغىزكۆل يېزىسى ئۆز جايىنىڭ تەبىئىي ئەۋزەللىكىگە ئاساسەن باقمىچىلىق ئاساس قىلغان ھالدا دېھقانچىلىق بىلەن چارۋىچىلىقنى ئوخشاش دەرىجىدە تەرەققىي قىلدۇرۇپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۈزلۈكسىز ئاشۇرۇپ كېلىۋاتىدۇ. يېزىدا ھازىر 1000 دىن ئارتۇق ئائىلە بار بولۇپ، ئۇلارنىڭ ئائىلىلىك ئىقتىسادىي كىرىمىنىڭ 70 پىرسەنتىدىن كۆپرەكى چارۋىچىلىقتىن كېلىدىكەن.

يېزىدا ھازىر 30 مىڭ باش قوي، 2 مىڭ 500 باش ئات، 1 مىڭ 500 باش ئېشەك، 1 مىڭ 200 باش ئۆكۈز، 1 مىڭ 500 باش تۆگە بار بولۇپ، ئۇلارنىڭ ئىچىدە ئەلا سۈپەتلىك ئۇرۇقلۇق مال ناھايىتى كۆپ. يېزىدا ھازىر 1 مىڭ 500 ئەتراپىدا ئۆي بار بولۇپ، ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئىشەنچلىك ئىسسىقلىق ئامىلى بىلەن تەمىنلەنگەن. يېزىدا ھازىر 1 مىڭ 200 ئەتراپىدا ئۆي بار بولۇپ، ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئىشەنچلىك ئىسسىقلىق ئامىلى بىلەن تەمىنلەنگەن. يېزىدا ھازىر 1 مىڭ 200 ئەتراپىدا ئۆي بار بولۇپ، ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئىشەنچلىك ئىسسىقلىق ئامىلى بىلەن تەمىنلەنگەن. يېزىدا ھازىر 1 مىڭ 200 ئەتراپىدا ئۆي بار بولۇپ، ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئىشەنچلىك ئىسسىقلىق ئامىلى بىلەن تەمىنلەنگەن.

جاڭگىلەسكى يېزىسى مالىيە ھېساباتىنى ئاشكارا باشقۇرۇشنى يولغا قويدى

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **مەمتىمىن ئوبۇل** خەۋەر قىلدۇ: قاغىلىق ناھىيىسىنىڭ جاڭگىلەسكى يېزىسى بۇلتۇردىن بۇيان كوللېكتىپ ئىقتىسادىنى زورايتىش، دېھقانلار ئۈستىگە ئېلىشقا تېگىشلىك ھەر بىلەن دېھقانلار ئۆز يېنىدىن تۆلىگەن تۇرلۇك خراجەت - سېلىقلار ئالدىنقى يىلدىكى كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ساپ كىرىمنىڭ 1.9 % دە كونترول قىلىنىپ، ئۇلارنىڭ ئىقتىسادىي يۈكى ئۆسۈمى، دېھقانلار ئۈستىگە ئېلىشقا تېگىشلىك خراجەت قاتارلىقلارنى ئېنىقلاپ چىقىپ، ئاشكارا ئېلان قىلدى. دېھقانلارغا ھېسابات كارتۇشكىسى تۇرغۇزۇپ، ھېساباتتا ئېگىز - پەسلىك ئۈنۈملۈك ئىدارە قىلىش ئارقىلىق، يېزا ئىقتىسادىنىڭ ئومۇمىي ئۈنۈمىنى ئۈزلۈكسىز ئاشۇرۇپ كېلىۋاتىدۇ. يېزىدا ھازىر 1 مىڭ 200 ئەتراپىدا ئۆي بار بولۇپ، ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئىشەنچلىك ئىسسىقلىق ئامىلى بىلەن تەمىنلەنگەن. يېزىدا ھازىر 1 مىڭ 200 ئەتراپىدا ئۆي بار بولۇپ، ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئىشەنچلىك ئىسسىقلىق ئامىلى بىلەن تەمىنلەنگەن. يېزىدا ھازىر 1 مىڭ 200 ئەتراپىدا ئۆي بار بولۇپ، ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئىشەنچلىك ئىسسىقلىق ئامىلى بىلەن تەمىنلەنگەن.

توختى پاقلاننىڭ كارامىتى

(زىيارەت خاتىرىسى)

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ئىبراھىم**

بۇ يىل 8 - ئاينىڭ بەشىدا مەن توقسۇ ناھىيىسىدە مۇخبىرلىق قىلىۋېتىپ ئېچىنىرلىق بىر ئىشنىڭ مىنەرە كەنتىدىكى توختى پاقلاننىڭ شورتاغلىقتا بوستانلىق بىنا قىلغان داڭقىنى ئاڭلاپ مەنزىرە ئۈنى زىيارەت قىلىش نىيتىدە بولدى.

- توختى پاقلان بىنا قىلغان باغ، ئورمانلىقنىڭ ئورنى ئىلگىرى پوتۇنلەي زەي-شورلۇق بولغاچقا، پاشا زىيادە تولا، ئەگەر بەرداشلىق بېرەلىسەكلار باشلاپ باراي.

يېزا باشلىقى ئۆمەر ئىسلامنىڭ چاقچاق ئارىلاش قىلغان بۇ سۆزى توختى پاقلانغا بولغان قىزىقىشىمنى تېخىمۇ ئاشۇردى. بىر نەچچىمىز ئۆمەر ئىسلامغا ھەمراھ بولۇپ يېزا مەركىزىدىن شەرقىي جەنۇبقا قاراپ 4 كىلومېتىرچە ماڭغاندىن كېيىن، ئەتراپى بۆككىدە ئورمان بىلەن قاپلانغان ئۇزۇم، شاپتۇل، قوغۇن، تاۋۇزلىرى راسا ئوخشىغان كۆجۈم بىر باغقا كىردۇق.

- ھوي، بىزنىڭ بۇ پاشلىققا يېزا باشلىقىنىڭمۇ قەدىمى يېتىدىكەن - ھە؟ پاشىدىن مەنلا قورقمايدىغان ئوخشايمەن دېسەم، مەندىن باشقا قورقمايدىغانلارمۇ بارئىكەنغۇ! بويى ئېگىز، ئورۇققىنە كەلگەن 60 ياشلار چامىسىدىكى بۇ كىشى شۇنداق دېگىنىچە بىز بىلەن قىزغىن قول ئېلىشىپ كۆرۈشۇپ، باراڭ ئاستىغا قويۇلغان كارىۋاتقا تەكلىپ قىلدى.

- ساقال - بۇرۇتۇمنىڭ يوقلۇقىغا، ئېگىكسىنىڭ ھازىرلا ئۈستىرا سالغاندەك تۇرغىنىغا قاراپ خېلى ياش ئادەمكەن، يەنىلا ياشلىقى ئۇرغۇپ تۇرۇپتۇ، دەپ ئويلاپ قالغانسىز مۇخبىر ئۆكام، «كۈن چىقمىسىمۇ كەچ بولدۇ» دېگەندەك، ساقال - بۇرۇتۇم بولمىغىنى بىلەن يېشىم 65 تىن ئاشتى، ھا... ھا...

توختى پاقلان ھەقىقەتەن قىزىقچى ئادەم ئىكەن، ئۇ ئىلگىرى بىر نەچچە قېتىم مۇخبىرلارغا ئەھۋال تونۇشتۇرغان بولسا كېرەك، سوئالىمنى كۈتمەيلا قىلغان ئىشلىرىنى رېتى بىلەن سۆزلەپ بەردى.

- مېنى توختى پاقلان دېمىسە كىشىلەر ئانچە بىلىپ كەتمەيدۇ، شۇڭا سىزمۇ شۇنداق ئاتاۋېرىڭ مۇخبىر ئۆكام، - دېدى توختى پاقلان سۆزىنى داۋاملاشتۇرۇپ.

- بۇ زەي - شورلۇقتا ماكانلاشقىنىمغا 12 يىل بولدى ئۆكام، ئىلگىرى بۇ يەر پوتۇنلەي ھەر خىل ئوت - چۆپلەر بىلەن قاپلانغان ئېگىز-پەس ئۇنۇمسىز يەر ئىدى. يېزا، كەنت رەھبەرلىرى مەسلىھەت، تەكلىپ بەرگەن بولسىمۇ، ھېچكىم بۇ يەرگە كىلىشكە جۈرئەت قىلالمىدى. كونىلاردا «يەر ئەسكى ئەمەس، ئەر ئەسكى» دېگەن تەمسىل بار ئەمەسمۇ، شۇڭا مەن بىر نىيەتكە كېلىپ بىر ئوبدان ئېقىۋاتقان تىجارىتىمنى تاشلاپ، بۇ زەي - شورلۇقتا بىر نەچچە قېتىم كەلدىم. ھەممىلا يەرنى ئالا قويماي دەسسەپ چىقتىم، دېمەك، بۇ يەرنى ئازغىنە كۈچ، مەبلەغ بىلەن ئەيۈشكە كەلتۈرگىلى بولمايتتى. شۇڭا مەن بۇ يەرنى ئۆزلەشتۈرۈشنىڭ تەپسىلىي پىلان - تەدبىرلىرىنى ئالدىن تۈزۈپ، يېزىلىق ھۆكۈمەت بىلەن 350 مو يەرنى 21 مىڭ يۈەن تاپشۇرۇش شەرتى بىلەن 20 يىللىق ھۆددىگە ئالدىم. توختاملىغا قول قويغان تۇنجى يىلى 25 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ 150 مو يەر ئاچتىم، 100 مو شال تېرىپ، 6000 يۈەنلىك گۈرۈچ ساتتىم، 50 مو يەرگە كۆچەت تىكتىم. 1986 - يىلى 60 مىڭ تۇپ تېرەك كۆچىتى سېتىۋېلىپ 150 مو يەرنىڭ ئەتراپىغا تىكتىم، كېيىنكى يىلى يەنە 35 مىڭ تۇپ كۆچەت تىكتىم، مانا كۆرۈپ تۇرۇپسىز، ھازىرغا قەدەر 330 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ 350 مو يەر ئاچتىم، يەنە 50 مو يەر ئاچماقچى.

- ئاڭلىغان بولغىيتىڭىز ئۆكام، ئىلگىرى مەن بۇ يەرنى ئېچىشقا تۆتۈش قىلغاندا كىشىلەر مېنى مەسخىرە قىلىشىپ:

- توختى پاقلان ساراڭ بولۇپ قاپتۇ، خەجلەپ بولالمىغان پۇللىرىنى بىكاردىن - بىكار لاي، توپىغا كۆمۈۋەتكىچە بىرەر ئەھمىيەتلىك ئىشقا سەرپ قىلسا بولمامدىغاندۇ؟ دېيىشتى. لېكىن مەن بۇ نىيىتىمدىن ھەرگىزمۇ يانمىدىم. چۈنكى «يولۋاس ئىزىدىن يانماس» دېگىت

شىنجاڭدىكى يېزىلىقتا دېھقانچىلىق رايونى چارۋىچىلىقنىڭ ئۈنۈمى كۆزگە كۆرۈنمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مەھمەت ئىمىن ئابدىن** خەۋەر قىلدىۋ؛ خوتەن ناھىيىسىنىڭ سېغىزكۆل يېزىسى ئۆز جايىنىڭ تەبىئىي ئەۋزەللىكىگە ئاساسەن باقمىچىلىق ئاساس قىلىنغان دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىنى راۋاجلاندۇرۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ بېيىش قەدىمىنى تېزلەتتى.

يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان يېزا تەۋەلىكىدىكى ئوت - چۆپ زاپىسىنىڭ بىر قەدەر كۆپ بولۇشتەك ئەۋزەللىكىدىن پايدىلىنىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنى باقمىچىلىق ئاساس قىلىنغان دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىنى يۆكسەلدۈرۈشكە سەپەرۋەر قىلدى. يېزا باشلىقى بۇ خىزمەتكە مەسئۇل بولۇپ، مەسئۇلىيەتنى قاتلامۇقاتلام كۆچەيتتى. ھەر يىلنىڭ بېشىدا شۇ يىللىق بورداپ تاۋارغا ئايلاندۇرۇلىدىغان چارۋا سانى، تاۋار قىممىتى بويىچە پىلان تۈزۈلۈپ ۋەزىپە كەنت، مەھەللە ۋە باقمىچىلىق، بورداقچىلىق كەسپىي ئائىلىلىرىگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈلدى. يېزا دېھقانچىلىق ئارقىلىق چارۋىچىلىقنى قامداش، چارۋىچىلىق ئارقىلىق دېھقانچىلىقنى ئىلگىرى سۈرۈش يۆنىلىشىدە چىڭ تۇردى ۋە چارۋىچىلىققا بولغان سېلىنمىنى كۆپەيتتى، «3 تەرەپ بىر ئازدىن چىقىرىش» ئۇسۇلى ئارقىلىق 310 مىڭ يۈەن مەبلەغ توپلاپ 680 ئېغىل - قوتان يېڭىلاندى، ئۆزگەرتىپ ياسالدى. 1993 - يىلدىن بۇيان يېزىنىڭ پەن-تېخنىكا ئۆگىنىش مەكتىپىدە 10 نەچچە قارار كۇرس ئېچىلىپ، چارۋا بورداش پەن - تېخنىكا بىلىملىرى بويىچە 800 ئادەم (قېتىم) تەربىيىلەندى. ھەر يىلى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 6000 تونىنىدىن ئارتۇق سىلوس بېسىلىپ، 5000 تونىنىدىن ئارتۇق شاخ - شۇمبا توغراپ تەييارلاندى. يېزا دېھقانلارنى چارۋا بېقىشقا ئىلھاملاندۇرۇش ئۈچۈن، باقمىچىلىق كەسپىي ئائىلىلىرىگە ئوتلاق، يەم - خەشەك يېرى ئاجرىتىپ بېرىش بىلەن بىللە، ئۇلارنى يەم-خەشەك بىلەن تەمىنلەش، قەرز پۇل تارقىتىش، چارۋا سانىغا قاراپ ئېغىل - قوتان سېلىشقا يەر ئاجرىتىپ بېرىش قاتارلىق ئېتىبار بېرىش تەدبىرىنى قوللاندى. مال دوختۇرلۇق پونكىتىدىكى خادىملارمۇ باقمىچىلىق كەسپىي ئائىلىلىرىنىڭ ئۆيلىرىگە قەرەللىك بېرىپ چارۋىلىرىنى تەكشۈرۈپ، چارۋىلارىدىكى تۇرلۈك يۇقۇملۇق كېسەللەكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش، قۇرتسىزلاندۇرۇش، ۋاكسىنا ئۇرۇش قاتارلىق تېخنىكا مۇلازىملىقىنى قانات يايدۇردى. نەتىجىدە، ھازىر يېزا بويىچە چارۋىچىلىق، بورداقچىلىق كەسپىي ئائىلىلىرى 85 كە يەتتى. بۇ يىلنىڭ بېشىدىن 10 - ئاينىڭ ئاخىرغىچە باقمىچىلىق كەسپىي ئائىلىلىرى بازارنى سېمىز گۆش بىلەن تەمىنلەپ، 1 مىليون 280 مىڭ 420 يۈەن كىرىم قىلدى.

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **مەمتىمىن ئوبۇل** خەۋەر قىلدىۋ: قاغلىق ناھىيىسىنىڭ جاڭگىلەسكى يېزىسى بۇلتۇردىن بۇيان كوللېكتىپ ئىقتىسادىنى زورايتىش، دېھقانلار ئۈستىگە ئېغىلسا تېگىشلىك ھەر خىل خىراجەتلەرنى ئاشكارا ئېلان قىلىش قاتارلىق بىر قاتار چارە - تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، دېھقانلارنىڭ مەنپەئىتىنى قوغدىدى.

بۇ يېزا يىللاردىن بۇيان كەنتلەرنىڭ كوللېكتىپ ئىقتىسادىنى زورايتىپ، دېھقانلار ئۈستىگە ئېغىلسا تېگىشلىك ھەر خىل خىراجەتلەرنىڭ بىر قىسمىنى كەنت قوشۇمچە كىرىمىدىن چىقىرىپ كەلگەنىدى. 1995 - يىلى ۋە بۇلتۇر ھەرقايسى كەنتلەر تۇرلۇك ئۇسۇللار بىلەن كوللېكتىپ ئىقتىسادىنى يەنمۇ زورايتىپ، كەنت قوشۇمچە كىرىمىدىن دېھقانلارغا تەقسىم قىلىنىدىغان قىسمىنىڭ سالمىقىنى تەدرىجىي كۆپەيتىپ، دېھقانلارغا ئەمەلىي مەنپەئەت يەتكۈزدى. بۇلتۇر يېزا بويىچە كەنت قوشۇمچە كىرىمى 1 مىليون 763 مىڭ يۈەنگە، ساپ پايدا 775 مىڭ 935 يۈەنگە يەتكۈزۈلۈپ، ساپ پايدىنىڭ 77 % ى دېھقانلارغا دارامەت قىلىپ تەقسىملەندى، ئۇلار دېھقانلار ئۈستىگە ئېغىلسا تېگىشلىك ھەر خىل خىراجەتلەرنىڭ 62 % نى كەنت قوشۇمچە كىرىمىدىن ھەل قىلدى. بۇنىڭ بىلەن دېھقانلار ئۆز يېنىدىن تۆلىگەن تۇرلۇك خىراجەت - سېلىقلار ئالدىنقى يىلدىكى كشى بېشىغا توغرا كەلگەن ساپ كىرىمنىڭ 1.9 % دە كونترول قىلىنىپ، ئۇلارنىڭ ئىقتىسادىي يۈكى كۆرۈنەرلىك يېنىكلىتىلدى. بۇ يىل 5 - ئايدا بۇ يېزا يەنە ھەرقايسى كەنتلەرنىڭ بوغالتىر، كاسسىرلىرىنى 15 كۈن ھېسابات ئىشلەشكە تەشكىللەپ، بۇ يىللىق ھەر بىر ئادەم ئۈستىگە ئېلىشقا تېگىشلىك بىر تۇتاش ئىشلىتىلگەن يېزا ئىگىلىكى ئىشلەپچىقىرىش سېلىنمىسى، بانكا ۋە ئۇسۇل ئۆزگەرتىش ئارقىلىق دېھقانلارنىڭ ئۆستىگە ئېغىلسا تېگىشلىك خىراجەت قاتارلىقلارنى ئېنىقلاپ چىقىپ، ئاشكارا ئېلان قىلدى. دېھقانلارغا ھېسابات كارتۇشكىسى تۇرغۇزۇپ، ھېساباتتا ئېگىز - پەسلىك كۆرۈنەرلىك يېنىكلىتىلدى. بۇ يىل 5 - ئايدا بۇ يېزا يەنە ھەرقايسى كەنتلەرنىڭ بوغالتىر، كاسسىرلىرىنى 15 كۈن ھېسابات ئىشلەشكە تەشكىللەپ، بۇ يىللىق ھەر بىر ئادەم ئۈستىگە ئېلىشقا تېگىشلىك بىر تۇتاش ئىشلىتىلگەن يېزا ئىگىلىكى ئىشلەپچىقىرىش سېلىنمىسى، بانكا ۋە ئۇسۇل ئۆزگەرتىش سېلىنمىسى، دېھقانلار ئۆستىگە ئېلىشق

تۇرپان ۋىلايىتى ھەشەمەتچىلىك ۋە ئىسراپچىلىققا قارشى تۇرۇشتا ئۇنۇمگە ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **سانتار رېھىم** خەۋىر قىلىدۇ: تۇرپان ۋىلايىتى ئۇنۇملۇك تەدبىر قوللىنىپ، ھەشەمەتچىلىك، ئىسراپچىلىق قىلىشقا قارشى تۇرۇش خىزمىتىدە ياخشى ئۇنۇمگە ئېرىشتى.

بۇ يىل كېرگەندىن بۇيان ۋىلايەتلىك پارتكوم بىلەن مەمۇرىي مەھكىمە مەركەز ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ ھەشەمەتچىلىك، ئىسراپچىلىققا قەتئىي قارشى تۇرۇش توغرىسىدىكى بەلگىلىمىلىرىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇشنى مۇھىم ئىش سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ، مەخسۇس بەلگىلىمە تۈزۈپ ھەرقايسى ئورۇن ۋە رەھبىرىي كادىرلارنىڭ مەسئۇلىيىتىنى كۈچەيتتى. ۋىلايەت، ناھىيە، شەھەرلەر ئىشخانا بىناسى سېلىش، بېزەش، ئالىي دەرىجىلىك ماشىنا سېتىۋېلىش، ئۇمۇمنىڭ پۇلىغا يەپ - ئىچىش، شەخسىي تېلېفون ئورنىتىش ۋە يىغىنلارنى كۆپ ئىچىش قاتارلىقلارنى كونترول قىلىش جەھەتتە ئۇنۇملۇك تەدبىر قوللانىدى ۋە بۇ جەھەتتىكى نازارەتنى كۈچەيتتى. يېرىم يىلدىن بۇيان يېڭىدىن 2 ئىشخانا بىناسى سېلىش، 1 ئىشخانا بىناسىنى بېزەشنى توختىتىپ جەمئىي 4 مىليون 70 مىڭ يۇەننى تېجەپ قالدى. ھەر خىل يىغىنلاردىن 43 نى قىسقارتىپ 189 مىڭ يۇەن تېجەپ قالدى. ئۇمۇمنىڭ پۇلىغا يەپ - ئىچىش تىزگىنلىنىپ، بۇنىڭغا كېتىدىغان چىقىم ئۆتكەن يىلقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن 24.12 % ئازايدى، كۆڭۈل ئېچىش دېلوسىدىن بىرى ئېنىقلىنىپ، 18 مىڭ يۇەن قايتۇرۇۋېلىندى، ئۇمۇمنىڭ پۇلىغا ئورنىتىلغان 22 تېلېفونغا قارىتا 38 مىڭ 100 يۇەن قايتۇرۇۋېلىندى، 18 دانە كۆچمە تېلېفون پېچەتلەندى، 27 قېتىملىق تۇرلۇك تەكشۈرۈش پائالىيىتىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇش ياكى قىسقارتىش ئارقىلىق 59 مىڭ يۇەن چىقمىنى تېجەپ قالدى. ئەمەلدىن قالدۇرغان سېلىشتۇرۇپ باھالاش ۋە ئۆلچەمگە يەتكۈزۈش پائالىيىتى 22 بولۇپ، بۇنىڭدىن تېجەلگەن چىقىم 98 مىڭ يۇەنگە يەتتى. ئىنتىزامغا خىلاپ ھالدا كېچىك ماشىنا سېتىۋېلىش مەسلىسىدىن 4 نى بىر تەرەپ قىلىپ، 400 مىڭ يۇەننى تېجەپ قالدى.

نۆۋەتتە بۇ ۋىلايەتتىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرى ۋە ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش تارماقلىرى ناتوغرا قىلمىشلارنى چەكلەش خىزمىتىنى داۋاملىق ياخشى ئىشلىمەكتە.

ماراليبشى ناھىيىسىدىكى ئايالار ناھىيىنىڭ 2 مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىدا ئاكتىپ رول ئوينىماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **ئەنۋەر خىزمەت، ئامانگۈل ئابدۇرېھىم** خەۋىر قىلىدۇ: ماراليبشى ناھىيىلىك ئايالار بىرلەشمىسى ئۆز جايىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۇرۇپ،ئايالار ئازسىدا «3نى ئۆگىنىش، 3 تە بەسلىشىش»، «تۆھپە يارىتىش» ۋە «5 تە ياخشى ئائىلە»لەردىن بولۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئايالارنىڭ 2 مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىدىكى رولىنى جارى قىلدۇردى.

ناھىيىلىك ئايالار بىرلەشمىسى ئايالارنىڭ مەدەنىيەت، پەن - تېخنىكا ساپاسىنى ئۆستۇرۇش مەقسىتىدە 1993 - يىلىدىن ئېتىبارەن ھەر يىلى قىشتىكى ئارسال ۋاقتىتىن پايدىلىنىپ «قىشلىق پەن - تېخنىكا تەربىيىسى» پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. يېزا ، كەنتلەردىكى پەن - تېخنىكا مەكتەپى (سىنىپى)غا 22 مىڭ 50 ئايالنى ئۆگىنىشكە تەشكىللەپ، ئۇلارنى ئىلمىي ئوسۇلدا كېۋەز تېرىش، پەرۋىش قىلىش، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، باقمىچىلىق تېخنىكىسى بويىچە تەربىيىلىدى. يېزا دەرىجىلىك پەن- تېخنىكا كۆرسىدىن 1168 قارار ئېچىپ، 72 مىڭ 144 ئادەم (قېتىم) قاتناشتۇردى. 3 يىلدا ئىلگىرى- سىلىشتۇرۇپ باھالاش ۋە ئۆلچەمگە يەتكۈزۈش پائالىيىتى 22 بولۇپ، بۇنىڭدىن تېجەلگەن چىقىم 98 مىڭ يۇەنگە يەتتى. ئىنتىزامغا خىلاپ ھالدا كېچىك ماشىنا سېتىۋېلىش مەسلىسىدىن 4 نى بىر تەرەپ قىلىپ، 400 مىڭ يۇەننى تېجەپ قالدى.

نۆۋەتتە بۇ ۋىلايەتتىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرى ۋە ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش تارماقلىرى ناتوغرا قىلمىشلارنى چەكلەش خىزمىتىنى داۋاملىق ياخشى ئىشلىمەكتە.

قۇمۇل شەھرى يېڭى پەن - تېخنىكا تۇرلىرىنى كىرگۈزۈشكە ئەھمىيەت بەرمەكتە

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋايىت ئىسھاق** خەۋەر قىلىدۇ: قۇمۇل شەھرى 3 يىلدىن بۇيان، پەن - تېخنىكا ئارقىلىق شەھەرنى گۈللەندۈرۈش ئىستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇپ، يېڭى پەن - تېخنىكا تۇرلىرىنى ئىشەپچىقىرىشتا قوللىنىپ، ئۇنۇم ھاسىل قىلدى.

قۇمۇل شەھرى پەن - تېخنىكىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈشتىكى رولىغا بولغان تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، شەھەرنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ئىستراتېگىيىسىنى ئومۇميۈزلۈك يولغا قويدى ھەمدە يېڭى پەن - تېخنىكا تۇرلىرىنى ئىشلەپچىقىرىش ساھەلىرىنكىچە كېڭەيتتى.

شەھەر ئالدى بىلەن 2 مۇئاۋىن شەھەر باشلىقىنى پەن - تېخنىكا خىزمىتىگە مەسئۇل قىلدى.شەھەرگە قاراشلىق 15 يېزا، 96 كەنتكە پەن- تېخنىكىغا مەسئۇل مۇئاۋىن يېزا باشلىقى، كەنت باشلىقلىرىنى سەپلىدى. 15 يېزىدا دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ پەن - تېخنىكا ئۆگىنىش ئويى تەسىس قىلدى. بۇلتۇر بۇ شەھەر يېڭى پەن - تېخنىكا تۇرىدىن 60 نى كىرگۈزۈپ شەھەرنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ ئومۇميۈزلۈك تەرەققىي قىلىشىغا ئاساس سالدى. بۇ تۇر ئىچىدىكى بۇغداي ۋە كېۋەزنى كەڭ ئەنلىك سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىش تېخنىكىسى ۋە تۆپراقسىز كۆكتات ئۆستۈرۈش تېخنىكىسى دېھقانلارنىڭ كىرىمىنىڭ ئېشىشىغا تۈرتكە بولدى. ئاشلىق مو بېشى مەھسۇلاتى 318 كىلوگرامغا يېتىپ ئالدىنقى يىلدىكىدىن 11 كىلوگرام ئاشتى. پاختا 53 مىڭ كىلوگرام ئاشتى. يېزا ئىگىلىكىدە يېڭى پەن - تېخنىكا تۇرلىرىنىڭ قوللىنىش نىسبىتى 85 % تىن يۇقىرى بولدى. بىنائىت كارخانىلىرى يېڭى پەن - تېخنىكا تۇرلىرىنى كىرگۈزۈشكە بۆلتۇر 58 مىليون 775 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىپ، 1 يىلدىلا 17 مىليون 190 مىڭ يۇەنلىك مەھسۇلات قىممىتى ۋە 3 مىليون 750 مىڭ يۇەن باج - پايدا يارىتتى. بۇ شەھەر ئىختىساسلىق خادىملارنى كىرگۈزۈشكىمۇ ئەھمىيەت بەردى. ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ 207 پەن - تېخنىكا خادىمنى جەلپ قىلدى. بۇنىڭ بىلەن پەن - تېخنىكا خادىملىرى 7138 گە يېتىپ، شەھەرنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە كۆچلۈك قوشۇنغا ئايلاندى.

17 - ئۆكتەبىر ئائپتونوم رايونلۇق يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى تەقدىرلەش يىغىنى ئۆتكۈزۈپ تېنىشان رايونلۇق خەلق سوت مەھكىمىسىنى 2 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى، دەپ ئەنگە ئالدى. بۇ سوت مەھكىمىسىنىڭ يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ھۆكۈم قىلىش خىزمىتىدىكى نەتىجىسى ئالاھىدە بولغاچقا ئۇنا 4 قېتىم ئۇرۇمچى شەھەرلىك 2 دەرىجىلىك سوت مەھكىمىسى تەرىپىدىن «ئىلغار كوللېكتىپ» بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى.

فاتىح شەرىف فوتوسى

شاھ يېزىسى مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **خاسىيەت ئابدۇۋايىت** خەۋەر قىلىدۇ: توقسۇن ناھىيىسىنىڭ شاھ يېزىسى ماتارىپ سېلىنمىسىنى كۆپەيتىش، ھەرقايسى ساھەلەرنى ماتارىپنى قوللاشقا ھەرىكەتلەندۈرۈش ئارقىلىق مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلىدى.

بۇ يېزا ئۆتكەن يىلدىن بۇيان دۆلەت، كوللېكتىپ، شەخستىن ئىبارەت 3 تەرەپ بىر ئازدىن چىقىرىش يولى بىلەن 1 مىليون 350 مىڭ يۇەن تېپىپ، 1996 - يىلى ئاخىرىغىچە 1 مىليون 200 مىڭ يۇەن سەرپ قىلىپ، 1 مىڭ 200 كىۋادرات مېتىر ئۆگىنىش ئۆيى، 1 مىڭ 200 كىۋادرات مېتىر ئوقۇغۇچىلار ياتىقى، 1 مىڭ 200 كىۋادرات مېتىر ئوقۇتقۇچىلار ياتىقى، 1 مىڭ 200 كىۋادرات مېتىر ئاشخانا بىناسى، 1 مىڭ 200 كىۋادرات مېتىر ھاجەتخانا بىنا قىلىپ، 1 مىڭ 200 كىۋادرات مېتىر ئوقۇغۇچىلار ياتىقىنى ئىچكى جاھازلار بىلەن تەمىنلىدى. ئوقۇتقۇچىلار ياتىقى، ئاشخانا بىناسى ۋە ھاجەتخانا بىنا قۇرۇلۇشىنى ئىشلەپچىقىرىش ساھەلىرىنكىچە كېڭەيتتى.

يەكەن ناھىيىلىك ئۆمۈر سۈغۇرتا شىركىتى ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئامانلىق سۇغۇرتىسى كەسپىنى راۋاجلاندۇردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت مۇسا، گۈزەلنۇر غوجى** خەۋەر قىلىدۇ: يەكەن ناھىيىلىك ئۆمۈر سۈغۇرتا شىركىتى مائارىپ تارماقلىرىنىڭ ماسلىشىشى بىلەن ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ئامانلىق سۇغۇرتىسى ۋە بالىنتسىدا يېتىپ داۋالىنىش سۇغۇرتىسى كەسپىنى ياخشى ئىشلىدى.

ناھىيىلىك ئۆمۈر سۈغۇرتا شىركىتى سۈغۇرتا تەشۋىقاتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلاردىن كۆتۈلمىگەن ھادىسىلەرگە يولۇقۇپ، بالىنتسىدا يېتىپ داۋالانغان 246 ئوقۇغۇچىغا 303 مىڭ 971 يۇەن تۆلەم بەردى.

ئاخىرىدىن ھازىرغا قەدەر سۈغۇرتىغا قاتناشقان 207 پەن - تېخنىكا خادىمنى جەلپ قىلدى. بۇنىڭ بىلەن پەن - تېخنىكا خادىملىرى 7138 گە يېتىپ، شەھەرنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە كۆچلۈك قوشۇنغا ئايلاندى.

ماراليبشى ناھىيىلىك شىنخۇا كىتابخانىسى مۇلازىملىق سۈپىتىنى ياخشىلاپ، ئىجتىمائىي ئۈنۈمنى ئۆستۈردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەنۋەر خىزمەت، سەمجان قادىر** خەۋەر قىلىدۇ: ماراليبشى ناھىيىلىك شىنخۇا كىتابخانىسى مۇلازىملىق سۈپىتىنى ياخشىلاپ، ئامما ئېھتىياجلىق كىتابلارنى كەلتۈرۈپ، ئىجتىمائىي ئۈنۈمنى ئۆستۈردى.

بۇ كىتابخانا يىلنىڭ بېشىدىلا 3 مىليون 520 مىڭ يۇەنلىك كىتاب سېتىش ۋەزىپىسىنى تاپشۇرۇۋالغانىدى. ۋەزىپىنى ئورۇندىتىش ئۈچۈن كىتابخانا ئەسلىدىكى 1 كىتاب سېتىش ئورنىنى 8 گە كۆپەيتىپ،كىتابخانلارغا قولايلىق يارىتىپ بەردى. ئىش ئورنى مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى يەنمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ۋەزىپىنى ئورۇن، شەخسلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، مۇكاپاتلاش، جازالاشنى نەقلەشتۈرۈپ، ۋەزىپىنىڭ ئورۇندىلىشىغا كاپالەتلىك قىلدى. مەدەنىي تىجارەت قىلىشقا دائىر قائىدە - تۈزۈملەرنى ئورنىتىپ، مۇلازىملىق سۈپىتىنى ياخشىلىدى. كىتابخانا مەسئۇللىرى ئاساسىي قاتلاملارغا چوڭقۇر چۆكۈپ، ئاممىنىڭ پىكىر - تەلەپلىرىنى ئاڭلاپ، ساقلانغان مەسىلىلەرنى تۈزەتتى. كىتابخانا يەنە ھەر يىلى ئوقۇش باشلىنىشتىن ئىلگىرى قاتناش قورالى يوق، ئاربلىقى يىراق مەكتەپلەرگە دەرسلىك كىتابلارنى ھەقسىز ئاپىرىپ بەردى. كىتابخاندىكىلەرنىڭ مۇلازىملىق سۈپىتى ياخشى بولغانلىقتىن، تىجارىتى ئايمۇ ئاي رونىق تېپىپ، بۇ يىل 9 - ئايغىچە 3 مىليون 203 مىڭ 200 يۇەنلىك كىتاب سېتىپ، يىللىق ۋەزىپىنىڭ 91 % نى ئورۇنداپ بولدى.

زاۋا يېزىسى يەر باشقۇرۇش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ ياخشى نەتىجىگە ئېرىشتى

مو تېرىلغۇ يەرنىڭ شورلىشىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئالدى.دېھقانلارنى سەپەرۋەر قىلىپ

كېۋەز تېرىش، پەرۋىش قىلىش، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، باقمىچىلىق تېخنىكىسى بويىچە تەربىيىلىدى. يېزا دەرىجىلىك پەن- تېخنىكا كۇرسىدىن 1168 قارار ئېچىپ، 72 مىڭ 144 ئادەم (قېتىم) قاتناشتۇردى. 3 يىلدا ئىلگىرى- ئاخىر بولۇپ 900 قارارداردىن كۆپرەك مەخسۇس مەدەنىيەت كۇرسى ئېچىپ، 17 مىڭ 267 ئادەم (قېتىم) قاتناشتۇردى. نەتىجىدە ئايالالار ئارىسىدا «ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش»، «مەدەنىي ئائىلىلەردىن بولۇش» ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان يۇرۇشلەشكەن تۆھپە يارىتىش پائالىيەتلىرى ئېلىپ بېرىلىپ، ئايالالارنىڭ مەدەنىيەت ساپاسى يۇقىرى كۆتۈرۈلدى. كەنت بىلەن كەنت، مەھەللە ئىدارە - ئورۇنلاردىن 3509 ئايال «تۆھپە يارىتىش» مۇسابىقىسىگە قاتنىشىپ، كومپيۇتېر، مالىيە - بوغالتىرلىق قاتارلىق 18 تۈردە تېخنىكا ماھارىتى كۆرسەتتى.

ناھىيە بويىچە «3 نى ئۆگىنىش، 3 تە بەسلىشىش»، «تۆھپە يارىتىش» مۇسابىقىسىگە قاتناشقان ئايالالار ئومۇمىي ئايالالارنىڭ % 91 نى ئىگىلدى. نەتىجىدە بۇ ناھىيىدە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك «3 نى ئۆگىنىش، 3 تە بەسلىشىش»، «تۆھپە يارىتىش» تىكى ئىلغار شەخستىن 8 ى، ئۇلايەت دەرىجىلىك ئىلغار شەخستىن 7 سى، ناھىيە دەرىجىلىك ئىلغار كوللېكتېتتىن 137 سى بارلىققا كەلدى.

مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلىدى.

بۇ يىل ئۆتكەن يىلدىن بۇيان دۆلەت، كوللېكتىپ، شەخستىن ئىبارەت 3 تەرەپ بىر ئازدىن چىقىرىش يولى بىلەن 1 مىليون 350 مىڭ يۇەن مەبلەغ سەرپ قىلىپ 3 مەكتەپنىڭ ئوقۇتۇش بىناسىنى يېڭىلىدى. يېزا مالىيىسىدىن 420 مىڭ يۇەن ئاجرىتىپ مەكتەپلەرنىڭ تەجرىبخانا، ئىسكىلاتلىرىنى يېڭىلىدى ھەم ئوقۇتۇش ئەسلىھەلىرىنى تولۇقلىدى؛ 50 مىڭ يۇەن مەبلەغ ئاجرىتىپ مەكتەپلەرنىڭ ئۇستەل - ئورۇندۇقلىرىنى تولۇقلىدى؛ مەكتەپلەرنىڭ راسخوتى ئۈچۈن 420 مو تېرىلغۇ يەر ۋە باغ ئورنى ئاجرىتىپ بەردى.

ئۇنتىيارىي مۇخبىرىمىز **جاسارەت تاش** خەۋەر قىلىدۇ: مايتاغ ناھىيىسىنىڭ ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان يۇرۇشلەشكەن تۆھپە يارىتىش پائالىيەتلىرى ئېلىپ بېرىلىپ، ئايالالارنىڭ مەدەنىيەت ساپاسى يۇقىرى كۆتۈرۈلدى. كەنت بىلەن كەنت، مەھەللە ئىدارە - ئورۇنلاردىن 3509 ئايال «تۆھپە يارىتىش» مۇسابىقىسىگە قاتنىشىپ، كومپيۇتېر، مالىيە - بوغالتىرلىق قاتارلىق 18 تۈردە تېخنىكا ماھارىتى كۆرسەتتى.

ناھىيە بويىچە «3 نى ئۆگىنىش، 3 تە بەسلىشىش»، «تۆھپە يارىتىش» مۇسابىقىسىگە قاتناشقان ئايالالار ئومۇمىي ئايالالارنىڭ % 91 نى ئىگىلدى. نەتىجىدە بۇ ناھىيىدە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك «3 نى ئۆگىنىش، 3 تە بەسلىشىش»، «تۆھپە يارىتىش» تىكى ئىلغار شەخستىن 8 ى، ئۇلايەت دەرىجىلىك ئىلغار شەخستىن 7 سى، ناھىيە دەرىجىلىك ئىلغار كوللېكتېتتىن 137 سى بارلىققا كەلدى.

زاۋا يېزىسى يەر باشقۇرۇش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ ياخشى نەتىجىگە ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئوبۇلھاشىم مەخمۇت** خەۋەر قىلىدۇ: قاراقاش ناھىيىسىنىڭ زاۋا يېزىسى يەر باشقۇرۇش قانۇنىنى ئۆگىنىش، ئىزچىللاشتۇرۇش سالمقىنى ئاشۇرۇپ، قانۇن بويىچە يەر باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ ياخشى نەتىجىگە ئېرىشتى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى تېرىلغۇ يەر ئاز، نوپۇس كۆپ بولۇشتەك ئەھۋالغا ئاساسەن يەر باشقۇرۇش خىزمىتىنى مۇھىم خىزمەتلەر قاتارىغا قويۇپ، يەر باشقۇرۇش خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، بۇ خىزمەتنى تەشكىللي كاپالەتكە ئىگە قىلدى. ھەر يىلنىڭ بېشىدا، كەنت، مەھەللەلەر بىلەن يەرنى نىشانلىق باشقۇرۇش بويىچە مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالاپ ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتتى. يەردىن پايدىلىنىش ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن 10 مىڭ مو تۆۋەن ھوسۇللۇق يەرنى يۇقىرى ھوسۇللۇق يەرگە ئۆزگەرتتى. 5000 مو تېرىلغۇ يەرنىڭ شورلىشىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئالدى. دېھقانلارنى سەپەرۋەر قىلىپ 1 مىليون 600 مو ھويلا - ئارام باغلىرىدا ھەر خىل سورتلۇق مېۋىلىك كۆچەتلەرنى پېتىشتۇرۇپ يەرنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى ئاشۇردى. دېھقانچىلىق ئېتىزلىرىنى قوغداش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، يېزا بويىچە 48 مىڭ 303مو يەرنى قوغداش دائىرىسىگە ئالدى. قانۇن بويىچە يەر باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، قالايمىقان يەر تەستىقلاش، تەستىقسىز ئۆي ئورنى ئىگىلەش، يەرنى قانۇنسىز ئىشلىتىش - سېتىش قىلمىشلىرىنىڭ ئالدىنى ئالدى.

بۇ يىل 7 - ئايدىن باشلاپ 1988- يىلدىن بۇيانقى غەيرىي يېزا ئىگىلىكىگە ئىشلىتىلگەن يەرنى ئېنىقلاش ئارقىلىق، 34 كەنت، 162 مەھەللەدىكى 8900 ئائىلىنىڭ تۇرالغۇ ئۆي يېرىنى تەكشۈرۈپ، 201 ئائىلە ئارتۇق ئىگىلىۋالغان 86 مو يەرنى ئېنىقلاپ بىر تەرەپ قىلدى؛ يەر ئىگىلەپ ئۆي سېلىپ ساقلان 4 كىشىگە چارە كۆردى؛ ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ يەر ئىگىلەپ ئۆي سېلىپ تەكىن10 كادىرنىڭ 5 مو يېرىنى قانۇن بويىچە كوللېكتىپقا ئۆتكۈزۈۋالدى.

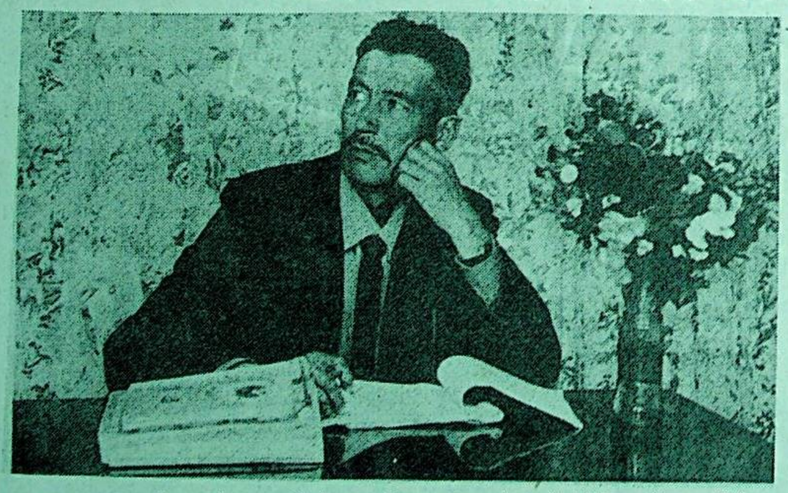

مارالبېشى ناھىيە ئاناركۆل يېزا بەشتۆپە مەركىزىي باشلانغۇچ مەكتىپىنىڭ مۇدىرى رېشىت ئىبراھىم مەكتەپنىڭ ئوقۇتۇش، تەلىم - تەربىيە سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش، ئوقۇغۇچىلارنى ئەخلاقىي، ئەقلىي، جىسمانىي ۋە گۈزەللىك جەھەتلەردىن ئەتراپلىق يېتىلدۈرۈشكە ئەجىر سىڭدۈرۈپ، كۆپ قېتىم ناھىيە، يېزا ۋە مەكتەپ تەرىپىدىن «ئىلغار خىزمەتچى»، «مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى»، «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار شەخس» دېگەن نامىلارغا ئېرىشىپ مۇكاماتلاندى.

سۈرەتتە: رېشىت ئىبراھىم دەرس تەييارلىماقتا.

پائىگۈل مامۇت فوتوسى

مايتاغ نېفىت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشنى چىڭ تۇتۇپ، ۋەقە يۈز بېرىشنىڭ ئالدىنى ئالدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **جاسارەت تاش** خەۋەر قىلىدۇ: مايتاغ نېفىت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، تۇرلۇك ئىشلەپچىقىرىش ۋەزىپىلىرىنىڭ تولۇق ئورۇندىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ئۆز قارمىقىدىكى ھەرقايسى زاۋۇت، شىركەتلەرنى بىخەتەرلىك خىزمىتىنى پۈختا ئىشلەشكە ئورۇنلاشتۇرۇپ، ۋەقە يۈز بېرىشنىڭ ئالدىنى ئالدى.

نېفىت ئايرىش زاۋۇتى باش زاۋۇتنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، «بىر تەرەپنىڭ ئامانلىقىغا كاپالەتلىك قىلىپ، بىخەتەرلىكنى چىڭ تۇتۇش» ئاساسىي تېما قىلىنغان بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. ھەرقايسى ئورۇن ۋە سېخلار ئۇنتۇن مۇداپىئەلىنىش ماھىيىتى ئۆتكۈزۈش، نەق مەيداندا جىددىي قوتقۇزۇش ئېلىپ بېرىش ۋە لېكسىيە سۆزلەش پائالىيىتى ئۆيۈشتۇرۇش ئارقىلىق ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئۆزىنى قوغداش، ئۇنتۇن مۇداپىئەلىنىش ئۇقتىدارىنى ئۆستۈردى.

ئىتتىلىن زاۋۇتى بىخەتەرلىكنى تەكشۈرۈشكە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ «كىم باشقۇرسا، شۇ مەسئۇل بولۇش» پرىنسىپى ئاساسىدا ھەربىر قۇرۇلمىنىڭ مۇھىم ئورۇنلىرىنى ھۆددىگە بەردى. ئۇنتۇن مۇداپىئەلىنىش، بىخەتەرلىك ئۇسكۇنىلىرىنى ئىشلىتىش، زەھەرلىك، خىمىيىلىك بۇيۇملارنى باشقۇرۇش، ئەمگەك ئىنتىزامى قاتارلىقلارنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈپ بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش مەسئۇلىيەتنى مىسىنى ئەمەلىيلەشتۈردى.

تېرمو ئېلېكتر ئىستانسىسى ھەربىر سېخنىكى بىخەتەرلىككە مەسئۇل خادىمنى بىخەتەرلىكنى باشقۇرۇش كۇرسىغا قاتناشتۇردى. ھەرقايسى سېخلارمۇ ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ قاتارلىقلارنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈپ بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش مەسئۇلىيەتنى مىسىنى ئەمەلىيلەشتۈردى.

مايتاغ نېفىت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى توي - تۆكۈن ئىشلىرىدىكى ھەشەمەتچىلىكنى ئۇنۇملۇك تىزگىنلىدى

ئۇنتىيارىي مۇخبىرىمىز **جاسارەت تاش** خەۋەر قىلىدۇ: مايتاغ نېفىت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى تۇرلۇك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، توي - تۆكۈن ئىشلىرىدا ساقلىنىۋاتقان ھەشەمەتچىلىككە چەك قويۇپ، ئاممىنىڭ قارشى ئېلىشىغا ئېرىشتى.

ئۇقتسادىنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ، كان رايونىدا توي - تۆكۈن، نەزىر - چىراق رايونىدا توي - تۆكۈن، نەزىر - چىراق ئىشلىرىدا بىر - بىرى بىلەن بەسلىشىدىغان،كۆز - كۆز قىلىدىغان، ئىسراپچىلىق قىلىدىغان ناچار كەيپىيات ئەۋج ئېلىپ قالغانىدى. مايتاغ نېفىت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى رەھبەرلىكى ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ ئۇقتسادىي، روھىي جەھەتتىكى ېھتىياجىنى يەڭگىللىتىش، مەدەنىي، ساغلام كەيپىياتنى ئەۋج ئالدۇرۇش ئۈچۈن، ئىشتىن سىرتقى ۋاقىتتىن پايدىلىنىپ تەربىيىلەش ئارقىلىق ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ھادىسىلىرىنى بىر تەرەپ قىلىش ئۇقتىدارىنى ئۆستۈردى.

باش زاۋۇت يەنە بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش ھەيئىتىنى تەرتىپكە سېلىپ ۋە خادىملارنى تولۇقلاپ، بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش ئېيى پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. شۇنىڭ بىلەن بىرگە باش زاۋۇت، شۆبە زاۋۇت، سېختىن ئىبارەت 3 قاتلام بويىچە بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشنى چوڭ دائىرىدە تەكشۈرۈشنى يولغا قويۇپ، ئوت ئاپىتى، پارتلاش ۋە ئۆلۈش، يارىلىنىش ھادىسىلىرىنىڭ ئالدىنى ئالدى. ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ ئورتاق كۈچ چىقىرىشى نەتىجىسىدە، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ نورمال، ئۇيغۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا تولۇق كاپالەتلىك قىلىندى. جۈملە نېفىت تەبىئى گاز باش شىركىتى، شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسى بۇ يىل باش زاۋۇتنىڭ بىخەتەرلىك خىزمىتىنى 4 قېتىم تەكشۈرۈپ بىخەتەرلىك خىزمىتىنىڭ پۈختا ئىشلەنگەنلىكىگە يۇقىرى باھا بەردى.

توي - تۆكۈن، نەزىر - چىراق ئىشلىرىنى ئادەتتىكى ئۆتكۈزۈشكە دائىر بىر قانچە تۈرلۈك بەلگىلىمە تۈزۈپ يولغا قويدى، قىز كۆچۈرۈشكە باردىغان چوڭ - كىچىك ماشىنىلارنى 6 دىن ئاشۇرماسلىقنى بەلگىلىدى.

باش زاۋۇت ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ كوللېكتىپ توي - تۆكۈن، نەزىر - چىراق ئىشلىرىنى ئادەتتىكى ئۆتكۈزۈشكە دائىر بىر قانچە تۈرلۈك بەلگىلىمە تۈزۈپ يولغا قويدى، قىز كۆچۈرۈشكە باردىغان چوڭ - كىچىك ماشىنىلارنى 6 دىن ئاشۇرماسلىقنى بەلگىلىدى.

باش زاۋۇت ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ كوللېكتىپ توي - تۆكۈن، نەزىر - چىراق ئىشلىرىنى ئادەتتىكى ئۆتكۈزۈشكە دائىر بىر قانچە تۈرلۈك بەلگىلىمە تۈزۈپ يولغا قويدى، قىز كۆچۈرۈشكە باردىغان چوڭ - كىچىك ماشىنىلارنى 6 دىن ئاشۇرماسلىقنى بەلگىلىدى.

باش زاۋۇت ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ كوللېكتىپ توي - تۆكۈن، نەزىر - چىراق ئىشلىرىنى ئادەتتىكى ئۆتكۈزۈشكە دائىر بىر قانچە تۈرلۈك بەلگىلىمە تۈزۈپ يولغا قويدى، قىز كۆچۈرۈشكە باردىغان چوڭ - كىچىك ماشىنىلارنى 6 دىن ئاشۇرماسلىقنى بەلگىلىدى.

بەلگىلىمە بويىچە مەلۇم مىقداردا رەنە پۇلى ئېلىش بىلەن بىللە، يەنە 200 يۈەن كاپالەت پۇلى ئالدى. مەربىكە بەلگىلىمە بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن بولسا، رەنە پۇلى ۋە كاپالەت پۇلىنى قايتۇرۇپ بەردى. خىلاپلىق قىلغۇچىلارنىڭ رەنە پۇلى، كاپالەت پۇلىنى تۇتۇپ قالغاندىن سىرت، خىزمەت ئورنىغا ئەھۋالنى مەلۇم قىلدى. پارتىيە ئەزالىرى ۋە كادىرلاردىن بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلغانلارغا جەرىمانە قويدى، مەمۇرىي جەھەتتىن چارە كۆردى. بۇنىڭ بىلەن كان رايونىدا ساغلام ئىجتىمائىي كەيپىيات كۈندىن - كۈنگە ئومۇملىشىپ، ناچار ئۆرپ - ئادەتلەر ئەمەلدىن قالدى. نەتىجىدە ئۆتكەن يىلنىڭ كېيىنكى يېرىمىدىن ھازىرغىچە توي قىلغان ياشلارنىڭ % 80 تىن كۆپرەكى كوللېكتىپ توي مەربىكىسى ئۆتكۈزۈپ، ئائىلىنىڭ يۇكىنى يېنىكلەتتى.

يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيول قۇرۇلۇشى ئوڭۇشلۇق ئىشلەنمەكتە

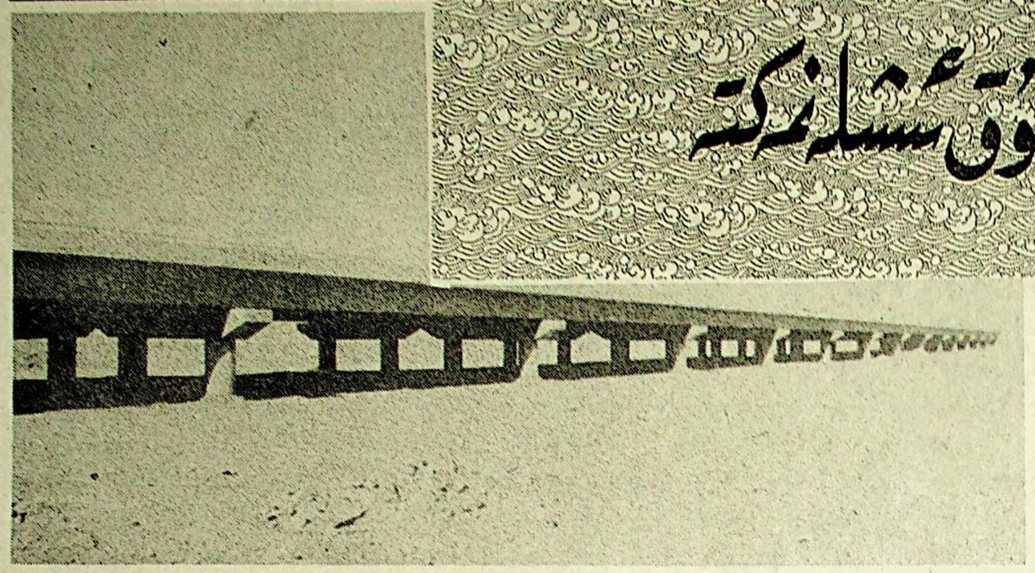

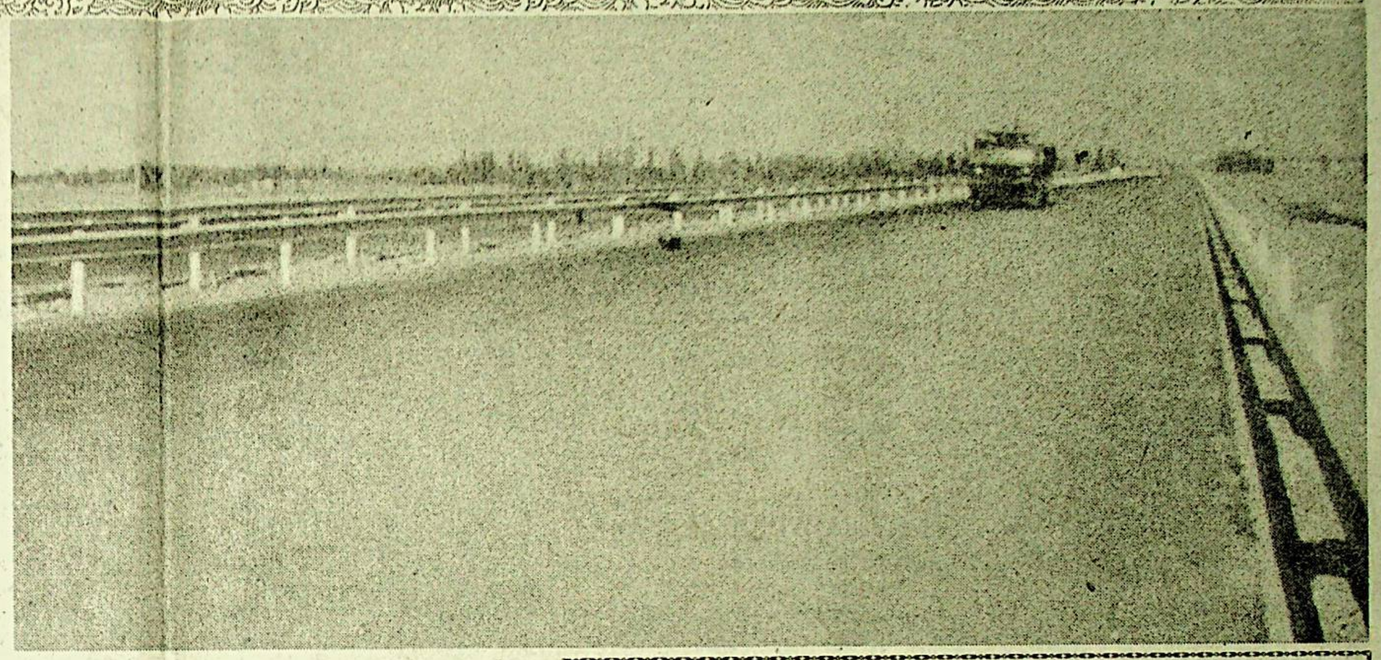

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيول قۇرۇلۇشى يۇقىرى سۈپەت، يۇقىرى ئۈنۈملۈك بولۇش نىشانىنىڭ تۈرتكىسىدە ئوڭۇشلۇق ئىشلىنىپ، خۇشاللىنارلىق نەتىجىگە ئېرىشتى.

1995 - يىلى قۇرۇلۇش باشلانغان، ئاپتونوم رايونىمىزدا تۇنجى قېتىم دۇنيا بانكىسى قەرز پۇلىدىن پايدىلىنىپ ياسلىۋاتقان تۇرپان- ئۈرۈمچى - داخۇاڭشەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيولى قۇرۇلۇشىدا ھازىرغا قەدەر ئومۇمىي قۇرۇلۇش پىلانىدىكى ئىشنىڭ 75% تىن كۆپرەكى تاماملىنىپ، پۈتكۈل قۇرۇلۇشنىڭ كېلەر يىلى 9 - ئاينىڭ 10 - كۈنى غەلبىلىك تاماملىنىشىغا پۈختا ئاساس سېلىنىدى. بۇ يىل قۇرۇلۇش باشلانغان، ئاپتونوم رايونىمىزدا دۇنيا بانكىسى قەرز پۇلىدىن پايدىلىنىپ ياسلىدىغان تېز سۈرئەتلىك تاشيول - ئۈرۈمچى - كۇيتۇڭ تېز سۈرئەتلىك تاشيولى قۇرۇلۇشىدىمۇ يىللىق پىلان مۇددىتىدىن بۇرۇن ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. ھەر ئىككى قۇرۇلۇش تۈردە قۇرۇلۇشنىڭ لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 100% كە، ئەلا بولۇش نىسبىتى 85% كە يەتكۈزۈلدى. بۇ ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيول قۇرۇلۇشىنى يېقىندىن قوللىغانلىقى، ئاپتونوم رايونلۇق قاتناش نازارىتى يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيول باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ رەھبەرلىرى، بارلىق ئىشچى - خىزمەتچىلىرى، جۈملىدىن ۋە چەت ئەللىك نازارەتچى ئىنژېنېرلار ھەم بارلىق قۇرۇلۇشچىلارنىڭ ئۈزلۈكسىز تىرىشچانلىقىنىڭ نەتىجىسى.

→ تۇرپان - ئۈرۈمچى - داخۇاڭشەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيولى قۇرۇلۇشىنىڭ 6 -، 7 -، 8 - توختام بۆلىكىدىكى يول يۈزىگە بۇ يىل 10 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغا قەدەر، ئاسفالت يانقۇزۇپ بولۇندى. سۈرەتتە: پۈتكەن يول.

↙ يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيول قۇرۇلۇشىغا ئىشلىتىلىدىغان توپا - تاش، سېمونت، پولات، بېتون قاتارلىق ماتېرىياللارنىڭ ھەممىسى ئىشلىتىلىشتىن بۇرۇن تەجرىبىخانىدا سىناق قىلىنىدۇ. سۈرەتتە: تەجرىبىخانا خادىمى كۆڭرۈك - سۆڭگۈچلەردە ئىشلىتىلىدىغان بېتوننىڭ بېسىمىغا بەرداشلىق بېرىش كۆچىنى سىناق قىلماقتا.

↓ تۇرپان - ئۈرۈمچى - داخۇاڭشەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيولىغا ئاسفالت ياتقۇزۇش جەريانى پۈتۈنلەي ماشىنىلاشقان بولۇپ، ماشىنا - ئۈسكۇنىلەرنىڭ كۆپىنچىسى چەت ئەللەردىن ئىمپورت قىلىنغان. سۈرەتتە: شىنجاڭ «كوئىنلۇن» يول - پورت قۇرۇلۇشى شىركىتىنىڭ ئىشچىلىرى گېرمانىيەدىن ئىمپورت قىلىنغان «VOGELE» ماركىلىق ئاسفالت ياتقۇزۇش ماشىنىسى بىلەن يول يۈزىگە ئاسفالت ياتقۇزماقتا.

↑ تۇرپان - ئۈرۈمچى - داخۇاڭشەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيولى لىنىيىسىدىكى ئۇزۇنلۇقى420 مېتىر، كەڭلىكى 26 مېتىر، كېلىدىغان ئۈرۈمچى دەريالىق كۆۋرۈكى بۇ يىل 9 - ئاينىڭ 25- كۈنى پۈتتى. بۇ كۆۋرۈكنى ياساشنى شىنجاڭ يول - كۆۋرۈك باش شىركىتىنىڭ كۆۋرۈك قۇرۇلۇشى باشقارمىسى ھۆددىگە ئالغان بولۇپ، بۇ كۆۋرۈك دەسلەپكى باھالاشتا سۈپەتلىك قۇرۇلۇش بولۇپ باھالاندى.

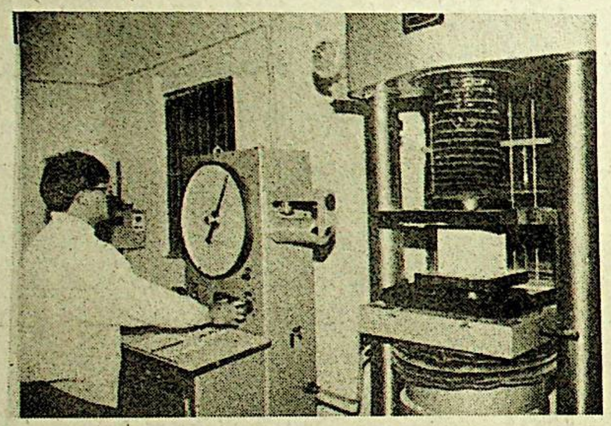

↓ تۇرپان - ئۈرۈمچى - داخۇاڭشەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيولى قۇرۇلۇشىنىڭ 5 - توختام بۆلىكىنى ھۆددىگە ئالغان شىنجاڭ يول - كۆۋرۈك باش شىركىتى 10 - ئاينىڭ ئوتتۇرىدا، بۇ يىللىق قۇرۇلۇش پىلانىنى سۈپەتكە كاپالەتلىك قىلغان ھالدا ئاشۇرۇپ ئورۇنداپ بولدى. سۈرەتتە: ئىشچىلار مۇداپىئە رىشاتكىسىنىڭ پولات تۈۋرۈكلىرىنى قاقماقتا.

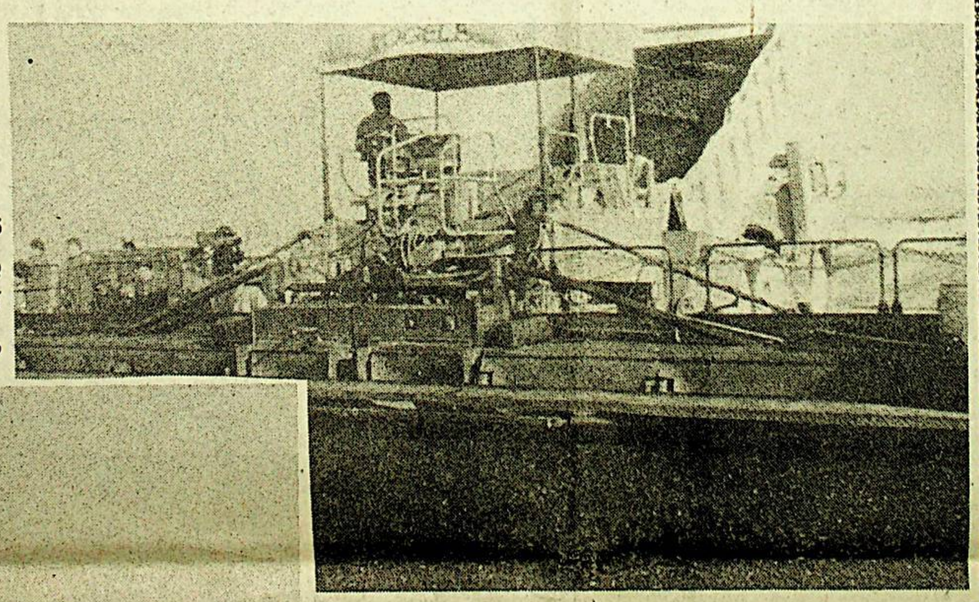

☆ تۇرپان - ئۈرۈمچى- داخۇاڭشەن يۇقىرى دەرىجىلىك

يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيول قۇرۇلۇشىنى يېقىندىن قوللىنىلغانلىقى، ئاپتونوم رايونلۇق قاتناش نازارىتى يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيول باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ رەھبەرلىرى، بارلىق ئىشچى - خىزمەتچىلىرى، جۈملىدىن ئۇ چەت ئەللىك نازارەتچى ئىنژىنېرلار ھەم بارلىق قۇرۇلۇشچىلارنىڭ ئۆزىنى ئۇنتۇغان ھالدا جاپالىق كۆرەش قىلغانلىقىنىڭ نەتىجىسى. بۇ بېتىمىزدە بۇ 2 تاشيولدىكى قۇرۇلۇش ئەھۋالىغا دائىر بىر گۇرۇپپا سۈرەتنى بەردۇق.

بۇ بەتتىكى خەۋەر ۋە سۈرەتلەرنى ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇكېرىم سېپتىياز** تەسىلىگەن
بەتنى **يادىكار ئابدۇراخمان** لايىھىلىگەن

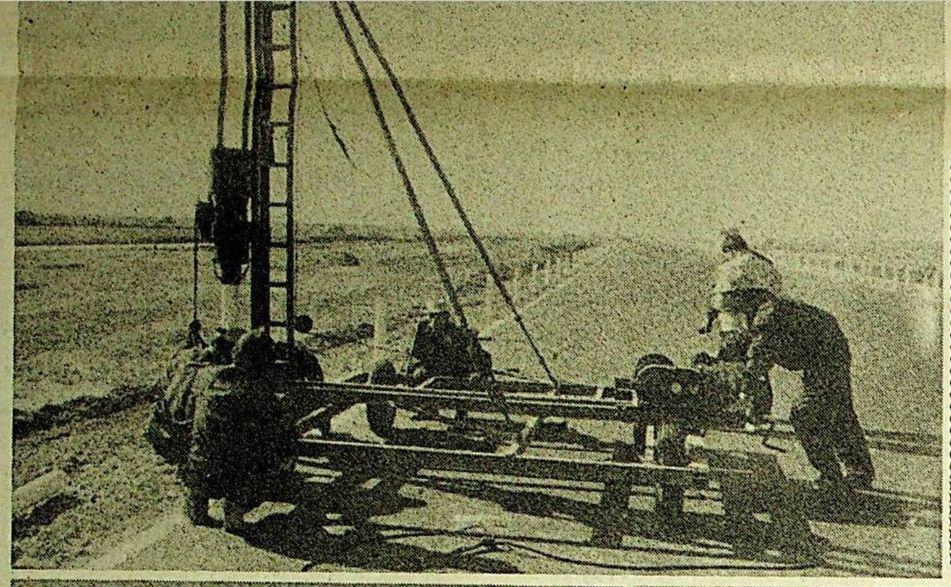

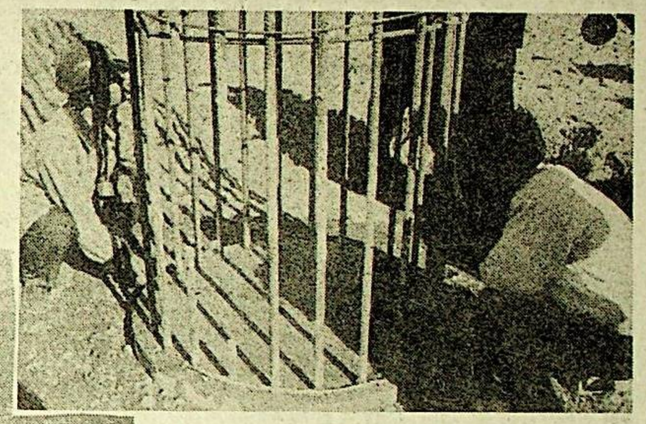

↓ سۈرەتتە: تۇرپان - ئۇرۇمچى - داخۇاڭشەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيولىنىڭ خۇگۇ بۆلۈكىگە ياسالىدىغان، قۇرۇلمىسى ئەڭ مۇرەككەپ، ئۇزۇنلۇقى 70 مېتىر، كۆۋرۈك يايىسىنىڭ ئەڭ ئېگىز قىسمى 21 مېتىر كېلىدىغان بىردىنبىر تۆۋرۈكسىز يايىسىمان كۆۋرۈكنىڭ پولات - بېتون قۇرۇلمىلىق كۆۋرۈك يايىسى جەددىي ياسالماقتا.

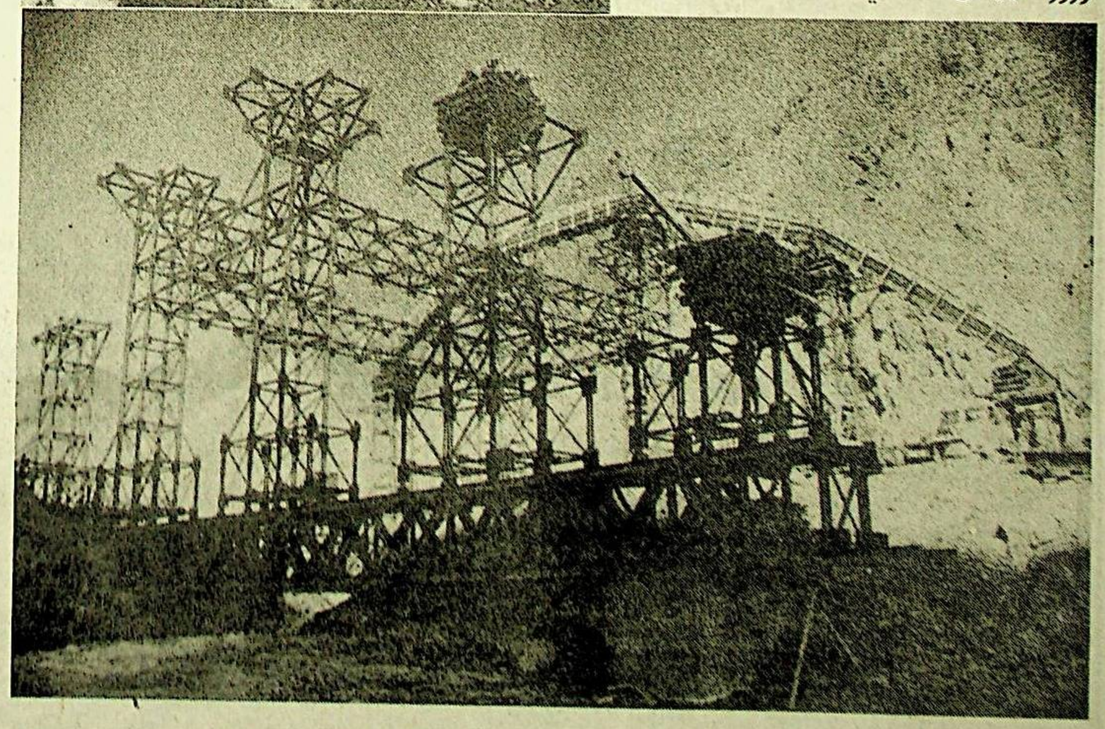

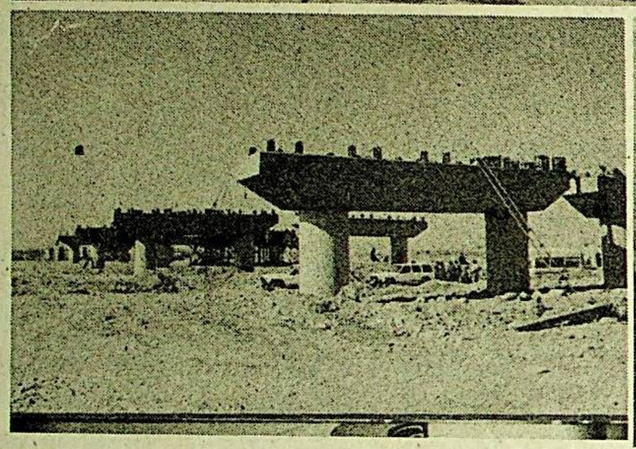

↑ شىنجاڭ يول- كۆۋرۈك باش شىركىتى، شەندۇڭ «شەرق» يول - كۆۋرۈك باش شىركىتى قاتارلىق شىركەتلەر ئۇرۇمچى - كۇيىتۇڭ يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولىدا ئۆز كارامىتىنى كۆرسەتتى. بۇ يىل ئۇلارنىڭ قۇرۇلۇش سۈپىتى ياخشى، سۈرئىتى تېز بولدى.

سۈرەتتە: شىنجاڭ يول - كۆۋرۈك باش شىركىتى كۆۋرۈك قۇرۇلۇشى باشقارمىسى ياساۋاتقان ماناس دەريالىق كۆۋرۈكىنىڭ ئاستى قىسمى.

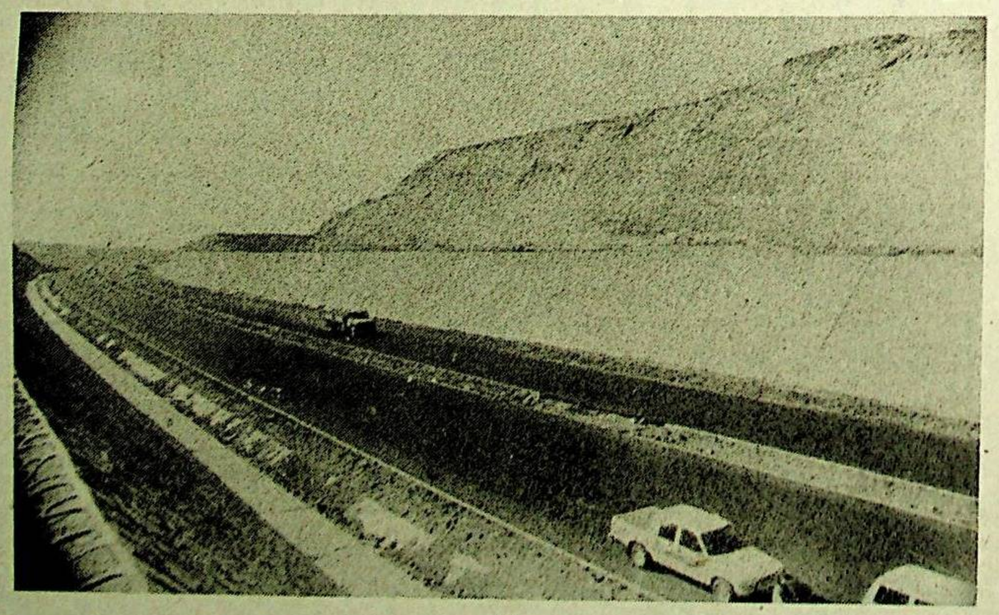

↑ ئۇرۇمچى - كۇيىتۇڭ يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولىنىڭ 7 - توختام بۆلۈكىنى شىنجاڭ تاشيول گۇرۇھى شىركىتى بىلەن گۇڭدۇڭ خۇيجۇ تاشيول گۇرۇھى شىركىتى بىرلىشىپ ھۆددىگە ئالغان بولۇپ، 10 - ئايىنىڭ ئوتتۇرىلىرىغا قەدەر بۇ بۆلەكتە يول ئۆلى قۇرۇلۇشىنىڭ يېرىمىدىن كۆپرەكى تاماملاندى.

سۈرەتتە: ئىشچىلار يول ئۆلىنى چىگدىماقتا.

← سۈرەتتىكى بۇ جاي ئەسلىدە تۇرپان- ئۇرۇمچى - داخۇاڭشەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيولىنىڭ 7 - توختام بۆلۈكى تەۋەسىدىكى ئېگىزلىكى37 مېتىر، ئۇزۇنلۇقى 1700 مېتىر كېلىدىغان يېر توپلىق ئېگىزلىك بولۇپ، بۇ جايدىن 26 مېتىر كەڭلىكتە يول ئېلىناتتى. بۇ تاشيولنىڭ 6 -، 7 -، 8 - توختام بۆلەكلىرىنىڭ قۇرۇلۇش ۋەزىپىسىنى ھۆددىگە ئالغان شەندۇڭ «شەرق» يول - كۆۋرۈك باش شىركىتىدىكىلەرنىڭ 2 يىلدىن كۆپرەك جاپالىق كۆرەش قىلىشى نەتىجىسىدە ھازىرقى بۇ چىرايلىق يول مەيدانىغا بارلىققا كەلدى.بۇ جايدىن جەمئىي 1 مىليون 10 مىڭ كۇب مېتىر توپا قېزىلدى ۋە توشۇلدى.

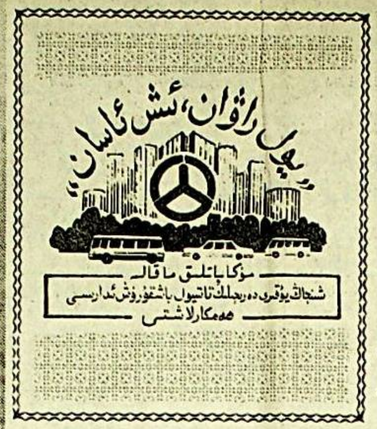

سوغدى يېزىقىنىڭ غەربىي يۇرتتىكى ئىزلىرىغا نەزەر

سابىر تۇرسۇن

تارىختىن سۆز

سوغدىلار ئوتتۇرا ئاسىيادىكى قەدىمكى ئاھالىلەردىن بولۇپ، ملاددىدىن بۇرۇنقى VII - VI ئەسىرلەرگە تەۋە بولغان زور ئاستردىنىك كالامى «ئاۋستا»دا سوغدىلارنىڭ ئاددىمىك چارۋا ھېلىنىڭ كۆپلۈكى تىلغا ئېلىنغان. مەھمۇد قەشقىرىنىڭ «تۈركىي تىللار دىۋانى» دىن مەلۇمكى، سوغدىلارنىڭ ئانا ماكانى بۇخارا، سەمەرقەنت بولۇپ، XI ئەسىردە بىر قىسىم سوغدىلار بالاساغۇن ئەتراپىغا كۆچۈپ كەلگەن. دىۋانىدا يەنە: «ئۇلارنىڭ كۆپىنچىسى تۈرك، سوغدى تىللىرىدا ئوخشاش سۆزلەيتتى، بېشبالىق، قۇجۇ رايونلىرىدا سوغدىلارنىڭ مەشھۇر 5 كەنتى بار ئىدى» دەپ قەيت قىلىنغان.

سوغدىلار ئوتتۇرا ئاسىيادىن ئىبارەت يېپەك يولىنىڭ بۇ مۇھىم تۈگۈنىدە سودا پائالىيىتى بىلەن داڭقى چىقارغان. سوغدى خەلقى يېپەك يولىدىكى تىل ماھىرى، ئۇستا تەرجىمان، سودىگەر، سايامەنچى، مەدەنىيەتلىك خەلق بولغان. سوغدىلارنىڭ سودا كارۋانلىرى بايقالدىن چاڭجىياڭشەچە، ھەتتاكى دالى پادىشاھلىقىغىچە، قىپچاقلاردىن ھىندىستانغىچە، رىمغىچە قاتناپ، يول- ئۆتەڭ، پوچتا ئىشلىرى، ئىجتىمائىي ئالاقىلەردە شۇنداقلا ئوتتۇرا ئاسىيا مەدەنىيىتىنى، جۈملىدىن پىزىق مەدەنىيىتىنى تارقىتىشتا ئالدىنقى قاتاردا تۇرۇپ كەلگەن. سوغدى يېزىقى V ئەسىرگە كەلگەندە يېپەك يولىدا راۋان قوللىنىلىدىغان يېزىقتا ئايلانغان.

ئوتتۇرا ئاسىيا قەدىمدىن تارتىپ تۈركىي خەلقلەرنىڭ ۋە باشقا غەيرىي تۈركىي مىللەتلەرنىڭ تىل-يېزىقلىرىنىڭ قايناق بازىرى بولۇپ، پەقەت شىنجاڭدىلا 17 خىل تىل، 26 خىل يېزىق قوللىنىلغانلىقى ئىسپاتلاندى. سوغدى يېزىقى ئارەم- سۇرىيە يېزىق سىستېمىسىدىكى سۇرىيىدىن شەرقتە سۇرۇلگەن، فىنكسىيلىكلەرنىڭ ئېلىپبەلىك يېزىقىنى يىلتىز قىلغان قەدىمكى يېزىق بولۇپ، يۇقىرىدىن تۆۋەنگە يېزىلغان. سوغدىلار ئۆزلىرىنىڭ تىلى - شەرقىي ئىران شۇئېسنى ملاددىدىن كېيىن قوللىنىلغان ئاۋىستا يېزىقى ئاساسدا ئېپادىلەپ، سوغدى يېزىقىنى بارلىققا كەلتۈرگەن. ملادى II ئەسىردىن باشلاپ سوغدىلار بۇ يېزىقنى سودا ساھەسىدە ۋە باشقا مەدەنىي ئالاقىلەردە كەڭ كۆلەمدە ئىشلەتكەن ھەم سودا يوللىرى ئارقىلىق جايى-جايلارغا تارقاتقان. بۇ يېزىق شىنجاڭدا ملادىVI - VIII ئەسىرلەرگىچە داۋاملاشقان. قەدىمدە سوغدىلار پائالىيەت ئېلىپ بارغان تارىم ۋادىلىرى، لوپنۇر، تۇرپان، قۇمۇل، خېتەن كاربىدورى ۋە موڭغۇل يايلاقلىرىدا نەچچە يۈز يىللىق ئارخېئولوگىيىلىك قېزىلمىلار تېپىلغان. سوغدىچە ۋەسىقىلەردىن سوغدى يېزىقىنىڭ ئۇيغۇرلار ئارىسىغا قاچاندىن باشلاپ، قانداق يول بىلەن كىرگەنلىكىنى بىلىشكە بولىدۇ. ئەڭ مۇھىمى شۇكى، سوغدى يېزىقى قەدىمكى ئۇيغۇر يېزىقىنىڭ مەنبەسى بولۇپ، سوغدى يېزىقىنى تەتقىق قىلىش ئەھمىيىتە قەدىمكى ئۇيغۇر يېزىقىنى، شۇنداقلا يەرلىك تارىخنى تەتقىق قىلىشتىكى مۇھىم ماتېرىيال ھېسابلىنىدۇ.

ھازىرغىچە مەلۇم بولغان سوغدىچە يازما ماتېرىياللارنىڭ يىل دەۋرىدىن قارىغاندا، سوغدى يېزىقىنىڭ بۇ رايونلارنىڭ ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي ساھەلىرىدە مۇھىم يېزىق سۈپىتىدە ئىشلىتىلگەنلىكىنى دەللىلەشكە بولىدۇ.

ستەيىن لوپنۇر كۆلىنىڭ ئەتراپىدىكى كرورەن قەدىمىي شەھەر خارابىسىدە بىر قىسىم سوغدى يېزىقىدىكى ماتېرىياللارنى قولغا چۈشۈرگەن. سىمىس ۋىلىيامس سوغدى يېزىقى ۋەسىقلىرىدىكى ھەرپ- لەگلەرنى مەشھۇر «سوغدى سالنامىسى»نىڭ قەدىمكى بىلەن ئوخشاش، دەپ بېكتىتى. بۇ نۇقتىنى ئىسپاتلايدىغان يەنە بىر كۆچلۈك دەللىنى بۇ ۋەسىقلەر بىلەن بىللە چىققان خەنزۇچە تارشا پۈتۈكلەردىكى مەلۇماتلاردىن كۆرۈشكە بولىدۇ. ئۇنىڭدا: «جەنشىنىڭ 18-يىل 3-ئاينىڭ 17-كۈنى كرورەن سوغدىلىرى 10 مىڭ كۈرە، 200...» دېيىلگەن ھۆكۈمەتنىڭ باج-كىرىم ھېساباتى خاتىرىلەنگەن. جەنشىڭ يىلنامىسى ئالدىنقى لياڭ پادىشاھلىقىنىڭ يىلنامىسى بولۇپ، ملادى 330-يىللارغا توغرا كېلىدۇ. 1975-يىلى ئەتىيازدا تۇرپان شەھىرى قارىغوجا مەھەللىسىنىڭ جەنۇبىدىكى قەبرىلەرنى قازغاندا 18 دانە سوغدى يېزىقىدىكى كىچىك تارشا پۈتۈك تېپىلغان. ئۇنىڭ بىلەن بىللە چىققان «75 TKM91:18» ۋە «75 TKM90:27» نومۇرلۇق خەنزۇچە ھۆججەتنىڭ ئالدىنقىسىدا «يۈگگاننىڭ 17-يىلى» دېگەن يىلنامە بار. بۇ 480- يىلغا توغرا كېلىدىغان جۇرجان خانلىقىنىڭ يىلنامىسى ئىدى. كېيىنكىسىدە بولسا «شۇەنشىنىڭ 11-يىلى» دېگەن يىلنامە بار. بۇ 422-يىلغا توغرا كېلىدىغان شىمالىي لياڭ خانلىقىنىڭ يىلنامىسى ئىدى. بۇ ھۆججەتتە «丙申» دېگەن خەنزۇچە ئاتالغۇ سوغدىچە ھەرپ بىلەن «تايېن» ترانسكرىپسىيە قىلىپ يېزىلغان.

سوغدى يېزىقى بۇ مەزگىلدە رەسمىي تۈرك- ئۇيغۇر تىلىنى يېزىقتا ئىپادىلەش ئۈچۈن قوللىنىلغان. تۇرپاندىن تېپىلغان «مانى دىنى مەدھىيە شېئىرلار توپلىمى»دا گوۋىنىڭ شىمالىدىكى ئۇيغۇر خاقانلىقى ھەمدە شىمالىي ئوردا، قۇجۇ، كۇسەن، سۇلى، پەرغانە، كېنگىت، ئاقسۇ كونىشەھەر قاتارلىق جايلاردىكى سوغدىلاردىن تەشكىللەنگەن مانى دىنى مۇرىدلىرى ۋە ھۆكۈمرانلارنىڭ ئىسمى تىلغا ئېلىنغان. دېمەك، سوغدىلار بۇ جايلاردا پائالىيەت ئېلىپ بارغان ۋە بىر قىسىم سوغدى يېزىقىدىكى يازمىلارنى قالدۇرغان. فرانسىيىلىك پىللىئوت كۆچانىڭ غەربىدىن 23 كىلومېتىر يىراقلىقتىكى جايدا 2 پارچە «doldor –āqur» تاملىق سوغدى ۋەسىقىنى تاپقان. 1957-يىلى خۇاڭ ۋېنبى ئەپەندى يېتەكچىلىكىدىكى ئارخېئولوگىيە ئەترىتى قارا شەھەردىن 2 پارچە سوغدى

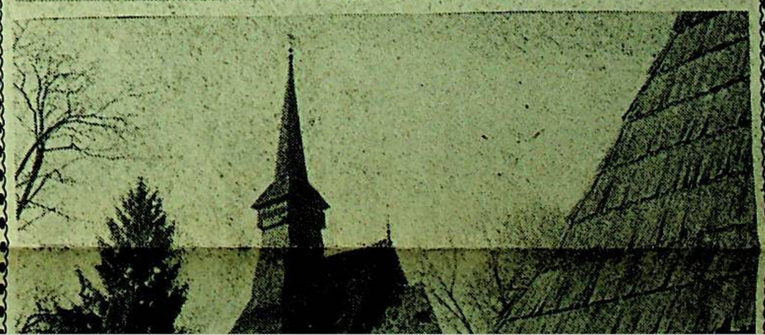

رۇمىنىيەدىكى ئۆزگىچە يېزا - قىشلاقلار مۇزېيى

سۈيەنۈپن

سىنەيىن ۋە «قەدىمكى خوتەن»

ئۈمەرجان مەمتىمىن

تارىخي شەخسلەر

ئاۋرىل ستەيىن (1862 ـ 1943-يىلى) ۋېنگرىيىدە تۇغۇلغان بولۇپ، كېيىن ئەنگلىيە تەۋەلىكىگە ئۆتكەن. ئۇ دۇنيادىكى داڭلىق ئارخېئولوگ، سەنئەت تارىخچىسى، تىلشۇناس، گېئوگرافى ۋە ئېكسپېدىتسىيەچى ھەمدە خەلقئارا دۇنياخۋاگۇناسلىق ئىلمىنىڭ پىشۋاسى. ئۇ ئەنگلىيە ۋە ھىندىستاندا ساقلىنىۋاتقان دۇنياخۋاگ ۋە ئوتتۇرا ئاسىياغا دائىر مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرىنى يىغىپ توپلىغۇچى، شۇنداقلا بۇلارنى ئەڭ بۇرۇن تەتقىق قىلغۇچى ۋە ئېلان قىلغۇچى.

ستەيىن 1900- يىلىدىن 1931- يىلىغىچە جەمئىي 4 قېتىم ئوتتۇرا ئاسىيانى تەكشۈرۈش، چارلاش خاراكتېرىدە ئېكسكۇرسىيە قىلغان. ئاساسلىق نىشانى شىنجاڭ ۋە گەنسۇ بولغان. ستەيىن ئۆزىنىڭ ئارخېئولوگىيىلىك ساھەسىدىكى داڭلىق ئەسىرى «قەدىمكى خوتەن»نى ئوتتۇرا ئاسىيادىكى تۇنجى قېتىملىق تەكشۈرۈشكە ئاساسەن يېزىپ چىققان. بۇ كىتاب 2 قىسىم بولۇپ، 1- قىسمىدا يەنى يېزىق قىسمىدا 15 باب، 7 پارچە ئىلاۋە، 78 پارچە قىستۇرما سۈرەت بار. بۇلاردا ئاساسلىقى خوتەن رايونىدا قېزىۋېلىنغان قەدىمكى قولىيازمىلار، لاي قونچاقلار، تام سۈرەتلەر، ياغاچ ئويما رەسىملەر، نەققاشلىق، ئىمارەت، پۇل، تارشا پۈتۈكلەر، ساپال بۇيۇملارنىڭ بايقىلىش جەريانى خاتىرىسى، ئېلان قىلىنىشى ۋە تەتقىقات ئەھۋالى قاتارلىقلار بايان قىلىنغان. 2- قىسمى سۈرەتلەر توپلىمى بولۇپ، بۇنىڭغا 119 پارچە سۈرەت كىرگۈزۈلگەن. بۇ سۈرەتلەردە ئاساسلىقى مۇھىم مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى ئەكس ئەتتۈرۈلگەن. ئۇنىڭدىن باشقا «خوتەن ۋە ئۇنىڭ ئەتراپىدىكى جايلار توغرىسىدىكى خەرىتە»دىن بىرسى بار. 1- قىسمىدىكى 7 پارچە ئىلاۋىگە ستەيىن بىلەن ئەينى چاغدىكى ياۋروپالىق نوپۇزلۇق زاتلارنىڭ قېزىلغان بۇيۇملار توغرىسىدىكى مەخسۇس تەتقىقاتى يېزىلغان. بۇ كىتابتىكى يېزىق، سۈرەتلەر ۋە 7 پارچە ئىلاۋە بولسا بىزنىڭ بۇگۈنكى ئوتتۇرا ئاسىيا تەتقىقاتىمىزدا، بولۇپمۇ (يېزىلغىنىغا) 80 نەچچە يىل بولغان بولسىمۇ، ئۇ يەنىلا ئۆزىنىڭ يۇقىرى ئىلمىي قىممىتىنى ساقلاپ كەلمەكتە.

ستەيىننىڭ غەرب ئىلمىدە تۇنجان ئورنى ناھايىتى يۇقىرى بولۇپ، ھازىرقى زامان تارىخچىسى ئۇۋېن ئېرامور ئۇنى «ئۇ دەۋر دائىرىلىرى ئارىسىدىكى ئەڭ چوڭ ئالىم، ئېكسپېدىتسىيەچى، ئارخېئولوگ ۋە گېئوگرافى، ئۇلۇغ ئادەم» دەپ تەرىپلىگەن. لېكىن بىز ستەيىننى خېلى ئۇزاقتىچە «قاراقچى» دەپ ئاتاپ، ئۇنىڭ ئىلمىي جەھەتتىكى تۆھپىسىنى تىلغا ئالمىدۇق. ستەيىن ئوتتۇرا ئاسىيادىكى سەپىرىدە شىنجاڭ، گەنسۇ، نىڭشا قاتارلىق جايلاردىن نۇرغۇن قىممەتلىك مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرىنى ئېلىپ كەتتى، ئۇنىڭ قارىغۇلارچە قېزىشى نەتىجىسىدە ئەسلىدە ئوبدان ساقلىنىۋاتقان قۇم ئاستىدىكى مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىدى ياكى كاردىن چىقتى. ئۇنىڭ بۇنداق قىلمىشى ھەقىقەتەنمۇ بىزنىڭ ھېسسىياتىمىزغا تەسىر يەتكۈزگەن بولسىمۇ، بىر تەرەپتىن ئېيتقاندا ئۇنى راستىنلا يېڭىلىق يارىتقان، تۆھپە قوشقان ئالىم، دېيىشكە بولىدۇ. چۈنكى ئۇنىڭ بايقىغان نۇرغۇن نەرسىلىرى ۋە ئوتتۇرىغا قويغان يەكۈنلىرىنىڭ ئىلمىي قىممىتى يۇقىرى. مەسىلەن: ئۇنىڭ شىنجاڭ، گەنسۇ رايونلىرىدىن تاپقان مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى ۋە بۇ توغرىسىدىكى دەسلەپكى تەتقىقاتى جۇڭگو مەدەنىيىتى (ئوتتۇرا تۈزلەڭلىك مەدەنىيىتى) بىلەن ئوتتۇرا ئاسيا مەدەنىيىتىنىڭ ئۆزئارا تەسىر كۆرسىتىشى نەتىجىسىدە، جۇڭگونىڭ خەن، تاڭ دەۋرلىرىدىن باشلاپلا يېپەك يولى ئارقىلىق غەربىي يۇرت بىلەن ئىقتىساد، مەدەنىيەت ۋە سىياسىي جەھەتتە ئالماشتۇرۇش ئېلىپ بارغانلىقىنى ئىسپاتلاپ بەردى. بۇنىڭغا سەل قارىساق بولمايدۇ.

ستەيىن بىر ئۆمۈر ئاددىي-سادىدا تۇرمۇش كەچۈرگەن. ھەتتا ئۆز كەسپى ئۈچۈن ئۆيلەنمەي بويتاق ئۆتكەن. تەكشۈرۈش جەريانىدا (دالا تەكشۈرۈشىدە) پوت-قوللىرىنىڭ بىر نەچچە بارماقلىرى ئۇششۇپ قالسىمۇ، قىلچە زارلانمىغان. ئۇ شۇنداق ئاددىي- سادىدا ياشىغانكى، ئۆزۈكەرەك ئولتۇرىدىغان ئۆيى، يېتەرلىك مال- مۈلكىمۇ بولمىغان. پەقەت قولىيازمىلىرى، كىتابلىرى ۋە «شەخسىي خەت-چەكلەر»، «خېرىتە ماتېرىياللىرى» قاتارلىقلار بىلەن تولغان كونا ساندۇقلىرىلا بولغان. ئۇنىڭ زېھنىي كۈچى ئادەمنى ھەيران قالدۇرىدۇ. ئۇنىڭ قالدۇرۇپ كەتكەن ئەسەرلىرىنىڭ كۆپلۈكى، خەت-چەكلىرىنىڭ سان - ساناقسىزلىقى ئۇنىڭ توختىماي يېزىقچىلىق بىلەن شۇغۇللانغانلىقىنى ئىسپاتلايدۇ. ئۇ 1943- يىلى 81 يېشىدا ئافغانىستاندا تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىۋېتىپ كېسەل بولۇپ قېلىپ، ئامېرىكىنىڭ كابۇلدىكى كونسۇلخانىسىدا ۋاپات بولغان. جەسىتى كابۇلدىكى خرىستىئانلار قەبرىستانلىقىغا دەپنە قىلىنغان. شۇنداق ئېيتىشقا بولىدۇكى، ئۇ ئۆزىنىڭ پۈتۈن ھاياتىنى ئوتتۇرا ئاسيانىڭ ئارخېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش خىزمىتىگە بېغىشلىغان.

ب د ت خىيانەتچىلىك، چىرىكلىشىش دېلولىرىنى ئاشكارا بىر تەرەپ قىلدى

چەت ئەللەرگە نەزەر

ب د ت يىغىنى 1994- يىلى 8-ئايدا گېرمانىيىنىڭ دىپلوماتىيە ئەمەلدارى كارل ئىسۇدورپاسكىخنى ئىچكى نازارەتچىلىككە مەسئۇل مۇئاۋىن باش كاتىپلىققا تەيىنلىدى. ئۇ 3 يىلدا چوڭقۇر تەكشۈرۈش ئارقىلىق خىيانەتچىلىك، كۆز بويامچىلىققا دائىر 41 دېلونى، ئالدامچىلىققا دائىر كۆرۈشكە مەلۇم قىلىندى.

ئىنسانپەرۋەرلىك - ياردەم بېرىش تارماقلىرىدا ھەمدە ب د ت نىڭ ئارقا سەپ - تەمىنات، سېتىۋېلىش تارماقلىرىدا يۈز بەرگەن. ھازىر قىلمىش خاراكتېرى ئېغىر جىنايەتچىلەر دېپلوماتىك كەچۈرۈم قىلىش ھوقۇقىدىن مەھرۇم قىلىندى، شۇنداقلا ئالاقىدار دۆلەتلەرنىڭ ئەدلىيە ئىپپاراتلىرىغا شىكايەت قىلىندى؛ خىزمەتتە مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلغان يۇقىرى دەرىجىلىك ئەمەلدارلارمۇ ئىچكى ئىنتىزام چارىسى- كۆرۈشكە مەلۇم قىلىندى.

رؤمنىيىنىڭ چوڭ - كىچىكلىكى ئوخشاش بولمىغان ھەر خىل مۇزىيلار كۆپ، بۇلار ئىچىدە بۇخارىست شەھرىنىڭ شەھەر ئەتراپىغا جايلاشقان يېزا - قىشلاق مۇزىيى ئۆزگىچە ئالاھىدىلىككە ئىگە بولۇپ، ئادەمدە چوڭقۇر تەسىر قالدۇرىدۇ.

يېزا - قىشلاق مۇزىيى رؤمنىيەنىڭ يېزىلىرىدىكى ئىمارەتلەر ۋە ئىمارەت سېلىش تېخنىكىسى، خەلق سەنئىتى ۋە دېھقانلارنىڭ تۇرمۇش ئۇسۇلى - ئادەتلىرى مەخسۇس ئونۇشتۇرۇلغان ئوستۇق مۇزىيى. بۇ مۇزىي 1936- يىلى قۇرۇلغان بولۇپ، كۆلىمى 10 گېكتار كېلىدۇ. مۇشۇنداق كەڭ مەيدانغا 17- ئەسىردىن 20- ئەسىرنىڭ باشلىرىغىچە بولغان مەزگىلدىكى 71 يېزا ھويلا - ئارام‌لىرى، 312 تۇرالغۇ ئۆيلىرى ئورۇنلاشتۇرۇلغان، ئۇنىڭدىن باشقا سۇ تۇگمىنى، چاقپىلەك، ساپان، شامالدۇرغۇچ، ياغاچ ئويما، كەشتە، رەڭلىك ساپال قاتارلىق 30 مىڭچە بۇيۇم مۇزىيغا قويۇلغان.

ئادەتتە مۇزىيلاردا زور مىقداردىكى تارىخىي ماتېرىياللار، ھەر خىل مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى ۋە نۇسخىسى ئېلىنغان بۇيۇملار ساقلىنىدۇ. ھالبۇكى رؤمنىيەدىكى مۇزىيىدىكى ئۆزگىچە قەدىمكى ئىمارەتلەرنىڭ ھەممىسى رؤمنىيەدىكى يېزىلاردىن ئۆز يېتى ئېلىپ كېلىنىپ قۇراشتۇرۇلغان. ئۇنىڭغا سېلىنغان ۋاقتى، قايسى رايوندىن ئېلىپ كېلىنگەنلىكى ۋە ئەسلى ئىگىسىنىڭ ئىسمى يېزىلغان تاختاي ئېسىپ قويۇلغان. دېھقانلار تۇرالغۇسىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇلۇشى ۋە ئۆي ئىچىنىڭ سەرەمجانلاشتۇرۇلۇشى ئەسلى قىياپىتى بويىچە ساقلانغاچقا، كىشىگە ئەينى زامانداكى يېزا ئۆيلىرىنى ئەسلىتىدۇ. شۇنىڭدەك رؤمنىيەنىڭ ھەرقايسى دەۋرلىرىدىكى دېھقانلار تۇرمۇشى ۋە يېزا ئىقتىسادىنىڭ تەرەققىياتىنى ئەكس ئەتتۇرۇپ بېرىدۇ. بۇ جايغا كەلگەن ئادەم بۇنىڭدىن بىر نەچچە يۈز يىل ئىلگىرىكى خىلۋەت، چەت، يېراق يېزىلارغا بېرىپ قالغاندەك ھېس قىلىدۇ.

سۈرەتتە: 250 يىللىق تارىخقا ئىگە ياغاچ قۇرۇلمىلىق چېركاۋ.

سۈرەتلەر «دۇنيا بىلىملىرى رەسىملىك ژۇرنلى» دىن ئېلىندى

شىمالىي ئامېرىكىدا خىزمەت ئورنى ئەمدىلا ئۆسكەن كىشىلەر خۇشاللىقىدا ھەشەمەتلىك پىكاپ سېتىۋالىدۇ ياكى ئۆيىنى چوڭراق ئۆيگە ئالماشتۇرۇۋالىدۇ. لېكىن ئامېرىكىدا مىليونېرلارنىڭ ئادىتىنى تەقلىد قىلىپ بېيىغان ستانلى بۇنداق كىشىلەرنى ئالدىراقسانلىق قىلماسلىققا دەۋەت قىلىدۇ: بېيىشنىڭ ئاچقۇچى بايلىقنى ساقلاپ قېلىشتا ئىكەنلىكىنى ئوتتۇرىغا قويىدۇ.

بەزى ياشلارغا بۇ باشقىچە تۇيۇلۇشى، ئۇلار تاپقان پۇلنى خەجلىمەسلىك دۆتلۈك، ئىستېمال بولمىسا ئىقتىسادىي تەرەققىيات بولامدۇ، دەپ قارشى مۇمكىن. لېكىن ستانلى: «باي بولمەن، دېگەن كىشى ھەر دائىم بايلىق يېغىشنى نىشان قىلىشى، ئىستېمالنى ئويلىماسلىقى لازىم» دەپ قارايدۇ. ستانلى يەنە: «ئۇرغۇن يۇقىرى كىرىملىكلەر پۇلنى يېغماي، زۇرۇرىيىتى بولمىغان ئىستېمالغا، بولۇپمۇ قىلچە ئەھمىيىتى يوق نەرسىلەرنى سېتىۋېلىشقا ئىشلىتىدۇ» دەيدۇ.

ستانلى نېمە دەيدۇ؟

لى مىياپىك

ستانلىنىڭ قارىشىچە، مىليونېرلار 5000 دوللارلىق سائەتنى تاقىماسلىقى، نەچچە ئون مىڭ دوللارلىق ھەشەمەتلىك پىكاپنى سېتىۋالماسلىقى كېرەككەن. ئۇنداقتا مىليونېر بولۇشنىڭ نېمە پايدىسى؟ ستانلى: «تېجەشلىك بولۇش دېگەنلىك بايلىقنى قۇچاقلاپ يېتىۋال، دېگەنلىك ئەمەس بەلكى بۇ پۇلنى مەبلەغ سېلىش ۋە ئىجتىمائىي پائالىيەتلىك ئىشلىرىغا ئىشلەتكەندىن باشقا، «بۇنىڭدىن كېيىنكى 15 يىلدا ياكى 25 يىلدا، ھەتتا ئەمگەك قىلىش ئىقتىدارىدىن قالغاندىن كېيىن باشقىلارغا تايانماي ياشاشقا ئىشلەتىش كېرەك دېگەنلىك» دەيدۇ. بەزىلەرنىڭ بۇنى لەززەتسىز تۇرمۇش كەچۈرگەنلىك دېيىشى تۇرغان گەپ. ئەمەلىيەتتە ھەقىقىي زېرىكىشلىك، لەززەتسىز تۇرمۇش ھەر كۈنى ئەتىگەن تۇرغاندا تۇمۇر غەرىبىدىن 23 كىلومېتىر يىراقلىقتىكى جايدا 2 پارچە «doldor –ăqur» ناملىق سوغدى ۋەسقىسىنى تاپقان. 1957- يىلى خۇالچ ۋېنبى ئېپەندى يېتەكچىلىكىدىكى ئارخېئولوگىيە ئەترىتى قاراشەھەردىن 2 پارچە سوغدى يېزىقىدىكى تارىخا پۈتۈكنى تاپتى. بۇنىڭدا ئاساسەن سودىغا ئائىت ئەھۋاللار خاتىرىلەنگەن. بۇنىڭ يىل دەۋرى ملادى VII ئەسىرگە توغرا كېلىدىغانلىقى ئېنىقلاندى. پېتېربۇرگ مۇزېيىدىمۇ بۇ دەۋرگە ئائىت «كېنگىت خاتۇنىنىڭ بىر مانى دىنى پېشۋاسىغا يازغان خېتى» ناملىق ھۆججەت ساقلانماقتا. بۇنىڭدىن باشقا يەنە خوتەندىكى مازار تاغدىن تېپىلغان سوغدى يېزىقىدىكى ھۆججەتلەرنى تىلغا ئېلىپ ئۆتۈشكە توغرا كېلىدۇ.

سوغدى يېزىقى رايونىمىزدا خېلى بىر مەزگىل ئىشلىتىلگەندىن كېيىن، ملادى VIII ئەسىرنىڭ ئوتتۇرىلىرىدىن باشلاپ ئۇيغۇرلار بۇ يېزىقنى نوقۇل ئىشلىتىشتىن ئۆز تىلىنىڭ ئالاھىدىلىكىگە ماسلاشتۇرۇش ئاساسىدا يېڭى بىر يېزىق - قەدىمكى ئۇيغۇر يېزىقىنى يارىتقان. شۇنىڭدەك كېيىن ئۇيغۇرلار قەدىمكى ئۇيغۇر يېزىقىنى قوللىنىشقا باشلىغان. 50-يىللاردا مۇئەۋلىيىنىڭ ئولانخۇم دېگەن يېرىدىن تېپىلغان قەدىمكى ئۇيغۇر يېزىقىدىكى 8 قۇر خەت يېزىلغان مەگنۇتاشتىن قارىغاندا، بۇ يېزىق ئۇيغۇرلار غەربكە كۆچۈشتىن ئىلگىرىلا قوللىنىلىشقا باشلىغان.

سوغدى يېزىقى ئەينى چاغدا تارىم ۋادىسى، تەگرىتاغ باغرىلىرىدا قوللىنىلغان خەنزۇ، سانسكرت، براھمى يېزىقلىرىغا قارىغاندا تۈركىي تىلنى ئىپادىلەشكە تېخىمۇ پېقىن كەلگەنلىكى ئۈچۈن، ئۇيغۇرلارنى مەركەز قىلغان تۈركىي خەلقلەرنىڭ قوبۇل قىلىشىغا ئېرىشىپ، قەدىمكى ئۇيغۇر يېزىقىنىڭ يارىتىلىشىدا ھەل قىلغۇچ رول ئويناپ، يىپەك يولىدىكى قەدىمىي يېزىق بولۇپ قالغان.

جىنايەت گۇرۇھلىرىنىڭ قورالى ئىلغار لىنىپ كەتكەچكە، ئامېرىكا ساقچىلارنىڭ قورالىنى يېڭىلىدى

لوس- ئانژېلېس ساقچى ئىدارىسى يېقىندا ئامېرىكا قۇرۇقلۇق ئارمىيىسىنىڭ تېخى ئىشلىتىلمىگەن 600 دىن ئارتۇق M – 16 تىپلىق ئاپتوماتىك مىلتىقىنى سېتىۋالدى. ئامېرىكا ساقچىلىرىنىڭ ئۇزاقتىن بۇيان ئىشلىتىپ كېلىۋاتقىنى 9 مىللىمېتىرلىق يېرىم ئاپتوماتىك تاپانچا ئىدى. بۇنداق كونا قورال جىنايەت گۇرۇھلىرىنىڭ 90-يىللاردىكى ئېغىر تىپتىكى ئىلغار قوراللىرى ئالدىدا ھېچنېمىگە يارىمايدىغان قالدى. بۇ يىل 2-ئاينىڭ 28-كۈنى ئاپتوماتىك قورال تۇتقان 2 جىنايەتچى ھوللىۋود شىمالىي رايونىدىكى 1 بانكىنى بۇلىدى، ساقچىلار سىگنالنى تاپشۇرۇۋېلىپلا نەق مەيدانغا بېرىپ ئۇلار بىلەن جىددىي جەڭ قىلدى، لېكىن ساقچىلارنىڭ يېرىم ئاپتوماتىك تاپانچىسى كارغا كەلمىدى.

گېرمانىيەنىڭ (ېنز)، ئامېرىكىنىڭ (لىنكولن) ۋە ياكى (ياۋما) ماركىلىق پىكاپلار بولماستىن، ئاۋاملاشتۇرۇلغان (فورد) ماركىلىق پىكاپلار».

ستانلى مۇنداق دەيدۇ: «سانلىق مەلۇ ماتلاردىن مەلۇمكى، ئېسىل، ھەشەمەتلىك پىكاپلارنى ئىشلەتكۈچىلەرنىڭ ئىچىدە 6 ئادەمنىڭ بىرى باي ئىكەن. بۇنداق ئېسىل، ھەشەمەتلىك پىكاپلاردا ئولتۇرىدىغانلارنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمى يۇقىرى كىرىم قىلىدىغانلار بولىسمۇ، مال-مۈلكىنىڭ ساپ قىممىتى كۆپ ئەمەس». بۇ كىتابتا يەنە نۇرغۇن مىراسقا ئېرىشكەن مىليونېرلارنىڭ ئۇلادلىرى ئوقۇشنى ئوگۈشلۇق تاماملىيالماسمۇ، تۇرمۇشتا باشقا غەم- ئەندىشىسى بولمىسمۇ، باي بولۇش، بايلىق توپلاش جەھەتتە ئەجدادىدىغا يەتمەيدىغانلىقى، ئۇلاردا ئەجدادىدەك كۈرەش قىلىش روھى، شۇنداقلا ئەجدادلىرىدەك بېيىش جەھەتتە ئۆزىنى تىزگىنلەش، تۇتۇۋېلىش ئىقتىدارى كەمچىل ئىكەنلىكى يېزىلغان.

ئىتالىيىدىكى ئايالار ھوقۇق تۇتقان كىچىك بازار

ئىتالىيىنىڭ ئوتتۇرا قىسمىدا «گارسى» دەپ ئاتىلىدىغان بىر كىچىك بازار بار. بۇ بازار پاكىزلىقى، جىنايەت سادىر بولمىغانلىقى بىلەن شۆھرەت قازانغان. بۇ بازارنى پۈتۈنلەي ئايالار باشقۇرىدۇ. «دەۋر ئۆزگەردى، - دەيدۇ ئايال ساقچى باشلىقى ئىسابىرا دېپىد، - ئىلگىرى ئىتالىيىدە ئايالار ئائىلە ئايلىق ۋە ئانا، دېگلا قارىلاتتى، ئەمدى ئۇلارنىڭمۇ خىزمىتى ۋە ئىشى بار بولدى، ھازىر بىز ھەققىي ئادەم، دەپ قارىلىدىغان بولدۇق.» بازارنىڭ ئىمارەت ئىجازەتنامىسىنى بىناكارلىق ئىشخانىدا ئايال مۇخبىر دانىئېراكىتانارى ئامىۋى مۇناسىۋەت بايانىتچىسىلىق رولىنى ئويناپىدۇ، مەكتەپ مۇدىرىيىتىنىڭ باشقۇرغۇچىسى - سېسترا كامىلا كارىتا. ئايال ئادۋوكات ساندرامونو خەلق خەۋپسىزلىك ئەترىتىنىڭ باشلىقى. بازار باشلىقى (شەھەر دەرىجىلىك) كوپوپىتى: «بارلىق ئەخلەتلەر ئەتىگەن سائەت 9 دىن بۇرۇن تامامەن تازلىنىپ بولىدۇ. شەھىرىمىزدە كۆپ يىللاردىن بۇيان جىنايەت سادىر بولۇپ باقمىدى.» دەيدۇ.

لېكىن بۇ ئايالار يەنىلا ئۆز ئەرلىرىنىڭ ئاپىرىن ئوقۇشىدۇ. مۇئاۋىن بازار باشلىقى كىناسى: «بىزنىڭ ئوت ئۆچۈرۈش ئەترىتىمىز ۋە ساقچى قوشۇنىمىزنىڭ ئەرلەرگە ھاجەتمەن ئىكەنلىكىنى ئېسىمىزدىن چىقارماسلىقىمىز كېرەك، مەھەللىلەرگە بەخت يارىتىش ئۈچۈن بىز يەنە ئەرلەر بىلەن ئىناق ئۆتۈشىمىز كېرەك.» دەيدۇ.

(«تەرجىمە ئورنى گېزىتى»دىن)

زۇڭلى لى پىڭ ياپونىيە پادىشاھنى يوقلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دۈڭجىڭ، 12- نويابىر تېلېگراممىسى. ياپونىيىدە زىيارەتتە بولۇۋاتقان جۇڭگو گوۋۇيۈەننىڭ زۇڭلىسى لى پىڭ ۋە خانىمى جۇلىن 12- نويابىر بۈ يەردىكى پادىشاھ ئوردىسىغا كېلىپ، ياپونىيە پادىشاھى مېڭرېن ۋە خانىش مېيجىزىنى يوقلىدى ۋە 2 تەرەپ دوستانە سۆزلەشتى.

زۇڭلى لى پىڭ ئالدى بىلەن جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىننىڭ پادىشاھ مېڭرېنغا يوللىغان سەممىي سالمىنى يەتكۈزدى. پادىشاھ مېڭرېن بۇنىڭغا مىننەتدارلىق بىلدۈردى ھەم لى پىڭنىڭ قايتقاندىن كېيىن ئۆزىدىن رەئىس جياڭ زېمىنغا سەممىي سالام ۋە ياخشى تىلەكلىرىنى يەتكۈزۈپ قويۇشىنى ئۈمىد قىلدى.

پادىشاھ مېڭرېن مۇنداق دېدى: بۇ يىل ياپونىيە- جۇڭگو دىپلوماتىك مۇناسىۋىتى ئورناتقانلىقىنىڭ 25 يىللىقى، مەن زۇڭلى لى پىڭنىڭ ياپونىيىدە زىيارەتتە بولغانلىقىنى قارشى ئالىمەن ھەم بۇ قېتىمقى زىيارەتنىڭ ياپونىيە بىلەن جۇڭگونىڭ دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى جەزمەن كۈچەيتىدىغانلىقىغا ئىشىنىمەن.

لى پىڭ مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن ياپونىيە يېقىن قوشنا، جۇڭگو- ياپونىيە مۇناسىۋىتىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش 2 مەملىكەت خەلقىنىڭ مەنپەئىتى ئۈچۈنمۇ، پۈتكۈل ئاسىيا- تىنچ ئوكيان رايونىنىڭ تىنچلىقى ۋە تەرەققىياتى ئۈچۈنمۇ مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. 1992- يىلى پادىشاھ ۋە خانىش ئالىيلىرىنىڭ جۇڭگودىكى زىيارىتى جۇڭگو- ياپونىيە مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىدا ئاكتىپ رول ئوينىدى.

پادىشاھ مېڭرېن مۇنداق دېدى: مەن رەئىس جياڭ زېمىننىڭ كېلەر يىلى ياپونىيىدە زىيارەتتە بولۇشىنى ھەم رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن يەنە بىر قېتىم كۆرۈشىشنى ئۈمىد قىلىمەن. ئۇ يەنە: جۇڭگو تەرەپنىڭ شاھزادە ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسىنى كېلەر يىلى جۇڭگودا زىيارەتتە بولۇشقا تەكلىپ قىلغانلىقىغا مىننەتدارلىق بىلدۈردى.

يوقلاشتىن كېيىن پادىشاھ مېڭرېن ۋە خانىش مېيجىزى چوشلۇك زىياپەت ئۆتكۈزۈپ، زۇڭلى لى پىڭ ۋە ئۇنىڭ خانىمى جۇلىننى كۈتۈۋالدى.

لى پىڭ ياپونىيىنىڭ سابىق باش ۋەزىرلىرى بىلەن ئەنگە-نلىك تاماقتا بىللە بولدى

ياپونىيە سوتسىيال دېموكراتلار پارتىيىسى، يېڭى تەرەققىيات پارتىيىسى، دېموكراتلار پارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىرى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دۈڭجىڭ، 12- نويابىر تېلېگراممىسى. بۈگۈن ئەتىگەنده جۇڭگو گوۋۇيۈەننىڭ زۇڭلىسى لى پىڭ ئۆزى چوشكەن مېھمانخاندا ياپونىيىنىڭ سابىق باش ۋەزىرلىرى جۇڭگىگىن كاگخۇڭ، جۇشادېك، خەيىۋجۇنشۇ، شىچۈەن خۇشى، يۈتيەنزىلەر بىلەن ئەتىگەنلىك تاماقتا بىللە بولدى. مېھمانلار بىلەن ساھىبخانا دوستلۇق ئۈستىده كەڭ - كۇشاده سۆزلەشتى ھەم كەڭ دائىرىلىك مەسىلىلەر توغرىسىدا پىكىر ئالماشتۇردى.

لى پىڭ بىر قانچە نەپەر سابىق باش ۋەزىرگە ئۆزىنىڭ باش ۋەزىر چىاۋېبن بىلەن ئۆتكۈزگەن سۆھبىتىنىڭ ئەھۋالىنى ۋە ئاساسىي نەتىجىلەرنى مەلۇم قىلدى. ئۇ تەكتلەپ مۇنداق دېدى: بىز ھازىر ئەسىر ئالمىشىدىغان مۇھىم تارىخىي دەۋرده تۇرۇۋاتىمىز، جۇڭگو بىلەن ياپونىيە مۇشۇ رايوندىكى ۋە دۇنيادا تەسىرگە ئىگە دۆلەتلەردىن بولۇش سۈپىتى بىلەن تىنچلىقنى قوغداش ۋە تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈشتىن ئىبارەت ئېغىر ۋەزىپىنى ئۈستىگە ئالغان. بىز ئۇرتاق تىرىشىپ دوست ئەربابلىرى يارانقان دوستانە ۋەزىيەتنى قەدىرلەشكە موھتاج، شۇنىڭ بىلەن بىللە، 2 دۆلەتنىڭ دوستلۇق ئەنئەنىسىگە ۋارىسلىق قىلىش ۋە ئۇنى جارى قىلدۇرۇشقا تېخىمۇ موھتاج، ئۇنىڭ ئىچىده جۇڭگو- ياپونىيە دوستلۇق ئىشلىرىنىڭ ئىزباسارلىرىنى زور كۈچ بىلەن پىتىستۇرۇش مەسلىسى نۆۋەتته 2 تەرەپنىڭ ئالدىدا تۇرۇۋاتقان مۇھىم تېما، بىز ھەرقايسىڭلارنىڭ بۇنىڭدىن كېيىن بۇ جەھەتته داۋاملىق مۇھىم رول ئوينىشىڭلارنى ئۈمىد قىلىمىز. جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە خەلقى ھەرقايسىلىرىنىڭ ئائىلە تاۋابئاتلىرىنىڭ دائىم جۇڭگوغا بېرىپ كۆرۈپ بېقىشىنى قارشى ئالىدۇ.

ياپونىيىنىڭ ھەرقايسى سابىق باش ۋەزىرلىرى ئارقا- ئارقىدىن قىزغىن سۆز قىلدى. ئۇلار زۇڭلى لى پىڭ بىلەن يەنە بىر قېتىم كۆرۈشكەنلىكىدىن ناھايىتى خۇشال بولدى ھەم زۇڭلى لى پىڭنىڭ ياپونىيىدىكى زىيارىتىنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك بولغانلىقىنى تەبرىكلىدى. 5 نەپەر سابىق باش ۋەزىر ئۆزلىرىنىڭ ۋەزىپىسىدىن قالغاندىن كېيىنمۇ يەنىلا جۇڭگو بىلەن قويۇق ئالاقىنى ساقلاپ كېلىۋاتقانلىقى، جۇڭگو- ياپونىيە دوستلۇقى ئۈچۈن داۋاملىق رول ئويناشنى خالايدىغانلىقى ئۈستىده توختالدى. ئۇلار «جۇڭگو- ياپونىيە قوشما باياناتى» ۋە «جۇڭگو- ياپونىيە تىنچلىق، دوستلۇق شەرتنامىسى» نىڭ پېتەكچىلىكىده، 21- ئەسىردىكى جۇڭگو- ياپونىيە مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىيات ئىستىقبالىنىڭ تېخىمۇ پارلاق بولىدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دۈڭجىڭ، 12- نويابىر تېلېگراممىسى. جۇڭگو گوۋۇيۈەننىڭ زۇڭلىسى لى پىڭ بۈگۈن چوشتىن بۇرۇن ئۆزى چوشكەن مېھمانخاندا ياپونىيە سوتسىيال دېموكراتلار پارتىيىسىنىڭ رەئىسى ئوچىكى دوخېزى، يېڭى تەرەققىيات پارتىيىسىنىڭ باشلىقى شياۋزې يىلاڭ ۋە دېموكراتلار پارتىيىسىنىڭ توسۇشىنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك بولغانلىقىنى تەبرىكلىدى. 5 نەپەر سابىق باش ۋەزىر ئۆزلىرىنىڭ ۋەزىپىسىدىن قالغاندىن كېيىنمۇ يەنىلا جۇڭگو بىلەن قويۇق ئالاقىنى ساقلاپ كېلىۋاتقانلىقى، جۇڭگو- ياپونىيە دوستلۇقى ئۈچۈن داۋاملىق رول ئوينىشىنى خالايدىغانلىقى ئۈستىده توختالدى. ئۇلار «جۇڭگو- ياپونىيە قوشما باياناتى» ۋە «جۇڭگو- ياپونىيە تىنچلىق، دوستلۇق شەرتنامىسى» نىڭ پېتەكچىلىكىده، 21- ئەسىردىكى جۇڭگو- ياپونىيە مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىيات ئىستىقبالىنىڭ، تېخىمۇ پارلاق بولىدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

جياڭ زېمىن 5 دۆلەت باش ئەلچىلىرى تاپشۇرغان دۆلەت خەتلىرىنى قوبۇل قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 12 - نويابىر تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن چوشتىن بۇرۇن «خەلق» سارىيىدا سىرىلانكا، شۋېتسىيە، ھىندونېزىيە، ئالبانىيىلەرنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشقا تەينىلەنگەن باش ئەلچىلىرى ۋە ئەرمېنىيىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشقا تەينىلەنگەن باش ئەلچىسى تاپشۇرغان دۆلەت خېتىنى قوبۇل قىلدى.

بۇ 5 باش ئەلچى تۆۋەندىكىچە: 10 - ئاينىڭ 7 - كۈنى بېيجىڭغا كەلگەن، سىرىلانكىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشقا تەينىلەنگەن باش ئەلچىسى ۋالگ دىسگېت؛ 10 - ئاينىڭ 14 - كۈنى بېيجىڭغا كەلگەن، شۋېتسىيىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشقا تەينىلەنگەن باش ئەلچىسى لىك شىلې؛ 10 - ئاينىڭ 21 - كۈنى بېيجىڭغا كەلگەن، ھىندونېزىيىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشقا تەينىلەنگەن باش ئەلچىسى كۇن دالا؛ 10 - ئاينىڭ 21 - كۈنى بېيجىڭغا كەلگەن، ئالبانىيىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشقا تەينىلەنگەن باش ئەلچىسى مۇنېيكا؛ 4 - نويابىر بېيجىڭغا كەلگەن، ئەرمېنىيىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشقا تۇنجى قېتىم تەينىلەنگەن باش ئەلچىسى مالتىروشان.

جۇڭگو بىلەن ياپونىيە جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا كىرىشى توغرىسىدا قوشما بايانات ئېلان قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دۈڭجىڭ، 11-نويابىر تېلېگراممىسى. جۇڭگو سۆھبەت ئۆكىللەر ئۆمىكىنىڭ باشلىقى لۇك يۈگتۇ بىلەن ياپونىيە سۆھبەت ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ باشلىقى يۈەنكۇ شىنشى بۈگۈن بۇ يەردە جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا كىرىشى مەسىلىسى توغرىسىدا قوشما بايانات ئېلان قىلدى.

بايانىتا مۇنداق دېيىلدۇ: جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا كىرىشى توغرىسىدىكى سۆھبەت رامكىسى ئاساسىدا، جۇڭگو - ياپونىيە سۆھبەت ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ باشلىقلىرى تۆۋەندىكى بىر قانچە نۇقتا ئۈستىده تۆۋەندىكىلەرنى جاكارلاشنى خالايدۇ:

1. ئۇلارنىڭ بىر قانچە ئايدا، جۇڭگو- ياپونىيە ۋەكىللەر ئۆمىكلىرى جۇڭگونىڭ سودا ئۇچۇن خىزمەت قىلىشقا ئائىت يازما تەكلىپى ئۈستىده كەڭ دائىرىده چوڭقۇر سۆھبەتلەشتى. بۇ سۆھبەتلەر ياپونىيە تەرەپ قىزغىنلىغان ساھەلەرگە، ئالايلۇق پارچە سېتىش مۇلازىملىقى، پول مۇئامىلىسى مۇلازىملىقى، تېلېگراف ئالاقە مۇلازىملىقى، تىرانسپورت مۇلازىملىقى، قۇرۇلۇش ۋە ئۆي- جاي مۇلازىملىقى، بۇغالتىرلىق ۋە قانۇن مۇلازىملىقىنى ئۆز ئىچىگە ئالدۇ.

ياپونىيە تەرەپ جۇڭگو تەرەپنىڭ بۇ جەھەتتە ئەستايىدىل تىرىشچانلىق كۆرسەتكەنلىكىنى ئالقىشلايدۇ.

2. بۇ جەددىي سۆھبەت نەتىجىلىرىگە باشلىقلىرى مۇنداق دەپ قارايدۇ: 2 دۆلەتنىڭ سودىغا مۇلازىملىق قىلىش توغرىسىدىكى 2 تەرەپلىك سۆھبىتى زور ئىلگىرىلەشكە ئېرىشتى، 2 تەرەپ ئورتاق تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ، 2 دۆلەتنىڭ 2 تەرەپلىك سۆھبىتىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئايالغاشتۇرۇش ئۈچۈن بىرلىكته تىرىشماقتا.

3. 2 تەرەپ بىردەك مۇنداق دەپ ھېسابلايدۇ: جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا قاتنىشىشى 2 تەرەپكە پايدىلىق بولۇپلا قالماي، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا دۇنيا سودا تەشكىلاتىنىڭ بارلىق ئەزالىرىغىمۇ پايدىلىق. 2 تەرەپ شۇنى تەكتلەيدۇكى: جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا بالدۇرراق كىرىشى ئۈچۈن، 2 تەرەپ جەنۇبدىكى خىزمەت گۇرۇپپىسىنىڭ سۆھبىتىده زىچ ھەمكارلىشىشقا بەل باغلىدى.

4. 2 تەرەپ جۇڭگو بىلەن ياپونىيىنىڭ سۆھبەتتىكى ھەمكارلىقىنىڭ جۇڭگو بىلەن ياپونىيىنىڭ ئۇزاق مۇددەت مۇقىم بولغان ئىقتىسادىي مۇناسىۋىتىنى كۈچەيتىشكە تۆھپە قوشۇدىغانلىقىغا ئىشىنىدۇ.

ئىراق ئايالارى 11-ئاينىك 10-كۈنى قوللىرىغا ساداملىنىڭ سۈرەتلىرىنى كۆتۈرۈپ باغدادتا نامايىش ئۆتكۈزدى. ھۆكۈمەتنىڭ ئاھىرىكىلىق قورال تەكشۈرۈش خادىملىرىنى قوغلاپ چىقىرىش قارارىنى قەتئىي قوللايدىغانلىقىنى بىلدۈردى. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

ئادەم ئىزدەش ئېلانى

چېن شىن ئەر، خەنزۇ، 13 ياش، بويىنىڭ ئېگىزلىكى 1.74 مېتىر، چېچىنى ئوقۇغۇچى پاسونىدا ياساتقان (چېچىنىڭ ئۇزۇنلىقى تەخمىنەن 2 سۇنۇق) ئادەتتىكى تىلدا سۆزلەيدۇ. ئۇچىسىغا تەنتەربىيە مەكتەپ فورمىسى كىيگەن ئۆكيېمىنىڭ ئالدى تەرىپى كۆك، ئاق رەڭ ئارىلاشقان، كەينى تەرىپىگە ۋارتانىڭ ۋارتا ئالدىدا توپ تۇتۇۋاتقان سۈرىتى بېسىلغان، ئاستىغا كۆك ئىشتان كىيگەن). قارا رەڭلىك بوخچا ئېسۋالغان بولۇپ، 1997-يىل 10-ئاينىڭ 29-كۈنى ئۆيدىن چىقىپ كېتىپ ھازىرغىچە قايتىپ كەلمىدى.

بۇنىڭ خەۋىرىنى تاپقانلار شۇ جايدىكى ج خ تارماقلىرى بىلەن ئالاقىلاشسا بولىدۇ ياكى تېلېفون ئۇرسا بولىدۇ. تېلېفون نومۇرى: 0993-2018986، 2027687. تېپىپ بەرگۈچىلەرنى رازى قىلىمىز.

ئېلانلار

ئاپتونوم رايونلۇق جامائەت خەۋپسىزلىكى نازارىتىدىن بېرىلگەن 140105869 نومۇرلۇق بەختى نەزىمەت نامىدىكى پاسپورتنى گۇۋاھنامىسى ئېلان قىلىنغان. كۇندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئىجتىمائىي تېخنىكومىدىن بېرىلگەن 1431 نومۇرلۇق گىمنىگۈل ناسىدىكى ئوقۇش پۈتتۈرۈش گۇۋاھنامىسى ئېلان قىلىنغان. كۇندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

زۇڭتۇڭ پېلتسىن موسكۋاغا قايتىپ كەلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 12 - نويابىر تېلېگراممىسى. روسىيە زۇڭتۇڭى پېلتسىن جۇڭگودىكى 3 كۈنلۈك دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىنى ئاياغلاشتۇرغاندىن كېيىن، 11 - نويابىر كەچتە موسكۋاغا قايتىپ كەلدى.

زۇڭتۇڭ پېلتسىن بېيجىڭدىن ئايرىلغاندىن كېيىن خاربىننى زىيارەت قىلدى ھەم ئۇ يەردە جۇڭگو - روسىيە چېگرا رايون رەھبەرلىرى ۋە چېگرا سودىسى ساھەسىدىكى ئەربابلار بىلەن كۆرۈشتى.

تۈركىيە ھۆكۈمەت ئارمىيىسى كۇرد قوراللىق كۈچلىرى بىلەن كەسكىن جەڭ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئەنقەرە، 9-نويابىر تېلېگراممىسى. تۈركىيە ھۆكۈمەت تەرەپ 9-نويابىر بايانات ئېلان قىلىپ مۇنداق دېدى: تۈركىيە ھۆكۈمەت ئارمىيىسى ئۈدا 2 كۈن تۈركىيىنىڭ شەرقىي جەنۇبىي رايوندا كۇرد ئىشچىلار پارتىيىسى قوراللىق كۈچلىرى بىلەن كەسكىن جەڭ قىلىپ، كۇرد قوراللىق كۈچلىرىنىڭ 37 ئادەمنى ئېتىپ ئۆلتۈردى.

باياناتتا مۇنداق دېيىلدى: ھۆكۈمەت ئارمىيىسى 9-نويابىر شىرناك ئۆلكىسىدە كۇرد ئىشچىلار پارتىيىسى پارتىزانلار ئەترىتىنىڭ 15 ئادەمنى ئېتىپ ئۆلتۈردى. ئالدىنقى كۈنى ھۆكۈمەت ئارمىيىسى سىرت ئۆلكىسى ۋە باتمان ئۆلكىسىدىمۇ كۇرد قوراللىق كۈچلىرىنىڭ 22 ئادەمنى ئېتىپ ئۆلتۈردى. ھۆكۈمەت ئارمىيىسىدىن 1 ئادەم ئۆلدى، 2 ئادەم يارىلاندى.

ياپونىيە تەرەپ جۇڭگو تەرەپنىڭ بۇ جەھەتتە ئەستايىدىل تەرىشچانلىق كۆرسەتكەنلىكىنى ئالقىشلايدۇ.

2. بۇ جەددىي سۆھبەت نەتىجىلىرىگە ئاساسەن، 2 دۆلەت ۋەكىللەر ئۆمەكلىرىنىڭ مۇلازىمەتىنى ئوز ئىچىگە ئالىدۇ.

ياپونىيە تەرەپ جۇڭگو تەرەپنىڭ بۇ جەھەتتە ئەستايىدىل تەرىشچانلىق كۆرسەتكەنلىكىنى ئالقىشلايدۇ.

2. بۇ جەددىي سۆھبەت نەتىجىلىرىگە ئاساسەن، 2 دۆلەت ۋەكىللەر ئۆمەكلىرىنىڭ ئۆزئارا قولايلىق بولغان ۋاقىتتا ياپونىيىگە بېرىپ زىيارەت قىلىشى مۇمكىن.

ئۇلار زۇڭلى لى پېڭ بىلەن يەنە بىر قېتىم كۆرۈشكەنلىكىدىن ناھايىتى خۇشال بولدى ھەم زۇڭلى لى پېڭنىڭ ياپونىيىدىكى زىيارىتىنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك بولغانلىقىنى تەبرىكلىدى. ئۇلار جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسى مەملىكەتلىك 15- قۇرۇلتىيىغا يۈكسەك باھا بەردى، شياڭگاڭنىڭ ئوڭۇشلۇق قايتۇرۇۋېلىنغانلىقىنى، سەنشيا قۇرۇلۇشىدا دەريا ئېقىنىنى ئۆزگەرتىش ئارقىدىن قۇرغىن سۇ قىلدى.

ئۇلار زۇڭلى لى پېڭ بىلەن يەنە بىر قېتىم كۆرۈشكەنلىكىدىن ناھايىتى خۇشال بولدى ھەم زۇڭلى لى پېڭنىڭ ياپونىيىدىكى زىيارىتىنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك بولغانلىقىنى تەبرىكلىدى. ئۇلار جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسى مەملىكەتلىك 15- قۇرۇلتىيىغا يۈكسەك باھا بەردى، شياڭگاڭنىڭ ئوڭۇشلۇق قايتۇرۇۋېلىنغانلىقىنى، سەنشيا قۇرۇلۇشىدا دەريا ئېقىنىنى ئۆزگەرتىش ئارقىدىن قۇرغىن سۇ قىلدى.

11 - ئاينىڭ 10 - كۈنى ئامېرىكا ئارمىيىسىنىڭ پارس قولتۇقىدا تۇرۇۋاتقان «نىمىز» نامىلىق ئاۋىئاماتكىسىدىكى F/A-18C «سېرىق ھەرە» بەلگىلىك كۆرەشچى ئايروپىلانى ئۇچۇشقا تەييارلاندى. ئىراقنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى ئەزىز 9-نويابىر ئامېرىكىنى ب د ت قورال تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىدىن پايدىلىنىپ جاسۇسلۇق ھەرىكىتى بىلەن شۇغۇللانىدى دەپ ئەيىبلىگەنلىكتىن ۋەزىيەت يامانلىشىپ كەتتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئۇقتۇرۇش

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پۇل مۇئامىلىسى تەرتىپىنى قوغداپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پۇل مۇئامىلىسى بىخەتەرلىكىگە، پۇل مۇئامىلىسى ھەرىكىتىنىڭ ساغلام ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ھەم جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىنى ساقلاش ئۈچۈن، جۇڭگو خەلق بانكىسى بىلەن دۆلەت سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى «پۇل مۇئامىلىسى ئاپپاراتلىرىنى ئۆز ئالدىغا تەستىقلاپ تەسىس قىلىش، پۇل مۇئامىلىسى كەسپى بىلەن قانۇنسىز شۇغۇللىنىشنى قەتئىي چەكلەش توغرىسىدا جەددىي ئۇقتۇرۇش» (بانكا 1997 - يىللىق 378 - نومۇرلۇق)نىڭ روھىغا ئاساسەن تۆۋەندىكىلەرنى ئۇقتۇرىمىز:

1. «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ جۇڭگو خەلق بانكىسى قانۇنى»دىكى بەلگىلىمىگە ئاساسەن، جۇڭگو خەلق بانكىسى پۇل مۇئامىلىسى ئاپپاراتلىرىنى تەكشۈرۈپ تەستىقلايدىغان باشقۇرغۇچى ئورگان ھېسابلىنىدۇ، ھەرقانداق يەرلىك ھۆكۈمەت، تارماقلار ياكى شەخسلەرنىڭ پۇل مۇئامىلىسى ئاپپاراتلىرىنى ياكى پۇل مۇئامىلىسى ئاپپاراتلىرىغا تەييارلىق كۆرۈش تەشكىلاتلىرىنى تەستىقلاش ھوقۇقى يوق، ئومۇمەن جۇڭگو خەلق بانكىسىنىڭ تەستىقىدىن ئۆتكۈزمەي تەسىس قىلغان پۇل مۇئامىلىسى ئاپپاراتلىرى قانۇنسىز پۇل مۇئامىلىسى ئاپپاراتلىرى ھېسابلىنىدۇ.

2. پۇل مۇئامىلىسى ئاپپاراتى ئەمەس ئورۇنلارنىڭ پۇل مۇئامىلىسى كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىشىغا بولمايدۇ. ئومۇمەن جۇڭگو خەلق بانكىسىنىڭ تەستىقىدىن ئۆتكۈزمەي ئۆز ئالدىغا قۇرۇلغان پۇل مۇئامىلىسى ئاپپاراتلىرى ۋە پۇل مۇئامىلىسى كەسپى بىلەن چېتىلىق غەيرىي پۇل مۇئامىلىسى ئاپپاراتلىرى ئېلان چىققان كۈندىن تارتىپ 30 كۈن ئىچىدە ئەسلىدىكى تىزىمغا ئالدۇرغان ئورگانغا بېرىپ ئۆزگەرتىش رەسمىيىتىنى پۈتكۈرۈشى كېرەك.

3. سۈغۇرتا، ئاكسىيە، پۇل ۋە پۇل مۇئامىلىسى، قەرەللىك مال قاتارلىق پۇل مۇئامىلىسى تۈرىدىكى ۋاستىچى تەشكىلاتلارنى تەسىس قىلىش ئالدى بىلەن جۇڭگو خەلق بانكىسىنىڭ تەستىقىدىن ئۆتكۈزۈلۈشى شەرت. جۇڭگو خەلق بانكىسى تارقاتقان بەرگەن تىجارەت ئىجازەتنامىسىنى ئالغاندىن كېيىن، ئاندىن سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرىغا بېرىپ تىجارەت كىنىشكىسىنى ئېلىشقا ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ.

جۇڭگو خەلق بانكىسىنىڭ تەستىقسىز قۇرۇلغان پۇل مۇئامىلىسى ئاپپاراتلىرى ۋە پۇل مۇئامىلىسى كەسپى بىلەن قانۇنسىز شۇغۇللانغان ئاپپاراتلارنى جۇڭگو خەلق بانكىسى ۋە سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى «مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ پۇل مۇئامىلىسى تەرتىپىگە بۇزغۇنچىلىق قىلىش جىنايىتىنى جازالاش توغرىسىدىكى قارارى» بويىچە جەددىي بىر تەرەپ قىلىدۇ. 1997-يىل 10 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن كېيىن يەنە ئۆز ئالدىغا پۇل مۇئامىلىسى ئاپپاراتلىرىنى قۇرۇش ۋە پۇل مۇئامىلىسى كەسپى بىلەن قانۇنسىز شۇغۇللىنىش ئەھۋاللىرى كۆرۈلگەن بولسا، ئۇلار 1997 - يىل 3 - ئاينىڭ 14 - كۈنى 8 - نۆۋەتتىكى مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 5 - قېتىملىق يىغىنىدا تۈزىتىش كىرگۈزۈلگەن «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ جىنايى ئىشلار قانۇنى»دىكى ئالاقىدار بەلگىلىمە بويىچە ئەدلىيە ئورگانلىرىنىڭ تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشىغا تاپشۇرۇلىدۇ. جەمئىيەتتىكى ھەرقايسى ساھەلەر ۋە ئاممىنىڭ خىزمىتىمىزنى زور كۈچ بىلەن قوللىشىنى، قانۇنسىز قۇرۇلغان پۇل مۇئامىلىسى ئاپپاراتلىرى ۋە پۇل مۇئامىلىسى كەسپى بىلەن قانۇنسىز شۇغۇللىنىش ھەرىكەتلىرىنى پاش قىلىشىنى ئۈمىد قىلىمىز. جۇڭگو خەلق بانكىسى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق شۆبىسىنىڭ ۋە شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ پاش قىلىش تېلېفونلىرىنىڭ نومۇرلىرى ئايرىم ھالدا تۆۋەندىكىچە:

2819944 ئارقىلىق 902، 2811609

جۇڭگو خەلق بانكىسى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق شۆبىسى.
شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى
1997 - يىل 11 - ئاينىڭ 12 - كۈنى

ئادرېس: ئۇرۇمچى شەھىرى، يائۇنجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 3859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇل، پارچە باھاسى: 25 پۇل (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报 (维吾尔文) (بۇ سان 6 بەت)

1997 - يىل
نويابىر
14
جۈمە

ئۇرۇمچىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ئازراق قار يېغىپ بۇلۇتلۇق بولىدۇ. كېچىسى بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا ℃ 9- ـ ℃ 5- بولىدۇ، 4 بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۈتاش نومۇرى: CN 65——0002 / Z

«شنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋاكالەت نومۇرى: 1ـ57)

شنجاڭدا پاختا بازارلىرىنى باشقۇرۇش كۈچەيتىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئۇرۇمچى خەۋىرى. شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى نۆۋەتتىمە پاختا سېتىۋېلىشتا ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەرنى كۆزدە تۇتۇپ، كۈچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، پاختا بازارلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، سېتىۋېلىش، سېتىش خىزمىتىنىڭ تەرتىپلىك ئىشلىنىشىگە كاپالەتلىك قىلماقتا.

بۇ يىل شنجاڭدا پاختىدىن مول ھوسۇل ئېلىندى. لېكىن جايلاردا پاختىنى قانۇنسىز سېتىۋېلىش، پىشىقلاپ ئىشلەش ۋە پاختا ھايانكەشلىكى يۈز بەرمەكتە. شنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ۋاقتىدا كونكرېت تەدبىر تۈزۈپ، جايلاردىكى سودا - سانائەت، ج خ، مال باھاسى، تەمىنات - سودا تارماقلىرىدىن زىچ ماسلىشىپ، كىچىك پاختا زاۋۇتلىرىنى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈپ تىزىملاپ پىچەتلەشنى، پاختا سېتىۋېلىش ئورۇنلىرىنىڭ ئارىلاپ يۈرۈپ بەس - بەستە سېتىۋېلىش ئەھۋالىنى توسۇش بىلەن بىللە قولدىن قولغا ئۆتكۈزۈپ ساتقۇچىلارنىڭ دېھقانلارنى شىلۇۋېلىش ھەرىكىتىگە قاتتىق زەربە بېرىشنى، پاختا باشقۇرۇش سىياسىتىگە خىلاپلىق قىلىپ، قانۇنسىز يول بىلەن پاختا سېتىۋالغان، تىجارەت قىلغان ئورۇنلار، شەخسلەر ھەم ئۇلارنى قاتناش ۋاستىسى، ساقلاش، توشۇش مۇئەسسەسلىرى بىلەن تەمىنلىگەن ئورۇن ۋە شەخسلەرنى قانۇن بويىچە قەتئىي بىر تەرەپ قىلىشنى، بىر تۇتاش سېتىۋېلىش، بىر تۇتاش پىششىقلاش، بىر تۇتاش تىجارەت قىلىش، پاختا بازىرى، پاختا تىجارىتى، پاختا باھاسىنى قويۇۋەتمەسلىك قاتارلىق سىياسەتلەردە چىڭ تۇرۇپ، پاختا بازارلىرىنى يەنمۇ پاكلاشتۇرۇشنى، شنجاڭ پاختىسىنى سىرتقا سېتىشتا ئاپتونوم رايونلىك، بىگتۈەننىك پاختا - چىگە شىركەتلىرى ئارقىلىق مەملىكەت كۆلەملىك پاختا بازارلىرىدا پاختا سودىسى بىلەن بىر تۇتاش شۇغۇللىنىش سىياسىتىنى قەتئىي ئىجرا قىلىشىنى تەلەپ قىلدى.

ھازىرغا قەدەر شنجاڭدا قانۇنسىز كىچىك پاختا زاۋۇتى، تايلاش زاۋۇتىدىن 156 سى تاقالدى. پاختىنى قانۇنسىز سېتىش، سېتىۋېلىش، توشۇش ۋە ئوغرىلىقچە يۆتكەش دېلوسىدىن 30 دىن كۆپرەكى، قانۇنسىز پىششىقلاپ ئىشلەنگەن ۋە سېتىۋېلىنغان 200 تونىدىن كۆپرەك پاختا تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى.

◇ مەملىكەتلىك ئەدلىيە مەمۇرىي سىستېمىسى بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ ـ بېگتۈەن پېزا ئىگىلىك 5 - شى جامائەت گۈۋاھلىقى ئورنى 1985 - يىلى قۇرۇلغاندىن بۇيان 56 مىڭ 400 ئىش ئۇستىدىن گۈۋاھلىقتىن ئۆتۈپ، كارخانا، كەسىپىي ئورۇنلارنى 12 مىليون 600 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق ئىقتىسادىي زىياندىن ساقلاپ قالدى.

سۈرەتتە: جامائەت گۈۋاھلىقى خادىملىرى كېۋەزلىككە بېرىپ، ھۆددە توختامنامىسىنىڭ ئىجراسىنى ئىگىلىمەكتە. **لىياڭ بىن** فوتوسى

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىدە ئىستراتېگىيىلىك بۇرۇلۇش بولدى

نامراتلارغا يۆلەك بولايلى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **لىن كاڭ** خەۋىر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىز نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغىنى كەنت ۋە ئائىلىلەرگىچە يەتكۈزۈش ئىستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇپ، دەسلەپكى ئونۇم ھاسىل قىلدى. بۇ يىلنىڭ بېشىدىن ھازىرغا قەدەر 900 مىليون يۈەندىن ئارتۇق نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغى نامرات پېزا، كەنتلەرگە ئومۇمىيۈزلۈك يەتكۈزۈلدى. نامراتلارنى يۆلەش تۈرىدە 800 دىن ئارتۇق قۇرۇلۇش ئىشقا كىرىشتۈرۈلمەكتە.

ئاپتونوم رايونىمىزدا نامراتلارنى يۆلەش بويىچە قورغانغا ھۇجۇم قىلىش ئاخىرقى باسقۇچقا كىرگەن پەيتتە، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەھۋالىنى ئاساس قىلىپ، كۆچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، نامراتلارنى يۆلەش ئىشنى كەنت، ئائىلىلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى تەشكىللەپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئىشلىرىنى ئىلگىرى سۈرمەكتە. مەركەز ئاجراتقان 680 مىليون يۈەن نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغىنىڭ ئەمەلىيلىشىشىگە ئەگىشىپ، ئاپتونوم رايون مالىيىدە خىلى قېينىچىلىق بولغان ئەھۋالدىمۇ 120 مىليون يۈەن نامراتلارنى يۆلەش يانداشما مەبلىغى ئاجراتتى، سودا بانكىلىرى 80 مىليون يۈەن نامراتلارنى يۆلەش قەرز مەبلىغى ۋە باشقا تۈردىكى مەخسۇس مەبلەغلەرنى ئاجراتتى، بۇنىڭ بىلەن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغى تۇنجى قېتىم 900 مىليون يۈەندىن ئېشىپ، تارىختا يۇقىرى سەۋىيىگە يەتتى. ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغىنى ياخشى باشقۇرۇش، ياخشى ئىشلىتىش ئۈچۈن «نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغىنى باشقۇرۇش چارىسى»نى تۈزۈپ چىقىپ، مەبلەغ ئىشلىتىشنى قەلىپلاشتۇردى، تۇر باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك نامراتلارنى يۆلەش تارماقلىرى ۋە ئالاقىدار ئورۇنلار زىچ ماسلىشىپ، ئىلمىي دەللىلەش ئارقىلىق تۇر يۆنىلىشىنى قاتتىق ئىگىلەپ، نۇقتىلىق تۇرلەرنى گەۋدىلەندۈرۈپ، كەسىپلەرنى مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇپ، نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغىنىڭ نامرات پېزا، كەنتلەرگىچە ئەمەلىيلىشىشىگە

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئاقسۇ ئۆلايىتىدە پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىغا مۇشتەرى توپلاش خىزمىتى ياخشى ئىشلەندى

«شنجاڭ گېزىتى»نىڭ تىراژى داۋاملىق كۆپەيىشكە يۈزلەندى

ئۆز مۇخبىرىمىز **غەيرەت ئۆمەر** خەۋەر قىلىدۇ: ئاقسۇ ئۆلايىتى 1998- يىللىق پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىغا مۇشتەرى توپلاش خىزمىتىنى سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش ۋە مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى قاتارىدا چىڭ تۇتۇپ، كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى. بۇ جەرياندا «شنجاڭ گېزىتى» مەزمۇنى مول، سەھىپىلىرى، خەۋەر قىلىش دائىرىسى كەڭ، جەلپكارلىقى كۈچلۈك، ئاساسىي قاتلامغا، چەت - ياقا جايلارغا مۇخبىر ئەۋەتىش قېتىم سانىنىڭ كۆپ بولۇشىدەك ئۆزگىچە ئالاھىدىلىكى بىلەن تىراژ جەھەتتە داۋاملىق كۆپەيىشكە يۈزلەندى.

بۇ يىل 9- ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدىن بۇيان ئاقسۇ ئۆلايەتلىك پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى بىلەن ئۆلايەتلىك پوچتا-تېلېگراف ئىدارىسى بىر نەچچە قېتىم يىغىن ئېچىپ، 1997- يىللىق پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىغا مۇشتەرى توپلاش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش توغرىسىدا تەكشۈرۈش، تەپتىش ئېلىپ بېرىپ، ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ ناھىيە، شەھەر، ئاپتونوم رايونلار ئىجرا قىلىشنى ھاۋالە قىلغان دېھقانلار ئۈچۈن ئالاھىدە ئىمتىيازلىق باھا بەلگىلەنگەن «شنجاڭ گېزىتى»نىڭ مۇشتەرى بولۇش ئىشىنى ياخشى ئىشلەپ، ئاقسۇ ئۆلايىتىدىكى ئاساسىي قاتلامدىكى دېھقانلار ئارىسىدا «شنجاڭ گېزىتى»نىڭ تەسىر دائىرىسىنى كېڭەيتىپ، ئۇنىڭ تىراژىنى ئۆستۈرۈشتە ياخشى رول ئوينىدى.

ئاپتونوم رايونلۇق يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى قېيىن نۇقتىلارغا جەڭ ئېلان قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **خەن ئەيمەن** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك سوت مەھكىمىلىرى بۇ يىل 11 - ئاينىڭ 1- كۈنىدىن تارتىپ كېلەر يىلى 1 - ئاينىڭ 1- ئاينىڭ 30 - كۈنىگىچە جايلاردىكى سوت مەھكىمىلىرى ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، شەھەر ھالقىپ ئىجرا قىلىشقا ھاۋالە قىلغان، لېكىن ئىياغلاشتۇرمىغان دېلولارنى مەركەزلىك ئېنىقلاش. 1992 - يىلدىن ئىلگىرى ئۆلكە، خەلق سوت مەھكىمىسى ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ ئىجرا قىلىشقا ھاۋالە قىلىنغان دېلولارنى مەركەزلىك ئېنىقلاش يېغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈش يۈزىسىدىن ئوتتۇرىغا قويىدى.

بۇقېتىمقى ئېنىقلاشنىڭ دائىرىسى 1992- يىل 1 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن 1997 - يىل 6 - ئاينىڭ 30 - كۈنىگىچە جايلاردىكى سوت مەھكىمىلىرى ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، شەھەر ھالقىپ ئىجرا قىلىشقا ھاۋالە قىلغان، لېكىن ئىياغلاشتۇرمىغان دېلولارنى مەركەزلىك ئېنىقلاش. 1992 - يىلدىن ئىلگىرى ئۆلكە، ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ ئىجرا قىلىشقا ھاۋالە قىلغان دېلولارنى مەركەزلىك ئېنىقلاشقا ياۋ ياۋۇپىن ئەھۋال تونۇشتۇرغاندا يۇقىرىقى سۆزنى قىلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى: ئىجرا قىلىشقا ھاۋالە قىلىنغان دېلولارنى مەركەزلىك ئېنىقلاش ئىشىنى جايلاردىكى سوت مەھكىمىلىرى ئادەم كۈچى، زېھنىي كۈچ ۋە ۋاقىتنى مەركەزلەشتۈرۈپ، ئىجرا قىلىشقا ھاۋالە قىلىنغان دېلولارنى كېرەك. ئىجرا قىلىش سالمىقىنى زورايتىشى، بولۇپمۇ ياشقا ئۆلكە، شەھەر، ئاپتونوم رايونلار ئىجرا قىلىشنى ھاۋالە قىلغان دېلولارنى ئالدى بىلەن ئېنىقلىشى كېرەك، ھاۋالىنى قوبۇل قىلغۇچى

جەلىپكارلىقى كۆچلۈك، ئاساسىي قاتلامغا، چەت - ياقا جايلارغا مۇخبىر ئەۋەتىش قېتىم سانىنىڭ كۆپ بولۇشىدەك ئۆزگىچە ئالاھىدىلىكى بىلەن تىراژ جەھەتتە داۋاملىق كۆپىيىشكە يۈزلەندى.

بۇ يىل 9- ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدىن بۇيان ئاقسۇ ئۇلايەتلىك پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى بىلەن ئۇلايەتلىك پوچتا-تېلېگراف ئىدارىسى بىر نەچچە قېتىم يىغىن ئېچىپ، 1997- يىللىق پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىغا مۇشتەرى توپلاش ۋە ئۇنى تارقىتىش خىزمىتىنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، ئىلغارلارنى تەقدىرلىدى، 1998- يىللىق مۇشتەرى توپلاش - تارقىتىش خىزمىتىنى بالدۇر، پۇختا ئورۇنلاشتۇردى. ئاقسۇ ئۇلايەتلىك ماۋارىپ كومىتېتى ناھىيە (شەھەر)لىك ماۋارىپ ئىدارىلىرى، ئۇلايەتكە بۇاستە قاراشلىق ئالىي، ئوتتۇرا تېخنىكوم، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرگە «شىنجاڭ گېزىتى»گە مۇشتەرى بولۇش خىزمىتىنى ئەستايىدىل، ياخشى ئىشلەش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقاتتى. ۋىلايەتلىك تەلېفىگە ئاساسەن، ناھىيە (شەھەر)لىك پارتكوملارنىڭ تەشۋىقات بۆلۈملىرى ئۆز ئورنىدىكى پوچتا - تېلېگراف تارماقلىرىغا زىچ ماسلىشىپ 1998- يىللىق پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىغا مۇشتەرى توپلاش پىلانىنى قاتلامۇقاتلام ئەمەلىيلەشتۈردى. كۆچا، ئاقسۇ كونىشەھەر، ئاۋات ناھىيىلىرى ۋە ئاقسۇ شەھىرى پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىغا مۇشتەرى توپلاش ۋەزىپىسىنى مەخسۇس ھۆججەت تارقىتىش شەكلى ئارقىلىق ھەر بىر يېزا- بازار، مەيدان، ئىدارە - ئورگان، مەكتەپ، ئاھالىلەر كومىتېتلىرىغىچە كونكرېت تەقسىم قىلدى. كۆچا ناھىيىسىدىكى ئۇچۇقسۆزلۈك مەركىزىي باشلانغۇچ مەكتىپى ھەر بىر ئوقۇتقۇچى ئۇچۇن بىر نۇسخىدىن «شىنجاڭ گېزىتى»گە مۇشتەرى بولدى. ئاۋات ناھىيىسىدىكى ئاياغ يېزىسى مۇشتەرى بولغان 1998- يىللىق «شىنجاڭ گېزىتى» 170 نۇسخىدىن ئېشىپ، ھەر بىر مەھەللە (ئىشلەپچىقىرىش گۇرۇپپىسى)گە 2 نۇسخىدىن توغرا كەلدى.

ئاقسۇ ئۇلايىتى ھازىر پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىغا مۇشتەرى توپلاش خىزمىتىنى داۋاملىق چىڭ تۇتماقتا.

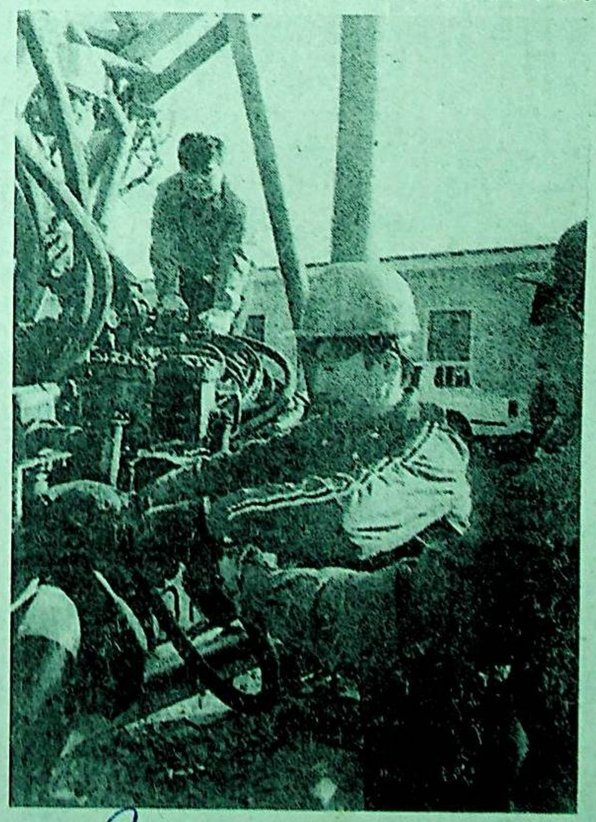

تارىم نېفتلىكىنىڭ ۋەقۇرۇش شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقى ئۈچۈن ئىشقا ئورۇنلىشىش پۇرسىتى يارىتىپ بەردى. بۈگۈنكى كۈندە كورلىق 100 دىن ئارتۇق ئۇيغۇر ياش تارىمدا نېفت چارلاش بىرلەشمە جېڭى ئېلىپ بېرىۋاتقان زور قوشۇن ئىچىدىكى تۇنجى تۇركۈمدىكى ئۇيغۇر نېفت ئىشچىلىرى بولۇپ قالدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

بۇ يىل قىشلىق ئەسكەر قوبۇل قىلىش خىزمىتىدە ئۇرۇمچى شەھىرى نەسەن كان رايونى خەلق قوراللىق بۆلۈمى تەشۋىقات ۋە سەپەرۋەرلىك خىزمىتىنى پۇختا ئىشلىگەنلىكتىن، بۇ رايوندا ئەسكەرلىككە تىزىلىتىش باشلانغاندىن بۇيان ياشلار بەس - بەستە تىزىمغا ئالدۇردى. ئىگلىنىشچە، بۇ كان رايونى كۆپ يىللاردىن بۇيان ئەسكەرلىككە قوبۇل قىلىنىدىغانلارنىڭ ساپاسىغا ئەھمىيەت بەرگەنلىكتىن، ئۇنداق 17 يىل ئەسكەرلىكتىن قايتۇرۇۋېتىلگەنلەر چىقمىغان.

شۇي گوبىاق فوتوسى

مۇقام ئالىي، ئوتتۇرا تېخنىكوم مەكتەپلىرىدە ھەقسىز ئوقۇندالدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئالىيە قادىر** خەۋەر قىلدۇ: شىنجاڭ مۇقام ئانسامبلىنىڭ ئوسمان ئەمەت، ئوزۇنسا سالاھىدىن، رىسالەت ھاپىز قاتارلىق ئارتىسلىرى 10- ئاينىڭ 27 - كۈنى ئوقۇندىغان مۇقاملاردىن ئارىيە، خەلق ناخشا- ئۇسۇللىرى شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى كۇلۇبىدا 1500 دىن ئارتۇق ستۇدېنتنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

بۇ، ئاپتونوم رايونلۇق مۇقام ئانسامبلىنىڭ 12 مۇقامنى ئەۋلادلارغا تونۇشتۇرۇش، ئۆزلەشتۇرۇش يۈزىسىدىن بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان قويغان تۇنجى مەيدان ئويۇنى بولۇپ، ئۇلار 10 - ئاينىڭ 27 - كۈنىدىن 11 - ئاينىڭ 5 - كۈنىگىچە شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى، مالىيە- ئىقتىساد ئىنستىتوتى، ئاشلىق مەكتىپى قاتارلىق ئالىي، ئوتتۇرا تېخنىكوم مەكتەپلىرىدە 10 مەيدان ھەقسىز ئويۇن قويدى.

1995 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق ماۋارىپ كومىتېتى، ئىتتىپاق كومىتېتى ۋە مۇقام ئانسامبلى ستۇدېنتلارغا ھەقسىز ئويۇن قويۇپ بېرىش پائالىيىتىنى بىرلىكتە ئويۇشتۇرغان بولۇپ، 2 يىلدىن بۇيان بۇ مۇقام ئانسامبلى ئالىي، ئوتتۇرا تېخنىكوم مەكتەپلىرىدە ستۇدېنتلارغا 20 مەيدان ھەقسىز ئويۇن قويۇپ بەرگەنىدى.

شىنجاڭ نېفت ئىدارىسى رەھبەرلىرى بىلەن ئىشچى - خىزمەتچىلەر كوللېكتىپ ئەمگەك توختامى ئىمزالىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئالىيە قادىر** خەۋەر قىلدۇ: 11 - ئاينىڭ 4 - كۈنى ئېچىلغان شىنجاڭ نېفت ئىدارىسى 3 - نۆۋەتلىك ئىشچى- خىزمەتچىلەر قۇرۇلتېيىنىڭ 5 - يىغىنىدا نېفت ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى جىياڭ جېيەنفېڭ بىلەن نېفت ئىدارىسى ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنىڭ رەئىسى جىياڭ چىڭپېڭ ئىدارە بىلەن ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئاكالىتەن كوللېكتىپ ئەمگەك توختامى ئىمزالىدى.

بۇ قېتىم ئىمزالانغان 88 ماددىلىق توختام ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىش ھەققى، خىزمەت، دەم ئېلىش ۋاقتى، ئەمگەك بىخەتەرلىكى، ساقلىقنى ساقلاش، سۇغۇرتا، پاراۋانلىق قاتارلىق جەھەتلەرگە چېتىشلىق بولۇپ، بۇ ئىدارىدىكى 120 مىڭدىن ئارتۇق ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداپ، ئۇلارنىڭ كارخانىدىكى خوجايىنلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇشىدا مۇھىم رول ئويناىدۇ.

ئۇرۇمچى بىلەن گۇچۇڭ، ئاقسۇ بىلەن كورلا ئارىلىقلىرىدا ئۇزۇلگەن ئوپتىكىلىق كابېل لىنىيىلىرى ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇردى ئۇلۇغ** خەۋەر قىلدۇ: يېقىندا ئۇرۇمچى بىلەن گۇچۇڭ ئارىلىقىدا يۈز بەرگەن ئوپتىكىلىق ئاسما سىم يول ئىستولبىسىغا ئوت كېتىپ، ئاسىيا-ياۋروپا ئوپتىكىلىق كابېلىنىڭ شىنجاڭ بۆلىكى بولغان ئاقسۇ يانتاققۇدۇق بىلەن كورلا ئارىلىقىدىكى ئوپتىكىلىق كابېل ئۇزۇلۇپ، نورمال خەۋەرلىشىشكە ئېغىر تەسىر يەتكەن بولسىمۇ، شۇ يەردىكى سىملىق تېلېگراف ئىدارىلىرى خەۋەرلىشىش لىنىيىلىرىنى ئەسلىگە كەلتۈردى.

ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئۇزۇن يوللۇق سىملىق تېلېگراف يوللاش ئىدارىسى 10-ئاينىڭ 11-كۈنى بۇ ئىشتىن خەۋەر تېپىپ، تېخنىك خادىملارنى نەق مەيدانغا ئەۋەتىپ ئوتنى دەرھال ئوچۇرۇپ، بىر نەچچە سائەت جىددىي ئىشلەپ ئوپتىكىلىق كابېلنى ئۇلاپ، شۇ كۈنى سائەت 13 تىن 40 مىنۇت ئۆتكەندە خەۋەرلىشىشنى ئەسلىگە كەلتۈردى. ئاقسۇ ۋىلايەتلىك ئۇزۇن يوللۇق سىملىق تېلېگراف يوللاش ئىدارىسى 10-ئاينىڭ 25-كۈنى تېخنىك خادىملارنى دەرھال نەق مەيدانغا ئەۋەتتى. ئۇلار 21 سائەتتىن ئارتۇق جىددىي ئىشلەپ ئوپتىكىلىق كابېلنى ئۇلاپ، شۇ كۈنى سائەت 19 دىن 25 مىنۇت ئۆتكەندە خەۋەرلىشىشنى پۈتۈنلەي ئەسلىگە كەلتۈردى. ھازىر زىيانىنىڭ سەۋەبلىرى تەكشۈرۈلمەكتە.

بىپايان ئورمانلىقلار، تىكلەنگەن ئابىدە

شىنجاڭ ئاگرىكۇلتۇرا مۇخبىرى ۋۇۋسەيشيا، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم سىياسىي تەتقىقات ئىشخانىسىدىن لىيۇچۈي، ئاپتونوم رايونلۇق ئورمانچىلىق تارازىسىدىن لى لۇگۈي

زېمىن ھەممىنى ئەسته تۇتىدۇ

1940-يىلدىن بۇيان شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقى نەچچە مىڭ كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى قۇم - بوران لىنىيىسىگە 12 مىليون مودىن كۆپرەك ئىھاتە ئورمىنى بىنا قىلدى. مۇتەخەسسىسلەرنىڭ ھېسابچە، ناۋادا ئۇنى كەڭلىكى 1 مېتىر ئورمان بەلۋېغى قىلىپ تىزسا يەر شارىنى ئېكۋاتور بويلاپ ئىككى پېرىم ئايلاندۇرغىلى بولىدىكەن. ئۆتۈپ كەتكەن يىللار تارىخقا سانلىق مەلۇماتلارنى ۋە ئۇقۇملىنالا قالدۇرىدۇ، ئەمما كىشىلەر قەلبىدىچۇ؟ ياپىبشىل ئورمانلىقلار بەئەينى ھەيۋەتلىك 1 يېشىل ئابىدىدەك شىنجاڭنىڭ كېڭ زېمىنىدا قەد كۆتۈردى. ئورمانچىلىقنىڭ مەيىن شاملى كىشىنىڭ چىن قەلبىدىن ھۆرمىتىنى قوزغايدىغان ئادەملەرنىڭ بىر-بىرلەپ نامىنى زىكرى قىلدى. ئۇلار دەۋران سۈرگەن، يىراقنى كۆرەر، ئۇقۇمۇشلۇق پىشقەدەم گېنېرالاردۇر، ئۇلار نام - ئاتاقنى قوغلاشمايدىغان، ئۆز كەسپىگە ئىخلاسمەن، شەخسىي غەرەزسىز پەن-تېخنىكا خادىملىرىدۇر، ئۇلار ئىنتايىن جاپالىق مۇھىتتا زارلانماي، قاقشىماي ئۆز قولى بىلەن يېشىللىق بىنا قىلغۇچى، خۇشاللىق بىنا قىلغۇچى ھەر مىللەت خەلقىدۇر.

يېپەك يولىدىكى «زو بېگىم سۆگىتى»

شىنجاڭنىڭ بوستانلىقى خەلقنىڭ تېرىكچىلىكى كېيىم - كېچەك ۋە ئوزۇق - تۇلۇكىنىڭ مەنبەسىدۇر. بۇ قىممەتلىك يەرلەر ئۇچۇن قاتار-قاتار يېشىل توساق بىنا قىلىپ، بوستانلىقتىكى دېھقانچىلىق، چارۇچىلىق ئۇشلەپچىقىرىشىنى قۇم - بوران ئاپىتىنىڭ ھۇجۇمىدىن ساقلاش نەچچە مىڭ يىللاردىن بۇيان شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقى ئىنتىزار بولۇپ كەلگەن ئارزۇ ئىدى.

بۇنىڭدىن بىر ئەسىر ئىلگىرى چىڭ سۇلالىسىنىڭ مەشھۇر سەركەردىسى زوزۇڭتاڭ شىنجاڭغا كىرىش سەپىردە قول ئاستىدىكىلەرگە يول بويى سۆگەت تىكىشنى بۇيرۇغانىكەن، كىشىلەر ئۇنى «زو بېگىم سۆگىتى» دەپ ئاتىشىپ، قوشاق توقۇپ: تىكىلدى تېرەك ــ سۆگەتلەر 3000 چاقىرىم، باھار شاملى ئۆتتى يۇگۇۋەندىن دەپ ماختاشقان. بۈگۈنكى كۈندە «زو بېگىم سۆگىتى» بىر خىل سىمۋول بولۇپ قالغان بولسىمۇ ئۇنىڭدىكى مەنە دەرەخنىڭ ئۆزىدىن ئېشىپ كەتكەن. يەنى ئەسته تۇتۇشقا تېگىشلىك ئىشلار، ئۇنتۇپ قېلىشقا بولمايدىغان ئادەمنى ئەسلەپ تۇرۇش بايان قىلىنغان.

جاھان ئۆزگىرىپ يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغاندىن كېيىن بىر تۇركۇم كومپارتىيە ئەزالىرى شىنجاڭنى كۆكەرتىشكە پۈتۈن كۈچ - قۇۋۋىتىنى ۋە زېھنىنى سەرپ قىلدى. تەڭرىتېغىنىڭ جەنۇبى ۋە شىمالىدا 10 مىڭ چاقىرىم يول يۇرۇپ تەكشۈرۈپ تەنھق قىلىش جەريانىدا يەرلىك ئامېنىڭ بۈك-باراقسان ئۆسۈۋاتقان ئورمانلىقىنى كۆرىستىپ تۇرۇپ: بۇ شىياڭ جىڭخۇا ئورمانلىقى، ئاۋۇ قۇربان ئورمانلىقى... دېگەندەك گەپلىرىنى دائىم ئاڭلاپ تۇردۇق، ئەمەلىيەتته بۇ ئورمانلىقلار شۇ يىللاردا شىياڭ جىڭخۇا ياكى قۇربان دېگەن كىشىلەرنىڭ يېتەكچىلىكىدە تىكىلگەن بولۇپ، بۇ دەرەخلەر خۇددى «زو بېگىم سۆگىتى» دېگەنگە ئوخشاش، كىشىلەرنىڭ مىننەتدارلىقى ۋە ئەسلەيدىغانلىقىدىن بېشارەت بېرىدۇ.

ئەزەلدىن قاغجىراپ ياتقان چۆل-جەزىرىلەر يېشىل تون كىيگەن بۈگۈنكى كۈندە زەرەپشان دەرياسىدىن قارا قۇرۇم تاغلىرىنىڭ ئېتەكلىگىچە، جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ شەھەر، يېزا-بازارلىرىدا چېچىغا ئاق كىرگەن بىر مويسېپىتنىڭ ئامىنا كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىپ، قۇم تىزگىنلەش بىلىملىرىنى تەشۋىق قىلىۋاتقانلىقىنى كۆپ ئۇچراتىۋق. ئۇ ئاتاقلىق «يۇلغۇن مۇھاپىزەتچىسى» پروفېسسور لىيۇمىڭتىنىڭ ئىدى. جۇڭگونىڭ بىئولوگىيە ساھەسىدە لىيۇمىڭتىنىڭ «يۇلغۇن مەستانىلىقى» ھازىرغىچە تىللاردا داستان بولۇپ تارقىلىپ كەلمەكته. 40 يىل مابەينىدە ئۇ يۇلغۇنغا مەستانە بولۇپ، تەڭرىتېغىنىڭ جەنۇبى ۋە شىمالىنى كېزىپ يۈرۈپ، قۇم تىزگىنلەشنىڭ بىرىنچى سېپىدە جان تىكىپ كۈرەش قىلدى. ئۇ بىرلەشكەن دۆلەتلەر تەشكىلاتى ۋە دۆلەتنىڭ كۆپ خىل مۇكاپاتلىرىغا ئېرىشتى. ئۇنىڭ يېتەكچىلىكىدە شۇ يەردىكى خەلق بوستانلىقنىڭ سىرتىنى ئوراپ تۇرغان شورلۇقلارغا كەلكۈن باشلاپ، چۆنەك ئېچىپ، يۇلغۇن تېرىپ، شورلۇقلارنى ئوڭشاپ، بۇرۇن گىياھ ئۇنمەيدىغان يەرلەرنى نەچچە 10 مىڭ گېكتارلاپ ئېسىل ئېتىزلارغا ئايلاندۇردى.

لىيۇمىڭتىك بىر ئادەمنىڭ كۈچ قۇدرىتىنىڭ ئىنتايىن ئازلىقىنى، ئاممىنى تەشكىللىگەندىلا ئاندىن قۇم ئالۋاستىسىنى بويسۇندۇرغىلى بولىدىغانلىقىنى چوڭقۇر چۈشەنەتتى. 10 يىلدىن بۇيان ئۇ ئۆزى ئىشلىگەن يۇلغۇن ۋە يۇلغۇن ئورمانلىقى بىنا قىلىش تېخنىكىسىغا مۇناسىۋەتلىك سوئاللارنى ئېلىپ يۈرۈپ كۆرگەنزەمە قىلدى، نەگە بارسا ماتېرىيالنى يۈدۈپ شۇ يەرگە ئېلىپ بېرىپ، يۇقىرىسى ئۆلكە، مىنىستىر دەرىجىلىك ئوتتۇرا، چوڭ يېغىلارغىچە، تۆۋەنى يېزا، كەنت، بازارلارغىچە تەشۋىق قىلدى. ئىگىلىشىمىزچە، ئۇنىڭ يۇلغۇن توغرىسىدا يەننىي ئومۇملاشتۇرۇش ئۇچۇن ماڭغان يولىنى ئۇلسا يەر شارىنى بىر قېتىم ئايلانغان بولىدىكەن، ئۇنىڭ تەشۋىقات لېكسىيىسىنى ئاڭلىغانلار يۇقىرىسى ئۆلكە، مىنىستىر دەرىجىلىك رەھبەرلەردىن، تۆۋەنى خەت تونۇمايدىغان دېھقانغىچە 200 مىڭ كىشىدىن ئاشىدىكەن. بۇ يىل 63 ياشقا كىرگەن لىيۇمىڭتىك پېنسىيىگە چىقىش يېشىدىن ئېشىپ كەتكەن بولسىمۇ، ئۇ يەنىلا قېرىلىققا تەن بەرمەي تارىم ئېقىدىرىپ تەكشۈرۈش ئېچىش قوماندانلىق شتابىغا ئۆزىنى تونۇشتۇرۇپ، تارىم قۇملۇق تاشيولىنىڭ قۇمدىن مۇداپىئە كۆرۈش، كۆكەرتىش قۇرۇلۇشىنى ئۇستىگە ئېلىشىنى ئۆتۈنۈپ، قالغان ھاياتىدا يەنە ياخشى نەتىجىلەرنى يارىتىش قارارىغا كەلگەن.

قەشقەر ۋىلايىتىلىك ئورمانچىلىق پەن تەتقىقات ئورنىدىكى جۇشۇشېن، كاللا چۇنفېك، كاللا لىلار بېرىم ئۆمرىنى چېگرا رايونغا بېغىشلىغان. 1962- يىلى ئۇلار نەنجىڭ ئورمانچىلىق ئۇنىۋېرسىتېتىنى ئەلا نەتىجە بىلەن پۈتتۈرگەندىن كېيىن پوسكام ناھىيىسىگە كېلىپ، جاپالىق مۇھىتنا 28 يىل ئىشلىگەن، ئەينى چاغدا قۇم - بوراننىڭ ئازابىنى يەتكۈچە تارتقان پوسكام خەلقى تىككەن كۆچەتلىرىنىڭ تۆتۈش نىسبىتىنىڭ تۆۋەن بولغانلىقىدىن بېشى قاتقان، ئۇلار بارغاندىن كېيىن كۆچەتخانىدا باش چۆكۈرۈپ ئىشلەپ، تېرەك ئۆستۈرۈش سىنىقىنى ئىشلىگەن، پوسكام ناھىيىسىدە سورتلۇق نوتا يوق ئىكەن. ئۇلار چۆلدىن تاش تېرىپ، مەكتىكە ئاپېرىپ سورتلۇق نوتىغا تېگىشكەن. نەچچە يۈز قېتىم سىناق قىلىش ئارقىلىق ئاخىرى تېرەك قەلەمچىسىنىك ئەي تەڭرىتېغىنىڭ ئېچكىرىسىدە 8 يىل ئۆيىكە قايتمىغان سۇئاك چېڭجى دەيدىغان بىر ئورمان مۇھاپىزەتچىسى بار. سۇئاك چېڭجى توققۇزتارا ئورمانچىلىق مەيدانىنىڭ پىشقەدەم ئورمان مۇھاپىزەتچىسى بولۇش سۈپىتى بىلەن 5 ئورمان رايونىنىڭ ئورمان قوغداش، ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈش خىزمىتىگە مەسئۇل. بۇ بوۋاي مۇنداق دەيدۇ: «ھازىر تاغدا ئادەملەر كۆپەيدى، ئەگەر ئەنسىرەيدىغىنىم تاماكا چېكىشتىن كېلىپ چىقىدىغان ئوت ئاپىتى، يەنە كالا، قويلارنىڭ ياش كۆچەتلەرنى غاجىۋېلىشىدىن مۇداپىئە كۆرىدىغان گەپ، قارايدىغان ئادەم بولمىسا قانداق بولىدۇ!»، ئۇ ھەر كۈنى ئات مېنىپ 10 نەچچە كىلومېتىر يول ماڭىدىكەن، تاغدا توك يوق، كۆگۈل ئاچىدىغان سورۇنمۇ يوق. بەزىدە ئېچى پۈشۈپ، زېرىكىپ تامدىكى «ئىش ئوگدىن كەلدى» دېگەن رەسىمگە قاراپ ھېكايە توقۇيدىكەن.

بۇ يىل 66 ياشقا كىرگەن ئەخمەت تۇقانىڭ «دەرەخ پادىشاھى» دېگەن نامى بار. ئۇ ئۆمرىدە نەچچە 100 مىڭ تۇپ كۆچەت تىككەن. بۇ بوۋاي تۇرۇشلۇق كۆچا ناھىيە ياقا يېزا مازار باغ كەنتى تەڭرىتېغىنىڭ جەنۇبىدىكى بىر چۆللۈك كەنت بولۇپ، ھەر يىلى ئەتىيازدا تاغ ئېغىزىدىن قارا بوران چىقىپ، ئۇششاق تاشلارنى ئۇچۇرۇپ، ساپسېرىق قۇم يەر-جاھاننى قاپلاپ، ئېتىزلارنى كۆمۈۋېتىپ، ئۆيلەرنىڭ ئىشىك - دېرىزىلىرىنى توسۇپ، ئىشكىنى ئاچقىلى بولماس قىلىپ قويىدۇ. ئەخمەت بوۋاي 50 - يىللاردىن باشلاپلا چۆللۈكته كۆچەت تىككەن. دەسلەپته چۆللۈككە سۇ باشلىيالماي نەچچە 100 مېتىر يىراقلىقتىكى جايدىن سۇ توشۇپ سۇغارغان. كېيىن يېشى چوگىيىپ ئېپكەش كۆتۈرەلمەس بولۇپ قالغاندا، ئۇ نۆرغۇن دەرەخ شاخلىرىنى كېسىپ قەيەردە سۇ بولسا شاخلارنى شۇ يەرگە سانجىغان. ئاندىن كېيىن يەنە جىگدە ساتقان پولغا ئېرىق قازدۇرۇپ سۇ باشلاپ كۆچەت تىككەن.

ئەتىياز كېلىپ، كۆز كېتىپ، 30 يىل ئۆتۈپ بوۋاي تىككەن كۆچەتلەر ئۆسۈپ ماتېرىيال بولغان. ئۇنىڭ بىر تۇپ دەرەخنىمۇ كېسىشكە كۆزى قىيمايدىكەن. كېيىن ئۇ دەرەخلەرنى كوللېكتىپقا ئۆتكۈزۈپ بېرىپ ئورمان مۇھاپىزەتچىسى بولغان. كەنتتىكى كىشىلەر ئۇنى ئاخاقكەنسەن دېيىشكەندە، بوۋاي: «مەن بۇ ئۆمرۈمدە مۇشۇ دەرەخلەرنىڭ تۆتۈپ ئەي بولۇشىنى تىلەپ، كېيىنكى ئەۋلادلارغا بەخت يارىتاي دەپ كەلدىم» دېگەن. ھازىر بۇ نەچچە يۈز مىڭ تۇپ دەرەخ بوران ئېغىزىدا تۇرۇپ، كەنتتىكى ئېتىزلارنى مۇھاپىزەت قىلىۋاتىدۇ. بۇرۇن بۇ يەرنىڭ ئاشلىقىنىڭ بىرلىك ھوسۇلى ناھايىتى تۆۋەندى، ھازىر بىرلىك ھوسۇل 400 كىلوگرامغا يەتكەن.

ئەخمەت روزى، سۇئاك چېڭجى ۋە ئەخمەتلەرنىڭ ھەممىسى ئاددىي كىشىلەر، ئۇلارنىڭ بىر جۇپ قوللىرى نېمە دېگەن ئوخشاش. يېرىك، يېرىلغان، خۇددى بوران - چاپقۇنلارنى بېشىدىن ئۆتكۈزگەن قېرى دەرەخنىڭ قوۋزىقىغا ئوخشايدۇ. مانا شۇنىڭغا ئوخشاش قوللار بىزنىڭ ياشاش ماكانىمىزنى قوغدىماقتا.

يېشىللىق ئاتا قىلغان يېڭى ۋەزىپە

بىر ئىھاتە ئورمان بەلۋېغى ئېتىز- دالىلاردا قەد كۆتۈرۈپ، بوستانلىقنىڭ قۇم - بوران ھوجۇمىغا تاقابىل تۇرۇش ئىقتىدارى بار باشقارمىسىدىكى بىر بەنزە كىشىلەر بىلەن ئورمان مۇھاپىزەتچىلىرى ۋە ئورمان ئۆستۈرۈش ئىشچىلىرىدىن باشقا ئورمانچىلىق مەيدانىدىكى ھەممە ئادەم تاغدىن چۈشۈپ 2-، 3- كەسىپ بىلەن شۇغۇللىنىشنى قارار قىلدى. ئۇزاق ئۆتمەي ئورمانچىلىق مەيدانى باغ قىلىش، ئۆڭي سېلىپ ئىجارىگە بېرىش، ماشىنا رېمونت قىلىش دۇكىنى ئېچىش ئارقىلىق بىر تۇركۇم ئورمانچىلىق ئىشچىلىرىنى تارقىتىۋەتتى. كېيىن يەنە بەزى تەجرىبىلىك پېشقەدەم ياغاچ كېسىش ئىشچىلىرىنى ياغاچ ماتېرىيالىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەشكە، تۇزلەڭلىككە بېرىپ كېسىشكە تېگىشلىك تېرەكلەرنى كېسىش بىلەن شۇغۇللىنىشقا تەشكىللىدى. بۇنىڭ 1 يىللىق كىرىمى بىلەن نەچچە يىلدا نەچچە 10 مىڭ يۈەن تاپاۋەت قىلدى. يېقىندا ئۇلار نەزەرىنى 1 - كەسىپكە بۇراپ، نەچچە 10 مىڭ مو بوز يەر ئېچىپ كېۋەز تېرىشنى پلانلىغان. بىسىم ئارقىسىدا تاپقان بۇ چارىلەر ئاقسۇنىڭ ئورمانچىلىق تەرەققىياتىنى كۈنسايىن تېزلەتتى. بى كېشەنمۇ مۇنداق بىر قائىدىنى چۈشىنىۋالدى: ئورمانچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرىمىز دەيدىكەنمىز، كەسپىلىشىش يولىدا مېڭىشىمىز، سۈپەتلىك، يۇقىرى ئۈنۈملۈك ئىقتىسادىي ئورمانلارنى تەرەققىي قىلدۇرۇشىمىز، ئىقتىسادىي ئورمان ئارقىلىق ئېكولوگىيىلىك ئورمانلانىنى بېقىشىمىز كېرەك. شۇنداقلا ئۇ داڭدار، ئېسىل، ئالاھىدە ئورمانچىلىق، مېۋىچىلىك كەسپىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا باشلىدى. ئۇ شەندۇك، شەنشىگە بېرىپ، قىزىل فوجى، چىلان، ياڭاقنىڭ ئېسىل سورتىنى كىرگۈزۈپ بىر تۇركۇم تاۋار ئورمان بازىسى قۇرۇپ، چىلان، ياڭاق، قارىئۆرۈك، نەشپۈت قاتارلىق بىر قاتار داڭدار، ئېسىل ئالاھىدە كوزىر مەھسۇلاتلارنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، ئىقتىسادىي ئورمان ئارقىلىق ئېكولوگىيىلىك ئورمانىنى بېقىش يولىدا ماڭدى.

بۈگۈنكى ئاقسۇ شىنجاڭنىڭ مېۋە-چېۋە ئېكسپورت قىلىدىغان مۇھىم بازىسى بولۇپ قالدى. ئۇلار خېنەندىن كىرگۈزگەن چىلاننى خېنەنلىكلەر كېلىپ ئۇلاردىن سېتىۋالىدىغان بولدى. ئۇلار شەندۇڭدىن كىرگۈزگەن قىزىل فوجى ئالمىسى شەندۇڭنىڭكىدىن ھەم چوڭ ھەم تاتلىق بولدى. بۇنداق نەتىجىنى قولغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن بى كېشەن 20 نەچچە جۇپ ئاياغنى يېرتىپ بولدى.

بىز نەزەرىمىزنى يەنە بىر قېتىم تاغ ئورمانلىرىغا، بوستانلىققا، چۆلۈلۈككە سالغىنىمىزدا شىنجاڭنى يېشىللاشتۇرۇش ئۈچۈن جاپالىق ئەجرىنى سىڭدۈرگەنلەرنىڭ مەملىكەت بويىچە. كۆكەرتىشتىكى ئەمگەك نەمۇنىچىسى، خوتەن ناھىيىلىك ئورمانچىلىق ئىدارىسىنىڭ باشلىقى ئابلىمىت خوجا، شىخەنزە شەھەرلىك كۆكەرتىش كومىتېتى ئىشخانىسىنىڭ ئالىي دەرىجىلىك ئىنژېنېرى ۋاڭ شياۋيىك، ماناس ناھىيىلىك ئورمانچىلىق ئىدارىسىنىڭ باشلىقى رېن فېڭچې، مەملىكەت بويىچە قۇم تىزگىنلەشتىكى ئەمگەك نەمۇنىچىسى. تۇرپان شەھەرلىك ئورمانچىلىق ئىدارىسىنىڭ سابىق باشلىقى چېن خۇڭشەن، گۇما ناھىيىلىك ئورمانچىلىق ئىدارىسىنىڭ پېنسىيىگە چىققان كادىرى ۋۇچېڭلۇك، دۆلەت ۋە مىنىستىرلىك، كومىتېتنىڭ كۆپ تۈرلەر بويىچە پەن-تېخنىكا تەرەققىيات مۇكاپاتىغا ۋە بىرلەشكەن دۆلەتلەر تەشكىلاتىنىڭ ئىككى تۇرلۇك مۇۋەپپەقىيەت نەتىجە مۇكاپاتىغا ئېرىشكەن مۇنەۋۋەر مۇتەخەسسىس، جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ شۆبىسىنىڭ بىئولوگىيە تۈرلىرى تەتقىقات

«زو بېگىم سۆگىتى» دېگەنگە ئوخشاش، كىشىلەرنىڭ مىننەتدارلىقى ۋە ئەسلەيدىغانلىقىدىن ېبشارەت بېرىدۇ.

ئەزەلدىن قاغجىراپ ياتقان چۆل-جەزىرىلەر يېشىل تون كىيگەن بۇگۈنكى كۆندە زەرەپشان دەريالىسىدىن قارا قۇرۇم تاغلىرىنىڭ ئېتەكلىگىچە، تۇرپان بوستانلىقىدىن تەگرىتېغىنىڭ ئىچكىرى جايلىرىغىچە بارغانلا جايلاردا «ۋاقا ئېنىماۋ» دېگەن ئىسىمنىڭ تارقىلىپ يۈرگەنلىكىنى دائىم ئاڭلاپ تۇرىدۇق.

يەكەنلىكلەر ئۇنىڭ ئىلھاملاندۇرغانلىقىنى ئۇنتالمايدۇ. ئورمانچىلىق ئىدارىسىنىڭ سابىق باشلىقى مايىگۈۋ مۇنداق دەيدۇ: يەكەن ئورمانچىلىقىنىڭ تەرەققىي قىلىشى پىشقەدەم شۇجى ۋاقا ئېنماۋنىڭ قوللىشىدىن ئايرىلالمايدۇ. 1963- يىلى ۋاقا ئېنماۋ شۇجى قەشقەردە ياشىنى سالا ئېتىز، ياشىنى ئېرىق- ئۆستەك، ياشىنى يول، ياشىنى ئاھاللەر ئولتۇراق نۇقتىسىدىن ئىبارەت «5 تە ياشىنى» قۇرۇلۇشىنى ئوتتۇرىغا قويغاندى. بۇ «5 تە ياشىنى»نىڭ ھېچقايسىسى دەرەخسىز بولمايدۇ. ۋاقا شۇجىنىڭ تەشەببۇسى بىلەن يەكەن ئاخىرى بۇگۈنكىدەك دەل-دەرەخلىرى بۇك-باراقسان، ئاشلىقى مول يېگى بوستانلىق بولۇپ قالدى.

بۇلتۇر كۈزدە، بىز يەكەنگە كېلىپ، خۇددى بېپايان يېشىللىق دېگىزىغا كىرىپ قالغاندەك ھېس قىلدۇق. تۆپتۇز ئۆسكەن ئاق تېرەكلەر، شېخىنى كۆتۈرۈلمەي قالغان بېھىلەر، تەكشى ھەم چىرايلىق بادامزارلىقلار، سەلتەنەتلىك توغراقلىقلار، بۇك - باراقسان دەل-دەرەخلەر بىلەن قاپلانغان يوللار ۋە يېشىل توسالغۇلارنىڭ بۇ قەدىمكى ھەم ياش بوستانلىقنى قوغداۋاتقانلىقىنى كۆردۇق. تۇرپانلىقلار ھازىرغىچە 1982- يىل 3- ئاينىڭ 12- كۈنى ۋاقا ئېنماۋ، ئىسمائىل ئەھمەد، تۆمۈر داۋامەت، شاۋچۈەنفۇ قاتارلىق رەھبىرىي يولداشلارنىڭ قۇم - بوران داۋاغىدا بېرىپ شۇ يەردىكى نەچچە 10 مىڭلىغان ئارمىيە، خەلق بىلەن بىرلىكتە سۇ توشۇپ، ئورەك قېزىپ، كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلغانلىقىنى ئۇنتۇمىدى. ھازىر ئۇلار تىككەن دەرەخلەر يوغىناپ، بۇرۇن قاتتىق بوران چىقسا تاش-شېغىللار ئۈچۈپ تۇرىدىغان تۇرپاننى ھازىر قاتتىق بوران چىقسىمۇ ھوسۇل كېمەيمەيدىغان، ئادەتتىكى بوران چىقسىمۇ مول ھوسۇل ئالالايدىغان «يېشىل بىخەتەرلىك ساندۇقى»غا ئايلاندۇرغان. جاپالىق شارائىت ھامان كىشىلەرنىڭ ئىجادىي كۈچىنى ۋە ئىرادىسىنى قوزغىتىدۇ. 40 يىل مابەينىدە شىنجاڭدىن نۇرغۇن «دەرەخ كادىرلىرى» چىقتى. خوتەننىڭ سابىق مۇئاۋىن ۋالىيسى تاك چۈنزې ئۇلارنىڭ ۋەكىلى، لاۋتاڭنىڭ «تاك بوخۇنىڭ چىۋىشياۋنى چاك تۇنقىنىدەك ئورمانچىلىقنى بوشاشماي چاك تۇنقانلىقى» ھازىرغىچە خوتەن ناھىيىسىدە يەنىلا تارقىلىپ يۈرمەكتە. ئۇ ئامىغا باشلامچى بولۇپ، تانا تارتىپ، يەر تەكشىلەپ، دەل-دەرەخلەرنى خۇددى شاھمات تاختىسىدەك رەتلىك تىكىپ، ھەم يەرلەرنى تېجەپ قالغان ھەم ئورمانلارنىڭ ئىھاتىلىق ئۇنۇمىنى ئاشۇرغان. ئۇ ئىھاتە ئورمانلىرىنى قاتتىق قوغداش تەدبىرلىرىنى تۈزگەن. نۇرغۇن ئېكسكۇرسىيەچىلەر «خوتەننىڭ ئېشكە كلىرىمۇ ئاڭلىق ئىكەن، دەرەخ غاجمايدىكەن» دەپ ماختاشقان، ئۇ كىشىلەرنى ئىلھاملاندۇرۇپ، نەچچە مىڭ كىلومېتىر ئۈزۈنلۇقتا ئۈزۈم باراڭلىرىنى بەرپا قىلدۇرۇپ، شۇ يەردىكى دېھقانلارغا نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش يولى ئېچىپ بەرگەن.

چۆللۈككە يېشىللىق بەرپا قىلىش

بەزىلەر، شىنجاڭدا بىر تۇپ كۆچەتنى تىكىپ دەرەخ قىلماق بىر بالىنى بېقىپ چوڭ قىلماقتىنمۇ قىيىن دېيىشدۇ. بۇ يۇمۇرلۇق سۆز ئارقىلىق ئورمانچىلىق پەن-تېخنىكا خادىملىرىنىڭ بوران - چاپقۇن، يامغۇرلارغا قارىماي چۆللۈككە يېشىللىق بەرپا قىلىشتا تارتقان جاپا-مۇشەققەتلىرى تەسۋىرلەنگەن.

كۆچەتخانىدا باش چۆكۈرۈپ ئىشلەپ، تېرەك ئۆستۈرۈش سىنىقىنى ئىشلىگەن، پوسكام ناھىيىسىدە سورتلۇق نوتا يوق ئىكەن. ئۇلار چۆلدىن تاش تېرىپ، مەكتىكە ئاپىرىپ سورتلۇق نوتىغا تېگىشكەن. نەچچە يۈز قېتىم سىناق قىلىش ئارقىلىق ئاخىرى تېرەك قەلەمچىسىنىڭ ئەي بولۇش نىسبىتىنى% 10 تىن% 95 تىن كۆپرەككە ئۆستۈرگەن. بۇگۈنكى كۈندە قەشقەرنىڭ ئېتىز بويلىرىدا قاتار - قاتار ئاسمان - پىلەككە تاقاشقان تېرەكلەر ئۆسمەكتە. ئەمما يېشى 60 قا يېقىنلىشىپ قالغان جۇشۇشىنى كىسەل چىرماپ كەتكەن.

لىۋەڭتىڭ جۇشۇشىنغا ئوخشاش چېچى ئاقارغىچە ئىشلەپ چۆللۈكنى يېشىللىققا پۈركىگەن ئورمانچىلىق پەن-تېخنىكا خىزمەتچىلىرىدىن يەنە نۇرغۇنى بار بولۇپ، بىز بىر-بىرلەپ تونۇشتۇرۇشقا ئامالسىزمىز. ئەمما مۇنداق بىر مەنزىرە ئۇلارغا بىزنىڭ قەلبىمىزدىن مۇھەببىتىمىزنى ئۇرغۇتتى: چۆللۈكتىكى دەرەخ بىلەن ئادەم بىر خىل ھەيۋەتلىك گۈزەل قۇرۇلما ۋە سىلىشتۇرما بولدى. ئادەمنىڭ چېچىنى ئاپئاق ئاقارتىپ، يۈزلىرىنى چوڭقۇر قۇرۇقلار بېسىپ، پەي ۋە تومۇرلىرى كۆرۈنۈپ پۈلتىيىپ چققان بولسا، تۆپتۇز ئۆسكەن دەل-دەرەخلەر ياپيېشىل شېخى يوپۇرماق چىقىرىپ نوتا سۈرۈپ ئاجايىپ گۈزەل يېشىللىق بەرپا قىلغان.

تەگرىتېغىنىڭ جەنۇبى ۋە شىمالىدىكى ئورمان مۇھاپىزەتچىلىرى

1996-يىلى شىنجاڭنىڭ يېزا ئىگىلىكىدىن ئۈدا 19 يىل مول ھوسۇل ئېلىندى. مۇناسىۋەتلىك مۇتەخەسسىسلەر كۆپ يىل ئۆلچەش ئارقىلىق شىنجاڭنىڭ يېزا ئىگىلىكىدە يىگىدىن ئاشقان ھوسۇلنىڭ % 12 ى ئورمانلىقنىڭ تۆھپىسى ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلىدى.

قانچىلىغان ئورمان مۇھاپىزەتچىلىرىنىڭ قۇم - بورانلار بىلەن كۈرەش قىلىشتا تۆككەن قان - تەرى كىمنىڭ خىيالىغا كېلىدۇ دەيسىز.

چاقىلىق ناھىيىسى بىلەن چەرچەن ناھىيىسىنىڭ تاشيولى تۇتىشىدىغان جايدا قۇم دەرياسى دەيدىغان بىر قۇملۇق، چۆل-جەزىرە بولۇپ، ئۇ چەرچەن ناھىيىسىگە 210 كىلومېتىر، چاقىلىق ناھىيىسىگە 180 كىلومېتىر كېلىدۇ. نەچچە 10 چاقىرىم دائىرىدە ئادەمزات كۆرۈنمەيدىغان بۇ يەردە، خالىس ئورمان مۇھاپىزەتچىسى ئەخمەت روزى ئائىلىسىدىكى 3 جان بۇ يەردە 8 يىل تۇرۇپ، قۇملۇق چېتىدىكى توغراق ۋە يۇلغۇن ئورمانلىقىنى مۇھاپىزەت قىلغان.

يېقىندا، بىز بۇ يەرگە بارساق ئەمدىلا 10 بالدىن يۇقىرى بوران چىقىپ توختىغانىكەن. ئەخمەت روزى ئۆيىنى قۇم ئاستىدىن كولاپ ئېچىپ تۇرغانىكەن. ئۇستۇېشى قۇم بولۇپ كەتكەن ئەخمەت روزى سېرىق قۇمغا كۆمۈلۈپ قالغان دېرىزە گىرۋىكىگە قويۇقلۇق بىرنەچچە تۇپ سۇگېپىياز مايىسىنى كۆرسىتىپ تۇرۇپ، بىزگە «بۇ يەرنىڭ سۈيىنى يەر ئاستىدىن قېزىپ ئالىمىز، ناھايىتى تۇزلۇق، ئېمىلا تېرىسا ئۇنمەيتتى، بۇ بىر نەچچە تۇپ سۇگېپىياز بىخلىنىپتۇ، ئايالىم خۇشاللىقىدا گۈلدەك چىرايلىق ئىكەن دەۋاتىدۇ» ، دېدى.

ئۇلار ھەر يىلى ناھىيە بازىرىغا ئىككى قېتىملا بېرىپ، يېرىم يىل يېغىلىپ قالغان ئىش ھەققىنى ئېلىپ، تۇرمۇش بۇيۇملىرى سېتىۋېلىپ قايتىپ كېلىدىكەن. بەزىدە كۆكتات بولمىسا قۇرۇق نان غاجاپ، تۇزلۇق سۇ ئىچىدىكەن. باشقىلار ئۇنىڭغا باشقا يەرگە بېرىپ ئىش تېپىپ قىلسالە بولمامدۇ، دەپ ئەقىل كۆرسەتكەندە، ئۇ بۇ يەردىن ئۆزىنىڭ چوڭقۇر مۇھەببەت رىشتىنى ئۆزەلمىگەن ھالدا «مېن كەتسەم ئورمانلىققا كىم قارايدۇ» ، دەيدىكەن.

قىسقا خەۋەرلەر

△ گۇما ناھىيىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان دېھقانلارنى كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىشقا پائال رىغبەتلەندۈرگەنلىكتىن ھازىر ناھىيە بويىچە دېھقانلار باشقۇرۇۋاتقان ئۈن - ياغ زاۋۇتلىرى 437 گە، باقمىچىلىق كەسپىي ئائىللىرى 7846 گە، باغۋەنچىلىك، كۆكتاتچىلىق كەسپىي ئائىللىرى 291 گە يەتتى.

ئابلىمىت مۇھەممەت

△ خوتەن ناھىيىسىنىڭ بوزاق يېزىسىدىكى دېھقانلار 10 - ئاينىڭ 10 - كۈنىگىچە دۆلەتكە 1 مىليون 329 مىڭ كىلوگرام سۇپەتلىك پاختا سېتىپ بېرىپ، 5 مىليون 971 مىڭ 512 يۈەن كىرىم قىلدى.

سىدىقۇللا ئەخمەت

△ يەكەن ناھىيىسى ئازادباغ يېزىسىنىڭ گۆر - ئېچىق كەنتىدە بۇ يىل 145 مو يەرگە تېرىلغان بۇغدايىنىڭ ئومۇمىي ھوسۇلى 571 مىڭ 413 كىلوگرامغا، ېرلىك ھوسۇلى 394 كىلوگرامغا يېتىپ، ئومۇمىي مەھسۇلات بۇلتۇرقىدىن % 60 ئاشتى.

سەمەت ئۆمەر

△ مارالبېشى ناھىيىسى سېرىقبۇيا بازىرىنىڭ 11 - كەنتىدە ئولتۇرۇشلۇق دېھقان ماخمۇت بۇۋۇي بۇ يىل ئاچقان 30 مو يەرگە تېرىغان قوغۇن - تاۋۇزدىن 13 مىڭ يۈەن ساپ كىرىم قىلدى.

ئابلەت تۇرادىن

تېخنىكلار مۇكاپاتلاندى

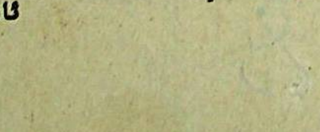

چاپچال ناھىيە جاغستاي يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىلنىڭ بېشىدىلا 40 نەپەر تېخنىكنى ھەرقايسى كەنتلەرگە ئەۋەتىپ، دېھقانلارنىڭ ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىشىغا ياردەملەشتۈردى. ئۇلار دېھقانلارنى ئۈرۈق تاللاش، دورىلاپ تېرىش، مايسا پەرۋىشىنى ياخشى ئىشلەش، يوپۇرماق گۆھىرى چېچىش قاتارلىق يېڭى تېخنىكلىق ئۇسۇللارنى قوللىنىپ دېھقانچىلىق قىلىشقا يېتەكلىگەندى، دېھقانلار ئۇلارنىڭ كۆرسەتمىسى بويىچە تېرىقچىلىق قىلىپ بۇ يىل ئۇنىڭ ئۇنۇمىنى كۆردى.

مۇشۇ يېزىنىڭ 2 - كەنتىدىكى ئابلىكىم بۇ يىل 2 مو يەرگە تېرىغان كۆزگى بۇغدايىدىن 1.5 تونىنا ھوسۇل ئېلىپ، دېھقانلارغا ئاز تېرىپ، كۆپ ھوسۇل ئېلىشنىڭ ئۇلگىسىنى كۆرسەتتى.

سۈرەتتە: تۆھپە ياراتقان تېخنىكلارنىڭ مۇكاپاتلىنىۋاتقان كۆرۈنۈشى.

ئادىلەم ئابدۇۋۇھلى خەۋىرى، فوتوسى

تۇرپان ۋىلايەتلىك كۇتۇپخانا ھەر مىللەت خەلقىنىڭ بىلىم ئالىدىغان، ئۇچۇر ئىگىلەيدىغان سورۇنىغا ئايلاندى

تۇرپان مۇخبىرىمىز **سانتار رېھىم**، تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **كېرەم نىياز** خەۋىر قىلدۇ: تۇرپان ۋىلايەتلىك كۇتۇپخانا يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، كۇتۇپخانا باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، بىلىم، ئۇچۇر تارقىتىش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى كۆرۈنەرلىك بېيىتتى.

بۇ كۇتۇپخانا بۇنىڭدىن بىرنەچچە يىل ئىلگىرى باشقۇرۇش ياخشى بولماسلىق، سۈپەت تۆۋەن بولۇشتەك سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن چۆلدەرەپ قالغانىدى. ۋىلايەتلىك مەدەنىيەت باشقارمىسى بۇ ئەھۋالنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، ئالدى بىلەن كۇتۇپخانا رەھبەرلىكىنى تەرتىپكە سالدى. يېڭى رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى 1994- يىلىدىن بۇيان كۇتۇپخانىنى ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ بىلىم ئېلىش، ئۆگىنىش سورۇنىغا ئايلاندۇرۇش ئۈچۈن، تىرىشىپ ئىزدەندى. ئىش ئورنى مەسئۇلىيىتە تۇزۇمى، خىزمەت تۇزۇمى، بىخەتەرلىك تۇزۇمى، تازىلىق، كۆكەرتىش تۇزۇمى قاتارلىق قائىدە-تۇزۇم-لەرنى تۈزۈپ، كۇتۇپخانىنىڭ تۇرلۇك خىزمەتلىرىنى ئىلگىرى سۈردى. مۇكاپاتلاش، جازالاش تۇزۇمىنى يولغا قويۇپ، كۇتۇپخانا خادىملىرىغا بولغان ئەلا مۇلازىملىق قىلىش تەرتىۋىنى ئىزچىللاشتۇردى. ئۇنىڭ نەتىجىسىدە، كۇتۇپخانا ئىچىدا ئىنتىزامسىزلىق، ئىشقا ھورۇنلۇق قىلىش، ۋاقىت ئۆتكۈزۈش، ئىشخورلۇق قىلىش قاتارلىق ئەسكى ئادەتلەر ئاساسەن يوقىتىلىپ، ئىشخانا ئىچى پاكىز، تەرتىپلىك بولدى. ئوقۇرمەنلەرگە ئىشىكنى ئېچىپ قويۇش، ئوقۇرمەنلەرنى ئىزدەپ بېرىش، ئوقۇرمەنلەرگە ئۇچۇر يەتكۈزۈش، ئوقۇرمەنلەرنى كۇتۇپخانا ئىشلىرىغا قاتناشتۇرۇش قاتارلىق خىزمەت ئۇسۇللىرى ئىزچىللاشتۇرۇلدى. ھازىر كۇتۇپخانا ئىچى ئىنتايىن پاكىز، تەرتىپلىك بولۇپ، ئوقۇرمەنلەرگە ئۇچۇر يەتكۈزۈش، ئوقۇرمەنلەرنى كۇتۇپخانا ئىشلىرىغا قاتناشتۇرۇش ئىشلىرى ياخشى ئىلگىرىلىدى. 1996- يىلى كۇتۇپخانا ئوقۇرمەنلەرگە 1 مىليون 200 مىڭ قېتىم ئۇچۇر يەتكۈزۈپ بېرىپ، ئوقۇرمەنلەرنىڭ ئىشەنچىسىگە ئېرىشتى. ئوقۇرمەنلەرنىڭ سانى 1995- يىلىغا قارىغاندا 1000 نەپەر كۆپەيدى. ئوقۇرمەنلەرنىڭ ئوقۇش ئۈنۈمى ئۈزلۈكسىز ئۆست

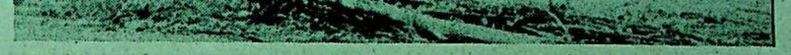

باي ناهيىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئوقۇتۇش سىلىنمىسىنى كۈچەيتىپ، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلاپ، ئوقۇتۇش سۈپىتىنى ئۆستۈردى.

سۈرەتتە: 900 مىڭ يۈەن مەبلەغ سىلىنغان ئومۇمىي قۇرۇلۇش كۆلىمى 1230 كۋادرات مېتىر كېلىدىغان، 18 ئېغىز ئۆلچەملىك دەرسخانىغا ئىگە 1- باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ 3 قەۋەتلىك ئوقۇتۇش بىناسى.

*ئۆز مۇخبىرىمىز **سادىق ئىمىر** فوتوسى*

تاشئېرىق يېزىسىدا مېيىپلەرنىڭ ئىجتىمائىي تۇرمۇشتىكى باراۋەرلىك هوقۇقى كاپالەتكە ئىگە قىلىندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **نىياز ساتتار** خەۋەر قىلدۇ: توقسۇ ناهىيىسىنىڭ تاشئېرىق يېزىسىدا يېقىنقى 2 يىلدىن بۇيان مېيىپلەرنىڭ قانۇنىي هوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش ۋە مېيىپلەر ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىلگەنلىكتىن، مېيىپلەرنىڭ ئىجتىمائىي تۇرمۇشتىكى باراۋەرلىك هوقۇقى كاپالەتكە ئىگە قىلىندى.

بۇ يېزىدا يىللىق ئومۇمىي ساپ كىرىمى 500 يۈەنگە يەتمەيدىغان نامرات ئائىلىدىن 378، يېتىم بالىدىن 83، مېيىپتىن 326 سى بار. بۇنىڭ ئىچىدە باققۇچىسى يوق مېيىپلەر كۆپ. بۇ خىل ئەھۋالغا ئاساسەن، يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى مېيىپلەر خىزمىتىگە يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىپ، بۇ خىزمەتكە بولغان رەھبەرلىك ۋە يېتەكچىلىكنى كۈچەيتتى. 2 يېزا مەسئۇلىنى مېيىپلەر خىزمىتىگە مەسئۇل قىلدى. يېزىلىق مېيىپلەر بىرلەشمىسىنىڭ تەشكىلىي قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش بىلەن بىرگە، يېزا، كەنتلەردە مېيىپلەر خىزمىتىنى ئىشلەيدىغان ئادەم، ۋەزىپە، مەسئۇلىيەتنى ئېنىق بېكىتتى. يېزىلىق مېيىپلەر بىرلەشمىسى ئۆز رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، مېيىپلەر ئۆچۈن ئېتراپلىق مۇلازىملىق قىلدى. تۇرلۇك تەشۋىقات قوراللىرى ۋە ئامما ئوي سورۇنلاردىن پايدىلىنىپ، «مېيىپلەرنىڭ قانۇنىي هوقۇق - مەنپەئىتىنى كاپالەتلەندۈرۈش قانۇنى» ۋە ناهىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ مېيىپلەرگە ئېتىبار بېرىشكە دائىر 22 ماددىلىق بەلگىلىمىسىنى تەشۋىق قىلدى. بۇنىڭ بىلەن مېيىپلەرگە كۆيۈنىدىغان، ئېتىبار قىلىدىغان ياخشى كەيپىيات شەكىللەندى. ئۇلار يەنە مېيىپلەرنى ئومدۇار بولۇشقا ۋە ئالغا ئىنتىلىشكە ئىلھاملاندۇردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، مېيىپلەرنى كەسىتىش، ھاقارەتلەش ۋە ئۇلارغا زىيانكەشلىك قىلىش ئەھۋاللىرىنىڭ ئالدىنى ئالدى. ناهىيىلىك مېيىپلەر بىرلەشمىسىنىڭ ياردەم بېرىشى ئارقىسىدا يېزا تەۋەسىدىكى 326 مېيىپنىڭ ئارخىپىنى تورغۇزۇپ، ئۇلارغا كىنىشكا تارقىتىپ بەردى. 20 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق ئىئانە توپلاپ مېيىپلەر ئىشلىرىغا سەرپ قىلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە بىر تۇتاش تارقىتىلغان پاراۋانلىق لاتاربىيە بىلىتىدىن 200 مىڭ يۈەنلىك سېتىپ، ئۇنىڭدىن 30 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىپ مېيىپلەرنىڭ تۇرمۇشىنى ياخشىلاشقا سەرپ قىلدى. يېزىلىق ھۆكۈمەت ۋە مېيىپلەر بىرلەشمىسى 146 مىڭ يۈەن مەبلەغ توپلاپ چوڭ تىپتىكى مېيىپلەر پاراۋانلىق ئۆن زاۋۇتى قۇردى. 79 مېيىپنى ئۆزىنىڭ قابىلىيىتىگە قاراپ ھەر خىل تىجارەتكە ئورۇنلاشتۇردى. 2 يىلدىن بۇيان تورلۇك كېسەللىككە گىرىپتار بولغان 28 مېيىپنى يېزا مالىيىسىدىن 33 مىڭ يۈەن، كەنتتىن 8000 يۈەن چىقىرىپ ئالاقىدار دوختۇرخانىلارغا ئاپىرىپ داۋالاتتى. مېيىپلەرنىڭ پاراۋانلىقى ئۈچۈن 120 مو يەر ئاجرىتىپ بەردى. يېزىنىڭ ئەھمىيەتكە بىرلەشتۇرۇپ، مېيىپلەرگە مېھىر-شەپقەت يەتكۈزۈش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلدى. بۇ جەريانىدا يېزا بويىچە مېيىپلەرگە 29 مىڭ يۈەن قىممىتىدە ئاشلىق، ياغ، ئوتۇن - كۆمۈر، گۆش، كۆكتات، كىيىم - كېچەك، يوتقان-كۆرپە، كىگىز-پالاز، مەش قاتارلىقلار ئېلىپ بېرىلدى. ئۆي-ماكانسىز قالغان 23 ئائىلىلىك مېيىپكە 36 ئېغىز ئۆي سېلىپ بېرىلدى. ھەر قايسى كەنتلەر 27 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ 73 مېيىپنىڭ قىش ۋە ئەتىيازلىق تۇرمۇشىنى ياخشى ئورۇنلاشتۇردى.

زىلىيا ئىسلام

باي ناهيىسى رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى

«سائادەت يولى»

مۇكاپاتلىق ماقالە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ھەسەن ئابدۇۋەلى** خەۋەر قىلدۇ: باي ناهيىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان رەھبەرلىكنى قاتلاملۇقاتلام كۈچەيتىپ، پىلانلىق تۇغۇت تەدبىرلىرىنى ئەملىيلەشتۈرۈپ، نوپۇسنى نىشانلىق باشقۇرۇش يولىدا ماگغانلىقتىن، پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەر قولغا كەلدى.

ناهيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى يىل بېشىدىلا ئۆتكەن يىللىق پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتى تەجرىبىلىرىنى يەكۈنلەپ، بۇ يىللىق خىزمەت پىلانى، پىلانلىق تۇغۇت كۆرسەتكۈچلىرىنى تۆۋەنگەن چۈشۈردى. ناهيە، يېزا، كەنتنىك ئاساسلىق مەسئۇللىرى بۇ خىزمەتنى بۇاستە تۇتتى. يېزا، بازار، مەيدانلارنىڭ ھەممىدە پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىگە يېتەكچىلىك قىلىش جەمئىيىتى، ئىشخانىسى، 1 دىن 3 كىچە پىلانلىق تۇغۇت تەشۋىقاتچىسى ۋە دورا تارقاتقۇچى، ئۇچۇرچى سەپلىنىپ، پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتى يۈرۈشلەشتۈرۈلدى.

"ناهيە بىلەن يېزا، يېزا بىلەن كەنت، كەنت بىلەن مەھەللە ، ئائىلىلەر ئوتتۇرىسىدا پىلانلىق تۇغۇت بويىچە ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالاندى. ناهيىنىڭ تەشكىلات، ئىنتىزام تەكشۈرۈش تارماقلىرى پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى كادىرلار ۋە پارتىيە ئەزالىرىنى سىناش، ۋەزىپىگە تەينىلەش، ئىش ھەققى دەرىجىسىنى ئۆستۈرۈشنىڭ ئاساسى قىلدى. دېھقان، چارۋىچىلار ئارىسىدا پىلانلىق تۇغۇت شەرەپ گۈۋاھنامىسى ئالغانلارغا ئېتىبار بەردى؛ يېزا، كەنت، ئىدارە-ئورۇنلاردا كىم ئاساسلىق باشقۇرسا، شۇ مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىنى يولغا قويدى؛ قايسى مىللەتتىن بولۇشتىن قەتئىينەزەر، پىلانلىق تۇغۇت سىياستىگە خىلاپلىق قىلغان، پىلانسىز پەرزەنت كۆرگەنلەرگە تېگىشلىك چارە كۆردى ۋە تۇراقسىز ئاھاللەرنى باشقۇرۇش خىزمىتىنى كۈچەيتتى.

بۇ ناهيىدە تۇغۇت چەكلەش تەدبىرى قوللانغانلار 20 مىڭدىن ئېشىپ، تۇغۇت يېشىدىكى ئايالالارنىڭ 83 % نى ئىگىلىدى. ھازىرغا قەدەر ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ پىلانلىق پەرزەنت كۆرۈش نىسبىتى 99 % كە، خەنزۇلارنىڭ پىلانلىق پەرزەنت كۆرۈش نىسبىتى 100 % كە يېتىپ، نوپۇس 13.58 ‰ ئۆسىدە تىزگىنلەندى.

قىسقا خەۋەرلەر

△ بۈگۈر ناهيىلىك سۇ ئىدارىسى بۇ يىل 9- ئايدا 55 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، تېخنىك، ئەمگەك كۈچى، سېمونت، قۇم- شېغىل قاتارلىق ماتېرىياللارنى ئۆزى چىقىرىپ، ناهيىلىك 1- باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ 1000 كۋادرات مېتىردىن كۆپرەك گۈللۈك قۇرۇلۇشى، ھويلا - ئارامنى سىمونتلاش قۇرۇلۇشىنى ھەقسىز ئىشلەپ بەردى. **ئىمىر ھەمزى قادىر**

△ ئاپتونوم رايونلۇق يېزا-بازار كارخانىلىرى ئىدارىسى، جۈڭگو پەنلەر ئاكادېمىيەسىنىڭ شىنجاڭ شۆبىسى، شىمالىي شىنجاڭ تۆمۈريول ماشىنىسازلىق زاۋۇتى «باش زاۋۇت قەلبىمدە، ئۇنۇم قولۇمدا» مەزمۇنىدا ئەمگەك مۇسابىقىسىنى قانات يايدۇرۇپ، ئۇلاردا تېخنىكا ئارقىلىق ئۇنۇمگە ئېرىشىش، بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش ئارقىلىق ئۇنۇمگە ئېرىشىشتىن ئىبارەت ئورتاق تونۇشنى شەكىللەندۈردى. باش زاۋۇتقا قاراشلىق ئىسسىقلىق ئېلېكتر ئىستانسىسى ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى كۆڭۈل قويۇپ مەشغۇلات قىلىشقا سەپەرۋەر قىلىپ، يېقىلغۇ ماي سەرپىياتىنى تۆۋەنلىتىپ، ماي ئورنىغا كۆمۈر ئىشلەتتى؛ بۇ يىل 1- ئايدىن 6- ئايغىچە سەرپ قىلىنغان يېقىلغۇ ماي بۇلتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىنىڭ 30 % دىگە تەڭلىشىپ، مەزگىلدىكىدىن 18.37 % ئاشتى.

ئېتىلىن زاۋۇتى بۇلتۇر 7- ئايدا رەسمىي ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلگەندىن كېيىن، ئايلىق ئېتىلىن مەھسۇلاتىنى قۇرۇلمىنىڭ لايىھىسىدىكى ئېقتىدارىدىن 12 % ئاشۇرۇپ، مەملىكەت ئېچىدىكى كۆلىمى ئوخشاش ئېتىلىن قۇرۇلمىسى بويىچە يۇقىرى سەۋىيە يارىتتى. بۇ يىل 1- ئايدىن 6- ئايغىچە ئېتىلىن زاۋۇتىدىكى ھەر مىللەت ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئومتومۇرنىغا قويغان 131 تۇرلۇك ئەقلگە مۇۋاپىق تەكلىپنىڭ 50 تۇرى يولغا قويۇلۇپ، 1 مىليون 946 مىڭ يۈەن بۇاستە ئىقتىسادىي پايدا يارىتىلدى.

مايتاغ نېفت -خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىنىڭ كۆپ خىل ئىگىلىك گۈرۇھى شىركىتى 15- قۇرۇلتاينىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگەنمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابلىمىت مۇھەممەت** خەۋەر قىلدۇ: مايتاغ نېفت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىنىڭ كۆپ خىل ئىگىلىك گۈرۇھى شىركىتى پارتىيە 15- قۇرۇلتىينىڭ روھىنى ئۆگىنىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشنى مۇھىم خىزمەتلەر قاتارىدا تۇتۇپ، قۇرۇلتاي روھىنى ئەستايىدىل ئۆگەنمەكتە.

بۇ شىركەت پارتىيىنىڭ 15- قۇرۇلتىيى ئايالغلىشى بىلەنلا شىركەت دائىرىسىدىكى شۆبە شىركەت، زاۋۇت، ئەترەت ۋە قوشۇمچە كەسىپ، سودا ئورۇنلىرىنى 15- قۇرۇلتاينىڭ روھىنى ئۆگىنىشكە ۋە ئىشلەپچىقىرىش داۋامىدا ئەملىيلەشتۈرۈشكە ئۇيۇشتۇردى. 9- ئاينىڭ 20- كۈنىدىن 10- ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر شىركەتكە قاراشلىق ئاساسىي قاتلام ئىشلەپچىقىرىش ئورۇنلىرى ئۆز ئورنىنىڭ ئەملىيىتىنى چىقىش قىلغان ھالدا باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ پارتىيە 15- قۇرۇلتىيىدا بەرگەن دوكلاتىنى ئەستايىدىل ئۆگەنىدى ۋە مۇزاكىرە قىلدى. ئۇلار ئۆگىنىش بىلەن تەشۋىق قىلىشنى بىرلەشتۈرۈپ، سۆھبەت يېغىنى ئوتكۇزۇش، مۇزاكىرىگە ئويۇشتۇرۇش، نوتۇق سۆزلەش، دوسكا گېزىتى چىقىرىش قاتارلىق شەكىللەر بىلەن ھەر مىللەت ئىشچى-خىزمەتچىلىرىگە قۇرۇلتاي ئوتتۇرىغا قويغان ئۇلۇغۋار پىلان، ۋەزىپىلەرنى يەتكۈزدى.

◇

خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەۋاتقان ئۇرۇمچى شەھىرى تىيانشان رايونى غالىبىيەت يولى ئىش باشقارمىسى پىلانلىق تۇغۇت ئىشخانىسى بېقىندا ئوز تەۋەسىدىكى «پىلانلىق تۇغۇت گۈۋاھنامىسى» ئالغان، ئىقتىسادىي قىينىچىلىقى ئېغىر ئائىلىلەرگە ماددىي جەھەتتىن ياردەم بېرىپ، ئۇلارنىڭ قىشلىق تۇرمۇشىنى ياخشى ئورۇنلاشتۇردى.

گۈلدەن

△ ئاتۇش شەھرىنگە قاراشلىق ئازاق يېزىسىنىڭ سۇ سىڭىمىس ئوستەڭ قۇرۇلۇشى ئوچۇن مۇشۇ يېزىنىڭ تېنىر كەنتىدىكى ئالدىن بېيىغان يەككە تىجارەتچى ھېيىز ئابدۇراخمان 10 مىڭ يۈەن؛ ئىمرۇللا ھاجىم، ئابلەت ھاجىم، رېشىت ياسىن قاتارلىق بىر قانچە كىشى 40 مىڭ يۈەن ئىئانە قىلدى.

تۇرغۇن سىدىق، ئابلىز ئابلەت مەخسۇم

پارتىيە ۋە دۆلەت رەھبەرلىرى تەيۋەن دېموكراتىك ئاپتونومىيە ئىتتىپاقى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 50 يىللىقى مۇناسىۋىتى بىلەن پارتىيە ۋە دۆلەت رەھبەرلىرى بېغىشلىما يېزىپ بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 12-نويابىر تېلېگراممىسى. تەيۋەن دېموكراتىك ئاپتونومىيە ئىتتىپاقى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 50 يىللىقى مۇناسىۋىتى بىلەن پارتىيە ۋە دۆلەت رەھبەرلىرى بېغىشلىما يېزىپ بەردى.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى، دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىننىڭ بېغىشلىمىسى: «دۆلەتنى، يۇرتنى سۆيۈش ئەنئەنىسىنى جارى قىلدۇرۇپ، ۋەتەننىڭ تىنچ يول بىلەن بىرلىككە كېلىشىنى ئىلگىرى سۈرەيلى»؛ گومىنداڭ زۇڭلىسى لى پېڭنىڭ بېغىشلىمىسى: «تەيۋەنلىك قېرىنداشلار بىلەن كەڭ دائىرىدە ئىتتىپاقلىشىپ، ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈش ئۈچۈن كۈرەش قىلايلى»؛ مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتېيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ باشلىقى چياۋشىنىڭ بېغىشلىمىسى: «2 قىرغاقنىڭ ئالماشتۇرۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈش داۋاملىق كۈرەش قىلايلى»؛ مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ رەئىسى لى رۇيخۇەننىڭ بېغىشلىمىسى: «جۇڭخۇا پەرزەنتلىرى ئىتتىپاقلىشىپ، بىرلىككە كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت ئۇلۇغ ۋاز ئىشنى ئىلگىرى سۈرەيلى».

تەيۋەن دېموكراتىك ئاپتونومىيە ئىتتىپاقى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 50 يىللىقىنى خاتىرىلەش يىغىنى ۋە تەيۋەن دېموكراتىك ئاپتونومىيە ئىتتىپاقىنىڭ 6 - قۇرۇلتېيى ئېچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 12-نويابىر تېلېگراممىسى. تەيۋەن دېموكراتىك ئاپتونومىيە ئىتتىپاقى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 50 يىللىقىنى خاتىرىلەش يىغىنى ۋە تەيۋەن دېموكراتىك ئاپتونومىيە ئىتتىپاقىنىڭ 6-قۇرۇلتېيى بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن «خەلق» سارىيىدا داغدۇغلىق ئېچىلدى.

ئېچىلىش مۇراسىمغا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن رۇڭلىسى چيەن چىچېن، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتېيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى تۆمۇر داۋامەت، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى بىرلىك سەپ بۆلۈمىنىڭ باشلىقى ۋاڭ جاۋگو، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى چيەن جىگيىك ھەم باشقا دېموكراتىك پارتىيە- گۇرۇھلار مەركىزىي كومىتېتلىرىنىڭ مەسئۇللىرى، مەملىكەتلىك سودا-سانائەتچىلەر بىرلەشمىسى ۋە ئالاقىدار تارماقلارنىڭ رەھبەرلىرى قاتناشتى.

بۇ قېتىمقى قۇرۇلتاينىڭ ئاساسىي قارالمىسى: ج ك پ 15- قۇرۇلتېيىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش ئىزچىللاشتۇرۇش؛ تەيۋەن دېموكراتىك ئىتتىپاقى 5-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ دوكلاتىنى ئاڭلاش ۋە قاراپ چىقىش؛ 5 يىلدىن بۇيانقى خىزمەتلەرنى خۇلاسىلەش، بۇنىڭدىن كېيىنكى ۋەزىپىلەرنى مۇزاكىرە قىلىپ بېكىتىش؛ «تەيۋەن دېموكراتىك ئاپتونومىيە ئىتتىپاقىنىڭ نىزامنامىسى»نى قاراپ چىقىپ ماقۇللاش؛ تەيۋەن دېموكراتىك ئىتتىپاقى 6-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنى سايلاش.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن رۇڭلىسى چيەن چىچېن ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىغا ۋاكالىتەن تەبرىك سۆزى سۆزلىدى.

9 - نۆۋەتلىك خەلقئارا ئىلىم - پەن ۋە تېخنىكا مەپتىلكى پائالىيىتى بېيجىڭدا باشلاندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 9 - نويابىر تېلېگراممىسى. «ئىلىم - پەننى راۋاجلاندۇرۇپ، ئىنسانىيەت ئۈچۈن بەخت يارىتىش»نى ئاساسىي مەقسەت قىلغان 9 - نۆۋەتلىك خەلقئارا ئىلىم - پەن ۋە تېخنىكا مەپتىلكى پائالىيىتى بۈگۈن بېيجىڭدا باشلاندى.

بۇ قېتىمقى پائالىيەتنىڭ ئاساسىي تېمىسى: نوپۇس، مۇھىت، بايلىق ۋە سىجىل تەرەققىيات، نوپۇس ۋە بايلىق، پەن - تېخنىكا ۋە يېزا ئىگىلىكى، پەن - تېخنىكا ۋە مەدەنىيەت، مۇھىت ۋە تەرەققىيات، سەھىيە ۋە ساغلاملىق قاتارلىق 10 مەخسۇس تېمىغا بۆلىنىدۇ.

1 ھەپتە داۋاملىشىدىغان بۇ پائالىيەت پىلانلىق تۇغۇت بويىچە پەن - تېخنىكا ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش مۇسابىقىسى مەملىكەت بويىچە چوڭ تېپتىكى ھەقسىز داۋالاش - تەشۋىقات پائالىيىتى، ئادەم ۋە ماكان ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش دوكلات يىغىنى، ئېكولوگىيىلىك مۇھىت توغرىسىدا دوكلات يىغىنى، مىليون ياش- ئۆسمۈرنىڭ «ئالتۇن ئاچقۇچ» ئىگىلەش پەن - تېخنىكا بىلىملىرى مۇسابىقىسى قاتارلىق 60 تۈرلۈك پائالىيەتنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش سۈن جۇگشەن تەپەندى تۇغۇلغانلىقىنىڭ 131 يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇراسىمى ئۆتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 12-نويابىر تېلېگراممىسى. سۈن جۇگشەن تەپەندى تۇغۇلغانلىقىنىڭ 131 يىللىقى مۇناسىۋىتى بىلەن مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش بۈگۈن جۇگشەن باغچىسىدا داغدۇغلىق خاتىرىلەش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈپ، بۇ مۇراسىمغا تايىنىش، دۆلەتنىڭ غېمىنى يېيىش، خەلقنىڭ غېمىنى يېيىش لازىم.

مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش جۇگگو گومىنداڭ ئىنقىلابىي كومىتېتى مەركىزىي كومىتېتى، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى بىرلىك سەپ بۆلۈمى ۋە بېيجىڭ شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى ئايرىم-ئايرىم ھالدا جۇگشەن زالى مەركىزىدىكى سۈن

چىك خۇاڭلىن ئىبادەتخانىسىدىكى ساپال ھەيكەللەرنىڭ نەقىش قەۋىتىنىڭ چۈشۈپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش تەتقىقات تېمىسىدا يېقىندا زور بۆسۈش بولدى. چىك يۈك مۇزېيىدىكى ئارخېلوگلار گلىتسېرىن ۋە پولىستېرىننى تاللاپ ئۇنىڭ بىلەن 200 ساپال ھەيكەلنىڭ نەقىش قەۋىتىنى ئاسراپ، كۆرۈنەرلىك ئۇنۇم ھاسىل قىلدى.

سۆرەتتە: خىزمەتچى خادىملار ئاسراغاندىن كېيىنكى ساپال ھەيكەللەرنى پېچەتلەپ

خۇجىنتاۋ شاڭخەيدە خىزمەتلەرنى كۆزدىن كوچۇرگەندە تەكىتلەپ مۇنداق دېدى:

ئىدىيىدە ئازاد بولۇپ، تىرىشىپ يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ، 15 - قۇرۇلتاي بەلگىلىگەن ۋەزىپىلەرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش لازىم

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شاڭخەي خەۋىرى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، شۇجىچۇنىڭ شۇجىسى خۇجىنتاۋ يېقىندا شاڭخەيدە خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: ئىدىيىدە يەنىمۇ ئازاد بولۇپ، تىرىشىپ يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ، يېڭى ئەۋزەللىكنى كۆپلەپ يارىتىپ، يېڭى قەدەم تاشلاپ پۈتۈكۈلنىڭ تەرەققىيات، ئېچىۋېتىش ئىشىنى تېخىمۇ ياخشى ئىشلىشىمىز، 15 - قۇرۇلتايدا بەلگىلەنگەن ۋەزىپىلەرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشىمىز لازىم.

خۇجىنتاۋ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ راۋاجلىنىشىغا ئەگىشىپ، شەھەر رايونى خىزمىتى بارغانسېرى مۇھىم بولماقتا. شەھەر رايونى خىزمىتىدە مەھەللە پارتىيە تەشكىلاتىنىڭ رەھبەرلىك، يادرولۇق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ھەرقايسى تەرەپنىڭ كۈچىنى سەپەرۋەر قىلىپ، ئۈيۈشتۇرۇپ، بىر نىيەتتە ھەمكارلىشىپ، مەدەنىي شەھەر رايونى بەرپا قىلىش كېرەك. پۈتكۈل شەھەر رايونى خىزمىتىدە شەھەر ئاھالىلىرى ئۈچۈن ياخشى خىزمەت قىلىشنى ئاساس قىلىش، ئاممىنى قەلبىدە تۇتۇش، ئامما ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، ئاممىغا تايىنىش، دۆلەتنىڭ غېمىنى يېيىش، خەلقنىڭ غېمىنى يېيىش لازىم.

خۇجىنتاۋ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتىنى ئىلگىرى سۈرۈش جەريانىدا قەتئىي نىيەتكە كېلىپ ئىش ئورنىدىن ئايرىلغانلارنى بۆلۈپ ئورۇنلاشتۇرۇش ئىشىنى ياخشى قىلىپ، خادىملارنى قىسقارتىپ، ئۈنۈمنى ئاشۇرۇش لازىم. ماركسىزملىق ئامىۋى قاراشنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇپ، ئاممىنىڭ ھالىغا يېتىش، ئىش ئورنىدىن ئايرىلىپ قالغانلارنىڭ تۇرمۇشىغا كۆڭۈل بۆلۈش، ئۇلارنىڭ قېينىچىلىقىنى ھەل قىلىشىغا ياردەم بېرىش، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ غەمخورلۇقى ۋە مېھىر - شەپقىتىنى ھەممە ئائىلىلەرگە يەتكۈزۈش لازىم. مۇۋەپپەقىيەتلىك تەجرىبىلەرنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ ئىشقا ئورۇنلىشىش يولىنى كەڭ ئېچىپ، قايتا ئىشقا ئورۇنلىشىش ئورۇنلىرىنى كۆپەيتىش لازىم؛ ئېختىساس ئىگىلىرى بازىرىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئىشقا ئورۇنلىشىش يوللىرىنى راۋانلاشتۇرۇش لازىم، ئىش ئورنىدىن ئايرىلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىشقا ئورۇنلىشىش قارىشىنى ئۆزگەرتىشگە يېتەكچىلىك قىلىپ، ئەمگەك - تېخنىكا ئېقتىدارىنى ئاشۇرۇش لازىم. ئۇ مۇنداق دېدى: بۇ جەھەتتىكى خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلەش دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھاتىنىڭ چوڭقۇرلىشىشىغا، جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىغا پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ خەلق ئامىنى بىلەن زىچ ئالاقىلىشىشىغا پايدىلىق.

تاۋسىجۇ مەملىكەتلىك ج خ خەلقىنى ئىقتىدا مۇنۇلازى تەكشىلىدى

نۇرغۇن تىخمۇ مۇقىم، ئىخلاقىر ئىجتىمائىي مۇھىت يارىتىش لازىم

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خامجۇ خەۋىرى. ج خ مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى تاۋسىجۇ يېقىندا ئېچىلغان مەملىكەتلىك ج خ ئورگانلىرىنىڭ پارتىيە 15-قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى ئۆزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈش خىزمىتى يغىنىدا تەكتلەپ مۇنداق دېدى: ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىقنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا تونۇپ ۋە ھەل قىلىپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئۈچۈن تىخمۇ مۇقىم، بىخەتەر ئىجتىمائىي مۇھىت يارىتىش لازىم.

بۇ قېتىمقى يغىنىدا ج خ خىزمىتىنىڭ پارتىيە 14-قۇرۇلتىيىدىن بۇيانقى ئاساسىي ئەھۋالى ئەسلەپ ئۆتۈلۈپ، تەجرىبىلەر يەكۈنلەندى، ھازىرقى ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىللىك ۋەزىيەت ۋە ۋەزىپىلەر تەھلىل قىلىنىپ، ج خ ئورگانلىرىنىڭ پارتىيە 15-قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى ئۆزچىللاشتۇرۇشى، ئەمەلىيلەشتۈرۈشى توغرىسىدىكى مۇھىم پىكىر ۋە كونكرېت تەدبىرلەر ئوتتۇرىغا قويۇلدى.

تاۋسىجۇ مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى: ھەر دەرىجىلىك ج خ ئورگانلىرى ئومۇمىيەتنى ئىگىلەپ، مۇھىم نۇقتىنى گەۋدىلەندۈرۈپ، زور كۈچ سەرپ قىلىپ، ئۆز رايونىنىڭ مۇقىملىقىغا ئېغىر تەسىر كۆرسىتىۋاتقان گەۋدىلىك مەسىلىلەرنى ئىستايىدىل تەتقىق قىلىپ ھەقىقىي ھەل قىلىشى، ئىچكى-تاشقى دۇشمەن كۈچلەرنىڭ، دۇشمەنلەرنىڭ سىڭىپ كىرىش، ئاغدۇرمىچىلىق قىلىش، قالايمىقانچىلىق چىقىرىش، بۇزغۇنچىلىق ھەرىكەتلىرىدىن پائال مۇداپىئە كۆرۈشى ۋە ئۇلارغا قاتتىق زەربە بېرىشى، خەلقنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى ھەر خىل زىددىيەتلەر كەلتۈرۈپ چىقارغان مۇقىمسىزلىق مەسىلىلىرىگە يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىشى ۋە ئۇنى مۇۋاپىق بىر تەرەپ قىلىشى لازىم.

تاۋسىجۇ مۇنداق دېدى: 1996- يىلى مەملىكەت بويىچە جىنايى ئىشلار دېلولىرى ئومۇمىي سانىدا تۆنجى قېتىم تۆۋەنلەش بولدى، بۇ يىلدىن بۇيان يەنە داۋاملىق خىلى زور ھەجمىدە تۆۋەنلەۋاتىدۇ، مەملىكىتىمىزنىڭ بىر قىسىم جايلىرىدا ئامانلىق ئەھۋالى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى، خەلق ئاممىسىنىڭ بىخەتەرلىك تۇيغۇسى كۆرۈنەرلىك كۆچەيدى. ھازىر ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىل ئىچىدە قاتتىق زەربە بېرىش فاكتورىنى داۋاملىق تەۋرەنمەي چىڭ تۇرۇپ، جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرىگە تەشەببۇسكارلىق بىلەن ھۇجۇم قىلىش ۋەزىيىتىنى باشتىن - ئاخىر ساقلاپ قېلىش لازىم؛ شۇنىڭ بىلەن بىللە، قاتتىق زەربە بېرىش بىلەن قاتتىق باشقۇرۇش، قاتتىق مۇداپىئە كۆرۈش، قاتتىق تۇزەشنى تىخمۇ زىچ بىرلەشتۇرۇپ، مۇداپىئە كۆرۈش، باشقۇرۇش خىزمىتىنى زور كۈچ بىلەن كۆچەيتىپ، دېلو يۈز بېرىشنى ئازايتىش نىشانىغا پەيدىنپەي يېتىش لازىم.

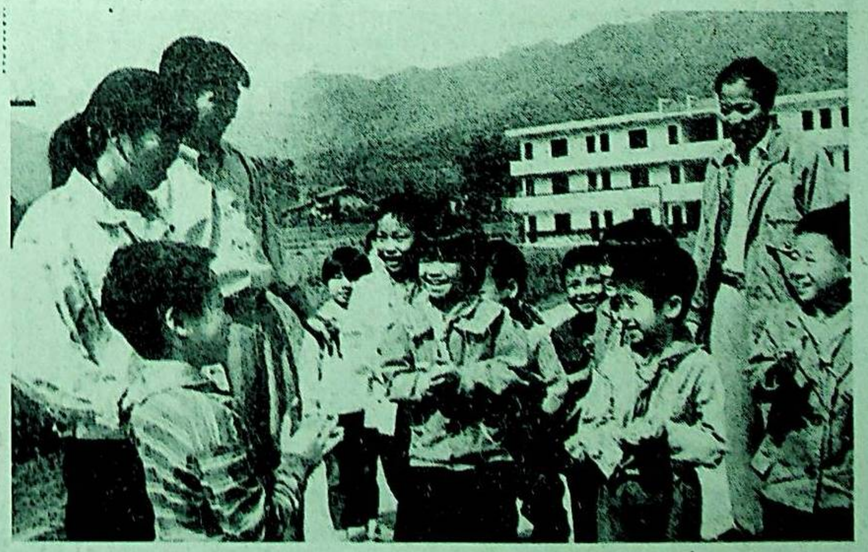

ئىلىمىزدە ئوت ئاپىتى ۋەزىيىتى جىددىي بولماقتا

ئوت كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش قانۇننىڭ لايىھىسى مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ قاراپ چىقىشىغا سۇنۇلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ 29- ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. ئېلىمىزدە ئوت ئاپىتى ۋەزىيىتى يەنىلا ئىنتايىن جىددىي بولماقتا، 1984- يىلى مەملىكىتىمىزدە ئوت ئاپىتى كەلتۈرگەن زىيان بۇ ئاستە 160 مىليون يۈەن بولغان بولسا، 1994- يىلى كۆپەيىپ 1 مىليارد 240 مىليون يۈەنگە يەتتى.

ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئوت ئاپىتىدە كېلىپ چىقىدىغان زىيانىنى ئازايتىپ، ئومۇمنىڭ مال - مۈلكىنىڭ ۋە پۇقرالارنىڭ ئامانلىقى، مال - مۈلكىنىڭ بىخەتەرلىكى، جامائەت خەۋپسىزلىكىنى قوغداش، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، گوۋۇيۈەن يېقىندا ئوت كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش قانۇننىڭ لايىھىسىنى مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ قاراپ چىقىشىغا سۇندى.

8- نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 28- سانلىق يىغىنىنىڭ بۇگۈن ئوتكۈزگەن ئومۇمىي يىغىنىدا جامائەت خەۋپسىزلىكى مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى تاۋسىجۇ گوۋۇيۈەننىڭ ھاۋالىسى بويىچە ئوت كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش قانۇننىڭ لايىھىسىنى توغرىسىدا ئىزاھات بەردى.

تاۋسىجۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئېلىمىزدە ئوت ئاپىتى ۋەزىيىتى خېلىلا جىددىي بولدى، پەۋقۇلئاددە چوڭ ئوت ئاپەتلىرى پات - پات يۈز بېرىپ تۇردى. «8- بەش يىللىق پىلان مەزگىلى» ئېلىمىزنىڭ ئىقتىسادى ئەڭ تېز تەرەققىي قىلغان مەزگىل بولدى، شۇنداقلا دۆلتىمىز قۇرۇلغاندىن بۇيان ئوت ئاپىتى ئەڭ ئېغىر بولغان مەزگىل بولدى. پەۋقۇلئاددە چوڭ ئوت ئاپەتلىرى دۆلەتنىڭ مال-مۈلكى ۋە پۇقرالارنىڭ ئامانلىقى، مال - مۈلكىگە غايەت زور زىيان سېلىپلا قالماستىن، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا ۋە جەمئىيەتنىڭ تىنچ بولۇشىغىمۇ مەلۇم دەرىجىدە تەسىر كۆرسەتتى. ئۇ مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: ئوت ئاپىتى ۋەزىيىتىنىڭ جىددىي بولۇشىدىكى ئاساسىي سەۋەبلەر تۆۋەندىكىچە: بىرىنچىدىن، ئوت كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش قۇرۇلۇشى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش بىلەن ماس قەدەمدە راۋاجلىنالمىدى، ئاممىۋى ئوت ئۆچۈرۈش مۇئەسسەسىلىرى ئېغىر دەرىجىدە ئارقىدا قالدى؛ ئىككىنچىدىن، ئوت كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش، ئامانلىق جەھەتتىكى مەسئۇلىيەت ئېغىر ۋە كونكرېت بولمىدى، ئۆمەلىيلەشمىدى؛ ئۈچىنچىدىن، قانۇنىي جاۋابكارلىققا دائىر ئالاقىدار بەلگىلىمەلەر يېڭى ۋەزىيەتنىڭ ئېھتىياجىغا ماسلىشالمىدى.

تاۋسىجۇ مۇنداق دېدى: ئوت كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش قانۇنىي لايىھىسى ئىلگىرىكى ئوت ئۆچۈرۈش خىزمىتىدىكى تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەش ئاساسىدا يېقىنقى يىللاردىن بۇيانقى ئوت-ئاپىتى ھادىسىلىرىدە ئاشكارىلانغان نۇقتىلىق ۋە گەۋدىلىك مەسىلىلەرنى نەزەردە تۇتقان ھالدا تۈزۈلدى، ئۇنىڭدا «ئالدىنى ئېلىشنى ئاساس قىلىش، ئالدىنى ئېلىش بىلەن ئۆچۈرۈشنى بىرلەشتۈرۈش» ئاڭچىنىنى داۋاملىق ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى نۇقتىلىق كۆچەيتىپ، ئىدارە - ئورۇنلارنىڭ ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈش ۋە بىخەتەرلىك مەسئۇلىيىتىنى يەنمۇ ئايدىڭلاشتۇرۇش، ئوت كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا دائىر قانۇن - بەلگىلىمىلەرگە خىلاپ ھەرىكەتلەرنى جازالاش سالمىقىنى ئاشۇرۇش يېڭىدىن قوشۇلغان ئاساسىي تەجرىبىلەر قىلىندى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئوت ئۆچۈرۈش تەشكىلاتلىرى، ئوت ئۆچۈرۈشكە ياردەم بېرىش قاتارلىق مەزمۇنلار تولۇقلاندى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىدە ئىستراتېگىيىلىك بۇرۇلۇش بولدى

(ئېشى 1 - بەتتە)

ھەقسىز كاپالەتلىك قىلىپ، مەبلەغ ئاز كېتىدىغان، تېز ئۈنۈم بېرىدىغان قەرز پۇلىنى قايتۇرالايدىغان تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق، ئورمانچىلىق، دېھقانچىلىق، قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش سانائىتى ۋە سۇ ئېلېكتر، يول قاتارلىق ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشى تۇرلىرىگە مەركەزلىك سېلىنما سېلىپ، نامرات ئاممىنى نەپكە ئىگە قىلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق نامراتلارنى يۆلەش ئىشخانىسى مەسئۇلىنىڭ تونۇشتۇرۇشىچە، بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 900 مىليون يۈەندىن ئارتۇق نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغى 30 نامرات ناھىيە، شەھەردىكى 140 تىن ئارتۇق يېزا، 1600 دىن ئارتۇق كەنتكېچە تارقىتىلغان، بۇنىڭدىن 120 مىڭ ئائىلىدىكى 600 مىڭدىن ئارتۇق كىشى نەپ ئالغان. دېمەك، بۇ يىل نامراتلارنى تەرەققىيات ئارقىلىق يۆلەش يولغا قويۇلغان 10 يىلدىن بۇيانقى سېلىنغان سېلىنما ئەڭ كۆپ، ئىش باشلىغان تۇر ئەڭ كۆپ، نەپ ئالغان دائىرە ئەڭ كەڭ، نەپ ئالغان ئاھالە ئەڭ كۆپ بىر يىل بولغان.

* * * * * * * * *

ئېلانلار

خوتەن ۋىلايەتلىك جامائەت خەۋپسىزلىكى باشقارمىسىدىن بېرىلگەن 140884986 نومۇرلۇق مەھەممەت ئابدۇللا ئاۋۇت نىياز نامىدىكى پاسپورتنى يوقاتتىم.

* * * *

ئاپتونوم رايونلۇق جامائەت خەۋپسىزلىكى نازارەتچىدىن بېرىلگەن ساتتار ھەببۇللا نامىدىكى 2508423 نومۇرلۇق پاسپورت بىلەن رابىخان ئىمىن توختى نامىدىكى 2508422 نومۇرلۇق پاسپورتنى يوقاتتۇق.

جياڭشى ئۆلكىسى شاڭراۋ ناھىيىسى ۋاڭسۇن يېزىسىنىڭ لىڭشا كەنتى 320 مىڭ يۈەن مەبلەغ توپلاپ 1000 كۋادرات مېتىرلىق ئوقۇتۇش بىناسى سالدى، 200 دىن ئارتۇق ئوقۇغۇچى ئازادە، يورۇق سىنىپلاردا ئوقۇيدىغان بولدى.

جۇجۇكۈي فوتوسى

ئاق كېسەلنى يىلتىزىدىن داۋالىغلى بولىدۇ

ئاق كېسەل دائىم ئۇچرايدىغان جاھىل خاراكتېرلىك، پىگمېنتلىقى كۆچلۈك تېرە كېسىلى بولۇپ، بەدەننىڭ بەزى قىسىملىرىدىكى پىگمېنت گۈزەللىكىگە تەسىر يەتكۈزۈپلا قالماي، ئېغىرراق بولغاندا بەدەنگە تارقىلىدۇ، يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بۇ كېسەلنىڭ قوزغىلىش نىسبىتى ئېشىپ بارماقتا. ھازىر بۇ كېسەلنى داۋالاشنىڭ يېڭى ئۇسۇلى بارلىققا كەلدى. بۇنىڭدا ھۇجەيرىلەرنى ئاجراتقۇچى ماشىنا ئارقىلىق بەدەندىكى قارا پىگمېنت ھۇجەيرىلەرنى ئاق داغ رايونىغا كۆچۈرگىلى ۋە كۆپەيتكىلى بولىدۇ ھەمدە ئاق داغ رايونىنى نورمال تېرە رەڭگى بىلەن قاپلىغىلى بولىدۇ. بىر قېتىمدىلا داۋالاپ ساقايتىدۇ، ئاغرىتمايدۇ، دوختۇرخانىدا يېتىش ھاجەتسىز، ساقايغاندىن كېيىن ئىز قالمايدۇ.

شىنجاڭ جۇڭگو تېبابىتى ئىنستىتۇتىغا قاراشلىق دوختۇرخانىنىڭ ئاق كېسەلنى داۋالاش مەركىزى مۇشۇ داۋالاش ماشىنىسىنى كىرگۈزۈپ داۋالاشنى يولغا قويدى.

ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھىرى لى يۇشەن كوچىسى 6 - نومۇرلۇق قورۇ، 1 - يول ئاپتوبۇسىغا ئولتۇرۇپ، تېببىي ئىنستىتۇت بېكىتىدە چۈشسىڭىز يېتىپ بارىسىز.

ئىدىيىۋى، يۈكسەكلىك بىلەن بەدىئىي يۈكسەكلىكنىڭ ماھىرلىق بىلەن بىرلەشتۈرۈلۈشى

ناش ھامۇت

«ۋەتەننى سۆيىمەن» تېمىسىدىكى فىلىملەر ھەققىدە مۇكاپاتلىق ئوبزور

شائىخەي كىنو ستۇدىيىسى ئىشلىگەن، ياش كىنو رېژىسسورى ھەم سىنارست فىك شياۋنىڭ ئىجاد قىلغان ھەم رېژىسسورلۇق قىلغان «قانغا بويالغان جىلغا» فىلىمىدە يۈكسەك ئىدىيىۋىلىك بىلەن يۈكسەك بەدىئىيلىك ماھىرلىق بىلەن بىرلەشتۈرۈلگەن، فىلىم يۇقىرى بەدىئىي سەۋىيىدە كۆپچى ئارقىلىق تاماشىبىنلارنى قاتتىق ھاياجانغا سېلىش بىلەن بىرگە كىشىلەر ئىدىيىسىنى ئالىيجاناب ۋەتەنپەرۋەرلىك روھ ھەم مىللىي روھ بىلەن سۇغىرىدۇ. شۇڭا بۇ فىلىم نۆۋەتتە خەلقارا كىنوچىلىقتا يېڭى يۈزلىنىش ھېسابلىنىدىغان چوڭ تېپتكى فىلملەر قاتارىغا كىرەلىدى.

بۇ فىلىم تۆۋەندىكى بىر نەچچە ئالاھىدىلىككە ئىگە:

1) تالانتلىق رېژىسسور فىك شياۋنىڭ «قانغا بويالغان جىلغا» فىلمىدە دادىللىق بىلەن ئىزدىنىپ فىلمنىڭ سىياسىي تېندېنسىيىسى جەھەتتە زور بۆسۈش قىلغان. فىلمدە فىك شياۋنىڭ ئەنگلىيە تاجاۋۇزچىلىرى شىزاڭغا تاجاۋۇز قىلغاندا، زاڭزۇلار ئىچىدىن ئۆزلىرىگە ئادەم تارتىپ، ئىچى - تاشقى جەھەتتە ماسلىشىپ، تاجاۋۇزچىلىق مۇددىئاسىنى ئىشقا ئاشۇرغان، فىلىپ ئەمەس، بەلكى زاڭزۇلارنىڭ يۇقىرى تەبىقە كىشىلىرىدىن تارتىپ تاكى ئەڭ تۆۋەن قاتلامدىكى خەلقلەر ۋە باشقا قېرىنداش مىللەتلەر بىر نىيەت، بىر مەقسەتتە يىمىرىلمەس پولات قورغان ھاسىل قىلىپ، ئەنگلىيە تاجاۋۇزچىلىرىنى ئۆزۈل - كېسىل گۇمران قىلۇەتكەن قىلىپ تەسۋىرلىگەن.

2) ئوبراز يارىتىش جەھەتتە يېڭىلىق يارىتقان، يەنى ئەنگلىيە قوشۇننىك تەرجىمانى جوھىسنىك ئۆزىنى خەۋپ - خەتەردىن قۇتقۇزۇپ قېرىنداشلارچە مېھىر - شەپقەت يەتكۈزگەن ئاق كۆڭۈل زاڭزۇ خەلقىنىڭ قانلىق قىرغىنچىلىقتا ئۇچراۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ ئۆزى باشلاپ كەلگەن ئاتالمىش «مەدەنىيەت تارقاتقۇچى»لارغا ئۆچمەنلىكى قوزغىلىپ، ۋىجدان ئازابىغا چىدىماي ئۆزىنى ئۆلتۈرۈۋالغانلىقىنى تەسۋىرلەش ئارقىلىق ئىنسانىيەتكە ئورتاق بولغان ئىنسانپەرۋەرلىكنى نامايان قىلغان.

3) فىلمدىكى ھەر مىللەت كىشىلىرىدىن تەركىب تاپقان ھەر خىل پېرسوناژلار ئوتتۇرىسىدىكى ئىجتىمائىي ۋە كىشىلىك مۇناسىۋەت ئانا ۋەتەنگە بولغان مۇھەببەت رىشتىسى بىلەن چېك باغلانغان بولۇپ، ئۇلار ھەممىنى تەڭ كۆرىدىغان ھەمنەپەسلەر. ئۇلاردا مەن كۆچلۈك، سەن ئاجىز، كۆرەشتە مەن ئاساسىي كۈچ دەيدىغان، سۈنئىيلىك يوق، مەسىلەن: زاڭزۇ يېگىت گېسالڭ «فېئودالىق نىكاھ تۈزۈمىنىڭ زۇلمى دەستىدىن يۇرتىدىن قېچىپ چىققان خەنزۇ قىز دەنجۇنى ئۆلۈم گىردابىدىن قۇتۇلدۇرۇپ قالىدۇ. ۋاقتىنىڭ ئۆتۈشى بىلەن دەنجۇ زاڭزۇ قېرىنداشلارغا پۈتۈنلەي ئۆزلىشىپ، خەنزۇ قىزدىن زاڭزۇ قىزغا ئۆزگىرىپ كېتىدۇ - دە، زاڭزۇ يېگىنى گېسالڭ بىلەن مەڭگۈلۈك ئاشىق - مەشۇقلاردىن بولۇپ، ئاخىرىدا ئانا ۋەتەننى جاھانگىرلاردىن قوغداش يولىدا باتۇرلارچە قۇربان بولىدۇ.

4) ئۆزگىچە ئالاھىدىلىككە ئىگە رەڭگا-رەڭ تۇرمۇش دېتاللىرى، مىللىي ئۆرپ - ئادەتلەر، تەبىئىي كۆرۈنۈش مەنزىرىلەر ئىنچىكىلىك بىلەن تاللىنىپ ھەمدە ئۇلار يۈكسەك ماھارەت بىلەن پىششىق تاۋلىنىپ «قانغا بويالغان جىلغا» فىلمىنى مەنزىرە، دېتال ۋە مىللىي تۇرمۇشنىڭ جەزبىدار شەجەرىسىگە ئايلاندۇرۇلغان ۋە ۋەتەن زېمىنىنىڭ نەقەدەر گۈزەل ئىكەنلىكى، تەبىئىي بايلىقلار ۋە مەدەنىي يادىكارلىقلارنىڭ نەقەدەر مول ئىكەنلىكىنى، مۇشۇنداق بۈيۈك ئانا تۇپراقنى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ زىچ ئۇيۇشۇپ، جان تىكىپ قوغداش زۆرۈر ئىكەنلىكى مۇپەسسەل يورۇتۇپ بېرىلگەن.

دېمەك، فىلىم زاڭزۇلار ھاياتىدىن، شىزاڭ ئېگىزلىكىدىن ھاياتىي كۈچ ئالغان نادىر فىلىم. ئەگەر ئاز سانلىق مىللەتلەر ھاياتى تېما قىلىنغان فىلملەر مانا مۇشۇنداق قان-تەر سىڭدۈرۈلۈپ ئەستايىدىل مۇئامىلە بىلەن ئىشلىنىدىغان بولسا، مەملىكىتىمىزنىڭ باشقا ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىدىمۇ دۇنيا كىنو مۇنبىرىدىن ئورۇن ئالالىغۇدەك فىلملەرنى ئىشلىگىلى بولىدۇ.

ئۇيغۇر خەلق ناخشىلىرىنىڭ ھازىرقى زامان سەنئىتىدىكى رولى

مەتقاسىم تۇرسۇن

ئۇيغۇر خەلق ناخشىلىرى ئاھاڭ جەھەتتە لەرزان، يېقىملىق، نەپىسلىكى بىلەن بىر پۈتۈن ناخشا - مۇزىكا سەنئىتىدە مۇھىم ئورۇن تۇتۇپ كېلىۋاتىدۇ. ئۇيغۇر خەلق ناخشىلىرىنى تۆۋەندىكىدەك تۆرلەرگە يىغىنچاقلاشقا بولىدۇ.

1) سۆيگۈ مۇھەببەت ناخشىلىرى

ئۇيغۇر خەلقى ئىنسانلارنىڭ ئەڭ نازۇك، ئەڭ شېرىن ھېس - تۇيغۇسى بولغان سۆيگۈ مۇھەببەت ھېسسىياتىنى ئىپادىلەشتە ئىنتايىن ماھىر. ئۇلار ئۆزىنىڭ ئەڭ ساپ، ئەڭ گۈزەل ئارزۇ - ئىستەكلىرىنى سۆيگۈ مۇھەببەت ئارقىلىق ئىپادىلەيدۇ. ئۇلار ئۆزىنىڭ سۆيگۈسىگە ئېرىشىش ئۈچۈن ھەر خىل توسالغۇلارنى يېڭىپ ئۆتۈشكە جۈرئەت قىلىدۇ. ئۇلار ئۆزىنىڭ سۆيگۈسىگە ئېرىشىش ئۈچۈن ھەر خىل ئازاب - ئوقۇبەتلەرگە چىدايدۇ. ئۇلار ئۆزىنىڭ سۆيگۈسىگە ئېرىشىش ئۈچۈن ھەتتا ئۆلۈمنىمۇ ئالدىغا قويى

يغىنچاقلاشقا بولىدۇ.

1) سۆيگۈ مۇھەببەت ناخشىلىرى

ئۇيغۇر خەلقى ئىنسانلارنىڭ ئەڭ نازۇك، ئەڭ شېرىن ھېس - تۇيغۇسى بولغان سۆيگۈ - مۇھەببەتنى قەدىرلەپ، مۇھەببەت ئۇچۇن جان پىدا قىلىپ كەلگەن. خەلقىمىزنىڭ سۆيگۈ - مۇھەببەت تەسەۋۋۇرى ساددا، سەمىمىي بولۇپ، ئۇ ئۆزىنىڭ ئەڭ گۈزەل ئارزۇ - ئارمانلىرىنى مۇشۇ تېمىدا ئىپادىلىگەن. ئۇنىڭ ئىچىدە ئاشىق - مەشۇقلارنىڭ ئۆز مۇھەببىتىگە ساداقەتمەنلىكى، ئۇلارنىڭ ئۆز مۇھەببىتى يولىدا ھەر قانداق قىيىنچىلىقلارغا پىدا قىلماي ئالغا ئىلگىرىلەش روھى ئەڭ ئاساسلىق ئورۇندا تۇرىدۇ. ئۇلارنىڭ مۇھەببەت تۇيغۇسى ئۇلارنىڭ ئۆز ئارا ئۇچراشقان ھەر خىل ئېغىر سىناقلار ئالدىدا ئەڭ كۈچلۈك قورال بولۇپ، ئۇلار ئۇنىڭ ياردىمىدە ھەر خىل ئېغىر سىناقلارنى يېڭىپ ئۆتىدۇ. ئۇلارنىڭ مۇھەببىتى ئەڭ ئاخىرىدا ئەركىنلىككە ئېرىش

جياڭ زېمىن يۇگوسلاۋىيە زىيارىتىنى بىلەن سۆھبەتلەشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 13- نويابىر تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن زىيارەتكە كەلگەن يۇگوسلاۋىيە زۇڭتۇڭى سلوبودان ملوشېۋىچ بىلەن سۆھبەتلەشكەندە بىردەك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: جۇڭگو بىلەن يۇگوسلاۋىيە تۈزاق مۇددەتلىك، مۇقىم، ئومۇمىيۈزلۈك دوستلۇق ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشى، ئاسىيا بىلەن ياۋروپانىڭ تىنچلىقى ۋە گۈللىنىشىنى 21- ئەسىرگە يۆزلەندۈرۈشى كېرەك.

2 دۆلەت رەھبەرلىرى سەمىمىي، دوستانە كەيپىياتتا 2 تەرەپ مۇناسىۋىتى ۋە رايون مەسىلىسى ھەم خەلقارا ۋەزىيەت قاتارلىق ئورتاق كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان مەسىلىلەر توغرىسىدا كەڭ پىكىر ئالماشتۇردى ھەم يېقىنقى يىللاردىن بۇيان 2 دۆلەتنىڭ سىياسىي، ئىقتىساد، مەدەنىيەت، مائارىپ قاتارلىق ساھەلەردىكى ھەمكارلىقىدىن مەمنۇن بولدى.

جياڭ زېمىن ملوشېۋىچنىڭ جۇڭگودا تۇنجى قېتىم رەسمىي زىيارەتتە بولغانلىقىنى قارشى ئالدى ھەم بۇ قېتىمقى زىيارەتنىڭ جۇڭگو- يۇگوسلاۋىيە دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققىياتىدا يېڭى باسقۇچ ئاچىدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن يۇگوسلاۋىيەنىڭ ئارىلىقى يىراق بولسىمۇ، ئوخشىشىپ كېتىدىغان تارىخىي سەرگۈزەشتىلەرگە ھەم تىنچلىق، تەرەققىياتقا بولغان ئورتاق ئىزدىنىشى دۆلەتلىرىمىزنى زىچ بىرلەشتۈردى. خەلقلىرىمىز تېنىم تاپماي ئۆزىنى قۇدرەت تاپقۇزۇدىغان، مۇستەقىل- ئۆزىگە ئۆزى خوجا بولىدىغان روھقا ئىگە بولۇپ، ئۆزى تاللىغان يولدا قەتئىي تەۋرەنمەستىن ماڭىدۇ.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: جۇڭگو يۇگوسلاۋىيە بىلەن بولغان ئەنئەنىۋى دوستلۇقنى قەدىرلەپ كەلدى، يۇگوسلاۋىيە بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ كەلدى، جۇڭگو ھۆكۈمىتى يۇگوسلاۋىيىنىڭ مۇستەقىللىقى، ئىگىلىك ھوقۇقىنى ۋە زېمىن پۈتۈنلۈكىنى داۋاملىق قوللايدۇ، يۇگوسلاۋىيە خەلقىنىڭ ئۆزىنىڭ تەرەققىيات يولى ۋە ئىچكى - تاشقى سىياسەت جەھەتتىكى تاللىشىغا ھۆرمەت قىلىدۇ، يۇگوسلاۋىيە بىلەن بىرلىكتە تىرىشىپ بىر - بىرىگە ھۆرمەت قىلىش، بىر- بىرىگە ئىشىنىش، باراۋەر بولۇش، ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش ئاساسىدا ئۈزاق مۇددەتلىك، مۇقىم، ئومۇمىيۈزلۈك دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشنى خالايدۇ.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: «تەيۋەن مەسىلىسىدە يۇگوسلاۋىيە 1 جۇڭگو مەيدانىدا باشتىن ئاخىر چىڭ تۇردى، تەيۋەن بىلەن ھۆكۈمەت تەرەپ ئالاقىسىدە بولسىدى ۋە ھۆكۈمەت تەرەپ مۇناسىۋىتى ئورناتمىدى، بۇنى بىز ئالقىشلايمىز.»

سلوشېۋىچ مۇنداق دېدى: جۇڭگونىڭ ئۈچقاندەك تەرەققىي قىلىشى يۇگوسلاۋىيە خەلقىدە چوڭقۇر تەسىرات قالدۇردى. جۇڭگو دۇنيادا ئەڭ چوڭ تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەت، جۇڭگونىڭ تەرەققىياتى پۈتۈن دۇنيا ئۈچۈن قوشۇلغان ئەڭ چوڭ تۆھپە. سلوشېۋىچ جياڭ زېمىننى قۇلايلىق پەيتتە يۇگوسلاۋىيىدە زىيارەتتە بولۇشقا تەكلىپ قىلدى، جياڭ زېمىن تەكلىپنى خۇشاللىق بىلەن قوبۇل قىلدى.

سۆھبەتتىن كېيىن 2 دۆلەت باشلىقلىرى 2 دۆلەتنىڭ دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى توغرىسىدىكى قوشما باياناتقا ئىمزا قويدى.

كەچتە جياڭ زېمىن زىيافەت ئۈتكۈزۈپ يۇگوسلاۋىيىلىك مېھمانلارنى كۈتۈۋالدى.

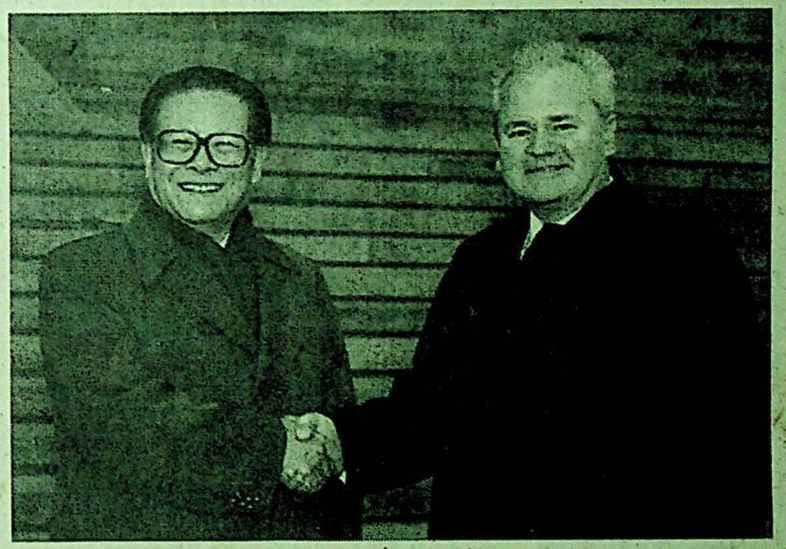

دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن 11- ئاينىڭ 13- كۈنى بېيجىڭ «خەلق» سارىيىنىڭ شەرقىي دەرۋازىسى ئالدىدىكى مەيداندا مۇراسىم ئۈتكۈزۈپ، يۇگوسلاۋىيە زۇڭتۇڭى سلوبودان ملوشېۋىچنى قىزغىن قارشى ئالدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

جياڭ زېمىن ئامېرىكا كېڭەش پالاتاسى ئەزالىرى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 13 - نويابىر تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن «خەلق» سارىيىدا ئامېرىكا كېڭەش پالاتاسى ئېنېرگىيە، تەبىئىي بايلىق كومىتېتىنىڭ رەئىسى فرانك مۇكوۋسكى ۋە كومىتېتنىڭ ئەزاسى لى شۇ قاتارلىقلار بىلەن كۆرۈشتى.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: ئامېرىكا خەلق پارلامېنتى ئامېرىكىنىڭ ئىچكى - تاشقى سىياسىتىنى تۈزۈشتە مۇھىم رول ئويناپدۇ، ئامېرىكا خەلق پارلامېنتى جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنىڭ ياخشىلىنىشى ۋە تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش جەھەتتە پائال رولىنى جارى قىلدۇرۇش كېرەك ھەم بۇ خىل رولنى جارى قىلدۇرالايدۇ. كۆپلىگەن پارلامېنت ئەزالىرى جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنى ياخشىلاشقا ئۆز تۆھپىسىنى قوشۇشنى ئۈمىد قىلدى.

مۇكوۋسكى رەئىس جياڭ زېمىننىڭ ئامېرىكىغا قىلغان دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىنىڭ ئىنتايىن مۇۋەپپەقىيەتلىك بولغانلىقىنى تەبرىكلىدى. مۇكوۋسكى مۇنداق دەپ قارىدى: ئامېرىكا بىلەن جۇڭگو كەڭ ساھەلەردە ھەمكارلاشسا بولىدۇ، بولۇپمۇ مۇھىت ئاسراش ۋە ئېنېرگىيە ساھەسىدە غايەت زور ھەمكارلىشىش يوشۇرۇن كۈچىگە ئىگە. ئۇ مۇنداق دېدى: ئامېرىكا كېڭەش پالاتاسى ئېنېرگىيە، تەبىئىي بايلىق كومىتېتىنىڭ رەئىسى بولۇش سۈپىتىم بىلەن 2 دۆلەتنىڭ مۇھىت ئاسراش ۋە ئېنېرگىيە ساھەسىدىكى ھەمكارلىقىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن پائال تىرىشچانلىق كۆرسىتىشنى خالايمەن.

خەۋپسىزلىك كېڭىشى ئىراقنى يېڭىدىن جازالاش توغرىسىدا قارار ماقۇللىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 12 - نويابىر تېلېگراممىسى. ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشى 12 - نويابىر بىردەك قارار ماقۇللاپ، ب د ت نىڭ قورال تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىنىڭ خىزمىتىگە توسقۇنلۇق قىلغان ئىراق ھۆكۈمىتىنىڭ ئالاقىدار ئەمەلدارلىرى ۋە ھەربىي، ساقچى خادىملىرىغا جازالاش تەدبىرلىرىنى يولغا قويۇشنى، ئۇلارنىڭ چەت ئەلگە چىقىشىنى مەنئى قىلىشنى قارار قىلدى.

خەۋپسىزلىك كېڭىشى بارلىق ئەزا دۆلەتلەرنىڭ ئىراقنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقى، زېمىن پۈتۈنلۈكى ۋە سىياسىي مۇستەقىلىقى توغرىسىدا بەرگەن ۋەدىسىنى تەكىتلىدى، ب د ت پەۋقۇلئاددە كومىتېتنىڭ خىزمەتلىرىنى قولايدىغانلىقىنى تەكىتلىدى. خەۋپسىزلىك كېڭىشى بايانىتا ئىراق ھۆكۈمىتىنىڭ ب د ت نىڭ قورال - ياراغ تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىدىكى ئامېرىكىلىقلارنىڭ ئىراق تەۋەسىدە پائالىيەت ئېلىپ بېرىشىنى چەكلەش توغرىسىدىكى قارارىنى ئەيىبلىدى، ئىراق ھۆكۈمىتىنىڭ بۇ قارارنى دەرھال ئەمەلدىن قالدۇرۇشىنى تەلەپ قىلدى.

قورال تەكشۈرۈش خىزمىتىنىڭ ئوكۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلدۇرالايدۇ. كۆپلىگەن پارلامېنت ئەزالىرى جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنى ئىزچىل ياخشىلاشقا ئۆز تۆھپىسىنى قوشۇشنى ئۈمىد قىلدى.

ئىراق قورال تەكشۈرۈش خىزمىتىگە يەنە توسقۇنلۇق قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، باغداد، 13- نويابىر تېلېگراممىسى. ب د ت نىڭ 5 قورال- ياراغ تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى 13- نويابىر چۈشتىن بۇرۇن ئىراق دائىرىلىرىنىڭ ئامېرىكا تەۋەلىكىدىكى قورال تەكشۈرۈش خادىملىرىنىڭ باغداتتىكى تەكشۈرۈش نۇقتىسىغا كىرىپ ۋەزىپە ئىجرا قىلىشىنى رەت قىلغانلىقى تۇپەيلىدىن يەنە بىر قېتىم توسقۇنلۇققا ئۇچىردى ھەم دەرھال ئۆزلىرى تۇرۇشلۇق جايغا قايتىپ كەتتى.

ب د ت نىڭ باغدادتا تۇرۇشلۇق ئەمەلدارى مۇخبىرلارغا سۆھبەت بايان قىلىپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بۇ ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشى 12- نويابىر ئىراقنى جازالاش توغرىسىدا 1137- نومۇرلۇق قارارنى بىردەك ماقۇللىغاندىن كېيىن، ئىراق دائىرىلىرىنىڭ ب د ت نىڭ قورال تەكشۈرۈش خىزمىتىگە يەنە بىر قېتىم توسقۇنلۇق قىلىشى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. بۇ ئىراقنىڭ 10 - ئاينىڭ 30 - كۈنىدىن بۇيان قورال تەكشۈرۈش خىزمىتىگە 10- قېتىم توسقۇنلۇق قىلىشى.

باغداد ئاھالىلىرى زۇڭتۇڭ مەھكىمىسىگە كىرىپ «ئورۇنلاشتى»

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، باغداد، 10- نويابىر تېلېگراممىسى. ئامېرىكا ئىراققا ھەربىي ھەرىكەت قوللىنىش ئېھتىمالىنى يوقاتقاندىن كېيىن، ئىراق ئاخبارات مەركىزى ئۇ قائىدىنى بۇزۇپ، چەت ئەل مۇخبىرلىرىنى زۇڭتۇڭ مەھكىمىسىنى زىيارەت قىلىشقا تەكلىپ قىلدى. زۇڭتۇڭ مەھكىمىسىنىڭ بىر ئەمەلدارى ئاگېنتلىقىمىز مۇخبىرىغا زۇڭتۇڭ مەھكىمىسى دەرۋازىسىنىڭ ھازىردىن باشلاپ تاكى كرىزىس ئايغىلاشقىچە ئېچىۋېتىلىدىغانلىقىنى ئېلان قىلدى.

ئىراق ئاخبارات مەركىزى ئۇ قېتىم ئۇيۇشتۇرغان زىيارەتكە قاتناشقان مۇخبىرلارغا مۇنداق دېدى: «مەن ئامېرىكىنىڭ باشقۇرۇلىدىغان بومبىسى تىنگىپ ئۆلۈشكە رازىمەنكى، ئوختۇر، دورا يېتىشمەسلىك تۇپەيلىدىن ئۆيۈمدە ئۆلۈپ كېتىشنى خالىمايمەن». ئاشلىسى بويىچە زۇڭتۇڭ مەھكىمىسىگە كۆچۈپ كىرگەن ئەر- ئايال، قېرى- ياشلار جۇڭگو ب د ت پەۋقۇلئاددە كومىتېتىنىڭ خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئالاقىدار قارارلىرىغا ئۇمۇمىيۈزلۈك ئەمەل قىلىپ، ب د ت نىڭ ئالاھىدە كومىتېتى بىلەن دەرھال شەرتسىز، چەكلىمىسىز ھەمكارلىشىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

جۇڭگو ۋەكىلى خەۋپسىزلىك كېڭىشىدە ئىراق مەسىلىسى توغرىسىدا ئىزاھات خاراكتېرىدە سۆز قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 12 - نويابىر تېلېگراممىسى. خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ مۇشۇ ئايلىق رەئىسى، باش ۋەكىلىمىز جاڭ يىشەن خانىم 12- كۈنى ئىراق مەسىلىسى توغرىسىدا ئىزاھات خاراكتېرىدە سۆز قىلدى.

جاڭ يىشەن خانىم ئىراقنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقى، زېمىن پۈتۈنلۈكى ۋە سىياسىي مۇستەقىللىقىنى قوغداشنىڭ مۇھىملىقىنى تەكىتلەپ، ئىراقنىڭ ئۆزىنىڭ تەرەققىيات يولىنى مۇستەقىل تاللاشقا ھۆرمەت قىلىش كېرەكلىكىنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ ئىراق ھۆكۈمىتىنىڭ ب د ت نىڭ قورال تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىنىڭ خىزمىتىگە توسقۇنلۇق قىلغانلىقىنى ئەيىبلەپ، ئىراق ھۆكۈمىتىنىڭ ئالاقىدار قارارلارغا ئەمەل قىلىپ، ب د ت نىڭ ئالاھىدە كومىتېتى بىلەن دەرھال شەرتسىز ھەمكارلىشىشنى ئۈمىد قىلدى.

جۇڭگو ب د ت پەۋقۇلئاددە كومىتېتىنىڭ خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئالاقىدار قارارلىرىغا ئۇمۇمىيۈزلۈك ئەمەل قىلىپ، ب د ت نىڭ ئالاھىدە كومىتېتى بىلەن دەرھال شەرتسىز ھەمكارلىشىشنى ئۈمىد قىلدى.

جۇڭگو ۋەكىلى خەۋپسىزلىك كېڭىشىدە ئىراق مەسىلىسى توغرىسىدا ئىزاھات خاراكتېرىدە سۆز قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 12 - نويابر تېلېگراممىسى. خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ مۇشۇ ئايلىق رەئىسى، باش ۋەلچى چىن خۇاسۇن 12 - نويابىر خەۋپسىزلىك كېڭىشىدە ئىراق مەسىلىسى قارالغاندا جۇڭگونىڭ ب د ت دا دائىمىي تۇرۇشلۇق ۋەكىللىك سالاھىيىتى بىلەن ئىزاھات خاراكتېرىدە سۆز قىلىپ، خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئىراق مەسىلىسى توغرىسىدىكى ئالاقىدار قارارلىرى ئومۇميۈزلۈك، ھەققانىي ئىجرا قىلىنىشى كېرەك، دەپ تەكىتلىدى.

جۇڭگو مۇشۇنىڭ ئۈچۈن ئىجابىي تىرىشچانلىق كۆرسىتىدۇ دەپ كۆرسەتتى، ئىراقنىڭ ب د ت بىلەن ھەمكارلىشىشنى تېزدىن ئەسلىگە كەلتۈرۈپ، ئالاقىدار قارارلارنى ئومۇميۈزلۈك ئىجرا قىلىشنى تەلەپ قىلدى.

چىن خۇاسۇن مۇنداق دېدى: جۇڭگو ئىراقنىڭ ئېگىلىك ھوقۇقىنى، زېمىن پۈتۈنلۈكىنى ۋە ئۇنىڭ ئۆزىنىڭ بىخەتەرلىكىگە قارىتىلغان ئەقلىگە مۇۋاپىق كۆڭۈل بۆلۈشنى ھۆرمەتلىنىشنى كېرەك، ئىراقنىڭ بىرقانچە يىلدىن بۇيان بىدت ئالاھىدە كومىتېتى بىلەن ھەمكارلىشىشتا قولغا كەلتۈرگەن ئىلگىرىلەشلىرىگە ئوبيېكتىپ، ئادىل باھا بېرىش كېرەك، دەپ قاراپ كەلدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو نۆۋەتتە ئىراق مەسىلىسىدىكى ۋەقەنىڭ تەرەققىياتىغا ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلىدۇ، ب د ت نىڭ باش كاتىپى ئانان بىلەن ئالاقىدار تەرەپلەرنىڭ بۇ مەسىلىنى مۇۋاپىق ھەل قىلىش يولىدا بوشاشماي تىرىشچانلىق كۆرسەتكەنلىكىنى قوللايدۇ، جۇڭگو ب د ت پەۋقۇلئاددە كومىتېتنىڭ خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئالاقىدار قارارلىرىغا ئاساسەن بىرلىگەن ھوقۇق بويىچە قورال تەكشۈرۈش خىزمىتىنى ئېلىپ بېرىشنى قوللاپ كەلدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگونىڭ قارىشىچە، نۆۋەتتە ئىراق قورال تەكشۈرۈش كىرىزىسىنى پەيدا قىلغان سەۋەبلەر كۆپ تەرەپلىك، مۇرەككەپ، قورال تەكشۈرۈش جەريانى ئۇستىدە ئادىل، مۇۋاپىق ھۆكۈم چىقىرىش ئۈچۈن خەۋپسىزلىك كېڭىشى پەۋقۇلئاددە كومىتېت بىلەن ئىراق تەرەپنىڭ تەكشۈرۈش مەسىلىسىگە بولغان پىكرىنى ئاڭلاپ بېقىش كېرەك.

ئۇ مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: مەسىلىنى ھەل قىلىش مەقسىتىنى ئاساس قىلىپ نۆۋەتتىكى مۇھىم مەسىلىنى مۇرەككەپلەشتۈرۈۋەتمەي، مەسىلىنى ھەل قىلىشنىڭ قىينىلىق دەرىجىسىنى ئاشۇرۇۋەتمەي، دىپلوماتىيە تىرىشچانلىق ئارقىلىق، ئىراق بىلەن پەۋقۇلئاددە كومىتېتنىڭ ھەمكارلىقىنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك. ئۇ خەۋپسىزلىك كېڭىشى ماقۇللىغان ئالاقىدار قارارلارنىڭ مەسىلىنىڭ مۇۋاپىق ھەل قىلىنىشىغا پايدىلىق بولۇشىنى ئۈمىد قىلدى.

ئىراق ئامېرىكىلىق قورال تەكشۈرۈش خادىملىرىنى دەرھال قوغلاپ چىقىرىدىغانلىقىنى جاكارلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، باغداد، 13-نويابر تېلېگراممىسى. ئىراق ھۆكۈمىتى 13-نويابر ب د ت نىڭ ئىراقنىڭ خىمىيىلىك، بىئولوگىيىلىك ۋە يادرو قوراللىرىنى كۆيدۈرۈپ تاشلاش پەۋقۇلئاددە كومىتېتى تەركىبىدىكى ئامېرىكىلىق قورال تەكشۈرۈش خادىملىرىنى چېكىرىدىن دەرھال قوغلاپ چىقىرىدىغانلىقىنى جاكارلىدى.

ئىراق زۇڭتۇڭى سادامنىڭ رىياسەتچىلىكىدە 13-نويابىر ئېنقلابىي قوماندانلىق كومىتېتى ۋە ھاكىمىيەت بېشىدىكى گۇللەندۈرۈش پارتىيىسى رايونلۇق رەھبەرلىك ئورگىنىنىڭ بىرلەشمە يىغىنى ئېچىلدى، يىغىندا ئېلان قىلىنغان باياناتنا يۇقىرىدىكى قارار جاكارلاندى، بۇ ئىراقنىڭ ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ 12-نويابىر ماقۇللىغان ئىراقنى جازالاشنى ئېغىرلاشتۇرۇشقا دائىر 1137-نومۇرلۇق قارارىغا بىلدۈرگەن رەسمىي ئىنكاسى.

ئىراق ئاخبارات ئاگېنتلىقى بۇ بايانانىتنى نەقىل كەلتۈرۈپ مۇنداق دېدى: ئالاھىدە كومىتېتنىڭ قورال تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىدا ئىشلەيدىغان ئامېرىكىلىقلار چېكىرىدىن دەرھال قوغلاپ چىقىرىلىدۇ. بايانانىتا مۇنداق دەپ تەكىتلەندى: ئامېرىكا ھۆكۈمىتى بىلەن ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشى ئۆزلىرىنىڭ ئىراققا قوللانغان مەسئۇلىيەتسىزلىك سىياسىتىنى قايتا

جۇڭگو ئامېرىكا خەلق پارلامېنتى ئاۋام پالاتاسىنىڭ جۇڭگوغا قارشى بىرقانچە تەكلىپ لايىھىسى ماقۇللىغانلىقىدىن قاتتىق نارازى بولدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 11- نويابر تېلېگراممىسى. دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ بايانىاتچىسى شېن گوفاڭ بۈگۈن چۈشتىن كېيىن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىندا مۇخبىرلارنىڭ سوئالىغا جاۋاب بەرگەندە مۇنداق دېدى: يېقىنقى بىر قانچە كۈندە ئامېرىكا خەلق پارلامېنتى ئاۋام پالاتاسى خەلقئارا قانۇن ۋە خەلقئارا مۇناسىۋەتكە دائىر تۆپ مىزانلارغا پىسەنت قىلماي، جۇڭگوغا قارشى مەزمۇنلارنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بىر قاتار تەكلىپ لايىھىسىنى ماقۇللاپ، جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا قوپاللىق بىلەن ئارىلاشتى، بىز بۇنىڭغا قەتئىي قارشى ۋە كۈچلۈك نارازى ئىكەنلىكىمىزنى بىلدۈرىمىز.

شېن گوفاڭ مۇنداق دېدى: كۆرسىتىپ ئۆتۈشكە تېگىشلىكى شۇكى، ئامېرىكا خەلق پارلامېنتىدا جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنى ياخشىلاشتىن، جۇڭگو - ئامېرىكا خەلقلىرىنىڭ دوستانەئالاقىسىنى كۈچەيتىشتىن بىئارام بولىدىغان بىر قىسىم كىشىلەر بار. ھەر قېتىم جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىدە ياخشىلىنىش بولغاندا، ئۇلار ھەمىشە بار ئامالىلار بىلەن ئاۋارىچىلىك پەيدا قىلىدۇ، توساق قۇرىدۇ. ئەمما تارىخ ئۇلارنىڭ نىيىتىنىڭ ئەمەلگە ئاشمايدىغانلىقىنى ئىسپاتلىدى ۋە داۋاملىق ئىسپاتلايدۇ. ئۇلارنىڭ غەرىزى ئەمەلگە ئاشمايدۇ.

جۇڭگونىڭ مىسر ئېيىن شامۇس ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ تىل ئىنستىتۇتى جۇڭگو ئەدەبىيەت فاكولتېتىغا كىتاب ھەدىيە قىلىش مۇراسىمى 11- ئاينىڭ 12- كۈنى قاھىرەدە ئۆتكۈزۈلدى. بۇ فاكولتېت ئوتتۇرا شەرق رايونىدىكى بىردىنبىر جۇڭگو ئەدەبىياتى فاكولتېتى، جۇڭگو بۇ قېتىم ھەدىيە قىلغان كىتابلار ئوقۇتۇش كىتابى، قورال كىتابلار، ئەدەبىي ئەسەرلەر بولۇپ 300 دىن ئارتۇق كىتابنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. سۆزەتە: جۇڭگو دۆلەت ماتارىپ كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى لیۇ بىن (ئوڭدىن 1- كىشى) ئېيىن شامۇس پروفېسسور سالمانغا ھەدىيە قىلىنغان كىتابلار تىزىملىكىنى تاپشۇرماقتا. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

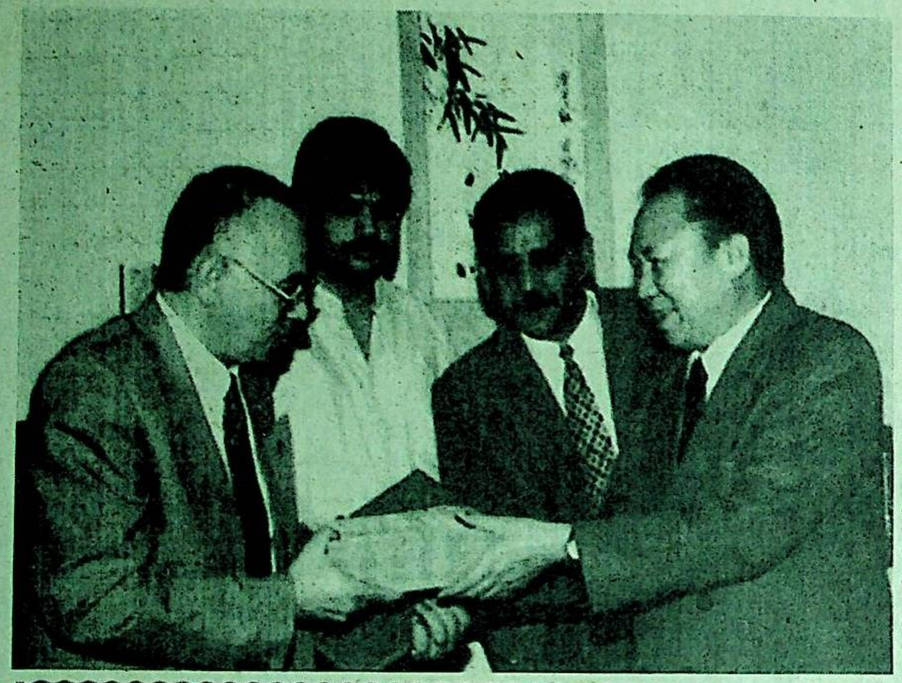

يۇگوسلاۋىيە زۇڭتۇڭى مىلوشېۋىچ

ئاخبارات پېرسۇناژى

مىلوشېۋىچ 1941 - يىل 8 - ئاينىڭ 20 - كۈنى سېربىيىنىڭ بوزالتۇاس شەھىرىدە تۇغۇلغان. سېرب، 1964 - يىلى بېلگراد ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ قانۇن فاكولتېتىنى پۈتتۈرگەن. ئۇنىۋېرسىتېتنى پۈتتۈرگەندىن كېيىن، ئاساسلىقى ئىقتىسادىي خىزمەتلەر بىلەن شۇغۇللانغان. بېلگراد شەھىرى باشلىقلىقنىڭ ئىقتىسادىي مەسلىھەتچىسى، تەبىئىي گاز تېخنىكا شىركىتىنىڭ باش دىرېكتورى، يۇگوسلاۋىيىدىكى ئەڭ چوڭ بانكا بېلگراد بانكىسىنىڭ باشلىقى بولغان.

1983 - يىلى مىلوشېۋىچ سىياسىي سەھاگە قەدەم قويغان، يۇگوسلاۋىيە كوممۇنىزمچىلار ئىتتىپاقى ھەيئەت رىياسىتى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىقىغا سايلانغان. شۇنىڭدىن كېيىن ئۇ يۇگوسلاۋىيە كوممۇنىزمچىلار ئىتتىپاقى بېلگراد شەھەرلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى، سېربىيە كوممۇنىزمچىلار ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەئىسى، سېربىيە جۇمھۇرىيىتى ھەيئەت رىياسىتىنىڭ رەئىسى بولغان.

1990 - يىلى 12 - ئايدا يۇگوسلاۋىيە فېدېراتسىيىسى سېربىيە جۇمھۇرىيىتى تۇنجى قېتىم كۆپ پارتىيە سايلىمى ئۆتكۈزۈلگەندە، مىلوشېۋىچ سېربىيە جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسلىكىگە سايلانغان.

ئۇ 1992 - يىلى 12 - ئايدا ئۆتكۈزۈلگەن يۇگوسلاۋىيە ئىتتىپاقى سېربىيە جۇمھۇرىيىتى ئومۇمىي سايلىمىدا داۋاملىق جۇمھۇرىيەت زۇڭتۇڭلۇقىغا سايلانغان. 1997 - يىل 7 - ئاينىڭ 23 - كۈنى مىلوشېۋىچ يۇگوسلاۋىيە ئىتتىپاقى زۇڭتۇڭلۇق سايلىمىدا غەلبە قىلىپ، يۇگوسلاۋىيە ئىتتىپاقىنىڭ زۇڭتۇڭى بولغان.

مىلوشېۋىچ 1980 - يىلى بېلگراد بانكىسىنىڭ باشلىقلىقىغا سالاھىيىتى بىلەن جۇڭگودا زىيارەتتە بولغانىدى.

مىلوشېۋىچنىڭ رەپىقىسى ماركوۋىچ بېلگراد ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ ئاتاقلىق پروفېسسورى. ئۇلارنىڭ بىر قىز، بىر ئوغلى بار.

ئادرېس: ئۇرۇمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇل، پارچە باھاسى: 25 پۇل (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报 （维吾尔文）

（بۇ سان 6 بەت）

1997 - يىل
نويابىر
15
شەنبە

ئۇرۇمچىنىڭ ھاۋارايى:
كۈندۈزدىن كېچىگىچە ئوچۇق، بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ، تېمپېراتۇرا 16 ℃ - 7 ℃ - بولىدۇ، 3 بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش نومۇرى: CN 65——0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋاكالەت نومۇرى: 1——57)

ئىچكىرىدىكى ئالىي مەكتەپلەر ئاپتونوم رايونىمىزغا 10 مىڭغا يېقىن ئىختىساس ئىگىسى تەربىيلەپ بەردى

ئۆز مۇخبىرىمىز مېھرىئاي ياقۇپ خەۋىر قىلىدۇ: دۆلەت مائارىپ كومىتېتى، دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتى ۋە گوۋۇيۈەننىڭ مۇناسىۋەتلىك مىنىستىرلىك، كومىتېتلىرىنىڭ ئەھمىيەت بېرىشى بىلەن ئىچكىرىدىكى ئالىي مەكتەپلەر شىنجاڭنىڭ ئالىي مائارىپ ئىشلىرىنى زور كۈچ بىلەن قوللاپ كەلدى. جۈملىدىن يىقىنقى 8 يىلدا ئاپتونوم رايونىمىز ئۆچۈن 10 مىڭغا يېقىن ئاز سانلىق مىللەت ئىختىساس ئىگىسى تەربىيلەپ بەردى.

دۆلەت مائارىپ كومىتېتى، دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتى بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى 1989 - يىلدىن 1997- يىلغىچە بېيجىڭ ۋە شىنجاڭدا 4 قېتىم ماسلاشتۇرۇش يىغىنى ئېچىپ، ئىچكىرىدىكى ئالىي مەكتەپلەرنى شىنجاڭ ئۇچۇن كۆپرەك ئىختىساس ئىگىلىرى تەربىيلەپ بېرىشكە سەپەرۋەر قىلدى. ئىچكىرىدىكى ئالىي مەكتەپلەر ئومۇملۇقتىن كۆزدە تۇتۇپ، شىنجاڭ ئۇچۇن ئاز سانلىق مىللەت ئىختىساس ئىگىلىرى تەربىيلەپ بېرىشنى قىزغىن قوبۇل قىلدى ۋە شىنجاڭنىڭ ئەمەلىي ئېھتىياجىغا ئاساسەن سانائەت پەنلىرى، مالىيە - ئىقتىساد ۋە باشقۇرۇش كەسىپلىرىگە قوبۇل قىلىنىدىغان ئوقۇغۇچىلارنىڭ سانىنى كۆپەيتتى، مۇشۇ كەسىپلەر بويىچە ئۇلار ھازىرغىچە شىنجاڭ ئۇچۇن 7000 دىن كۆپرەك ئاز سانلىق مىللەت تولۇق كۇرس ۋە مەخسۇس كۇرس ئوقۇغۇچىلىرىنى تەربىيلەپ بەردى. نىشانلىق ۋە ھاۋالە ئارقىلىق تەربىيلەش قاتارلىق ئۇسۇللار ئارقىلىق شىنجاڭغا بىر قىسىم ئاسپىرانت ۋە دوكتورلارنى تەربىيلەپ بەرگەندىن باشقا، شىنجاڭدىكى ئالىي مەكتەپ ۋە ئوتتۇرا تېخنىكوم ئوقۇتقۇچىلىرىنىڭ ئىچكىرىدىكى ئالىي مەكتەپلەردە بىلىم ئاشۇرۇشىغا ئىمكانىيەت يارىتىپ بەردى. نۇرغۇن مەكتەپلەر ئاز سانلىق مىللەتلەر خىزمىتى بۆلۈمى تەسىس قىلىپ، مەخسۇس ئادەم سەپلەپ، ئۇلارنى ئاز سانلىق مىللەت ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ئوگىنىش ۋە تۇرمۇش ئىشلىرىغا مەسئۇل قىلدى. بىر قىسىم مەكتەپلەر ئالىلىسىدە ئالاھىدە قىينىچىلىقى بار ئاز سانلىق مىللەت ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ئوقۇش پۇلىنى كېمەيتىپ ئېلىپ ياكى كەچۇرۇم قىلىپ، ئوگىنىش قىزغىنلىقىغا ئىلھام بەردى.

شىنجاڭ ھەربىي رايونى مەلۇم قىسمى چەت-ياقا رايونلاردا تۇرۇشلۇق قىسملارنىڭ مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىپ، سېلىنمىنى كۆپەيتىپ، دېگىز يۈزىدىن 3000 مېتر ئېگىزلىكتىكى مەلۇم قاراۋۇلخانىغا پىيىق يوللۇق تېلېۋىزىيە پونكتى قۇرۇپ بەردى.

ۋۇكېچياڭ فوتوسى

غوپۇر ئابدۇللا ئاپتونوم رايون چاقىرغان كارخانا تېخنىكا تەرەققىياتى خىزمىتى يىغىندا مۇنۇلارنى ئوتتۇرىغا قويدى:

كارخانا تېخنىكا تەرەققىياتىنى چىڭ تۇتمىغاندا، بازار تەرىپىدىن شاللىۋېتىلىدۇ

ئۆز مۇخبىرىمىز ماچىيې خەۋىر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى غوپۇر ئابدۇللا مۇشۇ ئايىنىڭ 13- كۈنى چاقىرىلغان ئاپتونوم رايونلۇق كارخانا تېخنىكا تەرەققىياتى خىزمىتى يىغىنىدا كارخانىلارنى ئاگاھلاندۇرۇپ مۇنداق دېدى: ئەگەر تېخنىكا تەرەققىياتىنى تېزلەتمىسەك، كارخانا ۋە مەسئۇلاتنىڭ تېخنىكا سەۋىيىسىنى ئۆستۇرمىسەك، بىر تۇتاش ئېچىۋېتىلگەن چوڭ ئۇنىڭ رولىنى نامايان قىلدى. 1996 - يىلى ۋىلايەت بويىچە يۇقىرى ھوسۇللۇق ئاشلىق زىرائەتلىرى تېرىلغۇ كۆلىمى 1 مىليون 130 مىڭ موغا، ئۇتتۇرىچە مو ېشى ھوسۇلى 428.9 كىلوگرامغا يەتتى. يۇقىرى ھوسۇل ئېلىنغان تېرىلغۇ يەر كۆلىمى ئاشلىق زىرائەتلىرى تېرىلغۇ يەر ئومۇمىي كۆلىمىنىڭ 56.8% نى ئىگىلىدى. بۇ يىل تارباغاتاي ۋىلايىتىدە 100 يىلدىن بۇيان كۆرۈلۈپ باقمىغان قۇرغاقچىلىق بولدى،

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئاشلىق، پاختىدىن مول ھوسۇل ئېلىش

ئۆز مۇخبىرىمىز جاۋۇتلىق

مول ھوسۇل خەۋەرلىرى

تارباغاتاي ۋىلايىتىدە 1996 - يىلى 1994- يىلىدىكىگە سېلىشتۇرغاندا ئاشلىقنىڭ بىرلىك ھوسۇلى 27.8 كىلوگرام، ساپ پاختىنىڭ بىرلىك ھوسۇلى 19.26 كىلوگرام ئاشتى؛ كىشى بېشىغا ئاشلىق 183 كىلوگرام، ساپ پاختا 6 كىلوگرام ئاشتى. تارباغاتاي ۋىلايىتى بۆلتۇر ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئاشلىق، پاختا ھوسۇلىنى ئاشۇرغان ئىلغار ۋىلايەت، ئوبلاستلار بويىچە 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

يۇقىرىدىكى مەلۇماتتىن كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇكى، تارباغاتاي ۋىلايىتىنىڭ يېزا ئىگىلىكى بازار ئىگىلىكى بەرپا قىلىش دولقۇنىدا ئالدىدا ھېچ ئوتاتىدۇ، ئۇنىڭ كۆچلۈك زاپاس ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچى ئاشلىق، پاختىدىن مول ھوسۇل ئېلىشتىن كەلدى.

1995 - يىلى 4 - ئايدا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن تارباغاتاي ۋىلايىتىدە خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە مۇنداق دەپ كۆرسەتكەن: تارباغاتاي ۋىلايىتى خېلى ئۇزاق مەزگىلگىچە خەلق ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشتا 1-، 2-، 3 - كەسىپنى ماسلاشتۇرۇپ راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك، بۇنىڭدا 1 - كەسىپنى راۋاجلاندۇرۇشى، بولۇپمۇ ئاشلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىشنى مەركەز قىلغان يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشى، ئاشلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىش ۋە ئۇنى باشقا مەھسۇلاتلارغا ئايلاندۇرۇپ قىممىتىنى ئاشۇرۇشنى چىڭ تۇتۇشى، پۈتكۈل خەلق ئىگىلىكىنىڭ ياخشى دەۋر قىلىشىنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، ئۆز ئۇستۇنلۇكىنى ئەڭ زور دەرىجىدە جارى قىلدۇرۇشى، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ھاللىق سەۋىيىگە ئالدى بىلەن يېتىشكە يۈزلىنىشى كېرەك.

يولداش ۋاڭ لېچۈەننىڭ تەلىپى ھەر دەرىجىلىك كادىرلار ۋە دېھقانلارنى يايرىتىۋەتتى.

تارباغاتاي ۋىلايىتى يېزا ئىگىلىكىدىن مول ھوسۇل ئېلىشتىكى 5 قېتىم نۇقتىنى نەزەردە تۇتۇپ، «5 چوڭ قۇرۇلۇش» نى يولغا قويدى. مۇنداق دەپ كۆرسەتكەن: تارباغاتاي ۋىلايىتى سۇنى تېجەش قۇرۇلۇشىنى ئالساق، 1995 - يىلدىن بۇيانقى 3 يىلدا ۋىلايەت بويىچە ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشى ئۈچۈن جەمئىي 827 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە يېزا، كەنتلەر سالغان مەبلەغ ۋە دېھقانلار توپلىغان مەبلەغ 78.2% نى ئىگىلەيدۇ. ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشى قىلىشتا، يېڭىدىن 1605 قۇدۇق قېزىلدى، 2860.5 كىلومېتر سۇ سىڭمەس ئۆستەڭ ياسالدى. سۇ مەنبەسىنى ئېچىش ۋە تېجەش ئارقىلىق يېڭىدىن كۆپەيتىلگەن سۇغۇرش كۆلىمى 526 مىڭ 800 موغا، ياخشىلانغان سۇغۇرش كۆلىمى 2 مىليون 196 مىڭ موغا يەتتى. سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ زىرائەت يېتىشتۇرۇش تېخنىكىسى جەھەتتە، 4 يىلدا 1 مىليون 200 مىڭ مو يەردە سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ زىرائەت يېتىشتۇرۇش تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش پىلانلانغان بولسىمۇ، لېكىن بۇ پىلان 2 يىلدىلا ئاساسىي جەھەتتىن ئىشقا ئاشۇرۇلدى. دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق مەھسۇلاتلىرىنىڭ بازاردىكى رىقابەتلىشىش كۈچىنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن، تارباغاتاي ۋىلايىتى «داڭلىق مەھسۇلاتلار قۇرۇلۇشى» نى ئوتتۇرىغا قويدى، ئاقسۇل ماددىسى يۇقىرى، سۈپەتلىك بۇغداي، زاراڭزا، قىچا، چاغانتوقايىنىڭ باشباي تويى، چۆچەكنىڭ قوڭۇر كالىسى، چۆچەك غېزى قاتارلىقلار ئالدى بىلەن كېڭەيتىلىدىغان داڭلىق

مەسۇلاتلار قۇرۇلۇشى» نى ئوتتۇرىغا قويدى، ئاقسال ماددىسى يۇقىرى، سۈپەتلىك بۇغداي، زاراڭزا، قىچا، چاغانتوقاينىڭ باشباي قويۇق، چۆچەكنىڭ قوگۇر كالىسى، چۆچەك غېزى قاتارلىقلار ئالدى بىلەن كېڭەيتىلىدىغان داڭلىق، سۈپەتلىك مەھسۇلاتلار سورتلىرىدىن بولۇپ قالدى. داڭلىق مەھسۇلاتلار قۇرۇلۇشىغا ئەگىشىپ «يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنى باشقا مەھسۇلاتلارغا ئايلاندۇرۇش قۇرۇلۇشى»مۇ راۋاجلاندۇرۇلدى، يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنىڭ گۈللىنىشى، ئۆي قۇشلىرى ۋە توخۇمغا ئايلىنىشى داۋاملىق تېزلىتىلگەندىن سىرت شىخو ئۇن زاۋۇتى، دۆربىلجىن ياغ زاۋۇتى، چۆچەك ئالىي دەرىجىلىك كالا گۈشى پىششىقلاپ ئىشلەش زاۋۇتى قاتارلىق دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق مەھسۇلاتلىرىنى سېپتا پىششىقلاپ ئىشلەش كارخانىلىرى قۇرۇلدى ياكى قۇرۇلۇۋاتىدۇ.

«5 چوڭ قۇرۇلۇش» يولغا قويۇلۇپ قىسقىغىنە 2 يىلدىن كۆپرەك ۋاقىت ئىچىدە

خوتەن شەھىرى گۈجانباغ يېزىسىنىڭ تامباغ كەنتىدىكى دېھقان ئىمىن رەجەپ (سولدىكى كىشى) ئائىلىسى بۇ يىل كۆزلۈك ئائىلىنىڭ مو بېشى بىرلىك ھوسۇلىنى 700 كىلوگرامغا يەتكۈزدى. خوتەن شەھىرىدە پەن-تېخنىكىغا تايىنىش ۋە سېلىنمىنى ئاشۇرۇش ئارقىلىق ئائىلىنىڭ ئۈدا نەچچە يىل مول ھوسۇل ئېلىندى. شەھەر بويىچە 30 مىڭ مو يازلىق، كۆزلۈك ئائىلىنىڭ بىرلىك ھوسۇلى 1000 كىلوگرامدىن كۆپرەككە يېتىپ، غەربىي شىمالدىكى 5 ئۆلكە، ئاپتونوم رايوندىكى مو بېشى ئائىلىنىڭ ھوسۇلى تونۇنغا يەتكەن تۇنجى شەھەر بولۇپ قالدى. شىنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرى گەنۇەر

ئاپتونوم رايونلۇق مۇھاجىرلار بىرلەشمىسى 4 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ 2 - قېتىملىق ئومۇمىي (كېڭەيتىلگەن) يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئالىيە قادىر خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق مۇھاجىرلار بىرلەشمىسى 4-نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ 2-قېتىملىق ئومۇمىي (كېڭەيتىلگەن) يىغىنى مۇشۇ ئايىنىڭ 12-كۈنىدىن 13-كۈنىگىچە ئۈرۈمچىدە ئۆتكۈزۈلدى.

يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى ئىسھەت كەرىمبای قاتناشتى ھەم سۆز قىلدى. ئۇ مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: بۈنىڭدىن كېيىن مۇھاجىرلار بىرلەشمىسى 15-قۇرۇلتاي روھىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش، ئىزچىللاشتۇرۇشنى چىڭ تۇتۇپ، چەت ئەللەر بىلەن ئالاقىلىشىش ئەۋزەللىكىدىن تولۇق پايدىلىنىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ۋە ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىشى ئۈچۈن تېخىمۇ ياخشى مۇلازىملىق قىلىشى، خېرىدار چاقىرىپ مەبلەغ جەلىپ قىلىش، ئىچكى ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلار بىلەن بىرلىشىپ ئوتتۇرا ئاسىيا بازىرىنى ئېچىش، كۆپ خىل شەكىل، كۆپ قاتلاملىق تاشقى ئالاقىدىن پايدىلىنىپ شىنجاڭنى تەشۋىق قىلىش، كۆپ خىل ۋاستىلەردىن پايدىلىنىپ، شىنجاڭنى تونۇشتۇرۇش ئۈچۈن كۆچ چىقىرىشى لازىم.

يىغىندا ئادىلجان قاسىم ئاپتونوم رايونلۇق مۇھاجىرلار بىرلەشمىسىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسلىكىگە سايلاندى.

ئاپتونوم رايونىمىزدا شەھەر ئىچىدە تېلېفون ئورنىتىش ھەققى يەنە چۈشۈرۈلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز يالك فەننىك ئاپتونوم رايونلۇق مال باھاسى ئىدارىسىدىن ئىگىلىشچە، مۇشۇ ئايىنىڭ 15 - كۈنىدىن تارتىپ ئاپتونوم رايونىمىز مىقياسىدا شەھەر ئىچىدە تېلېفون ئورنىتىش ھەققى يەنە چۈشۈرۈلىدىكەن. بۇ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ شەھەر ئىچىدە تېلېفون ئورنىتىش ھەققىنى بۇلتۇر 10 - ئايدىن كېيىن 2 - قېتىم چۈشۈرۈشى.

ئۇقۇشىمىزچە، تەگىشلىكىدىن كېيىنكى دەسلەپكى تېلېفون ئورنىتىش ھەق ئۆلچىمى مۇنداق بولىدىكەن: ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەر، يەسلى، باللار باغچىسى، ساناتورىيە، ھەربىلەر ساناتورىيىسى، ھېيىپلەر بىرلەشمىسى ۋە ھېيىپلەر كارخانىلىرى، كەسپىي ئىدارىلەرنىڭ ئوقۇتۇش، ھۆكۈمەت ئىشى ئۈچۈن ئىشلىتىدىغان، تىجارەت خاراكتېرىنى ئالمىغان كەسپىي تېلېفونلىرى (تۆۋەندە ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ قاتارلىقلارنىڭ كەسپىي تېلېفونى دەپ قىسقارتىپ ئېلىندى) نىڭ ھەر بىرىنىڭ ئورنىتىلىش ھەققى 2000 يۈەندىن 1500 يۈەنگە، باشقا ئورۇن ۋە شەخسلەرنىڭ ھەر بىر تېلېفونىنىڭ ئورنىتىلىش ھەققى 3500 يۈەندىن 2200 يۈەنگە تەگىشىلىدىكەن. ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەردە ۋە كۆيۈنۈك شەھىرىدىكى «ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ قاتارلىقلارنىڭ كەسپىي تېلېفونى» نىڭ ھەر بىرىنىڭ دەسلەپكى ئورنىتىلىش ھەققى 1800 يۈەندىن 1000 يۈەنگە، باشقا ئورۇن، شەخسلەرنىڭ ھەر بىر تېلېفونىنىڭ دەسلەپكى ئورنىتىلىش ھەققى 2500 يۈەندىن 1500 يۈەنگە تەگىشىلىدىكەن. ناھىيە (شەھەر) لەردىكى «ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ قاتارلىقلارنىڭ كەسپىي تېلېفونى»نىڭ ھەر بىرىنىڭ دەسلەپكى ئورنىتىلىش ھەققى 1500 يۈەندىن 800 يۈەنگە، باشقا ئورۇن ۋە شەخسلەرنىڭ ھەر بىر تېلېفونىنىڭ دەسلەپكى ئورنىتىلىش ھەققى 2000 يۈەندىن 1000 يۈەنگە تەگىشىلىدىكەن.

غۇلجا شەھىرى 15 - قۇرۇلتاي روھىنى 8 جەھەتكە بىرلەشتۈرۈپ ئۆگىنىشنى ئوتتۇرىغا قويدى

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز رەھىمەتجان ئەخمەت خەۋەر قىلدۇ: غۇلجا شەھىرى 15 - قۇرۇلتاي روھىنى ئۆگىنىشنى ئۆزلۇكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇش ئۈچۈن، 15-قۇرۇلتاي روھىنى 8 جەھەتكە بىرلەشتۈرۈپ ئۆگىنىشنى ئوتتۇرىغا قويدى.

1) 15 - قۇرۇلتاي روھىنى ئۆگىنىشنى دېڭ شياۋپىڭ نەزەريىسىنى سىستېمىلىق ئۆگىنىش بىلەن بىرلەشتۈرۈش؛ 2) 15 - قۇرۇلتاي روھىنى ئۆگىنىشنى ئۇدىيىدە يەنمۇ ئازاد بولۇش، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەشتىن ئىبارەت ئۇدىيۇق لۇشيەننى ئىجرا قىلىش بىلەن بىرلەشتۈرۈش؛ 3) 15- قۇرۇلتاي روھىنى ئۆگىنىشنى پارتىيە قۇرۇلۇشىنى يەنمۇ كۈچەيتىش بىلەن بىرلەشتۈرۈش؛ 4) 15- قۇرۇلتاي روھىنى ئۆگىنىشنى نۆۋەتتىكى تۇرلۇك ئىقتىسادىي خىزمەتلەرنىڭ ئەمەلىيىتى بىلەن بىرلەشتۈرۈش؛ 5) 15- قۇرۇلتاي روھىنى ئۆگىنىشنى مەركەزنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى مۇھىم يولیورۇقنىڭ روھىنى ئۆگىنىش بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، مەركەزلىك تەرتىپكە سېلىشنىڭ ھەرقايسى باسقۇچلۇق خىزمەتلىرىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش؛ 6) 15 - قۇرۇلتاي روھىنى ئۆگىنىشنى ھەنۇي مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشى ياڭالىيىتى بىلەن بىرلەشتۈرۈش؛ 7) 15 - قۇرۇلتاي روھىنى ئۆگىنىشنى يۇنگدىن كېيىنكى بىر مەزگىللىك خىزمەتلەرنى ئورۇنلاشتۇرۇش بىلەن بىرلەشتۈرۈش؛ 8) 15 - قۇرۇلتاي روھىنى ئۆگىنىشنى غۇلجا شەھىرىنى شىنجاڭ بويىچە گۈزەل شەھەر بەرپا قىلىش ئەمەلىيىتى بىلەن بىرلەشتۈرۈش، يىل بېشىدا بېكىتىلگەن پىلان بويىچە خىزمەت سالمىقىنى ئۈزلۈكسىز زورايتىش.

شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق مەلۇم ئاپتوموبىل قىسمى ئازادلىق ئارمىيە شىئەن سىياسىي ئىنستىتۇتىنىڭ پروفېسسورى لى گۇاگىينى كوماندىر - جەڭچىلەرگە 15 - قۇرۇلتاي روھىنى سۆزلەپ بېرىشكە تەكلىپ قىلدى.

سۈرەتتە: پروفېسسور لى گۇاگىيى نەزەريە تايانچلىرىغا كونسۇلتاتسىيە قىلىپ بەرمەكتە.

مۇئەللىپ خۇاڭجۇك فوتوسى

15 - قۇرۇلتاي ھۆججىتىنى ئەستايىدىل ئۆگىنەيلى، ئىزچىللاشتۇرايلى

قۇمۇل شەھىرىدە يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇمۇرسال ئېچىش تۇرنىڭ كۆلىمى زور، ئۇنۇمى يۇقىرى، سۈپىتى ياخشى بولدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز قەيۇم ياياخۇن خەۋىر قىلدۇ: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان قۇمۇل شەھىرىدە يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇمۇرسال ئېچىش تۇرنىڭ كۆلىمى زور، ئۇنۇمى يۇقىرى، سۈپىتى ياخشى بولۇپ، كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەر ھاسىل قىلىندى.

1988 - يىلىدىن بۇيان قۇمۇل شەھىرى يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇمۇرسال ئېچىش قۇرۇلۇشىغا قويۇپ، زور كۈچ بىلەن بوز يەر ئاچتى ۋە ئوتتۇرا - تۆۋەن ھوسۇللۇق يەرلەرنى ياخشىلىدى. تاغلىق رايونلاردىكى دېھقان، چارۋىچىلارنى كۆچۈرۈپ ئولتۇراقلاشتۇرۇش قەدىمىنى تېزلەتتى، شەھەر بويىچە دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن ئۇدا مول ھوسۇل ئېلىشقا كاپالەتلىك قىلىش ۋە پۈتۈن مەملىكەت بىلەن تەڭ قەدەمدە ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن ئاساس سالدى. 2- قارارلىق يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇمۇرسال ئېچىش مەزگىلىدە 30 مىڭ مو ئوتتۇرا- تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزنى ياخشىلىدى، 21 مىڭ مو بوز يەر ئاچتى، 2100 مو ئىمارەت ئورمىنى بىنا قىلدى. بوغاز يېزىلىق سۇ باشقۇرۇش ئورنىنىڭ بېلىجانلارنى كۆپەيتىش بازىسىنىڭ ھازىر ئەلا ئەسلىلىرىنى كىرگۈزۈش، زور كۆلەمدە ئەسلىلىرىنى ئۈزنىڭ يۆلەك بولۇش ئوبيېكتى قىلىپ، نامرات دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇمۇرسال ئېچىشقا ياردەم بەردى

ھەمدە يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇمۇرسال ئېچىشنىڭ ھەر پۈتۈن ئەۋزەللىكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، سۇ، توك، ئېتىز- ئېرىق، يول ۋە ئورمانلارنى يۇرۇشلەشتۇردى. زور كۈچ بىلەن سۇ قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىپ، سۇ سىغىمىنى ئۆستەك ياساپ، تۆۋەن بېسىملىق تۇرۇبا ئورنىتىپ ۋە سۇ تېجەش تېخنىكىسىنى كېڭەيتىپ، سۈدىن پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈردى.

دېھقانلار يەرگە سېلىنىدىغان سېلىنمىنى كۆپەيتىپ ۋە زىيىكەش چېچىپ، تۇر رايوندىكى يەرلەرنىڭ شورلىشىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئالدى. نەتىجىدە، ئاشلىقلىنىڭ ھەرلىك ھوسۇلى 1988 - يىلىدىكى 180 - 250 كىلوگرامدىن يىلمۇ يىل ئېشىپ، 1997- يىلىغا كەلگەندە 250 - 300 كىلوگرامغا، كېۋەزنىڭ ھەرلىك ھوسۇلى 40 - 60 كىلوگرامدىن 80 - 90 كىلوگرامغا يەتتى. بوغاز يېزىلىق سۇ باشقۇرۇش ئورنىنىڭ بېلىجانلارنى كۆپەيتىش بازىسى ھازىر ئەلا ئەسلىلەرنى كىرگۈزۈش، زور كۆلەمدە ئەسلىلىك بېلىق يېتىلدۇرۇش، تاۋار بېلىق بېقىش، بېلىق يېمى تەرىش، پىششىقلاپ ئىشلەش ۋە سىرتقا قارىتا مەسلىھەت بېرىش، تېخنىكا جەھەتتىن مۇلازىملىق قىلىش ھەرگەۋدە قىلىنغان ئىشلەپچىقىرىش - تىجارەت - باشقۇرۇش مۇلازىملىق سىستېمىسىغا ئايلىنىپ، قۇمۇل ۋىلايىتىدىكى ھەر دەرىجىلىك ئۇنۇمى يۇقىرى سۇ مەھسۇلاتلىرى بېنقىش بازىسىغا ئايلاندى. بۇ بازا يەنە يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇمۇرسال ئېچىش بويىچە 19 قارار كۇرس ئېچىپ، 4785 دېھقان، چارۋىچىنى تەربىيىلىدى.

تونىلىق ئاشلىق ئېتىزى، سۇلياۋ يېپىش، سۇلياۋ ئۇستىدىن سۇغىرىش، تۆۋەن بېسىملىق تۇرۇبا ئارقىلىق سۇغىرىش قاتارلىق يېڭى تېخنىكا ۋە ئەلا سورتلار تۇر رايوندا يىلمۇ يىل كېڭەيتىلىپ، قۇمۇل شەھىرىنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇمۇرسال ئېچىش خىزمىتىنىڭ تېخمۇ چوڭقۇر، تېخمۇ يۇقىرى قاتلامغا قاراپ يۈرۈش قىلىشىدا مۇھىم رول ئوينىماقتا.

غۇلجا ناھىيىسى يازلىق ئاشلىق ھوسۇلىدا ئۈدا 3 يىل 100 مىڭ تونىلىق ئۆتكەلنى بۆسۈپ ئوتتى.

سۈرەتتە: دېھقانلار بىر قىسىم ئېشىنچا ئاشلىقلىرىنى بازاردا ساتماقتا.

تۇرغۇن ئىبراھىم فوتوسى

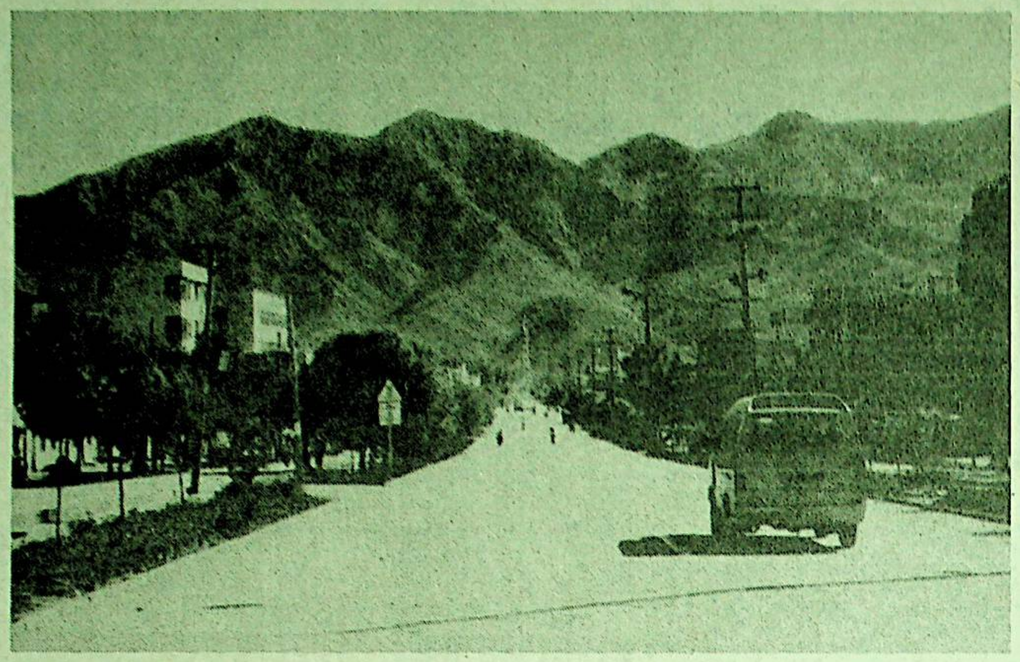

بۇ يىل نىلقا ناھىيىسى 4 مىليون 300 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىپ ناھىيە بازىرى ئېچىدىكى 6 كىلومېتىردىن كۆپرەك يولنى كېڭەيتىپ ياسىدى ۋە كوچىنىڭ 2 قىرغىقىغا مەنزىرە دەرەخلىرىنى تىكىپ ناھىيە بازىرى قىياپىتىنى گۈزەللەشتۈردى.

سۈرەتتە: ناھىيىنىڭ ئاساسلىق كوچىسى.

ئەنۋەر تۇرسۇن فوتوسى

بايىنغولىن ئوبلاستى ئىقتىسادىي ئورمان بازىسى قۇرۇلۇشىنى تېزلەتمەكتە

ئۆز مۇخبىرىمىز مەۋلان سابىت خەۋىر قىلدۇ: بايىنغولىن ئوبلاستى يېقىنقى 2 يىلدىن بۇيان ئىقتىسادىي ئورمانىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى بىرلا ۋاقىتتا ئىلگىرى سۈرۈپ، ئورمان كۆلىمىنى 200 مىڭ مودىن ئاشۇرۇش تەسەۋۋۇرىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، كۆلەملىشكەن بازا قۇرۇلۇشىنىڭ ئاساسىنى ھازىرلىدى.

ئۇلار بايىنغولىن ئوبلاستىنى مەملىكەت بويىچە ئەڭ چوڭ سۈيەتلىك نەشپۈت بازىسىغا ئايلاندۇرۇش ئۈچۈن كورلا شەھىرى، لوپنۇر، بۈگۈر ناھىيىلىرىنى ھازىرقى نەشپۈتلۈك كۆلىمىنى بىر قاتلاشقا سەپەرۋەر قىلدى، نەشپۈتلۈك بېغى بار دېھقانلارغا ھەر جەھەتتىن ئېتىبار بېرىپ، ئۇلارنى ئىلمىي ئۇسۇلدا ئىگىلىكىنى كەسپلىشىش يولىغا يېتەكلەشنىڭ بىر تۈرلۈك تەدبىرى سۈپىتىدە چىك تۇتتى. ئۇلار نەشپۈت ئاساس قىلىنغان ئىقتىسادىي ئورمانىنى 200 مىڭ مودىن ئاشۇرۇش تەسەۋۋۇرىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، كۆلەملىشكەن بازا قۇرۇلۇشىنىڭ ئاساسىنى ھازىرلىدى.

ئۇلار بايىنغولىن ئوبلاستىنى مەملىكەت بويىچە ئەڭ چوڭ سۈيەتلىك نەشپۈت بازىسىغا ئايلاندۇرۇش ئۈچۈن كورلا شەھىرى، لوپنۇر، بۈگۈر ناھىيىلىرىنى ھازىرقى نەشپۈتلۈك كۆلىمىنى بىر قاتلاشقا سەپەرۋەر قىلدى، نەشپۈتلۈك بېغى بار دېھقانلارغا ھەر جەھەتتىن ئېتىبار بېرىپ، ئۇلارنى ئىلمىي ئۇسۇلدا باغ باشقۇرۇشقا يېتەكلىدى، نەشپۈت سورتىنى ساپلاشتۇرۇپ، ئېچكى - تاشقى بازاردىكى رىقابەت ئىقتىدارىنى ئاشۇردى. ھازىر ئوبلاستتىكى 200 مىڭ موغا يېقىن نەشپۈتلۈك باغنىڭ يىللىق ھوسۇلى 50 مىڭ تونىنىدىن ئاشىدۇ. سىرتقا توشۇلغان نەشپۈتنىڭ كۆپ قىسمى شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونى ھەم شەرقىي - جەنۇبىي ئاسىيا بازارلىرىدا سېتىلىدۇ. ئومۇمىي ھوسۇل ۋە بازار ئىگىلەش جەھەتتىن قارىغاندا، كورلا نەشپۈتىنىڭ يىللىق ئومۇمىي ھوسۇلى مەملىكەت بويىچە نەشپۈت ئومۇمىي ھوسۇلىنىڭ 1% نى ئىگىلەيدۇ. شۇڭا، بايىنغولىن ئوبلاستى نەشپۈت ئاساس قىلىنغان ئىقتىسادىي ئورمانىنى نۇقتىلىق تەرەققىي قىلدۇرۇش پىلانىنى تۈزۈپ يولغا

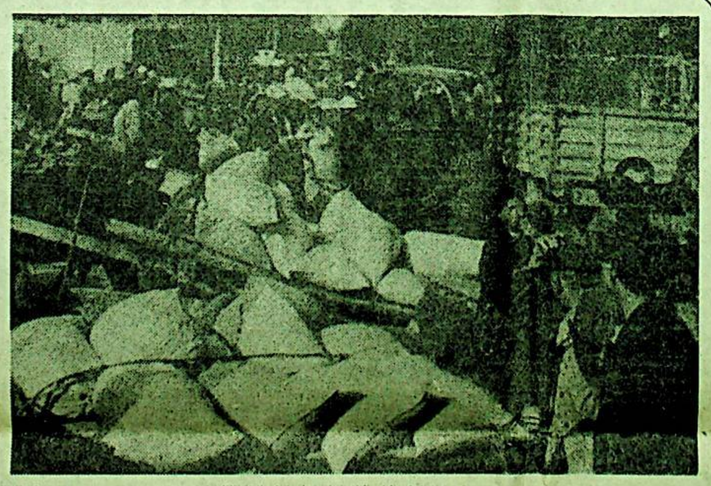

يېڭباغ كەنتى بېيىش يولىنى تاپتى

جايلاردا چارۋىلارنى بۇ يىل قىش، كېلەر يىلى ئەتىيازدىن بىخەتەر ئوتكۈزۈشنىڭ تەييارلىقى پۈختا ئىشلەنمەكتە

سېغىزكۆل يېزىسىدا: خوتەن ناھىيىسىنىڭ سېغىزكۆل يېزىسى ئوت-چۆپ توپلاشنى ئاساس قىلغان ھالدا چارۋىلارنى بۇ يىل قىش، كېلەر يىلى ئەتىيازدىن بىخەتەر ئوتكۈزۈشنىڭ تۈرلۈك تەييارلىق ئىشلىرىنى ئەتراپلىق ئىشلىدى.

يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى كۈز پەسلى كىرىشى بىلەنلا دېھقان، چارۋىچىلارنى پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، ئوت-چۆپ توپلاش، سىلوس 6000 تونىنىغا يېقىن سىلوس بېسىپ، 460 ئېغىل - قوتانىنى رېمونت قىلدى ۋە يېڭىدىن سالدى.

مۇھەممەت ئۆمەر ئابدىن

ئۇچقۇن خۇيزۇ يېزىسىدا: غۇلجا ناھىيىسىنىڭ ئۇچقۇن خۇيزۇ يېزىسىدىكى دېھقان، چارۋىچىلار چارۋىلارنى بۇ يىل قىش، كېلەر يىلى ئەتىيازدىن بىخەتەر ئوتكۈزۈش ئۈچۈن، 10-ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر، 4150 ئېغىل - قوتانىنى ۋە 500 سۇلياۋ لاپاسلىق يېزىدىكى دېھقان، چارۋىچىلار 10-ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر ئوششاق چارۋىلار ئۈچۈن 40 كىلوگرامدىن، چوڭ چارۋىلار ئۈچۈن 100 كىلوگرامدىن يەم-بوغۇز تەييارلىغاندىن باشقا، 11 مىڭ 275 تاغار سامان، 36 مىڭ 483 باغ ئوت - چۆپ يىغىۋالدى، 90 ئېغىل- قوتانىنى رېمونت قىلدى ۋە يېڭىدىن سالدى.

ئابلا كامال

ئىككىسۇ يېزىسىدا: پوسكام ناھىيە ئىككىسۇ يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى كۈز پەسلى كىرىشى بىلەنلا ئاساسىي قىسىم چارۋىچىلارنى ئاساسلىقى قىشلايدىغان جايلارغا يۆتكەپ، ئۇلارنىڭ قىشلىقىغا ئالدىن تەييارلىق قىلىشىغا يېتەكچىلىك قىلدى.

ئابدۇرېھىم ئابدۇرەسۇل

هۆکۈمتی کۈز پەسلی کەرىشى بىلەنلا دېھقان، چارۋىچىلارنى پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، ئوت-چۆپ تورپلاش، سىلوس بېسىش، ئېغىل - قوتانلارنى رېمونت قىلدى، 180 ئوت-چۆپ تورغاش ماشىنىسى، 75 ئۈۈگۈرۈش ماشىنىسى سېتىۋېلىپ، 6000 تونا سىلوس باستى، 5400 تونا يەم - خەشەكنى ئۇششاقلاپ، 2040 تونا يەم- بوغۇز تەييارلىدى، 58 مىڭ تونا ئوت- چۆپ يىغدى.

تۇرغۇن ئەبراھىم

بارون قارامودون يېزىسىدا:

خېجىك ناھىيىسىدىكى بارون قارامودون يېزىسى پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، بالدۇر تۇتۇش قىلىپ، ئوت- چۆپ توپلاش ۋە يەم - بوغۇز تەييارلاش ئاساس قىلىنغان چارۋىلارنى بۇ يىل قىش، كۆلەر يىلى ئەتىيازدىن بېخەتەر ئۇنتكۈزۈشنىڭ تورلۇك تەييارلىق ئىشلىرىنى پۈختا ئىشلەدى.

يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمتى بۇ يىل چارۋىچىلىقنى يۈكسەلدۈرۈش ئۈچۈن، كۈزلۈك يىغىم - تېرىم پاشلىنىشتىن بۇرۇن ھەرقايسى كەنت، مەھەللىلەرگە ئادەم ئەۋەتىپ، چارۋىلار ئۈچۈن يېتەرلىك ئوت -چۆپ ۋە يەم - بوغۇز تەييارلاشنى ئالدىن ئورۇنلاشتۇردى، بۇنىڭ يىلىن بۇ يىلى ئەتىيازدىن بېخەتەر ئۇنتكۈزۈش ئۈچۈن، 10-ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر، 4150 ئېغىل - قوتانىنى ۋە 500 سۇلياۋ لاپاسلىق قوتانىنى رېمونت قىلدى، 180 ئوت-چۆپ تورغاش ماشىنىسى، 75 ئۈۈگۈرۈش ماشىنىسى سېتىۋېلىپ، 6000 تونا سىلوس باستى، 5400 تونا يەم - خەشەكنى ئۇششاقلاپ، 2040 تونا يەم- بوغۇز تەييارلىدى، 58 مىڭ تونا ئوت- چۆپ يىغدى.

تۇرغۇن ئەبراھىم

بارون قارامودون يېزىسىدا:

خېجىك ناھىيىسىدىكى بارون قارامودون يېزىسى پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، بالدۇر تۇتۇش قىلىپ، ئوت- چۆپ توپلاش ۋە يەم - بوغۇز تەييارلاش ئاساس قىلىنغان چارۋىلارنى بۇ يىل قىش، كۆلەر يىلى ئەتىيازدىن بېخەتەر ئۇنتكۈزۈشنىڭ تورلۇك تەييارلىق ئىشلىرىنى پۈختا ئىشلىدى.

يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمتى بۇ يىل چارۋىچىلىقنى يۈكسەلدۈرۈش ئۈچۈن، كۈزلۈك يىغىم - تېرىم پاشلىنىشتىن بۇرۇن ھەرقايسى كەنت، مەھەللىلەرگە ئادەم ئەۋەتىپ، چارۋىلار ئۈچۈن يېتەرلىك ئوت -چۆپ ۋە يەم - بوغۇز تەييارلاشنى ئالدىن ئورۇنلاشتۇردى، بۇنىڭ يىلىن بۇ يىل قىش، كۆلەر يىلى ئەتىيازدىن بېخەتەر ئۇنتكۈزۈشنىڭ تورلۇك تەييارلىق ئىشلىرىنى پۈختا ئىشلىدى.

تۇرغۇن ئەبراھىم

ئابتونوم رايون بويىچە شاڭ - شۇنبا بىلەن چارۋا بېقىش سىناق نۇقتىلىرىنىڭ بىرى بولغان لوپ ناھىيىسى بۇ يىل ئوت - چۆپ تورغاش ماشىنىسىدىن 100 نى سېتىۋېلىپ، ھازىرغا قەدەر 110 مىڭ تونا سىلوس بېسىپ، چارۋىلارنى بۇ يىل قىش، كۆلەر يىلى ئەتىيازدىن بېخەتەر ئۇنتكۈزۈشكە بۇختا ئاساس سالدى.

ئوردىدە: ساپۇل يېزىسىدىكى دېھقانلار سىلوس باسماقتا.

تۇرغۇن ئاشتۇمۇر فوتوسى

يېڭىباغ كەنتى بېيىش يولىنى تاپتى

تەكلىمەك مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ئىبراھىم**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **قالتۇنگول ھاشىم** خەۋەر قىلدۇ: ئاقسۇ شەھىرىمىك قوشۇمچە بېمەكلىكلەر ئىشخانىسى ئېگەرچى يېزىسىمىك يېڭىباغ كەنتىنى ئېغىزلار بويىچە يۆلەك بولۇش نۇقتىسى قىلىپ ئاتقان 3 يىلدىن بۇيان پائال ئىزدىنىپ، دېھقانلارنىڭ تۇرمۇشىدا زور يۇگۈرۈش ھاسىل قىلدى.

يېڭىباغ كەنتى ئاقسۇ شەھىرى ئەتراپىغا جايلاشقان بولۇپ، 1995-يىلى كەنت بويىچە جەمئىي 600 مو كۆۋرۈك تېرىلىپ، ھەر مو يەرگە ئوتقۇرا ھېساب بىلەن 500 يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 700 يۈەندىن كۆرەم قىلىنغان بولسا، بۇلتۇر 500 مو كۆۋرۈمىك ھەر موسەدىن تارتىن 320 يۈەن كۆرەم قىلىندى، ئەمگەك كۈچى ئىسراپ بولۇپ، مەبلەغ قايتۇرۇۋېلىندى، بۇ خىل ئەۋزەل بۇنىڭلىك ئىقتىسادىي ئايلىنىش ئالدىدا شەھىرلىك قوشۇمچە بېمەكلىكلەر ئىشخانىسى مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلاردىن مۇتەخەسسىس، تېخنىكلارنى تەكلىپ قىلىپ، كەنتىمك تۇپرىقىنى ئالگىرى - كېيىن بولۇپ كۆپ قېتىم تەكشۈرۈپ تەقىق قىلىش تارقىلىق ئۆۋەندىكى يەكۈنىي چىقاردى: بىرىنچى، يېڭىباغ كەنتىمك تۇپرىقى كۆۋرۈك تېرىشقا ماس كەلمەيدۇ، ئىككىنچى، شەھەر ئەتراپىدىكى كۆكاتلار پارنىكى كۆۋرۈك يېنىنى كۆلەپسىپ، كۆۋرۈدىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىشقا تەسىر يەتكۈزىدۇ،

بۇ يەكۈن دېھقانلارغا توغرا يۇنىلىش كۆرسىتىپ بەردى، يېڭىباغ كەنتىمك شەھەرگە يېقىن بولۇشتەك ئەۋزەللىكى ئۇلارغا ياخشى پۈرسەت ئاتا قىلدى، شەھەرلىك قوشۇمچە بېمەكلىكلەر ئىشخانىسى كۆكاتلار ئۇستۇرۇش جەھەتتە دېھقانلارنى ئەملىي تېخنىكا بىلەن تەربىيىلىدى ھەمدە ھېيىتىدىكى مۇناسىۋەتلىك پەن تەتقىقات ئورۇنلىرىدىن يۇقىرى ھوسۇللۇق كۆكاتلار ئۇرۇقلىرىنى ئەكەلدۈرۈپ، دېھقانلارغا تارقىتىپ بەردى ۋە ئۇلارنى مۇناسىۋەتلىك ئۇچۇرلار بىلەن تەمىنلىدى، نەتىجىدە، كۆكاتلار كۆلىمى ۋە كۆكاتلار تېرىلغۇچىلار يىلدىن-يىلغا كۆپەيىپ، ئىقتىسادىي جەھەتتىن نەزەرگە تېرىشلىك ھەم شەھەر خەلقىنى سۈپەتلىك كۆكاتلار بىلەن تەمىنلەپ، ئۇلارغا قولايلىق يارىتىپ بەردى، 1996-يىلىدىن ئىلگىرى كەنت بويىچە تېرىلغان كۆكاتلار كۆلىمى 120 مو ئەتراپىدا بولغان بولسا، بۇ يىل كۆپەيىپ 580 موغا، بۇنىڭ ئىچىدە پارنىك 60 موغا، لاپاسلىق كۆكاتلار يېرى 120 موغا، سۇلياۋ پېيلاسى 220 موغا، كۆكاتچى كەسپىي ئائىلە 50 كە، قوشۇمچە كۆكاتلار تېرىيدىغان ئائىلە 30 غا يەتتى، كۆكاتلار تېرىلغان ھەرمو يەرنىڭ كىرىمى 2000 يۈەندىن ئېشىپ كەتتى.

بۇ كەنتتە يەر ئاز، نوپۇس كۆپ ئىدى، شەھەرلىك يېمەكلىكلەر ئىشخانىسىنىڭ رىغبەتلەندۈرۈشى ئاستىدا، كەنتتىكى 6 ئائىلىلىك دېھقانلار ھەر جەھەتتىن ئېتىبار بېرىپ، ئۇلارنى ئىلمىي ئۇسۇلدا بايىنغولىن ئوبلاستى نەشىرات ئاساس قىلىنغان ئىقتىسادىي ئورمانىنى ئوقۇتىلىق تەرەققىي قىلدۇرۇش پىلانىنى توزۇپ يولغا قويىدى. نۆۋەتتە ئوبلاست بويىچە 1 شەھەر، 2 ناھىيىدە رايونلاشتۇرۇپ ئۇستۇرۇش ئاساس قىلىنغان، كۆلەملەشتۈرۈپ باغ بىنا قىلىش تەلىپىگە ماسلاشقان، كۆلەملىك ئۇستۇرۇش بىلەن تارقاق ئۇستۇرۇش بىرلەشتۇرۇلگەن ئاۋار باغ بازا قۇرۇلۇشى جەدىيى ئىشلەتمەكتە.

قۇمۇل شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ئولتۇراق ئۆيى شارائىتى زور دەرىجىدە ياخشىلاندى

تەكلىمەك مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋايىت ئىسھاق** خەۋەر قىلدۇ: يېقىنقى 5 يىلدىن بۇيان قۇمۇل شەھىرى ئولتۇراق ئۆيى قۇرۇلۇش قەدىمىنى تېزلىتىپ، قېينىچىلىقى بار كارخانىلارغا ۋە ئوقۇتقۇچىلارغا ئېتىبار بېرىپ، ئاھالىلارنىڭ ئولتۇراق ئۆيى شارائىتىنى زور دەرىجىدە ياخشىلىدى.

يېقىنقى 5 يىلدىن بۇيان قۇمۇل شەھىرىدىكى ھەرقايسى ئورۇنلار پائال مەبلەغ تويلاپ 630 مىڭ كۈادرات مېتر كۆلەمدە ئولتۇراق ئۆيى قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىپ 9000 ئائىلىلىك ئىشچى - خىزمەتچىنىڭ ئۆيى مەسىلىسى ھەل قىلىدى، بولۇپمۇ 1996-يىلدىن بۇيان ھۆكۈمەت قارمىقىدىكى ئاھالىلارنىڭ ئولتۇراق ئۆيى مەسىلىسىگە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ 129 مىليون 580 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ ئولتۇراق ئۆيى قۇرۇلۇشى قەدىمىنى تېزلەتتى، 1996 - يىلى قۇمۇل شەھىرى مەملىكەت بويىچە ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدىكى 88 ئورنىغا گۈرىستىش شەھىرىمىك بىرى قىلىنغاندىن كېيىن 1 - قارارلىق قۇرۇلۇشنى تاماملاپ ئومۇمىي كۆلىمى 56 مىڭ 100 كۈادرات مېتر گىلەدىغان ئائىلىلىكلەر بىناسىدىن 20 نى پۈتكۈزۈپ قېينىچىلىقى بار 798 ئائىلىنى يېڭى ئۆيلەرگە كۆچۈردى، بۇ يىل يەنە ئومۇمىي كۆلىمى 79 مىڭ 600 كۈادرات مېتر گىلەدىغان ئائىلىلىكلەر بىناسىدىن 24 نى پۈتكۈزۈپ 1052 ئائىلىنىڭ ئۆيى قېينىچىلىقىنى ھەل قىلدى، بۇ ئائىلىلىكلەر رايونىمىزغا يەنە بالىلار باغچىسى، مەكتەپ قاتارلىقلارنى سېلىپ ئاھالىلەرنىڭ تۇرلۇك قېينىچىلىقلىرىنى ھەل قىلدى، بۇنىڭ بىلەن قۇمۇل شەھىرىمىك ئولتۇراق ئۆيى قۇرۇلۇشى مۇنتىزىملىشىپ، قېلىپلىشىپ يولغا سېلىندى.

ياماڭسۇ قىرغىز مىللىي يېزىسى ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ بوش ۋاقتىدىن ئۈنۈملۈك پايدىلاندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **سەمەت سالى** خەۋەر قىلدۇ: ئۇچتۇرپان ناھىيە ياماڭسۇ قىرغىز مىللىي يېزىسىمىك قاراسۇ كەنتى بىلەن بوزگەنتى تەۋەلىكىدە بىر-بىرىگە تۇتاش كەتكەن 5000 مو تۈۈمەن ھوسۇللۇق يەر ۋە ئۇزاق ۋاقىتتىن بېرى تاشلىۋېتىلگەن 2500 مو بوز يەر بار ئىدى، بۇ يېرا بۇ يىل 8-ئاينىڭ بېشىدىن باشلاپ زور گۇرۇپ كەشكەللەپ، بۇ ئورۇندا 13 گىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا 19 تاناب زەيگەش چاپتى، 19 گىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا 6 تاناب چوڭيول ۋە 4 توما ياسىدى، 2000 مو تۈۈمەن ھوسۇللۇق يەرنى ياخشىلاپ، يېگىدىن 700 مو بوز يەر ئېچىپ، بۇنىڭ 350 موسىغا گۈزگى بۇغداي تېرىدى.

شايار ناھىيىلىك ياختا - چىگە شىركىتىدىك 1- ياختا زاۋۇتى سېتىۋېلىش سوزۇلمىسى تېزلەتتىپ 10 - ئايدىك 30 - كۈنىگىچە 50 مىڭ دەن ياختا سېتىۋالدى.

سۈرەتتە: شىركەت ۋە زاۋۇت رەھبەرلىرى ياختا سېتىۋېلىش ئەھۋالىنى ئىگىلىمەكتە.

قەھمەت ۋاھىدى فوتوسى

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتيىي دائىمي كومىتېتىنىڭ «ئۇرۇمچى شەھەرلىك خەلق قۇرۇلتيىي دائىمي كومىتېتىنىڭ ‹ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ مەجبۇرىيەت ئوتتىگۇچى ئەسكەر ئېلىش، ئۇلارغا ئېتىبار بېرىش ۋە ھەربىي سەپتىن چېكىنگەنلەرنى ئورۇنلاشتۇرۇش بەلگىلىمىسى›گە تۈزىتىش كىرگۈزۈش ھەققىدىكى قارارى» نى تەستىقلاش توغرىسىدىكى قارارى

(1997 - يىل 10 - ئاينىڭ 11 - كۈنى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتيىي دائىمي كومىتېتىنىڭ 29 - يىغىندا ماقۇللاندى)

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتيىي دائىمي كومىتېتىنىڭ 29 - يىغىنى «ئۇرۇمچى شەھەرلىك خەلق قۇرۇلتيىي دائىمي كومىتېتىنىڭ ‹ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ مەجبۇرىيەت ئوتتىگۇچى ئەسكەر ئېلىش، ئۇلارغا ئېتىبار بېرىش ۋە ھەربىي سەپتىن چېكىنگەنلەرنى ئورۇنلاشتۇرۇش بەلگىلىمىسى›گە تۈزىتىش كىرگۈزۈش ھەققىدىكى قارارى»نى قاراپ چىقىپ، ئۇنى تەستىقلاشنى قارار قىلدى.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتيىي دائىمي كومىتېتىنىڭ «ئۇرۇمچى شەھەرلىك خەلق قۇرۇلتيىي دائىمي كومىتېتىنىڭ ‹ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ مەدەنىيەت بازىرىنى باشقۇرۇش نىزامى›نى بىكار قىلىش توغرىسىدىكى قارارى»نى تەستىقلاش توغرىسىدىكى قارارى

(1997 - يىل 10 - ئاينىڭ 11 - كۈنى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتيىي دائىمي كومىتېتىنىڭ 29 - يىغىندا ماقۇللاندى)

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتيىي دائىمي كومىتېتىنىڭ 29 - يىغىنى «ئۇرۇمچى شەھەرلىك خەلق قۇرۇلتيىي دائىمي كومىتېتىنىڭ ‹ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ مەدەنىيەت بازىرىنى باشقۇرۇش نىزامى›نى بىكار قىلىش ھەققىدىكى قارارى»نى قاراپ چىقىپ، ئۇنى تەستىقلاشنى قارار قىلدى.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتيىي دائىمي كومىتېتىنىڭ «ئۇرۇمچى شەھەرلىك خەلق قۇرۇلتيىي دائىمي كومىتېتىنىڭ ‹ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ ساليوت، پوجاڭزا سېتىش، ئېتىشنى باشقۇرۇش ھەققىدىكى بەلگىلىمىسى›گە تۈزىتىش كىرگۈزۈش توغرىسىدىكى قارارى» نى تەستىقلاش توغرىسىدىكى قارارى

(1997 - يىل 10 - ئاينىڭ 11 - كۈنى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتيىي دائىمي كومىتېتىنىڭ 29 - يىغىندا ماقۇللاندى)

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتيىي دائىمي كومىتېتىنىڭ 29 - يىغىنى «ئۇرۇمچى شەھەرلىك خەلق قۇرۇلتيىي دائىمي كومىتېتىنىڭ ‹ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ ساليوت، پوجاڭزا سېتىش، ئېتىشنى باشقۇرۇش ھەققىدىكى بەلگىلىمىسى›گە تۈزىتىش كىرگۈزۈش توغرىسىدىكى قارارى»نى قاراپ چىقىپ، ئۇنى تەستىقلاشنى قارار قىلدى.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتيىي دائىمي كومىتېتىنىڭ «ئۇرۇمچى شەھەرلىك خەلق قۇرۇلتيىي دائىمي كومىتېتىنىڭ ‹ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ مەجبۇرىيەت مائارىپىنى يولغا قويۇش چارىسىنى يولغا قويۇش توغرىسىدىكى بىر قانچە بەلگىلىمىسى›گە تۈزىتىش كىرگۈزۈش ھەققىدىكى قارارى»نى تەستىقلاش توغرىسىدىكى قارارى

(1997 - يىل 10 - ئاينىڭ 11- كۈنى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتيىي دائىمي كومىتېتىنىڭ 29 - يىغىندا ماقۇللاندى)

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتيىي دائىمي كومىتېتىنىڭ29 - يىغىنى «ئۇرۇمچى شەھەرلىك خەلق قۇرۇلتيىي دائىمي كومىتېتىنىڭ ‹ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ مەجبۇرىيەت مائارىپىنى يولغا قويۇش چارىسىنى يولغا قويۇش توغرىسىدىكى بىر قانچە بەلگىلىمىسى›گە تۈزىتىش كىرگۈزۈش ھەققىدىكى قارارى»نى قاراپ چىقىپ، ئۇنى تەستىقلاشنى قارار قىلدى.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى نىزامى

(1997 - يىل 10 - ئاينىڭ 11 - كۈنى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتيىي دائىمي كومىتېتىنىڭ 29 - يىغىندا ماقۇللاندى)

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتيىي دائىمي كومىتېتىنىڭ ئېلانى

8 — 63

«شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى نىزامى» 1997 - يىل 10 - ئاينىڭ 11 - كۈنى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتيىي دائىمي

تۈلمي جەمئىيەت ۋە ئاساسىي قاتلام پەن - تېخنىكا ئومۇملاشتۇرۇش تەشكىلاتىدىن تەركىب تاپىدۇ.

9 - ماددا ئاپتونوم رايونلۇق، ئوبلاستلىق، ۋىلايەتلىك، شەھەرلىك، ناھىيىلىك (رايونلۇق) پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى كومىتېتى تەڭ دەرىجىلىك پەن- تېخنىكا جەمئىيىتى قۇرۇلتىيىدا دېموكراتىك سايلام ئارقىلىق ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈلىدۇ. يۇقىرى دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى تۆۋەن دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىگە كەسپىي جەھەتتىن يېتەكچىلىك قىلىدۇ.

17 - ماددا پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى ۋە ئۇنىڭ قارىمىقىدىكى تۈلمي جەمئىيەتلەر دائىملىق،ئاممىۋى ۋە ئىجتىمائىي پەن - تېخنىكا ئومۇملاشتۇرۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ياشلار - تۆسمۇرلەر، پېزىلاردىكى كادىرلار، ئامما ۋە ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەرنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، پەننىي بىلىم، تۈلمي ئۇسۇل ۋە پەننىي ئىدىيىنى تارقىتىپ، پەن - تېخنىكا ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتىدىكى ئاساسىي قوشۇنلۇق رولىنى جارى قىلدۇرۇشى كېرەك.

18 - ماددا پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى پېزىلىق (بازارلىق) پەن - تېخنىكا

(3) تەشكىلات ئەزالىرى تاپشۇرغان ئەزالىق بەدىلى؛

(4) پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى قۇرغان كارخانا، كەسپىي ئورۇنلارنىڭ تاپاۋەت كىرىمى ۋە مەقسەتلىك مۇلازىمەت كىرىمى؛

(5) باشقا قانۇنىي كىرىمى.

25 - ماددا ھەر دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا جەمئىيەتلىرىنىڭ مەمۇرىي خىراجىتى، كەسپىي خىراجىتى تەڭ دەرىجىلىك خەلق مۆتكۈمىتىنىڭ مالىيە خام چوتىغا كىرگۈزۈلۈشى ھەمدە ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتقا يارىشا تەدرىجىي

«شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلىق پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى نىزامى» 1997 - يىل 10 - ئاينىڭ 11 - كۈنى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 29- يىغىنىدا ماقۇللاندى، ئېلان قىلىنغان كونىدىن باشلاپ يولغا قويۇلدۇ.

1 - ماددا بۇ نىزام شىجاڭنى پەن - ماارىپ ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ئىستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇش، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تۈرمۇشتىكى ئورنىنى كاپالەتلەندۈرۈش، پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ ھەرىكىتىنى قېلىپلاشتۇرۇش، پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدىكى رولىنى جارى قىلدۇرۇش مەقسىتىدە، ئالاقىدار قانۇن، نىزاملارغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۇرۇپ تۈزۈلدى.

2 - ماددا پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى - ھەر مىللەت پەن - تېخنىكا خىزمەتچىلىرىنىڭ ئىختىيارى، پەن - تېخنىكا خىزمەتچىلىرىگە ۋەكىللىك قىلىدىغان خەلق ئەشكىلاتى، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەت ھەر مىللەت پەن - تېخنىكا خىزمەتچىلىرى بىلەن ئالاقە قىلىدىغان كۆۋرۈك ۋە ۋاستە، پەن - تېخنىكا ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشتىكى مۇھىم ئىجتىمائىي كۈچ.

3 - ماددا پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى پەن - تېخنىكا خىزمەتچىلىرىنى سەپەرۋەر قىلىپ ۋە ئۈيۇشتۇرۇپ، دۆلەتنىڭ پەن - تېخنىكا خىزمىتىگە دائىر ئاساسىي قانۇنچىلىق ئىزچىللاشتۇرۇپ، پەن - تېخنىكىنىڭ گۈللىنىشى ۋە تەرەققىياتىنى، پەن - تېخنىكىنىڭ ئومۇملىشىشى ۋە كېڭىيىشىنى، ئەمگەكچىلەرنىڭ پەن - ھەۋەسكارلىق ئۆسۈشى ۋە ئىلمىي مۇھاكىمە قىلىش رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، تەدبىرنىڭ ئىلمىي ۋە دېموكراتىك ئاساستا بەلگىلىنىشىگە تارتقە بولۇشى كېرەك.

پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى دەم ئېلىشقا، پېنسىيەگە چىققان پەن - تېخنىكا خىزمەتچىلىرىنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇشى كېرەك.

4 - ماددا پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى پەن - تېخنىكا خىزمەتچىلىرىنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ ۋە ئۇلار بىلەن ئالاقىلىشىپ، ئۇلارنىڭ پىكىر - تەلەپلىرىنى ئىنكاس قىلىپ، قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداپ، ئۇلار ئۈچۈن خىزمەت قىلىشى كېرەك.

5 - ماددا پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى «بارچە گۈللەر تەكشى ئېچىلىش، ھەمە ئېقىملار بەس - بەستە سايراش» ناگجىنىي ئىزچىللاشتۇرۇپ، پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنى دېموكراتىك باشقۇرۇش پرىنسىپىدا چىك تۇرۇپ قانۇن، نىزاملار ۋە پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ نىزامىسى بويىچە، مۇستەقىل ھالدا خىزمەتلىرىنى قانات يايدۇرۇشى، ئىچكى ئىشلىرىنى باشقۇرۇشىغا كېرەك.

6 - ماددا ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ خىزمىتىگە ئەھمىيەت بېرىشى ۋە ھەدىت بېرىشى، ئۇنىڭ پەن - تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش ۋە يۇكسەلدۈرۈشتىكى رولىنى جارى قىلدۇرۇشى، ئاپتونوملۇق تەدبىر قوللىنىپ، پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ خىزمەتلىرىنى قانات يايدۇرۇشى ئۈچۈن زۆرۈر شارائىت يارىتىپ بېرىشى، ئۇنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنىڭ دەخلىسىزلىكىنى كاپالەتلەندۈرۈشى كېرەك.

7 - ماددا ئورگان، كارخانا، كەسىپ ئورۇنلار ئۆزىگە قارىشىلىق پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى ۋە ئىلمىي تەشكىلاتىنىڭ پائالىيەت ئېلىپ بېرىشىغا شارائىت يارىتىپ بېرىشى ھەمدە مەخسۇس ۋە قوشۇمچە ئەزبە ئۆتەيدىغان خادىملىرىنىڭ نەسىپى مۇقىملىقىنى ساقلىشى كېرەك.

8 - ماددا ئاپتونوم رايونلۇق، ئوبلاستلىق، ۋىلايەتلىك، شەھەرلىك پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى ئۆزىگە قارىشىلىق ئىلمىي جەمئىيەت، جەمئىيەت، تەتقىقات جەمئىيىتى (ئۆۋەندە ئىلمىي جەمئىيەت دېيىلىدۇ) ۋە بىر دەرىجە ئۆۋەن پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىدىن تەركىب تاپىدۇ.

ئاھىيىلىك (شەھەرلىك، رايونلۇق) پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى ئۆزىگە قارىشىلى جەمئىيىتى ئۈيغۇر ئاپتونوم رايونىمىز پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى نىزامى» 1997 - يىل 10 - ئاينىڭ 11 - كۈنى شىنجاڭ ئۈيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 29- يىغىنىدا ماقۇللاندى، ئېلان قىلىنغان كونىدىن باشلاپ يولغا قويۇلدۇ.

1 - ماددا بۇ نىزام شىجاڭنى پەن - ماارىپ ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ئىستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇش، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تۈرمۇشتىكى ئورنىنى كاپالەتلەندۈرۈش، پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ ھەرىكىتىنى قېلىپلاشتۇرۇش، پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدىكى رولىنى جارى قىلدۇرۇش مەقسىتىدە، ئالاقىدار قانۇن، نىزاملارغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۇرۇپ تۈزۈلدى.

2 - ماددا پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى - ھەر مىللەت پەن - تېخنىكا خىزمەتچىلىرىنىڭ ئىختىيارى، پەن - تېخنىكا خىزمەتچىلىرىگە ۋەكىللىك قىلىدىغان خەلق ئەشكىلاتى، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەت ھەر مىللەت پەن - تېخنىكا خىزمەتچىلىرى بىلەن ئالاقە قىلىدىغان كۆۋرۈك ۋە ۋاستە، پەن - تېخنىكا ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشتىكى مۇھىم ئىجتىمائىي كۈچ.

3 - ماددا پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى پەن - تېخنىكا خىزمەتچىلىرىنى سەپەرۋەر قىلىپ ۋە ئۈيۇشتۇرۇپ، دۆلەتنىڭ پەن - تېخنىكا خىزمىتىگە دائىر ئاساسىي قانۇنچىلىق ئىزچىللاشتۇرۇپ، پەن - تېخنىكىنىڭ گۈللىنىشى ۋە تەرەققىياتىنى، پەن - تېخنىكىنىڭ ئومۇملىشىشى ۋە كېڭىيىشىنى، ئەمگەكچىلەرنىڭ پەن - ھەۋەسكارلىق ئۆسۈشى ۋە ئىلمىي مۇھاكىمە قىلىش رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، تەدبىرنىڭ ئىلمىي ۋە دېموكراتىك ئاساستا بەلگىلىنىشىگە تارتقە بولۇشى كېرەك.

پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى دەم ئېلىشقا، پېنسىيەگە چىققان پەن - تېخنىكا خىزمەتچىلىرىنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇشى كېرەك.

4 - ماددا پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى پەن - تېخنىكا خىزمەتچىلىرىنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ ۋە ئۇلار بىلەن ئالاقىلىشىپ، ئۇلارنىڭ پىكىر - تەلەپلىرىنى ئىنكاس قىلىپ، قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداپ، ئۇلار ئۈچۈن خىزمەت قىلىشى كېرەك.

5 - ماددا پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى «بارچە گۈللەر تەكشى ئېچىلىش، ھەمە ئېقىملار بەس - بەستە سايراش» ناگجىنىي ئىزچىللاشتۇرۇپ، پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنى دېموكراتىك باشقۇرۇش پرىنسىپىدا چىك تۇرۇپ قانۇن، نىزاملار ۋە پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ نىزامىسى بويىچە، مۇستەقىل ھالدا خىزمەتلىرىنى قانات يايدۇرۇشى، ئىچكى ئىشلىرىنى باشقۇرۇشىغا كېرەك.

6 - ماددا ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ خىزمىتىگە ئەھمىيەت بېرىشى ۋە ھەدىت بېرىشى، ئۇنىڭ پەن - تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش ۋە يۇكسەلدۈرۈشتىكى رولىنى جارى قىلدۇرۇشى، ئاپتونوملۇق تەدبىر قوللىنىپ، پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ خىزمەتلىرىنى قانات يايدۇرۇشى ئۈچۈن زۆرۈر شارائىت يارىتىپ بېرىشى، ئۇنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنىڭ دەخلىسىزلىكىنى كاپالەتلەندۈرۈشى كېرەك.

7 - ماددا ئورگان، كارخانا، كەسىپ ئورۇنلار ئۆزىگە قارىشىلى پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى ۋە ئىلمىي تەشكىلاتىنىڭ پائالىيەت ئېلىپ بېرىشىغا شارائىت يارىتىپ بېرىشى ھەمدە مەخسۇس ۋە قوشۇمچە ئەزبە ئۆتەيدىغان خادىملىرىنىڭ نەسىپى مۇقىملىقىنى ساقلىشى كېرەك.

8 - ماددا ئاپتونوم رايونلۇق، ئوبلاستلىق، ۋىلايەتلىك، شەھەرلىك پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى ئۆزىگە قارىشىلىق ئىلمىي جەمئىيەت، جەمئىيەت، تەتقىقات جەمئىيىتى (ئۆۋەندە ئىلمىي جەمئىيەت دېيىلىدۇ) ۋە بىر دەرىجە ئۆۋەن پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىدىن تەركىب تاپىدۇ.

ئاھىيىلىك (شەھەرلىك، رايونلۇق) پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى ئۆزىگە قارىشىلى

جەمئىيىتى قۇرۇلتىيىدا دېموكراتىك سايلام ئارقىلىق ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈلىدۇ، يۇقىرى دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى تۆۋەن دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىگە كەسىپى جەھەتتىن يېتەكچىلىك قىلىدۇ.

ئاھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى ئورگىنى دۆلەت مەمۇرلىرى تۇزۇمىدىن پايدىلىنىپ باشقۇرۇلىدۇ.

10 - ماددا بېزا (بازار)، كوچا، كارخانا ۋە كەسىپى ئورۇنلار قۇرغان پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى شۇنىڭدەك بېزىلاردىكى كەسىپى تېخنىكا جەمئىيىتى، تەتقىقات جەمئىيىتى پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ شەھەر، بېزىلاردا ئاسىۋى پەن - تېخنىكا ئەمەلىيىتى پائالىيىتىنى قانات يايدۇرىدىغان، پەن - تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرىدىغان ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتى بولۇپ، يۇقىرى دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى ئۇلارغا كەسىپى جەھەتتىن يېتەكچىلىك قىلىدۇ.

پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى تەشكىلاتى تور قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، تور لەرنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئۆزىگە قارىشىلىق ئىلمىي جەمئىيەت ۋە ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشى كېرەك.

11 - ماددا پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى ھەر مىللەت پەن - تېخنىكا خىزمەتچىلىرى ئارىسىدا ۋەتەنپەرۋەرلىك، سوتسىيالىستىك، گۇمانىتوزملىق ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىنى قانات يايدۇرۇشى، پىداكارلىق گۇرۇسىدىغان، بىگىلىق يارىتىدىغان، ئىزدىنىدىغان ۋە ھەمكارلىشىدىغان ئىلمىي روھنى ۋە ھەقىقەتنى چىك تۇرىدىغان، ھالال ئەمگەك قىلىدىغان، ئىختىساسلىقلارنى قەدىرلەيدىغان، زىچ ھەمكارلىشىدىغان كەسىپى ئەخلاقنى تەشەببۇس قىلىشى، بىلىمگە ھۆرمەت قىلىدىغان، ئىختىساسلىقلارغا ھۆرمەت قىلىدىغان ئىجتىمائىي كەيپىياتنى ئەۋج ئالدۇرۇشى كېرەك.

12 - ماددا پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى پەن - تېخنىكا خىزمەتچىلىرىنى تەشكىللەپ، تۇرلۇك يول ۋە شەكىللەر ئارقىلىق ئۇلارنىڭ ھاكىمىيەت ئىشلىرىغا قاتنىشىش ۋە ئۇنى مۇھاكىمە قىلىش رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، تەدبىرنىڭ ئىلمىي ۋە دېموكراتىك ئاساستا بەلگىلىنىشىگە تارتقە بولۇشى كېرەك.

پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى دەم ئېلىشقا، پېنسىيەگە چىققان پەن - تېخنىكا خىزمەتچىلىرىنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇشى كېرەك.

13 - ماددا پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى يەرلىكنىڭ پەن - تېخنىكا ئىشلىرى ۋە خەلق ئىگىلىكى ھەم ئىجتىمائىي تەرەققىيات پىرىنسىپ پىلانىنى، چوڭ - چوڭ قۇرۇلۇش تۈرىنى پەن - تېخنىكا سىياستى ۋە تەرەققىي بېگىتىش ھەم بولغا قويۇش جەھەتتە ئىلمىي دەللىلەش ۋە تېخنىكا مەسلىھەتچىلىك خىزمىتىنى ئىشلەپ، پىكىر ۋە تەكلىپ بېرىدۇ.

14 - ماددا پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى ياكى ئۇنىڭ قارىسىدىكى ئىلمىي جەمئىيەتلەر دۆلەت ئورگىنى ياكى ئالاقىدار تەشكىلاتنىڭ ھاۋالىسى بىلەن، ئالاقىدار ئالىم، تېخنىكا مۇتەخەسسىسلىرى ۋە ئىلم ئەھلىلىرىنى كەسىپى تېخنىكا ۋەزىپىسى سالاھىيىتىنى باھالاش، پەن - تېخنىكا تۈرىنى باھالاش، نەتىجىسىنى بېگىتىش، تېخنىكا ئۆلچىمىنى بەلگىلەش ۋە ئۆزگەرتىش قاتارلىق ئىشلارغا قاتنىشىشقا ياكى ئۇنى ئۇستىگە ئېلىشقا تەشكىللىسە ياكى كۆرسەتمە بولىدۇ.

15 - ماددا پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى ئۆزىگە قارىشىلىق ئىلمىي جەمئىيەت ۋە پەن - تېخنىكا خىزمەتچىلىرىنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى پەن - تېخنىكا تەشكىلاتلىرى، ئىلمىي تەشكىلاتلار ۋە پەن - تېخنىكا خىزمەتچىلىرى بىلەن ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى ئورنىتىپ، مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى ئەل ئارا ئىلم ئالماشتۇرۇش ۋە پەن - تېخنىكا ھەمكارلىقىنى ئىلگىرى سۈرۈشى كېرەك.

16 - ماددا پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى ۋە ئۇنىڭ قارىسىدىكى ئىلمىي جەمئىيەتلەر كۆپ قاتلام، كۆپ شەكىل ۋە كۆپ كەسىپ بويىچە تەربىيەلەش ۋە يېتىشتۇرۇش خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇشى، نادىر ئىلمىي ماقالىلەرنى باھالىشى، پەن - تېخنىكا ساھەسىدىكى مۇنەۋۋەر ئىختىساس ئىگىلىرىنى تونۇشتۇرۇشى، ھەر مىللەت پەن - تېخنىكا خىزمەتچىلىرىنىڭ ئىدىيە - ئەخلاق ساپاسى ۋە كەسىپ ئىلىم سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشى كېرەك.

17 - ماددا پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى ۋە ئۇنىڭ قارىسىدىكى ئىلمىي جەمئىيەتلەر ئىلمىي ئالماشتۇرۇش، ئىلمىي مۇھاكىمە، ئىلمىي تەتقىقات، ئىلمىي ئەدەبىيات نەشرىياتى، ژۇرنال، گېزىت، كىتاب، كىنو - تېلېۋىزىيە ۋە ئۇن - سىن بۇيۇملىرىنى تەھرىرلەش، تەرجىمە قىلىش، نەشر قىلىش ۋە تارقىتىش ئىشلىرىغا يار - يۆلەك بولۇشى كېرەك.

18 - ماددا پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى يېزىلىق (بازارلىق) پەن - تېخنىكا ئومۇملاشتۇرۇش جەمئىيىتى، يېزىلاردىكى كەسىپى تېخنىكا جەمئىيىتى، تەتقىقات جەمئىيىتىنىڭ ئىلغار ئەمەلىي تېخنىكىنى تارقىتىشىغا يار - يۆلەك بولۇپ، ئۇلارنىڭ يېزا ئىجتىمائىيلاشقان مۇلازىملىق سىستېمىسىدىكى رولىنى جارى قىلدۇرۇشى كېرەك.

19 - ماددا ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى ئۆزىنگە قارا ئاشلىق ئىلمىي جەمئىيەتنىڭ كارخانا بىلەن بولغان ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىپ، كارخانا پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، مۇۋاپىق تەكلىپ پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، كارخانىنىڭ تېخنىكا ئۆزگەرتىش ۋە ئۈسكۈنە يېڭىلىشىغا، ئىلمىي باشقۇرۇش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشىگە، تېخنىكا تەرەققىياتىغا تۈرتكەبولۇشى كېرەك.

20 - ماددا پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى دۆلەتنىڭ قانۇن، نىزاملىرىغا خىلاپلىق قىلىپ، پەن - تېخنىكا تەشكىلاتى ۋە پەن - تېخنىكا خىزمەتچىلىرىنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىگە دەخلى - تەرۇز يەتكۈزىدىغان خادىملار بىلەن ئوخشاش تەمىناتتىن بەھرىمەن بولىدۇ.

پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى ياكى ئىلمىي جەمئىيەتلەرنىڭ قوشۇمچە ۋەزىپە ئۆتەيدىغان خادىملىرى دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونلۇق ئالاقىدار بەلگىلىمىلىرى بويىچە، ۋەزىپىسىنى ئۈستۈرۈشى، كەسىپى تېخنىكا ۋەزىپىسىگە تەگلىپ قىلىنىش، ماۋاش - پاراۋانلىق، ئىجتىمائىي سۇغۇرتا قاتارلىق جەھەتلەردە ئۆزى ئىشلەيدىغان ئورۇندىكى باشقا خىزمەتچىلەر بىلەن تەڭ تەمىناتتىن بەھرىمەن بولىدۇ؛ ئۇلارنىڭ پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى ياكى ئىلمىي جەمئىيەتتە قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىسى شۇ كىشىنىڭ سىناش ئارخىپىغا بېرىلىدۇ.

21 - ماددا پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ خىراجەت مەنبەسى:

(1) ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ مەمۇرىي خىراجەت، كەسىپى خىراجەت، ئاساسىي قۇرۇلۇش خىراجىتى ۋە پەن - تېخنىكا ئومۇملاشتۇرۇش خىراجىتى قاتارلىق مەخسۇس خىراجەتلەرنىڭ ئاجرىتىلغان پۇل؛

(2) مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى قانۇنىي ئىگىلەر، شەخسلەر ياكى باشقا تەشكىلاتلارنىڭ ياردىمى، ئىئانىسى؛

25 - ماددا ھەر دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا جەمئىيىتلىرىنىڭ مەمۇرىي خىراجىتى، كەسىپى خىراجىتى تەلەپ دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ مالىيە خام چوتىغا كىرگۈزۈلۈشى ھەمدە ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتقا يارىشا تەدرىجىي كۆپەيتىلىشى؛ ئاساسىي قۇرۇلۇش خىراجىتى تەلەپ دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئاساسىي قۇرۇلۇش پىلانىغا كىرگۈزۈلۈشى كېرەك. ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى پەن - تېخنىكا ئومۇملاشتۇرۇش خىراجىتى سېلىنمىسىغا ئاپتونوم رايونلۇق بەلگىلىمىسى بويىچە كاپالەتلىك قىلىشى ھەمدە ئۇنى يىلمۇ يىل كۆپەيتىشى؛ نامرات رايونلارغا پەن - تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش خىراجىتى جەھەتتە ئېتىبار بېرىشى كېرەك.

26 - ماددا ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ ئۆز پۈشتۇلۇقىنى جارى قىلدۇرۇپ، كۆپ خىل شەكىلدىكى ھەقلىق مۇلازىمەتنى قانات يايدۇرۇشغا؛ دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونلۇق ئالاقىدار بەلگىلىمىسى بويىچە ئىلىم ئالماشتۇرۇش فوندى، پەن - تېخنىكا ئومۇملاشتۇرۇش فوندى ۋە مۇكاپات فوندى قاتارلىقلارنى تەسىس قىلىشقا ئىلھام ۋە مەدەت بېرىدۇ.

27 - ماددا پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى ۋە ئۇنىڭ قارىسىدىكى ئىلمىي جەمئىيەتلەرنىڭ مۇلكىنى ھەرقانداق ئورۇن ۋە شەخسنىڭ ئىگىلىۋېلىشقا، ئىشلىتىۋېلىشقا ياكى خالىغانچە يۆتكىشىگە يول قويۇلمايدۇ.

پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى قارىسىدىكى كەسىپى ئورۇن، كارخانا ئورۇنلىرىنىڭ مۇلكىنىڭ تەۋرىلىك مۇناسىۋىتىنى پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ ماقۇللۇقىنى ئالماي تۇرۇپ خالىغانچە ئۆزگەرتىشىگە يول قويۇلمايدۇ.

28 - ماددا پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى خىراجەت چىقىمىدا دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونلۇق ئالاقىدار بەلگىلىمىلىرىنى ئىجرا قىلىشى ھەمدە تەلەپ دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرىنىڭ ئۇقتىسادىي تەپتىشلىكىنى ۋە نازارىتىنى قوبۇل قىلىشى كېرەك.

29 - ماددا ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتى ۋە پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ خىزمىتىدە ۋە پەن - تېخنىكا پائالىيىتىدە گەۋدىلىك نەتىجە ياراتقان ئورۇن ۋە شەخسلەرنى تەقدىرلىشى ۋە مۇكاپاتلىشى كېرەك.

30 - ماددا ھەرقانداق ئورۇن ياكى شەخس تۆۋەندىكى قىلمىشلارنىڭ بىرىنى سادىر قىلسا، ئالاقىدار تارماق مەمۇرىي چارە - كۆرىدۇ؛ ئۇقتىسادىي زىيان يەتكۈزگەن قىلمىشلارنىڭ تۆلەم تۆلەشكە بۇيرۇيدۇ؛ جىنايەت شەكىللەندۈرگەنلەرنىڭ جىنايى جاۋابكارلىقى قانۇن بويىچە سۈرۈشتۈرۈلىدۇ:

(1) پەن - تېخنىكا خىزمەتچىلىرىنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىگە دەخلى - تەرۇز يەتكۈزۈش؛

(2) پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى ۋە ئۇنىڭ قارىسىدىكى تەشكىلاتنىڭ ناسىنى سۇيىئىستېمال قىلىپ، يامان ئاقىۋەت پەيدا قىلىش؛

(3) پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى ۋە ئۇنىڭ قارىسىدىكى پەن - تېخنىكا تەشكىلاتىنىڭ خىزمەت ۋە پائالىيەتنى قانۇن بويىچە قانات يايدۇرۇشىنى قانۇنسىز چەكلەش؛

(4) خىزمەت ھوقۇقىدىن كەلسە - كەلمەس پايدىلىنىپ، پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ خىزمىتىگە كاشىلا قىلىش؛

(5) پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ خىراجىتىنى خىيانەت قىلىش ياكى ئىشلىتۇۋېلىش، قىسىپ قېلىش، تۇتاپ قېلىش؛

(6) پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ ۋە ئۇنىڭ قارىسىدىكى تەشكىلاتنىڭ مۇلكىنى ئىگىلۇۋېلىش ياكى قانۇنسىز يۆتكەش؛

(7) پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىگە دەخلى - تەرۇز يەتكۈزىدىغان باشقا قىلمىشلار.

31 - ماددا پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ خىزمەتچىلىرىدىن خىزمەتتە بەرگۈالىق قىلىپ دۆلەت ۋە جەمئىيەتكە زىيان كەلتۈرگەنلەرگە شۇ كىشى ئىشلەيدىغان ئورۇن ياكى ئالاقىدار تارماق مەمۇرىي چارە - كۆرىدۇ؛ ئۇقتىسادىي زىيان پەيدا قىلغانلىرىنى تۆلەم تۆلەشكە بۇيرۇيدۇ؛ جىنايەت شەكىللەندۈرگەنلەرنىڭ جىنايى جاۋابكارلىقى قانۇن بويىچە سۈرۈشتۈرۈلىدۇ.

32 - ماددا بۇ نىزام ئېلان قىلىنغان كۈندىن باشلاپ يولغا قويۇلىدۇ.

لى پېڭ يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇملۇق يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا ئىقتىسادىنىڭ سىپىدىكىلەرنى يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا ئىقتىسادىنىڭ سىجىل تەرەققىياتى ئۈچۈن يېڭى تۆھپە قوشۇشقا ئىلھاملاندۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خاڭجۇ، 12-نويابر تېلېگراممىسى. مەملىكەت بويىچە يېزا ئىگىلىكىنى كەڭ دائىرىدە راۋاجلاندۇرۇش بىلەن شۇغۇللانغىنىمىزغا 10 يىل بولدى. بۇ 10 يىلدا غايەت زور نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردۇق، مول تەجرىبىلەرنى توپلىدۇق. بۈگۈن ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، گۇۋۇيۈەن زۇڭلى لى پېڭ بۇ يەردە ئۆتكۈزۈلگەن مەملىكەتلىك يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇملۇق تەرەققىي قىلدۇرۇش خىزمىتى يىغىنىغا تەبرىك خېتى ئەۋەتتى. تەبرىك خېتىدە مەملىكەتتىكى يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇملۇق تەرەققىي قىلدۇرۇش سەپىدە ئىشلەۋاتقان كادىرلار، ئامما يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇملۇق تەرەققىي قىلدۇرۇش سالمىقىنى يەنىمۇ ئاشۇرۇپ، يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا ئىقتىسادىنىڭ سىجىل تەرەققىياتى ئۈچۈن يېڭى تۆھپە قوشۇشقا ئىلھاملاندۇرۇلدى. گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى جاڭ چۈنيۈنمۇ يىغىنغا تەبرىك خېتى ئەۋەتتى. دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى چېن جۇنشىڭ بۈگۈنكى يىغىنغا قاتناشتى.

لى پېڭ زۇڭلىنىڭ تەبرىك خېتىدە مۇنداق دېيىلدى: يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇملۇق تەرەققىي قىلدۇرۇش - دۆلىتىمىز يېزا ئىگىلىكىنىڭ سىجىل، مۇقىم، ساغلام تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىكى ئىستراتېگىيىلىك تەدبىر. 10 يىلدىن بۇيان، يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇملۇق تەرەققىي قىلدۇرۇش ئارقىلىق يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئۈل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشى كۈچەيتىلدى، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئاساسىي ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى ياخشىلاندى. يېزا ئىگىلىكىنىڭ كەسىپلىشىش تەرەققىياتى ۋە يېزا ئىگىلىكىدىكى 2 تۆپ بۇرۇلۇش تېزلىتىلىپ، دېھقانلارنىڭ كىرىمى ئاشتى. يېزىلاردا ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش قۇرۇلۇشىنىڭ قەدىمى تېزلىتىلدى. بۇنىڭ بىلەن دۆلىتىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا ئىقتىسادىنىڭ تەرەققىياتىغا تۆھپە قوشۇلدى.

لى پېڭ زۇڭلىنىڭ تەبرىك خېتىدە ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار، ھۆكۈمەتلەردىن پارتىيە 15- قۇرۇلتىيىنىڭ دۆلىتىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى ۋە يېزا ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇش توغرىسىدىكى ئومۇمىي ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ۋە تەلىپىگە ئاساسەن، يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇملۇق تەرەققىي قىلدۇرۇش خىزمىتىگە بولغان تەشكىلىي رەھبەرلىكنى كۈچەيتىش، ھەرقايسى تارماقلار داۋاملىق زىچ ماسلىشىش، ھەمكارلىشىش، تۇرلۇك سىياسەت، تەدبىرلەرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش، يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇملۇق تەرەققىي قىلدۇرۇش سالمىقىنى ئاشۇرۇش، شۇنىڭ بىلەن بىللە، دېھقانلارنىڭ ئاساسىي قوشۇنلۇق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا ئىقتىسادىنىڭ سىجىل تەرەققىيات ئىستراتېگىيىسىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن يېڭى تۆھپە قوشۇش تەلەپ قىلىندى.

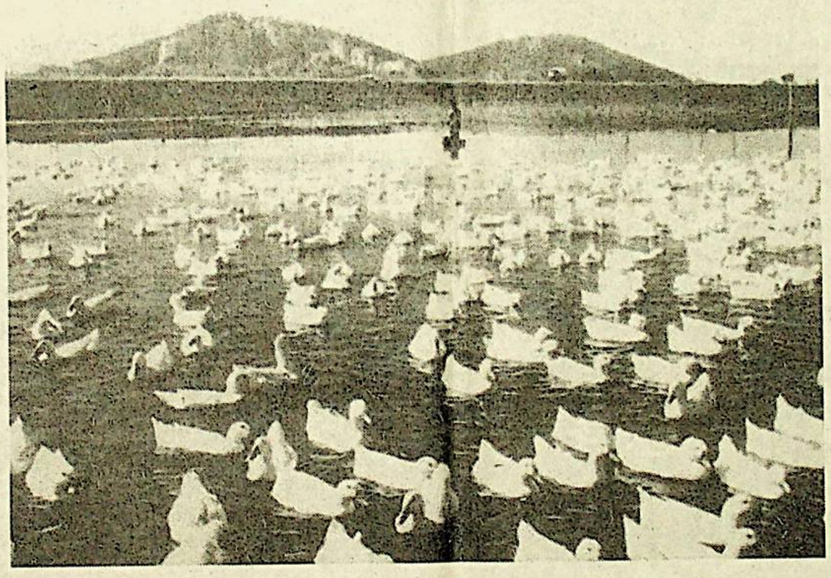

ئۇلۇغچات ناھىيىسى مەركەزلەشتۇرۇپ تۇزەش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، جەمئىيەت ئامانلىقىنىڭ مۇقىم بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلدى

تۇز مۇخبىرىمىز **دولقۇن مۇھەممەت** خەۋىر قىلدۇ: ئۇلۇغچات ناھىيىسى «زەربە بېرىشنى تۇتۇپ دائىرىلەر بويىچە مۇداپىئە كۈرۈش، تەشۋىقاتنى تۇتۇپ ئاممىنى قوزغاش، تەرتىپكە سېلىشنى تۇتۇپ قۇرۇلۇش ئىلىپ بېرىش، تەربىيىنى ئاساس قىلىپ بۇرۇلۇش ھاسىل قىلىش، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى تۇتۇپ تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش» تىن ئىبارەت خىزمەت فاكتورىنى ئەستايىدىل تىزىللاشتۇرۇپ، جەمئىيەت ئامانلىقىنى ئومۇملاشتۇرۇپ تۇزەش تەربىيىسى ۋە قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇش تەربىيىسى ئىلىپ باردى. شىنجاڭدىكى تېررورلۇق، زوراۋانلىق جىنايى ھەرىكەتلەرگە قاتتىق زەربە بېرىش مەزمۇن قىلىنغان سۇرەتلىك كۆرگەزمە ئۆتكۈزدى. ناھىيىدىكى 15 مىڭ 500 دىن ئارتۇق ئىشچى-خىزمەتچى ۋە ئامما كۆرگەزمىنى كۆرگەندىن كېيىن ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى تۇرۇش ئېڭىنى يەنىمۇ كۈچەيتتى. ئاخىرقى نەتىجىدە، ناھىيىدە 1996-يىلى ئاساسەن جەمئىيەت ئامانلىقىغا خەتەر يەتكۈزىدىغان ئىشلار كۆرۈلمىدى.

دۆلىتىمىزدە پوچتا رايونى مەركىزىي ئىدارىسى يېڭى تۈزۈلمىسى ئورنىتىلىشقا باشلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئېھتىياجىغا ئاساسەن، دۆلىتىمىز 40 نەچچە يىلدىن بۇيان قوللىنىلىپ كەلگەن ئەنئەنىۋى پوچتا تۈزۈلمىسى زور دەرىجىدە ئىسلاھ قىلىندى. پوچتا كەسپى ھەرىكىتى ئۈنۈمىنى ئۆستۇرۇش، 21-ئەسىرنى نىشانلاپ زامانىۋىلاشقان پوچتا تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش ئۈچۈن پوچتا-تېلېگراف مىنىستىرلىكى مەملىكەت مىقياسىدا پوچتا رايونى مەركىزىي ئىدارىسى قۇرۇش يېڭى تۈزۈلمىسىنى يولغا قويۇشقا باشلىدى.

ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ ۋە پوچتا-تېلېگراف ئىسلاھاتىنىڭ چوڭقۇرلىشىشىغا ئەگىشىپ، دۆلىتىمىزنىڭ پوچتا ئالاقىسىدە زور كەسىپلەر كۆپ خىل كەسىپكە تەرەققىي قىلدى، قول ئىشلىرى كۆپ بولغان سىجىل ئەمگەك قىلىش، ئۈچۈرلىشىشقا، ئېلېكترلىشىشقا راۋاجلاندى. مۇشۇ تەرەققىياتقا ماسلىشىپ، پوچتا ئالاقىسى خىزمىتىدە ساقلىنىۋاتقان سۇرئەت ئاستا بولۇش، ئۇنۇملۇمى تۆۋەن بولۇشتەك ئەھۋاللارنى توگىتىش ئۈچۈن، پوچتا-تېلېگراف مىنىستىرلىكى پوچتا ئىشلىرى ئىلمىي تەتقىقاتىنى كۈچەيتىمەكچى بولۇپ جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسىدىكى ئالىملارنى ئىلىم-پەن ئۆتكىلىگە ھوجۇم قىلىشقا ئۇيۇشتۇردى، خەت-چەكلەرنى ئايرىش ماشىنىسى، پوسۇلكىلارنى ئايرىش ماشىنىسى قاتارلىق پۈتۈن بىر يۇرۇش ئىلغار، يېڭى پوچتا ئۇسكۇنىلىرىنى تەتقىق قىلىپ، مۇۋاپىقلەشتۈلگەن ياساپ ئىشلەپچىقىرىش ئۈسكۈنىلىرىنى ئىشلىتىپ، پوچتا ئالاقىسىدە زور كۆلەمدە ئىلغار تېخنىكا قوللىنىلىدىغان بولدى. ھازىر دۆلىتىمىزنىڭ پوچتا ئالاقىسىدە ئاساسەن يېڭى تۈزۈلمىسى ئورنىتىلىپ بولدى.

لوگەن مەملىكەتلىك خەت-چەك، ئەرزىيەت ئىدارىلىرى باشلىقلىرى يىغىنىنىڭ ۋەكىللىرى بىلەن سۆھبەتلەشكەندە مۇنداق دېدى:

خەت - چەك، ئەرزىيەت خىزمىتىنى ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ۋە ھۆكۈمەتلەرنىڭ مۇھىم ئىشلار كۈنتەرتىپىگە قويۇش لازىم

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 12-نويابر تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسىنىڭ ئەزاسى، شۇجىچۇنىڭ شۇجىسى، دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى، قوشۇمچە گوۋۇيۈەننىڭ باش كاتىپى لوگەن بۈگۈن مەملىكەتلىك خەت-چەك، ئەرزىيەت ئىدارىلىرى باشلىقلىرى يىغىنىنىڭ ۋەكىللىرى بىلەن سۆھبەتلەشكەندە مۇنداق دېدى: پارتىيىمىز خەلقنىڭ پارتىيىسى، خەلق ئارىسىدا يىلتىز تارتقان، ئۇ خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىدۇ. خەت-چەك، ئەرزىيەت خىزمىتى - پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ مۇھىم خىزمىتى، خەت-چەك، ئەرزىيەت مەسىلىرىنى مۇۋاپىق بىر تەرەپ قىلىش-قىلماسلىق پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ خەلق ئارىسىدىكى ئوبرازىغا، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ ئامما بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىگە، جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىغا، شۇنداقلا ئىقتىساد ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتقا بىۋاستە تەسىر كۆرسىتىدۇ. شۇڭا يېڭى دەۋردە خەت-چەك، ئەرزىيەت خىزمىتىدە ئىسلاھاتنىڭ، تەرەققىياتنىڭ، مۇقىملىقنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىشنى مۇھىم ئىش سۈپىتىدە تۇتۇش لازىم.

ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ۋە ھۆكۈمەتلەر يېڭى ۋەزىيەتتە خەت-چەك، ئەرزىيەت خىزمىتىدە پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ مۇھىم ئىشلار كۈنتەرتىپىگە قويۇپ، خەت-چەك، ئەرزىيەت خىزمىتىنىڭ ئىسلاھات، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغداش جەھەتتىكى رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش كېرەك؛ خەلق ئامىمىزنىڭ جانجان مەنپەئىتىگە مۇناسىۋەتلىك ھەر خىل مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا ھەل قىلىپ، خەت-چەك، ئەرزىيەت خىزمىتىنىڭ سىياسىي ئەۋزەللىكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش، ئاممىغا ئومۇمىيۈزلۈك كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان جەمئىيەتتىكى ھەر خىل قىزىق نۇقتا مەسىلىلەرنى مۇۋاپىق بىر تەرەپ قىلىپ، ئىسلاھات، تەرەققىيات ئۈچۈن مۇقىم ئىجتىمائىي مۇھىت يارىتىش لازىم؛ خەت-چەك، ئەرزىيەت خىزمىتىنى ئىشلەيدىغان كادىرلار قوشۇننىڭ قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىش ۋە كۆڭۈل بۆلۈش لازىم. مەملىكىتىمىزدىكى خەت-چەك، ئەرزىيەت خىزمىتىنى ئىشلەيدىغان كادىرلار ئېسىل ئەنئەنىگە ئىگە، يۇقىرى ساپالىق، ئالاھىدە جەڭگىۋار قوشۇن. ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ۋە ھۆكۈمەتلەر ئۇلارنى ئاسرىشى، ئۇلارغا كۆڭۈل بۆلۈشى ۋە مەدەت بېرىشى، ئۇلارنىڭ سىياسىي جەھەتتە ئۆسۈپ يېتىلىشىگە، خىزمەت، تۇرمۇش شارائىتىنى ياخشىلاشقا كۆڭۈل بۆلۈشى لازىم. خەت-چەك، ئەرزىيەت ئىشلىرى خىزمىتىنى كۈچەيتىشكىلا بولىدۇكى، ئاجىزلاشتۇرۇپ قويۇشقا بولمايدۇ.

> ئەنخۇي ئۆلكىسىنىڭ لۈجياڭ ناھىيىسى ياڭلىۋ پېزىسى ئەنگلىيىنىڭ داڭلىق ئۆردەكنى كىرگۈزۈپ، ئۆز پېزىسى ۋە قوشنا پېزىلاردىكى دېھقانلارنى باقمچىلىق بىلەن بېيىشقا يېتەكلىدى.
>
> سۈرەتتە: دېھقان جۇيۈگۈلىن باققان 1000 دىن كۆپرەك ئۆردەك.
>
> **جۇيۈدۇك، ژوگۇيشيۇ فوتوسى**

ئاشلىق، پاختىدىن مول ھوسۇل ئېلىش

(بېشى 1 - بەتتە)

ئاشلىق، پاختىدىن مول ھوسۇل ئېلىشنى بىتەكچى قىلغان يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشى خىلمۇخىل قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، داۋاملىق چوڭ قەدەملەر بىلەن ئىلگىرىلىدى. ئاشلىق پارتىيىنىڭ 15 - قۇرۇلتىيى ئېچىلغاندىن كېيىن، تارباغاتاي ۋىلايەتلىك پارتكوم، مەمۇرىي مەھكىمىنىڭ رەھبەرلىرى بولداش جيالۇ زېمىنىنىڭ دوكلاتىنى ئوگىنىش جەريانىدا يېزا ئىگىلىكىدىن مول

مەركىزىي ئىدارىسى قۇرۇش بېگى توزۇلمىسىنى يولغا قويۇشقا باشلىدى.

ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ ۋە پوچتا-تېلېگراف ئىشلىتىشنىڭ چوڭقۇرلىشىشغا ئەگىشىپ، دۆلتىمىزنىڭ پوچتا ئالاقىسىدە زور ئۆزگىرىش بولدى: پوچتىنى ھۆكۈمەت مونوپول قىلىش پوچتىدا شىركەتلىشىش، كارخانىلىشىش، سودىلىشىشقا ئۆزگەردى؛ ئەنئەنىۋى

****

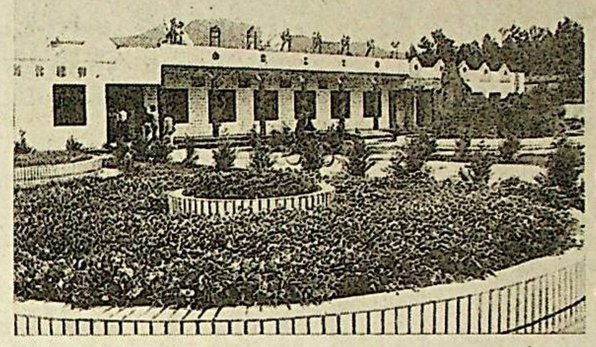

كۇنەس ناھىيىسىنىڭ تۇرگىن دېھقانچىلىق مەيدانى ھەر يىلى مەبلەغ سېلىپ، مەدەنىيەت، مائارىپ، ساقلىقنى ساقلاش شارائىتىنى ياخشىلاپ، مەيدانىنىڭ قىياپىتىنى يېڭىلىدى.

سۈرەتتە: 800 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ ئۆزگەرتىپ ياسالغان ئىشچى-خىزمەتچىلەر مەدەنىي مەشغۇلات مەركىزى.

ئۇيغۇر مۇخبىرىمىز **ۋالىك يەڭجىيې** فوتوسى

خىزمەتكە بولغان رەھبەرلىكنى ھەققىي كۈچەيتتى. توقسۇ توك بىلەن تەمىنلەش شىركىتى ئاپتونوم رايونلۇق ئېلېكتر - ئېنېرگىيە شىركىتى ۋە ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ياردىمى ۋە قوللاپ- قۇۋۋەتلىشى ئارقىسىدا پۈتۈن ناھىيە بويىچە توك بولمىغان 1 مۇ كەنت بولماسلىقتەك نىشاننى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن، يىل بېشىدىن تارتىپلا ئەتراپلىق پىلان تۈزۈپ، قەدەمنى پۈختا ئالدى، ئاپتونوم رايون ۋە ناھىيىنىڭ مالىيە جەھەتتىكى قوللىشىنى قولغا كەلتۈرۈش، بانكىدىن قەرز ئېلىش قاتارلىق ئۇسۇللاردىن پايدىلىنىپ بۇ يىل جەمئىي 4 مىليون 300 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، ناھىيە بويىچە 119 مەۋرىي كەنت ئىچىدىكى تېخى توك يەتكۈزۈلمىگەن 18 كەنتكە توك يەتكۈزۈش قۇرۇلۇشىنى ئومۇميۈزلۈك پىلانلاپ ئىش باشلىغاندى. توك بىلەن تەمىنلەش شىركىتىدىكى ھەر مىللەت ئىشچى-خىزمەتچىلەر يازنىك تومۇز ئىسسىقلىرىغا قارىماي، ھەر بىر تېخنىكىلىق ئۆتكەلنى چىڭ تۇتۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارغا بەخت- سائادەت كەلتۈرىدىغان بۇ زور قۇرۇلۇشنى سان ۋە سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىش ئاساسىدا ئوبدان ئورۇندىشىغا تىرىشتى.

ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ زىچ ھەمكارلىشىشى ۋە توقسۇ توك بىلەن تەمىنلەش شىركىتىنىڭ

توقسۇ ناھىيىسىدە 95% تىن ئارتۇق دېھقان، چارۋىچى ئائىلىسىگە توك يەتكۈزۈلدى

ئۇيغۇر مۇخبىرلىرىمىز **ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم، دولقۇن مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل دۆلەت بايرىمىدا توقسۇ ناھىيە تاشئېرىق يېزىسىنىڭ بەشتوما، تامتوغراق، لەڭگەر قاتارلىق 6 كەنتىدىكى 1000 دىن ئارتۇق دېھقان ئائىلىسىدە ئېلېكتر چىراغلىرى چاقناپ، ئۇلار ئەلىساقتىن بۇيان ئىشلىتىپ كېلىۋاتقان قارا چىراغ بىلەن مەڭگۈگە خوشلاشتى. بەشتوما كەنتىدىكى يېشى 70 تىن ھالقىغان يۈسۈپ بوۋاي ھاياجانلانغان ھالدا مۇنداق دېدى: «بۇ ئۆمرۈمدە ئېلېكتر چىرىغىنىڭ ئۆز ئۆيىدە يورۇغانلىقىنى كۆرەلمەيدىغان ئوخشايمەن، دەپ ئويلايتتىم، مانا بۈگۈن كومپارتىيە «سوتسىيالىزمنىڭ نۇرى»نى ئائىلىمىزگە يەتكۈزۈپ بەردى».

توقسۇ ناھىيىسى بۇ يىل دېھقان، چارۋىچىلارنى ھاللىق سەۋىيىگە يەتكۈزۈشتە كەم بولسا بولمايدىغان مۇھىم ئامىللارنىڭ بىرى بولغان يېزىلارنىڭ توك مەسلىسىنى ھەل قىلىشقا قەتئىي ئىرادە باغلاپ، بۇ

دىن ئارتۇق ئىشچى-خىزمەتچى ۋە ئاممانى كۆرگەزمىنى كۆرگەندىن كېيىن ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى تۇرۇش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈردى. بۇنىڭ بىلەن ناھىيىنىڭ ئىجتىمائىي مۇھىملىقى ئىلگىرى سۈرۈلۈپ، جەمئىيەت كەيپىياتى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى. ئىستاتىستىكىغا قارىغاندا، بۇ يىل 1-ئايدىن 8-ئاينىڭ 20-كۈنىگىچە بۇ ناھىيىدە جىنايى ئىشلار دېلولىرى ۋە ئامانلىق ساقلاش دېلولىرىنىڭ يۈز بېرىش نىسبىتى ئۆتكەن يىلىنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 40% ۋە 30% تۆۋەنلىگەن.

قىلىش، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى تۆتۈپ تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش» تىن ئىبارەت خىزمەت فاكتورىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، جەمئىيەت ئامانلىقىنى مەركەزلەشتۈرۈپ تۇرمىش خىزمىتىدە ئۇنۇم ھاسىل قىلدى.

ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى مەركەزلەشتۈرۈپ تۇرمىش خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىش ئۈچۈن 1- قول باشلىق مەسئۇللۇقىدا ناھىيە، يېزا، كەنتلەردە مەركەزلەشتۈرۈپ تۇرمىش خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇردى ۋە بۇ خىزمەتكە 133 كادىرنى مەخسۇس ئاجراتتى. يېزا-بازارلاردىكى ساقچىخانا، خەلق قوراللىق بۆلۈمگە يېگىدىن 79 كادىر-ساقچى تولۇقلاپ، ئۇلارنىڭ قوشۇن قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتتى. تۇرلۇك تەشۋىقات ۋاستىلىرىدىن پايدىلىنىپ ۋەزىيەت تەربىيسى،

ئىشلەپچىقىرىشى خىلمۇخىل قېينىچىلىقلارنى يېڭىپ، داۋاملىق چوڭ قەدەملەر بىلەن ئىلگىرىلىدى. ئاشلىق ئومۇمىي ھوسۇلىنىڭ 650 مىڭ تونىنغا يېتىپ، ئاشلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىش يولغا قويۇلۇشتىن ئىلگىرىكى 1994 - يىلىدىكىدىن 48% ، پاختا ئومۇمىي ھوسۇلىنىڭ 56 مىڭ تونىنغا يېتىپ، پاختىدىن مول ھوسۇل ئېلىش يولغا قويۇلۇشتىن ئىلگىرىكى 1994 - يىلىدىكىدىن 60% ئاشىدىغانلىقى، يىللىق گۆش مىقدارىنىڭ 90% ئاشىدىغانلىقى مۆلچەرلەنمەكتە.

مەھكىمىنىڭ رەھبەرلىرى يولداش جياڭ زېمىننىڭ دوكلاتىنى ئۆگىنىش جەريانىدا يېزا ئىگىلىكىدىن مول ھوسۇل ئېلىش ئىشىنى داۋاملىق يۆكسەلدۈرۈش، چېكرا ئېغىزلىرىغا ئىگە بولۇشتەك ئۇستۇنلۇكتىن تولۇق پايدىلىنىپ تاشقى پىرىۋوت يارىتىدىغان يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش، كەسىپ ۋە مەھسۇلات قۇرۇلمىسىنى يەنمۇ ياخشىلاپ، مەھسۇلاتلارنى ۋاستە قىلىپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ كەسىپلىشىش مۇساپىسىنى تېزلىتىشتىن ئىبارەت يېڭى كۆرەش نىشانىنى بېكىتتى.

سىمسىز چاقىرغۇ ئاپپاراتى

ئابدۇكېرىم ئىسمائىل

ساۋات

سىمسىز چاقىرىش - تېلېفون ۋە سىمسىز چاقىرىش سىستېمىسى بىلەن ئىشقا ئاشۇرۇلىدىغان ئالاقىلىشىش شەكلى بولۇپ، چاقىرىش ئىستانسىسى سىمسىز تېلېگراف ئاساسىي پونكتى ئارقىلىق چاقىرىلغان ئۇچۇرلارنى تارقىتىش، قوبۇل قىلىش رولىنى ئويناپىدۇ. جۇملىدىن چاقىرىلغۇچى چاقىرغۇ ئېكرانى ئارقىلىق ئۇچۇرغا ئىگە قىلىنىدۇ.

ھازىرقى سىمسىز چاقىرىش كەسپىنىڭ ئىنگلىزچە ئاتىلىشى «كىچىك مالاي» سۆزىدىن كەلگەن. چاقىرغۇنىڭ جۇڭگودىكى ئاممىباپ ئاتىلىشى «BP ئاپپاراتى» بولۇپ، بۇ نام ئۇنىڭ ئاۋازى ۋە شەكلىگە قاراپ قويۇلغان.

چاقىرغۇ ئاپپاراتىنىڭ تېپى ئاساسەن 3 كە بۆلۈنىدۇ.

1- رەقەملىك ئاپپارات. بۇ چاقىرغۇچىنىڭ ئىسىم - فامىلىسى، جىنسى، تېلېفون نومۇرى ۋە ئاددىي ئۇچۇرنى سان ئارقىلىق خرۇستال ئېكرانىدا كۆرسىتىدۇ.

2- يېزىقلىق ئاپپارات. چاقىرغۇچى يەتكۈزمەكچى بولغان ئۇچۇرلارنى خرۇستال ئېكرانىدا خەت ئارقىلىق بۇاستە كۆرسىتىدۇ. 60 تىن 200 خەتكىچىلىك ئۇچۇرنى سىغدۇرالايدۇ.

3- ئاۋازلىق ئاپپارات. بۇ چاقىرىش مەزمۇنىنى تىل شەكلىدە يەتكۈزۈپ بېرەلەيدۇ.

سىمسىز چاقىرىشنىڭ تۈرلىرى تۆۋەندىكىچە:

1- ئادەتتىكى چاقىرىش. چاقىرىش ئۇچۇرى ئادەتتىكىچە تارقىتىلىدۇ.

2- ئالدىن چاقىرىش. چاقىرغۇچى چاقىرىش ئۇچۇرىنى ئالدىن تارقىتىشنى تەلەپ قىلسا، چاقىرىش ئىستانسىسى تارقىتىدىغان نۇرغۇن ئۇچۇرلار ئىچىدە بۇ ئۇچۇرنى ئالدىن تارقىتىدۇ.

3- تەكرار چاقىرىش. چاقىرغۇچىنىڭ تەلىپى بويىچە بىر نەچچە مىنۇتتىن كېيىن يەنە تەكرار چاقىرىدۇ.

4- جىددىي چاقىرىش. چاقىرغۇچى جىددىي ئىش بىلەن چاقىرىلغۇچىنى تېز چاقىرىپ بېرىشنى تەلەپ قىلغاندا، چاقىرىش ئىستانسىسى چاقىرىلغۇچىنىڭ چاقىرغۇ ئاپپاراتىغا ئادەتتىكچە ئوخشىمايدىغان ئاۋاز تارقىتىپ، چاقىرىلغۇچىنىڭ دىققىتىنى قوزغايدۇ. جۇملىدىن بۇ ئۇچۇرنى باشقا ئۇچۇرلارنىڭ ئالدىدا تارقىتىدۇ.

5- ئىستانسىسغا چاقىرىش. چاقىرغۇچى يەتكۈزمەكچى بولغان ئۇچۇر بەك مۇرەككەپ بولۇپ، چاقىرىلغۇچى بۇ ئۇچۇردىن خەۋەردار بولۇش ئۈچۈن چاقىرىش ئىستانسىسى ئارقىلىق ئالاقىلىشىش زۆرۈر بولسا، چاقىرىش ئىستانسىسى چاقىرىلغۇچىنىڭ چاقىرغۇسىغا ئىستانسىسغا تېلېفون قايتۇرۇش سىگنالى تارقىتىدۇ. چاقىرىلغۇچى چاقىرىش ئىستانسىسغا تېلېفون بېرىش ئارقىلىق بۇ خىل مۇرەككەپ ئۇچۇردىن خەۋەر تاپالايدۇ. دېمەك، بۇنداق چاقىرىش ئۇسۇلى سىزگە ئىنتايىن قولايلىق يارىتىپ بېرىدۇ.

6- سۆز قالدۇرۇپ چاقىرىش. ئابونىت چاقىرىش ئىستانسىسغا مەلۇم ئۇچۇرنى چاقىرىلغۇچىغا يەتكۈزۈپ قويۇشنى تەلەپ قىلسا، چاقىرىش ئىستانسىسى بۇ ئۇچۇرنى ساقلاپ قويۇپ، چاقىرغۇ ئاپپاراتى ئارقىلىق چاقىرىلغۇچىغا بۇ ئۇچۇرنى دەرھال يەتكۈزىدۇ.

7- كۆرسەتمە بويىچە چاقىرىش. چاقىرىش ئىستانسىسى چاقىرغۇچى ئۆزى بېكىتكەن ۋاكالەت نومۇر ياكى يېزىقنى تارقىتىدۇ. چاقىرىش ئىستانسىسى بۇنىڭ مەنىسىنى سورىمايدۇ ھەم چاقىرىلغۇچىغا چۈشەندۈرۈشكىمۇ مەسئۇل بولمايدۇ.

8- بەلگىلىك ۋاقىتتا چاقىرىش. ئەگەر چاقىرغۇ ئىگىلىرى مەلۇم ئالاھىدە ئەھۋالدا بەلگىلەنگەن ۋاقىتنى (يېغىن ۋاقتى، سەپەر ۋاقتى قاتارلىقلارنى) سەمگە سېلىپ قويۇشنى ئىلتىماس قىلسا، چاقىرىش ئىستانسىسى بىر نەچچە سېكۇنت ئۇزاقراق ئاۋاز سىگنالى تارقىتىپ چاقىرغۇ ئابونىتىنىڭ سەمگە سېلىپ قويىدۇ. بۇنىڭدىن باشقا توپ چاقىرىش، گۇرۇپپىلاپ چاقىرىش قاتارلىق چاقىرىش تۈرلىرىمۇ بار. بۇ كەسىپتىن تولۇق پايدىلىنىپ تېخىمۇ كۆپرەك مەنپەئەتلىنىشىگىزنى ئۈمىد قىلىمەن.

ئىككى غەزەل

روزى سايىت

ئاۋۇيدىغان بولسا . . .

بىقىندا مەملىكەت بويىچە «خەلقنى رازى قىلغان دۆلەت مەمۇرى» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشكەن 10 نەپەر بولداش مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىدا يۈتۈن مەملىكەتكە تونۇشتۇرۇلدى. ئۇلارنىڭ تارىسىدا مەن تونۇيدىغان خوتەن ناھىيىسى بوزاق بېزىسىنىڭ باشلىقى مەمتىمىن قادىر تېلېۋىزور ئېكرانىدا كۆرۈنگەندە ماۋۇلارنى ئويلاپ قالدىم:

سېنىڭدەك بىزنى خۇش قىلغان چاكار ئاۋۇيدىغان بولسا،
نىگارىغا كۆيۈمچان دىلىپكار ئاۋۇيدىغان بولسا.

نە غەم بىزگە بۇ «نامرات، كەمبەغەل» ئاتلىق ئاھانەتتىن،
دىيانەت - پاكلىقى چىڭ تۆھپىكار ئاۋۇيدىغان بولسا!

ئەجىر - تەر، تۆھپىدە چۆللەر ئېسىل گۈلزارغا ئايلانمىش،
سېخىي ھاتەمگە ئوخشاش ئەر - پىداكار ئاۋۇيدىغان بولسا...

ياشا سەركە! چىقتىڭ سەن ئىشەنچ تەختىگە - يۈكسەككە،
(چىقار كۆپ سەركىلەر تەشۇنق - جاكار ئاۋۇيدىغان بولسا.)

ئۆزىنى ئەل - ئاۋامدىن قويىدى كەم ئۇستۇن قالار پەستە،
شۇ بەس، تاۋى - تەۋەززۇ① سى «پاكار» ئاۋۇيدىغان بولسا.

قېنى، دوپپاڭنى قوي ئالدىڭغا ئەي زات، ئېمتىيازلىق سەن،
دېگىن: ھالىم نەدۇر نەپسى شكار ئاۋۇيدىغان بولسا؟

پېقىرمۇ بىر سوئال قويسۇن: قاچان مەقسەت - مۇراد ھاسىل،
سېنىڭدەك «مەن»گە ئامراق ناۋكار ئاۋۇيدىغان بولسا؟

قېنىن - مۇشكۈل «تۆۋەن باسقۇچ»نى بىر پەللىگە ئېگىزلەتمەك،
ئىشىدىن ئەلگە نەپ يۇقماس بىكار ئاۋۇيدىغان بولسا...

ئاسانمۇ ئەي يارەنلەر دىلغا ياقماق، يۈرتنى خۇش قىلماق،
پەقەر مەدھىيىگە تەبيار يار - «چاكار» ئاۋۇيدىغان بولسا!...

ياشسۇن

ئەۋۋىلى ئىشلەپ، كېيىن سۆزلەيدىغانلار ياشسۇن،
«ھەق ئەمەلدە» - نەق شۇنى كۆزلەيدىغانلار ياشسۇن.

پاختىنى غۇزىدىن ئايرىيالماسقا لەنەت!
يېپنى تارتىپ چاقتا خام - بۆزلەيدىغانلار ياشسۇن.

بەرسە ئەمچەك «گاچ!» قىلىپ چىشلەيدىغان نامەرد يوقاپ!
ئەجرىنى سۈت ھەققىنىك تۆزلەيدىغانلار ياشسۇن.

ئەلنى قانغىر قاقشىتىپ ئۆتكەنگە يامغۇر قەھرىمز
«خەلق مانا يار، مەن ئانا ئۆز» دەيدىغانلار ياشسۇن!

ياشسۇن مېھرۇ - ئادالەت كۆيۈنۈش غەمخانىلىق
يۈرتنى باي قىلماق غېمىنى يەيدىغانلار ياشسۇن.

① تەۋەززۇ - كىچىك پىئىل، كەمتەر.

ۋەتەن ئىشقىدا كۆيگەنلەر

نۇمەر ئىسائىل

سەپەردە چەكسىمۇ كۈلپەت ۋەتەن ئىشقىدا كۆيگەنلەر،
بىلەر دەپ بۇنى شان - شۆھرەت ۋەتەن ئىشقىدا كۆيگەنلەر.

پەلەككە ياڭرىتىپ سۆيگۈ - مۇھەببەت كۈيى - ناۋاسىنى،
بېغىشلار ئەلگە كۈچ - قۇدرەت ۋەتەن ئىشقىدا كۆيگەنلەر.

ئىناقلىق ھەمدە بىرلىكنى قەدىرلەپ ئۆز جېنىدىنمۇ،
ئۈيۈشۈپ ئۇرغۇتار جۇرئەت ۋەتەن ئىشقىدا كۆيگەنلەر.

ھايات گۈلزارىنى پۈركەپ ھېسابسىز گۈل، چېچەكلەرگە،
ئەجرىدىن تاپقۇسى بەركەت ۋەتەن ئىشقىدا كۆيگەنلەر.

قىلار ئالەمچە ئىشلارنى شجائەتكە تولۇپ ھەردەم،
سۆيەر چىن قەلبىدىن مېھنەت ۋەتەن ئىشقىدا كۆيگەنلەر.

جاپا چەكمەكنى ئەل - يۇرتچۇن سېزىپ چەكسىز ھۇزۇر - راھەت،
كۆيۈپ ئەلگە قىلار خىزمەت ۋەتەن ئىشقىدا كۆيگەنلەر.

ئەقىدە چىن ۋاپادارلىق يولىدا جان پىدا ئەيلەپ،
تىكەر جان بولسىلا پۈرسەت ۋەتەن ئىشقىدا كۆيگەنلەر.

دىيانەت ھەمدە پاكلىقنى قېنىغا سىڭدۈرۈپ مەڭگۈ،
يېتىلدۈرگەي ئېسىل خسلەت ۋەتەن ئىشقىدا كۆيگەنلەر.

مۇقەددەس نامى، ئوبرازى تۇرار چولپان كەبى چاقناپ،
قۇچار چەكسىز شەرەپ ھۆرمەت ۋەتەن ئىشقىدا كۆيگەنلەر.

زېمىن ۋە ئادەم

جاسارەت تاش

زېمىن نېمە؟ ئادەم نېمە؟ بىلەمسەن؟
مايتاغ، بەردىنك قەز - ئوغلۇڭغا قانات - پەر،
ئېرىشتۇرگەن جەننەت كەبى سىياقتا

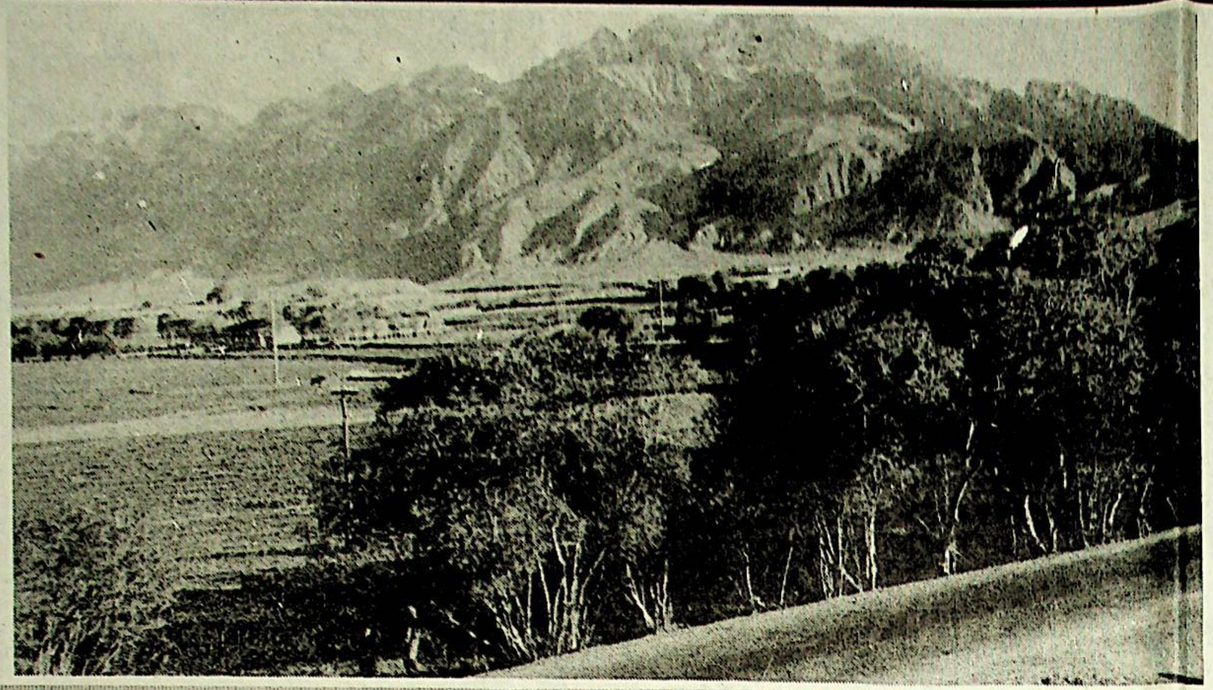

ئالغىق مەھەللە

ئۆركەش چاپپار فوتوسى

ياشلىققا

مۇھەممەتجان سادىق

ھەي - ھەي ... بالا،
ماڭغان يولۇڭغا قارا!
(ئۇيغۇر خەلق ماقالى)

1

جارانگلايدۇ قولۇمدا
ئالتۇن تارىلىق راۋابىم.
ئېھ، ياشلىق،
ناخشا ئېيتىمەن ساڭا بېغىشلاپ.
قېرىدىم ...
بېشىمدا ئاپئاق قىراۋ،
تاكى سەن ئاڭلىغىچە
توختىماي ئېيتىمەن ناخشامنى
يېنىش - يېنىشلاپ! ...

2

بىر چاغلار ...
مەنمۇ ياش ئىدىم.
ياشلىقىم بۇگۈن ماڭا
قىزىرىپ ئاتقان تاڭلاردەك
تولىمۇ قىسقا تۇيۇلدۇ ...
بىلەمسەن، ياشلىق گويا
باھار كۈنلىرى
شارقىراپ ياغقان ئۆتكۈنچى يامغۇردەك
بىردەملا قۇيۇلىدۇ ...
ئاھ، ياشلىق شۇنچىلىك قىسقا،
شۇنچىلىك قىسقا،

ۋاھ لېكىن، ئۆزىنى تۇتالماي
ھەريان چاپقان
تاي - ئۇلاقتا ...
سەن يېڭى يول پەللىسىدە تۇرغان يولچى،
سەن ئىرىنقسىز ئىقتىدارىڭغا سۇ،
سەن قانچىلىك ئوخشايسەن
قاياۋاتقان بۇلاقتا ...
سەن ئەۋرىشىم تالدەك زىلۋا،
بايقىمسالىڭ كېتسەن سۈنۈپ،
سەن يېڭىدىن باشلانغان شامال،
بايقىمسالىڭ
ئايلىنىسەن قۇيۇنغا ...
ئاساي، كەلگىنە، ياشلىق،
ئاتام بەرگەن تىلتۇمارنى
ئۆز قولۇم بىلەن
بوينۇڭغا! ...

4

قۇتلۇق ياشلىق!
قەدىرلىسەڭ ئۆزۈڭنى
(ئاتىلار شۇنداق دېگەن!)
سەن گۈزەل داستانىنىڭ مۇقەددىمىسى،
قالىدىغان ...
كۈنلەردىن كۈنلەرگە ...
تاپالمىسالىڭ ئەقىل - ھوشۇڭنى
سەن يامانلىقىنىڭ خاتىمىسى.

كېرىلمىگىن،
كەمتەر بول!
بوگۈنمۇ،
ئەتىمۇ،
ئەل ئوقۇپ زېرىكمەيدىغان
«قۇتادغۇ بىلىگ»تەك
مەنالار خەزىنىسى
دەپتەر بول!
قارىغىنە، ھەسەل ھەرىسى
قانچىلىك پەزىلەتلىك - ھە!؟
جاپادا گۈللەردىن يىغقان بالنى
بېرەر ئادەمگە
شەرتسىز.
مىننەتسىز!...
گۈل يىغىلىپ گۈلشەن بولۇر!
نۇردا ھەممە روشەن بولۇر!
بولماس كۆڭۈل ئالەمدە
زادىلا گۈزەل
گۈلسىز،
نۇرسىز،
زىننەتسىز!...
سەھەر قانچىلىك گۈلكۈن!
بىر يورۇق ھاياتىڭ،
بىر يورۇق ئالەمنىڭ
باشلىنىشىدىن

زېمىن ۋە ئادەم

جاسارەت تاش

زېمىن نېمە؟ ئادەم نېمە؟ بىلەمسەن؟
زېمىن بىلەن ئادەم قانداق باغلانغان؟
ئەلمساقتىن ھازىرغىچە زېمىن، دەپ
نېچۈن سانسىز مەرىنىڭ قەلبى داغلانغان؟
زېمىن مىليون ئەسىر كەڭرى قوينىدا،
ئادەملەرنى بېقىپ قوشقان قاتارغا.
ئىقبالىغا كۆڭۈل بۆلۈپ، ئۇلارنى
ئىگە قىلغان ئېزىز ۋەتەن ـ دېيارغا.
مايتاغ، زېمىن ئاتا قىلغان ۋەتەن سەن،
ئادەملەر ئۈز ياساندۇرغان لۈمەن سەن.

قۇشلار قانداق پەرۋاز قىلار سامادا،
جۇدا بولسا ئەگەر پەردىن ـ قانات‌تىن؟
بوشلۇق ئارا ئۈچۈش نېسىپ بولمىسا،
ئالالامدۇ ھۈزۈر ئەركىن ھاياتتىن؟
تاغ ئۈستىدە بىخ سۈرەلمەس گۈل ـ گىياھ،
توپ ـ توپ بۆلۈت ئاققۇزمىسا ئۇنچە ياش.
شۇ ئۇنچىدىن ئېلىپ مادار ئۈرۈقلار
ھاياتلىقنى تاپار ھەتتا يېرىپ تاش.

مايتاغ، بەرداق قىز ـ ئوغلۇغا قانات ـ پەر،
چۆللىك بوستان بولدى ئۇلار تۆككەچ تەر.

كائىناتنىڭ سىر ـ خىسلىتى ئەزەلدىن
سالدى چەكسىز قىزىقىشنى ئادەمگە.
شۇ خىسلەتنىڭ سېھرىي كۈچى ھېسابسىز
باتۇرلارنى بەخش ئەتتى ئالەمگە.
پېچتا پولات ئېرىپ سۈدەك ئاقمايدۇ
ئوت كۈچىنى كۆرسەتمىسە ناۋادا.
ماتور، ماينىك قۇدرىتىگە تايىنىپ،
ئۇچار ئەچچە تونىنا تۆمۈر ھاۋادا.
مايتاغ سەندە بىر خىل سىرلىق خىسلەت بار،
قىز ـ ئوغلۇغدا ئالەمشۇمۇل قۇدرەت بار.

زور ئىرادە يىلتىز تارتىپ دىللاردا،
پەيدا قىلار يۈكسەك ئارزۇ ـ تىلەكنى.
خىسلەتلەرگە، ھىممەتلەرگە باي ئۇمىد،
ياشارتىدۇ زەئىپلەشكەن يۈرەكنى.
سانسىز ئېرىق، تاغ سۈلىرى قوشۇلۇپ،
ھاسىل قىلغان ئۆركەشلىگەن دەريانى.

. بازار يولىدا (تېز سىزما)

نىجات ھوشۇر سىزغان

ئېرىشتۇرگەن جەننەت كەبى سىياقتا
ئەزىم دەريا قاغجىرغان دۇنيانى.
مايتاغ، بېرىپ بىزگە ئىزگۈ تىلەكنى،
چاتتىك مەھكەم سانسىز چوغدەك يۈرەكنى.

چۆمۈلسىمۇ مەردىلەر شادلىق، غۇرۇرغا،
كىلەچەككە تۇتاشقان يول سالدۇق، دەپ.
بولماس لېكىن قىلچە مىننەت ـ تەمەدە،
كۆك قەھرىدىن ئاينى يۇلۇپ ئالدۇق، دەپ.
چۈنكى ئۇلار ئويلار: زېمىن بولمىسا،
بىزگە ئەدە تۇرسۇن بۇنداق پۇرسەت، دەپ.
ئادەم پەقەت ئۇنىڭ شەپقەت ـ بەھرىدىن
تاپار دائىم يۈكسەك قەدىر ـ قىممەت، دەپ.
مايتاغ، خەلقىڭ كەيدى زەر تاج ھۆرمەتتىن،
تۇرار يىراق مەڭگۈ تەمە ـ مىننەتتىن.

ئۆتسە ئانا جاپا بىلەن بىر ئۆمۈر
پەرزەنت ئۈچۈن بىلمەي ھايات قەدرىنى.
توۋلاپ ۋاپا ناخشىسىنى پەرزەنتلەر
ئاقلىشى شەرت ئۇنىڭ ئۈمىد ـ ئەجرىنى.
مەنزىلىگە يەتمەي تۇرۇپ مەرد كارۋان
ئۆز يولىدىن قايتماس كۆرۈپ خەتەرنى.
چۈنكى، يېتەر ئۇ ھاياتىڭ قەدرىگە
بېسىپ ئۇنداق مۇشەققەتلىك سەپەرنى.
مايتاغ، خەلقىڭ ئۈمىدىگىنى ئاقلايدۇ،
نىشانغا يەتمەي يولدىن قايتمايدۇ!

تۆھپە قاتسام

كۆڭلۈم ئەجەب ھايرايدۇ، تۆھپە قاتسام ئەل ئۈچۈن،
ئىلھاملىرىم قاينايدۇ، تۆھپە قاتسام ئەل ئۈچۈن،

كۆيلەپ شەرەپ ـ شانىمنى، ئۇ بەختلىك يازمىنى،
ياغدا بۇلبۇل سايرايدۇ، تۆھپە قاتسام ئەل ئۈچۈن،

چۆمۈلۈپ نۇر ـ زىياغا، تولۇپ مەزمۇن ـ مەناغا،
ئۈمرۈم گۈلدەك ياشنايدۇ، تۆھپە قاتسام ئەل ئۈچۈن،

ۋۇجۇدۇمغا كۈچ تولۇپ، جاسارىتىم جۇش ئۇرۇپ،
خۇددى سەلدەك يامرايدۇ، تۆھپە قاتسام ئەل ئۈچۈن،

باقسام مەغرۇر ئەتىگە، ھېتىپ ئارمان ۋەسلىگە،
بەختىم كۈلۈپ پارلايدۇ، تۆھپە قاتسام ئەل ئۈچۈن.

قاچ نېرى

يالغان كالامدىن قاچ نېرى، سۇلئىي سالامدىن قاچ نېرى،
ھېجىيىپ نامەرد ساڭا بەرگەن تاتامدىن قاچ نېرى،

ئىككى غەزەل

قابدۇللا ياقۇپ

يۈقىسۇن ئىللەت ساڭا، بولسۇن تىرەك خىسلەت ساڭا،
بۇلغىما جىسمىڭنى ھېچ، چاڭدىن ـ توزاڭدىن قاچ نېرى.

ياشىسالا غەپلەت بىلەن، ئۆتكەي كۈنۈڭ كۈلپەت بىلەن،
قارىنى ئاق دەيدىغان، ئاخمەق ـ نادانىدىن قاچ نېرى.

بىر قاراپلا پوستىغا، ئايلانما ناكەس دوستىغا،
سۈرىتى ئادەمسىياق توگگۇز ـ قاۋاڭدىن قاچ نېرى.

تۆك ئايالمای تەرىنى سەن، تاپقىن ئۇنىڭدىن زەرىنى سەن
ئۆزۈڭچە كەلگەن ھارام، پايدا ـ ھايانىدىن قاچ نېرى.

ئەگەر بەر نېمەتنى كۆپ، قىلغىن ئاڭا ھەممەتنى كۆپ،
ياخشى يولدا مال ھامان، پەيلى ياماندىن قاچ نېرى.

بولمىسالا ھوشيار ـ پەخمەس، قۇرغاي توزاق ـ قاپقان ساڭا
تىلى بال، دىلى زەھەر، ۋەھشي چاياندىن قاچ نېرى.

سەن گۈزەل داستانىنىڭ مۇقەددىمىسى،
قالىدىغان ...
كۆنلەردىن كۆنلەرگە ...
تاپالمىسالا ئەقىل ـ ھوشۇڭنى
سەن يامانلىقنىڭ خاتىمىسى.
سەھەرقەند ئالمىسىدەك
چۈشسەن چۆللەرگە ...
سەن گويا سەھەر ۋاقتى.
تاپسالا يولۇڭنى
باشلىنار سەندىن
ئاپتاپ جۇلالانغان نۇرلۇق كۈندۈز!
تاپسالا قەدىر ـ قىممىتىڭنى
سەن گويا گۈگۈم ۋاقتى.
باشلىنار سەندىن
قاراڭغۇ كېچە ...
قەبرىستانلىقدا
ھەسرىتىڭدىن چېچىلار يۇلتۇز ...
دەپ قويماي، ئوتلۇق ياشلىق،
تۇمارىمدا ئۈچ سۆز بار ـ
ئۈچ ھېكمەت.
ماڭالسالا
خانىتەڭرى سېنىڭ!
بېتەتتى ھېشىمغۇ گۈللىرى يۇلتۇز
زەڭگەر بۆككە،
كۆلۈپ،
ۋىسال قۇچۇپ ئارمانىم مېنىڭ! ...

5

ھەيدەپ ئالتە ئۆچكە
ئۇشت ـ ئۇشتۇڭ ئالمىسۇن ئالەمنى.
كۆككە يەتسەمۇ ھېشىڭ

زىننەتسىز! ...
سەھەر قانىچىلىك گۈلكۈن!
بىر يورۇق ھاياتىڭ،
بىر يورۇق ئالەمنىڭ
باشلىنىشىدىن
بېرەر خۇش خەۋەر!
ئايلانمىغىن ئاھ، قارا قۇيۇنغا!
باشلىغىن، ياشلىق،
باشلىغىن چولپان،
نۇرلۇق بىر كۈندۈز.
ئۇلۇغ بىر سەپەر! ...

6

سەن مۇشۇ تۇپراقتا تۇغۇلدۇڭ،
ئاق سۈت ئېمىپ چوڭ بولدۇڭ...
چاچسۇن قۇياش ئالتۇن نۇرلىرىنى
ۋۇجۇدۇڭ دالاسىدا!
قۇياش يۇرىكىڭ ئوتى،
قۇياش سۆيگۈ ـ مۇھەببەت،
چاقنىسۇن نۇرۇڭ
ئېزىز يۇرت گۈل ـ رەناسىدا! ...
ئانا دىيار بىر ئالتۇن ئۇزۇك،
بولغىن ئۇنىڭ، غۇنچە ياشلىق
چاقنىغان،
زەپ ياراشقان ياقۇت كۆزى! ...
سايراۋاتقان بۇلبۇلدەك سۆيۈپ،
ئاناڭ ياشىغان،
ئاتاڭ ياشىغان
زېمىنغا ئاقالسالا
بىر زۇمرەت ئېقىن بولۇپ،
مانا شۇ بەختىڭنىڭ ئۆزى! ...

7

ناخشا ئېيتتىم،
چىقتى مانا ئۇنۇم ئەۋجىگە،
ياشلىق ساڭا
تۆكۈپ مېھرىمنى،
غېمىڭدا كۆيمەن خۇددى چىراغدەك.
ئاڭلىدىڭمۇ
يۇرىكىمنىڭ قات ـ قېتىدىن
ئۇرغۇپ چىققان شېئىرمنى! ...
گۈزەل ياشلىق!
سەن كۆچۈڭنىڭ باردا
دۆڭگە چاپ،
چوققىغا چاپ.
تىلەيمەن ساڭا ئاق يول!
سەن ئېلىپ كېلەلىسەڭ
قارلىق چوققىدىن
قار لەيلىسى،
ساڭا تۇتار ناخشىسىنى
يەنە بۇ كۆڭۈل!

قاتتىق تەرەققىي تاپقان، مۇبەي - ئېلېكترى پېتەرلىك

كۆۋەيتته كۆرگەن - ئاڭلىغانلىرىم (2)

«خەلق گېزىتى» مۇخبىرى لىيۇشۇيمىن

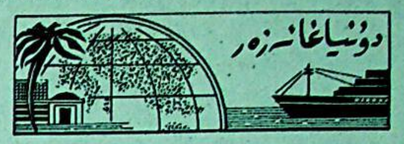

نېفت سانائىتى كۆۋەيتىنىڭ خەلق ئىگىلىكىدىكى تۇرۇڭ كەسىپ. نېفت ئېلىش، نېفت ئايرىشقا ئالاقدار سۇ، توك بىلەن تەمىنلەش ۋە قاتناش مۇئەسسەسلىرى كۆۋەيتنىڭ ئىستراتېگىيىلىك جان تومۇرى، كۆۋەيتته قەيەردە نېفتلىك قۇرۇلسا، تۇيۇقسىز ئاسفالت يوللار، سۇ يەتكۈزۈش، نېفت ئاققۇزۇش تۇرۇبىلىرى ۋە يۇقىرى بېسىملىق توك سىملىرى شۇ يەرگىچە ئۇزارتىلىدىكەن.

كۆۋەيتكە بارغانلاردىن كۆۋەيتنىڭ تاشيول قۇرۇلۇشىغا ئاپىرىن ئوقىمىغىنى يوق. سۈپەتلىك، ئۇنۇملۇك تاشيول توري كۆۋەيتنىڭ ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇشتىكى ئەۋزەل شارائىتى. 1977 - يىلى كۆۋەيت تاشيول ياساشقا باشلىغان. ھازىر كۆۋەيتنىڭ 17مىڭ 800نەچچە كۈادرات كىلومېتردىن ئارتۇق دۆلەت زېمىنىدا كەڭلىكى 10 مېتردىن ئاشىدىغان تاشيولنىڭ ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 3800 كىلومېتر بولۇپ، ئۇنىڭ ئىچىدە 160 كىلومېتر تېز سۈرئەتلىك تاشيول ئىراق بىلەن سەئۇدى ئەرەبىستانىغا تۇتىشىدىكەن.

پايتەخت كۆۋەيت شەھىرىدە تاشيوللار تەرەپ - تەرەپكە تۇتاشقان، ستېرېئولۇق كۆۋرۈكلەر ۋە ئاسما كۆۋرۈكلەر ھەممە جايدا بار، شەھەردە كونا شەھەر مەركەز قىلىنىپ جەنۇبقا يەلپۈگۈچسىمان ھالەتته تارقالغان 7 ئايلانما تاشيول ياسالىپتۇ. ئاساسلىق كوچا دوقمۇشلىرىدا كومپيۇتېر بىلەن تىزگىنلىنىدىغان بەلگە سىستېمىلىرى ئورنىتىلغان، ئاممىۋى سورۇنلارنىڭ ئالدىدا ئاپتوموبىل توختىتىش مەيدانلىرى بار ئىكەن.

كۆۋەيتنىڭ ھاۋاسى ئىسسىق بولۇپ، يازدا پەسلىدە تېمپېراتۇرا 45℃ تىن يۇقىرى بولىدىكەن، ئۆيلەردە ھاۋا تەڭشەش ئۈسكۈنىسى بولۇپ، ھەر يىلى 8، 9 ئاي سوغۇق ھاۋا ئىشلىتىلىدىكەن، كىشى ېېشىغا سەرپ بولىدىغان توك مىقدارى 10 مىڭ كىلوۋات سائەتتىن ئېشىپ كېتىدىكەن. لېكىن كۆۋەيتته توك بىلەن تەمىنلەش يېتەرلىك ئىكەن. شۇڭا، شۇنداق، زۇل قاتارلىق رايونلاردا 6 ئېلېكتر ئىستانسىسى بولۇپ، تارقاتقان توك 6 مىليون 600مىڭ كىلوۋاتقا يېتىدىكەن. 1995 - يىلىدىن ئېتىبارەن زۇل رايونىدا 2 مىليون 400 مىڭ كىلوۋاتلىق ئېلېكتر ئىستانسىسى ياسىلىشقا باشلاپتۇ. تۇنجى گېنېراتور گۇرۇپپىسى بۇ يىل توك بېرىشكە باشلايدىكەن. كۆۋەيتته سانائەت ۋە سودىغا ئىشلىتىدىغان توك ئومۇمىي تارقىتىلىدىغان توك مىقدارىنىڭ 21% نى ئىگىلەيدىكەن. قالغان توك تۇرمۇشقا ئىشلىتىلىدىكەن. توك تەننەرخى ۋە توك ھەققى بەكمۇ ئەرزان ئىكەن.

كۆۋەيت تەۋسىدە دەريا، كۆل يوق ئىكەن، يەرلىرىنىڭ كۆپ قىسمى قۇملۇق بولۇپ، سۇ بايلىقى كەمچىل ئىكەن. بۇنىڭدىن ئىلگىرى كۆۋەيتلىكلەر يامغۇر سۈيىنى ياكى يەر ئاستى سۈيىنى ئىشلىتىپ كەلگەن. 1953 - يىلى كۆۋەيتته كۇنىگە 1 مىليون گاللون دېڭىز سۈيىنى تاتلىق سۇغا ئايلاندۇرىدىغان زاۋۇت قۇرۇلغان. ھازىر كۆۋەيتته دېڭىز سۈيىنى تاتلىق سۇغا ئايلاندۇرىدىغان 5 زاۋۇت بار بولۇپ، كىچىنىگە 234 مىليون گاللون تاتلىق سۇ ئىشلەپ چىقىرالايدۇ. ئۇلار ھازىر ئاھالىلەر ۋە سانائەتكە كېرەكلىك سۇ بىلەن ئۆزىنى ئۆزى تەمىنلىيەلەيدىغان بوپتۇ. دېڭىز سۈيىنى تاتلىق سۇغا ئايلاندۇرىدىغان يەنە بىر زاۋۇت قۇرۇلۇۋاتىپتۇ. بۇ 6 زاۋۇت ئىشلەپ چىقىرىدىغان تاتلىق سۇ بىلەن كۆۋەيتلىكلەرنىڭ 2000 - يىلىدىن كېيىنكى ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇش ئېھتىياجىنى قاندۇرغىلى بولىدىكەن.

تاتلىق سۇ ساقلاش ئۈچۈن، كۆۋەيت ئاھالىلىرى ئۆيلىرىنىڭ ئۆگزىسىگە چاسا، ئىللىپسىس شەكىللىك ياكى شار سىمان سۇ ساقلاش ساندۇقلىرىنى ئورنىتىۋاپتۇ. كۆۋەيت سۇ - ئېلېكتر مىنىستىرلىكى مەملىكەت بويىچە 48 ئىللىپسىس شەكىللىك سۇ مۇنارى ياساپتۇ، ھەر سۇ مۇنارىدا 3000كۇپ مېتر سۇ ساقلىغىلى بولىدىكەن. كۆۋەيت شەھەر رايونىنىڭ شەرقىي دېڭىز ساھىلىدا داڭلىق چوڭ سۇ مۇنارلىرى بار، ئۇلارنىڭ ئارىسىدا ئېگىزلىكى 187مېتر ۋە 147مېتر كېلىدىغان 2 شارسىمان سۇ ساقلاش مۇنارىنىڭ ھەر بىرىدە 1 مىليون گالۇندىن سۇ ساقلىغىلى بولىدىكەن، بۇ سۇ مۇنارلىرى ھازىر كۆۋەيتنىڭ بەلگىسى بولۇپ قاپتۇ.

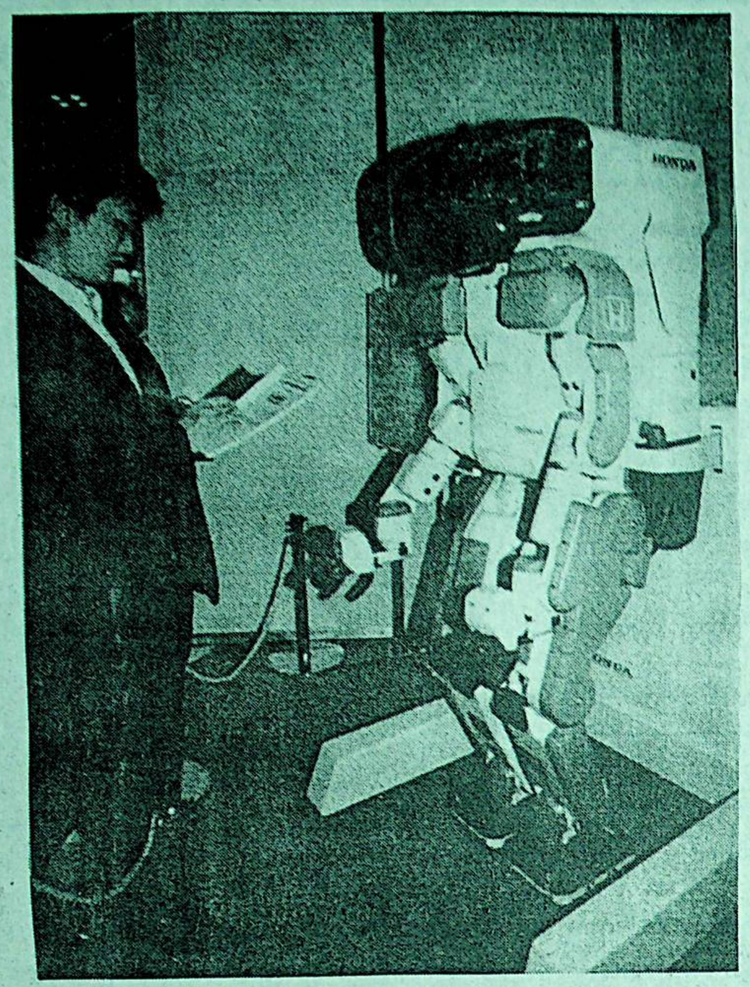

10 - ئاينىڭ 29 - كۈنى ياپونىيەنىڭ پايتەختى دۆڭجىڭ شەھىردە ئۇنىكوزۇلگەن 1997 - يىللىق خەلقئارا ماشىنا ئادەملەر كۆرگەزمىسىدە «خوندا» تېخنىكا تەتقىقات شىركىتى كۆرگەزمىگە قويغان «P2» بەلگىلىك ئەقىللىق ماشىنا ئادەم كىشىلەرنىڭ دىققىتىنى جەلپ قىلدى. بۇ ماشىنا ئادەم نورمال ئادەملەرگە ئوخشاش ئەركىن ھەرىكەت قىلالايدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

پېڭى زېلاندىيەنىڭ داڭلىق ساياھەت شەھىرى روتورۇئا تاغ باغرىدىكى كۆل بويىغا جايلاشقان بولۇپ، مەنزىرىسى گۈزەل.

سۈرەتته: روتورۇئا شەھىردىكى ياۋروپاچە ئىمارەتلەر.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئارگېنتىنادا ئائىلە ئايالىرىمۇ ياشانغاندا كۆتۈنۈش پۇلىدىن بەھرىمەن بولىدۇ

دۇنيا دىن تېرمە

ئارگېنتىنا ھۆكۈمىتى يېقىندا بىر قانۇن ئېلان قىلىپ بۇ يىل 8 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ پۈتۈن مەملىكەتتىكى شەھەر - بازارلاردا ئائىلە ئەمگەكى بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان ئايالالرنىڭ ئىختىيار قىلىش پرىنسىپى بويىچە ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسى ستېمىسىغا كىرىسە بولىدىغانلىقىنى بەلگىلىدى. بۇنىڭ بىلەن تەڭ قىممەتته) سوغۇرتا پۇلى تاپشۇرسا، پېنسىيىگە چىقىش يېشىغا توشقاندىن كېيىن ئاي بويىچە ياشانغاندا كۆتۈنۈش پۇلى ئالىدۇ، ئالىدىغان پۇلى ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسى ئاپپاراتىغا قاتناشقان ۋە پېنسىيىگە چىققاندىن كېيىنكى ئوخشىمىغان ياش بوللىكىگە قاراپ بىر قانچە دەرىجىگە ئايرىلىدۇ. مەسىلەن: 30 ياشتا ياشانغاندا كۆتۈنۈش سوغۇرتىسى ئاپپاراتىغا قاتنىشىپ پۇل تاپشۇرغان، 60ياشتا پېنسىيىگە چىققانلار 127پىسو ئالىدۇ، ئەگەر 65يېشىدا پېنسىيىگە 2.5% باشقۇرۇش ھەققى ۋە تاپشۇرۇلىدىغان بارلىق باجلارنى كەچۈرۈم قىلمۇېتىشتىن ئىبارەت رامكا بويىچە ھېسابلىنىدۇ. ئۇلاردىن باشقا ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسىغا قاتناشقان ئائىلە ئايالىرى ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسىغا قاتنىشىپ 3 يىلدىن كېيىن ئۆزى ۋە جورىسى ئۆمۈر سۇغۇرتىسى ۋە ھېيىپلىك سۇغۇرتىسىدىن بەھرىمەن بولىدۇ.

ئارگېنتىنا ئەمگەك مىنىستىرلىكى ۋە مەملىكەتلىك پېنسىيىگە چىققان خادىملار مۇلازىملىق ئىدارىسىنىڭ تونۇشتۇرۇشىچە، ھازىر ئارگېنتىنادا ئائىلە ئايالىرىنىڭ ئومۇمىي ئائىلە ئەركىن رىقابەتلىشىش ئاساسىدا ئېلىپ بېرىلىۋاتىدۇ. ئىشچى- خىزمەتچىلەر دۆلەت ئىگىلىكىدىكى ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتا ئاپپاراتلىرىغا قاتناشسىمۇ، خەلق باشقۇرۇشىدىكى ھەرقانداق بىر ئاپپاراتنى تاللاپ قاتناشسىمۇ بولىدۇ. خەلق باشقۇرۇشىدىكى مەلۇم بىر ئاپپاراتقا قاتناشقاندىن كېيىن ئەگەر ئۇنىڭدىن مەمنۇن بولمىسا، باشقا بىر ئاپپاراتقا يۆتكىلىپ كېتىشنى ئىلتىماس قىلىشقا ھوقۇقلۇق، لېكىن بىر يىلدا ئەڭ كۆپ بولغاندا بىر قېتىملا يۆتكىلىشكە بولىدۇ. قايسى خىلدىكى ياشانغاندا كۆتۈنۈش سوغۇرتىسى ئاپپاراتى بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، ئېلىنىدىغان ياشانغانلار كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسى پۇلى ئاساسىي جەھەتتىن ئوخشاش بولىدۇ. ھۆكۈمەت ياشقۇرۇشىدىكى ياشانغانلار كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسى ئاپپاراتلىرى

بيگى زېلاندىيەنىڭ داڭلىق سايامەت شەھىرى روتۇروئا تاغ باغرىدىكى كۆل بويىغا جايلاشقان بولۇپ، مەنزىرىسى گۈزەل.

سۈرەتتە: روتۇروئا شەھىرىدىكى ياۋروپاچە ئىمارەتلەر.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئىسرائىلىيەلىك ئالىملار سامساقنىڭ كېسەلنىڭ ئالدىنى ئېلىشتىكى سىرىنى ئاچتى

ئىسرائىلىيە ۋېتسمان تەتقىقات ئورنىدىكى ئالىملار سامساقنىڭ باكتېرىيىنى ئۆلتۈرۈش ۋە كېسەلنىڭ ئالدىنى ئېلىشتىكى قائىدىلىرىنى مولېكۇللار تەكشىلىكىدىن ئېچىپ بەردى ۋە سامساق تەركىبىدىكى جانلىقلارنىڭ ئونۇملۇك تەركىبى بولغان سامساق ماددىسىنى ئايرىۋېلىشنىڭ يېڭى ھۆنەر - سەنئىتىنى تەتقىق قىلىپ چىقتى.

سامساقنىڭ كۆچلۈك پۈرىقى سامساق ماددىسىدىن كېلىدۇ، سامساقنىڭ بۇ تەركىبى باكتېرىيىنى ئۆلتۈرۈش ۋە قوۋرت يوقىتىش رولىنى ئويناپىدۇ. پروفېسسور مېرىلمان بىلەن ۋىرچىك 10 - ئايدا نەشرىدىن چىققان ئامېرىكا مىكرو جانلىقلار ئىلمىي جەمئىيىتى چىقىرىدىغان بىر ئىلمىي ژۇرنالدا ئېلان قىلغان ماقالىسىدە سامساق ماددىسىنىڭ باكتېرىيە يوقىتىش ۋە كېسەلنىڭ ئالدىنى ئېلىش قائىدىلىرىنى چۈشەندۈرۈپ بەردى، سامساقنىڭ باكتېرىيىنى ئۆلتۈرۈشتە ئۆز ئالدىغا بىر ئىلاھ ئىكەنلىكىنى، كۆچلۈك ئىقتىدارغا ئىگە ئىكەنلىكىنى، نۇرغۇن ھەر خىل ھەقىقىي باكتېرىيە ۋە كېسەل ۋىرۇسلىرىنى ئۆلتۈرەلەيدىغانلىقىنى تەجرىبە نۆۋەتتىدىن ئىسپاتلاپ بەردى. ئۇلار سامساقنىڭ قوۋرت يوقىتالايدىغانلىقىنىڭ سەۋەبى سامساق ماددىسىنىڭ شەكلى ئۆزگەرگەن قوۋرتلارنىڭ ئۆسۈشىگە ئېھتىياجلىق بىر خىل باكتېرىيىنى تىزگىنلەيدىغانلىقىدىن ئىكەنلىكىنى بايقىدى. بۇ 2 پروفېسسور سامساقنىڭ تولغاقنى داۋالاشتىكى قائىدىلىرىنى تەتقىق قىلغاندىن كېيىن، سامساق ماددىسىنىڭ يەنە ئانتىبىئوتىكى بەزى دورىغا قارشى خاراكتېرلىك باكتېرىيىلەرنى ئۆلتۈرەلەيدىغانلىقىنى بايقىدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

* * * * * *

ھەر يىلى 11 - ئاينىڭ بېشىدا فرانسىيىلىكلەر ئۆلگەن ئۇرۇق- تۇغقانلىرىغا ئاتاپ نەزىر - چىراغ قىلىدۇ، قەبرە سۈپۈرىدۇ. ئەنئەنە بويىچە مۇشۇ كۈندە كىشىلەر نەرگىس گۈللىرىنى قەبرىستانلىققا قويىدۇ.

سۈرەتتە: بىر ياش قولىغا نەرگىس گۈلى ئېلىپ، 2 - دۇنيا ئۇرۇشىدا ناتىستلار تەرىپىدىن زىيانكەشلىككە ئۇچرىغان ئىنقىلابىي قۇربانلارغا تەزىيە بىلدۈرمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

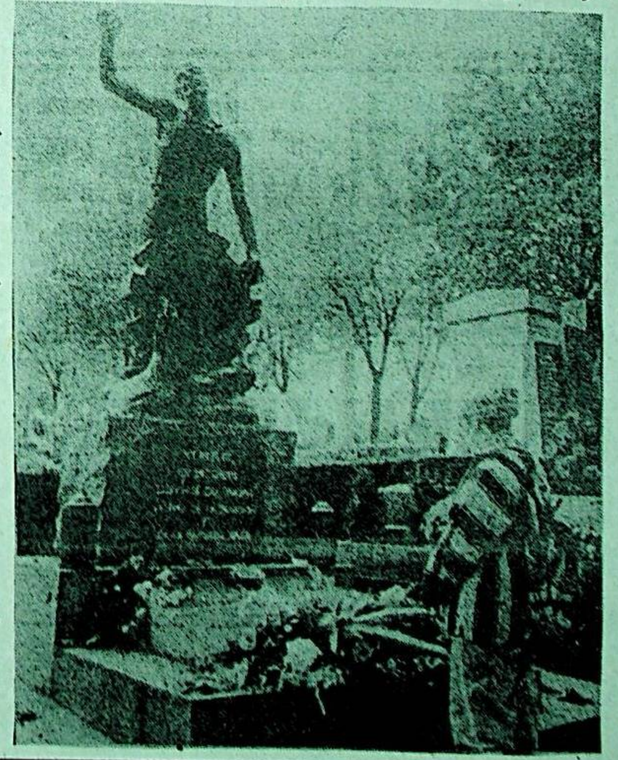

ئارگېنتىنا ئەمگەك مىنىستىرلىكى ۋە مەملىكەتلىك پېنسىيىگە چىققان خادىملار مۇلازىملىق ئىدارىسىنىڭ تونۇشتۇرۇشچە، ھازىر ئارگېنتىنادا ئائىلە ئايالىرىنىڭ ئومۇمىي سانى ئاز كەم 3 مىليون 500مىڭغا يېتىپ پۈتۈن مەملىكەت ئاھالىسى ئومۇمىي سانىنىڭ تەخمىنەن ئوندىن بىر قىسمىنى ئىگىلىگەن، مەزكۇر قانۇن ئېلان قىلىنىپ يولغا قويۇلۇپ بىر نەچچە ئاي ئىچىدە 1 مىليوندىن ئارتۇق كىشى ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسى تۈزۈلمىسىگە قاتنىشىدىغانلىقى، ھەر يىلى ئېلىنىدىغان ياشانغاندا كۆتۈنۈش پۇلىنىڭ 300- 400 مىليون پەسوغا كۆپىيىدىغانلىقى مۆلچەرلەنمەكتە.

نۆۋەتتە ئارگېنتىنادا ئىجتىمائىي ياشانغاندا كۆتۈنۈش پۇلى تۈزۈمى قوش لىنىيە بويىچە قانچە دەرىجىگە ئايرىلىدۇ، مەسىلەن: 30 ياشتا ياشانغاندا كۆتۈنۈش سوغۇرتىسى ئاپپاراتىغا قاتنىشىپ پۇل تاپشۇرغان، 60ياشتا پېنسىيىگە چىققانلار 127پەسو ئالىدۇ، ئەگەر 65يېشىدا پېنسىيىگە چىقىشنى خالىسا ھەر ئايدا 198پەسو ئالىدۇ؛ ئەگەر 20 ياشتا ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسىغا كىرسە، 60 يېشىدا پېنسىيىگە چىقسا ئالىدىغان پۇل 248پەسوغا كۆپەيتىلىدۇ، 65ياشتا پېنسىيىگە چىقسا 377پەسو ئالىدۇ. قىسقىسى ياشانغاندا كۆتۈنۈش پۇلىنىڭ ئاز- كۆپلۈكى ئومۇمەن يېللىق ئوسۇم % 8(بانكىدا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ ئوسۇمىدىن 4 - 3 پوئېنت يۇقىرى) بويىچە ھېسابلىنىدۇ. ئەمما ئاياللارنىڭ ئەمگەك بازارلىرىدا ئائىلە ئەمگىكى بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان ئاياللارنىڭ ئىختىيار قىلىش پرىنسىپى بويىچە ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسى سىستېمىسىغا كىرسە بولىدىغانلىقىنى بەلگىلىدى. بۇنىڭ بىلەن ھازىر ئارگېنتىنادا يولغا قويۇلۇۋاتقان ئىجتىمائىي كاپالەت تۈزۈمىنىڭ قاتلىمى يەنە كېڭەيتىلدى.

بۇ يېڭى قانۇنغا ئاساسەن، خىزمىتى يوق ئائىلە ئاياللىرى ھەرقانداق خەلق باشقۇرۇشىدىكى ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسى ئاپپاراتلىرىنى تاللاپ ئۇنىڭغا كىرىشنى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ. زۆرۈر رەسمىيەتلەرنى بېجىرگەندىن كېيىن ھەر ئايدا بانكىغا 34.32پەسو (ئامېرىكا دوللىرى بىلەن

كونگونىڭ ئۇرۇش ۋەزىيىتىدە مۇھىم بۇرۇلۇش بولدى

14- ئۆكتەبىر، كونگونىڭ سابىق زۇڭتۇڭى ساۋۇنىڭ ئەسكەرلىرى زۇڭتۇڭ مەھكىمىسى، دۆلەت رادىئو ئىستانسىسى ۋە تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنى ئىشغال قىلدى، براززاۋىل خەلقئارا ئايرودرومىنى كونترول قىلدى. بۇ قوراللىق گۇرۇھ يەنە 15 - ئۆكتەبىر كونگونىڭ ئىقتىسادىي پايتەختى پوئېنت نوئىر شەھرىنى ئىشغال قىلدى. كونگو زۇڭتۇڭى لىسۇبا ۋە زۇڭلىسى كورىلاس چەت ئەلگە چىقىپ كەتتى. بۇنىڭ بىلەن 4 ئايدىن ئارتۇق داۋاملاشقان كونگونىڭ ئىچكى ئۇرۇش ۋەزىيىتىدە مۇھىم بۇرۇلۇش بولدى.

بۇ يىل 6 - ئاينىڭ 5 - كۈنى، لىسۇبا زۇڭتۇڭىغا سادىق ھۆكۈمەت ئارمىيىسى بىلەن سابىق زۇڭتۇڭ ساسونىڭ خۇسۇسىي ئەسكەرلىرى پايتەخت براززاۋىلدا تۆتۈشۈپ قالغان. 9 - ئاينىڭ ئاخىرلىرىغىچە لىسۇبانىڭ ھۆكۈمەت ئارمىيىسى ھۇجۇم ھالىتىدە، ساسونىڭ ئەسكەرلىرى مۇداپىئە ھالىتىدە تۇرغان، توقۇنۇشقان 2 تەرەپ ئىشغال قىلىۋالغان رايونلىرى دائىرىسىدە تۇرۇپ كەلگەندى.

10 - ئاينىڭ باشلىرىدىن بۇيان، ساسونىڭ ئەسكەرلىرى 3 يولغا بۆلۈنۈپ ھۆكۈمەت ئارمىيىسىگە ھۇجۇم قوزغىدى. 12 - ئۆكتەبىر ساسونىڭ ئەسكەرلىرى براززاۋىلنىڭ غەربىي جەنۇبىدىن تەخمىنەن 400 كىلومېتر يىراقلىقتىكى نىيارى ئۆلكىسىنىڭ مەركىزى لودىمىغا ھۇجۇم قىلدى. نىيارى ئۆلكىسى لىسۇبا زۇڭتۇڭىنىڭ يۇرتى شۇنداقلا كونگو ھازىرقى ھاكىمىيىتىنىڭ ئىستراتېگىيىلىك ئارقا سېپى ئىدى، لودىما - پايتەختكە كىرىپ - چىقىشتىكى مۇھىم تۆمۈريول توغىنى ئىدى.

15 - ئۆكتەبىر، ساسونىڭ ئەسكەرلىرى ئانگولانىڭ 1000غا يېقىن ئەسكىرى ۋە برونېۋىكلىرىنىڭ مۇھاپىزىتىدە كونگونىڭ 2- چوڭ شەھىرى، ئىقتىسادىي پايتەختى پوئېنت نوئىرلى ئىشغال قىلدى.

ھازىرغا قەدەر توقۇنۇشتا براززاۋىل شەھەر ئاھالىسىدىن ئاز دېگەندىمۇ 5000كىشى ئۆلدى، نۇرغۇن ئۆي - ئىمارەت ۋەيران بولدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئىسرائىلىيەنىڭ ئاۋازىنى ئاڭلىغۇچىلار ئىسرائىلىيەنىڭ ئاۋازىنى ئاڭلىغۇچىلار